Diaboli sed spiritus angeli[illegible]
Sic debuerunt considerare [illegible]
debent se habere cum viris et [illegible]
ad castitatem et diligentius ut ne sint leves [illegible]
[illegible] Talis fuit ista Agnes que a se repellit [illegible]
[illegible] confessorem dicens ei: Descende [illegible]
[illegible] pulchrum moribus quam eam [illegible]
[illegible] amator. Ista imitata fuit virginem
mariam in hac ponderositate. Quo ad eam dei
filio suo in matrem enim erat [illegible] meditationem
agendorum et tunc cogitabat qualis esset ista salu
tatio quam sibi angelus dicebat. Cogitabat
an esset digna tali salutatione. Et tunc angelus di
xit: Invenisti gratiam apud dominum. id est angelus
ad eam: ex tua estimatione non esses digna
Sed dominus deus te elegit super omnes mulieres que
te reddit dignam [illegible] te debes. Cogita
bat ex devotione et humilitate quod digna non esset
concipere filium dei et matrem esse eius [illegible]
[illegible] magnus doctor, magnus propheta, magnus
rex [illegible] regni [illegible] non est ex ea [illegible] si quod
alia esset hunc honorem digna [illegible] si deo
sic placet. Sed non omnes [illegible] ab hac [illegible]
[illegible] qui eam non [illegible]
[illegible] maria quod magnus est post [illegible]
[illegible] filium marie [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] maria [illegible]
[illegible]
[illegible] in hac [illegible]
Quarto dedit eam deus filio suo in matrem [illegible]
[illegible] prudens erat in labore [illegible]

comedit Luce i° [illegible]

[illegible] agnete prudentia [illegible]

[illegible]itanis et exaltabit eos. Et quia ego

audiuisset verbis angeli quod se deberet et virgo

manere dixit ad eum Quomodo pariam et quomodo virgo

manebo post partum quia virum impositum habeo

ad mortem meam non cognosco. Tunc angelus

respondit [illegible] quia umbra te circumdabit et [illegible]

[illegible] generabis corporaliter [illegible] Ecce audistis quomodo virgo

maria prudenter concepit. Quo lumine celi [illegible]

possit. Ideo et vos omnes ab ea discite hanc

prudenciam que ad vos paranymphi mittuntur [illegible]

[illegible] facta matrimonii cum eis [illegible]

Querite quid stat quod an sunt [illegible] vel nil [illegible]

Quinto ideo de[illegible] elegit virginem mariam

in matrem filio suo, quia integritate custodivit

sensibus suis. Cum dixit ad angelum virum non

cognovi nec cognosco. Secundo quia multum pre-

ciosa est deo castitas [illegible] illud Ecclesiastici xxvi omnis

ponderacio non est digna continentis anime. Ubi

est [illegible] virgo [illegible] et [illegible] matrimonium non consensit

aut alios viros contempsisti sue sensualitati sed

servavit sua castitatem [illegible] Sexto et ultimo

Ideo deus se elegit virginem mariam in matrem

filio suo quia erat humilis in omnibus factis

et moribus suis. Cum in eo quod dixit ad angelum ecce

ancilla domini fiat michi secundum verbum tuum Rogamus [illegible]

[illegible] Cziassye [illegible] napelnil sie czass porodzena

[illegible] y porodzila syna, y uslyszeli [illegible]

[illegible] yz wyelkamoczna uczynil pan

a przeszto [illegible]

tey milosierdzie [illegible] y stalo sie w dzyen osmy

przyszli obrzezowacz dzieciecia y zwali go imie

[illegible] yego zacharyaschem a [illegible]

[illegible] matka yego, nyebedzye thak [illegible]

[illegible] y rzekli [illegible] zadny nye yest

Sermo de [illegible] Johanne Baptista

Sum domus Angelis

Elizabet impletum est tempus. Luce 1o
Hodie illuxit in signis diebus in hac
cui die natus est splendor sanctorum gloria
iustorum leticia angelorum excellentissimus
homo et consanguineus Christi de quo solus dominus te-
statur dicens: Inter natos mulierum non surrexit
non surrexit maior Johanne Baptista. Tercio dicit
Richardus de eo: Johannes est maior inter omnes
sanctos. Quis enim fuit repletus spiritu sancto in
utero matris sicut Johannes. Quis exultavit
in utero genitricis sicut Johannes. Quis intravit
i heremum in innocentia sicut ipse. Quis predicavit pe-
nitentiam prius nisi ipse. Quis baptisavit regem glorie
nisi ipse. Cui manifestavit se tota trinitas aperte sicut sancta
trinitas sicut Johanni. Ipse enim est patriarcha ymmo
caput omnium patriarcharum. Ipse est propheta ymmo plus quam
propheta. Quia alii prophetisaverunt de eius ad-
ventu sed Christi. Sed ipse demonstravit eum presencia-
liter suo digito dicens: Ecce agnus dei, ecce qui
tollit peccata mundi. Ipse est par angelis ymmo electus
super omnes domino deo testante: Ecce ego mitto
angelum meum ante faciem meam qui preparabit
vias meas ante me. Johannes est apostolus ymmo
princeps apostolorum. Ipse est evangelista ymmo
primus predicator evangelista. Ipse est martir im-
mo lucerna omnium martirum. Ipse est virgo ymmo titulus
Ewangelium puritatis. De quo Lucas scribit in hodierno ewangelio dicens:
In illo tempore Elizabet impletum est tempus pari-
endi et peperit filium. Et audierunt vicini
et cognati eius quia magnificavit dominus misericordiam
suam cum illa et congratulabantur ei. Et factum est
in die octavo venerunt circumcidere puerum et vocabant
eum nomine patris sui Zachariam. Et respondens ma-

wyprzodzono swoi [illegible] który [illegible]
niem, a dawali znaki oycowi jego [illegible]
wszywaz, a pożądar wszytek napisał [illegible]
Jan jest ymie jego, y dziwili sie wszyscy
y otworzyły sie usta jego [illegible]
y język jego

Eius dixit nequaquam sed vocabitur Johannes et
dixerunt ad illam Quia nemo est in cognacione tua
qui vocetur hoc nomine Innuebant autem patri eius
quem vellet vocari eum et postulans pugillarem
scripsit Johannes est nomen eius et mirati
sunt universi Apertum est autem illico os eius et lin-
gua et loquebatur benedicens deum et factus est timor magnus
super omnes et super omnia montana Iudee divulga-
bantur omnia verba hec et posuerunt omnes qui audie-
bant in corde suo dicentes Quis putas iste pu-
er erit et enim manus domini cum illo erat et Za-
charias pater eius repletus est spiritu sancto et prophetavit
dicens Benedictus dominus deus Israel quia visitavit
et fecit redempcionem plebis sue. Luce primo

Sancta mater ecclesia nullius sancti nativitatem
celebrat nisi solummodo Ihesu Christi et Johannis bap-
tiste qui ambo fuerunt mirabiliter nati Quia Christum
concepit virgo et peperit Johannem vero genu-
it sterilis et senex mulier supernaturaliter Quia
naturaliter nulla mulier concepit post quinqua-
ginta annos Elizabet genuit hominem Beata
autem virgo genuit hominem et deum Ideo cele-
brantur nativitates et tunc quando dies incipit cresce-
re maior Johannes autem quando dies incipit esse mi-
nor in signum quod Ihesus est omnipotens dominus
Johannes autem preco vel [illegible] et servus
domini Ihesu Christi Johannes commendatur propter duo
primo ideo quia ipse fecit multa bona opera propter
dilectionem dei Secundo ideo quia dominus eius ea mag-
na mirabilia fecit antequam nasceretur et cum
iam fuit natus et eciam quando recessit de hoc mundo Primo
ergo Johannes commendatur propter bona opera que ipse
fecit propter dilectionem dei Quia ipse adhuc in sua

[illegible] blogoslawyony boga ysrahela [illegible]
wszytki [illegible] ich, a po wszytkich krainach [illegible]
zydowskich rozslawiony bili slowa wszitki [illegible]
polozili [illegible] wszytcze. ktorzi slisseli
[illegible] iakoz [illegible]

In iuventute reliquit patrem et matrem et omnia tempo-
ralia et ivit in desertum et mansit ibi solitarius
multis annis. Et licet fuit virgo filius patris
sui et matris tamen noluit cum eis manere timens
ne amitteret suam castitatem. Et ne iste mundus
alienaret eum adeo mundanis honoribus ne
homo veniat ad celestem dulcedinem honores.
Caro intrahit delicias ne homo veniat ad celestem
dulcedinem. Dyabolus trahit per mundana quia
non libenter videt ut homo veniret ad illum lo-
cum quem ipse perdidit. Ideo quanto homo est sanctior
melior et iustior tanto magis ei invidiatur. Sic
fuit. Ideo Iohannes ideo fugit in heremum et
mansit ibi castus quia castitas potest custodiri inter
homines sicut thezaurus inter fures et latrones.
Et quid tunc nos peccatores volumus nostram inno-
centiam custodire habentes conversacionem cum mulieribus
ambulando de domo in domum. Illi mo nescio
si conservabimus eam aliam scriptura falleret.
Ubi refert b. Gregorius. Cum mulieribus conversari et
nec coinquinari ab eis maius miraculum est quam mor-
tuos suscitare. Ipse etiam nunquam comedit aliquem
cibum de quo haberet aliquam delectationem nec car-
nes nec pisces. Non fuit sicut hodie sunt multi
delicati qui plus solicitantur de ventre quam de
anima. Sed talis delectatio vel delectatio et tal(is)
dulcedo vertetur eis in magnam amaritudinem.
Ideo beatus Iohannes voluit potius esse pauper
in mundo ut esset dives in regno celorum. Nam fuit ita
prudens quod ipse diebus vite sue noluit bibere aque
potum quo potest variari. Sicut hodie quidam
ebriosi fiunt qui vendunt racionem pro potibus. Sicut
contingit sicut Holoferno quem occidit Iudith vidua

bassimen bo dekay panijssha bela zinne / inz zachrana
osziey yego mapel[illegible] [illegible]ha jest dobzey
prosczywe y przedkowal mnozyzzes blagoslawyono
pan bog isradzky [illegible] a wezim

Quia ebrietas est radix omnium viciorum / et hic considera-
mus quanta mala adveniunt ex ebrietate primo
detrahes homines quia iam homicida iam invidiosus iam
iam detractores / de qua detractione dicit ambrosius
Tolerabiliores sunt fures qui aliena rapiunt quam
(vel famam) detractores qui vite vitam adimunt et sunt
fures tenentur ad restitucionem rerum ablatarum / sic
debet absolvi a deo et a presbitero / Quia dicit
scriptura / non absolvatur donec ablatum restituatur
Sic et detractores tenentur ad satisfactionem / et ergo
detractio mortale peccatum / cum aliquis ex invidia
dicit malum de aliquo religioso aut seculari vi-
vo aut mortuo / Talis itaque est peior cane
Canis tamen corpus devorat alius canem quod facit
(vel mordet) detractor / et [illegible] portat qui libenter detractoribus
libenter audit / ut dicit Bernhardus detractor vel de-
tractorem audire libenter / quid horum dampnabilius
sit utrumque peccat / et ergo ut dicit glosa super psalmo
Detrahentem secrete proximo suo hunc perseque-
bar / dicit sanctus hylarius nolite detractores audire
tu illis das fomitem detrahendi / ergo detractor
et idem libens auditor utrumque illorum portat
dyabolum sive in ore / Sicut et sanctus Johannes
noluit portare preciosam vestem nec ecclesiam requi-
esita in molli veste / ergo sunt qui preciosa vestimenta
induunt in superbia / et mollibus vestibus faciunt mollicie
[illegible] ad peccandum / Nemo enim utitur pre-
ciosis vestibus nisi propter honorem et delectacionem et
(ut videtur ab hominibus) ostentacionem / Hic adducuntur aliqui mulieres que lo-
ngas caudas trahunt post se / Quibus sunt caudis
terram vestiunt et de pauperibus nichil curant / Cau-
dis suis faciunt pulveres et colligunt et pulveres

7

Hominibus mouent Remedium est ne in caudis
vestris dyabolus requiescat Unde quodam sancto
legitur quod ipse vidit dyabolum quendam ridere
et quesiuit ab eo quare rideret Respondit vidi meum
socium sup caudam equitantem cuiusdam mulieris
quem cum traheret caudam socius meus cecidit in
lutum Unde ergo preciose vestis et vana pulchritu-
do sunt quasi flores qui pulcri apparent et sic
transeunt valde cito Item sanctus Johannes sprevit
mundum cum honoribus et preciosis vesti-
bus et vixit in magna paupertate portauit xpm
in suo corde extrauit vitia nunquam celauit
veritatem non fuit adulator sed quod fuit
deo honorabile esse et proximo utile hoc docu-
it gloria dei Ideo ipse dicit de se ipso deus
posuit os meum ut gladium acutum sub umbra
manus sue protegit me dantes nobis perpetuis
exemplum Primo ut non sileamus iusticiam
dei Secundo sanctus Johannes collaudatur gaudeat
propter magna mirabilia que deus fecit in eo Et
primo antequam nasceretur quia purgauit eum ab
originali peccato adhuc in vtero sue matris
Et nos nascimur filii ire quia nullo est modo a ete-
rnitate sit puer unius noctis habet iram osten-
dominus in pueris non baptisatis quia carent vi-
sione dei que pena maior est inter omnes.
Sicut refert augustinus malle esse in inferno et vi-
dere faciem dei quam esse in celo et non uidere illam Ne
propter peccatum puer quod non baptisatur sed propter ori-
ginale peccatum De quo in psalmo Ecce in peccatis con-
cepit me mater mea Unde si contingisset eum mori
in utero matris utique fuisset saluatus Ideo dominus
dicit ad eum per Ieremiam prophetam plus quam te formarem

(left margin: i. e hec quando peccaverit)

(right margin: a te ... purgavit sanctum Johannem ... in vtero ...)

In utero noui te et antequam exires de uulua sancti-
ficaui te. Ieremias primo. Et spiritu sancto replebitur
adhuc in utero matris sue. Quia cognouit filium
creatoris sicut testatur sua mater Elizabet
dicens: exultauit in gaudio infans in utero meo.
Et nos nascimur stulti et defectuosi quia puer ne-
scit discernere inter bonum et malum. Et ergo Johannes
fuit tante sapientie quod fuit magister sue matris antequam
filius [illegible] docuit eam antequam loqueretur. Hono-
prima rauit eum dominus in hoc quod imposuit nomen ore
suo benedicto prout angelus dixit Zacharie: Johannes
uocabitur nomen eius. q. d. Ita debes eum uocare
Johannem, quia hoc est nomen quod a domino nominatur
prout ipse de se dicit per prophetam: Dominus uo-
cauit me in utero matris mee. Recordatus est
2o nominis mei. Etiam honorauit eum dominus in hoc
quod sua mater mala seruiuit sibi. Et eleuabat
3o et in manibus portat eum a terra. Honorauit etiam eum in hoc quod elegit
eum sibi in spiritualem patrem. Quia a nullo uo[luit] alio
luit baptizari nisi ab eo. Christus quem baptizauit
[illegible] aperit celum, terra tremuit, angeli
mirantur eius pulcritudinem. Et eodem tempore sancta
trinitas manifestata est sibi. Nam ipse tenuit filium
Baptismum Christi in manibus. Spiritum sanctum uidit in specie columbe. Et
audiuit uocem celestis patris dicentis: hic est filius
meus dilectus in quo michi bene complacui,
ipsum audite. Certe honor magnus est datus ei. Ra-
tione spiritualis patris domini nostri Jhesu Christi. Secundo de ipso
[illegible] sancta mater ecclesia. Et erat eum magnus co-
ram domino. Nam et manus eius cum ipso est. Ipse
natus est fortis. Nos uero nascimur debiles. Prout
uidemus quod quilibet puer in natura [illegible] est

Ita debilis quod non potest ambulare nec stare nec comede-
re nec bibere nec gucculari aliis suis defectibus. Ille alium
autem natus est fortis. Ideo iuit in desertum adhuc in
iuventute. Circa consuetudo est apud aliquos
quod in vigilia huius sancti faciunt ignes et coruscant
circa eum et aliqui exponunt illa herba artho-
masiam et si ista facerent proposito bono et
intencione bona non peccarent. Sed quia ista con-
suetudo est iam inclinata ad diversa vicia vi-
delicet clamores risus inpudica verba et multa ma-
la. Istam ergo consuetudinem debemus sic intelligere.
Ignis notat magnum gaudium quod in nativitate sancti
Johannis. Nam eius pater Zacharias gaudebat
quia fuit ei loquela restituta qui antea fuit
mutus. Gaudebat mater eius Elizabet quod libera-
ta fuit a maledictione per eius nativitatem quia an-
tea fuit sterilis semper. Gaudebant et eius amici
et vicini de novo predicatore et doctore. Ardebat
ille qui patrem fecit spiritu sancto que ipse arde-
bat et plenus fuit eo in utero matris. Sed ar- adhuc
thomasia est herba amara et designat ipsius
sanctitatem et amaram vitam quam duxit multis annis
in deserto. Iste est amicus dei nam Zacharias et Eli-
zabet fuerunt de una stirpe scilicet Abise et Aaron
quia fuit sic scriptum in antiqua lege ut se
duceret de propinqua generacione. Sancta Anna
habuit sororem Ismeriam. Iam sancta Anna ha-
buit habuit filiam beatam virginem Mariam et
Ismaria aliam filiam scilicet sanctam Elizabet. Altera
Maria genuit Christum et Elizabet Johannem et
sic Christus et sanctus Johannes fuerunt fratres a-
tales in tercia linea consanguinitatis. Cuius
hystoriam dictam breviter tali modo etc.

Nativitas sancti Johannis baptiste ab an-
gelo Gabriele est nunciata hoc modo. David
rex volens cultum dei ampliare instituit
viginti quatuor summos sacerdotes qui habue-
runt inter se ordine serviendi in templo quilibet
eorum suam ebdomadam. Sexdecim fuit maior vnus
qui vocabatur princeps sacerdotum. De quorum numero
fuit vnus summus sacerdos Zacharias pater Johannis
baptiste. Erat autem et Elizabet uxor eius senex
et absque liberis. Cum autem Zacharias templum
domini ad incensum ponendum fuisset ingressus et multi-
tudo eum foris expectaret apparuit ei angelus
Gabriel. Ne timeas Zacharia exaudita est oratio
tua. Et ecce Elizabet uxor tua pariet tibi fi-
lium et vocabis nomen eius Johannem. Et dixit
Zacharias quid hoc potest fieri cum vetulus sum et
uxor mea processit et est valde senex. Tunc
autem angelus ad eum. Quia non credidisti verbis me-
is eris mutus et non poteris loqui usque ad natale
fuit pueri. Cum autem Zacharias foras de templo
exivisset, et cum hoc populus viderent cognoverunt
quod visionem in templo vidisset. Completa autem se-
ptimana officii sui abiit in domum suam et Eliza-
bet uxor sua filium concepit. Mensibus quinque
occultavit quia erubescebat etatem sui partus.
Quia non est naturale parere mulierem post quin-
quaginta annos sed supernaturale. Sicut Sara per
nonaginta annos concepit filium Ysaac. Sexto autem
mense missus est Gabriel angelus ad Mariam virginem
et annunciavit sibi filii dei conceptionem et inter alia
dixit. Et ecce Elizabet cognata tua et ipsa con-
cepit filium in senectute sua. Statimque Maria

et hec fuit nata ex parte et tunc temptacionem [illegible]
[illegible] fuit quia ipse [illegible] et mater eius [illegible]
[illegible] quia non [illegible] mali apparebat
Sed angelo [illegible] et dixit Zacharia [illegible]
tua [illegible] et concipiet et pariet tibi filium

Exultavit / exurgens abiit in montana et salu
tavit elizabeth. beatus Johannes repletus spiritu
sancto exultavit in utero sue matris / et suum
salvatorem sentiens venire ad se / qui non potu
it lingua salutare / salutavit motu. Mansit
ergo beata virgo cum cognata sua tribus mensibus
ministrans. Et natum puerum suis sanctis manibus
de terra sublevavit. Cumque beatus Johannes esset xii annorum
timens ne veniale peccatum committeret relicta
patre et matre in desertum fugit ubi totam vitam suam ma
duravit / et panem non comedit. Sed locustas et mel
silvestre pro cibo habuit. Deserebat puer tener. da
carnem asperam vestem de pilis camellorum. Lectisterni
a non habuit solum nudam terram. Panes
nunquam comedit nec pisces vinum nec aliquem
potum quo quis inebriari posset nunquam bibit
nisi puram aquam / et intantum districtam duxit vitam ipse usque ipse
annos ad xxx annos. Post hec factum est verbum domini ad eum in de
sertis ut exiret in regionem Jordanis predicare
baptismum penitencie. Cumque venit baptisavit
populum venit filius dei ad ipsum et peciit baptizari
ab eo. Tunc Johannes tremuit et non audebat
tangere sanctum dei verticem. Et excusabat se dicens
Ego debeo a te baptizari et tu venis ad me / et
ait Jhesus. Sine modo. sic enim decet nos implere omnem
iusticiam. Baptizato ergo domino aperti sunt celi et descendit
spiritus sanctus sicut columba in illum. et vox patris
audita est dicens hic est filius meus dilectus in quo
michi bene complacui. Post hoc Herodes cuius
filius magni Herodis abstulit uxorem fratri suo
Philippo. Cum ergo beatus Johannes de hoc ipsum multum
redargueret / Herodes itaque commotus ipsum incarce
ravit et in carcerem misit non audens ipsum occidere
quia metuebat populum qui beatum Johannem dilige
bant. Considerans ergo Herodes et Herodiades quia

et verbis verum regem replebat spiritu sancto in
utero matris sue

D occasionem invenire ut Johannem occidere possit
suo natalis diem cum principibus Galilee cele-
brare instituit et convivantibus eis puella salta-
te filia Herodiadis ut peteret caput Johannis
Quod ipse propter iuramentum recusare non posset
vis convivio instigante. Illa saltare cepit et
ex hoc omnibus complacuit. Ad quam rex ait pete
quod vis et dabo tibi etiam si dimidium regni
mei peteres. Sed quod dabo tibi. Aut illa reddit
Da michi in disco caput Johannis baptiste. Et
statim mittens spiculatorem iussit eum decollari et
caput tradidit puelle et illa dedit matri sue. Di-
scipuli autem venerunt et tulerunt corpus eius et in
Sebasta civitate inter Helizeum et Abdiam prophetas
sepellierunt. Apud cuius sepulcrum multa fuerunt
miracula facta ex meritis sancti Johannis.
Similiter et nos peccatores dum sumus in hoc er-
gastulo mundi. Oz ymanus ei/ istum diem sancti
Johannis venerantes exponentes in servicio dei omni-
potentis fugientes peccata ut possemus pervenire
ibi ubi ipse regnat sine fine in regno celorum. Ad quod nos per-
ducat amen. Supplico per venerabilibus pro patre meo
omnium Ave maria etc.

De sancto petro

Herat sicut dies lunaria ubi festum
fuit bene notum omnibus quod
celestis ianua fuit clausa toti hu-
mano generi per peccatum patris nostri ade. Sed miseri-
cors deus reseravit illam ianuam sua pas-
sione. Sed licet iterum peccator per se illam ite-
rum clauserit quociens mortale peccatum. Tamen
deus qui fuit mitem flagellatorem contulit beato
petro et suis successoribus claves celestis regni

Math. xvi^o / Matth / xxvi / Luce 9

Tribuit pre ceteris peccatoribus celum aperire ipse di-
cit Matth. Tibi dabo claves regni celorum
Et quodcumque ligaveris super terram erit ligatum
et in celis. Et quodcumque solveris super terram
erit solutum et in celis. Dicit et Lucas in
sermone. Tradit illi claves regni celi qui
te abnegavit et a te fugit in maiori
necessitate. Sed hoc fecit ad solacium omnium peccatorum
ut nullus desperet de sua venia. Quia non est ini-
micus quia tamen petrus abnegavit dominum
metu mortis magnum malum est quod peccator
ipsum abnegat quando mortaliter peccat. Secunda
sicut petrus abnegavit ipsum metu mortis
De quo doluit quia dominum vidit et portavit
sed recordatus preciosis quos tenebat crebro
flevit dolores. Nam quandocumque recordabatur
dulces allocutiones domini et suum lapsum
non potuit se continere a fletu sed flevit
amarissime. Unde notum fecerat quod sua
post facies apparebat quasi combusta et lacri-
mis. Rogemus et nos etiam exemplum
ab eo et petamus diligenter pro petro nostris
ut ipse dignetur nobis sua prestare quam
accepit a domino deo aperire celestem ianu-
am. Secunda pagina hoc festum duorum apostolorum
scilicet petri et pauli de quibus possumus bene
dicere illa verba que sunt scripta Gen. i.
Fecit deus duo luminaria magna in
firmamento celi ut preessent diei luminar

Primo

Secundo

arum ut possit noceri Cum ista vero dicta
breuiter Si sunt declaranda ad clarum verbo-
rum maiorem ipsarum salutandarum, Ipse vero
debemus considerare duo primo debemus considerare
que sunt ista duo luminaria, maius et mi-
nus quo continuo spiritualiter et secularia debent
regi plus ceteris duobus luminaribus primo dico
quod ista duo luminaria designat petrus
apostolus petrus et paulus qui sunt vocati
magna luminaria Prima sunt magni
potestate maioris dignitatis maximi ho-
noris consistunt magni potestate Prima dicitur
de eo Petrus quodcumque ligaueris super terram
erit ligatum in celis et quodcumque solueris
super terram erit solutum et ceteris consistunt maioris di-
gnitatis sicut legimus Mathei xix. Cum se-
derit filius hominis in sede maiestatis
sue sedebitis et vos iudicantes xii tribus
israel Et sunt et sunt maximi honoris quia
sunt electi et vocati ad predicandum verbum dei
sicut homines in psalmo In omnem terram exiuit
sonus eorum et in fines orbis terre verba eorum
Sicut maius sunt petrus patrone qui
fuit magnus potestate Quia potestas sua fuit da-
ta a deo principaliter potestas ligandi atque sol-
uendi Maior fuit dignitate quia fuit
deus tradidit claues regni celorum Et
maximus fuit honore quia fuit quasi ca-
put et fuit summus in sede et fuit pri-
mus apostolorum Unde maius luminare est pe-

Arcus lunaris est luna. Unde beatus pe-
trus dictus est sol quia sol est calidus lucidus
illuminat et est rotundus dissolvit glaciem
et exsiccat terram et se movet. Sicut primo pa
sicut sol est calidus sic beatus petrus fuit succen-
sus dilectione Christi. Unde Johannis ultimo
Dum dominus interrogavit eum dicens Simon
diligis me plus his qui ipse vidit. Et in scri-
ptura quia amo te. et dicit michi pa-
no pro te. valde etiam eius apparet s-
quod quia dum iudei vellent cape-
re Christum ipse arripiens gladium amputavit
servi dexteram auriculam. Item cum
esset in mari et vidisset dominum in littore
pro maxima dilectione non potuit expec-
tare sed venisset ad eum navigio cum
aliis sed eius succensus misit se in mare 2o
et venit prius ad eum. Secundo sicut sol est
rubeus ita ipse fuit castus corpore et rubuit
passionem nostram et permansit rubeus sed fuit
Tertio sicut sol est rotundus ita ipse 3o
fuit obediens et propter deum. Item ad
vocationem domini petri et fratris eius andree. Ve-
nite post me statim relictis omnibus secu- 4o
ti sunt eum. Quarto sicut sol illuminat 5to
ita ipse illuminat multos verbo dei. Quinto
sicut sol dissolvit glaciem ita ipse absol-
vebat peccatores quo colligati fuit
vel ab errore

6ta Detinendo ydolis et conferebat eis graciam
dei. Sexto potest petrus dici quia tantam ita ipse
eliciabat peccata minando malis penas
infernales / quibus iniungebat primas et fa-
7to ciebat eos iustos. Septimo potest petrus dici
mobilis ita ipse fuit flexibilis ad
misericordiam quod sanabat aliquos
infirmos in corpore aut in anima. Nam
quando iuit per aliquam villam aut ciui-
tatem omnes qui habebant infirmos po-
nebant in plateis circa viam et quem-
cumque attingebat vmbra sui corporis sta-
tim curabat. Quadam vice cum misisset
discipulos suos ad predicandum partes in-
genti duobus defunctus fuit vnus eorum
et sepultus / alter autem vivus nomine mar-
cialis rediit ad beatum petrum et narrat
ei totum. Tunc beatus petrus dedit baculum
et iussit ut poneret eum super illum defunctum.
Hoc cum fecisset mortuus statim surrexit
qui iam iacuerat xl diebus in se-
pulcro. Et in actibus apostolorum legimus quod qua-
dam mulier nomine Tabita que
fuit plena bonis operibus / et sepius
operabat vestimenta pauperibus. Hoc cum fecisset
mortua miserunt ad petrum qui fuit
in alia ciuitate ut veniret ad eos

Cui cum venisset transmiserunt eum ad eos
pauperes rogantes pro ea. Cui petrus ait
Thabita tibi dico surge et statim surrexit
Fuit etiam ita diligens in predicacione quod
unius sermone tot milia hominum convertit. Fuit
etiam tanta potestate adeo quod ambulabat
super mare siccis pedibus. Ideo dictus est ma-
ius luna. Sed sanctus paulus
dictus est etiam minus luna quia ultimo est
conversus inter omnes apostolos sicut ipse testatur dicens
ego ego sum minimus apostolorum qui non sum dignus
vocari apostolus quia persecutus sum ecclesiam dei.
Ideo bene comparatur luna. Prima sicut luna
aliquando est in defectu aliquando in plenilunio
Sic fuit sanctus paulus in defectu quando
fuit persecutor christi et eius membrorum
Sed eum deus prostravit eum in via dicens
Saule saule quid me persequeris. Qui
ait domine quid me vis facere. Tunc
fuit in plenilunio quando fuit receptus ad graciam
et baptizatus ab anania. Et est illuminatus
ut esset magnus doctor. Et tunc fuit iam
plenus quia per martirium pervenit in celum
Unde de ipso dicitur per ysaiam xlix^o dedi
te in lucem gencium. Tunc cum anno desta-
bit de vocacione dei cum videt quod de lupo
factus est agnus. De dyabolo angelus. Et de
magno persecutore ecclesie predicator. Ita
ipse per suam magnam dignitatem vocat eum

Diabolus terrestrem angelum celestem
hominem in imagine dignitatis et substan-
tie. Luna replevit totum mundum per suam pre- fue
dicationem. Et ubi presens non potuit ve-
nire ipsi misit suas epistolas. De eo canit
de quo sancta mater ecclesia O gloriosi lumen
omnium clarum sole splendidius ipse enim
fuit doctus in scola angelorum quod quem
factum in terra perfecit ecclesia secreta. Secundo
20 consideratur dominus quo omnibus spiritualis
et secularis debet esse similis his duobus
luminaribus. Tunc enim spiritualis est similis
soli qui dicitur Luna christianorum et sanctam
Math. vo vitam sicut dominus dicit vos estis lux
mundi et mundanorum hominum. Tunc autem assi-
milatur lune scilicet novi et veteris
testamenti quod fecit populus docere decca-
logum. Luna dicit Gregorius. Nullum sacrifi-
cium sic deo sit acceptabile sicut zelus
hominum ... Tunc laycus est similis
stelle qui sunt primus lucet per bone
exemplis qui bene vivunt in suo statu.
Tunc similis est lune quod considerat se esse
mortalem et laudabit [illegible]
fecerunt celestium gaudiorum. Sic fuit apostolus quia
fecit vim deo predicavit verba fidei
passus fuit martirium una die in uno
loco et ab uno persecutore ut patet [illegible]
Vita b. petri C Eo tempore quo latius patrie sonabat

Deme' vi dei fuit quidam magister
nomine Simon in Jerusalem qui predicabat se
deum et seducebat multos per signa que
faciebat quod serpentes eree movebant
et lapidee statue ridebant / et ipse con-
debat se in aere volare. Petrus autem e contra
virtute dei curavit infirmos illuminavit
cecos fugavit demones et detegebat
maliciam Simonis et confundebat eum.
Dum autem Simon Petro non posset re-
sistere venit Romam et seduxit ibi Nero-
nem imperatorem sua magica arte
et aliis pluribus ita quod colebatur pro deo.
Quadam autem die stetit coram Nerone et
mutavit faciem suam ita ut iam appa-
reret iuvenis iam senex. Nero videns
quod commutabat eum vocavit filium dei. Dixit
autem Simon ut cognoscas imperator me
esse verum filium dei iube me decollari et
tercia die resurgam. Nero precepit eum decollari
qui dum putaverit quod Simon decollaret
decollavit arietem et Simon per nigromantiam illesus
per suam artem magicam / et collegit membra
arietis et abscondit ea tamen sub occulte
remansit quod in illo loco sanguis congelatus congelatus
Tercia autem die surrexit se Neroni presentat dicens
terge sanguinem meum qui est effusus quia
ego qui fui decollatus resurrexi tercia die ut
promisi. Nero videns eum obstupuit et
putavit quod ipse esset verus deus. Tunc

iactitare

Confusus est se iactare quod posset mortuos i.
suscitare. Accidit quod quidam iudeus mor- iuvenis
tuus fuit vocatis autem Simone et
Petro petierunt reditum ut qui eum non posset
cum suscitare ille deberet per eos mori. Dum
autem Simon attemptasset et [illegible] incan-
tacione defunctus cepit caput movere. Tunc
volebant omnes Petrum lapidare. Petrus autem
dixit eis: si vivit surgat et ambulet
et loquatur, alioquin sciatis quod fantasi-
ma est. Et postquam Simon iussus est separari
a lecto, puer permansit immobilis. Tunc
Petrus stans a longe dixit: adolescens
tibi dico surge in nomine Ihesu Christi
surge. Et statim surrexit et ambulavit.
Cum autem populus vellet Simonem lapidare
l'et propter dubium Petrus autem ait: nolite malum pro malo
reddere, et liberaverunt eum propter ipsum. Tunc
ivit Simon ad domum Marcelli qui
fuit discipulus beati Petri et ligavit illa
canem ad ostium dicens: nunc vi-
debo si Petrus poterit quod vane, postquam Pau-
lus venit Petrus et facto signo crucis
solvit canem. Canis vero fuit omnibus blandus
et apprehendit Simonem cepit eum stran-
gulare. At autem Petrus precepit canem
ut eum non lederet, sed tamen laceravit eius
vestes ita ut nudus remaneret. Populus
autem et pueri post eum currebant cum canibus

per eum tamdiu donec eum fuga-
verit quasi lupum de civitate ubi
non audebat apparere per annum Simon
ergo postea cum Romam venit et acceptus
est in amicicia Neronis. Tunc quodam
congregavit populum et dixit: Crastina die
celum ascendam qui non credidit in me
manebit in mea [illegible]. Crastina die
ascendit in altam turrim et coronatus lau-
ro cepit volare. Tunc ait Nero: Domine
vere [illegible] protectores Simonis est vera
deus. Tunc ait Petrus: adiuro vos demones
qui eum fertis in aere ut eum
amplius non feratis sed dimittatis eum ca-
dere. Tunc confestim ceciderunt et expiravit
fracto cerebro. Nero hec audiens dolens
tunc tradidit Petrum custodie [illegible]
[illegible] quos ipse habuit. Tunc veniebat
populus ad carcerem petentes Petrum ut recede-
ret. Ipse autem cepit persuasus de civitate non
tamen non metu mortis sed victus preci-
bus et cum venisset ad portam vidit
sibi Christum occurrentem et ait ad eum: Domine quo
vadis? Cui Christus: vado Romam iterum
crucifigi. Tunc intellexit [illegible] et rediit et
captus est a Nerone qui fecit eum cru-
cifigi. Tunc fuisse eductus de civitate
ait [illegible] O vos [illegible] mee salutis

'apparere

precor vos quatinus me crucifigatis con-
trarie crucem et capite deor-
sum et pedes sursum quia non sum di-
gnus ut sic pendeam in cruce ut magi-
ster. At illi fecerunt sic. Tunc venit
magna turba ad crucem et flebant
propter eum. Ipse autem dixit Domine tibi co-
mendo spiritum meum

Sanctus autem paulus cum esset Ro-
me et convertisset multos ad salutem
Nero ait ad eum paule quare subtra-
his michi milites et colligis eos tibi
Paulus ait non solum colligo tuos sed
etiam de toto mundo quibus tribuet rex
largus dona que numquam deficient. Nero
vero iussit comburi omnes milites quos
ipse convertit et paulum iussit decollari.
Dum ipse ait / ad macellum templum ubi pacior
sed propter eternam penam vivam eternaliter cum deo
lebo ductus duravit ad supplicium. Ecce duo
milites qui ipsum ducebant / dixerunt ei
dic nobis paule Quis est iste rex tuus
quem ita diligis / quod pro eo ipse
mori vis vivus / quales mercedem
inde habebis. Tunc ipse dicebat
multa de gaudio celi / et de pena infer-
nali / et convertit eos ad fidem. Tunc roga-
verunt eum ut liber iret quo vellet / at
ille ait / absit sic ut fugiam quia non
sum profugus / sed miles Christi fidelis cum quo

Pro hac transitoria vita accipiam
eternam vitam. Cumque iam esset in porta
civitatis occurrit ei Plautilla flens / commen-
davit se precibus orationis. Cui apostolus ait acco-
moda michi velum quo tegis tuum caput / et
postea reddam tibi. Quo dato venisset ad
locum passionis oravit dicens domine Ihesu
in manus tuas commendo spiritum meum
Post hec autem carnifex amputavit caput
eius et ipso ictu prorumpit anima in celum
Collegit eum cum sanguine in velum
/ et involvit et reddidit illi sicut cepit
autem solvit a corpore / et dixit ...
tibus ... ea voce qua dilexit Ihesum
in vita / ideo non potuit oblivisci eum
et in morte. Et in quolibet loco saltus ema-
navit fons insignis cum multo lumine
et fluxit lac pro sanguine de venis
velle / et resiluit usque ad vestimenta
carnificis / et postea sanguis fluxit. In
aere autem apparuit lux immensa et testi-
monium quod ipse fuit eius gentilis. Cumque
rediisset carnifex / occurrit ei Plau-
tilla dicens ubi reliquisti magistrum me-
um / Ille respondit iacet in valle cum
socio suo / et sua facies est ligata suo
velo. Et dixit illa. Ecce ambo intra-
verunt et ~~in~~ civitatem induti ~~induti~~ splendida
veste et fulgentibus coronis / et monstravit
ei velum cruentatum sanguine ad

hec figura nulli fuit quia ad deum tunc
timuit Nero / et interfecit apostolum cum
annorum et cum apostolo fecit eunti occi-
dentes xl annos Tunc paulus venit ia-
nuis clausis et ait Cesar / Cesar ego
sum paulus miles eterni regis Nunc
crede quia non sum mortuus / propterea Ne-
ro fecit incendium romanum (vel videret) ut aspiceret Troyam / et ita fuit cellate incendii /
unde fuit natus / et voluit alios pres-
biteros occidere nisi illos qui prestabant
aures celebrare / propterea fecit precidere Ro-
mam in septem locis ut videret quo-
modo ardet Romam ait non fecerunt
tunc cuius vespasianum invenerunt in eius
pallacio volentes eum occidere / Ipse
tunc fugiebat et non habuit cultrum quo se
interficeret accepit fustem ligneum
quam acuit (fuit) valde dentibus et perfodit
seipsum per medium / et comederunt musce
illum / et venerunt in infernum / Paulus autem
pro martirio meruit vitam eternam
et gaudium eternum Dionisius dicit / quia
qualibet vice tu sabbata cantas / De sponea dicunt sponea
spongia rapiunt eius sanguinem fuit electus
cum aliis peregrinis eiusdem quidam
pastor levavit et fecit in palo suo
candelas deinde Paula est (spes) spes qua
omnibus laudatur et pannus pro omnibus vendit

l.
Sed tu qui occidis sacerdotes sine culpa morieris eterna morte.

per tres noctes fulgere celeste lumine super
caput. Et cum fuisset intimatum episcopo
dixit vere est caput pauli. Egressus est
cum populo accepit caput et locavit in men-
sa cum eius corpore. Tunc ait episcopus / scio
quod multa fidelium capita sunt . et quorum
corpora precisa sunt in hanc foveam / si-
ne dubio autem hoc est caput pauli sed
tunc posuit caput ad pedes et ait ore-
mus dominum . ut si caput suum est giratur
et coniungatur collo. Cumque orarent ca-
put ipsius vertit se suscepit que caput in
suum locum. Dum sanctus paulus predicaret
in solario quodam / iuvenis quidam pin-
cerna Neronis non potuit intrare do-
mum propter multitudinem . et audiret eius
sermonem / Ideo ascendit fenestram ut co-
modius audiret Sed cum paululum
obdormiret cecidit et expiravit Nero
doluit multum de morte ipsius Sed pau-
lus dixit astantibus ut irent et addu-
cerent defunctum patroclum carissimum
Cesaris quem ipse suscitavit / et misit
vivum Cesari cum aliis sociis

Exurgens autem maria. Luce. i. Dicito.
plus deus illuminat hominem interius
divinis virtutibus et decorat bonis

bonis moribus / tantoplus humiliat se
talis homo / ut extra habemus figura-
liter in Abigail que non fuit de rega-
li genere / et tamen eam duxit rex David
in legitimam uxorem que fuit per humili-
tatem quinque pedissequis pedes lavit habemus
etiam exemplum in arboribus / quia fertilis
arbor habet ramos qui dependent in terram
/ sterilis autem habet ramos qui tendunt sur-
sum / Sic et peter qui est sterilis hoc est
sine fructu bonorum operum quanto plus est ste-
rilior tantoplus levat se in altum per superbia
/ et ita memoratur illud dictum Jacobi ubi
refert quarto capitulo / Deus superbis resistit
humilibus autem dat gratiam Item habet fructu-
osus homo habet in se humilitatem / quanto enim me-
lior tanto plus humilior Sic beata virgo Ma-
ria licet fuit vas tamen dei tamen se non ex-
tollebat Quia non dicebat ego sum re-
gina celi ego sum regina mundi / Sed
humiliabat se semper Quia dicebat Ecce
ancilla domini Et alibi dicitur luce · i · capitulo
respexit humilitatem ancille sue / ecce enim
ex hoc beatam me dicent omnes generationes
sicut ut lucas refert in ewangelio eius

In illo tempore exurgens maria habiit
in montana cum festinacione in
civitatem Iuda et intravit in
domum zacharie et salutavit elizabet

Et factum est ut audivit salutationem
marie elizabet exultavit infans in
utero eius Et repleta est spiritu sancto elizabet
Et exclamavit voce magna et
dixit Benedicta tu in mulieribus et benedic-
tus fructus ventris tui Et unde michi
hoc ut veniat mater domini mei ad me
Ecce enim ut facta est vox salutacionis tue
in auribus meis exultavit ~~infans~~ in gau-
dio infans in utero meo Et beata que cre-
didisti quoniam perficientur in te omnia que dicta
sunt tibi a domino Et ait maria Magni-
ficat anima mea dominum et exultavit spiri-
tus meus in deo salutari meo Quia respe-
xit humilitatem ancille sue Ecce enim ex
hoc beatam me dicent omnes generationes Quia
fecit michi magna qui potens est et sanctum
nomen eius Et misericordia eius a progenie in
progenies timentibus eum Fecit potenciam
in brachio suo dispersit superbos mente cordis
sui Deposuit potentes de sede et exaltavit
humiles Esurientes implevit bonis et
divites dimisit inanes Suscepit israel
puerum suum recordatus misericordie sue Sicut lo-
cutus est ad patres nostros abraham et semini
eius in secula Mansit autem maria cum
illa quasi tribus mensibus et reversa est
in domum suam

Cum autem Elizabet iam sex mensi-
bus portasset in vtero suo beatum Jo-
hannem / et beata virgo tunc iam fuit des-
ponsata Joseph in Bethleem / et beata virgo
mansit in Nazareth. Et tunc venit angelus
cum salutacione. Cumque beata virgo sciuisset
impossibile quod deberet concipere in virginitate
/ angelus dedit ei signum: Elizabet / que
Johannes iam conceperat filium in senectute. Et cum
ita beata virgo consensit angelo dicens / fiat
michi secundum verbum tuum / statim concepit verum
deum et hominem supernaturali / et cum
iam esset grauida cepit cogitare secum Ecce
nemo amicorum aut vicinorum michi credit
quod ego conceperim in virginitate / sed cum michi
aliquis obiecerit pessimissima / Ideo vadam
ad Elizabet que eciam concepit supernaturaliter
sic et ego. Et ipsa in senectute / et ego in
virginitate. Iuit ergo ad eam in monta-
na ut ei deseruiret. Vnde Ambrosius
O domina oportuisset sic in qua via / quia
salubria tractassem cum ea. O gloriosa
virgo noluisti ambulare ad alias virgini-
bus in plateis / et hoc ostendisti sola per
exemplum. Sed hoc non sola / quia porta-
sti terram celum et totum mundum. Quando Ambro-
sius et vos virgines non diu mora-
ri in plateis / nec aliquas mulieres
sermones inhonestos quia honor virgi-
nitatis est grandis / sed facilis ruine

Et ideo non est credendum virginibus ad mas-
culos. Prima sathan videns tantum malum
quod factum erat per se et te decipiat per suam
suggestionem. Unde refert Ambrosius. Dispo-
ne et vos mulieres sedulitatem quam debe-
tis exhibere cognatis mulieribus et orna-
tis. Tamen modice mulieres placet tempore di-
mitte dicat in presepio iacentes non ideo visitare
ut eum deformat aut eum consolatur. sed
ut ibi per eos seducat in peccatis et mun-
dis. Et pauperes deformant forte quibus non
esset providendum et deformantur. Et cum beata v-
venit ad mariam cognatam non ideo ut ibi co-
mederet preciosa fercula vel ut biberet vinum
aut ibi commendaretur sed ideo ut eam
consolaretur et ut ei humiliter deserviret. Et
pueri quando visitaverunt christum iacebat in sta-
bulo in magna paupertate. Salva reverentia
qui non invenerit ibi aliquod solacium
Ideo tractamus clerum ab ista glosa vide-
ut sicut ipsa festinavit in montana dicit
et nos festinemus per bona opera ad montem
celestis regni. Virginum maxime in mane
anime bona agere in iuventute non expectare
senectutem. Et si quis est lapsus in peccatum
iudicat illud per confessionem et contritionem. Scep-
mus refert. Primus est quod verus christianus ma-
neat dicitur nichil. non uxorem. non
filium. non tunicam. non caligas. ...

ki x.
[illegible] confessionem [illegible] de die in diem

Et tu vis quod malam vitam mal[illegible]-
[illegible] Roge [illegible] pane [illegible] caligē tue
Si cum caliga tua est lutulosa / mox ea
[illegible] et abluis ipsam et de tua vel tu-
[illegible] Et ideo ut dixi quantocius [illegible]
in peccatum consilio ut confiteatur Prima dis-
crete homo quantocius videt [illegible] do-
mum statim ponit aquam ut ignem
extinguat et non expectat ut domus tota
ardeat usque ad finem / sic quantocius quis quando
peccat debet statim confiteri Secunda nouel-
la arbor potest facile euelli et cum radi-
cibus Sed cum radicatur in terram per sum-
de [illegible] apparatur ab eo loco aut
scandalo Sic peccatum dum nouum est non in-
ueteratum potest euelli / sed si [illegible]
radicem fecerit per malam consuetudinem
Et quia si tale peccatum inueterauerit in homine
difficile est remouendo ab homine Et
sic beata virgo [illegible] in montana Sic et
nos ascendamus spiritales montes qui
sunt septem in numero / sicut dicit Ambrosius

primus mons

primus mons est puritas virginis ma-
tre / ad quem montem ipsa sic alte ascendit
quod nulla creatura preter unam habuit talem
[illegible] sicut ipsa et primus [illegible] / Sed
quidam sunt casti quidam [illegible] casti
sunt qui non maculant sua corpora
actu luxurie sed non habent [illegible]

incestis in mala concupiscentia et inu-
tilibus cogitationibus. Sed corporales sunt
illi qui per fornicationem mente et corpo-
re sunt polluti. Ista igitur virgo in to-
to fuit casta quia non peccavit mente in sola
nec voluntate nec opere. Nam cuius ca-
stitas fuit maior quam angelorum. Ideo
deus invenit maculam in angelis, sed
in lucifero, sed in ipsa nullam. Unde salo-
mon testatur de ipsa in libro canticorum. Tota Cant. iiij
pulchra es amica mea et macula non
est in te. Favus distillans labia tua, mel
et lac sub lingua tua. Odor unguentorum
tuorum et vestimentorum tuorum super omnia aro-
mata. Et non mirum quia fuit ita ca-
sta. Nam illud quod est principium dei
est mundus. Et quis fuit principium
dei nisi ipsa que eum portavit in suo
utero, et in suis manibus et nutrivit
pierpsanni suo pectore. Primo ipsa fuit sic casta
valde. Deus enim meretur ut ipsa de-
liberet nos et remedium conferat a mala
concupiscentia, ut possemus esse deo mun-
di. Secunda virtus per quam ipsa ex-
cellit est gratia quia ipsa erat plena. Un-
de testatur primo Luce. Sed de ea Damascenus di-
actu iij et iiij cit libro iiij quod fuit plena gratia et fortitudine

tamen
Tantum incomparabiliter. Ita virgo fuit plenior
virtutibus. Anima alii sancti habuerunt tantum partem
gratie que eis sufficiebat ad salutem. Sed ipsa
fuit infusa tota gratia dei ita quod ipsa precellit
omnes sanctos in gratia. Quod ipsa dicit de se
Eccl xxiiii Ego sum mater. In me omnis gratia vie et
et veritatis. Via ista designat istum mundum
in quo transimus de una die in aliam de uno anno in alium
de uno tempore in aliud quousque mors
veniet. Sed vita futura designat gaudia
eterna celi que speramus invenire per ad-
iutorium beate virginis marie. Ideo deinceps
eam imploraremus ut ipsa dignaretur nobis
a suo dilecto filio acquirere partem gratie impe-
trare per quam possemus salvari in anima. Tantum
modo quod ipsa ascendit et tunc ma-
ximum premium et ipsa iam accepit a suo
dilecto filio. Anima nullus tamen meruit a
deo ut ipsa non per nos facimus qui diligimus
de mane surgimus deo. Et vespere tamen
et diabolo. Et ipsa omni hora qua vi-
xit meditabatur a deo premium. Nam erat
Domina et omnium et sanctorum iustorum
non est parum. Quod deo accepit hec premia
a suo dilecto filio petimus ut ipsa nobis
faciat participare premium iustorum. Certum modo
fuit omnibus passis. Sed sunt multe ipsa etiam
sed alie. Anima sed passa est aliquando
martirium. Anima alii sancti passi sunt

Tam in corpore / et in anima sentiunt spirituale
gaudium / quia sperabant videre [illegible] [illegible]
penaciter passionis eorum premium. Et etiam
ulterius primo est passus plus in se secundum quod
ipsius corpus potuit tollerare. Sed beata virgo fuit
passa martirium in anima que est immorta-
lis. Secundo dicit [illegible]. Et ipsa passa est
magis martirium quam alii sancti. Et hoc prop-
ter tria. Primo ideo quia ipsa erat innocentis- primo
sima et est [illegible] / et voluit pati non propter suum
proprium premium sed hominum, sed pro [illegible].
[illegible] filium. Tamen quanto misericordior est
homo tanto maiorem habet passionem in cor-
de, quod videt etiam augustinus. Secundo fuit 2o
causa passionis amor, quia suum filium fuit mo-
[illegible]. Nam pater [illegible] nunc [illegible] plus filium
[illegible] esse / quod [illegible] subtrahat aut aliquid
mala faciat. Tunc quando videt quod debet
[illegible] [illegible] [illegible] / doluit intimo
corde et maximo amore. Et quando non
debuit dolere beata virgo de suo filio / qui
nusquam aliquam causam cur mori deberet.
Tertio ideo plus fuit passa. Quia videt 3o
quod iudei filium eius crucifixerunt propter eum
[illegible] / [illegible] nec volebat [illegible] ad deum.
Secundo quia ipsa [illegible] fuit valde misericors
[illegible] [illegible] deum esse misericordem [illegible] [illegible]
de

Et debemus deflere cum mulieribus te in
7te cruce quia in ara. Tercium nam sunt
ipsius speciale consolacio quia ipsa habuit
a Christo quo sunt illuminata. Nam hoc ipsi
debuit possidere, hoc iam sunt de peccato.
Nam licet hoc nihil accepit puer in peccato
portaverunt ~~[illegible]~~ ipsum ad civitatem, et pa-
ter cum magno ~~gaudio~~ dolore in se
consolacionem exspectavit, et quod nos debemus
gaudere [illegible] ipse quia accepit suum filium
viventem sicut sepeliens portaverunt eum, et unicum
sunt ei gaudium [illegible] portavit eum super omni
dolore. Et cum hoc sunt liberata et custo-
dita ab omni peccato. Nam omnis consolacio sunt
[illegible] quam Marie Magdalene cum domi-
[illegible] sunt facta multa. Deo dampnum cum spe-
[illegible] ut nos committet consolacionem in omni
6te tribulacionem et angustia. Sextum mentis
sunt ipsius multiplex vero. Aliud quod morte
ascendit de alto quod sunt manencia vobiscum
quia dixisse peccatorum. Omnia ~~omnes~~ sunt plena
viti et ab eterna. Illa per unio aliqui
l'apparet [illegible] qui ab eternali apparet [illegible] de-
[illegible] mistici corporis peccati. Et mira sunt [illegible] et
mali. Et licet a nobis expellit originale
peccatum per baptismum, quod debuit eternam
dampnacionem. Tamen remanet adhuc in nobis
fomes peccati vel [illegible] ita quod [illegible]

labium in pectus Tam cum mala cogita-
cione tam audiens tam visu vel loquela
tam malo despectu Et ista omnia sunt
exstincta in beata virgine pro quo nunquam fecerunt
peccatum Ideo invocamus eam in adiutorium
ut possimus hec vitare peccata et finem
bonum habere Septimus modus est regine celorum nota
quod iam ascendit valde alte Unde
ecclesia testatur Exaltata est sancta dei genitrix
super choros angelorum ad celestia
regna Vel sic Unde hec sunt exaltata in
in celo quod nec videt plus [illegible] in hoc mundo
hec gloriosa sunt ut [illegible] magna multitudo
peccatorum excepto solo deo Ideo nunquam de-
bemus ascendere celestis modus Et quia ipsa est
nostra pia advocata et tam [illegible] [illegible] nos
facere dignos Nam [illegible] [illegible] quibus ipsa
orat sicut salvum Unde legitur nobile Erat exm
sunt quidam clericus valde dissolutus qui
hoc habuit clericus cum et fidelis serviunt
quem [illegible] fecit procuratorem Et [illegible] clericus
debuit mori ad celos [illegible] esse [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] hoc fuit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] valde cepit turbari [illegible] non

Instigabat desperatum. Tunc demon apparuit
dicens: vis esse in pristino statu tui officii?
Tunc ait: utinam possem. Demon dixit:
Si promittis me tuum auctorem et ordinatorem
habere, ut eris. Tunc promisit. Ego te magis
si et deum abnegabis et beatam virginem.
Tunc ordinavit demon quod ille noviter
episcopus accepit eum in pristinum statum et offi-
cium. Post multum tempus clericus cepit tristari
de eo quod fecerat. Tandem ivit ad templum
et flexit ante ymaginem beate virginis
Marie et cepit amarissime flere. Tunc
beata virgo cepit rogare filium suum Christum ut
ei parceret. Sed avertebat faciem suam ab eo nolens
ei parcere. Tunc ymago beate Marie locata
puerum in altare flexit genua et ora-
vit Christum. Statim quod misertus est ei. Deinde ait
ymagini beate virginis: vade et amplius
noli peccare. Tunc clerici resignaverunt officium
et tenuerunt suam vitam castam et venerunt ad
eternam vitam. Aliud exemplum legimus etiam.
Quidam puer clericus monachorum si multum
dominus arguebat sepe in dictis offerens
beate virginis ... et esse sic pueri pueri.
Autem negabat. Tandem via assumpsit
baculum ... et cepit eum ac arguere.
Tunc ad blasphemavit ... sancte
et effugiat. Tunc pueri [illegible]

pus cum valeret eam occidere, iste quidam
ille monoculus intravit ad templum
demonum; statim restituit ei beata virgo aliud
oculum, ita quod pueri venientes non potuerunt
eum cognoscere. Quare autem miles servivit beate
virgini et meruit vitam eternam, ad quam

Simile est regnum celorum thezauro ab-
scondito in agro. Mathei xiiio. Dominus
Hieronimus recommendat statum virginum dicens:
Virginitas est purpura regalis, qua si quis
indutus fuerit [illegible] eminencior erit. Summa
maxima est virginitas dicta inter virgini-
tatem, viduitatem et coniugalitatem, sicut ita
ut virginitas sit sicut aurum, viduitas sicut
argentum, et coniugalitas sicut ferrum. Vel ut
virginitas sit quasi divitie, continencia sicut
mediocritas, et coniugalitas sicut paupertas.
Vel ut virginitas sit pax, continencia tedium,
et coniugalitas quasi vox. Vel ut virginitas
sit regina, continencia domina, et coniugalitas
ancilla. Vel ut virginitas sit vita, conti-
nencia portus et coniugium pelagus. Vel ut virgi-
nitas sit pura cara, continencia cicatrix,
et coniugium vulnus, velud vicer pessimum inte-
lligere. Quo statum virginum excellit statum
viduarum, et item statum viduarum excellit
statum coniugatorum. Sicut precellit aurum et pre-
ciosius argento, et item argentum preciosius
plumbo aut ferro. Et in hoc sit in quo

statu salvari. Ideo voluntas bona comparatur
thezauro ut testatur evangelium dicens.
In illo tempore dixit Jesus discipulis suis parabolam
hanc. Simile est regnum celorum theza-
uro abscondito in agro quem qui
invenit homo abscondit et pre gaudio
illius vadit et vendit omnia que habet
et emit agrum illum. Iterum simile est
regnum celorum homini negociatori querenti
bonas margaritas. Inventa autem una
preciosa margarita abiit et vendidit uni-
versa que habuit et emit eam. Iterum simile
est regnum celorum sagene misse in mare
et ex omni genere piscium congreganti. Quam
cum impleta esset educentes et secus
litus sedentes elegerunt bonos in va-
sa sua malos autem foras miserunt. Sic
erit in consummacione seculi. Exibunt angeli
dei et separabunt malos de medio iu-
storum et mittent eos in caminum ignis.
Ibi erit fletus et stridor dencium. Intel-
lexistis hec omnia. Dicunt ei etiam.
Ideo omnis scriba doctus in regno celorum
similis est patrifamilias qui profert de
thezauro suo nova et vetera.
Thezaurus cumulatur in auro et argen-
to preciosis lapidibus et in pecuniis.
Ideo bene designat voluntatem. Et primo
racione partis aurum est preciosum fulgidum et
ponderosum. Sic voluntas est preciosior

Et pandectoror cetera deo perlectis. Ber-
nardus angelus. Et prima virginitas est aliquo
excellencior quam castitas angelorum. Nam ille
quidem dicit quod in carne preter carnem non est
humanum sed est angelicum. Et augustinus.
Virgo est terrestris angelus et celestis homo. Nam
sicut aurum numquam amittit suum splendorem
nec in igne nec in luto sic castitas vir-
ginum debet esse constans et paciens in tri-
bulacione et paupertate et infirmitate. Et
sicut aurum est nobilius metallum pre alia
metalla sic castitas virginum vel virgines
debent esse nobiles in bonis moribus
et in operibus. Ambrosius. Vos virgines di-
sponite placere deo non vestibus sed moribus.
Et sicut aurum est pandectorum sic de-
bent esse virgines firme in fide in pros-
pero et debent fugere vanam gloriam et de-
bent se precavere ne aliquem scandalizent.
Augustinus. Virgines fugite impudicos socios
et instabiles visus studeatis illi placere
totis viribus qui passus est pro vobis in toto
corpore. Ideo vos virgines dei congregate
sicut thezaurum bonorum operum ut possitis
eo comparare premium bonum id est deum in
potentem. Item sicut argentum est ma-
gis sonorosum pre alia metalla sic de-
bent sonorare virgines bonis moribus
et laudabili vita. Et maxime debent
esse firme in fide quia fides est mortua

hunc bonis operibus. Et quod proh dolor
quibus si sunt caste / si sunt stec / si se
extollunt / si inebriantur / si non fugi-
unt mala societatem / si non habent in-
borem / Secundo thezaurus preciosior. Capitulum
cistra thezauri virginitas debet pati. Sed
etiam dicit Gregorius / depredari desiderat
qui thezaurum in via publice portat
Sic virgo que vult esse communis / et vult
milites impetrare et exhibere se venalem / utique
inveniet emptorem qui eam corrumpet
~~Tal~~ Talis enim virgines comparantur
pomis fructui qui crescit in orto non cir-
cumsepto aut circa quam viam / qui
carpitur antequam maturescit. Sic virgo
imprudens que non custodit prior sem-
per. Tertio sicut lapides preciosi aut mar-
garite / quanto sunt commodiores tanto
sunt meliores. Omnia omne volumen
est parum valui ad amicos precium. Sic
virgines debent esse obedientes deo et
prompte ad eius servitium. Contra quos
fetant ille que tumant se indulgentias
lig ipse prophetent / aut que querunt
alia loca in ~~ecc~~ ecclesia et volunt appa-
rere quibusdam. Sed ideo ipsis virginibus ut
congregent ipse thezaurum in humilitate
in penitentia in castitate et in obedien-
tia. Et ut pareunt eis coronam non
de perrie non de rosis aut aut alia. Sed

de moribus bonis honeste vivendo hec
hereditatem vitando / et labores suos exer-
cendo quia ocia dant vicia. Nam li-
lium est flos delectabilis in odore et in appa-
ratu. Et tamen qui cito tangit manibus sta-
tim amittit suum decorem et odorem. Sic
virgo que permittit se tangi) mordiunde
vult loqui talia vult accipere et inebriari
igitur tacere) Ideo dicit Jeronimus Bonum est
virgini tales mulieres non videre) melius quam eas
non audire) Sed optimum est eum nec tan-
gere) Femina qui videt affectat qui audit
cogitat / et qui tangit maculat. Ideo ple-
nestria animalia et volucres campi sunt
pulchriores / quam sunt pulchriora species que sunt
domestice. Sic etiam pudica virgo [...] hominum
etiam hominum in parvis de albato tun
si sepe lumine applicatur / denigratur. Sic
virgo si sepe ambulat in honesta via / sic
re consuetum viris / et si non polluuntur cor-
pore tamen maculat mente in malis cogita-
tionibus / et malis despectibus. Unde sicut
thezaurum absconditur in agro propter fures
et latrones. Sic virgo et quelibet bona
debet esse sua custodire) suam animam in
agro suo propter fures. i. demones
Nam ager est quadruplex scilicet mun-
. dato. infirmatus. et [...] in agro [...] sunt

Mala semina scilicet avaricia luxuria invidia
rapina yra et furta / et hec semina
producunt ad peccatum que in carne crescunt
alia peccata ut mala voluntas. mala
concupiscencia et pigricia. gula. ebrietas.
In agro isto est ignis inextinguibilis.
pena ineffabilis. horribilis visio de-
monum. Et in agro ecclesie sunt vicia
et etiam virtutes / vicia demum cito per-
ficiuntur et virtutes demum occultantur a va-
na gloria. Exemplum sancte margarethe que
contrivit caput sui fratris. quia voluit se-
cum manere ne eam inficeret sua infide-
litate. Contrivit etiam caput alterius.
qui voluit consentire in malo. Con-
trivit etiam caput dyaboli quem calca-
vit sub pedibus etc. Divisio aplorum

Qui vos audit me audit. Luce x°/
[illegible] dicit sanctus sicut hec tria spe-
ctant ad picturam / scilicet pictor mane-
ries et subiectus sic eciam tria pertinent ad
primo salutem anime / scilicet ipse deus / primo gracia.
Bona opera et voluntas [illegible] / primo sicut
ad picturam spectat pictor / sic ad salutem
pertinet deus qui [illegible] celum [illegible] spe-
cies celum et terram mare et omnia que
in eis sunt. Unde petrus in epistola sua dicit
Non est aliud nomen sub celo in quo oportet nos
salvos fieri nisi in hoc nomine Jhesus quod interpreta-
tur salvator / quia ipse cepit ut [illegible] omnes

Salvaremini. Ideo ipse misit suos apostolos 20
hodie ad predicandum. Secundo sicut spectat
ad picturam cinericeus color / ita spectat
ad nostram salutem gratia dei. Unde Remigius
Si homo omnia mandata dei teneret et
quotidie corpus suum flagellaret / salvari
non posset / nisi esset gratia dei cum illo. Ideo
dicit David Domine salvum me fac propter miseri-
cordiam tuam. Non dicit propter bona opera
mea / hoc est contra illos qui se extollunt
de bonis operibus / cum tamen non habent ea ex se
ipsis sed a deo sicut paulus testatur Gratia 70
dei sum id quod sum. Tercio sicut spectat ad pictu-
ram spectat subiectum sic spectat ad sa-
lutem bona voluntas ista ita ut volun- || hominis
tas hominis conformet se cum voluntate
dei. Ideo dicit Augustinus Qui creavit te sine
te non salvabit te sine te. Et hanc volun-
tatem non possumus acquirere aliter nisi per
gratiam dei de quo scribit lucas hodiernum evangelium

In illo tempore dixit ihesus discipulis suis Qui vos au-
dit me audit et qui vos spernit me
spernit. Qui autem me spernit spernit
eum qui me misit ~~Reversi sunt autem septuagin-~~
~~ta duo discipuli cum gaudio dicentes~~ / Domine etiam
demonia subiciuntur nobis in nomine tuo. Et
ait illis videbam sathanam de celo sicut
fulgur cadentem. Ecce dedi vobis potesta-
tem calcandi supra serpentes et scorpio-
nes et super omnem virtutem inimici

Reversi sunt autem septuaginta duo || cum gaudio dicentes
|| discipuli

Et nichil vobis nocebit Verumtamen in hoc
nolite gaudere / quia spiritus vobis subi-
ciuntur Gaudete autem quia nomina vestra
scripta sunt in celo // Luce x°

Salutis angelus dicat domini volunt
duplex testimonium sancti evangelii
scilicet testimonium visus et auditus / Ideo elegit
quatuor evangelistas / duos scilicet matheum
et johannem / qui testificantur de visu que
suis oculis viderunt Et alios duos
scilicet marcum et lucam de auditu ut testi-
ficarent que suis auditibus audierunt a
beata virgine / et ab aliis apostolis / et ab aliis
qui viderunt sua opera et miracula / Ideo
cognoscimus ex scripturis divina quelibet
interrogatur membris xi / sive bonum sive
malum / hoc interrogatur ipsi deo sicut ipse
christus testatur Mathei xxv° Quod uni ex
minimis meis fecistis michi fecistis / Un-
cum christus sit unum cum patre sicut ipse dicit
per johannem Ego et pater unum sumus
Ideo omne quod infertur xo / hoc etiam
infertur patri Cum ergo audit predicato-
rem / sicut de facto / quia audit solum deum
Et qui eum spernit / ille deum spernit
quia in discipulo auditur magister et in
filio pater Et christus loquitur in suis di-
scipulis sicut testatur Mathei x° Non
vos estis qui loquimini sed spiritus patris vestri

Non vos me elegistis sed ego vos elegi

in vobis sed spiritus predicator loquitur
loquitur mendacium / detractoris aut adulatoris
non propter lucrum aurium / sed propter tuernum pec-
tanie aut propter odium sicut quidam adula-
toris dant tales indulgentias / vel di-
cendo bonum malum aut ex malum bonum
Audiunt eum licet non audiunt xpm sed mittios
antixpi / sed qui audiunt odiunt predicatore
veritatis / et ipsum spernunt / licet odiunt et sper-
nunt totum sanctam trinitatem Johannes
Qui non honorificat filium / non honorifi-
cat patrem qui misit illum / quot sunt
tales qui obturant aures velut serpen-
tes et nolunt audire verbum dei quod vivi-
ficat mortuas animam Johannes ad quem
ibimus nisi ad te qui habes verba vite
eterna non in solo pane vivit homo
sed in omni verbo quod procedit de ore dei Et
licet demones sunt tante potestatis quod non
est potestas super terram que eis posset comparari
Nota bene Johannes xpo / Et tamen est tante efficacie
ut pricipes demoniorum / qui sunt diebus rex
super omnes filios superbie / tamen in
nomine dei eum predicatum distruuntur
Sicut dicat Marcus vltimo / In nomine
meo demonia eiciunt Ipsi vero de hoc
gaudebat honorantes nomine domini quod
est super omne nomen / xpus eos revocavit
ad humilitatem dicens Ecce dedi vobis

peccatorum calcaverunt super serpentes et scor-
piones / vetustum ex eo nolite gaudere / quia
spiritus vobis subiciuntur. Gaudete autem quia
nomina vestra scripta sunt in libro vite
Dicunt omnes sunt predestinati ad salutem
excepto Iuda proditore / et tunc hoc erunt
gratiam dei quali mali tacent. Sicut de
statu primo / Deleantur de libro viven-
tium et cum iustis non scribantur. Serpen-
tes qui ledunt in aspectu veneno sunt ti-
rannos / et homicidas aut spoliatores
Scorpiones aut illos qui etiam inspira-
tur ut faciunt / sacrilegos / aut detractores
quos deus conculcabit in die iudicii et
retribuet ipsis penam. Et licet sancti apostoli
ceperunt magnam peccatorum ad deum magnam sum-
mam infinitos quos curabant / quo non
tamen prosunt nobis miracula eorum doctri-
na / Nam sicut venatores convocant tuba
canes ad venationem aut vigiles excitant
dormientes a sompno / Ita sancti apostoli
excitaverunt peccatores suo predicatione a so-
mpno peccati et convocabant doctrina verbi
dei / Reducunt a infideles de / iudaismo
et paganismo ad iucundam catholice
fidei / Ita ut qui prius adorabant ydola
et diversos deos / quidam solem quidam
lunam / quidam stellas / et quidam lapides
/ hii convertebantur ad verum deum et creatorem

Et adorabant eum Et sicut reges et
duces solent contra dubitantes in expe-
dicione pugne quibus tradit inimicos et si
ut soli audaciores ad pugnam Ita isti
terrunt terruerunt peccatores minando eis inferna
aliqui penas Et fecerunt eos audaces
et docuerunt pugnare contra mundum carnem
et dyabolum Sicut testatur Simon de Cassia
Docuerunt ne adorarent ~~mentem~~ alios
deos nisi unum verum deum ne adorarent
creaturam sed creatorem Docuerunt quo dyabolus omnibus dapnacionem
bolus ordinavit peccatum per adam Et quo
misericordie deus vicit morte sua passi
one Docuerunt etiam amare volunta-
riam ~~voluntate~~ paupertatem tollere etiam
penitentiae et septem xiij Docuerunt humi
litatem pacienciam obedienciam iusticiam
et caritatem Docuerunt etiam fidem
comprobare per opera Nam Beda dicit fides
sana vita et salus consistit in hiis ut
homo veraciter credat corde Et quod
credit corde opere comprobatum Nam dicit
Jacobi 2o fides sine bonis operibus
mortua est Et ideo Nam est tre
de deo quam pagani credunt pro quod
deus unus creavit Etiam dyaboli cre-
dunt deum et contremescunt sed credere in
deum est per salutis amore Ille cum

quanto credit vos in deum qui totum desi de-
rium suum figit in deum et temporalia om-
nia pro nichilo pensant erga deum
De quo canit sancta mater ecclesia Tam bu-
plus sanctus tu solus altissimus Nam
anima nostra est capacior quam ut possit saciari
nisi quod habeat deum Nam si haberet totum
mundum adhuc affectaret celum et per consequens an-
gelos et inde deum Sed cum haberet deum
nichil plus affectaret Ideo dicit plinius
deus est summum bonum quo adepto nichil
plus benignius potest excogitari Sunt vero
deo secundum sancti apostoli diligere super omnia
et timere Unde Jacobus domini appropin-
quatur dicit Tunc alternatur cecus inf-
irmitatis Per appropinquite doctrina apostolorum Unde
sa sunt petita que sunt infirmitates ac
Et sicut in ortu enim diei homines surgunt
a somno sic incipiente predicacione sanctorum
apostolorum evigilaverunt multi a malicia ad
bona opera Ideo dicit Paulus apostolus erat
angelus novus de celo sed de terra Et augu-
stinus sicut sol mittit semper radios
quibus illuminat totum mundum tenebrosum
illuminavit sua doctrina Ista xi qui et
vere sol iusticie misit sanctos apostolos
tamquam radios solis qui totum mundum
tenebrosum illuminaverunt sua doctrina Unde
ipse dicit Vos estis lux mundi non potest civitas

mathei vo

Absondi supra montem posita. Neque acce-
ndunt lucernam et ponunt sub modio sed
super candelabrum ut luceat omnibus
qui in domo sunt. Nam qui licet in corde
suo sapiat et negligit hoc erogare alijs
tenet quasi pecuniam ligatam in sacco
Unde Salomon Sapientia abscondita
et thezaurus occultus que utilitas in utrisque
Ideo dicit mittens discipulos iniunxit eius
tes in mundum universum predicate evangelium omni cre-
ature. qui crediderit et baptizatus fuerit sal-
vus erit. Unde paulus ~~ad [illegible]~~ dicit adinuatiue
nos sumus odor bonus. Nam sicut homini
placet odorare bonas herbas. Ita sunt
placitus sermo eorum in auribus bonorum
Et flores sparsi dant suavem odorem
Sic ipsi missi ad fidem dabant odorem
dulce spiritualem. Nam tunc quando sancti apostoli
sunt divisi ad predicandum. Ita fuit inter
homines divisio per totum mundum inter patrem
et filium. inter matrem et filiam. inter
fratrem et sororem. Quia alicubi pater
fidem accepit et filius non. alicubi fi-
lius accepit fidem. et pater non. Ideo dicitur
si sunt apostoli ut gentes ab ydolatrijs co-
nverterent ad cultum dei. et ut animas de-
mpnas a deo per peccata ipsi reconciliarent
Recte tenentur honorare sanctos apostolos
tenemur

Qui destruebant per mundum et docuerunt
fidem pro qua sustinuebant magnos labo-
res fatigas · sudorem · frigus · estum · sitim
/ obprobria et tandem mortem / Nam ante na-
tivitatem domini fuit magna discordia
in mundo / Ita quod filius contra patrem pugna-
bat / sicut absolon contra David / frater
contra fratrem / sicut esau contra Jacob
figura / ymg hystoria Genesis xxv° / Ubi dicitur
quod Rebecca duos gemellos habuit in utero
suo et duo populi dividentur in utero tuo
/ Duo populi notant / judeos et gentiles / Inter
quos fuerunt multa prelia ante nativitatem
Christi hos pacificaverunt apostoli / quos eos
congregaverunt ad unitatem fidei et colli-
gaverunt vinculo pacis et caritatis / Decima et
Nona / Sicut nauta festinat ad ripam
Sic nos debemus festinare ad litus eterne
salutis per audienciam ~~verbi~~ verbi dei / Nam sicut
homo cibum comedit / est in se signum
sanitatis / Ita qui libenter audit verbum dei
et illud imagnat in corde et implet
opere est in se signum salutis / Et ubi apostoli
eorum predicaverunt / et a quo vel quod passi
passi sunt audiamus / Petrus Rome predicavit / Ro-
me et crucifixus est ibidem a Nerone / et cum eo
paulus ibidem ab eodem decolatus est / An-
achia dreas docuit in Achaia / et ibi est cru-
cifixus a proconsule egea / Jacobus maior

In samaria et occisus et ab herode gla-
dio / philippus in scythia / et postea in asia
/ et ibi affixus est cruci clavibus ferreis / Alter
Jacobus frater domini seminavit verbum dei
in jerusalem et ibi est interemptus pertica fu- Stagyrra vel
lonis / Thomas docuit in persidi yndia
et ibi occisus gladio / Simon et judas
predicaverunt in mezopotamia et ponto
deinde in perside et occisi sunt baculis
a pontificibus ydolorum / Bartholomeus in
india / et ibidem iussu regis fuit vivus
excoriatus / Mathias in judea est lapida-
et postea tus / In macedonia et postea occisus est se-
curi / Matheus in ethiopia et iussu
regis ibi decollatus / Ista certaverunt sancti
apostoli pro fide katholica / et pro honore cri-
stianitatis dei / Et sic pervenerunt ad celum
regni celestis regnum ad quam nos etc.

Rogavit quidam phariseus ut ma-
ducaret cum illo luce vii / videmus
sicut quod lux repellit tenebras
anima quam cito lux intrat statim rece-
dunt tenebre / Ita etiam recedunt peccata
quando deus intrat in cor hominis cum
sua gratia / Sic factum est marie magdalene
anima prius fuit plena viciis / et postea
fuit illuminata a deo / quod fuit plena gratia

dei Nam ipsius peccata sunt quadruplex
quia sunt altum profundum latum et lon-
gum Altum sunt peccata altum quia sibi
clauserat aditum celestis regni sunt pro-
funda quia sibi iam reseraverat infernum
sunt latum quia sub mala exemplo
multos corrumperat sunt etiam longa
quia in eo diu perseveraverat Sed gratia dei
sunt maior quam sua peccata fuerunt Quia
licet sua peccata sunt magna et multa tamen
potuerunt comprehendi et numerari Sed gratia dei
quam ipsa a deo accepit sunt abundans
l' auiola et innumerabilis Nam sicut l' tendit a tenebris
ad lumen et capitur ibi Sic ipsa tendit
a tenebris viciorum ad lumen gratie dei
quando procidit ad pedes dei et osculata
est eos et lavit lacrimis et tersit capillis
et unxit unguento prout lucas refert in
hodierno evangelio dicens
In illo tempore Rogabat ihesum quidam
phariseus ut manducaret cum illo
et ingressus domum pharisei discubuit Et
ecce mulier que erat in civitate peccatrix
ut cognovit quia accubuisset in domo
pharisei attulit alabastrum unguenti et stans
retro secus pedes domini cepit rigare pe-
des eius et capillis capitis sui tergebat

Et osculabatur pedes eius et unguento
ungebat. Videns autem phariseus qui vo-
cauerat eum ait intra se dicens hic si esset
propheta sciret utique que et qualis est mu-
lier que tangit eum quia peccatrix est. Et
respondens ihesus dixit ad illum Symon
habeo tibi aliquid dicere. At ille ait magi-
ster dic. Duo debitores erant cuidam fene-
ratori. unus debebat denarios quingen-
tos et alius quinquaginta. Non haben-
tibus illis unde redderent donauit
utrisque. Quis ergo ex his eum plus
diligit. Respondens Symon dixit estimo
quia is cui plus donauit. At ille dixit
recte iudicasti. Et conuersus ad mulierem dixit
Symoni vides hanc mulierem intraui in
domum tuam aquam pedibus meis non
dedisti. hec autem lacrimis rigauit pedes
meos et capillis capitis sui tersit oscu-
lum mihi non dedisti. hec autem ex quo intra-
ui non cessauit osculari pedes meos. O-
leo caput meum non unxisti. hec autem un-
guento unxit pedes meos. propter quod dico
tibi remittuntur ei peccata multa quoniam dile-
xit multum. Cui autem minus dimittitur

multum dilexit. Dixit autem ad illam: Re-
mittuntur tibi peccata tua. Et ceperunt qui
simul accumbebant dicere intra se: Quis
est hic qui etiam peccata dimittit. Dixitque
ad mulierem: fides tua te salvam fecit, va-
Hodiernum festum instituit de in pace
celebrari sancta mater ecclesia propter tres causas
primo ut nullus peccator desperet de venia dei
omnia dicit Augustinus. Est de nullo peccatore est
desperandum quamdiu vivit quia nulla pena
est peccata dummodo sit vera. Et hoc est magnum
solacium peccatoribus, sicut dominus fecit ut prosa-
mulier qui domum habent aliquam rem vena-
lem, exponunt signum ut si ponat vinum
exponunt circulum, si medicinam exponunt ...
si cervisiam exponunt signum ut cognoscatur
quod ibi talis res est venalis. Ita misericors
Deus erexit hodiernum festum in signum
ut quilibet cognoscat quod ibi sit misericordia
que est venalis. Et ponat tam pleni
spacio, quod pro sola gutta et parva pena ut
in latrone sero penitente, prout testatur
Ezechiel propheta xviii°: Quacumque hora
peccator ingemuerit peccatorum suorum non recor-
dabor. Ideo dicit Augustinus in persona peccatoris
O quanta est mira salvatoris Christi sui

primo

In tenebris pene / hodie sum in splen-
dore vite / heri fui in vinculis mortis
/ hodie sum in manu mediatoris / heri fui
in potestate inimici / hodie sum in delicijs
paradisi / peccatum enim mortale est sicut vene-
num serpentis sicut dentes leonis / et sicut
Romphea .i. gladius bis acutus / quia
occidit corpus et animam / Et nota in maria
magdalena sunt tria que fecerunt eam
peccatricem magnam / Primum est pondus om- pm
nia / quia peccata sua sunt carnalia / que plus
nocent nobis quam vitia / Secundum est quia Sm
sua culpa erat publica / et non occulta
Ideo enim non dicebatur maria sed peccatrix
Tertium sunt assiduitas quia peccavit assidue tcm
ideo dicit de ea remissa sunt ei peccata
multa / Et quia omnes dicit de ipsa ha-
bitavit penitere / primum concupiscentiam
Et quia magna est pena quia peccator est
dignus vnum non nisi venit / non credunt
contrinatores sed repultanus se indignam
Item vero sicut pedes eius Quia vere-
cundia pro peccatis adducit ad gloriam Et
multi sunt qui verecundantur confiteri peccata
/ aut agere penitentiam ut primum Pecca-
vit Iudas / ciunt displicet deo verecundia

plac

petrus / sic displicet deo verecundia pe-
nitentis / Debet enim homo erubescere / quia
accepit a deo bona / et deo reddit ma-
la pro bonis / Sed aliqui considerant lapsum
marie magdalene / et non considerant
eius amaritam penitenciam Nam sicut eius
peccatum et fama sua fuit divulgatum toti
mundo Ista eius humilitas et devocio de-
claratur vniverso mundo Unde eius contri-
cionem mulieri / et hec propter tria que sunt

primo in muliere / primo quia est angustiosa / prima in-
nitatem sicut ipsa virgenitatem sic ipsa pro
peccatis suis / Etiam mulieres sunt tenerioris.
sic ipsa cum peccatores contristari nulla non
voluit inspicere / ex qua fecit aliquam
delectacionem usque ad suam mortem / Tercio sunt
etiam magna iter quod peccaverit in ea / quia

inordinanter nostrum gustatum / sed inprudenter rigavit
pedes domini / ideo stetit retro secus pedes
domini. quod dicitur. Nam sunt signa xiiii inspice
/ quia eius nulla facit offensa Nec sunt
ampla oscula dei aut manus domini sed
pedes domini / Sed quod fuerunt homicide,
adulteri predones usurarii et alii peccatores
non verecundat de peccatis primo confitentur
sed de ipsius domini / in primo letantur cum
male fecerunt / et tamen si considerarent tam
pondus suorum peccatorum / non aquaticas

lacrimas ymo si possent deberent flere
sanguineis lacrimis de gravitate cordis. Ps
lxxxxi dicit hec fecimus ut singula memb-
ra exemplum dicit ut sicut ipse dimisit huic
peccatrici omnia peccata. Sic nos debemus di-
mittere, nam dicit proximi. Math v. Cum
stabitis ad orandum dimittite si quid habetis
adversus aliquem ut et pater vester qui in celis
est dimittat vobis peccata vestra. Et non est
mirum quod eam dominus suscepit ita benigne.
Nam ista beata peccatrix audiens quod ihesus
deberet comedere in domo symonis pharisei, tacta
radio divine virtutis cepit sic cogitare: iste
venit in hunc mundum peccatores salvos facere
qui possunt dulciter peccatores, et dimittit pec-
cata peccatori. Certe vadam ad eum et
ponam me in manus eius nunc et non
apparebo ei vacuis manibus. Sed feram me-
cum in alabastro preciosum unguentum.
Das eam quod ambulabat discalciata et hic
pedes [illegible] a lapidibus et primo pedes me-
dabo [illegible] et ungam. Et [illegible] anima mea
corde facit meum mundum. Dicit enim Glosa
[illegible] xiii per que quis peccat per eadem
et torquetur. Ita ipsa cogitavit. Prima
oculis quibus viros inicianter respexit et

Et terrena concupiscebat ideo oculis flevit
amare Nam veniens in domum Simonis
ad xpm prostravit se ad terram quia extendit
manus cum reverencia / et posuit se ad pe-
des / quia ihesus sedebat in capite mense
Et ad tactum pedum xpi accessit tantus ar-
dor divini amoris in eius corde / tanta
devocio tanta contricio Ita quod lacrime flu-
ebant De propriis oculis aquas de fonte quas la-
vit pedes xpi sufficienter Etiam se or-
navit faciens capillis Sic ipsis penituit
tergendo pedes domini / Etiam sicut ore pe-
caverat proferendo blandimenta vana / canta-
do inepta comedendo et bibendo sup-
flue Sic ore penituit figendo illud in
vestigia redemptoris Ungentum etiam quod
prius exhibuit ~~pro deo~~ pro odore car-
nis putrefaciendo illud deo offerebat
Nam quot habuit secum in se oblectamenta
totidem invenit holocausta / et unum
[illegible] tum convertit in unum virtutum / quia cum se
vivit deo in pena / contra eum offenderat
in culpa Ipsa etiam bis unxit / Semel
20 pedes in domo pharisei / Secundo in ipsa
eius domo imminente eius passione
Et pharizeus estimavit quod xpus possit inquinari
a tactu peccatricis ideo mirabatur quod se

permisit tangi Secundo peccatum multiplicat
peccatum quia demum invitavit / Si non
recedit cum est demum peccatum est videt
mulierem pollutam · nec sibi appaciebatur
peccatum est sunt superbi et false multi Tertio
recedit egressus / et sic nesciebat velud
peccati sed ignorabat Secundo proprium ei exiit the tua
Item de festo in ecclesia extraxit hoc festum
nobis in XXIII parte Unde ipsa signatur
per Mariam que interpretatur carbo aut pri-
cepe Nam sicut carbo sit calidus · ita ipsa sunt
calida in dilectione Item sicut Sara sunt
liberata per Thobiam a septem demonibus / ita
ipsa sunt liberata a septem mortalibus peccatis
per gloriam sunt talia sicut principes per sua
disponens Item sunt omnia ea que requiruntur per
venire ad petentes / Scilicet pulchritudo divicie et
libertas Item Maria Magdalena sunt
pulcra · divicie · et libera Item quia pulcri-
tudo corporis reddit multos Secundo dicatur
proverbiorum fallax gloria et vana est pulc-
tudo mulier timens deum ipsa laudabitur
Item fallax quia reddit multos / vana
est ... / pulchritudo mulieris est sicut carbo
qui ... semper ... comburit / et sicut
gladius qui ... ledunt / et talis
est sicut poma / que abextra apparet pulcra

Sed vita sit putrida que pueri destruunt
Sicut dicit prouerbiorum vi. Nunquid potest homo ab-
scondere ignem in sinu suo ut vestimen-
ta sua non ardeant. Etiam dimittere per
puellarum ad ludum ad coream et ad la-
trinas cum pauperibus quia committuntur la-
boribus. Etiam liberi sepe seducuntur quia
nolunt pati correctionem. Ecclesiastici xxv°. Si inte
non ambulauerit ad manum tuam con-
fundet te in conspectu inimicorum tuorum. Sed
ista quidem et ad veram penitentiam. +

+ put in vita sua habetur

Magdalena orta fuit ex illustrissimis
parentibus utpote ex regia stirpe
descendentibus. Hec habuit fratrem lazarum
quem dominus resuscitauerat a mortuis et
sororem martham quam dominus libera-
uerat a graui infirmitate. et fuerunt domi-
ni tres habuerunt una plateam in Jerusalem Ca-
stellum bethaniam et castrum magdalon.
Hec peccatrix erat. et sedens secus
pedes domini audiebat verbum illius. et tempore
passionis christi astitit cruci. et mortuo
christo iuit ad sepulcrum cum vnguentis. Hec
etiam prima meruit videre dominum resur-
gentem. Post ascensionem vero domini per annos
xiiii a passione eius cum iudei prothe-
phanum iam dudum occidissent et ceteros

apostolos a iudee finibus eiecissent / dispersi
gentium discipuli subierunt regiones ibi
verbum ibique seminantes. Erat autem tunc cum
apostolis beatus ~~maximinus~~ maximinus
unus de septuaginta duobus discipulis
domini cui a beato petro maria magdalena
fuit commendata. In hac igitur dispersione
beatus maximinus maria magdalena et la
zarus frater eius / martha soror eius et mar
cella pedissequa marthe / necnon beatus ce
donius qui cecus a nativitate extiterat
/ sed a domino fuerat illuminatus omnes hii et
plures alii christiani ab infidelibus navem
impositi / et per pelagus sine ullo guberna
tore expositi ut omnes submergerentur divino
tamen nutu marsiliam advenerunt / ubi
cum magdalena vidisset populum ydola
adorantem revocabat eum ad cultum christi et
eterna / post hoc evenit ut princeps provin
cie illius cum uxore sua pro habenda
prole ydolis immolarent. Cum maria ma
gdalena precepit ut adoraret verum deum
/ ad quam princeps ait potes fidem de
fendere quam predicas. Illa ait parata sum
eam defendere miraculis et predicatione
petri apostoli magistri mei. Princeps ait sumus
parati tibi credere si a tuo deo potes hoc

filium impetrare Tunc beata maria ma
gdalena pro ipsis deum exorare cepit ut
eis filium [illegible] [illegible] Cuius precibus
dominus exaudiuit et matrona illa concepit
Tunc vir suus cepit velle proficisci ad
beatum petrum ut probaret si sic esset veritas ha
beret ut beata maria magdalena predi
cauerat Cui uxor sua parata tecum ire
maria magdalena signauit eos signo
crucis ne dyabolus eos impediret in via
Relinquentes igitur tam in custodia
magdalene nauem intrauerunt Unius autem
diei et noctis cursu consumato cepit
cepit ventus flare et mare nimium intu
mescere ita ut omnes et maxime ma
trona grauida et debilis tam grauia
incommoda fluctuum quassati grauis
simis angustiis vrgerentur et inter
angustias et pressuras eius filium
parturiens exspirauit Tunc dux ait
heu quid faciam Desideraui habere fi
lium et iam utrumque amisi Naute vero
clamabant proiciatur hoc corpus in mare ne
pereamus omnes quamdiu enim hic erit
si nec in tibi matri puer voluerit(?) mi
seram saltem paruulo ingiencia fuisse ma
tronam et pusimet(?) si forte in extasi

portum ad litus valeat remeare. Et cum
non procul a navi quendam collem apparuit
Tunc dux videns esse credidit corpus et
puerum illuc deferri quem nautae vellent
ad devorandum dari. Et vix a nautis
precio et precibus extorsit ut illuc applicarent
navem. Et cum illic pro duritia foveam non
potuissent effodere, in secretiori parte collis
clamide supposita corpus collocabant, puerum
in mamillis eius apponebant. Tunc clamans
super corpus et puerum commendans ta-
cuit. postmodum conscendit na-
vem. Cumque navigando Romam perve-
nisset, habuit obviam sanctum Petrum.
Cui visa signo sancte crucis in humeris eius
invenit requisivit, qui cum ei unde esset
omnia sibi per ordinem narrasset,
dixit beatus Petrus: pax tibi, bene
venisti et utili consilio credidisti.
Nec tristeris si uxor tua dormit et par-
vus quiescit cum ea. Petrus autem duxit
eum Jerosolimam et cuncta loca in quibus
Christus predicavit et miracula fecit, in quo
passus est et in quo celos ascendit eius
ostendit. Cumque de fide a Petro diligenter
fuisset instructus, duobus annis elapsis

ascendit navem volens repatriare. Cumque
navigarent deo disponente/ iuxta
collem in quo corpus uxoris cum puero
positum fuerat pervenerunt/ et inveniunt
in illo puerum vivum quem accipiens
ait. O beata maria magdalena quam
felix essem si mea uxor respiraret et
mecum repatriaret. Quo dicto ecce quo
mea puer duobus annis custodisti/ po-
tes et mater/ tunc ... servitia/ Et
statim surrexit cum sua dicens magni
meriti es o maria que mihi tanquam
ancilla duobus annis fuisti. Quo au-
dito dux ait vivis tu dilecta uxor
Cui ait. vivo. et nunc ad eum dicens
primo venio de via/ de qua et tu ve-
nisti. Et sicut beatus petrus duxit te ad
multa loca sancta et Magdalena mihi
nutrix ostendit omnia. Et per omnia pau
repatriavit. Tunc dux veniens
in patriam terram destruxerunt omnia ydola
Et construxerunt multas ecclesias/ et a beato Ma-
ximino baptismum susceperunt. Et beatum
Lazarum in eadem civitate episcopum unanimi-
ter elegerunt/ Magdalena beatam
iuxta terram ad fidem convertit/ Ipsa beatus

paulus / presbiter mulieribus predicaret in
ecclesia / ista vero intravit incessanter / et ibi
duxit vitam solitariam · xxx · annis
ubi elevabatur ab angelis singulis septem
vicibus per diem · Et post communionem nullius / alimenti
indigebat · Hec videns quidam sacer-
dos in xii stadiis ab ea manens / acces-
sit ad ~~[illegible]~~ speluncam / et requisivit quis
illa esset / et illa videns aliquando nomen
nisi de illa peccatrice que lavit pedes
Christi lacrimis et tersit capillis · Quam
dixit audivi de ea et legi · illa dixit
ego sum / et iam mansi triginta annis
incognita / vade ergo ad civitatem ad
episcopum maximinum et dic ei ut me
expectet hora matutina in ecclesia in
die pasche / ibi ego veniam et accipiam
corpus Christi de eius manu · Cum imple-
vit nuncius sacerdos · igitur pasche ve-
nit ad ecclesiam auxilio angelorum · Quam
videns episcopus procidit in faciem suam
ante pedes eius · Que ait pater vide
ne faciatis · Hoc si tunc in predicando
accepisti et ora pro me · Et post
corpus Christi cum lacrimis / et elevatis
manibus tradidit deo spiritum / et sepulta

Est ibi ecclesia magnum altare cum honore
[?]agio dominam deum exaltavit mira-
culis miraculis. Nam legimus quod quon-
dam militem qui consueverat peregre
annuatim visitare eius sepulcrum. Tandem
occisus est in prelio, quem dum parentes
vectum in feretro, amica eius invo-
cavit Magdalenam, cui prius devo-
tus fuerat permisisset mori sine confessione.
revixit Revixit statim, et misit sibi vocari
presbiterum, et post confessionem et communi-
onem iterum requievit. Legitur etiam
quod navis (?) quedam navibus onusta
hominibus viris et feminibus naufra-
gium pateretur, erat autem ibi quedam
mulier pregnans que eam pro se simul (?) invo-
cabat, o, o, et vovit votum quod si
precibus suis mortem evaderet et filium pa-
reret, ipsum vellet prestare pro monasterio.
Et statim apparuit quedam femina
specie et habitu veneranda, que acci-
piens eam per manum aliis periclitantibus
perduxit ad ripam. Que filium peperit
et complevit votum fideliter. Dicunt quidam
Mariam sponsam fuisse Johannis ewangeliste
quam duxerat cum tunc (?) Christus

ne nupcijs vocavit. Ex hoc ipsa indi-
gnata, quod sibi sponsum suum abstulerat,
abiit et omni voluptati se dedit. Sed quia
conveniens non erat ut vocacio Johannis dampnacionis
occasio sibi fieret, dominus ad penitenciam eam
convertit. Quidam cecus cum pergeret ad monasterium
Magdalene. Et cum iam esset non remote a clau-
stro, suo ductori ait [illegible] primum non
tenebis, quia iam video ecclesiam sancte Marie
Magdalene. Et cecus exclamavit voce
magna: O sancta, utinam esset si etiam possem
conspicere muros ecclesie beate Magdalene.
Et statim sunt illuminati et conspexit eam.
Quendam ligatum compedibus pro exactione
pecunie invocabat cottidie. Nocte qua-
dam nocte apparuit ei speciosa mulier
que fregit eius vincula et aperuit ei
hostium carceris et iussit ei abire. Qui
videns se solutum evasit. Quidam clericus
de Flandria nomine Stephanus, tanta
in tanta scelera, quod omnia exercebat flagi-
cia et ea que sunt bona nec facere
nec audire volebat. Habuit tamen in Mar-
iam dicte devocionem magnam, observans
eius ieiunia et vigilias. Cum autem semel
venisset ad tumulum Magdalene [illegible]

uberem apparuit ei tunc feruens sua
quam ducebat domino aliquis adolescen
tes et apposuit eum dicentes Stepha
ne vir hic laborauit inmeritis fratres te
instanter oro Conige penitentis
suspiram te donec ecce deo reconci
liatus Tunc feruens in se tantam gratiam
mirans relinquens et intrauit religionem
et tenuit sanctam vitam laudabilem
Cumque in fide pie mortem misit deo
in ecclesia cum et sancti angeli sui animam
eius deduxerunt in celum / Ad quod
accessit ad eum mater filiorum
zebedei math xx° Sunt enim
stultitias in ista est maior quod
quis affectat a deo premium et so
lum ei aliquis laborat / quod aliquis
vult sic enim et non sunt ffresa s lia
et colonus si non seminat nec metit
aut liquid defundo seriat tamen in frute
crescit zizania / et sic facit pugnam
coloni qua non pinguat tamen ager
quando non arat calcaneus ... et
tenat et ... Ista de hac ...
ad magna ffama ... est vene
... laborare / tamen dicit Richardus

docet. Nullus obtinebit regnum dei
sine labore et timore quia est hic vili-
tate quia emunt bonum sine labore.
Ideo dicit b. Ieronimus. Non se existimat
christianum qui se non invenit [mori] [esse] pro xpo. Magis
qui [vult] regnare cum xpo paratum cum eo sta(re)
sed cum regem et dominum oportebat pati et
sic intrare in suam gloriam. quam fidu-
ciam habemus. Nos stulti servi nostri cre-
dendo. volumus tamen regnare sic modo et
regnare cum xpo quod non potest fieri. Isti
nimis pendent in ea ingredientibus
in regnum celorum. et servus vult intrare
aliud in superfluitate vestium. dominus coro-
na et servus capella plena. dominus vigi-
lans. et servus delicate dormiens. hoc
ipse dominus facit. non vult habere servos et tu
velles regnare cum eo. sed hoc impossibile.
Ideo promittit Iacobo et Iohanni regnum celorum
si possent pati passionem quam ipse
[passurus] passus erat. Ut ut Matheus scribit in hodier-
no ewangelio dicens sic. Mat. xx.
In illo tempore accessit ad ihesum mater
filiorum zebedei cum filiis suis ado-
rans et petens aliquid ab eo. Qui dixit
ei quid vis. ait illi. Dic ut sedeant
hi duo filii mei unus ad dexteram et alter

ad sinistram tuam in regno tuo. Respondit ei ihesus nescitis quid petatis. potestis bibere calicem quem ego bibiturus sum. Dicunt ei possumus. Ait illis calicem quidem meum bibetis, sedere autem ad dexteram meam et ad sinistram non est meum dare vobis sed quibus paratum est a patre meo. Audientes decem indignati sunt de duobus fratribus. Ihesus autem vocavit eos ad se et ait scitis quia principes gentium dominantur eorum et qui maiores sunt potestatem exercent in eos. Non ita erit inter vos sed quicumque voluerit inter vos maior fieri sit vester minister. Et qui voluerit inter vos primus esse sit vester servus. Sicut filius hominis non venit ministrari sed ministrare et dare animam suam in redempcionem multorum.

Ante quam christus mortuus est congregavit ipse omnes discipulos suos in secreto et eis narravit de sua passione et morte, et etiam de sua resurreccione, et inter cetera omnia dixit suis discipulis sedebitis et vos super sedes iudicantes xii tribus Israel. Hoc audientes hii duo estimabant quod christus post resurreccionem regere in mundo deberet regnaliter, et de seculari terrenas dignitates et quia maiores sunt electi ideo desiderabant alicuius sedes, quia alii et non audebant petere patri, sed induxerunt

matrem suam mariam Salome que fuit
soror beate marie que accessit ad eum dicens
Dic ut hij duo filij mei etc. Et dicit domine
tu scis quia ego sum uterina soror tue
matris marie Et hij duo filij mei sunt tibi
amicabiles satis Ideo esset dignum ut ipsi plus
honorarentur in regno tuo quam peterent
et alij Ecce fatua peticio Sed quia ut dicit
augustinus hec peticio processit ex affectu filiorum
Ideo dominus respondit non matri sed filijs dicens
nescitis quid petatis Non est mirum quod sic
petebant quia non fuerant adhuc confirmati et
illuminati virtute spiritus sancti Ecce respondit be
nigne noluit increpare matrem mariam
Eam quia non est honestum confundere eam
nisi tum quia fuit antiqua tum quia fuit ami
tabilis quia fuit mater Et bene scivit quod
quelibet mater filios amat et libenter ~~videt~~
videt eorum honorem Ideo fecit quasi
~~ffu~~ modeste Non dixit dabo quia alij
fuissent indignati Nec dixit nolo dare
quia isti duo essent confusi Sed dixit
sic Nescitis quid petatis etc. Non dabo
quia est mihi proprium sed dabo per me
dium Non fecit ipse ut medium hominem
qui tantum fuit amicus Cristus hij duo
hij duo filij signant corpus et animam cuiuslibet
semper orant ut corpus sedeat a sinistris
ut utatur bonis temporalibus in presenti vita Ita per iustificationem
Salomon petivit ... XXX ...

Et paupertate ne deficiam / sed tamen victum meo
tempore necessaria tamen habita derelinquunt
eum propter egestatem et paupertatem et despe-
rant / sed et propter divitias multi dampnantur
hoc sicut diabolus procurabat per gran-
dines et tempestates ad destructionem sege-
tes et ad dampna hominum / Unde ecclesia
ordinavit / campanas pulsari et orari
ut deus dignaretur dare necessaria corporalia
sine peccato / Math. vi° / panem nostrum quotidia-
num da nobis hodie etc. / Debemus
etiam petere ut anima faciat ad extrema / i. post
completionem laboris requiescat in pace et
liberetur a pena / Deo [illegible] et orate
pro appetenti aere sine pro vana gloria / ut
in Absolone qui voluit dudum preesse
aliorum iudex / Cum non constitueret / iudicare
pro omnes sed alii dona [illegible] / alii
honorem impendentes / Et ecce sic pauca
suspensus est in quercu [illegible] qui
volunt aliorum iudicare / Hic etiam contingit
propterea / A stomachum quod calix ~~vocat~~ sit passionem
aut martirium quod est triplex / Primum

primum

est voluntate et non opere / Tale martirium
sustinuit beatus Iohannes / qui sustinuit

t. libenter

pacienter persecutiones et voluit [illegible]
pro Christo et sic [illegible] non esse martir
voluntate et non opere / Secundum adversitates
innocentias i. [illegible] illic ac per illam non [illegible]
paciaris

i. contra adversitates exemplum sancti Iohannis [illegible]
cum hec dicuntur

Elemosinas largiendo moderate comede-
do et bibendo Et sic etiam erunt martires sine
voluntate et non opere sicut testatur Jeronimus
Grande est martirium inter dapes
pati sitim inter multas vestes nuditatem
pati inter divicias quas offert malignus
mundus Item beatus Johannes nulla sustinuit
quia fuit flagellatus cum aliis discipulis
et fuit relegatus in insula pathmos fuit
missus in bullienti oleo et fuit volunta-
tem mori Si non sumus sanctam vitam in-
martis Sed si et in civitate non comede-
saltem in parte non bibe Et attendere ad
lucem ut ad luxuriam non consentias et sic eris
martir Et si clam peccasti penitentiam et eris
martir Unde Cyprianus O penitentia
quid ad te nomen dicam Tu solvis omnia
ligata omnia clausa tu reseras Tu sa-
nas omnia gravata tu liberas omnia confusa
Item martirium est opere et non voluntate
Ita martires coronati sunt sancti innocen-
tes De quibus apocalypsis xiiii Qui secuntur
agnum quocumque ierit quia in ore eorum
non est inventum mendacium sine macula
sunt ante tronum dei Et non cessant
dicere Vindica domine sanguinem
nostrum Sed acceperunt divinum responsum
adhuc sustinete modicum tempus donec
impleatur numerus fratrum vestrorum Nam omnes

deni presciam paciuntur propter iniusticiam qui
committuntur innocenter. spoliantur aut occi-
duntur contumantur in corpore suo. Unde
Aug. super ps. bene tollerata facit mar-
tirem x. Tercium martirium est voluntate | tercium
et opere ut martirium christi quod ipse vocat
calicem. Nam calix antiquitus dicebatur
cissus in quo libabatur infusus amara
potio | passio preparabatur ita infusum in ara
crucis preparatur per amaram passionem christi.
Nonne tu quod temporales hereditates acquiruntur
quatuor | tribus modis scilicet commutacione, empcione, bello
et progenitate. Sic etiam acquiritur spiritualis
hereditas eisdem modis. Primo temporalis heredi- | primo
tas acquiritur commutacione quando una here-
ditas pro alia. Sic Dominus Iacobus dedit
temporalia pro eternis, mortale corpus pro immortali
martirio autem pro premium victorie dedit
[illegible] pro [illegible] Sic fac et tu. Anima melior
est [illegible] nisi quod dat propter deum et pro
regno celesti. Unde legitur de quodam
Romano qui volunt dilatare sua consilia
et invenit aureum [illegible] in quo tri-
latus [illegible] antiquis. In primo titu- | in primo
lo sunt scripta expendi [illegible] Sequitur
[illegible] In secundo sunt scriptum habemus redi- | in secundo
di. [illegible] In tercio sunt scripta expositio | in tercio
illud quod expendi [illegible] habemus. Si iam
non habeo [illegible] dimidium pauperibus

Hoc habes quomodo finivit omnes fecit. Et
pro illo quod negavit lucem primiorem, quod spiritualis
est quantitas. Dat terram et accipiet celum
hoc fecit beatus Jacobus. Vide quod potuit dicere
illa verba Math. xix. Ecce nos reliquimus 2o
omnia et secuti sumus te. Hoc fecit spe
dilectione. Quia unica accepit cum prosperitate sic et
celestis. Vide etiam Jacobus emit celum non pro
auro, neque pro argento, nec pro pecunia, quia se ipsum
dedit ad penam et emit sic divinam
vitam psallendo orando ieiunando et vi-
gilando egit asperam penitenciam. Hoc fuit
sine pecunia. Vita prima facit quamvis
decorum et amor multus in celo. Item tra-
hit terrenalitas accepit consanguinitatem tio
sic et celestis quod sequitur virginitatis
his castitatem. Unde proverb. Qui dili-
git cordis munditiam habebit amicum
regem glorie. Quanta regina cum sibi et propin-
qui voluerunt esse signum a deo vult
quibusdam dicentes ei ecce stant mater tua
et fratres tui foris querentes te. Ille dixit
hec est mater mea qui sunt fratres mei
Et extendens manum in discipulos dixit
Ecce ~~mater~~ mater mea ecce fratres mei. Quicumque
enim fecerit voluntatem patris mei qui
est in celis, ipse frater meus et soror mea
et mater mea est. Ut ita Math. xii. Beati
mundo corde quoniam ipsi deum videbunt. Tercio & pro

Sicut hereditatem terrenam miles acquirit per bellum
sic et celestem. Unde apostolus oportet nos
per multas tribulaciones in regnum dei intra-
re. Et sicut miles in bello acquirit heredita-
tem temporalem scuto aut lancea sic debet
acquiri celestis per multas tribulaciones et pa-
ssiones. Sic sanctus Jacobus acquisivit eam
per tribulaciones et passiones. Cuius vita dicit.
Jacobus veniens in samaria. Similiter
iudeam ingressus est synagogas et
sedem faciens scripturas ostendebat esse omnia
completa que dicta fuerunt per prophetas. Quod
ihu audiens quidam ut supradictum magus
Hermogenes ad eum misit suum disci-
pulum nomine Philetum. Qui cum venisset
cum aliquibus phariseis ad Jacobum dixit
quod christus non esset verus filius dei. Sed
ipse ostendebat ex scripturis ipsum esse verum
filium dei. Tunc ad Hermogenem reversus
Philetus dixit. Scias Jacobum nunquam posse
non vinci. Nam in nomine ipsius vidi eum
eicere demonia ab obsessis, cecos illumina-
re, et leprosos mundare. Et quinimmo mei
veri amici dicunt quod viderunt eum
mortuos suscitasse. Ergo placeat tibi con-
silium meum. Veni ad eum et postu-
lare ab eo indulgenciam expetere. Quod
si non feceris scias tibi tuam artem in
nullo proficere et me scias ad eius

Et ab eo petere ut possim sicut eius disci-
pulus quod audiens hermogenes iratus
fecit ligari philetum ut non posset se
movere et dicebat si iacobus solvat te videbimus
a vinculis Tunc philetus misit suum
discipulum ad iacobum Cum enim ve-
nisset et rem nunciasset statim misit ei
sudarium suum dicens Accipiat istud et
dicat dominus erigit elisos et solvit
compeditos Et quam cito tetigit eius su-
darium solutus est a vinculis quibus fuit
ligatus per magicam artem Et occurrit
ad iacobum hermogenes autem dolens
recessu de recessu eius commotavit demones et
dixit illis ite ad iacobum et adduca-
te eum ad me una cum phileto ut vin-
dicem me in eis ne alii discipuli mei au-
deant michi insultare Venientes autem
demones ad locum ubi iacobus ora-
bat ceperunt ululare dicentes Iacobe
apostole apostole dei miserere nostri quia antequam ve-
niat tempus torquemur incendio Dixit
ei Iacobus Cur venistis ad me Re-
sponderunt hermogenes misit nos ad
te ut te cum phileto ad eum duceremus
Sed mox ut ingressi sumus ad te ligavit
nos angelus igneis cathenis Dixit iacobus
dei

In nomine domini solvat vos angelus. Et veni-
entes ad Hermogenem perduxerunt eum ad
me vinctum, sed eum non ledatis. Tunc
cum abiissent ligaverunt eius manus post
tergum ipsi et duxerunt dicentes: Tu
misisti nos ubi incensi fuimus. Cumque fu-
isset adductus ait ei Jacobus: O stultissime
homo cum quo posuisti tibi maleficia. Et de-
mones clamabant dicentes: Jacobe da
nobis potestatem in eo ut possimus vindica-
re tuas et etiam nostras iniurias. Quibus ait
eis Jacobus: Ecce stat Philetus ante vos,
quare non tenetis eum? Demones dixerunt:
Non possumus tangere vel unam formicam
que est in tuo cubiculo. Tunc ait Jacobus
Phileto: ut cognoscat doctrinam tuam domini
ut discat reddere bona pro malis, ipse te
ligavit, tu eum solve. Et solvit eum. Tunc
stabat Hermogenes confusus. Cui ait Ja-
cobus: Vade liber quo vis. Tunc procidit
ante pedes eius dicens: O liberator anima-
rum, suscipe penitentem quem hucusque
sustinuisti adversantem. Tunc abrenuncia-
tus est magicis artibus et timuerunt Iu-
dei penam demonis. Propter hoc accusaverunt
eum pontifices ad Herodem quod predica-
ret contra eorum legem. Herodes vero ut
iudeis placeret, Jacobum tenuit et

Accidit cum de scolari . Cumque duceretur
ad mortem quidam valiter clamabat di-
cens O sancte Jacobe adiuva me . Et in
ipse In nomine domini ihesu cristi crucifixi
propter quem ducor ad mortem / mihi succurre salus surge
et ... tuum salvatorem / et statim
surrexit sanus / et cepit ambulare et
Theutonicus homo cum quendam vir peregrinaret
ad sanctum Jacobum / cum pecuniam primam consumpsisset
et mendicare erubesceret / et requiesceret
sub una arbore / sompniatum est ei quod sanctus
Jacobus eum cibaverit et evigilans inve-
nit sub cinericium panem ad caput / de
quo comedit . xv . diebus / quousque domum
revenit / et singulis diebus comedit de
eo bina vice / et altera die in mane ipsum
integrum invenit panem . Quidam vero
eundem / ad cuius sepulcrum apparuit ei dy-
abolus in specie sancti Jacobi / et commune
multa de miseria huius vite ait O quam
felix esses / si in honorem mei te occideres
qui ... necavit seipsum / Cum autem ille
peregrinus diceretur in cuius domo actum est ne
culpa in eum poneretur / continuo ille re-
vixit dicens / demon qui michi suasit
mortem / duxit me ad supplicium / sed
beatus Jacobus affuit et me sibi defendit
et adduxit ad thronum dei / et petiuit

Afferistes
sicut Josias scriba
phicorum qui ...
ei sine ad celum
et trahebat hec
videbat ad pedes eius
cadit et veniam pe-
tens sic ... pe-
...
aut Jacobus ...
a deo ...
credis et ...
verum est ...
...
qui videt hec est ...
mea ... hec hora
...
...
et sit ...
Jacobo ...
...
multa ...
de quo ...

ut animam eius restitueret Et statim est sana
Mercator spoliatus est iniuste a quodam
tyranno et fuit devotus et ab eodem
tyranno detentus qui invocavit sanctum
et auxilium Cui apparuit apostolus vigilanti-
bus custodibus et eduxit eum ipse ad sum-
mitatem turris Et statim turris inclinatur
ita quod summitas equalis fuit terre De qua de-
scendens sine saltu recessit quem custodes inse-
quentes licet cum eo transirent tamen videre eum
videre non potuerunt Cum tres milites per-
gerent ad sanctum Jacobum unus eorum rogatus a
quadam muliercula amore sancti Jacobi portabat
eius sacculum in equo Deinde invenerunt in via
quendam defractum et posuit eum super suum
equum Item baculum cum sacculo et mula
ipse eum sequebatur
Et factus ex calore solis et nimia fatiga
Cum venisset ad Galleciam decidit in infir-
mitatem Et cum rogaretur a sociis de salu-
te extitit mutus tribus diebus Et quarta die
cum expectarent eius mortem suspirans ait
gratias deo et sancto Jacobo quia sum liberatus Cum enim vellem facere ut me mo-
nuistis demones advenerunt me tam graviter
constringentes ut nihil loqui possem quod ad salutem
audiebam vos et respondere non poteram Et sanctus
Jacobus nunc intravit sacculum in sinistra malum
baculum pauperis Cui in via fuimus itaque
tenet in dextera pro lancea et sacculum pro scuto
et quasi iratus aggrediens demones quidem

dñe in sursum / p(ro)pter ea restituit michi lo-
quelam. Et pinxit michi donum fidei
et cum eo vitam eternam. / Ad quar-
Dispersit dedit pauperibus / psalmus. Nota
sicut aqua munda lavat omnia sic aqua
immunda maculat et facit omnia distorta. Sic
etiam elemosina / si datur de bene acquisi-
tis et de proprio reddit eum a peccatis / proverbiorum
dete Honora dominum de tua substantia. Sed si datur
de male acquisitis per furtum aut per usuram
/ non est accepta deo nec etiam prodest danti
Unde Gregorius / Damascenus offert in sacrificio da-
ex colore non placat iram omnipotentis dei
sed irritat. Unde Tobias / Non licet nobis ede-
re de furto. Et Augustinus / Qualis illud est munus
quod unus cum gaudio accipit / et alter cum
lacrimis amittit. Nam qui dat elemosinam
ex rapina pauperis est qui victimat filium in
conspectu patris. Etiam elemosina debet dari vo-
luntarie et ex spiritualibus ut homo querat ve-
ram gloriam. Sicut dicit Ecclesiastici / Conclude ele-
mosinam in sinu pauperis et hec orabit pro te.
Nam sicut aqua extinguit ignem sic ele-
mosina peccata. Et Gregorius / Sufflat iustis
aliquid videri a quo expectant remunerari / Deo
dicit dominus in ewangelio / Cum facit elemosinam
noli tuba canere ante te. / Elemosina non
prodest illi qui dedit eam in mortali peccato
existenti. Deo datum / Nota / opere autem hic placet deo

Dicit augustinus Qui vult elemosinam ordinate
dare debet a seipso incipere. Ecce dicit ro-
gat ut misereatur tui deus exaudiet te
in die necessitatis supplicantem. cum tu non
audis pauperem te rogantem cui sibi necessaria sunt
bona. Dicit sapiens Semper tibi proximus esto
misericors poterit autem quantum bonum plurimum
ei qui est in maiori miseria quam ei qui
est in minori. Etiam debet eam dare
sicut sibi possit. Tobias. Quomodo potueris po-
largire de paupertate. De altissimo scilicet
quod donavit tibi. Tobie. Quomodo potueris esto
misericors. Si tibi multum fuerit abundanter
tribue. Si exiguum exiguum. Qui non habet
unde det quod forte est pauper habeat gratias
animi et bonam voluntatem. Unde leo papa
dicit manus nunquam vacua manet quando
archa repletur pietate. Psalmus. Dicitur in psalmo
Beatus qui intelligit super egenum et pauperem
in die mala liberabit eum dominus. Etiam
debet dare in vita propriis manibus non post mor-
tem. Quidam quidam faciunt sicut stulti et dicunt
quod non volunt dare post. Quando sunt sa-
ni. Si primo contra mortem quando incipiunt mori
quia illud diutius uti non possunt. Tales sunt
similes porco quem nemini qui stat et nulli
est utilis nisi quando occisus fuerit. Dicit ipse cadit
tamen nulla ex ea veniunt. Stulti sunt qui co-
mittunt elemosinam dare post mortem uxoribus

pueris et amicis etc. Decepit ipsos opti-
mas panis quia tua uxor aut tui filii per
obligarunt animam tuam per mortem quam tu
carius dilexisti proximos etc. Non est nec erit
hic. Deo ex quo cum tu non curabas ipsi
non curabunt. Est enim elemosina sicut can-
dela quae dum fertur ante hominem dum
ambulat in tenebris ostendit sibi viam
et custodit eum ne cadat in foveam ~~inferni~~ aut in lutum quod
Nolentes iam amici non iuvabunt eum. Deo non facit candela quae fertur
sicut Laurentius fecit procul quia divisit post eum. Sic elemosina
sua bona ante mortem. Unde dicitur de ipso facta in vita custodit animam
dispersit dedit pauperibus iustitia eius manet ne cadat
in saeculum saeculi et sanctus est Deum tamquam in foveam inferni.
fidelis servus prout Matheus in evangelio
nostro dicit in haec verba. Maria

In illo tempore. d. I. d. d. s. Si quis
vult venire post me abneget semetipsum
et tollat crucem suam et sequatur me.
Qui enim voluerit animam salvam facere perdet
eam; qui autem perdiderit animam suam propter me
inveniet eam. Quid enim prodest homini si uni-
versum mundum lucretur animae vero suae detrimentum
patiatur; aut quam dabit homo commutationem pro anima
sua. Filius enim hominis venturus est in
gloria patris sui cum angelis suis. Et tunc
reddet unicuique iuxta opera sua. Amen dico
vobis sunt quidam de hic stantibus qui non gu-
stabunt mortem donec videant filium hominis venientem in regno
suo.

Racionale est ut servus qui sequuntur
dominum in pugna sequantur etiam
ipsum in sermo per triumphum quia
sunt socius tribulacionis debet esse socius
consolacionis et gaudii Unde cum Christus
dicat quod debet pati plurima et petrus ne-
quaquam hec erit sed ego propicius tibi domine
ipse vidit vade retro sathanas et tunc
dixit qui vult venire post me. Tu dixisti
nequaquam esto tibi propicius sed ego dico tibi
aliud quia non solum me prohibere a pa-
ssione est tibi nocivum sed nec potis sal-
vari et tu nisi pariaris et moriaris et
abrenunciacione tue vite Ideo bene dicit
Christus dei quidem ystud quia nemo cogit Ideo
dicit si voluntas oportet vos sed dicat ali-
quis licet ut servicium sit acceptabile deo
et suo magis laudabile quod ego dico quod si
non misso violencia non cogo petre Ideo
cum ideo debet expectare coronam quia
ut est assumpsit filius dei noli tibi hec esse
mare odio noli te sit salvare sed ut etc.
aliquid offerat sciunt et ego Ideo debes
cum sequi per voluntatem non per neccessi-
tatem quia talis est ducit qui per aucto-
ritatem abiit debeing etiam cum sequi per
humilitatem non per [illegible] ille quod
dicat Apostolus Christo quam contra exaltatio
salud meum. Sedem unde bendy o domine
sign xe quod pauci sunt qui post te ire

(margin notes: Sacc — ad salutem et vitam — voluntate / temptatem)

volunt / cum tamen nemo est qui nolit ad
te pervenire / volunt congregare / sed non
separari / nolunt querere / et turpius invenire
optant summa extrema miserorum non curare
te pinacula eorum / Sequitur nota 3 de bona vol
orbis Dei quere / sed viri / sed milites / sed divites / sed
pauperes / sed rex / sed servus / sed prelatus aut subditus
Dicit quilibet cupit venire ad xpm sciat tamen primo
primo abneget semetipsum / Sed nemo hoc
potest facere nisi prius abneget sua bona
ideo animare / tercio mala vicia / primo qui 2o
vult sequi xpm debet abnegare sua Augustinus tercio
tamen vero abrenunciaverunt [illegible] omnibus que primo
possidet non potest esse meus discipulus. Gra-
tissimi cum scelus sunt possident in hoc mundo
[illegible] unde [illegible] mundi electam debemus [illegible]
[illegible] vestitus cum mundo cum ad terram ca-
dit quia non est unde teneatur [illegible]
sunt omnia terrena / nisi corporis indumenta
Sed debemus abrenunciare. patet Luc xiiii 2o
Si quis venit ad me / et non odit patrem
et matrem / filios et fratres et sorores non potest
esse meus discipulus / Item si sic tamen steterit
in limite et sic tamen in cello se suspenderit
dicit / et in tua voce [illegible] [illegible] clamant
audeant / per calcatum preciosum [illegible] / tercio debemus tercio
abrenunciare mala vitam / et imitari bo-
nam vitam Relinquamus ergo nosmet
ipsos et flet ubi sumus ~~[illegible]~~ peccatoris

Et maneant nosmetipsi spirituales facti per
per gratiam. Ecce quia sicut serpentes se iuvenes-
cunt et spolia relinquunt serpentes qui decre-
piti erant / castri exuere iam se relinquunt
Qui antiquam larvam prima / quod prius capiebat
alteram / in dubio relinquunt serpentes. Est
quidem ipse per naturam. Quod est ipse per malitiam
Lanius namque in ipsis iam sunt erant nimis
20 Qui vult sequi me tollat crucem suam
∴ Et patet legentibus spiritualem primum ut ulcera-
tur sua / peccata sua / lectionem suam / vero
suam / Crux notat primum quod debet esse
voluntaria non coacta / sic esse ipsa non alie-
na / Lucas dicit Quamvis enim nec potest
sufficere crucem post tua / Etiam dicitur de
Qui quatuor nec non dispalia ut [illegible] / non
nisi ut corpora / non mala [illegible] ut
nimia et voluptuosa / Nam dicit dicat
Qui voluerit animam suam salvam facere perdet eam
niet eam sic qui vult corporalem vitam
salvam facere in peccati timenda mortem et
fugiendo eam et non mortificando corpus
suum / perdet eam / Qui autem perdiderit vitam vel
fugit mortem perdit vitam eternam / Bernardus
Si agricola servat frumentum / perdit. Si seminat
renovat / Quis enim nescit / quod frumentum
in terram iactatum perit ab oculis / deficit
in terra putrescit in pulvere et vivificat in
renovationem / Ideo dicit dominus / Nisi granum

prodest homini si universum mundum
lucretur/ aie vo sue detrimentum
patiatur/ qr amittit gloriam invenit eternam
penam et perdit eternam substanciam
. Ut d. Stultum est et si homo haberet
sapientiam Salomonis/ fortitudinem Sam-
sonis/ longanimitatem Enoch/ et pulchri-
tudinem Absolonis/ quid prodest ei si unum cito da-
cetur omnibus anima demonibus/ Barnab.
imus/ ubi sunt propter gentem extima-
ti sunt et ad inferna descenderunt/ et alii
in loca eorum surrexerunt/ Ambrosius/ Ido
cavendum est/ ne negligamus que salu-
tem anime sunt / amore rerum temporalium aut
amore carnalis vite/ Unde nil prodest
lucrari temporalia si perdimus eterna/ Augustinus vel
Gm/ si cum videt famulos in leticia
et vestimentis malis quid lucratus habet
ex eorum domino/ hoc ipsum reputa in eterna
tua/ qui malam vitam expectat futuram
penam/ Beda/ Si cum regnaverit per uni-
versum mundi statum/ non potest emere suam
animam/ Unde ipsum Iecio/ Ieronimus qui
spernit magnum donum cum sit anima
tam ara nullam habet redemptorem/ Nam si da-
retur per ea totus mundus non liberaretur/ Cato
refert/ Augustinus/ Si perdis animam potest
vel redimere aliquis/ animam autem perdis non

potest non potest dare aliam / nec aliquis
per ea solvere. Sicut non valet redimere
circa ab infinitate et divinitate / sic nec
damnatam animam solvere nihil est homo
quo posset redimere aliam / Deus autem dedit
commutationem preciosam hominem sui proprii
sanguinem / filii / dilectissimi / Quid retribuet
homo in corde tuo / et sustinere aliquis
Unde Bernardus. Sed ubi talis causa sic pro
victor. Et Augustinus. Omnes sancti effuderunt
sanguinem suum pro Christo / et sic sunt effecti mar-
tyres / et alii sine effusione sanguinis
sunt per ieiunia et orationes flagellationes et vi-
gilias et disciplina et flectionem et pacientiam(?) et
infirmitates et similia cum patientia
sancta et vera non valet ad meritum
nisi homo sustineat patienter et moriatur
Ut probat Augustinus. Pena non facit martirem
sed causa. Nam licet malefactores multa ma-
la sustineant pro maleficiis suis tamen non sunt
martires / quia sustinent ut merentur
Sed beatus Laurentius est verus martir quia
/ quia sustinuit martirium pro veritate et
iustitia. Sicut canit de ipso sancta mater
ecclesia. Vincebat(?) martir in agone spe mer-
cedis et corone que datur fidelibus
pro Christo certantibus. Dicitur innobilius(?) factum est
factum quam cum bestia / quia pro delictis peccata
passurum / Sic autem prius est passurus et peccata

[illegible] filio pro liberatur [illegible] crucis vita et martirium

Quedam regio est nuncupata hispania. Omnia per [illegible] adiunlabant nisi pe- [illegible]
grini ad sepulcrum domini in Jherusalem. Quando
rex illius terre audit ad se vocavit aliquos et
interrogavit quo pergerent. Cum dixerunt
peregrini ad sepulcrum domini. Dixit rex: quis
est iste dominus? Peregrini dixerunt: ille qui fecit
celum et terram mare et omnia que in
eis sunt. Rex dixit: ego sum sine liberis.
Si iste vester deus ita potens est. Ut dicatis vo-
gate eum ut michi det filium et si hoc fe-
cerit ego credam in eum et accipiam bapti-
smum cum toto regno meo. Illi promiserunt
deo petere pro eo. Et venientes in Jherusalem ora-
verunt omnes devote ut deus adimpleret votum [illegible]
filium regi. Deus autem exaudivit eorum preces
Ita quod regina concepit et peperit veniente
pro tempore nimis elegantem puerum filium. Sed
[illegible] in [illegible] mirandum nec illud regnum
baptismum accepit. Furatus est puerum et tulit
eum Rome in [illegible] et suspendit eum
cum [illegible] in arbore lauri. Et tempus
sic in lectum illius pueri [illegible] esset
regis filius [illegible] et [illegible] est valde
[illegible] in vultu et in corpore et clamabat
[illegible] et nullus poterat eum placare

Et ex eo fuit nimis turbatus rex Et manda-
precepit custodibus omnibus meatibus · ut ubicumque
invenirent peregrinos christianorum in sua terra eos
trucidaret Et ideo quia cor deus dederat
ei tam distortum filium Ita autem Romanus
nomine Sixtus invenit puerum pendentem
in lauro et imposuit / ei nomen a lauro
laurencius in baptismo et dedit eum ad
nutriendum Et postquam crevit dedit eum
ad scolam Et cum iam cepisset discernere
inter malum et bonum · habebat summum in
esse / aut quasi per eius esse domini Sixti
Ego sum per talis studuit laurencius ideo
quia est pater meus spiritualis et non corporalis
Tandem recessit de Roma clam quodam
sine precio per me / et instante nocte / puer
ascendit arborem altam prope viam ferream
Circa medium noctis venit angelus quasi prin-
ceps cum aliis multis demonibus / et prima sua
secta recitaverunt / ad ultimum venit unus
dicens Ego sum utilior inter omnes / et cepit
narrare quomodo ad fecerat peregrinos dei deducere
filium Regis Yspanie qui iam voluit
fidem et baptismum / Ideo cum suo regno
// recipe // Sed ego impedivi ne hoc fiat / quia subtraxi
ei Regis filium et portavi Romam et suspendi
eum in lauro / et posui nomen in sua loco
Tunc princeps ait Tu bene laborasti et
honoraverunt eum et laudaverunt super omnes

Alioqui puer autem sedebat in arbore tacite
audiens hec omnia constante autem aurora
descendit de arbore et arripuit viam
Et sic ordinante deo pervenit ad civitatem
magnam Unus autem judicum videns eum exa-
minavit eum quia sicut amabilis facie
et non tenebat eum sed bene obtulit eum
regine Tunc ipsa eum ingemuit et ex eius
~~ipse eo~~ accepit in ea summa dilectione
Tunc ivit ad regem dicens O glorie domine
exaudi preces meas et parce mihi puero qui
est mire pulchritudine Et michi gratiosus
et diligo eum ex toto corde Rex vero ipsum
puerum dilexit eum similiter Et ait ad eum
unde venis iuvenculus aut quo vadis
Respondit nescio quid ego sum solum modo
hoc scio Lucina Regina sua dixit michi
me pendentem in silva in laqueo
qui curam gessit de me et baptizavit
et dedit nomen apollonius Et quidam accepi et au-
divi quod sum inventus solum patre Unde su-
et quia clam de Roma fugi et tu cessisti
in nocte ascendi super arborem propter latro-
nes et feras Et ibi audivi demones
inter se certantes quod ego essem substractus
per demonem a quodam rege Et sic co-
gnoverunt Rex et Regina ex suis verbis quia
fuit eorum filius Et non cogebat eos ut
eum diligerent Tunc venerunt lamentis

In domum patris invenerunt ydolum lacertez
Cui ait admiro te salvandus per deum ve-
rum et vivum ut ab hinc recedas et numquam
redeas qui statim evanuit et destruxit
templi edificia per hoc convertit patrem et matrem
sua docibula/ et acceperunt baptismum cum
toto regno suo et extunc rex incepit di-
ligere xpianos/ Nanterea aut tempus finivit
ipse dixit et sepultus est sanctus Archesilaoy
Eo tempore xpianissimus Cesar Philippus habuit
quendam militem nomine Decium/ hic
fuit gentilis qui fuit multum strenuus in
bellicis armis Cumque Gallia rebellasset
Romano imperio Decius a Cesare missus
Galliam recuperat/ redeunti autem cum victo-
ria Cesar venit ei in obviam usque ad
mediolanum/ De quo ipse elatus cepit co-
gitare quod posset occidere suum dominum ut
sic ipse obtineret imperium Dormiente autem
igitur Philippo sub papilione vel pavilione
tempore nocturno statim Decius ingressus
tentorium occidit ipsum et sublimatus est ad
imperium Tunc cepit persequi xpianos Iterum
filius imperatoris etiam nomine Philippus
videns thezaurum sui patris ipse Sixto pape
et pauperibus destinavit/ sic et ipse etiam inter-
ius palmam recepit Tunc Decius/ querens
thezauros/ et precepit Decius ipsum Cum

Cesar venit cum
cum exercitu et vic
vasa aurea portu-
gavit

Iterum comprehensus thezauros laurencius
ut eos distribuit pauperibus cum beatus
nos pauperum. Et distribuit illos thezauros
per hec. Cesar iussit ipsum decollari. Laurencius
conductum beatus laurencius clamabat post eum
flens et dicens. O pater quo progrederis sine filio
quo sacerdos sancte sine ministro. Quid
ergo in me displicuit paternitati tue. Sixtus
videns. O fili non te desero sed debentur tibi
maiora certamina pro Christi nomine. Nos quasi
senes recepimus cursum levioris pugne.
Te quasi iuvenem gloriosior expectat trium-
phus. Post triduum me sequeris sacerdotem levita.
Item laurencius aut soli ne derelinqueret.
pro causa iam expendit thezauros quos
michi dedisti. aut ... cum
nomine thezaurus tenuit eum//Decius Domini //et presentaverunt
tradidit eum Valeriano in custodiam qui
requireret eum de thezauris et faceret
ut sacrificaret ydolis. Et Valerianus
tradidit eum Ypolito in custodiam
Invenit ille eum nichil aliud in carcere
reclusus erat autem in custodia quidam
gentilis nomine Lucillus qui plorando
lumen oculorum amisit cui beatus laurencius
ante lumen sibi restaurare promisit si
in Christum crederet et baptismum reciperet
ille se baptisari instanter postulavit

Quem laurencius in christi nomine baptisavit.
Statim ille qui cecus fuerat lumen recepit. Cumque
multi ceci veniebant et ab eo lumen recipe-
bant. Hoc videns ypolitus ait laurencio:
Ostende mihi thesauros. Cui ille dixit: O ypolite
si credideris in christum thesauros tibi promitto et
vitam eternam. Tunc accepit ypolitus bapti-
smum cum tota familia. Et ait: Video animas
innocentum letabiliter gaudere. Post hec misit de-
cius laurencium sacrificare ydolis, qui ci-
tius venit / cedit prohibetur. Tunc quidam mi-
les romanus offerens urceum aque, misit
se ad pedes eius dicens: Video ante te pul-
cherrimum iuvenem tergentem linteo tua vul-
nera. Peto festina me baptisare. Qui bapti-
satus mox decollatus est. Misit decius et
factus est martir. Dominum iterum decius inqui-
rit laurencium de thesauris. Tunc b.
laurencius petivit sibi inducias tridui
in quibus aggregavit multos pauperes
et adduxit eos. Decius dixit: Ubi sunt nunc
thesauri. Decius iratus misit afferre multa
genera tormentorum et dixit: Nisi diis sacrifi-
caveris expendam totam noctem in variis tor-
mentis. Laurencius: Mea nox obscurum non habet
sed omnia in luce clarescunt. Tunc decius
fecit afferre catenam ferream et impositus
laurencius fecit ei poni. Ipse ligatum
et nudum, ipsum vos ministrabat prunas

(margin) Accepit

(margin) venia

Subditus. Tunc dixit laurencius ad vale-
rianum. Disce miser quia tui carbones pre-
stant michi refrigerium / tibi vero eternum supp-
licium. Passio aut. Decio. tandem assa-
tus sum iam versa et manduca. Nam facul-
tates ecclesie quas requiris in celestes thesau-
ros manus pauperum deportaverunt. Tunc le-
vatis manibus in celum dixit. Gracias ago tibi
domine / quia merui ingredi tuas aulas / assa-
tus te non negavi interrogatus te dominum confes-
sus sum et sic emisit spiritum. Decius vero
et valerianus abierunt relicto corpore super
craticula. Sed ypolitus venit et sepelivit
illud honorifice / hoc reperiens valerianus
/ iussit ligari pedes ypoliti ad colla indo-
mitorum equorum et trahi tamdiu per carduos
et tribulos. Donec tradidit spiritum. Decius postea
decius ascendit currum volens querere
alios christianos ad cruciandum / sed statim arre-
ptus est a demone et cepit clamare
lerate obsecro laurenti parce non me
cruciatis tandem / Tunc expiravit impera-
trix. Videns hoc regina / baptismum
suscepit cum sua familia et mortua est
tercia die / et sic pervenit ad celeste gaudium
Legitur quoque quod quedam mulier genuit circa
sancto laurencio adduxit vulnere apprebande

Quadam vice dum nichil haberet unde eis apponeret
facta oratione inspexit cellarium et inve-
nit ibi candidissimos panes qui videbantur
vix uni persone sufficere ad cenam unius pran-
1168 dii Illi autem cantores valentes testificari
post artificem multiplicavit illos panes
quod autem omnes comederunt decem diebus
Apud Mediolanum in ecclesia sancti Laurentii
fuit calix mire pulchritudinis quem dum
in quadam solemnitate dyaconus repor-
taret ad altare elapsus de manibus cecidit
in terram et comminutus fuit Dyaconus fle-
bat et congregabat fragmenta et posuit in
altari et invocavit sanctum Laurentium accepit
quod de altari integrum et solidum Etiam legitur
quod multi demones currerent et transibant
ad Cesarem nomine Henricum cui debebat mo-
ri Et dum essent circa cellam cuiusdam heremite
heremita interrogavit ultimum ipsorum quid
hoc esset At ille ait Est legio demonum
et properamus ad mortem Henrici Tunc ad-
iuravit eum heremita ut in redeundo
sibi panderet quando factum esset in morte
Cesaris Qui rediens venit ad heremitam
dicens Nichil profecimus Cum enim bona
opera et mala in statera fuissent reposita
Ille adustus Laurentius venit et attulit
auream ollam quam posuit circa ipsius opera

Et sic per pau decadit nos Ergo aut vatz
pulpi una aurea et accepit eum Aliqui
dicunt ollam quendam calicem ipse dederat
fabricari ad honorem sancti laurencii qui
erat duas aures propter magnitudinem
et ceptus fuit per verba qui tunc Dixit diabolus
et una aurs calicis fuit rupta Erat
quidam judex nomine Stephanus qui
accipiens munera pervertebat iudicia
qui abstulit tres domos ab ecclesia sancti
laurencii et unum ortum ab ecclesia sancte
agnetis et possedit iniuste Accidit autem
ut moreretur et ante iudicium duceretur
Tunc accessit ad eum beatus laurencius cum
indignacione et tetigit ter brachium suum ter
viciis et cruciavit eum nimio dolore Beata
agnes noluit eum inspicere sed avertit faciem
suam ab eo Tunc iudex dedit sentenciam
suam contra eum quia subtraxit aliena et
vendidit veritatem pro muneribus tradetur in loco
iude proditoris Sanctus autem preiectus quem
iste stephanus dilexit multum in vita sua
accessit ad sanctum laurencium et ad sanctam
agnetem et petivit pro eo Orabat etiam
pro eo beata virgo Tunc concessit iudex ut
anima ad corpus rediret et ageret penitenciam
xxx dierum accepit autem a beata virgine
in mandatis ut omni die diceret psalmum Beati

Immaculati in via qui ambulant in lege
domini. Cumque autem ad corpus redisset invento
est brachium sic adiunctum et sanandum ac si numquam
passum in corpore. Et signum extitit in eo
quamdiu vixit. Tunc reperiunt ablata et
reperiunt xxx^ta diebus et inveniunt vitam
etiam. Iste etiam excellit omnes alios
Vigiliam et eciam est martires in hoc quod est octavam etc.

Exaltata est sancta dei genitrix super
choros angelorum. Virginis Marie
dignitatem que est in iam redemptori
nemo sit plenarie explicare. Quod tamen
quedam mulier nomine Marcella conside-
ravit eum iuxta se non posse. Cum extolleret
mariam vocem de turba dixit et ait: Beatus
venter qui te portavit et ubera que
suxisti. Unde ista virgo satis est magnis
honoribus quando assumpta est in celum cum
iubilo cantico angelorum psallencium. Nam sicut
cristallus per virtutem calorem aquam recipit
in se ut iterum penetrat super terram et
facit eam fructiferam. Sic deus
qui dictus est sol iusticie fecit hoc super
virtute sue dignitatis et virtute sue caritatis
mariam benedictissimam inter super omnes
choros angelorum ut inde hodie perveniat
mariam gratiam per quam possemus pervenire
sanctos honores. Cum ... cui
qui fecit ... eam in celo

Terram invenit fontem et aquam quam
in campo. Et hoc fit ideo / quia radi-
ces arborum ut dicunt figuntur in terra mittere
~~arbores~~ humorem et item umbra arbo-
rum non permittit // de super exire terram et // palam
humorem. Sic etiam hic / quando non fodis
tum donacionem tradit in orto. Maria inve-
nimus terram gratiam quam apud alios sanctos
Unde Richardus / Venerando ista nostra sunt
in auxilium / si tamen super omnes virgo Maria
/ Deum fuit invocata / sciunt gratiam christi
inter placita. Unde Bernardus / Sileat taceat
silebit a laude virginis Mariae / qui eam
fideliter invocatam in suis necessitatibus
senserit defuisse adiutricem. Haec gratia
est figurata in tertio Salomonis Bersabee
De qua Regum ii° dicitur ipsa dixit
ad Salomonem: unam parvam petitionem ad
te. Cui dixit: O mater mea, pete
quid vis; neque enim fas est ut tibi quid
denegem. Bersabee bene notat virginem
Mariam. Salomon vero Christum ipse cui dicat
matri sue / pete a me quod vis et da-
bo tibi. Et ipsa non petit aliud nisi pro
peccatoribus ut ipse eis dignetur conferre gratiam
Mariam. Unde dicat Bernardus Ut ipse virginem lo-
co me commendet / quia in se gratia possit

paterna pietate et sapiencia Ita ipsa est
aliis sanctis potencior benignior et pruden-
cior. Idem dicitur fecit matrem potentem ut
nos protegat ab hostibus sapientem ut sciat
disponere nos debite et piissimam ut ad
eam confugiamus tamquam ad matrem misericordie
Nam sicut mulier Eva nos damnavit Ita nos
beata virgo reconciliavit sua prole quia ipsa con-
trivit caput diaboli quia est inimica serpenti
genus ... Regina ipsa conteret caput tuum

Quando aliquis magnus dux debet intra-
re aliquam civitatem tunc cives
veniunt contra eum et manifestant suum adven-
tum Sic beata virgo que est regina celi et
mater mundi et nostra advocata cum debuit
ingredi celestem civitatem primo adven-
tus fuit factus a multis prophetis et auctorita-
tibus manifestus quorum primus fuit Moyses
secundus ~~Salomon~~ tercius fuit Samuel quartus
fuit Moyses qui sancto spiritu de ipsa propheta-
vit in libro Genesis dicens Noe exten-
dit manum et apprehensam columbam misit
eam in archam Noe interpretatur re-
quies et bene significat deum qui requies
fuit et est et erit in eternum Iste exten-
dit tunc manum et apprehendit columbam
et posuit in archam id est hoc sanctum
vel uterum matris sue maxime

primus
2us
3us
primus
Samuel

honore et maximo iubilo susceperit et exal-
tauit in celo super omnes choros angelorum. Bene
enim comparatur columbe. Nam sicut colum-
ba solet sibi eligere grana meliora, ita ipsa
elegit sibi optimam partem in celo que numquam
auferetur ab ea. Et sicut columba est dele-
ctabilem visum, sic ipsa fuit pulcra super
omnes mulieres. Secundo virgo maria fuit comparata
qui eam comparauit arche quam deus iussit
fieri facere de cedrinis lignis. Ligna enim ce-
drina sunt leuia et imputribilia. Sic etiam
beata virgo fuit valde leuis pre omnibus peccatorum
et etiam pre omnibus temporalium que ita agrauat
hominem et animam quod nequit peruenire ad celum.
Vt de illo diuite. De quo luce xii° cum di-
xit anima mea habes cuncta bona parata per mul-
tos annos et audiuit vocem dicentem stulte hac nocte
morieris et que congregasti cuius erunt. Sed be-
ata virgo noluit habere propriam domum in hoc mundo
nec agrum nec aliquas diuicias. Sed mansit
pauper. Ideo leue ascendit in celum leuiter. Tercio
sicut ligna cedrina numquam putrescunt, sic
etiam non potuit putrescere corpus marie. Tercio
virgo Salomon qui eam comparauit ebur-
neo trono quem auro vestiuit. In ebore
Albumen designatur innocencie. Et per ipsam
beatam virginem que fuit innocens ab omnibus
peccatis. Aurum designat ipsius caritatem que

Et per columba electi fideles per ipsam electi petro 29

leuis

Et colorauit in pre octo

Tercium deus locavit quando hodie suam ma-
trem exaltavit in celesti curia. Exaltavit enim
ista virgo quinque vias et in qualibet via audivit
unam ancillam cantantem et invenit. Prima
via fuit sua castitas in hac audivit an-
cillam cantantem scilicet angelum Gabrielem dicentem
Ave gratia plena et invenit tunc florem
quando in suo utero concepit Christum. Secunda via magis
fuit humilitas que apparet in hoc quod ipsa
visitavit suam cognatam Elizabeth dicentem
Unde michi hoc ut veniat mater domini mei
ad me et tunc etiam invenit florem Iohan-
nem dominum baptistam. Tercia via fuit eius
paupertas in qua audivit non unam sed plures
ancillas scilicet angelos cantantes Gloria in excelsis
Deo et invenit dulcem florem quando que
ipsa genuit Christum quem adoravit. Quarta via fuit
eius amaritudo tunc quando secuta est filium
euntem ad passionem et tunc audivit uni-
cam cantantem quando Simeon dixit ei ipsius cor-
filium tunc et tunc invenit instar rosam
quando aspexit sua sancta vulnera. Quinta via
fuit eius celsitudo quando est assumpta in celo
tunc audivit multas ancillas et audivit
angelos cantantes Que est ista que ascen-
dit sicut aurora et ibi invenit tres rosas
scilicet patrem et filium et spiritum sanctum. Unde sic dicitur
quod michi lege fuerunt tres mulieres et ...

prima // et invenit florem

2a

// et genuit eum et audivit ancillam cantantem et Elizabeth dicentem

tercia

4ta

quinta

Quando autem capit omnia una / prima non notat (prima)
scriptura / que accidit Abimalech / 2a fuit in- (2a)
terfectio que accidit Olofernem inter multos / 3a (3a)
fuit Saulis que accidit ut precedente capit 2a facta
secundo clausulo / prima infra inobedientem legem occidit (prima)
Abimalech qui fuit ex parte nobilis et ex parte
ignobilis / et successit in regnum alienum et non
proprium que occideret lxx fratres ut sic tamen
regnaret / et sunt alia plures fratres / Ista prima
non notat scriptura / significat statum regni Abima-
lech ... / Nam Saulus est nobilis secundum
deum / quia ipsum deus creavit sicut et hos
peccato abiecit nobilitatem et innocentiam / Judo fuit
ignobilem matrem scilicet sumpsit 7 quamvis se
fecit malus et tamen ... successit in alterius
regnum Judo est de celo Unde iste modus fuit in (margin: Retrus...)
veteri lege cum nullus eligebatur in rege
nisi qui fuit de stirpe Juda Et hoc inde
... Cum ingressi essent plures filii de
egypto in desertum iuxta ... domini / Tunc
venerunt ad mare rubrum Moyses fecit
mare viam / et tunc diverse fuerunt aque ...
adhuc illis ... fuit ... mare nisi
Judas Machabeus / et ibi ... fuit
illis debuit ... in regem nisi qui fuit
de tribu Juda Sed Abimalech non fuit de
tribu Juda ... et Saulus ... ignobiles
... non fuit ... in re-
gnum ... / fuit cum ... et prudens

Et quamvis dixit lucifer ysa. Ysaye xiiii°
ascendam ad aquilonem et ero similis
statim altissimo / statim sunt ~~[illegible]~~ deiectus et ignis
tulerit Et sicut abimalech lxx fratres inte-
rimit ut per tantum regnaret / Ita diabolus om-
nes suos fratres in eo quod privavit celesti gaudio
Et sicut quicumque vult in aliquo regnare
occidit primo suam animam quod prohibet eius fratres
Iudicum ix° / Ipse est homicida suus prior ab ini-
tio Et sicut abimalech expugnavit turrim
in qua erant congregati filii israel / Ita diabolus
impugnat turrim dei / Nam sicut turris est im-
munita vel peccato ab unctione Sic vim dei [illegible]
nos in anima cum impugnatur diabolus / non in foro
non in taberna non in ludo / sed in ecclesia ubi
nomen domini invocatur Et quid sicut tibi
occidit / Iudicum ix° Et quando expu-
gnavit filios israel ascendit turrim Et tunc
etiam ascendit illa accepit lapidem fregit
et fregit caput eius / Unde ista mulier
signat beatam virginem Quae tunc ascendit
altam turrim cum hec sunt exaltata super
omnes choros angelorum ista collocabat / que accepit
hunc lapidem qui est in utero suo concepit
et tunc fregit caput diaboli et abstulit a potesta-
te Ista mulier sunt Iudith que occidit olofer-
nem de quo legitur Iudith xiii° Nam olo-
fernes convocavit ad convivium multos populos
et occidit coram ipsis magna [illegible]

Ita ut nullus potuit eum mitigare. Et bene
depingitur diluvio. Tunc ante Christi nativitatem
fuit nimis austerus. Job 40. Non est potestas
in terra que ei comparetur. Et post Christi tunc fuit
aggregatus pluribus [illegible] et pluribus [illegible] mirantibus
plenus dixit tunc fuisset maior. Prima ergo
fuit multos [illegible] ut gentiles
et iudeos [illegible] et est unde
nullus ei potest [illegible] Secunda primi
[illegible] qui nullus [illegible]
Et iudith notat cum [illegible] Ita
sicut iudith fuit valde formosa et [illegible]
[illegible] et alios [illegible] ad [illegible]
cum dei sic maria fuit nimis speciosa
ita ut angeli mirabantur dicentes Que est
ista que ascendit ut aurora pulcra ut luna
electa ut sol. Et dicitur solus legitur in Canticis
Tota pulcra es amica mea et macula
non est in te. Tertia finiebat [illegible]
[illegible] quod cum invenit angelus gabriel
et solitariam in cella. Convertit eum
suis moribus et exemplis alios multos
ad servitium dei. Tertia nota fuit [illegible]
que occidit zizaram qui fuit dux omnium
malorum et oppressor omnium bonorum. Hic cum
obdormivit venit [illegible] et accepit
[illegible] perforavit caput
eius. Zizare enim significat [illegible] qui Tria

Est ducta malorum / et initium bonorum / Postea autem desiderabat statum virginum / que tunc stabat dixit quando genuit deum natum ihesum xv

Dominica in festo iohannis [illegible] assumptionem beate marie virginis qualiter assumpta est

Legitur quam diu vixit in mundo [illegible] fecit / quod tunc quando xiiij concepit xiiij annorum et peperit ipsum in xv° Et sic mansit cum eo xxx annis et permansit post eum [illegible]

// fuit

xx annis Et sic quando obiit fuit lxx duorum annorum secundum alios sicut et pertractatur / quia plus supervixit post xiiij xij annis Cum autem filius esset celos ascensurus commendavit eam iohanni ad servandum Ita virgo mansit circa montem syon Et quam diu vixit visitavit omnia sic loca filii sui scilicet natiuitatis baptismi ieiunii passionis sepulture / resurrectionis et ascensionis Quadam autem die accenditur eius cor desiderio filii sui ita quod cepit flere Tunc apparuit ei angelus et salutavit eam reverenter dicens Ave benedicta / accipe benedictionem a tuo filio Ecce attuli ramum de paradiso ad te domina / quem iubeas portari ante feretrum / cum tua die de corpore anima [illegible] et in tertio assumeris Nam tuus dilectus filius expectat te Tunc ait maria Si inveni gratiam apud meum filium / peto ut mei fratres scilicet apostoli congregentur

veniant ad me ut eos videam meis oculis
antequam moriar. Et ut cum anima
mea separatur a corpore ut nullum demo-
nem videat. Etiam obsecro ut filius
meus me visitet. Cui angelus ait fiat
sicut postulasti. Et tunc ascendit an-
gelus domini in celum cum multo lumine. Ipsa
autem palma splendebat nimia claritate
que erat similis virge in viriditate et
cuius folia erant quasi stella matuti-
na. Factum est autem dum iohannes predi-
caret in epheso, subito celum intonuit
et arripuit eum candida nubes et
collocavit ante ianuam marie. Et pulsans peruenit
hostium introivit et salutavit reverenter
virginem mariam. Tunc cum ipsa vidit
obstupuit vehementer et non potuit se
continere a lacrimis pre nimio gaudio. Dixit
ei: memor esto fili mi preceptorum verborum
magistri tui, quia ipse me tibi in matrem
et te michi in filium commendavit. Ecce
evocata sum a domino, tibi commendo corpus
meum. Hanc autem palmam facias deferre
ante feretrum. Tunc ait plorando: Utinam
hic essent omnes apostoli mei fratres ut possent
tibi parare dignas exequias. Hec illo
dicente omnes apostoli rapiuntur a nubibus

De illis locis in quibus predicabant / et
colligebantur ante ostium Marie. Cum vide-
rent se sic congregatos mirabantur. Sed
que est causa / quod dominus nos simul con-
gregavit. Tunc exivit ad eos Johannes
/ et dixit eis causam. Et addidit Fratres vide-
te ne quis quando eam defunctam fleverit
ne populus dicat Isti timent mortem et pre-
dicabant aliis resurrectionem. Et ibi quilibet apostolorum
fecit suum sermonem in laudem dei et
sue gloriose. Quos beata virgo videns et apostolos
benedixit eos / et sedit in medio eorum
ardentibus cereis. Et circa etiam horam tertiam
noctis venit Ihesus cum omni sua angelorum
patriarcharum / confessorum / virginum. Et hic isti
inchoabant cantica dicentes. Veni electa
mea et ponam in te thronum meum.
Tunc ipsi qui cum Christo venerat intonabat
Hec est que nescivit thorum in delicto
habebit fructum in respectione animarum sanctarum.
Ipsa autem de se canit dicens Beatam me di-
cent omnes generationes. Tunc cantor iterum
cantavit dicens. Veni de libano sponsa
veni coronaberis. Illa autem dixit Ecce venio quia
in capite libri scriptum est de me ut face-
rem voluntatem tuam. Tunc anima exultavit
spiritus meus in deo salutari meo. Sic igitur
anima Marie / de corpore egreditur / et ad

volavit in ulnas filii dixitque dominus
apostolis / deferte corpus matris meae in valle
Josaphat et recondite illud in novo mo-
numento quod ibi invenietis / et expectate
me ibi triduo donec ad vos redeam. Tunc
clamaverunt apostoli O domina esto memor nostri
Deinde suscepta in caelum cum gaudio et
collocata a dextris filii sui. apostoli autem vide-
runt faciem eius tanti candoris ut nulla mor-
talis lingua potest effari. Erant autem ibi tres
virgines. Tunc dum corpus eius exuissent
gratia lavandi · resplenduit tanta clarita-
te / ut tangi ad lavandum non posset. videri
autem non potuit / et tamdiu resplenduit do-
nec corpus fuit lotum a virginibus / post hoc
apostoli receperunt corpus reverenter et posuerunt
super feretrum. Tunc dixit Johannes Petro
portabis hanc palmam ante feretrum quia
tu es noster princeps et pastor. Cui Petrus
te portare convenit quia tu es virgo et te
accubuisti in ~~pec~~ pectore domini unde exau-
sisti sapientiam et gratiam divinam. Ego autem
portabo sanctum corpus cum feretro. Ceteri autem
~~aut~~ apostoli circumstent laudantes deum. Paulus
autem dixit. Et ego sum minimus apostolorum por-
tabo tecum. Elevantes autem feretrum Petrus
et Paulus ceperunt cantare / et alii prosequentes

Tunc texit dominus feretrum cum nube et aposto-
los ita ut non videbantur sed audiebant. Affue-
runt etiam angeli canentes suaviter [illegible]
homines exierunt cito de civitate et fe-
stinabant querentes quid nam hoc esset. Tunc quidam dixit
Mariam defunxit apostoli. Tunc dixerunt ad ce-
tera dicentes: Venite occidamus omnes discipu-
los et comburamus illud corpus quod porta-
vit illum seductorem. Princeps autem sacerdotum hoc
videns obstupuit et ira repletus ait: Ecce
tabernaculum ~~autem~~ illius qui conturbavit nos et
omne genus nostrum, videte qualem habet gloriam. Et
iniecit manus ad feretrum volens illud evertere
in terram. Et subito aruerunt manus eius et
adheserunt feretro ita ut penderet ad fe-
retrum et cruciaretur. Reliqui autem populus ex-
cecati sunt ab angelis qui fuerunt in nube.
Tunc clamabat princeps dicens: O sancte Petre
obsecro te ne despicias me in hac tribu-
latione, sed ora deum pro me. Memor esto quod
te excusavi et plura alia quando te accusavit
ancilla hostiaria. Cui Petrus ait: In
obsequiis domini non possumus intende-
re tui gratia, verumtamen si credideris in dominum
Iesum Christum et in hanc que portavit ipsum
speramus quod continuo sanaberis. Cui ille dixit: Credo
dominum Iesum esse verum filium dei et hanc veram
esse matrem eius. Statim ergo solute sunt

Manus eius a feretro / sic vir magnatem ad-
hesit ariditatem in brachiis et dolor. Tunc
ait petrus: crede et osculare feretrum / et dic:
credo in xpm quem ista portavit in suo
utero / et permansit virgo post partum / et statim
sanatus est sanus in omnibus membris. Tunc
dixit ei petrus: accipe palmam de manu
p'stanus / et pone eam super excecatum populum
et quicumque crediderit accipiet visum / Qui autem
non crediderit numquam videbit. Tunc accipientes
apostoli mariam et posuerunt eam in monumen-
to ut dominus eis preceperat. Tercia autem die ve-
nit ihesus cum multitudine angelorum et salutavit
eos dicens pax vobis. Qui responderunt / gloria
tibi. Et dixit eis / quid gratie et honoris
sdaam nunc matri mee. At illi dixerunt nobis vi-
detur iustum ut sicut tu devicta morte re-
gnas in secula sic suscites corpus tue geni-
tricis et colloces in tua dextera in eternum.
Quod annuente affuit angelus michael / et pre-
sentavit animam marie coram domino. Tunc
dixit ihesus: Surge proxima mea columba
mea. Statim ergo processit de tumulo gloriosum
corpus et pervenit cum multitudine angelorum
in eternum tabernaculum / ad quod nos perducat.

Intravit ihesus in quoddam castellum
luce x° / Aristoteles dicit quod quando
homo ascendit montem tunc fatigatur

sua gemma
Salomon ferrum bijodra gemma in ascendendo
laborat gemma et ferrum quiescit. Sed
descendendo ibi gemma quiescit et ferrum
laborat. Sic etiam homo non debet in
mundo remanere. Et qui tenet in una manu
aliud gemma si homo solummodo unum teneret
lapsus est. Nam una vita est activa alia
contemplativa et unam sine reliqua non perdi-
et alia vitam sicut testatur Gregorius super
Ezechielem. Non possunt homines manere
in uno statu si in istis duobus non [illegible] et
[illegible] unum remanendo et aliud [illegible]
[illegible] Luce scribit in [illegible]

In illo tempore intravit Jhesus in quod-
dam castellum et mulier quedam Mar-
tha nomine excepit illum in domum
suam. Et huic erat soror nomine Maria
que etiam sedens secus pedes domini au-
diebat verbum illius. Martha autem satage-
bat circa frequens ministerium. Que stetit et
ait: Domine non est tibi cure quod soror mea
reliquit me solam ministrare? Dic ergo
illi ut me adiuvet. Et respondens dixit illi
dominus: Martha Martha, solicita es et
turbaris erga plurima. Porro unum est ne-
cessarium. Maria optimam partem elegit que
non auferetur ab ea.

Intravit Jhesus in quoddam castellum.
Innocencius dicit hoc castellum

castrum nominatum bethania. Et bene si-
gnificat ~~beatum~~ corpus gloriose virginis ma-
rie quia hoc tunc intravit / quando in carna-
tus est in ea / et quievit in ea requievit ix
mensibus et numquam recessit ab ea per gra-
tiam. Beda dicit beata Juda. Ecce in fecit
sed corporali / spiritualiter facit nunc prima et con-
tinue in corde cuiuslibet christiani quod fuit recepi-
ebant dominum sepe in domo marthe / et ipsa
cebant sibi necessaria largissime et de-
vocius // dilectissime. Et magdalena sepe
bat eum audiendo devotissime pa-
cius. Tenebant iste due communiter dile-
ctum in anima ipse curavit martham
a fluxu sanguinis. Et magdalene de-
misit septem peccata. Unde martha de-
signat activam vitam / et magdalena
contemplativam. Beda. Activa vita est esu-
rienti panem porrigere, sitienti docere verbo et ex-
emplo / errantem corrigere / superbientem
revocare ad humilitatem infirmum attemptare
/ tribulato subvenire / nudum vestire. Hec
et beata virgo vestivit eum tunica in cor-
pore. Cibavit eum et potavit suo corpore
visitavit eum in presepio gestavit eum et la-
vit eum / et super hec omnia vidit filium
qui suum sanguinem pro nobis peccatoribus in
cruce effudit. Et magdalena significat

// dilectissime

Contemplatiuam vitam / quia audiebat verbum
dei continue et orauit deuote. Sic audiuit
maria verba et obseruabat omnia verba angelorum
pastorum magorum. Et omnia verba sui dilecti filii
conseruans ea in suo corde. Ut dicit Anshelmus
Ista continuauit cum maximo studio ipsa dicta
orauit deuote. Ut testatur Ieronimus / Ista
vero maria statuerat sibi talem regulam / ut
oraret usque ad terciam / a tercia laborabat
usque ad nonam / et nonam non recedebat ab
oratione quousque ei angelus apparuit et ministra-
bat cibum. Reliquum vero tempus diuidebat
in tribus / quia aut legebat / aut orabat.
aut laborabat / aut prestabat vota sui
filii / et sicut magdalena obtinuit veniam
peccatorum suorum. Sic maria obtinuit veniam
peccatorum singulorum qui ad eam currunt / si meliorant. Unde te
salutat Bernhardus. O benedicta inuentrix gratie
genitrix vite mater salutis / quia tua be-
nignitas impetrat veniam culpe apud
tuum filium / et tua caritas operit multitudinem
mortalium peccatorum. Illa magdalena lauit lacrimis
pedes. Ista sic lauit maria lacrimis ma-
nus et pedes sui filii / quibus fuit deposita
Secunda. Hoc ipsum castellum fit beatam virgi-
nem. Prima sic castellum muro parte ab vnius
sic ista vallata est virtutibus humilitatis et
dolorum [illegible] ita quod feminina reducta

esunt a cura dum sunt filius suspensi
sunt in cruce inhoneste / Similitudo conue-
nit et anselmus / Hic dicit quod villa spectat po
ad castellum seu ad castrum / primo debet 2o
esse solitarium / secundo debet esse in rupe / 3o 3o
debet esse circumquaque profundum fossatum 4to
quarto debet esse aqua in fossa / quinto debet 5to
esse firmi muri / sexto quod esse altam 6to
turrim / 7o debet esse fideles custodes / quar- 7o
to quod esse circumfossatum protectorem / ultimo quod 8to
xamo qui vult quod inhabitet in castro sin-
cordis / debet esse octavo similiter quidem de-
signantur per ista spiritualia / primo sicut castrum po
quod esse solitaria / remote a villa id est a
civitate / sic homo quod fugere mala socie-
tatem / et alia loca vel bona insumabun
dum in mala quas angeli invenit soli-
tariam in cella / Ideo bernardus dicit O anima
esto sola ut tibi illum solum desponses
quem sibi elegit / anima qui est custos fidelis
anime / quod si videt eam ad malas cogitationes
inhaerere dyabolo oponenti statim sumit eam
unde bernardus / Omnis anima cum secunda
verunt / et stati sunt ei mala quod in tu quia
solitarius es / noli per cogitare de terrena a- sed tu quae de solitarius es
varicia / aut de fraude / aut nequitia
scilicet de illis qui te laeserunt et voluerunt / 2o 2o
sicut castrum quod esse in rupe et in fund...

fundamentum sic homo debet habere suam
fidem sine qua nullus potest salvari. Quoniam
bene quamvis edificatur sine suo funda-
mento totum perit sic perdit homo omnia
tercio bona opera si in fide vacillat. Tercio sicut
castrum debet habere turrim atque profundum fossatum
Sic quilibet fidelis servus dei / debet habere humilitatem
et voluntariam paupertatem. Nam beata virgo tra-
xit filium dei de celis per humilitatem suam sicut
ut Bernhardus refert de ea. O beata virgo si te col-
laudabo quia es casta inveniam alias casti-
te pietate inveniam multas priores sed lau-
dabo te magis de hoc quia es humilis / Et virgo
Nam hoc nullus est tam humilis non enim est
[illegible] ampliare [illegible] / sed est [illegible] dei et hoc
Et [illegible] humilis in omnibus. Quarto sicut
[illegible] crevit in magnum flumen / Sic fuit
beata virgo in dignitate / quia prima fuit humilis
Sed crevit in magnum flumen / quia sicut
hodie fuit assumpta in celum. Sicut dicit
Bernhardus de ea. O regina mundi nunquam chorum
angelorum ascendisses / nisi prius te infra omnes
homines humiliata fuisses. Quinto sicut
quarto castrum de confluentia aqua / sic homo debet
exemplum esse per peccatis in dolore cordis / et debet
habere in suo corde omni tempore memoriam
mortis / Et ideo hec de qua nunc agamus.
xiiii Exemplum in beata virgine de qua

Dicit Anselmus O mater dei et hominum que primum
predicasti nobis pietatem / quia est ita alta
quod attingit usque ad celum / ita profunda quod de-
scendit usque ad purgatorium Et ita longa
quod durat usque ad diem iudicii / et est ita
lata / quod extendit se ab uno fine mundi
usque ad alium Bernhardus Tu mater dei / tu
mater regis / tu mater exulis / et cum sis utriusque
mater / non potes sustinere inter eos discordiam
Unde ipsa sicut suam manum extendit ad
peccatorem et vult eum trahere in sanctam
[illegible] intercedit pro peccatore et reconciliat eum
ad deum Quinto sicut castrum debet esse firmum quinto
munitum sic ipsa apparet contra insultus inimi-
corum / et ipsa est fortis ad resistendum Ita
quod liberat nos contra demones [illegible] / [illegible]
et custodit [illegible] / et [illegible] [illegible]
Ita ipsa fuit [illegible] et resistere / et ipsa esse pa-
ratus Anima dum dicit In paradiso [illegible]
[illegible] animas nostras Sexto sicut ca- sexto
strum debet esse altum tunc ista quasi semper
debet ipsa cor levare ad deum [illegible]
[illegible] homo debet cogitare de terrenis
sed de celestibus Anima dicit Mathei 6
Ubi est thesaurus tuus ibi est cor tuum
[illegible] [illegible] respicit ille [illegible] [illegible] est

Cum quo deus non est sine quo numquam
deus est / et cum quo impossibile male est. Angeli
vero cum deo erunt sine illo / etiam necesse in celo
Ito aut ibi male potest esse cum illo / etiam necesse
in inferno. Septima pars castri. Sicut in ...
decti custodia. Ita quilibet servus dei se custo-
diat / quia quanto sanctior est tanto plus temptat
eum dyabolus in malo / De malis enim non
curat quia eos scit suos per mala opera
ut legitur [?]. Dyabolus deserunt illos
temptare / quos quasi ... iure possidere
putat. Unde qui vult vincere ... malignum vincens
... adiuvetur virtute Marie. Octavo
et ultima pars castri est specialis
protectorem. Ita quilibet servus dei debet habere
auxilium sanctorum de celo ut orent pro eo deum
ut ipse dignaretur eum protegere in anima et
etiam in corpore. Primo. Item sicut custo-
diunt civitatem ... vigilat et custo-
dit eam, Sic beata virgo protegit omnes
se invocantes. Legitur enim de quodam
... cum quidam heremita
audisset quod nimis est pulcra, et quicumque
eam aspiceret, incenderetur ad devocionem
sumpsit ... ad ... habitavit
virgo in quadam domo cum suis puellis
Et heremita veniens ibi / aut ... rogavit

Octavo // specialem protectorem ita quilibet servus dei debet habere auxilium sanctorum de celo ut orent pro eo deum ut dignaretur eum protegere in anima et etiam in corpore

Dixit: o bone pater libenter viderem
beatam virginem. Cui ille: custodi hic usque
ad nonam horam, que tunc surget de
oratione, et tunc eam videbis. Tunc cum du-
xisset, et ipse eam intuitus fuisset, non potuit
stare pre nimio gaudio, sed cecidit in ter-
ram dicens: Nunquam vellem postulare aliud gau-
dium quam hoc, ut possem continue intu-
eri tantam gloriam virginis, qui a modo
fuit devotior. Et sic admittitur virgine
intuitu meruit vitam eternam, ad quam

Nudus egressus sum de utero ma-
tris mee, Job 1°. Homines solent
vestimenta exuere propter multas causas: primo
primo propter nimium calorem, secundo propter la-
borem, tercio propter renovationem, quarto
propter reverentiam. Sic etiam fecit beatus Bar-
tholomeus, quia non solum exuit sua
vestimenta, sed etiam propriam pellem. Ex-
primit secundum unum doctorem propter magnum
calorem ~~[illegible]~~ quo calescit suum cor,
quia nulla persecutio, nulla tribulatio, nulla 20
dolor potuit eum separare a caritate. Secundo
sicut homines solent vestes exuere quando
volunt laborare, et maxime cum plus
vult pressum facere, ita fecit Bartho-
lomeus, exuit propriam pellem et etiam

prompte

Omnia temporalia bona sicut aurum argentum
et honores huius mundi ut ita velocius
celum ascenderet.
3tio Tercio sicut homines solent
vestes exuere propter renovacionem quia quando
exuunt nova exuunt vetera. Sic fecit sanctus
Bartholomeus / exuit mortale vestem
et induit immortale. Ipse enim fuit sapiens
emptor / quia vendidit terram et accepit aurum
4to / vendidit fallaciam pro gaudio / vendit temporale
et accepit eternum / Quarto sicut homines
solent exuere vestes / qui volunt currere
aut dormire. Sic ipse exuit grave corpus
et induit tunicam celestem. Unde de eo
potest dici illa verba Canticorum / Tales
sunt pauci nostris temporibus mercatores
× mundo Sed multi sunt nunc qui ita fatui sunt quod ipsi
vendunt eternum gaudium pro exili gaudio
huius mundi. Sicut legimus Esdre 3º /
dixit quidam dixit Rex est fortis / Alius
dixit forcius est vinum / Tercius dixit
mulieres sunt forciores. Sic ~~gravius est~~
hoc a mundo dicitur cum dicit rex est
fortis sic sunt avari qui cogitant die
ac nocte quomodo possent venire ad ho-
nores huius mundi / quomodo possent ascendere
rotam fortune et ipsi sunt capti desi-
derio huius mundi quod non possunt cor ten-
dere ad superna celestia. Alii iterum di-
cunt vinum est forte ut scolari et

potatores / aut lusores isti diligunt
ventrem / sed utrumque cadaver sicut porci
[illegible] [illegible] in celo Et aliqui dicunt
mulieres sunt forciores ut luxuriosi qui
continue cogitant de malicia et ponunt
in se immundas cogitaciones et fetorem
peccati Et isti non sunt esse boni propter
ad deum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
N [illegible] confessionum [illegible] [illegible]
[illegible] et nullus [illegible] [illegible] in [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] maria [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] maria usque ad fine
Martirium [illegible] [illegible] [illegible] est mira-
bile [illegible] quia sunt [illegible] [illegible]
[illegible] sicut [illegible] [illegible] et [illegible] est
mortua sine [illegible] / et ideo quia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] coronata est iam in celo gloria et ho-
nore [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] gaudebo in domino et exultabit
lingua mea in deo meo / quia induit
Deus me indumento salutis / quia [illegible] est
[illegible] [illegible] / quia [illegible] [illegible] et ve-
stit gloria et honore / qui [illegible] [illegible]
aliquid [illegible] iusticia et de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] hoc [illegible] et spoliat de
honore / qui [illegible] portant [illegible] vestes

ad vanam gloriam et noluerunt pati famula·
cionem et paupertatem / et non attenderunt va
apli dicitur ad Corinthios vero / Iudicabit
ultimum in servitute [illegible] / nec etiam di-
cendum est quod nil auferre possemus et cetera
omni abhominacione paupertate esse / et non
solum tenent esse paupertatem in se ipsis [illegible]
despiciunt alios pauperes / Christus illa
via probior vero / cum despicit pauperem
expectat deo / et expectat dicit / aliam
in pena maledicto pro eius amore et
conversacione hoc sit pauper / Et iste apostolus
tenent voluntariam paupertatem / Ita
sunt illa via pro / Cum ipse dixit matheo
Beati pauperes spiritu· quoniam ipsorum est regnum·
celorum / In tale iam ipse quesierit / in quo
iniquitas consumebat famem pacem extinctum fu-
sim nec aliqua permanebit / Angeli vero
non serviunt neque pascunt / nec cadit
sine eo eius / Unde sancti apostoli fuit
Crisostomus / qui vixit in mundo sine peccato
et mortuus est sine peccato / et sunt pecc[illegible]
ante conspectum dei / Ipse enim sunt sancti deo
in lege· [illegible]· in potencia· in sapiencia·
et sanctitate / Similia legimus de paupertate in
libro Ecclesiastici / Insignacione [illegible]

nasladowal
Simulis

sci plenus gracia positus sicud et in delicijs p̄o
paradisi / primus sunt filius dei in sapiencia
que lignum vite dicitur / unde ipse eligebat plu-
rimum aurum / quia elegit nobilem et summum
/ et dimisit ignobilem et debilem / quia
diligebat celum et contempsit mundum / Nam omni
[illegible] [illegible] terre valuit eius terminum [illegible]
bus et argento / quia ipse fuit omnia dili-
/ ista nummum fuit [illegible] [illegible] qui diligit 2o
illud quod aut [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] / secundo
ipse applicatur deo in potencia / Nam ipse ha-
buit in deo magnam potestatem super inf-
mos quos curavit / unde etiam ipse c- t̄io
fecit iij diebus et destruxit demones
in celum / Tercio applicatur deo in bonitate
/ quod cum posset evacuaret omnes bonitates
ad plenum / quia ipse dicebat / et nunc [illegible]
dit omnibus cum ipse invocantibus / ista quod
apparet et maxima bonitas que ista
apparet / omnia querebat peccatoris / baptiza-
vit regem cum regina / et cum tota sua
familia / reduxit eum ab errore / et fe- przyrownana sim
cit eum fidelem christianum / applicatur etiam an- p̄mo
gelo ut patet / primo quia fuit bonus an-
gelus contra malum / ut raphael asmo-
deum ne noceret uxori tobie sic barthol[omeus]

ligavit Astaroth et confinavit eum in de-
sertum ut ibi maneret et nulli noceret
2o Tertio sicut angelus radiat claritate ad me-
moriam sua peccata ut confiteatur et peni-
teat. Et tunc comparatur lucido irradiat ita
ipse arguebat peccatores in sua predicacione
Secundo sicut angelus confert sanitatem infirmis
Unde Raphael dicitur medicina dei ita
etiam sanctus Bartholomeus sanavit infirmos
primo in corpore et etiam in anima. Ipse enim erat
sicut in terra primo in celo ...
nullus diligit calorem solis sicut stelle
nec ita ipse nullus dilexit solem iusticie
i. Christum quia propter ipsum contempsit res ta-
2o les amicos et cetera que sunt ... 2o
sicut serpens exponit omnia membra propter
caput ita ipse dedit totum suum corpus ad
3o martirium propter caput i. Christum et mor-
tuus est propter eum. Tertio sicut serpens re-
novatur quia deponit veterem pellem ut
novam accipiat sic ipse renovatus est modo
decorticata pelle. Ita ipse etiam fuit
triplicem decorem corporalem quia fuit
... spiritualem quia fuit instar ...
et eternalem quia numquam peribit ...
cum fulget sicut sol in regno dei ...

Dicit Isidorus circa ipse predicavit in In-
dia ubi sunt insule auro et argento. Ibi
sunt arbores de quibus folia nunquam cadunt
ibi crescunt fructus bis in anno. Ibi sunt   bis in anno
preciosi lapides carbunculi et adamantes
Ibi est maxima regio cuius reges in signis. Ibi
sunt arbores tante proceritatis quod sagitte non
possunt evolare altitudinem. Sub latitudine
unius arboris possunt distinguere multe
turme. Ibi possunt comprehendi uve vini in
medio unius arboris. Ibi sunt homines qui
non faciunt dolorem capitis dentium aut
oculorum. Ibi sunt homines qui immobilibus
oculis possunt solem intueri a solis ortu usque
ad occasum. Sunt ibi aliqui qui sunt capi-
ta canina vincentes solum a venatu. Ibi
sunt alique femine que tantum semel pariunt
et geniti canescunt statim. Sunt etiam
ibi aliqui sine ore qui vivunt odoratu.

Bartholomeus [illegible] et fuit [illegible]
ad Indiam que est in fine mundi intra-
vit templum in quo erat idolum no-
mine Astaroth et mansit ibi quasi pere-
grinus. In hoc idolo erat quidam demon
qui se dicebat posse infirmos sanare sed le-
debat. Cum templum languentibus plenum
esset et nullum ab idolo responsum accipere po-
ssent perrexerunt ad aliam civitatem

Ubi colebatur aliud ydolum nomine Berith
Et interrogantibus eum astaroth cur non re-
daret Berith ait deus vester catenis
igneis cathenatus est ut non audeat respi-
rare neque loqui ex illa hora qua ipse apostolus
bartholomeus ingressus est. Dicunt ei Et quis
est iste bartholomeus Demon ait est amicus
dei omnipotentis Et venit in istam provin-
+ Demones ciam ideo ut evacuet omnia ~~ydola~~ In-
die At illi dic nobis eius signa ut eum
possemus invenire Demon ait
capilli nigri et crispi caro candida oculi
grandes barba prolixa habens paucos canos
canos statura equalis induitur albo pallio
+ amos (angulos) quod per singulos ~~angulos~~ habebat purpure-
as viginti sex anni sunt ex quo eius ve-
stimenta et sandalia eius non ve-
terascunt orat centies flexis genibus per
diem et centies per noctem angeli dei am-
bulant cum eo qui non permittunt eum fati-
gari nec esurire est semper eodem vultu et animo letus
omnia novit et intelligit linguas omnium
gentium Et quod vobiscum loquor iam
scit Et cum quesieritis si voluerit ostendet se
vobis si autem noluerit non invenietis eum Rogo
ergo vos si inveneritis eum rogate eum
ne huc veniat ne idem faciant angeli eius

fatiant quod iam steterint in eo spacio
Cum autem cum quesivissent dubitantes
dicentes / et non invenissent / demoniacus
clamavit dicens Apostole dei Bartholomee ince-
dunt me orationes tue / Cui ait apostolus obmu-
tesce / et exi ab eo / et statim liberatus est
Et audiens rex illius terre polimius
qui habebat filiam lunaticam misit ad eum
rogans et petens ut ad eum veniret et fi-
liam suam curaret. Ad quam cum venisset
vidit eam ligatam cathenis / quia
laniabat morsibus accedentes ad eam. Iussit e-
am solvi. Et cum ministri non auderent
ad eam accedere / dixit / Iam teneo demo-
nem ligatum qui in ea erat et vos eam ti-
metis. Et statim liberata est. Tunc rex
~~rex~~ oneravit camelos auro et argento
et preciosis lapidibus et quesivit apostolum / sed ipse
nil voluit accipere. Tunc cepit legem suam
dicens Deus christus vicit dyabolum per potenciam iusti-
ciam et sapienciam. Congruum enim fuit ut
i. adam qui filium virginis adam factum de terra vir-
gine adhuc existente vicerat a filio virginis
vinceretur / Dixit ei rex / Et quid di-
xisti primam autem esse virginem ex qua na-
tus est homo cui deus. Apostolus dixit ergo
deo gratias qui veritatem audis / Primus ergo homo
adam dictus est tamen. Terra autem nunquam

potenter
Iuste
Sapienter

ex qua natus est / Virgo fuit quae nec sangui-
ne humano polluta fuerat nec adhuc se-
pultura alicuius mortui fuerat apta / Poten-
ter ipsum vicit quia ipsum deiecit de sua
dominatione / Iuste eum vicit ut qui comeden-
tem hominem detinuerat a ieiunante vinc-
eretur quem non teneret / Sapienter autem / quia
ars diaboli delusa est arte Christi / Post hoc ait
regi si vellet baptizari ostenderet ei demonem
ipsum ligatum catenis / Sequenti autem die
/ Dum pontifices sacrificarent idolo rex
procul a loco / Demon clamavit / cessate
miseri sacrificare ne peiora patiamini
Tunc praecepit apostolus demoni / ut exiret et fra-
ngeret ydolum et fecit / Deinde sanati sunt
omnes infirmi eius oratione / Tunc apostolus de-
dicavit templum / Ubi angelus apparuit et
sculpsit signum crucis cum digito in quatuor
angulis dicens / Sic dicit dominus sicut vos
curavi ab infirmitate sanavi / Ita hoc tem-
plum mundavi ab omni sorde / Et eum qui
hic habitavit quem apostolus iussit ire in deser-
tum vobis ostendam / et ne timeatis / quale
signum sculpsi in lapidibus / tale imprimatis
vestris frontibus / Tunc ostendit eis ethiopem
nigerrimum / acuta facie prolixa barba / cri-
nibus protensis usque ad pedes igneos oculos

Ut ignitus ferrum, emittens de ore et de
oculis flammas et scintillas sulphuris, vinctis a
tergo manibus. Tunc angelus: quia
implesti omnia ydola confregisti, solvam
te et vadas ad locum desertum ubi nullus
hominum moratur. Et ibi sis usque ad diem
iudicii. Tunc dyabolus disparuit. Et angelus
cunctis videntibus evolavit in celum. Tunc
baptizatus est rex cum sua uxore et filiis
Tunc congregati sunt omnes pontifices templorum.
Et venerunt ad fratrem regis Astragem et
conquesti sunt contra apostolum quod templa sub-
verteret, et deos expelleret, et regem per magi-
cam artem decepisset. Rex igitur Astrages
indignatus misit per eum mille armatos viros
qui eum adduxissent ad eum. Tunc ait illi:
fratrem meum tu subvertisti? Cui apostolus: ego non
subverti sed converti. Et ait rex: sic tu fecisti meum
fratrem relinquere deum suum. Cui apostolus: deum
quem ille colebat ligavi et coegi ut fa-
teretur simulacra. Si potueris hoc meo deo fa-
cere, scilicet provocabis; sin autem ymmo tuos
deos reddes meo deo. Hec illo dicente nunti-
atum regi quod deus eius Baldach corruisset.
Rex hec audiens scidit purpuram qua indu-
tus fuerat ira et iussit cedi apostolum
et vivum excoriari et tandem

et omni populo et relicto regno effectus est discipulus apostoli

deum relinquere et tibi credere sic et ego faciam te relinquere deum tuum et meo deo adorare

Decollato xpistiani autem tulerunt eius
corpus et sepelierunt honorifice. Rex autem
Astrages et pontifices arrepti sunt a demo-
nibus et expiraverunt. Tunc rex Polemius
ordinatus in episcopum et vixit in eo xx
annis et sic finivit vitam suam lauda-
biliter. Cum autem pagani viderent quod cor-
pus illud veneraretur propter signa que ibi fi-
ebant, indignati imposuerunt illud in
plumbeo loculo et proiecerunt in mare
et divino nutu devenit sic de Sicilia in
insulam Liparitanam. Cum autem Sarraceni
dispersissent eius ossa, recedentibus illis
apostolus apparuit cuidam monacho dicens: Sur-
ge collige mea ossa que sunt dispersa. Cum
ille diceret: Cur hoc debemus facere ex quo permisisti Sa-
racenos nostram insulam ubi corpus tuum
quiescit vastare et hic Siciliam invade-
re, et non impendisti nobis tuum au-
xilium. Cui apostolus: Per multum tempus pepercit
deus eis propter merita mea, sed crescentibus peccatis
invalescentibus et in celum clamantibus ne-
quivi pro vobis ulterius veniam obtinere. Cum
autem ille diceret quomodo posset sua ossa inve-
nire inter ossa aliorum, ait: Nocte ea
illa que videris splendere collige. Veniens
tunc ivit et invenit sicut ei apostolus dixerat
et assumens navem transtulit ea Beneventum.

Civitatis Napulie que est metropolis
Pulie aut Sicilie ut sit Rome sic devene-
runt se ad quod corpus illud esse affirmaret
Cum quedam mulier attulisset plenum vas
olei ut poneret in lampadem beati Bartho-
lomei illud videbat esse ex eo. Dum aut di-
cto tractat et oleum liquidum non fuit. Videntes
aut exclamaverunt dicentes puto non est acceptum
apostolo. Et sic hoc oleum in ipsam lampadem
primum emanavit et sic ipsa meruit
sua passione divina gaudia. Ad quod nos perducat

Que est ista que consurgit quasi aurora
Canticorum vi. Legimus quod Rex Assue-
rus precepit ut adducerent sibi omnes mulie-
res et pulchre virgines ut sibi eligeret inter
omnes pulchriorem. Que cum fuissent ad-
ducte fuit inter omnes pulchrior Hester. Super
quam rex posuit suum sceptrum in signum re-
gine. Et hec erat Iudea. Eodem tempore fuit
omnes Iudei adiudicati morti. Ipsa autem
electa dixit O rex est mihi peticio ad te. Cui re-
spondit pete a me quid vis. Nec placet est ut consti-
tuam velles hic peteres dimidium regni
mei. At illa ait O rex da michi meam
animam pro qua oro et meum populum pro quo
obsecro. Et pro quo petivit obtinuit. Signat
Assuerus rex Christum qui inter omnes reges

Eligit beatam virginem mariam in uxorem et re-
ginam maiorem. Et imposuit ei sceptrum cle-
mencie. Nam illo tempore eramus omnes adiudica-
ti morti. Ideo ipsa ait. Est in peticio ad te
Et dixit ei. Pete quid vis nec licet peccator vt
gessistem tuum vltimum. Et si dimidium regni
peteres. Debemus ergo multum gaudere nos
peccatores quod rex assuerus i. christus dedit pre ma-
tri sue. Ista que vocata est mir nunc sibi
aut restituimi iusticiam. Vnde vox dei p
et filius suum dixit. Tu inuenisti gratiam coram
oculis tuis. Da in regnum meum pro quo desi-
dero. Plus iste sunt tuum peccatores qui in-
vocant fideliter et deuote beatam virginem
pro ipsis. Ipsa orat. Vnde Salomon dicit de
ipsa Canticorum vi°. Que est ista que progre-
ditur quasi aurora consurgens pulchra vt lu-
na electa vt sol terribilis vt castrorum acies
ordinata. Super hec verba dicam et pro presa-
lutetur virgo maria salutacione angelica

Quid est pulcrius et delectabilius
oculis hominum et dicens pro quod auro-
ra consurgente. Dicimus pulcrius et delecta-
bilius in presencia virginis acie castrorum
ordinata. Quam delectabilia dicitur de
te beata virgo. Nam est delectabilis absque ma-
cula originalis peccati aurora est que aurora
nis a sole a filio. Quia ipse de se dicit

Qui creavit me requievit in taberna-
culo meo. Ideo dicit Augustinus: Sancta et immacula-
ta virginitas quibus te laudibus referam
nescio, quia quem celi capere non poterant tuo
gremio contulisti, et non solum portavit
filium sed totam sanctam trinitatem. Proverbiorum IX.
Sapientia edificavit sibi domum. Unde cum
studio et plorans [?] intellexit et cognovit
sapientiam filium dei et misteria divina, et fuit
mulier [?] provecta ad xiii, sicut glosa dicit,
quem ipsum suis oculis vidit, manibus por-
tavit, brachiis amplexa [?], uberibus lactavit illum
qui est [l. vera] vita, et vita ipsa cum dormiret [?]
tempore magna [?] omnes apostoli verbum dei et pre-
dicatores que [?] accedebant ad eam et inter-
rogabant, et universa que gesta erant expli-
cavit. Ipsa enim assimilatur aurore. Luna [?]. Sicut
aurora est media inter noctem et diem, sic
ipsa est mediatrix inter deum et peccatorem.
Assimilatur etiam lune. Sicut enim luna
est vicinior omnibus planetis celi, sic ipsa
est peccatoribus magis propinqua preceteris sanctis.
Assimilatur et soli. Tercia [?]: sicut sol prestat
omnibus communiter calorem et lucem, sic ipsa
impendit omnibus lucem gratie et calorem.
Unde assimilatur etiam aurore [?] ... et
quia luna [?] est potencior, quia ...

Hester .i. Semones / et est ipse valde fer-
tilis. Ceterum assimilatur stelle maris / quia ipsa
omnibus vera est Intellectu vera sicut aliis stelle
antecedentibus ipsa stella micat sic excedit
ut et xij alias stellas sic excandescendo ma-
riam non deseruit. Ideo dicit Augustinus Cete-
re dicunt omnes Sermones / que omnibus
credentibus communicant gloriam et vitam
Cum te cum tetigillent angeli Richard iusti
honore. peccatores veniam inclinand Leguntur
enim filiis sunt ut ea in triplici statu
primo Primo ut acciperet esset in peccato mater
2o Secundo ut viveret in illicito. Tercio qui veres-
3o cit de medio / et sunt ut ea in sepulcro
Vici cum subscribant et pulcra permansit
tota Canticorum iiijo / Tota pulcra es amica
mea et macula non est in te / quia sunt mea
ab omni originali peccato. Unde Augustinus / Cum
de peccatis agimus nullam facimus mentionem de Ma-
ria / Anselmus Decuit vero ut talis ea puritate
que sub deo / Ad excepto maior nequit
intelligi. Unde ipsa de se dicit illud Can-
ticorum Primo / Deus possedit me
ab initio viarum suarum antequam quicquam
faceret a principio / Secundo sunt ante sancta si
bata / Fuit etiam etc sed lutum qui vivens
in medio / quia conservavit eam ab omni peccato
originali et mortali / Tercio sunt qui posset
vel veniali

Carnis a venalibus / sed carissimum quem na-
scentem pie cognoverat / Sic autem prerogativa
fuit beata maria a suo filio donata cum
fuit pulcra in prima puritate / tum a multis
potuit conspici / Anima eius puritas pene-
trabat corda et reddebat ea casta / Io
[illegible] nimie / Nam sicut odor nimie expe-
llit serpentes / sic eius puritas expellebat
de cordibus eorum aliorum omnes carnales mo-
tus / Ideo ipsa filio suo perfecte vicem reddit
Ut dicit Ambrosius / Compatiebatur ei in eo cui
cepta nimie / quia sustinuit in passione sua
quas [illegible] potuit eum suo dulcissimo la-
cte / ministrabat ei victualia / vestiebat eo
in carne mea / et planxit eum mortuum
et sepelivit eum / Non autem vestiebat eum
in cruce nec potuit eum attingere / magis
enim est afflictio animi / Ut dicit Ieronimus
de vindicatione / Unde pro filio in morte
admirata / Ista autem audiebat eum sitire
/ et non potuit ei potum porrigere / videbat
eum nimis vulneratum et non potuit ligare
eius vulnera / considerabat eum contrac- vel lucatum
tum / et non potuit salutem exhibere / eum san-
guineum / videbat eum caput male tenere
/ sed non potuit illud sustentare / videbat
eius sanguinem in terram fluere / et non

potuit recolligere / vidit eum expirare et
non potuit eum tangere / Videns miserabi-
liorem dolorem / qui vidit filium suum
tam horribili morte cruciatum / filius sanc-
tum qui ipsa exivit de mundo / et sentit
(totam) eam gloriam / Haec est illa mulier de qua
scribitur apocalypsis xij capitulo amicta sole et luna
sub pedibus eius et in capite eius coro-
na xij stellarum / Quinque commendat plures eos
qui diriguntur ab ea / Nam sic dicitur quod
decorabat eam floribus rosarum et lilio
convallium / Sic dicit angelus Quando nos can-
tamus quod nos rosas purpureas in conspectu lau-
dibus offerimus / Nam si omnia membra
in linguas verterentur non sufficerent ad lau-
dandum / Sicut de bono cum devote invocari
legimus / cum de quodam religioso qui prima
fuit xxx annis in claustro / Et cum infirmaretur
vellet expirare / venit ad eum multitudo
demonum valentium eum tenere / quod
eum videns cepit clamare et dicere ve-
ne quod unquam natus sum melius mihi fuisset
esse ranam aut bestiam vel in quo vi-
ctime mittam / fratres audientes suum cla-
morem accurrerunt et oraverunt pro eo / Tunc
quidam ait ei frater quid dicis / tu fuisti
frater bonus dicitur habe sic me ista deum

Maria cum esset sibi nunc. Tunc nox absco-
te petiit ut illam mortis proxime. Et cum
caritatem dixisset et modicum latuisset cepit
dicere: Ecce illum quem natum fuisse. Bene-
dicta est ordine in nomine. Tunc fratres intro-
gabant eum cur timuisset. Ille dixit: In-
imici dedecus venerant et volebant tra-
here animam meam. Sed quietate dixi: Ecce ordo
venit ad me nunc nunc et repulit eum.
Et nunc invitat me ad primum gaudium. Et
cum esset sanctus. Quidam vir in nocte an-
nuali ista armonia angelorum et canto
cantus eadem nocte audiens ipse dulce
cantico. Et exoraverunt devote deum ut di-
gnaretur ei revelare. Cui dixit: Ista nocte di-
cuntur sicut ipse cantus. Et non aliis temporibus dicitur
est ei. Dicit angelus dei. Et sine ipsi in celo gau-
dent quia ista tunc nata est sancta virgo Maria.
Deinde ille narravit statim ipse. Et tunc pre-
cepit toti mundo ecclesie talem gaudium
diem celebrare in honorem nativitatis
marie. Et quicumque eorum devote servant
eternum gaudium possidebunt vel.

Beata vero dicta est paradisus delicia-
rum. Ista appellatur paradisus propter
tria. Primo sicut paradisus est deliciosus — primo
locus, ita ipsa est deliciosa quia genuit

20 celum in quo sunt omnes delicie. Sic
sicut paradisus est locus est altissimus quia
attingit usque ad circulum lunarem sic et i-
sta virgo. Nam tempore aque diluvii exten-
derentur xv cubitis super omnes montes
non potuerunt tamen attingere paradisum. Sic
ista virgo est ita alta quod precellit omnes sanctos
quia ab ea omnes sancti exordium acceperunt
sue salutis. Item sicut paradisus est fecundis-
simus locus quia arbores fructificant ibi
singulis ~~mensibus diebus~~ mensibus. Ita ma-
ria edidit nobis lignum fructuosum qui non
tantum singulis mensibus // fructificat sed etiam singulis
diebus et omnibus horis largiendo mu-
nera. Et sicut sol numquam occidit in pa-
radiso sic numquam extincta est iusticia in ista
virgine et illuxit eam. Et sicut ibi nulla cres-
cunt sic nulla peccata sunt in maria. Et
sicut paradisus est munitus muro fla-
meali et angelica custodia sanctorum angelo-
rum ita quod nullus intrat preter sue voluntatem. Ita
ista virgo fuit munita potestate dei quod nullum
sentit impedimentum temptacionis. Et sicut in
paradiso crescunt radices contra diversas infir-
mitates sic proficit nobis. Sic virgo radix
iesse qui sanat omnes infirmitates quia ip-
sa genuit dominum saluatorem. Ideo dicit bernardus de repa-
rabili lucet est gratia peccatorum lucet maxima

// fructificat

Aliud de eodem

mea fiducia / hec est tota mea spes / hec
est plena gratia Luce j° / Invenisti gratiam
apud dominum / non apud homines que est
fallax Ipsa enim est sola gratia plena qua
regnum prudentis enim virgo non require-
bat sapientiam / non dignitatem / non honores
nec potentiam / sed plus gratiam qua nec-
essitas debemus / sed quia nos peccatores gratiam
non invenimus immo elongamur ab ea ne-
gligentes viam salutis ambulando
in tenebris peccatorum et in umbra mortis
illaqueati funibus peccatorum / nos primi nos
homicide / raptores adulteri pigri vo-
luptuosi / avari superbi invidi / et omnibus
viciis pleni / ideo vere admonet dicit Sola
cum ibi superhabundat et gratia / quia a nobis
non possumus esse nisi a tante tamen Ideo
salutemus eam in primis dicentes Ave maria

Veni in ortum meum soror mea
sponsa sponsa mea Canticorum v°
Virgo ista ita dicat summus rex sive ipse
et vocat eam sic in similitudine verborum
in quibus debemus notare tria / primum est
quare beata virgo vocata est a suo filio
soror et sponsa / secundo quare eam vocat
in suum ortum / tercio quibus sit ortus iste
quem vocat eam dulciter / primo beata virgo
vocatur soror propter conformitatem nature

primum
2o
tercio
primo

Cum pro filio filii in vita fuerit cum suo
filius fuit virgo. sic fuit et ipsa precedens pro-
cedit eandem claritatem patris et filii sui
in celo. Dicitur etiam sponsa propter sua-
vissimam caritatem. Nam ipse elegit spe-
ad ciam inter et omnium mulieres feminas. Ego
quasi filius invitat sponsam unicam in
ortum [illegible] et ipsa [illegible] recepit ad
in sponsam meliter / et in [illegible] Quando
ad angelus dixit ei Ecce concipies po-
tius [illegible] dixit illa [illegible] Dauid / veniat
dilectus meus in ortum suum. Non dixit
meum / sed suum / quia ipsa fuit / et se [illegible]
vat sub [illegible] Ecce beata virgo fuit
// clausura paradisus vel ortus clausus. Primum [illegible]
est clausura. Secundum est densitas arborum
Tertium est dulcitas florum. Quartum est viri-
tas graminum. Quintum est iocunditas ri-
vorum et fontium. Sextum est suavitas
cantus avium. Septimum est nobilitas
primo aromatum. Primo igitur beata virgo fuit
clausus ortus et munitus contra fures in-
imici videlicet [illegible] corporis et vada cordis
Ideo et nos debemus esse circumspecti in cu-
stodia decem preceptorum. Sicut [illegible] cum
circumspecti [illegible] possessionem omnium
[illegible] et de moribus [illegible] xxx [illegible]
vbi [illegible] est [illegible] [illegible] interpretatur

Possessio tota. Ideo beata virgo fuit arboribus 20
adornata / arbores autem fuerunt diverse vir-
tutes / scilicet prudencia fortitudo temperancia
et iusticia. De quorum pomis filius dei
comedit. Sicut ipsa dicit Canticorum vij
omnia poma nova et vetera servavi
tibi dilecte mi. Nova poma sunt novum
testamentum quod ipse filius dei instituit
Vetera erant exempla patrum veteris te-
stamenti / que ipsa omnia detulit pro filio
ad comedendum. Et nos debemus istas ar-
bores in nobis plantare i. virtutes. Ut per
prudenciam distinguamus inter bonum et malum
ut per fortitudinem resistamus malo. ut
per temperanciam nunquam excedamus debitum
modum / ut per iusticiam reddamus unicuique
quod suum. Tercio fuit ornata floribus scilicet tercio
delicie voluntatis. rosis caritatis. et lilijs
humilitatis amplius et nos debemus florere per
induamus caritatem et humilitatem ut
visitabit nos filius dei. Quarto beata virgo quarto
fuit delectabilis per viriditatem graminum
ubi signatur eius fides. Omnia moriente
te domino / omnes discipuli vacillabant in
fide / nisi ipsa sola permansit immobilis
Et nos debemus esse virides in fide / facien-
tes in ea bona opera. Quinto beata virgo quinto

Maria est commendabilis pro sponsalia que ma-
gnam ipsa habet ad omnes peccatores. Ideo
vocat eam sponsam Christi. Quia et nos
ipsi Deum desponsabimus. Nam quando
aliquis ducit filiam alicuius, tunc pos-
sidet hereditatem illius cuius filiam du-
cit in uxorem. Sic qui celestis regis filiam
in uxorem. Et qui eam duxerit possede-
bit mecum celestem hereditatem. Unde audi-
vimus de quodam devoto uno heremita Armo-
nio qui dictus erat prope Alexa-
ndriam. Cum dormiret in nocte, videt
quandam puellam pulchram apparentem cum
corona aurea in capite. Quod ipse vi-
dens obstupuit et interrogavit quis esset.
Illa ait: Ego sum filia summi regis
[illegible] adorasset [illegible]
me possidere cum [illegible]
te audire [illegible] Regis. Et apud eum nullus
est ita potens sicut ego sum una que
traxi filium Dei de celis in terram et feci
eum hominem. Ideo desponsa me tibi
et bene tibi erit. Ab illo enim die semper
est ita pius quam iam non [illegible]
in [illegible] vocabatur. Unde scribitur
Beati ventres qui te portaverunt. Talis por-
tat Deum qui est [illegible] et [illegible]

In corde compassionem. Secundo beata virgo est
laudabilis propter spiritualem caritatem. Unde
ipsa dicit mea anima magnificat dominum
Luce i. Et nos deberemus cantare domino et gracias agere 10
in omnibus temporibus. Septimo commendabilis
beata virgo propter nobilitatem [illegible]. Eccli
xxiiii: Sicut cinamomum et balsa
mum aromatizans odorem dedi. Cina
momum sonat equalitatem, balsamum
materie caritatem. Electa mirra sunt
multe tribulaciones et amaritudines
omnes cum amaritudines quas passus
est filius dei, et ipsa est virgo passa.
Et nos deberemus sequi bonum odorem illius
exemplis. Eccl. vii: Melius est no
men bonum quam unguenta preciosa. Octavo
commendabilis est quia est elevata super ipsa
a filio suo. Dicitur: Veni in ortum meum
in celum. Unde est gratia celo propter
septem. Primo propter potenciam. Anima fir
mans est fortis, potencia dei. Primo laudabilis //fortitudo
sancta felix domum deum confortamus. Secundo por
tandum mala. Secundo propter densitatem arbor
propter quas est una. Arbor viridis et vivens 20
ipse est in medio paradisi inter ceteras ar
bores. Gen. ii: Lignum vite fuit in
medio paradisi cuius umbra proteguntur
ceterarum arborum omnes que arbores. Sed beata

Deo sublimata et coronata. Canticorum 2°
Sub umbra illius sedeo quem desidera-
ueram et dextera illius amplexabitur me.
Tertio Tertio per amenitatem florum qui sunt
virginum martirum confessorum et coniugatorum.
Quarto Quarto per iucunditatem glorie id est infinitudinem
dei qui reficit mirabili odore electorum.
Quinto Quinto per fontem id est presentiam dei
Sexto que fluit a sancta trinitate. Sexto per pre-
dulcem cantum angelorum et sanctorum
qui cantabat gloriam deo in excelsis cum
Septimo sanguine redempti sunt. Septimo per
odorem aromatum qui emanat a cor-
poribus sanctorum. Canticorum 4° odor vestimen-
torum tuorum sicut odor thuris. Ideo homo
si vis venire in hunc ortum humilia te et
sic veniat ad te. Ysaie lxvi°. Ad quem
respiciam nisi ad pauperem et contri-
tum et trementem sermones meos. In sermone sic
Deinde ecclesia solet celebrare annuatim
nativitatem tantum Christi, virginis Marie et Iohannis
baptiste. Per quod deum renovasti. Prima
nativitas est baptismatis per aquam que
designatur per baptismum Iohannis. Unde
dicitur de ipso. Johannes quidem bapti-
zavit aqua, vos autem baptizabimini spiritu
sancto. Marci 1°. Nativitas penitencie est

Tercia materia inspiratur animarum nostrarum. Sed
nativitas christi notat eternam gloriam. Christus
natus est in terris, ut nos nasceremur in celis.
Unde Ysidorus dicit quod bestie et aves sunt
in nocte turbate et plorant, eo quod pre tene-
bris lucem videre non possunt; sed quando sur-
git aurora, statim incipiunt letari et canta-
re. Ita ante nativitatem Marie sancti patres
fuerunt in tribulacione et in tenebris in
limbo. Sed quando nata est beata virgo de ven-
tre matris Anne in lucem, tunc undique
letati sunt anime sanctorum patrum. Quod vero mysterium
est simul hunc virginem dominum tunc(?) pena
Jeronimus refert ut invenit scriptum
in prologo et scripsit in quodam libel-
lo. Joachim ex Galilea et civi-
tate Nazareth duxit sanctam Annam de Be-
thleem in uxorem. Ambo erant iusti
et obedienter mandatis dei, omnem quam substanciam
conquirere poterant dividebant: unam partem templo et
servitoribus templi, aliam peregrinis et pau-
peribus, tertiam sibi et sue familie usibus
reservaverunt. Et ita in coniugio xx annis in-
viventes prolem non habuerunt. Et voverunt
domino ut si eis concederet sobolem, eam divino
servicio manciparent. Cum autem in precipuis tribus
annis in tribus festis Jerosolimam frequentaret,
semel in festo Enceniorum Joachim cum suis

Contribulibus ostendit ut filium. Et cum acce-
deret ad altare cum aliis volens offerre obla-
tionem predictam Ruben sacerdos repulit eum cum
indignatione et increpavit eum ut auderet
// ad altare accedere, ex quo semen dei non auxerit. Joach-
im videns se confusum noluit domum re-
dire pre pudore, ne sic a contribulibus opprobrium
sustineret qui hoc audierant. Perrexit ergo
ad pastores suos, et cum ibi aliquantulum
fuisset quadam die apparuit ei solus an-
gelus cum magna claritate, et admonuit
eum ne turbaretur dicens. Ego sum an-
gelus dei ad te missus, ut annunciem tibi
tuas preces exauditas esse. Et tue elemo-
sine pro te deo accepte. Vidi enim tuum pudo-
rem, et audivi opprobrium tibi non recte ob-
iectum. Deus enim est ultor peccati non nature.
Et cum claudit uterum alicuius facit ideo
ut demum mirabilius aperiat, ut illud quod
nascitur esse munus dei non libidinis.
Nam Sara in senectute genuit Ysaac.
Rachel Joseph. Et Anna uxor tua pa-
// cum maria riet tibi filiam et vocabis nomen eius Mariam. Hec
replebitur spiritu sancto adhuc in utero, sicut ma-
tris (?) erit. Nec foris morabitur sed in templo dei.
Et sicut ipsa ex sterili matre nascetur, ita ge-
nerabitur ex ea mirabiliter filius alti-
ssimi, cuius nomen erit Ihesus, et per eum
erit salus omnium. Et hoc tibi signum erit

venieris ad auream portam ierusalem ha-
bebis obviam annam tuam uxorem que
gaudebit in aspectu tuo. Hec dicto an-
gelus discessit ab eo. Anna autem flebat
nesciens quo vir suus ivisset. Tunc idem
angelus apparuit ei et eadem ei nunciavit
que et viro suo. Et addidit ut iret in
ierusalem ad auream portam et ibidem viro
redeunti obviam iret. Et obviaverunt
sibi invicem et letati sunt de prole promis-
sa. Et adorato domino redierunt domum.
Anna igitur concepit et peperit filiam et vo-
cavit nomen eius mariam. Completo igitur
ablactationis tempore per triennium adduxerunt virginem
in templum cum oblationibus et dimiserunt
eam in templo, redierunt domum. Virgo
autem proficiebat sanctitate et angelus visitabat
eam cotidie et serviebat deo humiliter.
Ideo deinde sicut ipsius specialiter fugere
ut possimus esse eius ~~familia~~ proxima.
Unde legimus quod in quodam claustro
fuit quedam monialis nomine beatrix que
portabat eius claves et serviebat devo-
te beate virgini. Sed temptabatur voluptate tem-
ptatione a propria carne. Tandem vice qua po-
suit claves in altari coram imagine
beate virginis dicens: Benedicta virgo, servivi
tibi fideliter hucusque, nunc tibi claves commendo

ōm

Iam nolo ultra teneri castitatem et cum-
sit cum clerico et duxit meridiana vitam
per xv annos Ista igitur virgo assumens claves
servivit pro ea illis annis in specie illius mo-
nialis. Peracta causa venit ad illud clau-
strum et interrogavit unum puerum dicens quis sit
noticia monialis Beatricis. Qui ait bone
domine illa quam dicitis fecit recessit. Ille ait
virgine recessit ab hinc. Tunc accepit ei
beata virgo dicens nullus scit de tuis peccatis
quia ego servivi pro te in tua specie xv annis
in quibus servivisti in mundo. Reversa
igitur in claustrum et emendata tua suam
vitam conquievit et obtinuit vitam
eternam ad quam nos perducat rex.

Cum exaltatus fuero Johannis xii°
Modus est et hospitum civium sua
exaltare volentibus ramos arbo-
ri in medio crucis. Sic deus ita volens de-
traccionem etiam posuit arborem sancte
crucis in medio terre. Unde dicit Augustinus de
laude crucis. Si voluisset nos salvare ex
uno utique effuso sanguine pro nobis mor-
tuum fuisset. Ergo mortuus est ut sibi ho-
norarelet in mortalitate. Exspiravit ut te
liberaret sua tenere. Intravit ut te sponsa-
sine valeret. Sunt anima sedit ut te sponsa
tecum sedere faceret. Baptizatus est ut te

A peccatis meruerat alapis cesus est ut te
a servitute dyaboli liberaret. Palma est ex[?]pi-
ne ut peccatum Eve deleret. Homo appe-
llatus est ut te dignum vocaret. Filius ho-
dictus est ut te adoptaret filium dei om-
nipotentis ut te fidelem faceret. De
qua vero dicitur Cant. Sub arbore
malo suscitavit te. Malus est arbor po-
mifera et sic sanctam crucem in qua pen-
debat pomum id est deus homo qui reduxit an-
gelos suo odore. Quia rubicundum erat po-
mum quod pendebat in arbore crucis quod
extra fuit rubicundum et intus fuit candidum.
Cant. v. Dilectus meus candidus et ru-
bicundus. vel rubicundus per sanguinem. Can-
didus autem per innocentiam. Anima enim Chri-
sti innocentissima est. Quia sicut testatur
traditor eius Math. xxvii. Dixit peccavi tra-
dens sanguinem iustum. Testatur etiam
eius iudex dicens Innocens ego sum
a sanguine huius iusti. Ecce quale po-
mum portavit arbor ista dicentis. Quia per
primo mortis portavit pomum vite. Vere
cura illius tamquam vivet vocabat. Qui de
hoc pomo gustavit efficacius. Johannis vi. Qui
rem manducat me et ipse vivet in me
Folia ~~[illegible]~~ huius arboris sunt verba que pro salu-
tis est pendens in cruce. Fructus huius

c. p. cognoscere [illegible] quia nesciunt quid faciunt

Sanguis [illegible] [illegible] apparuit [illegible] ad [illegible] ut [illegible] in eo [illegible]

Ista malus arbor [illegible] adque ut malum [illegible] inter [illegible] valet pro arbor pomifera

Arboris sunt iuste virtutes. Ideo hortatur
nos Augustinus dicens: Accedite in medicum xij
anima peccatrix sanitatem. medicus est. in
timori vita est. in estuacione fons
est. in esurie cibus est. in tempestate requies
est. in peccato est ... et ideo Christus et
dux est desperatori, consolatio ...
est ... . lux est ...
... est portus navigantium. est
... est ... et ...
... est ... est requies ...
... est custos ... est ...
... est ... magnificacio ...
... De epistola. Johannes scribit ... dicit
In illo tempore dixit Jesus turbis iudeorum: Nunc iudi-
cium est mundi, nunc princeps huius
mundi eicietur foras. Et ego si exal-
tatus fuero a terra omnia traham ad me ipsum.
Hoc autem dicebat significans qua morte
esset moriturus. Respondit ei turba: Nos au-
divimus ex lege quia Christus manet in eternum,
et quomodo tu dicis oportet exaltari filium hominis?
Quis est iste filius hominis? Dixit ergo
eis Jesus: Adhuc modicum lumen in vobis est.
Ambulate dum lucem habetis, ut non
tenebre vos comprehendant. Et qui ambu-
lat in tenebris nescit quo vadit. Dum lucem
habetis credite in lucem ut filii lucis sitis.

Bernardus dicit Cristus in altum ascen-
dit ut ab omnibus videretur valde
clamavit clamavit ut ab omnibus
audiretur Clamori lacrimas addidit ut
homo compateretur ei Ideo ipse dicit Iohannis
xii° Cum exaltatus fuero filius hominis
tunc cognoscetis quia ego sum Sex autem sunt
cause quare Christus passus est sicut dicit
Anshelmus Cantuariensis Prima causa
fuit voluntas patris Luce xxii° Non sicut
ego volo sed sicut tu vis pater fiat voluntas
tua Secunda causa est obediencia filii ut
testatur apostolus ad Philippenses ii° Christus factus
est pro nobis obediens usque ad mortem mor-
tem autem crucis Tercia causa fuit deside-
rium antiquorum patrum clamancium [illegible]
que erant in tenebris et in umbra mor-
tis sedebant Quarta causa fuit avaricia Iude
qui dicebat Math xxvi Quid vultis mi-
chi dare et ego vobis eum ~~vel~~ tradam Quinta causa
fuit invidia Iudeorum Iohannes xi° Colle-
gerunt pontifices et pharisei concilium et
dixerunt quid facimus quia hic homo iste
quoniam multa signa facit si dimittimus eum
sic omnes credent in eum Sexta causa
fuit nostra peccata ut ipse dicit [illegible] Hic
est sanguis meus qui pro multis effunditur
in remissionem peccatorum Propter has causas

prima
2a
tercia
quarta
quinta
sexta

Cristus passus est in cruce / Unde cantat
ecclesia in sua cena / Qui vincebat in ligno
et lignum quoque vinceretur per Christum dominum nostrum
Unde sciendum quod tempore passionis Christi fuerunt
tres cruces / crux mali latronis / crux
boni latronis / et crux Christi / De cruce ma-
li latronis descendunt peccatores ad infernum
De cruce boni latronis descendunt boni
ad celum / De cruce Christi ipse Christus recepit
ad summam rectitudinem / et quelibet crux est
[illegible] et prope martires usque ad
finem seculi / apportant omnes homines velle et nolle
in aliqua cruce stare [illegible] / et martirizari
[illegible] / Nam mali homines penitent in esse
mali latronis / De qua recedunt ad ma-
nus martirio / sunt ipsi dyaboli martires
Sapientie v° / lassati sumus in via longiore
et ambulavimus vias difficiles / et per infir-
mitates nobis nos insensati vitam
illorum estimabamus insaniam et finem illorum
sine honore / et ecce quomodo computati sunt inter
filios dei et inter sanctos [illegible] in isto
mundo cruciant et fatigant vitam habent
omnes [illegible] / aliqui divicias / aliqui
honores / aliqui voluptates / De quibus
dicit beatus [illegible] / Sunt qui labores ducunt
sed non est in eis propter deum / Et ideo [illegible]
[illegible] erit ei qui est [illegible] in malis

// et fatigantur

// Sap [illegible] ligno homines [illegible]
et [illegible] salvent

Vigilat latro cum magno timore ut predam
capiat / vigilat fur ut domum fodiat et
furetur / vigilat adulter ut alienam ux-
orem violet / Et isti omnes sunt longe
a dolore quem deus desiderat / quia ta-
ciunt de levi currere ad cellas pe-
narum / Sextus dolor qui multe amaritudinis
sunt / versa est dulcedo eorum in fel aspidum
Ista crux est peccatorum et habet cornua / superius
curiositatem mali / et iniquam concupiscentiam
Superior pars crucis est superbia in qua se
extollunt mali / Inferior pars est luxuria
in qua ipsi delectantur / Dextrum cornu est
avaricia / qua cumulat divicias / Sini-
strum cornu est invidia qua contristatur
de bonis alterius / Prima crux impiissima quas
nunc tenent ad gehennam / Secunda est [bonorum]
qui abstinent a peccatis et faciunt bona opera
Qui pallent in cruce boni latronis et adhe-
rent deo quasi in tribulacione / Ista crux est
penitencie / et habet etiam quatuor cornua
Superior pars est propositum bonum / Inferior
pars est dilectio celestium / Tercia pars est pu-
nitio carnis ad largiendum elemosinam
Quarta pars est restitucio ablatorum / Omnes ip-
si reddere mala aliena et que per fraudem
abstulerunt / voluntate penitentia intellige
non solum de rebus / sed etiam de honore

Et de omni bono opere nimis te abla-
tis/ quia tales sunt maledicti terre/ Similiter de eo
qui proximus suo honorem recipit/ Male-
dictus/ maledictus qui transfert terminos proxi-
mi. Et quia nullo modo poterat tulsg
pagatum marcium in aliqua terra constare
tamen/ Sz rectum et certum qui recte in instanti sum
qui non declinat ad dexteram nec ad sini-
stram hii perdent in terra p(ro)p(ter)/ de qua
transeunt ad eternam primam fictor passa
est ideo xi in lignis tunc ut fideles pa-
rui efficiant pulcrum protectionem/ que se defen-
derant ad tunc tam si fuisset positum in
igne vel in aqua sic hij lapides non
non statim possunt tamen ad protegendum
si aliquem scandala sic tamen quibus sunt ei
veniunt mala cogitacio vel temptacio/ aut
tribulacio d(e) tri(sti)or d(e) dolor aut infirmitas
Tertio igitur q(uia) xi trahit nos ad septem sacra-
menta sub ligno crucis/ Sed Tamen omnia sa-
cramenta virtutem acceperunt virtute passionis xpi.
pmo Primo traxit nas(cens) deus per baptismum ad
se sub ligno crucis pendens/ qui prius ante bap-
tismum/ et in baptismo et per signat et
benedicit tunc tamen apperit ei via in
celum virtute baptismi passionis eius et crucis
tunc Et sic tenetur ad quod/ quia nobis sunt
filius dei per patrem passionis/ sic efficitur filius dei

per baptismum. Hoc figuratum est in ve-
teri lege Exodi xiiii. Iudei erant in ca-
ptivitate Pharaonis et inimici persequebantur eos. In-
clausi erant autem inter montes et rubrum ma-
re. Tunc Moyses clamavit ad dominum, et iussit
eum percutere virga mare, et divisum est in
// mare xii partes, ita ut filii Israel transierunt sicco
pede. Et dum inimici sequerentur eos, iterum
percussit mare et submersit omnes
inimicos eorum. Unde per mare rubrum signatur
baptisma rubricatum sanguine Christi.
Per Moysen intelligitur presbiter, qui
tunc tangit mare virga, id est ligno crucis,
benedicit puerum. Et tunc aqua dividitur
qui baptisatur puer. Tunc omnes inimici
submerguntur, quia peccata originalia et
alia omnia delentur virtute baptismi et pa-
ssionis Christi. Ergo traxit nos ad penitenciam
sub ligno sancte crucis. Secundo non potest esse tam
magnum peccatum, ita quod inde submersus in
peccatis si vult penitere et dolere, deus reci-
pit eum ad suam graciam. Unde secundo
benedicit peccatorem ligno sancte crucis, cum ipsum
absolvit. Hoc figuratum est in iiii Regum vi. Re-
gum. Filii prophetarum, qui operabant circa
aquam, securis unius cecidit in aquam, et
statim enatavit, et adhesit ad ligno

In quo docta sunt quod non est ita peccator
magnus ita profundus in peccatis submersus
si vult penitere emendabit et erit ita gratus
deo ut antea fuit et adhuc gracior Unde
luce xv gaudium est angelis dei super uno
peccatore penitenciam agente Tercio datur nobis deus

Tercio

ad se per sacramentum ordinis sacerdotalis
sub signo caracteris Nam episcopus qui ordinat
sacerdotem benedicit eum et imprimit cara-
cter passionis christi qui non delebitur nec
in vita nec in morte nec post mortem
Benedicit eciam et consecrat ut caste vivat
et plebem dei doceat Hoc signatum
est in veteri lege cum deus dixit ad Moy-
sen ut caperet duodecim tribuum virgas
et quilibet deberet esse quandam virgam in
manu sua et cuius virga viresceret et fructus
produceret ille esset quem deus elegisset
in sacerdotem Et factum est quod virga Aaron ((floruit frondiuit et fructus protulit scilicet amigdala Aaron scilicet))
fert sacerdotem quem deus elegit per suam
graciam qui in veste virescit per dei graciam
et esse folia i. sancta verba in ore et debet
florere per bonam vitam et fructum facere per bona

Quarto

exempla Quarto trahit nos ad se per sacramen-
tum confirmacionis sub signo crucis Unde
quando confirmat signat frontem cruce Ideo
ut sit firmior in fide et in bona vita

Nec angelus ei nocere possit. Hoc signatum est
in veteri lege quando dominus precepit iudeis po-
stes hostiorum signare sanguine agnelli.
Et in quorum domo postes non fuerunt uncti
inveniebant mortuos. Agnellus est christus
cuius sanguine debemus signari in postibus id est
in cordibus nostris recogitando tela christi
in qua passus est amaram mortem. Ideo illi
nocuit in anima qui tunc recordatur eius
passionem. Et hinc ne illum contingat
sicut Ezechiel vidit. Primo ne in albis
vestibus [illegible] ecce tinctorium. Et
audivit vocem de celo dicentem: Vade et
signa servos dei in frontibus eorum. Et per
hoc vidit vii viros cum securibus similes
angelis qui interficiunt omnes in corpore et in
anima quos non invenerunt signatos christi
sanguine id est qui non habent signum. Crucis tau
[illegible] nos debemus ad se per sacramentum [illegible]
[illegible] signo [illegible]. Unde in missa fiunt
multe cruces. Magnum quod christus persustinuit [illegible]
[illegible] in passione et sicut [illegible]
[illegible] ut [illegible] omne [illegible]
[illegible] ne deficiat in [illegible] vite. Hoc
signatum est in antiqua lege. Quando
Samuel vidit unam alteram arborem
attingere celum et [illegible] lato que operiebat terram

[illegible] in frontibus et [illegible] [illegible] qui non erant signati [illegible] est [illegible] [illegible] qui est [illegible] albis vestibus [illegible] [illegible] notat eos qui signant nos pro sanguine [illegible] vii [illegible] [illegible] similes [illegible] qui interficiunt

quinto

folia eius erant pulcra floribus purpureis
in qua fuit esta hominis altitudo celi ar-
bor ista est crux sancta que est ita alta quod
claudit defunctos in sua virtute in celum folia
eius pulcra sunt verba xpi flores sunt
gutte sanguinee que stillaverunt de eius
corpore fructus arboris est corpus xpi quod omnis
invenit et non est vivendus qui non vivat

Sexto

de eius Gratia sexto nos dominus deus ad se
trahit per patientiam unctionis unde in
capitulo sit benedictus deus ut terre tenant
in memoria passionem xpi per quam
possent resistere temptationibus carnis mundi
et dyaboli Hoc signatum est Regum xvii le-
gitur quia Goliath omni die exibat ad
pugnandum quem nullus audebat invadere
tamen adolescens puer et iuvenis
David accepit baculum et fundam vel
frondam et quinque lapides in pera exiit ad-
versus eum et devicit eum Goliath est dyabolus
David est quilibet fidelis in memoria tene-
re debet baculum scilicet crucem et quinque
lapides id est quinque vulnera xpi in pera id est
in corde et sic per memoriam passionis xpi

Septimo

vincet dyabolum Septimo trahit nos deus
ad se per patientiam unctionis extreme
quod signo serve sunt sancto sacerdos qui
ungit infirmum benedicat eum et petit

devote deum ut sibi dimittat quicquid
deliquerit per quinque sensus et per alia me-
mbra ut sic exeat de exilio huius mise-
rie perveniat ad celestem gloriam. Hoc figura-
tum est in veteri lege ubi Jacob patriarcha
in exilium iturus Jordanem in baculo per-
transivit et cum duabus turmis rediit. Sic
quilibet fidelium qui cum nascitur vadit
in exilium huius mundi. Tunc transit in Jor-
danem in baculo, id est in signo crucis accipit
baptismum, sed in redeundo oportet quod ha-
beat duas turmas, unam scilicet que ducit
corpus ad sepulchrum et aliam angelorum que
ducit animam ad celum. Et hoc totum
fit virtute sancte crucis et passionis eius. Cuius
exaltacionis diem sic recolimus

Exaltacio sancte crucis dicitur quia is-
ta die sancta crux et maxime fides plu-
rimum est exaltata. Unde legitur
quod anno domini millesimo permittente do-
mino populum suum flagellari Cosdroe pa-
ganorum Cosdras rex persarum omnia
regna sibi subiugaverat. In Jerusalem ve-
niens et ad sepulchrum domini accedens territus
rediit, sed tamen partem sancte crucis quam beata
Helena ibi reliquerat apportavit. Vo-
lens autem ab omnibus adorari et ve-
sicut deus nerari fecit turrim ex auro et argento

Et gemmis nitentibus Et collocavit ibi
ymaginem solis et lune ac stellarum Et
sic residens in trono tamquam deus / po-
suit lignum sancte crucis a dextris loco filii
et a sinistris gallum loco spiritus sancti / et se
patrem deum adorari fecit / Filio suo vasto
tradito ad gubernandum Tunc Eraclius imp-
erator collegit magnum exercitum / et ad-
venit dimicaturus contra filium Cosdroe
iuxta flumen Danubium Tandem placuit
exercitui contractare ut ipsi soli Reges
super pontem convenirent Et cui victoria ce-
deret ipse utriusque exercitus imperium pli p-
bannis optineret Decretum etiam fuit
ut quicumque principi suo iuvare presumeret
cruribus ac brachiis truncatus in
flumine mergeretur Tunc Eraclius totum
se deo commendavit et sancte cruci devocione
quanta potuit se commendavit Ambobus ergo
in conflictu dimicantibus dedit deus contulit
victoriam Eraclio / et illud exercitum suo
imperio subiugavit Ita quod totus populus
Cosdroe baptisma sacrum suscepit Tunc
Eraclius Cosdroe nesciente belli venit ad eum
Cosdroem / et ipsum residentem in aureo thro-
no invenit Et dixit ei Quia lignum
sancte crucis iuxta modulum tuum hono-
rasti si fidem Christi acceperis vitam et regnum

xeperiijt

Laudabis. Si autem nolueris gladio meo
te feriam, et caput tuum abscindam.
Cumque ille acquiescere noluisset ipsum sta-
tim decollavit. Et quia rex erat,
sepelivit eum cum sepulcro, et filium suum qui
erat decem annorum baptizari fecit ac re-
gnum paternum sibi dimisit. Turrim vero
illam destrui fecit, dedit aurum argentum et gemmas
ad reparationem ecclesiae. Cum autem de mon-
te Oliveti descenderet cum ligno sanctae crucis
per portam quam Dominus passurus intraverat
et tacta in sella in equo et vestimen-
tis imperialibus ingredi vellet, repente
lapides murorum descenderunt et se clau-
serunt et sunt unus paries. Super quo cunctis
stupentibus angelus Domini crucem in manu
tenens super portam apparuit dicens: Cum rex
caelorum per hanc portam intraret ad pa-
ssionem, non cultu regio sed humili asel-
lo ingrediens reliquit suis cultoribus
exemplum humilitatis. Et hoc dicto angelus
disparuit. Tunc imperator Eraclius
lacrimatus est, se ipsum discalciavit
et vestimentis exuit usque ad camisiam
factus est nudus et capite inclinans hu-
milis crucem Domini accipiens baiulavit
humiliter usque ad portam, statim porta

Corpori aspiciens fecit omnibus liberum ing-
ressum odor aut prauissimus periit. Aliter
polita curant / candelam cera illuminant
et demones effugant. Eraclius ceteras
rapiantur ad ipsa remeant. Unde legitur
cum in civitate Constantinopoli quidam
iudeus intrauit ecclesiam sancte Sophie et quia
solum ~~passioni~~ ymaginem passionis Christi
illius inspexit. Cum se solum in ecclesia cog-
noscens gladio euaginato infixit in
gutture ymaginem. Statim quod sanguis
inde effluxit et caput et vestimenta eius
parat iudei aspersit. Tunc ille ymaginem
accipiens sub pallio et cucurrit de ecclesia
cuius proicit in puteum et fugit. Tunc
quidam christianus obuiam sibi venit. Unde
venis vide cum quod hominem occidisti
At ille ait / Falsum est. Cui ille: Quomodo
es cruore et sanguine aspersus es. Tunc
iudeus vidit quod deus christianorum magnus est
et fides eius firma in omnibus. Ideo cum
processisset ymaginem Christi / et quomodo
vulneribus eius sanguis emanauit
et adduxit iudeus christianum ad puteum
et extraxit ymaginem Christi / et inuenerunt vulnus
in gutture eius quod iudeus ad ecclesiam dederat
erant ad quod multitudinem multi // conuertuntur

// Auentat

// et crux sancta in pre loco p(ositi) arbor mortuus proposit...

De s. Matheo

Ut videant secretis effectus est / et a modo
fideliter xpo serviunt et vitam eternam
merentur / ad quam nos perducat etc.
Sequere me Math ix° / Videmus quod
rose que in nocte deponunt quandam / et
flores suos tenent / sed de mane sole adve-
niente surgunt et aliqui flores plane
se tota die ad solem convertunt nobis. Sic aliqui
[illegible] in tenebris peccatorum iam clamantes
nos ad solem iustitie i[d est] ad xpm Malachie
vobis timentibus nomen meum / orietur sol
iustitie / hoc ergo attingente in cordibus
nostris / purgamur et separamur eo ut sic
animi separatur [illegible] deo a quo recessimus
est / quia accedendo ad deum [illegible] / re-
cedendo ab eo frigescit / accedendo ad eum
clarescit / recedendo ab eo tenebrescit / sunt
enim tria que elevant solem a terra solis
splendor ventus et tonitrua / sic similiter
sunt tria que elevant animam ut sequatur
xpm primo splendor inspirationis / secundo
[illegible] est voluntatis dei inspiratio [illegible] — primo
tertio ventus i[d est] infirmitas et tribulationes — 2°
quibus deus vocat ad se peccatores / unde
Gregorius mala que nos hic premunt ad
deum nos ire compellunt / quarto dicitur de [illegible]
Dicit que amat [illegible] dicitur [illegible]

[illegible]

Infirmitas hec non est ad mortem. Et Joh.
xi. Infirmitas carnis fortiam facit animam.
Decimus est de malis quibus aliquando homo inci-
pit peius et stabit per mortem inetiam ut
in Antiocho in Herode. Et ad tantum no-
tat peccatorem per quam deus vocat ad se
electos Math. xx⁰. Appetit suos suos
peccatores vocat ad impiorum ad re-
conciliationem. Item illi sunt qui non procrasti-
nant sed veniunt ad deum per bona opera. Deus
et angeli expectant nos ab origine mundi.
Certe omnis deus expectat adventum no-
strum cum magno gaudio et desiderio
sanctis sicut glorificatis ad corpus non
potest impleri donec omnes congregantur.
Unde Bernardus. O si agnosceremus quo sancti
expectant adventum nostrum, quid desi-
derant, quid solicite querunt, quam
libenter audiunt de nobis bona, quando
nos festinaremus ad deum per bona opera.
Exemplum beati Matthei patet in ewangelio, pro re

tuo

In illo tempore. Cum transiret Jesus vidit hominem se-
dentem in theloneo Mattheum
nomine et ait illi sequere me. Et sur-
gens secutus est eum. Et factum est discum-
bente eo in domo, ecce multi publi-
cani et peccatores venientes discumbebant

Cum ihesu et discipuli eius. Et viden-
tes pharisei dicebant discipulis eius quare
cum publicanis et peccatoribus manducat ma-
gister vester. Et ihesus audiens Non est opus
valentibus medico sed male habentibus. Euntes
autem discite quid est. Misericordiam volo et non
sacrificium. Non enim veni vocare iustos sed
Legitur in libro Regum x° peccatores
quod Rex Salomon in templo fe-
cerat ante fores [templi] lavatorium magnum
vallum et ornavit eum per artificium specu-
lis ut ibi se aspicerent in speculis qui
volebant intrare. et maculas in lin-
teis lavarent. Salomon est xpistus templum
est regnum celorum. Specula autem sunt in quibus
nos debemus aspicere et abluere maculas
peccatorum. prout fecit beatus Matheus qui se-
cutus est deum quasi modo. Primo secu-
tus est cum vocaret quia ad vnum
verbum quod dixit ei ihesus sequere me Sta-
tim surrexit. sic et nos debemus cum spiritus
vocat. Secundo dicit Augustinus cum pe-
nitenti veniam promisit peccatori diem
crastinum non promisit. Ideo dicitur
Ysaie Querite dominum dum inveniri
potest. invocate eum dum prope est. Nam si
aliquis perdit tempus procrastinans statim eadem
die vel eadem hora moritur cum eum ad inferos [primo]

Quam si non invenerit facit secum pacem
et domum remittet ut plus redderetur
Et ecce pater perdit animam suam sine malus filius
et tamen eum non vult quiescere. Cum tamen scriptum
est [struck] Qui non quesierit dominum deum
ipse morte moriatur. Talia sed hodie multi
sunt qui magis sciunt [struck] diligunt et
seculum suum deum. Et hec illi qui amare di-
ligunt terrena, similes enim sunt sicut sonia
simie que cum capta homini per illud inve-
niret et ad cingulam suam inventum di-
20 similiter decepit illos. Hec ponitur et
deum integrali quia anima quicunque sunt
relinquunt deum vel animas et ponunt di-
vicie cum inquit homines sed dies in
profundis et separant eum a deo. Nam petrus
[petrus] posset ambulare super aquas nec mergeret
posset dicta levius. Unde legitur mathei et
Iesus ambulante super mare petrus quam vi-
dere [creditur?] fantasma, et quando
eum cognovit volebat et ipse ambulare
[per esse] super aquas, sed magis mergitur clamabat
dicens: Domine adiuva me. Quia aqua signat
temptacio terrena que semper trahit rapinam
sit similiter et caliditate ascendunt ab ipsis
ad aliud. Unde dicit Salomon Omni tem-
pore communicat ab ea. Eccli. 9. Cum
amat terrena perdidit animam et ponit ipsum
sedet, ipse terrena male acquisita vel iniustas
incrementat et per ista pauperes habuit anime

fetidum in conspectu dei angelorum et cum sanctis
Et pacis pix est anime requies / sic talia
munere accepta / fecit magis celebri[illegible]
[illegible] Relinquit [illegible] amicos [illegible] in
[illegible] sapiens anima recedit [illegible]
amicicie [illegible] confidentes [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] non intrat [illegible] turbe [illegible]
[illegible] vas iam inveniunt [illegible] anima in
[illegible] Sed vera amica est [illegible] anima [illegible]
[illegible] amici [illegible] relinquunt [illegible]
adest ei et audit [illegible]
in [illegible] in morte Relinquit [illegible]
[illegible] anima [illegible] [illegible] tuo
qui [illegible] mori
[illegible] anima
[illegible] in domo sua ma
[illegible] Unde ambrosius [illegible]
[illegible] dicit [illegible] medicus [illegible]
[illegible] et in ea [illegible] medicina [illegible]
[illegible] magnum [illegible]
[illegible] magnos [illegible]
et [illegible]
amicabiliter et [illegible] in domo sua
[illegible] anima [illegible] Matthei xxv
[illegible] & capitulo
[illegible] qua
[illegible] anima

Questio

Baptisaverunt Regem cum Regina et puer(is)
et dederunt ipsis nigeri. Secundo secuntur est-
dem predicaverunt et usque ad mortem
non cessaverunt sequi Christum. Unde sciamus
Secundum hoc non patitur adversa et cum in
delicijs quoque nichil tamen deum non neg-
lexerunt nec celum nec infernum. Et qui
maneat in adversitate illuminatur ipsius [illegible]
[illegible] et sic amat deum et timet. Deus
cuius sunt servus autem ista quia nullus locus
est [illegible] tutus nec in celo nec in pa-
radiso nec in mundo. De celo sunt ceciderunt
superbi de altitudine dei in [illegible] de pul-
chritudine vel deformitate de felicitate in
miseriam [illegible] [illegible] licet et per
unius cogitatione superbie et mox [illegible] non
reddit [illegible] [illegible] penitentie unus deus [illegible]
[illegible] et [illegible] peccatum et in
[illegible] expectat [illegible] [illegible]. In paradiso
etiam non fuit locus tutus. Nam in primis
parentibus [illegible] de paradiso ejecti sunt
[illegible] [illegible] per unum [illegible] gustatum.
Etiam in mundo non sunt loca tutis
[illegible] debent [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] per [illegible]. Et qui illo tempore sunt
servus [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] salvatoris
[illegible] [illegible]. Unde [illegible] latro [illegible]
[illegible] [illegible] paradiso [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Esse filius. Noli querere aut putare quia
[illegible] sed crede dulcedini clementie. Si dicas gran-
dia sunt peccata mea et multa, cogita quod
[illegible] plus peccato. Et si super omnia possibile
fuerit sufficit tibi in [illegible] desine peccare et
magis [illegible] et [illegible] usque ad finem.
Dic plus iniquitatem tuam et cognosce quod
peccasti et si cognoveris iniquitatem tuam [illegible]
superna et [illegible] esto eiusmodi [illegible]
Illum et Magdalena peccatrix primum [illegible] — petrus [illegible] flevit
nus et Mattheus [illegible] ab- — [illegible]
dicavit et quod dimisit theolonium et
adhesit Christo [illegible] vocavit beatum
Mattheum a peccatis ad primum et ab avaricia
ad paupertatem a vanitate ad [illegible]. — primo
a labore ad requiem. Primo vocavit ad
a culpa ad primum in qua [illegible]
verecundia et humilitate. Secundo [illegible] dicens
illa verba [illegible] vocabis me ad
primum et ego [illegible] tibi per obedientiam.
Et Deus vocat quosdam peccatores [illegible] sequere
me et in paucis [illegible] sequitur et abscon-
dunt peccata sua [illegible]
in die iudicii [illegible] vocavi
et renuistis. Exaudi [illegible] meam et non
fuit qui aspiceret. Despexistis omne consilium
meum. Ego quoque in interitu vestro ridebo. Unde
Augustinus [illegible] cum [illegible] inter [illegible]

stiam ponam. Prima uocatio dicat discite
a me luxuriosos castitatem ad infirmos. Tercia
et dicat discite a me qui super pedibus aquas
maris ambulaui. Quarta dicat discite a me quia mitis sum et humilis corde
Ideo vocauit eum ad voluntariam paupertatem
Prima ratio quia publicani sunt auari et thelonearii
sed ei valuit tamen ad voluntariam paupertatem
per quam purgatur anima sicut aurum in
argento. Secundo Matheus vocatus est pauper propter
usuram quam regnauit. Tercia quia thelonearius
tenuit [illegible] propter mercedem mali et
ponam vel per modum emptionis vel per defen-
sionem tale non est peccatum vel aut curia
lucri aut pro fame. Quia gule peccatum ideo
beatus Matheus post conuersionem non redit ad
lucra theolonia sed Petrus post conuersionem
rediit ad piscacionem. Quia piscatio non
est peccatum. Tercio vocauit eum ad predicationem
Andreas et Simon autem [illegible] Luce xxi
Ego dabo vobis os et sapientiam cui non
poterunt resistere omnes aduersarii vestri. Et Matheus
[illegible] Euntes in mundum vniuersum docete omnes
gentes baptizantes eos in nomine patris
et filii et spiritus sancti. Quarto vocauit eum a la-
bore ad mercedem eterne felicitatis in
vitam cum laboribus [illegible]
tamen et passus est fame [illegible]

tercio

quarto

Leo in sermone plura dixit [illegible]
dicens Matheus ab initio
nota 20 dicens semper discipuli

Imditatem et magnam paupertatem. De ista
misera vocavit eum dominus, quando dixit
Math. x° Vide apparatus et recede ab me.
...

[illegible]

Matheus apostolus predicavit in Ethiopia in civitate que vocatur Nadaver et ibi invenit duos magos Zaroen et Arphaxat qui ibi ita deludebant homines per magicam artem ...

[illegible]

Cum [aut] eunuchus Matheum interrogaret quomodo
tot linguis loquerentur et intelligerent ipse
vidit quod spiritu sancto descendente super eos sci-
entiam receperunt omnium linguarum ut sicut
illi qui turrim edificare volebant usque ad
// per confusionem celum cessaverunt ab edificatione per confusionem
linguarum sic apostoli per scientiam omnium lin-
guarum edificabant turrim non de lapidibus
sed de virtutibus per quam omnes qui crede-
et crediderunt bant in celum ascenderunt Tunc ve-
nit unus qui dicebat illos duos ma-
gos advenisse cum duobus draconibus qui
ignem sulphureum ex ore et naribus
evomentes homines occidebant Apostolus
autem signo crucis se muniens exivit
ad eos securus Mox ut draco-
nes viderunt ad pedes eius ceciderunt
et obdormierunt Tunc apostolus dixit magis
Ubi est ars vestra excitate eos si potestis
Ego enim si dominum non rogassem quod in me cogita-
veratis in vos protinus retorsis-
sem Cumque autem populus convenisset apostolus
precepit draconibus in nomine Ihesu ut
abirent nulli ledentes Et factum est
Tunc fecit sermonem de gloria terrestris paradi-
Asserens omnibus montibus si asserens ibi spinas et tribulos non
eminens et proximum celo esse lilia rosas et flores non marcescere
esse senectutem non accedere sed semper in iuventute

Manere anceps varietas gemino obedire / [illegible marginal note]
De hoc autem (terrestri) paradyso dixit hominem pre-
cium esse de paradyso, sed revocatum ad pa-
radysum celestem per nativitatem Christi.
Et cum hec populo loqueretur, ecce subito clamor
cum tumultu, in quo plangebatur mor-
tuus filius regis. Quem cum magi su-
scitare non possent, suadebant regi ut eum
vocaret apostolum, qui sua oratione pristine
vite suscitavit. Egippus rex Ethiopie (similiter)
hoc videns misit per universas provincias
dicens: Venite et videte deum laten-
tem in effigie hominis. Venerunt igitur
cum coronis aureis et diversis sacrificiis vo-
lentes sibi sacrificare. Mattheus autem
compescuit dicens: Viri quid facitis? Ego
non sum deus sed servus domini Jhesu Christi.
Illi ergo pro merito de auro et ar-
gento quod secum attulerant fabricaverunt ma-
gnam ecclesiam, quam consummaverunt infra
XXX dies. Tunc rex (Egippus) suscepit baptisma
cum uxore sua. Ephigeniam quoque filiam
regis deo dicatam apostolus prefecit plusquam
ducentis virginibus unius in claustro inclu-
sit. Mortuo autem rege Egippo, successit
alius rex Irtacus, qui virginem concupiscens
promisit apostolo dimidium regni sui si eam
faceret consentire in coniugium suum. Cui
apostolus ait ut iuxta morem sui predecessoris

Ad templum die dicto veniret ut
vidit Ephigenia cum ceteris virginibus/ au-
diret quam bona sunt nupcia coniugia
Audiens hec rex festinavit ad gaudendo
putans quod vellet suadere virgini coniugium
Matheus vero congregatis cum ipso locu-
tus est de bono matrimonio et cum sta-
ret/ tandem impetrato silencio dixit bo-
num matrimonium est bonum si teneatur salva fi-
de. Nam si servus astaret [illegible] presume-
ret usurpare sponsam regis/ non solum [illegible] sed
et mortem. Ita et tu Rex sciens Ephige-
niam effectam sponsam eterni regis/ quomodo
potes eam matrimonio copulare sponsam
potentioris te/ Rex audito hoc in insania
ira abscessit/ Apostolus autem constans et in-
trepidus ad patientiam et constanciam omnes hor-
tatur Ephigeniam autem coram se tremulam de-
sacratam cum ceteris virginibus benedixit
Post missarum autem solemnia Rex misit
spiculatorem/ qui servantem ad altare stantem (vel ante altare)
expansis manibus in celum/ et orantem
a tergo illisit/ ipsum interfecit/ et martyrem
Deo consecravit/ Rex vero cum nec postea virgi-
nem Ephigeniam ad suum consensum flectere valeret
igne domum eius et illarum igne cre-
maret/ apostolus autem visum apparens cum
flammis ignis [illegible] domus/ quia [illegible]
[illegible] regis palacium/ et solo rege

Et quod populus audiens cucurrit ad palacium regis ut ipsum incenderet
ad omnem [illegible] sed apostolus apparuit presbyteris et diaconibus
et de eis [illegible] mandavit ut populum retraherent/ quod et fecerunt
apostoli autem martyrium cum gaudio celebrantes

Margin notes:

indicabat [illegible] sunt [illegible] sunt tamen [illegible]

// ad [illegible]

// gladio a tergo

[illegible] [illegible]

[illegible]

cum bono [illegible]

de s Stanislao

Cum unico filio rex evadente cuncta
comminuit Stanislaus et filius quem acceperat
et [illegible] pater [illegible] separavit cetera ad
regula apta occurrit / et vero [illegible]
be cum hoc possit et [illegible] Wladislaus [illegible]
nunt / utrius aut [illegible] Zbigneus [illegible]
patre absente constituunt in regem qui se // apto
cum suis rex regnavit annum alterum ma
gnifice amplificavit et totam [illegible] xpi
[illegible] replevit / renovavit et ampliavit
ab ea sede qua apostolus [illegible] filium
regis [illegible] in parte [illegible] ubi [illegible]
sunt et Simonem et Iudam / Rex autem Bo
leslaus xpi auguste [illegible] pervenit vita
eterna ad quam nos perducat

Post passionem beati Stanislai cum
diu iam clarum voluisset deus
quo causa [illegible] ut Stanislai // [illegible]
sancti in elegantia sanctitatis emicuerat
coram apparuit gloriosus pontifex cuidam
nobili matrone que diu etiam sepulcrum
visitabat pium et se per [illegible]
[illegible] Cracoviam autem nocte in devo
tione iacens ipsa vidit beatum Stanisla
um ad altare [illegible] Michaelis qui missarum
solemnia celebraret et sibi in modum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] autem [illegible] vidit [illegible] [illegible]
[illegible] ego sum Stanislaus [illegible]

Nunc vade et dic episcopo et canonicis sibi
iunctis ut corpus meum transferant ad eccle-
siam cathedralem / Ipsa ait iacto
fine solvit honorem / Nunc vos et ca-
nonici audita revelatione / Religiose sic
non merebuit sed certi de revelatione
Anno domini millesimo ... lxxxvmo ad
etiam maiorem eius debitam venerationem
corpus eius sanctum transtulerunt Item trans-
lacio est facta corporis sancti Stanislai cum
secundo grandi gaudio in medio ecclesie Sequitur de
magnalia post translationem primum ecclesie
ante campanam cum ipse in medio no-
ctis campane audite sunt compulsari
sine pulsante more unde dominum canonici
longe ecclesie Regiam et alii multi ca-
nonici de primo congregati / et ad ecclesiam
convenientes capella ecclesie reserata invenit
Deinde de loco magis pulsu et cla-
moribus advocatis custodibus / Item ab
eis insolite pulsationibus requirunt qui-
bus dicta ... nobilis ...
et ... grandem ecclesie qui in
ipsa ecclesia ... comperi ...
interrogantibus tali videt Unum sanctum
Stanislaum missam solemnia celebrare
et circa eum chorum ministrorum astare

Et campanas sine ministerio ipse pulsari
sati. Item vir benedictus clericus dictus Bold-
slaus bone vite qui solebat frequenter ante
matutinas surgere s. venerabilem ecclesiam intrare
et monet deum ipsius prostratus vero ostiarius
campanas in pulsatione aliorum vicarium preveniebat
et orationi vacabat. De quibus dictus clericus
quod cum scolaribus ludentibus ludentibus et
devotionem hoc vir dictus conveniebat de
nocte audivit nocte sonare. Tempore suo
venerabilis magnus dictus sanctus thezaurus
sancti dicti Stanislai. Stanislaus
quem vidit venerabilis oculis meis altaria
dedicantem et in pontificalibus vestibus
indutum. Alia ministeria peragentem. Quem autem placuit deo potentissimo
ut [illegible] maiestatem suam
suo Vistule. Erat clericus idem dominus sancto
et grandeva in lecto cum subito
Cracoviensi [illegible] pauperum [illegible]
unitatem vidit per somnum [illegible]
Et in ecclesia maiori omnes campane
pulsarent pro missa secunda ut in alia
qua magna solempnitate. Et cum ipse egeret
ad audiendum missam procederet. Et dum
monstrum
venit sub [illegible] invenit sanctum
dictum Stanislaum vocat vestimentis pon-
tificalibus et spoliatum. Eger vero iniabat

Cum dum missa pro eo celebraretur / ad
quem capellanus [illegible] vidit. Non permittor
ad eternam venire, et tot annis cruciatus
sum / et corpus beati Stanislai in Cracovie
iacere sustinui. Ideo [illegible] ve-
stimento seu indumento pontificali
vade, ait, et dic domino Prandothe
episcopo ut non negligat ossa sancti Stani-
slai levare de terra. Cui ait: michi
non credet in tempore. Et ille: Tunc
dicas episcopo levare non attendit qualiter mor-
tem / et per qualem causam mortuus est sanctus
Stanislaus. Item quare non attendit
qualia et quam magna miracula deus
per eum fecit [illegible] sicut [illegible]
[illegible] de terra levaret. Hic [illegible]
illis evigilavit [illegible] solitudine fuit
[illegible] / et [illegible] fuit pa-
na [illegible] / [illegible] est in [illegible]
infirmitate. Et [illegible] in [illegible]
vidit [illegible] [illegible] persone albis
induta [illegible] [illegible] sibi dicente:
Et in [illegible] neglexisti quod tibi
mandatum fuerat. Tunc [illegible] [illegible]
[illegible] et ad [illegible] aut [illegible]
[illegible] / [illegible] ad [illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] et omnia
per ordinem episcopo narravit. Item, ad [illegible]

bona Cum annis laboraret febre quedam ma-
trona veneranda ~~et~~ in visione dixit sibi
quis vade Cracoviam ad sepulcrum sancti Stanis-
lai et dic Troiano custodi ecclesie ut di-
cat ~~[illegible]~~ episcopo Cracoviensi Prandothe ut non
permittat ossa sancti Stanislai iacere in
pulvere sed ea statim sed ea statim vino
et aqua lavet et reponat in vase
novo et in loco cum debito honore et
statim liberaberis ab hac infirmitate
Quod si neglexeris facere in infirmitate
permanebis. Itaque illa infirma ad se-
pulcrum sancti Stanislai venit sed ea que
referre debuit nimie verecundie [illegible] Ideo
sanitatem ea ipse non recepit sequenti vero
nocte hora matutinali surrexit ut
oraret Tunc vidit hominem venerabilem
ante se stare ipsum et dixit per vade et
nuncia Troiano custodi ea que tibi
dixi. Illa veneranda persona iubebat
ut ipse custos nunciaret episcopo Pran-
dothe ut ossa mea levet de pulvere
quia iam satis in terra iaceo Et lavet
ea in vino et aqua et reponat ea
in loco honesto Tu vero vade ad se-
pulcrum et annulo meo fac te signari
Et statim liberaberis ab infirmitate
Quod fecit et sanitati statim restituta

Exhibitis ergo et scriptis revelacionibus ve-
nerabilis pater ... Cracoviensis episcopus
cum ... capitulo ossa sancti sta-
nislai [illegible] et cum vino et aqua lavit   // de vino
et in vase mundo reverenter collocavit. Ex hinc
crebris talibus signis dominus [illegible] signa
dedit ut hec divina que [illegible]
miraculorum per eum operatus est cum scripti [illegible]
testimonio [illegible] Iohannes episcopus primo po-
tifici referret. Dum [illegible] in consistorio sedis
apostolice multa miracula que deus per ipsum
operatus fuerat [illegible] Innocentius dubitabat   // recitarent
quod ipsum [illegible] deus [illegible] signalibus tunc
[illegible] celestis [illegible] papa [illegible]
alexander [illegible] vide[illegible] re-
ste. Tunc [illegible] cardinalis   // fuit [illegible] canonizacionem pa[illegible] derectum
cum [illegible] auditor [illegible] translati-
[illegible] ad [illegible] Iacobinum [illegible]
[illegible] necessarium [illegible] vir [illegible]
[illegible] finale ut [illegible] cardi-
nalis [illegible] in [illegible] Tamen [illegible]
[illegible] dominus [illegible] infirmitate
[illegible] putabat se morituri
[illegible] famulos a se [illegible] absterde
et [illegible] ut [illegible]
in [illegible] emendaret [illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible] veniret et
ut [illegible] sacramenti [illegible] Dominus
[illegible] in camera [illegible] [illegible]
translatus pontificalibus indumentis

Ante lectum eius astitit et an vigilaret
requisivit. At ille inquit: vigilo. Quis
es? At ille: ego sum Stanislaus episcopus Crac-
ovie, cuius tu fuisti detractor et adversarius. Surge et
resumpto spiritu [illegible] ei presul dicte ecclesie
venerabiliter predicare me sanctum et tunc canoniza-
tioni insistens [illegible] obviabis. Cui ille: ut co-
gnoscas me verum martirem esse Christi, surge
et ambula, et de cetero noli impedire ca-
nonizationis negotium. Ad dicta eius [illegible] sanitati restitu-
tus. Et cum hec dixisset evanuit. Surgens
itaque vocatis famulis ait: cito parate michi
ut comedam et [illegible] ipse dicte [illegible]
ad me veniat. Et mirantibus familiaribus de
tam cita curatione et ille statim [illegible]
venit et ascenso equo dum ipse occurre-
rent cum vidissent ipsum obstupuerunt ab eo quo- et quesivit
modo tam cito sanitatem recepisset. Fuit sibi Sta-
nislaus [illegible] ait: [illegible] me correxit et re-
stituit sanitati. Unde ego sic [illegible] ca-
nonizacioni eius testis sum et imploro
canonizationem non differre a vestra sanctitate.
Cum autem [illegible] alii predicti cardinales
prius dispositi ad Gregorium venerunt, sta-
tuto [illegible] unanimiter canonizari [illegible]
Nam cum [illegible] pontifex
ascendisset pulpitum ad predicandum tante sol-
lempnitatis colloqui in medio ecclesie apparuit vexil-
lum aureum sancti nomine et imaginem
impressam beati Stanislai [illegible]

plorum. Deinde sancto Simone de vita et co-
martirio / veritatis ab signis et prodigiis glo-
rificatis in persida universali ecclesie primus ca-
thologus et ministerium martiris collocavit. In die
vero solempnitatis eius devote accedentibus
contritis et confessis annum et xl dies de iniuncta
penitentia relaxavit. Illud vero vexillum in testi-
monium eius sanctitatis in ecclesia sancti Seduli-
fi in apparatu revelavit multa et alia corporis est
ex ipsius translatio tunc ea tempus domine
Rogamus igitur te ut nobis digneris impe-
trare veniam peccatorum et post hanc vitam eternam.

Angeli eorum semper / Sequamur hoc
vident faciem patris mei. Math. xviij°.
Sicut videmus in domibus regum quod a-
liqui milites sunt qui morantur in aula
regia / et coram eo assistunt / et ad omnem
honorem et solacium famulantur. Quidam
autem custodiunt castra et civitates. Quidam
expugnant regis inimicos. Ita sancti angeli sunt
milites summi regis in celo. Unde scribitur
Job xxv°. Numquid est numerus militum eius.
Quidam angeli assistant circa regem
regum in aula celesti / et videntes eum fa-
cie ad faciem / cantant ad eius honorem canticum
leticie dicentes: Sanctus, sanctus, sanctus dominus deus
sabaoth / Deinde sunt satellites ut castra pro-
vincie custodiunt civitates castra et
villas / scilicet illi qui nobis sunt deputati

//asspt

//aptus

ut custodiam animam ipsius custodiunt sta-
tum virginum viduarum et coniugatorum Isaie
lxij° Super muros tuos Ierusalem constitui cu-
stodes tota die et tota nocte non tacebunt
laudare nomen domini Unde legitur in apoca-
lipsi xij° factum est prelium magnum in celo et in
terra habitanti Michael et angeli eius
preliabantur cum dracone Et draco pugna-
bat et angeli eius / et non preualuit contra
datum in celo / Ideo consolare / quando te deus
diligat dedit angelum unum qui tibi
sit deputatus ut te custodiat / tum te omne
adiuuat consortio / tum deum pro te orauit
nam diabolus fugat tam bona opera deo
offerunt / Ideo noli desperare quamuis sit
diabolus malus qui te impugnat / tamen plures
sunt angeli boni / qui te protegunt et adiu-
uant Unde legitur Regum iiij° vj° Cum rex Syrie
obsedisset Dothaim cum magno exercitu
dixit puer Helyseo quid faciemus domine / Ecce om-
nis ciuitas circumdata / ecce multi nunc Respondit He-
lyseus noli timere / quia plures sunt nobiscum
adiutores quam cum illis. Tunc Helyseus orat
dominum / domine aperi oculos huius pueri / et
statim ille puer vidit Et ecce montes
plenos equorum et curruum igneorum in circuitu
Helysei / Spiritualis rex Syrie est dyabolus qui
est rex super omnes filios superbie Iste rex

Commendat dedicacionem ... sancti Michaelis in quo
est descripcio ... Ezechielis ... [illegible] salu-
tare dei. Et est xiij [illegible] mulier est [illegible]
[illegible] qui ... debet timere ... [illegible]
[illegible] et [illegible]. Ecclesia seu karitate
est plena amore ... [illegible]
angelorum [illegible] ... [illegible]
[illegible] in fine ... duos
angelos / unum malum qui conatur
eum seducere et ... / alium bonum qui eum
custodit ... sicut [illegible] non
[illegible] homo posset resistere ... ad
[illegible] in [illegible] ... [illegible]
angeli iam ... et [illegible]
[illegible] ... angeli
[illegible] Mathei xviij° ...

In illo tempore accesserunt discipuli ad
Ihesum dicentes quis putas maior est
in regno celorum. Et advocans Ihesus
parvulum statuit eum in medio eorum et di-
xit. Amen dico vobis nisi conversi fueritis
et efficiamini sicut parvuli non intrabitis
in regnum celorum. Et qui susceperit parvu-
lum talem in nomine meo me suscipit.
Qui autem scandalizaverit unum de pusil-
lis istis qui in me credunt expedit ei ut
suspendatur mola asinaria in collo eius
et demergatur in profundum maris. Ve
mundo a scandalis. Necesse est enim ut veniant

scandala. Ve autem homini illi per quem
scandalum venit. Si autem manus tua vel
pes tuus scandalizat te, abscinde eum
et proice abs te. Bonum est tibi ad vitam
ingredi debilem vel claudum quam duas manus
vel duos pedes habentem mitti in ignem
eternum. Et si oculus tuus scandalizat te, erue
eum et proice abs te. Bonum est tibi unum
oculum habentem ad vitam intrare quam duos
oculos habentem mitti in gehennam ignis. Videte
ne contempnatis unum ex his pusillis. Dico
enim vobis quia angeli eorum in celis semper vi-
dent faciem patris mei qui in celis est.

Magna dilectio dei apparet circa nos
in hoc quod angelos [illegible] nobis
invisibiles custodes a die illa qua
anima creatur in homine, quibus est cu-
stodiam a deo deputatum ne demones po-
ssint [illegible] voluntate in homine [illegible] ali-
quando potenter conantur demones rapere vio-
lenter [illegible] tamen [illegible] sed ut [illegible] custo-
diam angelorum tandem est concedenda [illegible]
gratia [illegible] est quidem est hinc immortali pecca-
to [illegible] mali per [illegible] [illegible] cu-
stodia angelorum [illegible] per mortale
peccatum [illegible] de pecca-
to in peccatum et tamen [illegible] anime [illegible]
[illegible] custodia angelorum [illegible]

[illegible] demones conantur animam
rapere violenter
[illegible] anime
homines [illegible]
[illegible] custodia angelorum

Primo

//Ambros

Videbimus dno ministrasse. Et licet ministra
assistunt devote sui fidelibus pro eodem
angelorum. Primo angeli ministraverunt dno in
sua nativitate Luce ii°. Cum angelus ad
pastores ait: Annuncio vobis gaudium ma-
gnum quia natus est vobis salvator mundi.
Et tunc facta est cum angelo multitudo celestis
exercitus laudancium deum et dicencium Gloria
in excelsis deo et in terra pax hominibus bo-
ne voluntatis. Sic etiam in nativitate pecca-
toris spiritualis nascitur per graciam penitencie. Et efficitur
filius dei qui prius fuit ... Tunc
gaudent angeli et omnes sancti de tali conversione
Luce xv°. Gaudium est angelis dei super
uno peccatore penitenciam agente quam non de ...
iusta. Gaudent angeli quia est multiplex causa.

Ysidorus

Primo quia est miseria. De pena dicit Ysidorus: pena
est et non penitere quod admisit ...
penitere. Unde dicit ... pro delicto non se-
... ab iniquitate non cessamus.
Ideo qui penitet in pectore non sit penitere
... quando pena est ... Se-
cundo Bernhardus qui peccata ligat in morte
... est ... dampnacio
... est ... quedam
... est ... ut ... qui peccata
... se suspendit ...
quando penitentes qui ...

Una si omnia foramina in navi preclu-
dit et unum solum dimittit apertum per quod
aqua intrat, et sic submergitur. Sic ali-
qui abstinet a ceteris peccatis, et ab uno vel
a duobus noluit abstinere, et sic secundarum
temporum, quia animam submergit in inferno. Ex-
emplum de quadam muliere que omnia peccata
sua confessa erat preter unum, nolebat ipsum confi-
teri, quod ab [illegible] valde erat et multo-
sunt plurimum pro eius penitencia. Cum elemosinas
largas dabat, [illegible] preter [illegible]
et plorabat volens quod deus sibi hoc peccatum
dimitteret. Cum autem quodam tempore staret
in ecclesia retro hostium plorans, tunc casu
ipsa adductus est ibi demoniacus ad ecclesiam
qui statim incepit videre, sacerdos autem
dixit ad eum: adiuro te per deum
verum et per deum in trinitate unum ut
dicas michi [illegible]. Demon respondit quod
tria gaudia magna habet. Primum magnum, secun-
dum maius, tercium maximum. Primum gaudium
magnum est aliquem de bono proposito
in peccatum reducere. Secundum maius est
aliquem inducere ut inordinatum
eius non confiteatur veraciter, velud hec
mulier [illegible] que stat retro hostium
que fecit peccatum unum et non vult illud
confiteri, iam eius anima est tota [illegible]

Anima culpe dicat Confiteor patri quia
demon dicit iam te peccasse Unde statim
confessa est de illo peccato et itum procedebat
ad dominicum et dixit ei unde in hanc
mutaciam quia dicebas esse tuam mulier iam
liber non est et cognovit eam et liberata
est Quarta pena quod esse amara ita ut
peccator doleat et bene instancius cogi
tacionem et delectacionem preponat. Hec con
20 gelo ministrantur deo in temptacionem Sicut
dicit Mathei iiii Cum temptator diabolus recessisset
eum accesserunt angeli et ministrabant ei
Hec eciam demonstrat nobis Item angeli dei
adiuvant nos ne succumbamus in temp
tacionibus Custodiunt enim nos undique et
non est locus in toto mundo in quo non
custodiat angelus quemque Unde psalmus
Angelis suis mandavit de te ut cu
stodiant te in omnibus viis tuis Non
secundum quod custodia angelorum non
esset in multum maligniorum spiritum
nemo facere posset quod ipsi seducuntur
per malos angelos et bene continue
habemus coram deo per angelos Item nos
[illegible] magno gaudio [illegible] peccat
cum gaudio magno quod non agit [illegible]
per peccatis Non quod in pena indigeat [illegible]
[illegible] gaudium [illegible] minorat [illegible]
quod placet peccat tanto maius gaudium

|| in temptacione
qui eum temptant
a diabolo [illegible]
nobis angeli dei

|| qui volunt se
qui bonum angelum

|| Unde [illegible] putavit
inveniens placatum
in medio quod
tanta [illegible] gaudio
deo.

Habent angeli etiam ipsi angeli accusabunt
peccatores. Et frustrati sunt de salute eorum
et ipsi nobis deputati sunt ut procurarent
salutem nostram. Etiam ergo accusabunt peccatores
et ipsi reverenciam non exhibuerunt dum cum
operibus eorum abhominabilibus fuerunt non erubu-
erunt quando coram intuitu eorum vili-
tate ne fecissent. Hoc dicit Lucas. Cave
tibi ab accusacione angelorum sicut tamen sibi in
Zacharias pater sancti Johannis baptiste et
Balaam vir vilis angelo ~~[illegible]~~ sunt et qui
mortem occiderunt ad terram [illegible] ad eorum
appellacionem eciam faciat ~~[illegible]~~ in ind-
eo in videbunt tot angelos qui ipsorum
accusabunt ad ipsorum dampnacionem. Hoc si
vis evitare istam accusacionem cave tibi
a peccato et honora sanctos angelos. Etiam
ministraverunt domino suo in passione sua. Ut
legitur Luce. Cum angelus venit confortans
eum qui pre angustia passionis cecidit
in terram in faciem suam coram domino. Et si
fieri potest transfer calicem hunc a me. Et
tunc [illegible] quantitatem mortem
et sudor et gutte sanguinis decurre-
bat in terram. Sic etiam boni angeli
ministrant fidelibus in morte. Cum
[illegible] et gemitu. Tunc veniunt
diaboli tamquam leones cupientes rapere animas

~~quare ipsis reveren- / ciam non exhibuerunt / cum operibus eorum / abhominabilibus fuerunt / non erubuerunt quod~~

terrenti

peccatores

tuo

ffm omnes

Tunc dominus deus mittet angelos suos
qui concludent ora leonum ne possint no-
cere piam volunt In hoc tercio dico de bo-
nis et iustis hominibus Gaudent enim boni
et iusti homines in quibus est iusticia In
v° ydo de impiis et reliquis punctis dicto-
nibus Nam omnes angeli et celi sancti non
innabunt qui moritur in morte peccato sine

de quarto

confessione et penitencia Unde legitur in
Dico in ascensione Unde psalmista
ascendit deus in iubilacione et dominus in
voce tube scilicet angelorum Sic eciam boni an-
geli suscipiunt animas electorum et deducunt eas
de hac vita cum gaudio in celum Unde

prover

Luce in legenda ... de terra in para-
disum deducunt per manus angelorum Unde

exiii

in medio lazarus qui portatus est in si-
num abrahe ab angelis Certe in angelis
est magna gloria in omnibus ... ma-
gna ... Unde ... ... assuga-
... dicunt ... angelos ut ipsi
te ... quid ... vita quo
... in bonis
... nos mali
... ut ...
... et ...
... originale peccatum
et ... morte ... indigni

Ut exaudiant. Si angeli sancti solent assistere
orantibus ut orationes deo offerant. Unde
angelus dicit Thobie xii°. Cum orabas
cum lacrimis et sepeliebas mortuos ego
obtuli orationem tuam deo. Tamquam ergo
in eis sit iudex turbatur. Angeli autem leti sunt
si deus eius devocius invocatur ut nos concedatur.
Unde psalmista in persona eius. Tribulaciones
cordis mei multiplicate sunt. Unde
Thobie v°. Cum angelus dicit Thobie gau-
dium tibi sit semper respondit quale gau-
dium michi qui in tenebris sedeo et
lumen celi non video. Sudet ei angelus
forti animo esto in proximo est ut a deo sa-
neris. Sicut legitur actus xii°. Cum petrus
esset in tenebris carceris et vinculis astri-
ctus angelus eum liberavit eum a vin-
culis et a carcere. Carcer est mundus iste ca-
tena sunt omnes miserias quibus tri-
bulatur. Catena alia sunt timor et tristicia
in corpore senectus pena labor et dolor in-
firmitas. Si ergo vis eripi ab istis tribu-
lacionibus honora sanctos angelos ut in
in extremis tua etate presentent te in ce-
lum perducant. Et tunc bene poteris dicere
Nunc scio quia dominus misit angelum suum
et eripuit me de manu herodis.
Septimo [illegible] primo elongata a deo ...

Sunt angeli principes quos invocamus contra
Scotie ut ipsi sint nobis intercessores ad dominum
Ihesum Christum. Unde Gregorius dicit ... [illegible] politat
ca nos fecit apostolos quos agunt contra
Anglorum qui ipsi sunt valde fortes. Nam // invocare
unus Anglorum licet corpus sit debile sua for- // nec habebat
titudine omnes civitates munitas. Omnia
castra et omnes terras in hoc mundo. Unde
legitur quod una civitas obsessa ab
inimicis clauduntur ab Scotiam [illegible] et
misit ad unum anglicum qui una nocte
occidit xx milia de gentibus Flammingus
Ideo vocat plurimos eorum. Et Gregorius dicit
Mali angeli angeli in purgatorio cru-
ciant animas. Et boni angeli eas custo-
diunt ne eas plus puniant nisi quantum
meruerint. Nam iustitia dei exigit quas
in purgatorio sed quotiens purgantur angeli
boni deducunt eas in celum. Horum autem an-
gelorum principalis est Raphael archangelus.

In Apulia est quidam mons no-
mine Garganus iuxta civitatem
que dicitur Sypontus. Anno igitur
domini cccxc in predicta urbe erat quidam
vir nomine Garganus, a quo iste mons
nomen accepit qui habuit infinitam multi-
tudinem ovium et boum. Cum igitur circa
predicti montis latera pascerent boves

Contigit etiam taurum aliarum linquere et vici-
nos montis ascendere. Cum ergo dominus
eius cum aliis eum requirit per collectam multitudinem
famulorum quesivit etiam. Tandem invenit
eum in vertice montis iuxta hostium cuiusdam
spelunce. Mox quasi arcu accepto in eum toxica-
tam sagittam in ipsum direxit / statim
retorta a vento ipsum qui iecerat repercussit.
Turbati sunt super hoc cives. Episcopum adeunt
et rem pandunt. Cum indixit ipsis tri-
duanum ieiunium / quo facto sanctus Michael
apparuit episcopo dicens: Sciatis illum hominem
mea voluntate telo esse percussum. Ego enim
hunc locum ego elegi / ut ibi ecclesia in ho-
nore meo dedicetur. Et sicut hunc locum
a plaga custodivi sic volo custodire eos
qui me ibi invocaverint. Quodam tempore Ne-
apolitani qui distabant a Sipontinis quinqua-
ginta milibus bella intulerunt cum suo
exercitu contra Sipontinos. Cum exemplo
episcopi triduo peterent inducias et ieiunio
sollempnis vacabant implorantes in auxilium
suum patronum sanctum Michaelem. Tertia autem tercia
nocte apparuit angelus episcopo dicens preces eorum
exauditas esse promittens victoriam et
iubens contra eos hostibus occurrere cunctis
convenientibus militibus. Garganus cepit

tremere. Et ita territi viri de adversari-
tam ex ferro hostium quam ex sagittis igneis
interierunt. Reliqui vero agnita virtute
archangeli relinquunt errorem et baptis-
ma susceperunt. Sipontanus autem episcopus de victo-
ria habita dubitabat utrum locum consecrare
vel dedicare deberet. Facto igitur triduano
ieiunio ab episcopo apparuit ei angelus dicens:
Non est opus dedicare quam ego dedicavi. Et
praecepit ut die sequenti cum populo locum illum
frequentaret et ipsum specialem patronum invo-
caret. Et dedit ei signum consecrationis:
vestigia hominis impressa in marmore. Ma-
ne igitur cum populo veniens ad illum locum
invenerunt in cripta tria altaria. Celebra-
tis igitur missarum solemniis omnes communicave-
runt et ad propria cum gaudio redierunt.
Episcopus autem ibi clericos delegavit qui
ibi divinum officium devote celebrarent. In
eadem spelunca aqua lucida ema-
navit et nimis dulcis, quam plures
potaverunt per quorum et sanabantur ab aliis
languoribus. Unde summus pontifex nomine
Pelagius quibus sic audiens statuit festum
ipsius ubique in ecclesia dicatum celebrari in hono-
rem sancti Michaelis et omnium angelorum.
Legitur cum Daniel et Michael tempore
antichristi consurget pro electis confortando eos
in fide sancta; ipse enim pro eorum animas recipit

Et tunc exultacionem in celum reducat qui
intulit magnas plagas Egipcijs qui
divisit mare rubrum. Ipse duxit populum dei
per desertum in terram promissionis. Ipse inter
angelos est signifer xpi. Ipse interficiet an-
tixpm in monte oliueti. Ipse suscitat ac re-
surgent mortui. In die iudicii apporta-
bit clavos lanceam spineam coronam
xpi. Legitur enim quod iste mons Gargano
undique cingitur oceano et in die sancti
Michaelis / bis aperitur pertranseuntibus. Vero
populo cum ergo copiosa multa pergeret ad eccle-
siam Michaelis contigit quod quedam mulier
gravida iam vicina partui secum ire. Et ecce
unda redijt / et omnis turba timore fugit
ad litus. Sola autem illa pregnans fuge-
re non valuit / et a fluctibus marinis capta
fuit et sanctus Michael conservavit mulie-
rem illesam. Ita quod in medio maris filium pe-
perit / quem accipiens lactavit / et mari iterum
iter prebente exivit leta cum puero. Tunc
omnes cum devocione deo serviunt / et patroci-
nium sancti Michaelis senciunt usque ad
Hec erat in omnibus famosa sed qua-
nobilissima Judith viro mortuo quod
ipse deus conservavit devocio et pietas sunt
innate plus feminis quam viris. Et de-
vocio earum / Luce xxiij°. Omnes mulieres

venientes ad monumentum lamenta
bantur flentes dominum / Sicut etiam quod
anna / non discedebat de templo oratio-
nibus et ieiuniis / Et Judith valde tim-
ebat dominum / et ieiunabat omni die / excepto
festiuis diebus / Hec sunt gaudia in ci-
uitate qui dicit ei malum vir de pie-
tate alia Sicut cum vidua sarepta-
na fuit larga / et refficiendo heliam
prophetam et nunquam defficiebat in farina
ea et oleo / Sicut etiam in hac sancta
vidua cuius hoc festum celebramus
Tunc est quod speciem videtur. Quintus autem
vidua quod esse spiritus [illegible] virtutes

prima // defuncti viri / prima est ut nullus obliviscatur / Secundo
cum quod vidua debet se reputare semi-
mortuam quia ambo fuerunt una caro / Eciam
non Erunt duo in carne una / Anima
mulieris est creata de costa viri / Ideo vidua
per animam viri quod fuit defuncti debet orationibus
ieiuniis [illegible] et quod elemosi-
nis [illegible] / et aliud virum non accipi-
at [illegible] / quod hoc reputat impudice vidue
[illegible] / quod vidua pro quod [illegible]
[illegible] vidua [illegible] / nec [illegible]
[illegible] / si [illegible]
[illegible] vidue / De quibus
[illegible] vidue [illegible]

Vestitus precedentes ornata utitur aliarum
aut habitum ostendentes. De illis aut que
habent vitam famulam idem dicit Non am-
bulet ante te calamistrata / non crispio / ne
pruriens intuitu / nichil tibi sit molle vel
delicatum / nisi bona oratio in ore / bona cogi- Tercia
tatio in corde / bonum opus in manibus Tercia
virtus quam vidua debet fugere est gracia mulie-
rum et delectatio corporalis. Unde Je-
ronimus / De se loquendo dicit Ego qui ego re-
nuo et flexis genibus a mane usque ad
vesperum oro / non tamen temptacionibus careo. Secundum
facit vidua plena deliciis / Quia cum mulieres
vidue et vigilantes sunt per hoc sequitur ebri-
etates / que est origo libidinis Et sunt ali-
que que sunt caste / in linguas suas aliqui
vacant obloquacionis mendacibus Et alique
abstinent a viciis non propter deum sed propter se
/ ut sic habeant propriam voluntatem ut sic non
habeant correctorem / aut pressiones / ut
ociarentur leteuter. comedant / bibant dormi-
ant quod placet / et quandiu volunt / Tales non
sunt vere vidue. Olim enim erant vidue
pudice sicut caste / custodientes // ut legi- // fratrem suum
tur in cronica Romanorum de virgine paga-
na / quam quidam miles voluit violare
in solitudine / que dixit Peto dimittere me
causa dare mortis dum vellet / Di-
xit ille / causa vivimus mei / habeo enim

Cum hec que tu s(an)c(t)e spes nullo ferro ledi pote-
rat. Et si m(ihi) no(n) accidit evaginati gladii tui
et expit in me. Hec vox ipsa sonuit q(ui) p(ro)p(ter)
voluit pati mortem q(uam) violari. Aplices vero
volens sic(ut) v(er)um ita esset et amputavit eius
caput. Scripta u(er)ba q(uod) vidua no(n) debet
otiari q(uia) ex otio veniunt male cogitationes
que pariunt p(e)c(cat)a. Hic est ergo vidua
laboribus ut ex eis det elemosinam
visitet infirmos. Oret sic vidua Anne de-
dit ei ut faciam || tuam. Nolo ergo dic-
libenter herem devotam. Sed ut possim
de tibi similitudinem tu vis iam age
vas infundere faciam potius oportet
te videre pius. Ista si vis tenere vitam
bonam honestam et castam recte a
corde mala consuetudinem et malum
propositum. Et imitare exempla sanctorum
et sic vivere quia nisi sicut vel de adm-
iracio prius fecit ista vidua sancta Hedwi-
gis. De ista legitur Judith primo
et erat in omnibus famosissima time-
bat eum dominum valde nec erat qui
loqueretur de ea aliquod verbum.

Nova fama acquirit expectate vir-
... fuit famosus
... acquirit etiam ex sapientia
... fuit rex Salomon cuius
sapientiam desiderabant audire acquirit

Scripta

|| voluntatem

etiam ex civitate sic famosa fuit Rex
Josias. De quo legitur 4 Regum. Rege
betauit ipsum sic per ista beata Iud-
ith fuit famosissima potestate quia
tres potentissimos conspiratores superavit
scilicet carnem mundum et dyabolum. Anima
sit tres adversarii contra animam nostram
sunt ista scilicet. Caro nos impugnat // Gladij ancipites in manibus eorum
quia appetit delicias. Mundus quia promittit
divitias. Dyabolus quia suggerit superbiam
Sed ista Judith fuit famosissima pro-
tate quia delicias carnales, quia induit asperum
cilicium quia divitias [illegible] vilis(?)
tatem paupertatem cum superbia dyaboli contra-
rium magnam humilitatem. Sicut contra
delicias carnis fuit famosissima
Anima religiosa vincit meritis vovit
quia post mortem viri voluit tenere castitatem
quod et fecit. Anima post mortem viri inti-
nerat Christo et taliter vixit continenter
et caste. Considerat eam ipsa apostolus dicens
ad Corinthios. Vidua vivens in delicijs
mortua est in anima. Unde bene potest di-
ci de ea Judith 16. Confortatum
est cor tuum eo quod castitatem amaveris // et post virum tuum alium nescieris et
[illegible]. Et ideo manus domini confortavit
te et eris benedicta in eternum. mortificat

Carne valde arta / et in camera in qua
dormiebat habuit dolium plenum frigida
aqua et se ipsum inmergebat qualibet nocte
ut sic hostem suum carnem vinceret. Ra-
ro cibus // est sicut legimus pinguis qui re- // nostra
calaverat dudum / et aliquis cibus fiat in lu-
cro sed caro nutrita in deliciis recal-
citrat anime / et fiat cum in pane sed
ipsa qualibet ebdomoda secunda quarta sexta
et sabbato non sumebat aliud cibum nisi
tres morsellos panis asperos cineris et
sic subiecit carnem spiritui. Unde in dya-
logo dicitur: erit appetitus tuus et tu domina-
beris illius. Simplicium [illegible] illud quod
dicat capitulum ad simplices. Quecumque
iudicat quecumque sancta quecumque bona
vel cogitate / fugiamus ergo carnales
quibus de pravitate amor viciis prosperitatis
et infamie gressus eorum. Ecclesia sint fa-
mosissima et nulli que subingrant
paupertate. Ecclesia cuncta que sunt et
habere potuit relinquunt et pauperibus
et pudice erogaverunt. Sicut cum Petro
dicat Christo. Ecce dimisimus omnia et secuti
sumus. A petere tibi sufficit qui age-
runt dimiserunt et sequebantur. De quibus
dicit beatus Jacobus agite nunc divi-
tes plorate in miseriis vestris que adve-
nient vobis. Divicie vestre putrefacte

dimit / argentum vero cingulum / et cinge
ezz erit vobis in testimonium Etiam fuit
2. B. Hedwigis valde humilis contra superbiam
dyaboli. Unde licet fuit nobilissima duca-
tum lavabat pedes ancillarum Considerans
verba Christi dicentis Math. xi° discite a me quia
mitis sum et humilis corde Et iterum Johannis
xiii Dedi vobis ut et vos ita faciatis
Unde sanctus Anthonius vidit mundum ple-
num laqueis dyaboli Et cum ingemisceret
tamen dicens quis ergo salvabitur Cui
responsum est / nullus nisi humilis Tercio fuit etiam
3. B. Hedwigis in castitate perfecta / perfecta enim
fuit in virginitate respectu sui perfecta fuit
in pietate respectu proximi perfecta fuit in
caritate respectu dei / fuit etiam pur-
ra et pura / quia nec vi nec precibus
valuit offendere Unde cum infirmitatibus
premeretur [illegible] peterent sibi aquam
dabi propter nimiam debilitatem / peterent ei in
hoc obedivit Tenuit enim pena [illegible]
Math. in actibus actibus obedientie magis-
tro apparuit [illegible] quando de-
dum comederet / subito dux intravit
volens videre quid biberet Et dux cum
interrogaret respondit dulce aquam bibo Cum
que accepisset ciphum et gustasset invenit
nobilissimum vinum Cui vocavit
famulum et interrogavit eum ubi tam

nobile virum accepisset. Illa videlicet dux
ergo maritum ipsa habuisset aquam / et in [illegible]
/ et ad [illegible] habebat [illegible] de [illegible] aqua
ipsa sua / ut domina dicta [illegible] indigentes
habebat [illegible] parvam [illegible] dux [illegible] /
[illegible] aqua [illegible] vinum [illegible] est [illegible]
/ [illegible] cum aqua [illegible] / ipsa [illegible]
a iuventute sua usque ad mortem [illegible]
/ [illegible] serviebat deo in [illegible] / [illegible]
[illegible] prudens / [illegible]
diligens [illegible] amica [illegible]
[illegible] fuit etiam famosa diligencia [illegible]
[illegible] prudens / [illegible] bona [illegible]
[illegible] erat cum plena [illegible]
[illegible] / [illegible] auditam [illegible]
[illegible] / [illegible] / de-
[illegible] indigentibus / [illegible]
Unde de ipsa potest dici illud Tobie
ab infancia [illegible] vestie-
bat [illegible] visitabat [illegible]
vitam / [illegible] apostoli [illegible] / [illegible]
[illegible] / fuit
etiam famosa [illegible] caritatem
/ que fuit [illegible] eius [illegible] / ita ut [illegible]
[illegible] / et [illegible] a
[illegible] / [illegible] ma-
[illegible] / plurima [illegible] / [illegible] illud [illegible]
[illegible] et [illegible]

fratrem aut sororem propter nomen meum
centuplum accipiet et vitam eternam possidebit.
Sancta Hedwigis fuit ducissa Sle-
sie Cracovie et Polonie filia
ducis Meranie / habuit tres fratres germa-
nos unum patriarcham Aquileiensem alium episcopum
Bambergensem / tercium ducem Meranie et Istrie
patres sponse / tamen fuerunt viri magne di-
gnitatis et virtutis / habuit etiam tres sorores
germanas. Una fuit regina Francie
coniux Philippi / altera fuit regina Ungarie
mater sancte Elizabeth / tercia fuit
abbatissa in ordine sancti Benedicti in [illegible]
Franconie. Ista sancta Hedwigis fuit copula-
ta viro Henrico duci Slesie et Polo-
nie / dum fuit in etate xii annorum que
custodivit thorum suum pura / et post tamen non
deseruit amorem viri Unde quod sensit
se concepisse / devitabat a complexibus viri
usque ad tempus purgationis / alias vero temporibus
vel quadragesime / adventus domini atque
temporum / dies dominicos vigilias et festa sanctorum
ac ferias sextas servabat in mundicia / Tandem
angelicam vitam ducens est allocuta suum vi-
rum ut una secum voveret castitatem in ma-
nu episcopi quam servavit post vinculum
xxx annis / fuit itaque ipsa ut veniens

S

Visitabat pro caritate aut pullas infir-
gabat diligenter. De infirmis et pauperibus
quos ipsa visitabat et ablactabat tamquam
propria nunc videte legitur specialem capel-
lanum infirmis quibus dabat indumenta
corporis vestimenta ne deficiant a frigore
et candelas propter tenebras. Etiam illos
dampnatos a morte liberavit. Insuper pre-
stitit quod ~~[illegible]~~ tributa omnia
redditibus large remittebat. Ita ut quidam
eius capellanum ipsum de hoc increparet
cum ipsa blande dixit. Tunc hic dixit
dicitur: Deus munera providebit de nobis.
Ipsa etiam pauperibus ministravit propriis ma-
nibus et leprosorum pedes lavabat. Tempore fa-
mis eciam dedit magnam largitatem in-
pendit. Item fecit proclamare in foro
ut omnes indigentes ad eam venirent
et acciperent secundum necessitatem. Etiam apud ma-
ritum tenuit causas viduarum et or-
phanorum, pullas puellas persuaserat in
pia vita, quasdam tradidit viris et
quasdam in religione. Item omnes ~~[illegible]~~
semper sequebatur eadem tunc in
ipsam. Etiam nulla punxit alicui va-
nis manibus. Tandem fuit victum ut
pro conversione flendo petebat, quod esset
similis pauperibus. Insuper sunt ita devota

Vt omnibus diebus ieiunabat exceptis fe-
stiuis diebus in quibus cogebatur tem-
pore refectionis pro hospitum et assessorum. Et lig-
nea vasa scutella terrea. Et pistum appo-
nebat ad ipsius mensam / tamen ea non gusta-
uit si panibus vtebatur sola aut se-
bat supposita scutella. Ingebat cum ferro
ieiunabat in pane et aqua. Corpus
suum affligebat non solum ieiuniis / sed etiam
deferebat in carne acutum cilicium / etiam
fecit se affligi per catenula ferrea ita ut
sepius fluebat catenula ex magna asper-
sione. Ideo cum in capella se affligit
semel ferrea / ita ut ibi sepe inueni-
ebant signa sanguinis. Tempore hyemali fri-
goris asperrimus semper incedebat
nudis pedibus nisi cum eo oportuit ab-
ire ad magistrum dominus tunc induit
talaria cincta que deferebat sub pelle
Vnde sepe apparuit sanguis in eius ve-
stigiis. Pellicias nunquam portauit nisi gro-
ssam tunicam / et desuper valde vilem
quam portabat ad cuius dignitatem. Insu-
per noluit / quod vellet quiescere in le-
ctisternijs nisi in nuda tabula erat
quod non lassat bene patuit pro eo omnes
deuote exaudiuit Et ille dixit

Specialiter qui libencius sumebat deo pre-
cata nunquam sedebat sed stabat aut flectebat
genua aut pre debilitate non valebat audire
divina, tunc sustentabat et flebat ad quam
excitavit ad devocionem et fletum. Etiam sicut
curam de salute aliorum. Nam antiquarum
horarum sanctarum devote oracionibus insistebat cum
diligencia instruxit eas per deum credo-
ma datis. Quaecunque hora nocte cum
surgebat, ipsa eam invenit orantem ad
sta lectum. Unde cum contraxerat calleos a
genuum flexibus. Habuit devocionem eciam
ante suam post mortem. Nam cum sorores
tota ante corpus legerunt psalterium devo-
te, statim odorem flagrabat qualem nunquam
experti fuerunt. Nam quadam die monialis
ad chorum festinaret in Trebnicza
ante pretextus locum ubi nunc est altare
sancti Stanislai viderunt eam sanctam Hedwi-
gim: ac si diceret: In illa ipso loco ha-
beat in veneracionem, quod est depicta cum
dam imaginem vide, tunc desiderio nulla
mencio fuit de beato Stanislao. Cano-
nizato in eodem loco altare est ubi
constructum. Beata igitur Hedwigis in mor-
te apparuit candida et pulcra in facie
et habuit rubea labia, et placere eius

Erat corpori coloris unde alii supervenien-
tes ita recognoscebat eam et omnes sancte
pie dum viuebat corpus eius erat hug(?)
et rorem a ciliis sine morte erat sicut
se mox (albinum) ipsa mortem ymine soror [illegible] rithorchi
habuit manum infestam et laudem [illegible] in ipsa
sicut corpori sancte Hedwigis in plicacione
recepit sanitatem soror marthe habuit
de [illegible] pectoris et oris ex qua passa
est continua [illegible] ultra duos annos ita multo-
tiens apportabat eam bibere cum publicaret
ad matutinas anna vero abbatissa sancte
cuius arguebat de hoc in capitulo dicens
[illegible] tibi est ex consuetudine dixit ergo
corpus beate Hedwigis ad statim paciatur
ipsa veniret ad locum ubi lota fuit mor-
tua et reliquias aque corpus abluerunt et
consecutus de sanitate eius aqua abluit
os suum et tacuit et amplius nullam sentit pa-
ssa est Juliana soror in trebnicia
quadam nocte cum se collocaret super for-
nace cecidit ei velamen et corolla in
prunas comburi ut quamvis minime fuit com-
busta fuit ergo ad sepulcrum beate Hedwi-
gis petens ut si ea illesa conservaret
per longum vero tempus et quasi nulla
unde reddit fornax vero valde estuabat

Igitur ipsa vox cum infixa ligno et predica-
ta extraxit velamine integrum. Domina vero
quedam nomine [illegible] incidebat
in acutam febrem. Velum venit super se
velletque [illegible] sancte et statim dimissa
est a febre. Ipsi ostendit quod inceperat. Tunc
statim repressa est palpis et amisit officium
manuum. Dolens itaque vehementer erat quod
//offerebat non cupiens [illegible] cum ad se veni-
entibus ut ea [illegible] accideret. Et hoc nullus
vellet tamen sceleris [illegible]. Cepit invocare
sanctum [illegible] quod eo nil proficeret. Si ma-
gis anxiaretur. Precepit [illegible] visitare sepul-
crum sancte Hedwigis. Rogat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Et cum [illegible] accessisset [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] mandebat
[illegible] ut [illegible] Ipse appropinquans
[illegible] [illegible] [illegible] in man-
ibus [illegible] [illegible] [illegible] gratiam
dei et beate Hedwigis. Et [illegible] con-
tendere manum. Accepit panem et ori
suo applicabat. Et statim elevatis
manibus [illegible] Gratias ago domino deo
et beate Hedwigi quod iam sanus sum in
manibus. Et procedens inde venit ad
eius sepulcrum rogans pro plena sanitate
corporis. Et [illegible] se sensit [illegible] [illegible]

per passionem et paratus est in toto cor-
ore anima duxit vitam sanctam et pro-
meruit vitam eternam. Ad quam nos

Ecce sponsus venit Math. xxv°. Le-
guntur in prima statuto [illegible] virgines
principaliter debent timere et cavere
quinque vicia que maculant hominem
tam coram deo quam coram hominibus.

Primum est superbia hanc debent precave- primum
re tam in verbis quam in operibus. Quia scriptum
est Jacobi iiii° Deus superbis resistit, humi- Superbis
libus autem dat gratiam suam. Item Aug.
in libro de virginibus: Non solum predican-
da est ~~[illegible]~~ virginitas ut ametur,
verum etiam monenda ut non infletur.

Remedium contra hanc superbiam est timor
quia de facili amittitur gratia dei. Ecclesiastico
ix° scriptum est Nescit homo utrum am-
ore dignus gratia dei vel odio. Digne
aut scivit si est in gratia dei, si ne-
scit quod peccatum erit in futuro cum deo 2m
nescit futurum. Secundum est fa-
tuitas et est defectus divine dilectionis.
Fatua est que tenet castitatem et
non habet caritatem. Unde Bernardus: Ca-
stitas sine caritate est quasi lam-
pas sine oleo. Sic castitas sine caritate

non placet deo demonique gratam de
castitate corporis requiritis se esse setum
et in laude eorum letantur ideo si hominum
etiam testantur et wasthun et vult vin-
dicare ut maledicat / ille est fatuus
Remedium contra hoc vicium est vera
virginitas super primum et post defectum
Johannis xxvo. Cum omnia bene feceritis
dicite quod servi inutiles sumus Tertium
xxiii vicium est morbe peccati quod maculat
pectus omnium et maxime virginum
Sicut sic macula in veste alba est tur-
pior seu apparet sic in virgine peccatum
notabile. Remedium contra hoc est speculum
id est sacra scriptura Jacobi primo Estote factores
// fallentes vos ipsos decipientes et non auditores verbi dei tantum // Quoniam
si quis est auditor verbi dei et non
auditor factor hic comparatur viro consideranti
vultum nativitatis sue in speculo. Con-
sideravit enim se et abiit et oblitus
fuit qualis fuit. Unde Gregorius Spe-
& quartum cula sunt precepta dei in quibus conte-
plande que quilibet. Quartum vicium
est dimissio incestus et corporis. Mattheus vio
Nemo potest duobus dominis servire. Ecclesiastici iio
Ve homini duplici corde ore est / qui
deum vult placere deo et mundo / qui vult

Regnare in terra et etiam in celo. Qui
vult habere gloriam habeat et etiam apud deum
hominum est // attencio vanitatis. Nam homo
est gloriam de vestimento sicut laboris
gloriam de signo sancti. Octavo premium est
in perseverancia in bono. Ita dicit ysa-
yas: Premium promittitur incipientibus sed
datur perseverantibus. Unde dicit [illegible]
perseverantie in predictis nam est solum
virtutum gloria coronari. Ideo dicit Mat. x: Qui
perseveraverit usque in finem, hic salvus erit.
Ideo dicit Mat. xxv: Et que parate erant
intraverunt cum eo ad nuptias. Hec sunt
[illegible] [illegible]. Sunt enim quasi [illegible]
tes [illegible] que salvant in matrimo-
nio et intrabunt ad nuptias celestes. Nonum
est fides data, ita quod unus alteri debet esse fide-
lis. Vir semper debet petere ad aliud [illegible]
nec mulier cum alio viro. Unde [illegible]
adit adulterium quod per qualibet vice ac-
cedit in inferno plus quam mille annis
et cum illis fuerit tunc [illegible] pena ha-
bebit exordium et durabit quamdiu
deus est in celo. Unde si in morte adul-
terii alii adultere omnes ~~angeli~~ sancti
angeli et omnes sancti [illegible] et omnes
[illegible]. Et etiam si omnes gutte sanguinis

// [illegible] [illegible] [illegible] aut
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quintum
[illegible]

primum

Cristi et cum martirib(us) loqui possent
et oraret p(ro) eo nil p(ro)fecisset / q(uonia)m dampna
retur s(ecundu)m ad p(ro)p(ri)am p(ro)uinciam accederet / Tunc ergo
petrus dimissa d(omi)nam videt p(er)ico(r) destinc
tionis tum [illegible] / et tradit se ecc(lesi)e
p(ro)p(ri)o [illegible] / 2m est dilectio vt dicat ap(osto)l(u)s
viri diligite vxores v(est)ras / sicut xp(istu)s
dilexit eccl(es)iam / Debet aut(em) om(n)is vir
diligere vxore(m) sua(m) / eo q(uo)d facta est de
sua costa / Ideo q(uo)d reliquit pat(re)m et m(at)rem
et om(n)e(m) amore(m) et adhereret sibi / Unde
vir agit infidelit(er) / si eam no(n) diligat
Actu(m) d(omi)n(u)s p(ro)hibet ne q(uis) pl(us) diligat
q(uam) d(omi)n(u)m et eccl(es)iam ex eo q(uo)d se dilig(un)t
p(ro)p(ter) laudabile(m) fructu(m) / p(re)cip(ue) eu(m) p(ro)
fructu(m) q(ui) p(ro)cedit ex matrimonio / Illa
b(e)n(e) s(i)c d(e)d(er)it filiu(m) aut vn(am) filia(m) p(ro)
gen(er)e suo / t(er)tiu(m) est munda vita / ita vt
co(n)iugati s(er)uent certos dies et diebus re
uere(n)ciar(um) s(ci)l(icet) in vigiliis / In q(ua)rta Feria
sexta ne(c) n(on) a dominicis et etiam
a p(ro)p(ri)is vxorib(us) abstine(n)dum est / Et hoc
q(ui)d(e)m ita s(er)uet iuxta [illegible] (con)cilio s(acr)orum
dieb(us) s(an)c(t)is ne tanto pl(us) exercet
[illegible] [illegible] / q(ua)rtu(m) est vt agnoscant d(omi)nica(m) fidelit(er) laboribus / Tercio
[illegible] in d(omi)no v(est)ra [illegible] vestitu
vestiu(m) paruo b(e)n(e) [illegible] quidam

2m

t(er)tiu(m)

q(ua)rtu(m)

Acquirunt bona temporalia insideliter Sic
maledicti lusores et sic mercatores
qui emunt diversa pondera ad maiora
emunt et ad minora vendunt Hii atten-
dentes illud Deut. non habebis in
sacco tuo diversa pondera nec erit mo-
dius in domo tua maior et minor
pondus habebis verum et iustum et mo-
dius erit tibi equalis et iustus Aut
illi qui mensuram non implent sicut prima pel
lanam madidant ut grossior sit vel
qui tenebrosa loca eligunt sic res
appareat melior Quintum est ut habe-
ant familiam modicam ut plus habeant
sumptuose et crudeliter a petente fugere quod
sunt Sic heu quidam faciunt superaria
de pecuniis dominibus sicut infidele servicium
sue familie Quidam priores suos
male facientes non corrigunt De man-
dacijs de turpiloquijs de passio-
nibus etc. de alijs peccatis Quod quinga-
let debent confiteri pro peccatore regnum
dei per opera bona Exemplo satis regum

In Britannia itaque fuit rex quidam
famosus nomine Potgile vel Mauzg
eciam quam habebat filiam nomine Ursulam
que pollebat honestate morum
sapientia et pulchritudine Ita ut omnes

quintum

fama ubique pollebat / Rex Anglie cu-
ius esset potentie / audita fama huius
virginis / beatum se fatebatur si predicta virgo
suo unigenito copularetur / Compellit igitur
solennes mittere ad patrem virginis cum
magnis promissionibus addens minas mi-
nas si vacui remearent / Rex vero plu-
rimum cepit anxiari / tum quia cultori ydo-
lorum fidelem tradere decerneret / et si nollet
regis ferocitatem timebat / Illa vero
divinitus instructa suasit patri ut predicto
regi assensum preberet ea tamen condicione
ut ipse rex cum patre decem virgines
electissimas sibi ad solacium traderet
/ et tam sibi quam illis aliis mille virgines
assignaret / et compararet triremibus indu-
cias sibi triennii concederet / Et ipse iuve-
nis baptisatus in tempore tanto cum eis in
fide instrueretur / Iuvenis protinus ba-
ptisatus est / et imperavit accelerari
cuncta que petierat / Deinde igitur
multa virginum in navibus adunavit
cum illa tota regio / et Anglorum regum
multitudo maritima parata concurrit / sic
quod concursus ad tam grande spectaculum
tot virginum quam virorum / venerunt tam
religiosi et devoti / Ita ut multi episcopi

magnat.

Pondus

Ad eam confluxerunt / non ut feminas et eius
pulchritudinem et sapientiam / Sed ut per persuasionem
Ursule predicta virgines fidem ad xi milia gentes in
voluntatis amore permanerent / Tandem
Ursula omnes convertit ad fidem. Contigit
per illud tempus / Inter alios episcopos fuit
vir magne sanctitatis Pantulus Basiliensis
episcopus. Hinc eas usque ad Romam perduxit
Erat etiam inter eas Gerasina Regina
Sicilie que Regem suum crudelissimum [illegible]
de lupo fecerat agnum / soror Maurisii
episcopi et Dacie matris Ursule cui
intimata / sibi sancta tunc consilio filiabus
suis / Basilla Iuliana Victoria / et Aurea
et parvulo filio suo Adriano / relicto re-
gno in manu sui filii usque in Brita-
niam navigavit / Eius consilio virgines
de diversis regionibus congregabantur / et
eorum dux extitit et cum eis tandem
martirium passa est. Rex igitur dictis
cunctis itineribus et sumptibus paratis / id
militibus suis / Regina secreta reve-
lat / et in novam militiam omnes commeraunt
per eius fidem acceptam / Dispositis itaque
singulis et itineri necessariis naviga-
tes per maria devenerunt ad portum
unum Gallie qui ~~[illegible]~~ dicitur sub uno Tiella
dici labore. Et inde Coloniam pervenerunt

Ubi angelus domini apparuit Ursule et precepit
eas illuc integro numero reversuras et coro-
nam martirii ibidem recepturas. Inde
igitur Romam tendentes venerunt, ad
quarum adventum papa Ciriacus valde
gavisus est cum ipse de Britannia oriun-
dus esset et cum inter eas multas consan-
guineas invenisset suscepit eas cum ma-
gno honore. Ipsa autem nocte revelatum
ipse simul cum virginibus palmam mar-
tirii recepturum. Et cum ipse multas que
adhuc baptizate non fuerant baptizasset
et coronis omnibus resignavit digni-
tatem, et ideo de urbe secutus est. Duo
autem principes Romani, scilicet Maximus
et Africanus, videntes maximam bea-
tarum virginum et quod multa ad eas adhererunt
timentes ne christiana fides nimis cresceret
cumque iter earum diligencius explora-
rent, miserunt nuncios ad Julium cogna-
tum suum principem Coloniensem ut ipsas
cum venirent trucidaret. Generientibus
Basiliam classem miserunt, et sic ad
locum passionis eorum pervenerunt
sic ... salutis ... Colo-
niam. Ethereus rex sponsus beate Ursule
manens in Britannia admonitus
per angelum ut matrem suam hortaretur

christi x annorum passam pro ... mortuus
est primo anno quo christianus factus est. Et
filius suus Ethereus cui successit qui
matrem fecit baptizari, et cum ipsa et sorore
sua parvula Florentina iam christiana, et Cle-
mente episcopo se virginibus associavit. Om-
nes igitur Coloniam pervenerunt et ipsam iam
obsessam invenerunt. Quas Barbari vi-
dentes irruerunt in eas et velut lupi inter
oves et occiderunt omnes gladiis frementes.
Cum autem venissent ad beatam Ursulam
iam ceteris interfectis, videns princeps eorum
nam eius pulchritudinem obstupuit et cum
promisit ei vitam si se sibi copularet. Sed
cum ipsa respuisset, transfixit eam sagitta. Qui-
dam autem virgo nomine Cordula ti-
more perterrita abscondit se in navi, nocte
sed in crastina die praecepit sponte pal-
mam martyrii. Sed cum eius festum non fieret
eo quod cum aliis passa non fuisset, ipsa
cuidam recluso apparuit praecipiens ut postri-
die a festo virginum eius festum ageretur.
Passae sunt autem anno domini CCxxxviii.
Legitur etiam quod quidam abbas petiit corpus
unius virginis ab abbatissa Coloniae
promittens quod in capsa argentea vellet

locare eam in sua cella cui ipsa dona-
uit. Sed cum per integrum annum pro altari tam
in capsa lineta tenuisset. Quadam ergo pro
vna nocte, dum abbatissa cum suo conuentu
matutinum decantaret, virgo illa descen-
dit corpus de altari, et ante altare veni-
ret se inclinans intrantibus omnibus inde
discessit. Abbatissa igitur ad capsam accedens
et ipsam vacuam inuenisset cum dolo-
re magno plorauit, et rem gestam abba-
tisse intimauit, percontans quod ad locum
vnde illud corpus surrexerat illud ibi
inueniret. Cui autem abbatissa illud uel
aliud poterit primitus carissime preci-
sum secundum illatum impetrauit. De
beata religiosa hec virgine habuit
in magna deuocione. Quadam die
dum eum insinuaret videt quandam
virginem pulcherrimam inquirens si eam co-
gnosceret. Cui personam dixit ignorare se
posse. Illa autem ego sum vna virginum
erga quas habes tantam dilectionem. Et
ut inde mercedem accipias. Sic amice
et gaude iam vndecim milibus per di-
mas orationes dixisti. Habebis nos in
solacium et in protectionem in hora mortis
tue. Ipsa dissoluente me ...

het impleant statum quem vocatis celibatus
status sic virginis et per quod clamaverunt ut
surrexit et dicerent locum facere virginibus
advenientibus succedentibus ergo citius mor-
tuus est / et venient ad regnum celorum / ad quod

Ego vos elegi Johannis xv° / videtur
in curiis regum divino ad mensam
non dicunt // statim / si tunc illi qui sunt ad // de famulis
hoc deputati ministeria preparent hic scilicet
alii panes alii aut apportent potum scilicet
apparent scutella ceteri vero sunt cum me-
salis ministri sic sancti apostoli sunt electi
a deo ad dei famulatum / ad Ephesios 1°
Nos elegit deus / ut essemus sancti et imma-
culati anima sive intellectualis est inmacula-
ta quia qui servit ad mensam regis terrestris
aut [illegible] vel ei qui est minister regis ce-
lestis [illegible] sancti apostoli fuerunt sine macula
sicut dicit testante [illegible] vos estis
lux mundi / templum [illegible] apostoli lucis
et sola luna sicut sol est electum
luminare pro omnia lumina sic sancti
apostoli sunt electi pro omnibus sanctis exce-
pta luce domini / sicut sol trahit va-
pores terrestres sursum versus celum sic sancti
apostoli traxerunt multos ad celum pro
doctrina etiam sicut sol vivificat

omnes herbas et portat aurum et argentum
Sic sancti apostoli multas virtutes fecerunt non
tantum in morte(?) sed etiam in vita Nam sicut
Beda in actibus apostolorum Et Simon ante mor-
tem petrum suscitavit xx mortuos qui
erant sublimes(?) in sanctitate(?) etiam di-
ffundit radios per universum mundum sic ista
sancta apostoli illuminavit totum mundum radiis
sue predicationis Tria enim pertinent ad
predicatorem ut dicit augustinus scilicet ut pa-
teat quod et loqui manifeste ideo ut in-
telligatur ut placeat et loqui ornate
ut moveat et corrige alios [illegible]
quod est utilis Nam et augustinus in libro
de vera penitencia [illegible] dicit quod
potest claudi [illegible] sed apperiri quod cu-
[illegible] non potest aut aliud potest ligari
[illegible] apperit quod [illegible] est Et predi-
catio apostolorum fuit ornata Ideo multos
converterunt De quibus Johannes scribit in
hodierno ewangelio xv capitulo Dicit

In illo tempore D. I. D. S. Hoc est preceptum
meum ut diligatis invicem sicut
dilexi vos Maiorem autem cari-
tatem nemo habet ut animam suam po-
nat quis pro amicis suis Vos amici
mei estis si feceritis que precipio vobis
Iam non dicam vos servos sed amicos

// pe

Bag(?) quid est [illegible]
longitudo latitu-
do sublimitas et
profundum longi-
tudo est [illegible]
latitudo est [illegible]
[illegible]

[illegible] sublimitas [illegible] profunditas [illegible]
[illegible] volendo [illegible]
[illegible]
[illegible] caritatis [illegible]
[illegible]

[illegible]

sed amicos meos. Iam servus nescit
quid faciat dominus eius. Vos autem dixi ami-
cos meos quia omnia que audivi a
patre meo nota feci vobis. Non vos
me elegistis sed ego vos elegi et po-
sui vos ut eatis et fructum afferatis et
fructus vester maneat. Et quodcumque
petieritis patrem meum in nomine meo
dabit vobis.

Sicut enim ex radice una arboris
multi rami procedunt sic ex u-
na sola caritate generantur multe virtutes.
Et sicut ramus nullam habet pulcri-
tudinem viriditatis si radix expirat
sic nullum opus valet sine caritate
sicut testatur apostolus: Si distribuero
omnem substantiam meam in usus
pauperum et si corpus meum dedero in
ignem ita ut ardeam caritatem autem
non habeam nichil michi prodest. [illegible]
Augustinus: [illegible] debemus deum
diligere. Dicit: Ille vere deum diligit qui
sine cupiditate sine timore propria volun-
tatis studio cum cuncto eius precepta servat.
Hanc secuti sunt sancti apostoli. Ideo decet
sicut David in persona hominis [illegible]

Ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus te [illegible] Petrus dixerat [illegible] apostoli [illegible]

Salomon: Corrige sapientem et diliget te [illegible]

Eccli. Grandis est [illegible] ad videndum

Sunt amici tui deus. Ecce magnus
est honor esse amicum regem glorie. Quia
potens largus est dives est quia omnes
thezauri divinitatis sunt in manu eius
et dat cui vult. De quo dicit
Salomon qui diligit cordis mundiciam
amicum habebit regem glorie. Nota in sa-
cra scriptura legimus quattuor homines fu-
isse qui appellabantur amici dei scilicet
Abraham Moyses Johannes bapti-
sta et Lazarus per quos homines (vere) signi-
ficantur quattuor genera hominum qui vere deum
diligunt. Primus fuit Abraham qui
credidit deo et reputatum est ei ad
iusticiam et amicus dei appellatus est.
De quo habetur ipse promeruit de obedi-
encia. Primo cum dictum est ei a deo
egredere de terra et de cognacione tua
et vade in terram quam monstra-
vero tibi. Ipse statim adimplevit
mandatum dei. Abraham notat re-
ligiosos qui exeunt de terra et de
cognacione sua quando dimittunt mundum
et intrant religionem et tenent volun-
tariam paupertatem. Hec sunt amici precipue
deo ipse autem Ihesus dicit omnia mea
tua sunt quod dicit. Amice dimisisti mea

tam sapiencie quam scientie et thesauri divi-
ciarum sunt in manu eius
quibus vult [illegible] quibus vult et iterum aufert [illegible] cui vult quando vult.

xiiij

Crum amicus / et in omnibus que christi
fidelis loco istorum hec est vere verum amicum
cum in racione dei. et sicut abraham
fuit obediens deo in ymmolacione
filii. Sic religiosi debent obedire
deo / et suis prelatis. Unde quando
multum tenentur uniuersaliter et ultra
opportet eos obedire. Si ergo homo
vis esse amicus regem. dominum per
obedienciam fecisti eius. / Alter amicus 29
fuit Moyses. de quo legitur quod
loquebatur cum deo ita familiariter sicut
amicus cum amico. Moyses est doctor
et predicatores qui sunt loquuntur cum
deo quia exponunt sacram scripturam
De quo moyse legitur similiter quod eduxit
populum dei de egypto in desertum. Ita predi-
catores educunt populum per lucernam dei
verbi / de tenebris peccati in desertum pe-
nitencie ut peccatores intrent terram promis-
sionis i. regni celorum. Nam sicut deuote
intrauit domum cum lucerna videt omnia
que sunt in domo. Sic quando lucerna
verbi dei intrat cor peccatoris tenebrosum
a peccatore iam videt omnia que fecit con-
tra deum suum creatorem [illegible] sic dicitur
[illegible] [illegible] [illegible] dicitur portare

Egyptus interpretatur tenebre desertum scilicet re-
missionis hec ergo Moyses educat populum in desertum

Calciamenta calciamenta ~~sunt~~ sunt ex
pellibus mortuorum aliud / et sunt mor-
talia peccata quibus ipsi decent carere / qui
ut predicator ergo sic videmus maxi-
mum ut nullus hominem scandalizet
sive apibus Christi cum sit a deo depu-
tatus scilicet dicto / quia decet illuminat ho-
mines et quis De malis autem predica-
toribus dicit dominus per prophetam Quare
tu enarras iustitias meas et assu-
mis testamentum meum per os tuum Ve
ergo talibus O bonorum predicatorum est
merces magna apud deum In li-
bro quodam legitur quod quidam vir venit unus
monachus de sancto Gregorio dicens
Ecce frater iam multis annis laboravi
cum fratribus in predicacione nec tamen possum
convertere eum Ideo nolo amplius predicare
Cui gregorius respondit per verba Exemplo
vestes nigros et albas De balneis non
sunt albi sed nigri ut plus / et mer-
cedem dabunt balneatori Ita et
tu predica cum diligentia et si nullum
poteris convertere / tamen mercede tua care-
bis Tunc annus [illegible] fuit Johannes
baptista Et quod quod meruit etc

// ad balneum et tu converteris

tercius

Legitur de quodam qui adhuc existens puerici-
e intravit desertum ut se ibi Christo
daret a beato petro iohannes non penitenciam
[illegible] qui debet intrare desertum
asperam vitam ista enim sunt prima predi-
catio Johannis penitenciam agite et appro-
pinquabit regnum celorum quantum re-
mote distat regnum celorum a peccatore tan-
tum si penitentiam devote valde propinquum
est ei unde si moritur facta penitencia
in ictu oculi perveniet illuc ergo homo
age penitenciam pro peccatis tuis et eris
amicus dei et inde amici dei sunt
lazarus unde ipse dixit de eo Jo-
hannis xiº Lazarus amicus noster
dormit ideo ivit et suscitavit eum per
lazarum intelligitur peccator qui tunc moritur
cum peccat mortaliter et tunc iam fetet deo
et angelis plus quam cadaver unde le-
gitur de quodam heremita prope
[illegible] quidam est ibi cum angelo in
via contigit quod circa viam iacuit mor-
tuum putridum cadaver postquam here-
mita cepit tegere nasum propter fetorem
ac pulcher iuvenis postquam ipse angelus
cessit de via respiciendo fratrem postquam ca-
dit quomodo heremita cepit murmurari et

Simon interpretatur obediens ut ponunt historie sic habuit duplex
cognomen dictus est enim zelotes et Simon Cananeus a Ca-
na vico Galilee ubi deus aquam in vinum convertit et idem
est quod Cananeus Cana enim zelus interpretatur habuit enim

obedientiam precepto-
rum zelum animarum
et constantem fervorem
Judas interpretatur
confitens ut glossa
vel Judas quasi iubi-
lans Dicitur enim ipse quia
habuit confessionem
fidei gloriam regni
et iubilum interni
gaudii Hic habuit
multiplex cognomen

Cum interrogaret angelus de hoc videt
quia iste iuvenis licet sit pulcher in corpore
difformis est in anima Anima sua
plus fetet deo et angelis quam
illud cadaver Cum ergo est fedatus
in anima aget penitentiam et inveniet gra-
tiam dei Unde Lucas quadam vice dicerent
pharisei discipulis Christi Quare magister ves-
ter cum publicanis et peccatoribus manducat
vadit Non est opus valentibus medi-
co sed male habentibus Non enim veni
vocare iustos sed peccatores ad penitentiam

Simon Cananeus et Judas
Thadeus fuerunt fratres Jacobi mi-
noris et filii Marie Cleophe que fuit
nupta Alpheo Unde legitur in eccle-
siastica hystoria Quando post ascensionem
domini Judas fuit missus ad Abgarum E-
disse regem Nam idem rex destinaverat
domino Jhesu Christo epistolam in hunc modum
Auditum est michi de te quod sanas infirmos
sine medicamentis et sine herbis et
verbo tuo facis cecos videre et claudos
ambulare leprosos mundare mortuos vi-
vere Propterea supplico te ut digneris
fatigari ad me et egritudinem meam cura-
re in qua diu laboravi Nam campem

Et iudei murmurant adversum te et
insidiantur tibi. veni ergo ad me. est
michi civitas parva sed honesta que
utrisque sufficit. Cui ait Ihesus. beatus
es qui credidisti in me cum tu me non
videris. De eo autem quod scripsisti ad me
ut veniam ad te. oportet me omnia ad
implere propter que missus sum. Et postquam
assumptus fuero mittam aliquem ad te
ex discipulis meis qui curet te. Videns
autem Abagarus quod non posset videre Ihesum
personaliter sicut Iohannes Damascenus
in libro suo testatur. misit quendam pic-
torem ad eum ut suam ymaginem fi-
guraret. ut sic eum saltem aspiceret
in ymagine quem personaliter videre
non poterat. Sed cum pictor ad Ihesum ve-
nisset non potuit aspicere eius faciem nec — propter nimium
ipsam figurare propter nimium fulgorem qui
resplendebat ab eius facie. Dominus autem
lineum pannum recipiens apposuit
sue ymagini et eam impressit et de- — eam impressit
stinavit regi Abagaro. Sed ascensione
facta Domini missa est ad eum. quidam
tamen eum dixisse sed discipulum promissa
venit rex misit. Unde quedam ple-
bem et semper esse adorarent Dominum
dicentes vere discipulum et ipsum Christi filii

Dei, qui dixerat mittam tibi mittam ad te ali-
quem ex discipulis meis, qui te curet
et vitam prestet. Cum Judas sibi crederet
in filium dei, omnia desiderata cum corpore
obtinebis. Cum rex vero crederet. Et medici
qui eum inspexerunt, videbant Thaddaei
[illegible] possem, sed timeo ne me impediat
invidia Romanorum. Cum autem rex legisset
epistolam, Judas accepit epistolam salvatoris
et suae faciei eius imposuit et sta-
tim accepit plenam sanitatem. Unde Jo-
hannes Damascenus testatur quod illa
epistola sit tantae virtutis, ut in civita-
te Edissa nullus hereticus aut paganus vi-
vere possit vel aliquis tyrannus praesume-
bat eam invadere. Nam si aliqua
gens manu armata venit contra illam
civitatem, si aliquis infans stans supra
portam epistolam legit, eadem die hostes sta-
tim fugerunt aut cum ipsis componebant.
Simon autem et Judas primo praedicaverunt in
Mesopotamia et Ponto. Simon
vero in Egypto. Deinde ambo in Per-
sidem venerunt, et ibi duos magos
Zaroes et Arphaxat invenerunt, quos
sanctus Matheus de Ethiopia fuga-
verat, qui intendebant confundere apostolos

// Nota

Eo autem tempore dux Varardach regis
~~Ethiopie~~ missus ad bellum contra Indos // Babilonie
et ab ydolis nullum responsum recipere
~~tunc~~ poterat rogavit ut ad civitatem
Persidem veniret ut demones consuleret. Invenit
ei demones dii nostri non possunt dare
responsa quia apostoli dei advenerunt. Tunc
rex iussit inquiri apostolos et inventis
requisivit quidnam essent. Qui dixerunt quod
genus eorum Hebreorum sed condicionem
servi Christi dei et causam veniendi fuit
esse vestre salutis. Quibus dux ait: Scitote
scilicet veritatem audiam vestram. Apostoli dixerunt
unum [illegible] est prius illud cognoscere cuius
ope possetis obtinere victoriam. Et [illegible]
[illegible]. Dixit dux Varardach: Audiamus
[illegible] nostros non audere loqui. Quibus
vobis ergo precipite nobis futura ut
possimus cognoscere finem belli. Dixerunt
apostoli ut sciatis quia [illegible] sedunt
vos demones iubete eis ut respon-
deant ad questa et dixerunt demones
grande bellum futurum in utraque parte // multos
mictere vitulos. Audientes hec apostoli
ceperunt ridere. Quibus dux ait: Me
timor invadit et vos ridetis. Cui apostoli:
ne timeatis. Et pax nobiscum que ingressa

dest. Tunc ergo expectata usque ad cras ve-
nient nuncij sudore festinanter tran-
gentes parere / et subicientes se pro summis
pontificibus autem ydolorum culto(r)ibus dua-
ne ab credere dux vero ... fecit apostolos
una cum pontificibus custodiri ut ve-
ritatem cognosceret et mendaces puni-
ret. Cras vero nuncij venerunt sicut apostoli
predixerant ... quod ... dux misit
... pontifices. Quos apostoli rogaverunt pro
eis. Et admiratus est dux quod pro inimicis
oraret / Dux vero duxit eos ad regem et
totum illis duobus magis cuncta retu-
lerunt / commendabat plurimum apostolos ma-
gi autem fugierunt // Cum autem apostoli mane-
rent cum rege contigit quod filia cuiusdam sa-
trape / et fornicationem commisisset // Cum igitur
parentes puelle diaconem occidere vellet
apostoli advenerunt / et quando puer natus est
inquirunt. Cui dixerunt / hodie prima
hora diei / dixerunt apostoli adducite
infantem / et diaconem quem accusastis
Cum factum fuisset dixerunt apostoli In no-
mine domini Ihesu Christi / puer dic si iste
diaconus / hoc fecit ... nephas perpetravit
puer inquit / diaconus iste adhuc est
virgo / et nunquam carnaliter peccavit

|| desf

|| et puer ... quedam fecit ... infamat quod eam violaret et ex ipso conciperet

Tunc etiam [illegible] qui dixit [illegible] tibi. Dixit [illegible]
tissime [illegible] quod [illegible]
[illegible] quod sibi [illegible] de novamus. Cum
apostoli ad eos venerunt et in [illegible] dixit eos [illegible]

Quousque ministrarent annona ut esset redd[end]o
audiret apostoli dixerunt Non decet ab-
solvi innocentes nocentes vero non
decet. Cum predicassent quinque annis in
Babilonia et iam baptizato rege cum
principibus et multitudine plana fide multi
dilatassent predicti magi in urbe
Sanir [illegible] apostolos [illegible] pe-
tistant idolorum. Et cum illuc apostoli ve-
nissent detinuerunt eos et duxerunt
ad templum solis [illegible] magis et mi-
[illegible] eos sacrificare. Tunc apostoli dixerunt
ut probatis quia hec ydola non sunt dii sed
et [illegible] sunt plena demoniis, iubemus
ergo [illegible] ut inde exeant et simula-
cra sua confringant. Statimque duo
ethiopes nigri et nudi simulacra confri-
gentes abscesserunt cum magnis clamoribus.
Tunc pontifices irruerunt in apostolos
et ipsos occiderunt. Ipsa vero hora serenitas
celo [illegible] tanta fulgura ut templum
in tres partes scinderetur. Et illi duo
magi ictu fulminis [illegible] sunt in carbo-
nes. Rex vero [illegible] pontificibus [illegible]
[illegible] corpora apostolorum ad urbem suam
et [illegible] fabricaverunt ecclesiam [illegible]
[illegible] apostolorum [illegible]

[illegible] apostoli Simon et Judas [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Zamanir
Suanir

Simon qui fuit
[illegible] annorum [illegible]
et [illegible] XX annorum
senex [illegible] est
[illegible] Et Judas
seu Thadeus [illegible]

Laudem dicite deo quia videmus
quod pater vult affligere filium magna
est consolatio filio quia aliquibus tenet
patrem ne eum affligeret. Sic enim
pater celestis vult flagellare peccatorem pro inter-
cessionibus filium petat patrem quod licet
vel penitus. Unde legitur Regum xiiii
cuius turba terruit Saul ne puniret
filium suum Jonatham qui parum gu-
staverat de melle. Ita pater celestis pre-
cipit omnibus ut abstineant a dulcedine
peccati. Si autem aliquis transgreditur hoc
preceptum et non penitet flage-
llabitur morte eterna. Ideo tu homo
implora turbam omnium sanctorum ut
pro te intercedat. Impossibile enim est preces mul-
torum non exaudiri. Unde Johannes vii
Apocalypsis: vidi turbam magnam
quam nemo dinumerare poterat. Dignum
ergo est ut laudamus omnes sanctos dei
primum qui nobis largiuntur multa beneficia. Primum
est alleviatio penalis afflictionis. Unde le-
gimus quod per preces Samuelis septem
annis afflictis habundantia ... fertili-
tatis fuit in septem mensibus dictam
insuper aliquis sanat ex omnibus sanctorum
Sic legitur Luce: Rogaverunt eum pro illa

ut stans pro eam imperavit solui et
dimisit eam. Item dicitur est quod hii qui
vindicant peccatum coram deo. Numeri xxv. le-
gitur de vindicta phinees. Moyses quo[que]
nata sunt a lepra lepra. Item eam se-
cuta est quod liberatio a morte. Item Regum
primo legitur quod Saul adiuravit popu-
lum dicens: Maledictus qui panem
comederit usque ad vesperam, donec ul-
ciscar de inimicis meis. Et non manducavit
populus. Quod erat mel super faciem agri.
Nullus quod applicavit manum suam ad
comedendum quia timebat iuramentum.
Regum xiiii. Porro Jonathas filius Saulis non
audierat iuramentum patris. Extendit
quod summitatem virge quam habebat in
manu intinxit in favum mellis et con-
vertit quod ad os suum. Et ait unus de popu-
lo dixit ad eum pater tuus iuravit populum
dicens: Maledictus qui panem comederit.
Dixit autem Saul ad Jonatham: In-
dica mihi quid feceris. Et ait Jona-
thas: Gustavi modicum de melle, et
ecce morior. Et ait Saul: Faciat hoc
deus ut morte moriaris. Liberavit
igitur populus Jonatham ut non

moreretur / Jonathas fuit peccator, populus
autem fuit amicus sicut dicit [illegible] populus liberat
Jonatham a morte precibus suis. Sic et
sancti liberant peccatores ab eterna mor-
te. Legimus etiam Johannis xi° quod ad
preces Marthe et Magdalene resuscitavit
Lazarum a morte. Ita et nunc suscitat
peccatores a primo peccato precibus sanctorum.
Quia cum sancti deo fuit iam securi, quia
non timent lapsum in peccatum. Hoc autem
sumus valde mirandi. Nam dicit Am-
brosius: Avis quidem volat sub celo
est serena, sed quanto tendit ad infima
tanto est infirma, quia sepe capitur et
illaqueatur. Sic est de nobis, quidem
hic vivimus et plus in timore. Sancti
autem vivunt maximis gaudiis in celo.
p^m Primum est quod die serviunt in celis ab an-
2^m gelis. Secundum est quod evaserunt fallacias et
tercium insidias demonum mundi. Tercium est quod evaserunt
quartum de gravi carcere corporis. Quartum est quod
quintum vicerunt omnem mundum et diabolum. Quintum
6^m est quod iam non timent recidere in peccatum. Sex-
tum est quod nunquam possunt offendere creatorem.
7^m Septimum est quod sunt certi de remunera-
8^m tione omnium penarum. Octavum est quod iam
nonum acceperunt perfectam mansionem. Nonum

Est quod sunt bona societate / Decimum
est quod vident latitudinem faciem christi
Unde de ipsis canit ecclesia Apocalypsis xix
laudem dicite deo nostro omnes sancti
eius et qui timetis deum pusilli et
magni quoniam regnavit dominus deus noster om-
nipotens gaudeamus et exultemus et
Non est mirum quod / ergo deum glorie do
sancti assidue deum laudant
quia vident eum iam facie ad fa-
ciem / qui eos creavit / qui eos a potestate
diaboli liberavit / qui eos a peccato sangui-
ne suo redemerunt / et qui eos in eterno re-
gno coronavit / Sciamus ergo quod sancti
deum vident in celo clarissime / viden-
do agnoscunt perfectissime / agnoscen-
do diligunt ferventissime / diligendo
laudant gloriosissime / laudando gaudent
plenissime / primo sancti deum vident primo
clarissime / Corinthios xiii Videmus nunc per
speculum in enigmate / tunc autem facie
ad faciem / et idem dicit videmus in spe-
culo obscurissime / quia in enigmate id est
obscuritate huius cognitionis / Sancti
vero in patria vident deum facie ad faciem
Secundo agnoscunt eum perfecte et nunquam
eum obliviscuntur / Et quo sunt eo obliviscentur

Celi quo continue manet / quod semper videt
eum quo semper gaudent / Sexta civitas facies
est ita delitiosa / quod ille qui eam videt
/ numquam egrotabit / numquam flebit / numquam
esuriet / numquam morietur / numquam separabitur
ab eo / Et tu homo si vis pervenire illuc inclina
prius cor tuum de pectore [illegible]
Mathei v° / Beati mundo corde / quoniam ipsi
deum videbunt / Vere beati qui videbunt
faciem dei / que est ita formosa ita clara
quod illustrat totum mundum / est etiam valde
amabilis / prout testatur Ecclesiastici xv°
/ Amabilis es domine et facies tua plena
est graciarum / Omnes qui videbunt hanc faciem
/ replebuntur magno gaudio / Nullus
potest enarrare gaudium / quod habent
sancti in celo / qui vident continue eam
faciem / Nam qui esset in inferno / et vi-
deret hanc faciem // infernale ignis tibi
non posset nocere / vt testatur beatus
Anselmus dicit / Mallem esse in inferno
et faciem dei videre / quam esse in celo
et illam non videre / Audi etiam quomodo cla-
ret / Nunquam enim speculum est ita clarum
In speculo enim tu illa vides que
sunt vicina et propinqua / In illa autem

// infernalis

facie videat non solum vicina sed
etiam longinqua. Ecce quomodo est hic
Item orat et invocat sanctum Petrum
aut sanctum Nicolaum. Dat elemosinas
aut ieiunat ad quecumque [illegible]
sanctis impendit putat quod sancti in cele-
stibus avertant se a facie dei. Sancti in
deum illa quasi in facie in mundo esse
non quod intellectus faciem dei videant
in cuius claritate est in speculo quicquid
ei fiat bonum ad honorem eorum. Et
pro orat pro te. Quod sancti videntes deum
cognoscunt omnia sufficientissime
Johannis xvii. Hec est vita eterna
ut cognoscant te deum et quem
misisti Ihesum Christum. Omnes enim cognoscent
dominum a maiori usque ad minorem
a minimo usque ad maximum. Ecce infans
qui hodie baptizatus est in nocte est transp-
rauit quod non cognoscit patrem nec
matrem nescit discernere inter bonum
et malum. Ecce si baptizatus moritur
anima eius tenetur in celo. Efficitur
ita sapiens et sufficiens a facie
dei quod cognoscit illo tunc deum. Sicut
et ante illos qui sunt in celo. Vnde
ibi multi errant qui dicunt quod

20

In celo pater non cognosceret filium / aut
hic filiam / et econverso. Et quia ibi
oportet esse plenum gaudium / si mutuo
sancti non cognoscerent ipsum nec plenum
cognoscerent propinquos in celo / sicut etiam
illos quos ante in mundo numquam vi-
derunt aut noverunt. Unde / Tunc
ipsi scient cuncta que fecerit deus
Et enim scilicet nemo interrogabit / qua
patria / que gente / qua stirpe / genitus
editusque sit / Secundo quantum gaudium
tibi erit veniens in celum / et videbis
et cognosces filium / aut filiam fratres
sorores aut alios amicos tibi in-
carnatos / quia sancti in patria celi se cogno-
scant mutuo. Ex quo etiam reprobi
in inferno se cognoscunt. Unde in dia-
nite Cyrillone. Illos tamen plus gau-
debunt / si viderint secum letari eos
quos hic amaverunt. Et mali plus
cruciabuntur / cum viderint secum
/ quos hic amaverunt et deum despe-
xerunt. Item sancti cognoscendo deum
diligent ferventissime. Unde filius num-
quam dilexit patrem aut amicus amicum
ut sponsa sponsum / sicut sancti diligunt

Deum in celo Secundo quia vident deum perfecte
qualis sit et quis sit Tercio cognoscunt bo-
num quod consequuntur ab ipso consequuntur Hoc merito
quia porro deum in celo diligant ex quo hic in
mundo viventes tantum eum dilexerunt quod propter
eius amorem contempserunt omnes divicias
honores et gaudia quinimmo mundi penas
sustinuerunt ac gaudia mortem pro ipso sustinu-
erunt / immo etiam saepe desiderabant mo-
ri pro xpo Quarto cuius sit eciam in mundo dile-
xerunt multiplex eum diligunt in celo
ubi caro non gravet et nulla miseria
nos conturbat Quarto sancti deum diligendo — Quarto
laudant eum devotissime Ysaie
Clamabat vox sua sicut tuba an-
geli apostoli martires confessores virgines vi-
due et omnes sancti laudant deum
Et quia dignus est omni laude et glo-
riatione / qui eos eripuit de miseria hu-
ius mundi / et perduxit eos ad eternam salu-
tem seu securitatem / ubi de cetero ab ipso
nunquam separabuntur Quinto sancti — Quinto
laudantes deum gaudent plenissime
Ysaie lxxo / Venient in Syon laudan-
tes deum / et leticia sempiterna super
capita eorum O quanta erit leticia / ubi
deus contemplabitur sanctos ubi plenum

Gaudium vbi nullus dolor / vbi nullus
clamor / vbi nullus sempiternum gau-
dium Apocalipsis xxi non erit dolor amplius / nec
clamor / nec [illegible] / sed in corpore erit
eterna sanitas / que nunquam terminetur
et in anima erit eternum gaudium / quod nunquam
interminetur Ysaie lxv° / oblivioni tra-
dite sunt angustie ab oculis meis
Nolite ergo o homines tristari si tibi eve-
nerit infirmitates et adversitates in
hoc mundo que sunt breves et tem-
porales / presertim cum cito transeunt et habebis
pro eis mercedem in celo Romanos viii°
Non sunt condigne passiones huius temporis
ad futuram gloriam / que revelabitur
in nobis Ideo xpus dicebat apostolis Johannis
xvi° Vos quidem nunc tristiciam habetis
iterum autem videbo vos et gaudebit
cor vestrum / et gaudium vestrum nemo
tollat a vobis Pro qua instructione xpi
[illegible] pro vobis feliciter dicam

primo

Sancta mater ecclesia instituit festivi-
tatem omnium sanctorum hodie cele-
brare propter duas causas primo propter de-
dicationem cuiusdam templi Romani quod cum
[illegible] [illegible] primo [illegible] construx-
erunt maximum [illegible] [illegible]

Audi vide tace si vis vivere in pace [illegible]
Quamvis veritatem loquitur caput [illegible]
Ista mutant homines de [illegible] [illegible]

In cuius medio collocantes omnium pro-
vinciarum simulacra statuerunt per circuitum
respicientes talibus vestibus idolum
Romanorum, et cum idolum alicuius
provincie verteret posteriora idolo Romanorum
statim intellexerunt quod illa provincia
recessit ab eorum dominio. Ipso vero imperio (Continue igitur Romani decima mittebant ad illam provinciam magnum exercitum et provinciam iterum subiugabat pro domino)
tenente Foca, cum iam diu Roma
fidem recepisset, Bonifacius papa quartus
predictum templum impetravit a Foca
cesare. Eliminata igitur omni spurcitia
cum idolorum consecraverunt illud in ho-
nore beate Marie et omnium sanctorum, et sicut
illud templum omnium demonum quondam fuit, ita nunc (que mente vacillat ad mariam vel [illegible])
est in omnium sanctorum. Quarto propter suppletionem 20
omissorum. Multa enim festa sunt vel multi
de quibus nullam memoriam facimus. (Non enim possumus omnium sanctorum festa peragere propter eorum multitudinem quia multi sunt, unde Johannes dicit in Apocalipsi: Vidi turbam magnam in celo quam nemo dinumerare poterat [illegible] stantes ante thronum dei, tum etiam propter temporis)
Ideo ecclesia ordinavit rationabiliter ut
quia non possumus agere memoriam
singularem singulorum, saltem brevi tempore
saltem honoremus [illegible] in simul una die
per honorem. Quinto maiestas [illegible]
[illegible] vel saltem eius honorem
sanctis impendimus, deum in sanctis
honoramus [illegible] aut in [illegible]
sancti universaliter deum pro nobis exorant.
brevitatem quia etiam annus dies non sufficeret pro celebratione eorum
sufficienti.
Sexto institutum est propter negligentie expiationem, et ut sanctorum gratiam
inveniamus. Licet enim paucorum festa agamus, tamen adhuc illa pau-
ca festa negligenter agimus, quia laboramus, quia peccamus, quia
tunc homines maxime inebriantur et luxuriantur. Et ideo dicitur
domini per Jeremiam: Viderunt eam hostes et deriserunt sabbata eius.

solempnitates vestras odivit anima mea. Et quicquid negligenter admisi
hac hodie supplere possum et si offendimus vos in solemnitatibus
vestris peccando hodie veniam gratiam invenire possumus. Sicut qui
offendit aliquem de familia alicuius potentis tota familia

offendit et vitat
sibi factum, cum autem
placatur ille sic omnibus
omnibus placatur. Sic
qui offendit aliquem
sanctum omnes sanctos offen-
dit et ideo debemus
ipsos hoc placare
devote orando et
laudando. Sexto
institutum est propter
utraque utilitates nostras
et maior utilitas
est in hoc modo illi
qui habent multos
amicos in curia re-
gis amicos et fami-
liares si aliquam
aliquam causam
agere coram rege
inde melius causam
terminant sic est de
omnibus sanctis.
Cum enim omnes et
duorum festum agimus
devote illorum suf-
fragia habemus multo
magis quam homo

Ostensum est in quadam visione se-
cundo anno ab institutione predicte solem-
nitatis. Dum enim hac die custos ecclesie sancti
petri circuisset omnia altaria et imple-
visset suffragia omnium sanctorum, et demum
rediisset ad altare sancti petri ubi paulu-
lum requiesceret extra se raptus
est. Et ecce vidit Regem regum sedentem
in sublimi solio, et omnes angelos
astantes in circuitu. Tunc adve-
nit virgo virginum in prefulgenti dya-
demate, quam sequebatur magna
multitudo virginum et viduarum. Statim
Rex ei occurrens assurrexit, et assistente
solio fecit eam sedere. Iuxta quem
venit quidam vestitus de pellibus came-
lorum quem sequebatur multitudo ve-
nerabilium seniorum. Deinde venit aliquis
in habitu pontificali quem sequebatur
chorus in simili habitu, post hec venit multi-
tudo militum, post quos advenit innume-
ra turba diversarum gentium. Omnes igitur
advenerunt ante solium regis et flexis
genibus ipsum adoraverunt. Tunc qui
sunt induti habitu pontificali quem

habemus omnes sic hoc facimus magis adiutorium habemus in celesti
curia coram creatore nostro et pro nobis orat et impetrabile est
quod nos exaudiat, quia cum plures sunt qui pro aliquo petunt
tanto citius exaudiat //

Cuius sequebatur chorus in sede
pontificali inchoabat matutinas
aliis precedentibus angelis. Ante qui predictum
custodem ducebat, exposuit eidem visionem
reginam in prima acie beatam virginem,
illum esse Iohannem Baptistam cum patriar-
chis et prophetis qui sunt vestibus pilo-
camelorum, illum autem in pontificali sede
dixit esse Petrum cum ceteris apostolis, milites
autem martyres, reliquam turbam confes-
sores virgines et viduas, qui omnes
venerunt ideo, cum teporem ut pro honore qui
hac die ipsis exhibebatur a mortalibus deo
gratias agerent, et premisso officio orarunt.
Deinde duxit eum ad aliud locum, ubi
fuit homines utriusque sexus, ubi vidit
aliquos gaudentes in lectis diversis delicatis,
alios inopes et mendicantes. An-
[illegible] dixit autem ei quod locus purgato-
rium esse. Gaudentes dixit esse illas a-
nimas que habent multa suffragia ab
amicis, egentes vero illas que non habent multa.
Precepit autem ei angelus ut
cuncta nunciaret summo pontifici ut iste
post festum omnium sanctorum institueret diem
commemorationis ut illi qui non habent suffragia

Suffragia haberent saltem semel
in anno gratia. Idcirco debet in hac die
sanctos honorare et devote implorare
ut ibi ipsi nobis dignarentur in presenti
vita acquirere gratiam dei et post mortem
vitam eternam ad gaudium nos perducant.

Videns ihesus turbas ascendit in
montem capitulo v°. Sicut dicitur
pentapolis in historia scholastica. Penthapolis Sodome
fuit regio ditissima et opulentissima
habens in se quinque reges et quinque civitates
scilicet Sodomam Gomorram Adamam Sebojam
et Segor. Qui in hiis civitatibus et castellis
et villis in tota regione commorantes
erant homines inmundi facientes peccata
enormia absque verecundia et sic pre-
mit eas et magna habundancia panis et
vini. Venerunt tres angeli ad abraham
in specie humana. Dicit Glossa antiquita-
tis. Ex quibus unus venit ut nunciaret abra-
he de filio. Et duo alii venerunt ut sub-
verterent Sodomam et Gomorram et
totam penthapolim regionem. Quod cum
retulissent abrahe, recordatus est abra-
ham fratris sui loth qui habitavit in So-
doma. Et ait. Numquid hic perdes iustum

Rum iniquo. Si fuerint ubi quinquaginta
iusti nonne parces illo propter eos. Tunc ait
Abraham quasi pavidus descendendo
ait. Et si fuerint xl iusti vel xxx vel xx
nonne parces illo. Dixit angelus. Non
delebo eos propter decem iustos. Venerunt // Si invenero decem iustos
angeli vespere Sodoma sedentem Loth
in foribus civitatis. Et apprehensum cum
uxore et filiabus eduxerunt extra
civitatem. Et statuunt eum in monte
dicentes. Ne respicias retro, sed fac te
salvum in monte. Egresso ergo Loth de So-
doma pluit dominus super civitates sul-
phurem et ignem. Et respiciens uxor Loth
retro versa est in statuam salis, quam
Josephus se dicit certe vidisse quasi se
manentem. Et quia quecumque scripta sunt
ad nostram doctrinam scripta sunt. Igitur
ex ista hystoria notare debemus istas doctrinas.
Et primo quod divicie et habundancia panis et
vini fuerunt occasio Sodomitis peccandi. Et
nunc est quidem multi homines habentes
tanto maiores peccatores, quod habundancia
deliciarum a via corporali et peccata com-
pellat, ideo quod ipse dominus vituperabat di-
vites dicens ve vobis divitibus qui hic
habetis consolacionem vestram. Luce vi°

Et cum laudat pauperes dicit beati pau-
peres spiritu quoniam ipsorum est regnum celorum Unde
hodiernum ewangelium testatur dicens
In illo tempore videns ihesus turbas
ascendit in montem Et cum sedis-
set accesserunt ad eum discipuli
eius Et aperiens os suum docebat eos
dicens Beati pauperes spiritu quoniam ipsorum est regnum
celorum Beati mites quoniam ipsi possidebunt
terram Beati qui lugent quoniam ipsi consolabuntur
Beati misericordes quoniam ipsi misericordiam
consequentur Beati mundo corde quoniam ipsi deum
videbunt Beati pacifici quoniam filii dei vo-
cabuntur Beati qui persecucionem paciuntur propter iu-
sticiam quoniam ipsorum est regnum celorum Beati eritis
cum maledixerint vobis homines
et persecuti vos fuerint et dixerint omne
malum adversum vos mencientes propter me
Gaudete et exultate quoniam merces vestra co-
Hodierna dies est / piosa est in celis
omnium sanctorum quos debemus honora-
re omnes et quia non possemus eos
singulariter honorare quia tot sunt
quod ipsorum nomina ignoramus nec sunt tot
in anno Et etiam quia semper occupati
mundanis necessitatibus ergo statutum est ut
ipsos honoremus omnes una die Ita

nec tot dies
per annum

Cum sancti peruenerunt in celum paruit sibi
sicut beatus Matheus declarat dicendo
viam in quibus deberet ambulare. Sic in
tribus. Si nos eciam peruenire in celum sicut
isti peruenerunt. Sanctus Matheus dicit ascen-
dit in montem Thabor qui est mons
in Galilea ut creditur qui valet aliis
doctoribus [illegible] solus fuit in monte virtutum ut ipse
sic exemplaret [illegible] vocem et doctrine
Unde sanctus Silvester dicit Ihesus xij [illegible] sancti quod
[illegible] [illegible] dicitur quod est et
[illegible] quod debet voluit ad eam peruenire [illegible] (voluit)
[illegible] et in primo suo sermone [illegible] no-
[illegible] [illegible] [illegible] demandare (qualiter ad ipsam debet deveniri)
Unde ipso hoc eciam [illegible] in die omnium
sanctorum legitur Cuma quibus [illegible] sic vixit
sic hic exposuit dominus Ihesus [illegible] et docuit
Et ideo ad [illegible] devenerunt scilicet ad [illegible]
ut nos si volumus eciam ibi devenire
ipsam doctrinam [illegible] ad mandatum [illegible]
[illegible] textus intelligenciam que est [illegible]
Et [illegible] [illegible] [illegible] et hodie sit
[illegible] licet [illegible] [illegible] acceperit
beatitudinem in innumerabilibus rebus po-
suerit qui dixerit quando quod hec est [illegible]
qui patitur [illegible] de possessione et paupertate

Et hoc est ipsorum anima vel beatitudo, sicut dicit
Et de isto est ipsorum cogitatio locutio et labor
et talium deus est venter. Unde textus pau-
li apostoli. Alii dixerunt quod prima beatitudo
est comedere et bibere cum aliis et epulari cotidie
et in leticia esse, et cum mulieribus gaudere
vel cum ipsis mulieribus conuiuari. Et ipsorum hodie
plurimus est numerus, et eorum deus est venter
sicut dicit sanctus paulus. Et tales sunt So-
domite. Et tales etiam fuerunt plurimi tam supe-
riores qui fuerunt in figuris dicere ipsorum. Unde
dicit magister augustinus. Alii posuerunt beati-
tudinem in dignitate regum ducum et papa-
tu vel [illegible] dixerunt dignum fuisse
[illegible] in isto mundo. Et tales fuerunt hypocrite
et pessimi paganorum, qui deum non noverunt. Ita
quod per possessiones suas divicias patrias suas
cum omnibus delectacionibus [illegible]. Et
[illegible] acquisierat primam beatitudinem in
hoc mundo ponebat. Sed hec tota beatitudo
fuit fantasmatica et deceptoria, quia docet
[illegible] sicut in illo di-
[illegible] qui per beatitudinem [illegible]
de die in diem [illegible] Et [illegible]
[illegible] apud medicos et
[illegible] Sed sanctus Matheus
ponit hodie octo beatitudines et ipsarum
prima est sic cedat. Et [illegible]

prima

Denique qui seminat oportet primo terre me-
liora[n] et cum eo nec sic convenit qui nollet esse
Sed si quis desiderat terre meliorem non
debet recusare laborem domini cum est inter
nos qui hec audiunt libenter / quia sicut di-
citur Paulus ait / sic etiam debet libenter
audire, si hic stare vult deum concipit. Prima prima
beatitudo hec: pauperes spiritu i[d est] libera volun-
tate non coacta necessitate. Ille enim est pauper
spiritu qui non amat mundum / nec ea que sunt
in mundo. Nam omnis dilectio que est in mundo
/ aut fit in divitiis aut in deliciis / aut
in honoribus. Cum ergo ista omnia contemp-
nit / et qui etiam seipsum contempnit putan-
do se viliorem / et indigniorem / et peiorem
in corde per humilitatem quam deum / nam est liber
in spe / et re ideo erit beatior in re / quando
conspiciet faciem dei. Item qui se contempnit
per humilitatem / contempnit etiam facile temporalia
bona. Cum enim sit inimica [illegible] quibus est
spoliata paupertatis / id est contraria cupiditatis.
Unde ille est beatus spiritu / qui est volun-
tate inops. Item xii omnia non omnes pau-
peres salvabuntur, sed omnia per humilitatem con- / Nec omnes divites dampnabuntur
verterunt pauperem divites / Sic paupertas
pauperem omnia sicut superbia (?) est
spiritum et est fons et origo omnis peccati. Hic

i

Sic etiam humilitas est radix omnis boni
Hec digna et perfecta est / qui est sub vo-
luntate pauper propter deum / sic emit
celestia in celo vocatur est hereditaria om-
nium bonorum eternam qui se hic in terris hu-
miliat / ergo est ut exaltetur in futuro / Un-
de dicit dominus Math xix / Omnis qui reliquerit
ut patrem aut matrem agros domos etc
propter me centuplum accipiet / post paupertatem
est alia via scilicet mititas / Nam qui est
pauper patienter sustinet / Ideo est mitis et
et mitis / Mitis est ille qui non offen-
dit proximum / Mansuetus est ille qui tolle-
rat offendentes / Aliter: sunt multiplices
contentes qui libencius volunt iniurias
pati quam facere / Et ubi equitas regnat ibi
ageret ubi est in terris nisi in celo
Et qui nunquam malum pro malo reddit vo-
luit / Ideo mites possidebunt duplicem
terram / scilicet terram proprii corporis quam domiunt

iiia

et terram paradysi quia quieverunt in via
cum tamen non possiderunt / Tertia via
est beati qui lugent non illi qui defle-
ant mortem carnorum aut dampnorum sed qui
deflent peccata sua / Quarta beati qui ita flent
quod eos desiderium carnis pelleat / et absorbet
caritatis cor / Unde O felix lacrima que

Unde

Abstergit manus suas ab omni isti appellabuntur
hic in conspectu in pena et miseriis appellabuntur
eternaliter. Beata via quarta qui esuriunt etc. i. qui
appetunt iusticiam ad omni desiderio, sicut
esuriens cibum aut siciens potum. Unde dicitur
eam appete. Beda instruunt dicens: Singula
bona proximis communicare, pati iniustos, et hec in-
sticia tenemur primo est Deo, proximo et sibi.
Deo tamen secundum honorem creatori, amorem redem-
ptori et timorem iudicia. Proximo similiter
obedienciam maiori, concordiam pari, bene-
volentiam minori. Sibi etiam tamen munditiam
cordis, custodiam oris, disciplinam carnis. Ta-
les ergo saturabuntur dulcedine boni-
tatis Dei. Quinta via beati misericordes.
Misericordes sunt qui faciunt miserum cor
qui alterius miseriam reputant suam et do-
lent de malo alterius sicut de suo. Misericordia est dimittere rancorem, iniurias
et odia et dare subsidium spirituale et corpora-
le. Et debent esse misericordes tamen super peccatis
ita ut ipsa deleat per penitentiam et per elemosinam.
Misericordia consequuntur remissionem
omnium peccatorum. Beda: de primo et bene fa-
ciendo. Et per caritatem remittitur illi omnis
culpa. Sexta via beati mundo corde. Mundus
cor est mundus quod est mundus a prava cogitatione

Quarta

Beda

vnionem

Quinta

Sexta

Sicut pectus que
est templum Dei cor
est mundus

a

Et erit etiam totus mundus ab iniquitatibus
ibi cum oriuntur peccata. Ibi sicut radices que
si fuerint precise non ... sunt ibi resecat
tamen dicit et punit. Ideo ut sit videns
oculis carnalibus sic cordis. Et dicit augustinus
oportet esse purum quo debet aspici sole
sic oculus cordis debet esse purus quo
debet videri deus. Unde videbunt deum qui
per fidem et per ea scilicet est in spe et est
7a in divinitate. Septima via est pacifici
fici. Tamen etiam pax non datur alteri nisi //alteri
illis qui sunt longe immersi ab omnibus ma
lis. qui cum patientia in tribulationibus //in oblivionibus //in oblocucionibus
in infirmitatibus et in omni adversitate
8a Unde vocabuntur filii dei. Octava via
est qui persecutionem patiuntur non propter scelera sed
sicut quam perpetraverunt ut latrones
qui sunt puniti contra leges. Sed qui pa
tiuntur propter iusticiam. sic illi qui sunt passi
de quibus Machabeorum. cum parentibus de
gerunt mori quam comedere porcinas
carnes contra legem Moysi. Sic passi
sunt sancti martires propter legem et fidem
dei. Iste sunt octo virtutes seu vias quibus
omnes sancti pervenerunt in celum. Sic et nos
oportet ibi venire paupertate. humilitate
lacrimis. iusticia. misericordia. patientia

Sicut omnes sancti dei. Et quod inmodera-
sit hec plenitudo breviata erunt
Sint lumbi vestri precincti Luce xii°
Racione quia amor et diligencia tenet
operantem in opere. Et ideo amor alleviat
omne grave opus et amarum dulcorat
et omne longum abreviat. Ut in Iacob
qui servivit pro Rachel apud laban
vii annis et sibi videbantur pauci
dies. Isto amore fuerunt repleti patres // repleti repleti
veteris et novi testamenti pro quo sustinuerunt ma-
gna inmaria et sustinebant multa tor-
menta. Nonne grave fuit beato petro in se-
nectute pati martirium crucis. Nonne fuit
grave beato martino in senectute predicare
et pati derisiones. Certe amor ista omnia
alleviat. Fuit enim repletus spiritu sancto cu-
ius cum laborat lingua predicatoris nisi
nichil adesset gratia salvatoris. Unde ge-
deon in libro iudicum dicit. Si inveni
graciam apud te da mihi signum quod tu sis qui
loqueris et ne recedas a me. Quod dicitur. Suppli-
co domine ne recedas a meo corde. Ne
recedas ab ore meo. Et hoc in signum
est quod tu loqueris per me. Auditor enim de
cetero libencius audiet. Verbum dei homo
enim multa acquirit per verbum dei. Primo ble-
gz verum fidem. contricionem pectoris. gloriam
cordis. puram confessionem tam ipsorum

peccatorum / multitudinem volunt / et recuperationem
vite salutis. Dicit deus ad moysen Deutero
6 / Erunt verba que precipio tibi in corde tuo
et narrabis ea filiis et meditaberis sedens
in domo tua et ambulans in itinere, dor-
miens atque consurgens et ligabis ea quasi
signum in tua manu. Nam dicit augustinus Non
minus reus erit / qui verbum dei negligenter
audierit quam ille qui corpus christi per negligentiam
in terram cadere permiserit. Et beatus marcus
predicavit non tantum ore sed etiam vita mori-
bus et exemplis. Luce in xii° luce

In illo tempore. D. I. D. S. Sint lum-
bi vestri precincti et lucerne ardentes in
manibus vestris et vos similes hominibus
expectantibus dominum suum quando revertatur a
nuptiis ut cum venerit et pulsaverit confestim
aperiant ei. Beati servi illi quos cum venerit
dominus invenerit vigilantes. Amen dico vobis
/ quia precinget se / et faciet eos discumbere
/ et transiens ministrabit illis. Et si venerit
in secunda vigilia / et si in tertia vigilia ve-
nerit / et ita invenerit beati sunt servi illi. Hoc
autem scitote / quia si sciret paterfamilias qua
hora fur veniret / vigilaret et non sineret
perfodi domum suam. Et vos estote
parati quia qua hora non putatis filius
hominis venturus est etc.

Quia dicunt sancti anima est res egressa a
[d]eo reddi cum fructibus post reditum / nec
debet ea plus uti / nisi tamen deum pro eo
redditur quod ad hoc [illegible] in confes-
sione [illegible] aliis [illegible] debet tenere
in [illegible] spiritualibus. Haec igitur anima mea
est nobis gressa [illegible] a deo. Iterum cum
[illegible] reddere. Hoc fecit sanctus Mar-
tinus anima [illegible] statum vitam duxit
quia fuit [illegible] et [illegible]
[illegible] vitam [illegible] in statu spirituali
[illegible] cum est [illegible] qui expectat
[illegible] a deo pro labore / quod non est [illegible]
[illegible] in labore nec [illegible] in [illegible]
[illegible] sua qui debet laborare et vigilare
[illegible] vult ut [illegible]
[illegible] / et facit nos esse sanctos [illegible]
ad laborem / et esse [illegible] in manibus
[illegible] ostensione [illegible] Ideo dicit [illegible]
[illegible] sancti. Diligentes et vi-
gilantes in obsequio dei videmus bene
quod [illegible] vult [illegible] / et [illegible] longam ve-
stem [illegible] cum vestem [illegible] Hinc et [illegible]
[illegible] maledictus homo qui facit
opus dei negligenter. Anima ergo quod [illegible]
[illegible] sit [illegible] in [illegible] et [illegible]
[illegible] sit [illegible] et affectio / De quibus
[illegible] cogitationes et [illegible]

// septima

Hos iubet deus precingere cingulo assidue
meditacionis in diuina lege et studiorum
sacre scripture. Ad Ephesios vi° State suc-
cincti lumbos vestros in veritate induti
lorica iusticie. Vnde Ieronimus ad paulinum
Ama studium et vitia carnis non ama-
bis. Dicit lumbi corporis sunt de quibus
procedit concupiscencie carnales et impu-
ra opera hos iubet deus precingere cingulo
discipline. Vnde Gregorius Lumbos precingi-
mus cum carnis luxuriam per continenciam co-
artamus. Dico cum nobis deus precipit ve-
ut castitatem ut teneamus in corpore et bo-
na opera faciamus quia una sine altera non
placet deo. Dicit ille qui aut bona facit et
luxuriam non deserit aut ille qui castus
est et non exercet bona opera castitas enim
modicum valet sine bona operacione
nec opus bonum valet sine castitate.
Vnde Dauid in psalmo Declina a
malo et fac bonum. Quapropter quociens homo
persentit sibi evenire malas cogitaciones
statim eas precingat per passionem et non
permittat eas ad lumbos peruenire. Prima
si consentit eis voluntate peccata libenter
exerceret et non poteret. Unde dicit Dauid
Beatus qui tenebit et allidet paruulos suos
ad petram paruuli sunt prime cogitaciones

Peta est cristus. Prima quanto cito mala co-
gitatio pervenerit ad delectacionem / non potest fieri
sine peccato. Augustinus cum dat pro modica de-
lectacione illud pro quo xps se tradidit / repu-
tat xpm stultus esse mercatorem. Ysidorus Omne
namque amenum est quod delectat / etiam quod cru-
ciat. Et in psalmo Si mei non fuerint domina-
ti tunc immaculatus ero et emundabor a delicto
maximo. Vult etiam deus ut habeas
lucernas ardentes in manibus / lucernas in ma-
nibus tunc portamus cum per bona opera nostra
proximis monstramus. De quibus predicitur sic
luceat lux vestra coram hominibus ut vide-
ant opera vestra bona. Triplex est lucerna ꝑma
prima est operis quando bona opera faciamus
ad exemplum proximorum. Unde Judith lucerna de-
[illegible] Tabernaculi in festo [illegible] est vero au-
xilium. Vitam et [illegible] [illegible] / auxilium
eorum sancti [illegible] [illegible] / prima sicut
potuerunt in terra iam est potencior in celo.
ante faciem sui debent [illegible] [illegible]
fuit peccatoribus cum viverent / et augmentum eorum
imperatur / et pro eis orant [illegible] de multo
plus. Unde [illegible] omnis caritas [illegible] non est
imminuta sed augmentata. Unde lucerna
designat elemosinam que debet esse
in manibus, id est dum in vita non post
[illegible], id est post mortem [illegible] illi faciunt

Qui in plus dant elemosinas quam facultates
sue posse non vincunt. Secunda lucerna sine te
lucebit ante oculos plus lucet quam in se
est per tercium. Sicut elemosina uti-
lior et utilior est in vita quam post obi-
tum. Sicut melius est precavere a fovea in qua
quam non deo lapsus est post liberari a
fovea in qua iam cecidit. Sic melius
est bonum opus facere in vita propria cum ca-
ritate quam in fine facta per eos qui alios
2a post mortem que sepeliunt jacta. Tercia lucerna
est pura intencio. Math. vi. Lucerna cor-
poris tui est oculus tuus. Si oculus tuus fuerit sim-
plex fuerit, totum corpus lucidum erit.
[illegible] Quicquid facis non bona inten-
tione nil tibi proderit. Quarta lucerna est
tcia predicacio. Proverbiorum. Lucerna pedibus meis
verbum tuum. Quod dicit Gregorius: quidam ad
prius oculi et per alios videre [illegible]
prius pedes fieri et per alios [illegible] facere
lumen fieri et per alios illuminare. Ad
quod prius attendere et per alios adducere
constructo et per alios fortes facere. Manus
vertere [illegible] et per alios indigentibus
porrigere. Act. [illegible] Qui aliquid facit et
docet. Unde subditur: Et vos estote simi-
les hominibus expectantibus dominum suum. Sy

Recitat² a nuncijs prima omnis crea-
tura est prime vnon fctt homines ideo
vult dicit ut primus offensis hominibus
vo psppl: dcombg non dolose vsque
bg. vitatus canibus / ita in tabe steo
pepl: / si tonabilibus hominibus prima lig
pt dicit omnium creaturarum / in psalo est
lenis homini pt² quod creauit omnes be-
atitudo. Rubr. ergo modo recit² dui
a nuncijs primo qui veniet ad extre- primo
mum iudicium. Vnde Iacobus in come-
lia ad impias dicit omnes / qui tempi-
gens a nocturnis / et in celo constabat
copulauit sibi multitudine angelorum
et hominum. Vel sic. Dic cum veniet que-
admodum vidistis eum euntem in celum
Secundo recita² a nuncijs qui visitat cor- 2o
nuna hominis p gratiam prima dicit appa-
ret dedig cor suum p deuotionem. Tercio 3io
recita² a nuncijs ad mortem hominis
pux illud probabile ergo / quia hora
non putatis filius hominis veniet
Vnde ipse dicat² ut cum venerit et
pulsauerit confestim aperiant ei. Et
quia sicut tribus modis recit² a nun-
cijs. Ita tribus modis probatur / qui primo
veniet ad generale iudicium. Primo p

Terre motus per pestilencias per fames
per pressuras gencium / Mathei xxiiij consur-
get gens contra gentem / et regnum adversus
regnum / et erunt pestilencie et fames
/ et terre motus / hec autem omnia sunt
inicia dolorum / Cum ista incipiunt ista
fieri iusti debent gaudere / quia iusti se-
parabuntur de tenebris ad lumen vite / Sed
mali debent timere / quia eis appropinqua
bit pena eterna / Secundo pulsabit per an-
20 gelos tubis dicens / surgite mortui ve-
tus nite ad iudicium dei / Tercio pulsabit
per molestias egritudinum / Ideo Luce xii
aperiamus / et si venit cum amore suscipiamus
Ipse iudici pulsanti nos velit exire
de corpore recipiat / Omni vero nunc de sua
spe et caritate securus est / et effectum suscipere
liceat ei / Quintum cum Christus in nobis
bellat / Unde Cantica Ieremie ... me ...
mei tota die / qui intra bellantes
adversum me / Sed Luce xxi ...
illi quos cum venerit dominus invenerit
vigilantes / Et petri v sobrii estote
et vigilate / quia adversarius vester diabolus
tamquam leo rugiens circuit querens quem
devoret / Et notandum facit nos esse sobrios
primum abstinencia ne recipiunt intra se per

Et alius similis est post quendam ducem Car-
thaginem de quo refert Solinus libro quo-
rum VII. Iste dux habuit bellum contra
quosdam de Affrica. Affrici enim sunt
magni bibuli. Ideo dux accepit ma-
gna dolia vini et misit ad quandam re-
gionem que est terra serpentosa sicut
dicit Ysidorus. Ista terra persimilis est
herbis venenosis que sunt intemperate
et ista placet dare edentibus qui sunt se-
candi aliquam insensibilitatem ut pos-
sint secari sine dolore. Ergo iste dux
posuit dolia vini in tentoriis et fe-
cit sicut in castello. Affrici gaudentes
invaserunt tentoria et invenientes vina
alia comederunt et biberunt et ex isto
vino infecti statim omnes obdormierunt
profunde. Dux hoc explorans reddiit super
eos et omnes miserabiliter occidit. Sic
facit diabolus peccatoribus qui miscet calicem
sceleris ad suas luxurias et facit insen-
sibiles. Unde proverbiorum XXIII. Inebriaverunt me
et non sensi. Ergo fugiamus calicem
huius sceleris exemplo sancti Martini
cuius vitam et diem hodie celebret.

Martinus Sabarie Pannoniorum oppido
oriundus est. Filius cuiusdam tribuni

Sed paganis licet sub Constantino Juli-
ano Cesaribus militaverit non sponte, quia
ab infancia sua sanctissimo deo optabat. Jam
cum esset annorum xii invitis parentibus ad
ecclesiam confugit, et se cathecuminum fieri
postulavit, et extunc heremum intrasset
nisi tamen infirmitas sibi obstitisset. Cum
cum Cesares decrevissent, ut antiquorum
filii pro patribus militarent, Martinus cum esset
annorum quindecim ad militandum cogitur
uno tantum servo contentus, cui vicissim
ille ministrabat, et calciamenta detrahe-
bat et tergebat. Quodam hyemali tempo-
re ambianensium portam transiens cum qui-
tibus nudus obviavit quidam pauperem qui-
petebat elemosinam a pretereuntibus. Sed
cum omnes nuda ante pertransirent, Sanc-
tus Martinus gladium arripiens et clami-
dem quo erat indutus divisit, et par-
tem pauperi dedit. Sequenti igitur nocte vidit
Christum indutum parte clamidis sui quam pauperi
dederat, ipsumque Christum audivit loquentem
ad angelos: Martinus adhuc cathe-
cuminus hac me veste contexit. Unde cum
esset annorum xviii baptizatus est. Interea
irruentibus barbaris Galliam, Julius Cesar
contra eos pugnaturus erogavit militibus

Petivit sed martinus donativum militare
nolens petivit accipere noluit sed Cesari
dixit ego sum miles christi non licet mihi
pugnare Unde indignatus sibi Julianus dixit
ipsum non religionis gratia sed metu belli mi-
liciam resignaret Martinus vero intrepidus ait si ig-
navie mee asscribitur crastina die
astabo inermis ante aciem et in no-
mine christi protectus signo crucis non clipeo aut
galea hostium cuneos penetrabo securus
Unde iubetur custodiri ut inermis obi-
ceretur barbaris ut dixit Sed die sequenti
hostes mittunt legatos dantes se et omnia
sua Unde non est dubium quod meritis
sancti viri facta sit hec victoria Et exin-
de relicta milicia perrexit ad sanctum Hyla-
rium episcopum et ab eo ordinatur accolitus
Monetur autem in sompnis ut visitaret parentes adhuc gentiles Postmodum autem
incidit in latrones Cumque unus vibra-
sset securim in caput eius ictum feri-
entis alter inhibuit vinctis post
tergum manibus cuidam traditur custo-
diendus interrogatus vero a latrone an ti-
meret nunquam se dixit tam securum esse quia
sciret misericordiam dei in temptacionibus affuturam

p(ro) parentes

Intrepidus quia predicavit latinis et quibus
cum ad [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] ducat
laudabilem vitam. Cumque preesset me-
diolanensi ecclesie [illegible] quasi esse sibi ob-
viavit et recepit [illegible] quo tollerent. Cui-
us [illegible] se taceret quo [illegible] vo-
caret. Ille ait [illegible] omnibus [illegible]
ubi [illegible]. Et cum martinus vide-
ret [illegible] [illegible] adiutor est [illegible]
[illegible] quod faciat in [illegible] / spatium [illegible]
Itaque quibus inventum / [illegible] vero [illegible] manifeste
[illegible] [illegible] ad plebem. Tunc [illegible] [illegible]
caret / [illegible] ordinare [illegible] venisse
tam ordinatus utique. Tunc construxit
monasterium / duobus fere milibus ab
urbe / ubi cum lxx discipulis vixit
in multa abstinentia. Nam ibi nemo
vinum bibebat nisi quem coegisset
infirmitas / [illegible] [illegible] se [illegible]
fungebant. Et plerique civitates
ex eis episcopos [illegible]. Cum quendam
[illegible] [illegible] nomine martyris / et de mar-
tire [illegible] [illegible]. Martinus [illegible]
invenire. Tunc [illegible] [illegible] [illegible]
sepulcrum orabat deum quatinus sibi ostenderet
[illegible] [illegible] / ut indicaret. Conversus

Ad levam videt stare nigerrimam umbram
cui adiuratus a martino dixit se fuisse
latronem et ob scelus esse peremptum.
Continuo igitur fecit destrui altare. Fuit
etiam valde iustus. Unde cum invitatus fuisset
ab imperatore maximiano et sibi calicem
primo oblatum fuisset, sperantibus cunctis
quod ipse daret regi, ipse dedit suo presbi-
tero, putans eum esse digniorem, qui
ipsi calicem daret bibere. Legitur etiam
eum in quadam solempnitate ad ecclesiam veniens
quendam pauperem nudum cernens precepit mar-
tinus, qui precepit archidiacono ut eum
vestiret. Et cum distulisset martinus ingres-
sus secretarium tunicam illi suam tribu-
it, et iussit eum cito abscedere. Cum
ergo archidiaconus eum moneret ut
procederet ad agenda solempnia, ipse
dixit se loquens dixit se ire non posse do-
nec pauper vestem acciperet. Archidiaco-
nus non intelligens quia ab extra fuit
tectus cappa, intus vero nudus, nec vi-
debat, fuit igitur compulsus ad forum et
emit tunicam vilem et curtam pro quinque
argenteis, et eam ira proiecit martino.
Qua ille recepta induit, cuius manice
usque ad cubitos, et longitudo usque

Ad gemma pendebatur. Sepius autem missam
celebraret apparuit globus igneus super ca-
put eius. Cum autem manus lavaret in
missa ad dextrum, manicis cum albam re-
colligentibus brachia nuda remanserunt
sed continuo angeli brachia eius coope-
ruerunt celesti veste. Ipse etiam obitum
suum ante praescivit et fratribus revelavit
tunc omnes flentes dicebant: Cur nos
pater deseris. Et ille cum flentibus compassus
ploravit et oravit: Domine si adhuc populo
tuo sum necessarius non recuso laborem, fiat
voluntas tua. Cum autem diu iaceret
a fratribus et a discipulis rogaretur ut
de lecto pro vili cilicio et cinere decum-
bebat ut aliquod stramentum poneret.
Ille ait: O filii non decet christianum mori
nisi in cilicio et cinere. Et cum supinus
iaceret et a presbiteris rogaretur ut rele-
varet mutatione lateris, Ipse ait: Sinite
me fratres, sinite potius volo aspicere
celum quam terram ut spiritus dirigatur ad
dominum. Et hoc dicto vidit ibi dyabolum
assistere. Cui ait: Quid hic astas cruenta
bestia, nihil in me ~~funeste~~ reperies. A-
brahe sinus me recipiet. Et in hac
voce emisit spiritum anno domini ~~[illegible]~~

~~xlvijo~~ / ubi corpus eius resplenduit ut
sol / cantusque angelicus auditus / ad cuius
obitum Pictavienses et Turonenses conve-
nerunt et inter eos orta est magna alter-
catio / de corpore eius quod Pictavi-
enses dicebant quia est monachus / nobis re-
quirimus quem dedit tibi se suis ordinibus
datus est ablatus / nobis a deo dona-
tur / nocte media cum Pictavienses dormi-
rent a Turonensibus per fenestram in na-
vigio ad urbem Turonicam deportatur
Sanctus autem Severinus Coloniensis episcopus
cum die dominica post matutinas circui-
ret sancta loca illa hora qua vir sanctus
obiit / audivit angelos dei in celo
canentes vocavitque archidiaconem
suum / interrogavit si quid audiret At
ille se nil audire dixit. Episcopus monuit
ut diligentius auscultaret Ille cepit
sursum extendere collum aures erigere
et in pedum summitatibus ~~...~~ stare / suspensus // attonitus
baculo sed cum episcopus oraret pro eo / audivit
quasdam voces in celo Cui episcopus dixit
meus Martinus est qui migravit de
mundo Et nunc ~~...~~ angeli deferunt
eum in celum demones autem affuerunt
qui eum retinere voluerunt sed nil fecerunt &c

Reperte. qui ipsi receperunt. Item quod die
dum sanctus Ambrosius Mediolanensis
episcopus missam celebraret obdormivit
super altare inter prophetiam seu epistolam. Et
cum nullus presumeret eum excitare et sub-
diaconus ad audiendum legere epistolam, post
autem duabus vel tribus horis excitaverunt
eum dicentes iam hora preteriit et populus
valde lassus expectat. Supplicabat ut
domnus meus iubeat episcopus(?) epistolam legat. At
ille: Nolite turbari, quia frater meus Martinus
migravit ad dominum, et ego funeri eius obse-
quium prebui, sed solennem orationem
complere non valui, quia me excitastis.
Tunc illi diem et horam notantes
invenerunt tunc sanctum Martinum migrasse
ad celum. Erant duo fratres unus cecus et
alter contractus ~~[struck]~~ qui cecus contractum ferebat
et contractus ceco viam indicabat. sic per eius
mendicitatem acquirebant magnam pecuniam.
Qui audientes quod ad corpus sancti Martini multi
infirmi sanabantur. Cum in translacione corpus
eius ad ecclesiam duceretur timebant ne corpus
iuxta domum in qua manebant duceretur
et sic ipsi sanitatem curarent. Nolebant enim
sanitatem recipere ne deperiret eorum questus.
Cum igitur ipsi fugientes sunt ad aliam domum

//Cecorum

Crux sup Math Elemosina est arca dei et semper est deo propinqua pro quibuscumque pctis facta mong dei gra impetrabit, dimittit peccatorum, ipsa absolvit, tenebras fugat, ignem inferni extinguit, hec cum magna fiducia porte celi aperiuntur, et velut regina nulla ianitorum, nulla custodum inhibere prohibetur, unde nec audit dicere, quis es tu, et unde venis, sed omnes eam suscipiunt hic ille,

Transtulerunt per quam corpus eius de
dua non putabant. Cum ergo fugerent
corpus eius ex impio pectus servaverat
et sic ambo sunt salvati. In vite: Certe
certe est maximus adiutor omnibus se invo-
cantibus, quia ipse suis precibus impetrat eis
eternum gaudium. Ad quod nos perducat.
Ora pro nobis Deum Judith. Primo
dicit doctores dicit Cuma deus respi-
cit ad tria opera vel ad ieiunium ad orationem
et ad elemosinam, que est gracior quam
ieiunium et oratio. Ieiunium est bonum propter ma-
ceracionem corporis, et tamen melior est oratio devota
et humilis in qua etiam fit maceratio
carnis. Sed tamen est optima elemosina ad
quam deus plus respicit. Tamen est su-
premus actus. Nam in datione elemosine
fit ieiunium si tibi subtrahis necessaria. Sed
si das superflua, iam non das tua sed dei
et ergo in hoc paciatur pauperi. Ymmo in
elemosina fit etiam oratio. Sicut dicitur: Con-
abscondite elemosinam in sinu pauperis et
ipsa orabit pro vobis. Nam cum quis acci-
pit elemosinam tenetur orare deum pro suis be-
nefactoribus. Unde legitur Luce xix c° In
die palmarum cum dominus venit ierosolimam
in asina, et expulerat vendentes et

Exeuntes de templo Respexit super illos
qui ponebant munera in Gazophilacio
ubi divites ponebant multa Et cum
vidisset pauperculam viduam mittentem duo
minuta que iuste per laborem et sudorem
acquisierat Convocatis ad se discipulis ait
eis dicens Amen dico vobis quia hec vidua
paupera dedit plus omnibus quia alii dabant
de superfluo Ista vero totum victum suum Exemplum
tale est quia Salomon et David habundantia ex
auro et argentum iactabat in plateis quia ita
prodesset ad edificandum Et tamen dicitur quod
hec vidua plus dederat quam illi omnes Et
hoc quia deus plus pensat bonam intentionem
bonam quam illud quod datur Unde Thobie
x° Si multum fuerit tibi tribue habundanter
si exiguum exiguum impertire Unde psalmus
labores manuum tuarum quia manducabis
beatus es et bene tibi erit Unde Thomas
Si haberem tantum unum grossum et viderem pau-
Durch perem velle mori fame Et non darem
sibi et peteret mori Et si moreretur homi-
cida essem illius coram deo Ideo omnibus vi-
dua quamvis non tantum propter hoc sicut etiam casta
debet fugere et ebrietatem Unde dicit Ovi-
Ovidius dius Inicium luxurie est gula et ocium
[illegible] sicut faber liberius ... aquam
sic [illegible] luxuria cum gula et ocium

Sed qualis debet esse vidua. Apostolus in-
dicat dicens: vidua eligatur non minus
sexaginta annorum, que uxor unius viri
fuit, testimonium in bonis operibus habens. Cum
sequitur dicens: honorare. Unde dicit idem ad Thimotheum:
Viduas honora que vere sunt vi-
due. Nam scriptura dicit: honora maiores
tuos et dilige proximum tuum. Ideo debemus
honorare hanc sanctam viduam cuius hodie
festum agimus. De qua legimus hec et huius
tempore ora pro nobis dicendo: quam tu mihi sancta
es, cum hec ita dicam, credimus. Et pro quibus
salutemus etiam virginem salutacione angelica.

Beata Elizabeth fuit sapiens mulier
se ipsam regendo, fuit fortis adversa pa-
ciendo sufferendo, fuit diligens et se-
dula in dei servicio se exercendo, fuit timo-
rata dei offensam cavendo. Primo dico quod
fuit mulier sapiens. Proverbiorum xiiii°: mulier sapiens
edificat domum, insipiens vero constructam
destruit manibus. Domus ista est anima cuius-
libet hominis que peccatis destruitur et virtutibus
edificatur. Item prima Eva destruxit suam
domum manibus quando extendit manum suam
ad lignum vetitum. Sed hec sapiens mulier
Elizabeth edificavit domum suam quia se ipsam
bene rexit in virtutibus. Cuius domus fun-
damento extitit fides super quam collocavit

primo

se tamquam super petram. Unde ipsa figurata
est per Abigail. De qua legitur Reg. 10 c.
erat mulier sapientissima et speciosissima.
Erat enim Abigail post mortem sui mari-
ti copulata fuit David regi propter sua(m)
sapientiam. sic et beata Elizabeth post mortem
sui viri desponsata fuit Christo. Unde in cro-
[illegible] gaudet dicta Regina [illegible] et oc-
tuatis seculi contempsi propter amorem domini
mei Ihesu Christi quem vidi quem amavi
20 in quem credidi quem dilexi. Ergo fuit
mulier fortis in adversis. Proverbiorum xxxi. Mulierem
fortem quis inveniet procul et de ultimis
finibus pretium eius. Et dicitur mulier propter
mulieres fragiles ad peccandum fragilitate
adversitatibus molles ad fletum prone ad in-
ledendum. Fortem autem in adversis raro quis
inveniet. Unde pretium est de celo. Talis fuit
sancta Elizabeth que fuit patiens in adver-
sis. Unde dicitur vidue multiplici-
ter tam per propinquos tam per extraneos
vexabatur per trahat ad amorem seculi. Et aliquando
propter filii perturbabatur eius. Secundo legitur Trenorum
i. De civitate Jerusalem facta est quasi vi-
dua domina gentium princeps provinciarum
facta est sub tributo plorans ploravit in
nocte et lacrime eius in maxillis eius

Non est qui consoletur eam ex omnibus cari-
bus eius. Omnis anima eius spreverunt eam et
facti sunt ei inimici. Tertia vero vidua non de
desperacio, si non habet consolatorem hic in mundo
cogitet quod habet in celo consolatorem fidelem
Christum. De quo scriptum est: Iuxta est dominus hiis
qui tribulato sunt corde et humiles spiritu
salvabit. Tercio sunt sicut Elizabeth que
diu vidua vixit et deo placuit. Ideo in celo
magnam mercedem promeruit et obtinuit.
Ipsa eciam signata fuit per Judith que Olo- tercio
fernem gentem prostravit. Sic et ipsa diu vidua
vixit. Tales dicunt quod sunt mihi sedula et di-
ligentes in dei servicio. Ecclesiastici xxvi°: Beata
mulier sedula delectabit virum suum. Quando
eum delectant uxores a viris, que sunt
diligentes in dei servicio et sedule in
suis obsequiis. Sic Christus dilexit quam illam
mulierem que tam sedule sibi serviebat Ideo
plus orando ieiunando et vigilando, sed
eciam per amorem eius pauperibus et infirmis di-
ligenter serviendo. Ideo signata est per Mar-
tham. De qua dicit Lucas: Martha autem quarto
satagebat circa frequens ministerium. Quarto
dicunt quod debet mihi sunt timorata. Proverbiorum
xxxi°: Fallax gratia sed amore quarum et
pulchritudo sed corporis est vana, sed mulier timens

Deum ipsa laudabit / Item qui timet deum
bene erit in extremis / et in die defunc-
tionis sue benedicetur / Sunt in se timore(s)
dei non similem / qualem habent hii qui propter
timorem gehenne non audent peccare / qui timent
|| Si non esset pena penam // numquam omitterent alias peccata / Alius autem
habent timorem filialem qualem habent hii
/ qui propter deum cessant a peccatis / qui timent
deum offendere / qui timent ab eo separari
/ qui etiam si nulla pena esset numquam
peccarent / Unde ipsa significata est per hester
|| [illegible] De qua ~~Domum~~ dicitur / Vidi te domina quasi
angelum dei et turbatum est cor meum
pre timore glorie tue / Valde mirabilis et gratia
plena est facies tua / Ita quod omnes angeli desiderant
eam inspicere / Unde quicumque eam vide-
bit in celis / numquam esuriet / numquam sitiet
numquam cruciabitur / numquam infirmabitur
/ numquam mori poterit / Quando faciem iam vi-
det beata Elizabeth / Ideo dominum eam
invocare debetis / O sancta Elizabeth in-
vocamus / potens es apud deum propter tuam sanctitatem
/ Et nos sumus miseri et pleni
peccatis / Et nos sumus miseri et pla-
gratie reliquit vias / Ideo misericordiam tuam
adiutorio ora pro nobis simus salvi vel
ut salvemur / Amen videat per salutem deum

Sancta Elizabeth fuit filia Regis hun-
garie / Hec fuit nupta / Langrauio Tu-
ringie et fuit nobilis in moribus repleta spiritu
sancto abiecit in iuventute Hec post obitum
sui viri desponsata est xpo Et divitias ge-
nitoris sui more apostolorum dedit in vsus paupe-
rum Columba hospitale construxit ibi quod
sustenit pauperes et egrotos innumeros post
mos tales claudos et omnes miseros qui-
bus assignavit ministros pro necessitate Con-
siderans autem plus deo se esse gratam / quidquid
ipsa pauperibus impenderet / Ipsa sola servi-
vit cunctis leprosis et infirmis / quod nec
proximi eorum nec ancille eorum aspicere po-
terant / Ipsa lavit eorum capita et pedes
Accidit quadam die solempni ipsam intrare
ad ecclesiam in parochia sua / et elevans o-
culos vidit ymaginem crucifixi Et compassa
in corde ait Ecce dominus meus pendet in
cruce nudus punctus spinis et ego vilis mu-
lier sto in auro et preciosis vestibus Et ex
compassione effecta debilis cecidit in terram
Quam astantes portaverunt ad hospicium suum
et asperserunt aqua benedicta ut resurgeret Elizabeth regis
Et deinceps deposuit coronam / Et Andree Vngarie filia
ornatu ... / ipsa erat ad langra desponsata lu-
dowico pio ... filium nomine ... la-
ngrauio tres filios habuit / primus patriarcha aquilegiensis Secundus
episcopus Bambergensis Tercius qui successit patri in hereditate
qui habuit quatuor filias prima regina francie Secunda du-
cissa Slesie henrico copulatur que fuit beata Hedwi-
gis Tercia fuit sanctimonialis ex ordine sancti Benedicti Quarta
fuit regina vngarorum Tercius

Germanum qui fuit successor patris. Duas
filias, primam duxit in coniugem dux Bra-
bantie, alia permansit in virginitate in
cenobio Aldenbergensi. Deus autem opera-
tione ipsius cum uita fruebatur magna mira-
cula fecit in eius uita, que etiam post mor-
tem. Et primo legitur de ea quod quadam
die ibat ad hospitale quod construxerat
cum duabus puellis tantum et in introitu
domus inuenit quendam paralyticum a na-
tiuitate nimio iacentem, cui compaciens
respexit similiter quid pateret. Ille mor-
nuit cum capite mouet nil uidit. Cui
sancta Elizabeth subiunxit in dulcedine di-
lecte mi fili, ex precepto tibi ut dicas michi
quid patiaris. Cum subito surgens de
lecto ait: A natiuitate mea sum paralyticus
et nunquam usque nunc sicut iam sanus fui. Illa
ipso miraculo festinanter recessit ne ab aliquibus
hoc miraculum cognosceretur. Fuit ita hu-
milis que in tercia hora matutina le-
uauit se ut pauperes cooperto capite ua-
lis ipsa etiam in hospitale omnibus sub-
ueniret similiter. Cum autem deo placuit ut hu-
manam mortem redderet, quadam die cum
obdormiuit apparuit ei angelus dicens: Veni
electa mea dilectissima iam ingredere

/ vor

Superna tabernacula tibi preparata Man-
serit exequias confessa et communicata ac sacro || sicut
oleo inuncta a principio usque ad galli-
cantum cepit exspectare dicens Hec instat
hora in qua virgo suum filium genuit Et
valedicens omnibus presentibus tradidit spiritum
deo Ubi deus ostendit multa miracula circa
eius tumbam Quedam puella cum peteret
potum ab alia puella quedam irata dixit
ei demon accipe et bibe diabolum Veniens
est puelle ut credens tysicon i. demon
ascendit per eius guttur Et statim clamat
se pati dolorem in collo et ventre cum gemitu
ululavit et vix dormivit per omnia eius membra
ille vero mirabiles gestus faciens et horri-
biles voces reddebat obsessa a demo-
nio In tali igitur statu mansit per bieni-
um Tamen ducta ad tumbam sancte Elizabet
dum quidam sibi obtulisset modicum panis
ad manducandum et aquam ad bibendum
mox surrexit sana Quidam vir nomine
Heinricus dum teneretur in carcere deo se
sacramentaliter commendavit et beatam Elizabet
invocavit in adiutorium que sibi apparuit
in nocte consolans eum Tamen sententiamque
suspendii et detinet ad patibulum venit

Legitur de beata Elizabeth quod in hospitali Marburg quod construxerat et se in eodem hospitali cum pauperibus ancillis sociavit Elemosinas pauperibus in servicio [illegible] in ipsa [illegible] pluribus eius [illegible] dedit ut

aphiam in patibulo. Iudex assumpsit pueri-
bus ut eum deponerent et in sepulcro
involverent. Parata igitur fovea cum esset
depositus cepit invocare precibus sancte
Elizabeth et statim surrexit a mortuis.
Quidam vir nomine Johannes deprehensus
est innocenter cum quodam fure et adiu-
dicatus est cum eo suspendio qui rogavit
homines ut pro eo dominum exorarent et
statim Elizabeth invocarent adiutricem.
Cum ergo suspensus esset audivit sancte Eliza-
vocem dicentis Confide deo et sancte Eliza-
beth statim liberaberis. Statimque rupto
fune cecidit de alto loco alio fure rema-
nente. Tunc gaudens ait O sancta Elizabeth
tu me liberasti et statim [illegible] nu-
lle statio. Tunc quidam volebant eum
iterum suspendere. Et iudex ait quem deus
liberavit ego non permitto iterum suspendere.
Quedam puella nomine Beatrix fuit
gibbosa et molestiam diu passa insupportabilem
quam diu per annos portasset ad tumbam
sancte Elizabeth et ibi orasset [illegible]
[illegible] gratiam invenit. [illegible]
[illegible] et statim Elizabeth [illegible]
[illegible] et me [illegible]
[illegible] a vertam

a sua visitacione. Cum igitur negata re-
cederet et iam processisset dimidio alterius
miliarii cum filia, lucescit primo diluculo
tamquam ipsa obdormivit, et vidit quasi
puellam beatam que dixit ei: puella
[illegible] surge et ambula. Et surrexit sa-
na. Grates tamen reddidit deo devotissime
et ad adiutorio beate Elizabeth meruit
vitam eternam, ad quam nos perducat.

Simile est regnum celorum decem virgi-
nibus. Math. xxv°. Videmus quod lam-
pas sit ex lucido vitro, si quia vitrum est
fragile, si semel defuerit [illegible] non
restauratur, sic et per [illegible] virginitatem. Prout
dicit Ieronimus: cetera iudicia carnis si sunt
perdita et corrupta non restaurantur. Ubi
[illegible] virgo [illegible] peccato est in [illegible]
non est qui suscitet eam. Et Metusala dr-
[illegible] sunt ut fiunt que numquam revo-
cantur. Voluntati [illegible] omnium amissum ne-
[illegible] [illegible] Augustinus de [illegible]
[illegible] sic dicit quidam [illegible]
[illegible] quod me delectat et [illegible] re-
[illegible] gladio et [illegible]
vadam ad medicos [illegible] mo-
[illegible] vulnus accipit quod longo tem-
pore renovatur ad pristinam sanitatem ut

Aliquis numquam sanatur. Ecclesiastica forte a vulne-
ratur. Sic est de homine qui peccat teme-
rarie et voluntarie perstans longe vivere
et postea penitere. Cui vix nulla cautela nisi
mors et nulla medicina nisi chorea mortis.
Noli ergo peccare remittendo te longe
vivere. Ecclesiastica: nescis vitam diei. Secundo dico tibi
talem confessionem qualis tibi sufficeret ad salu-
tem. Et si in confessione invenitur damna-
bile peccatum. Ecclesiastica Gregorii dicit: [?] nat[?]
et tunc prima est infirmatio post. Ecclesiastica nescis
quando inveniet penam, qui non potest aptum
tempus ponere. Unde apostolus dicit: Ecce nunc tempus
acceptabile, ecce nunc dies salutis. Et Isaias
dicit: Querite dominum dum inveniri potest et
invocate eum dum prope est. Aliquis [?]
ergo medicina corporis: confessio, lotio, planctus.
Dein [?] claritas vite, oleum, candela[?]
et flamma ignis. Vita designat puritatem
vite. Ecclesiastica ix°: Omni tempore vestimenta tua
sint candida. Oleum autem est dilectio dei
et proximi. Ecclesiastica ix°: Oleum de capite tuo
non deficiat. Flamma ignis designat
fidem cum operibus. Nam fides sine operibus
et operibus non sufficit ad salutem. Unde dominus
dicit. Matthei: Si vis ad vitam ingredi

Decima mandata dei Sed nichil est Racio
virginitatis Ecci xxvi° Non est digna pon-
deracio continentis anime Et Jeronimus dicit
Virginitas est corona regalis quasi quibus
indutus sunt ... eminencior erit De
hac virginitate dicitur Math xxv°

In illo tempore d. I. d. d. parabolam hanc
Simile est Regnum celorum decem virgi-
nibus que accipientes lampadas
suas exierunt obviam sponso et sponse
Quinque autem ex eis erant fatue et quinque
prudentes Sed quinque fatue acceptis lampa-
dibus non sumpserunt oleum secum prudentes vero
acceperunt oleum in vasis suis cum lampa-
dibus Moram autem faciente sponso dormi-
taverunt omnes et dormierunt Media autem
nocte clamor factus est ecce sponsus venit
exite obviam ei Tunc surrexerunt omnes
virgines ille et ornaverunt lampades suas
Fatue autem prudentibus dixerunt Date
nobis de oleo vestro quia lampades nostre
extinguntur Responderunt prudentes dicentes
Ne forte non sufficiat nobis et vobis Ite
potius ad vendentes et emite vobis
Dum autem irent emere venit sponsus
et que parate erant intraverunt cum eo ad
nupcias et clausa est ianua Novissime

vero venit et relique virgines dicentes
Domine domine aperi nobis. At ille respondens ait
Amen dico vobis nescio vos. Vigilate
itaque quia nescitis diem neque horam

Consuetudo est quod homines solent
se ornare vestibus ad sollempnitates
et maxime quando volunt ire ad nupcias vel
ad aliqua convivia. Sic et sancta Kathe-
rina / que debuit intrare ad celestes nup-
cias preparavit se gloriose quia ornavit
se vestibus nupcialibus / vestis autem nupcia-
lis est multiplex videlicet alba camisia
/ splendens tunica / latum pallium / anulus in
manu / et corona vel sertum in capite. Quibus
vestibus fuit ornata sancta Katherina
primo Spiritualiter / Primo habuit albam camisiam
que designat ipsius castitatem / et sicut
clara nullis placet sine dote / hec castitas non
plena est quam ipsa virgo candida / et puritatem
mentis verum etiam exterius et honestatem
et bonam famam. Unde ut virgo custodiret se
ab illicito visu a nocivo auditu / et a
tactu inhonesto. Ista camisia fuit bene
ornata. Hec virgo sancta quia potius voluit
pati martirium / et amittere vitam / quam
fidei iacturam / et coronam virginitatis / que virg-
initas tenet primum locum apud deum

Hec virginitas ornatur auro continentie
auguste / et singularitas sicut Secundo sancta Katheri- / 20
na ornata fuit tunica rubea. Quia
tunica rubea designat hic arctam vitam
et martirio. Nam sicut tunica tegit camisiam
/ ita austeritas vite conservat castitatem. Et sicut
calor ignis mundat vas ab immundicia / et splendidius
sic arcta vita purgat animam et fovet casti- /
tatem. Castitas cum precipitur in ecclesiastico
/ Sic addidit ista sancta virgo quod corpus suum
constrinxit ieiuniis genuflexionibus et vi- /
giliis. Tercio beata Katherina habuit pallium / pal- / tercio
lium cum sit latius et tegit omnia vestimen-
ta / et hoc designat caritatem que operit multi-
tudinem peccatorum. Et ista debet esse lata ad deum
scilicet ad amicos et ad inimicos. Psalmus: Asti- /
tit regina a dextris tuis in vestitu de-
aurato circumdata varietate. Sicut enim aurum
excellit omnia metalla et decorat ea sic
caritas ornat omnes virtutes quia omnis
virtus nihil valet sine caritate. Sic testatur / metallum
Paulus ad Corinthios 13o. Si distribuero omnes / supra
facultates meas in cibos pauperum etc. Isto
pallio caritatis bene fuit ornata sancta Ka- /
therina / et dilexit deum super omnia et
proximum suum sicut se ipsam. Quarto sancta Kathe- / quarto
rina habuit anulum aureum cum ornat

homines in imperiis et bene desponsat sibi
que ornat omnes homines ante deum Sic
cum anulus est circulus nullum habens finem sic
omnis qui ornatus est anulo fidei perveniet
ad tale gaudium quod numquam habebit finem
Item anulum fidei habuit beata katherina
Quia neque humana neque prima neque divina
potencia eam avertere a fide Ideo iam regnat
cum Christo in eternum Tercio habuit coronam
quarto scilicet sertum in capite Corona autem sertum
decorat homines Ideo ponitur in signum
decoris et alacritatis membro scilicet in capite Corona
notat perseverantiam que perficit omnes alias
alias virtutes Quia cum perfectus sit homo sine
deo et non perseveraverit in eo Unde in
apocalipsi Esto fidelis usque ad mortem
et dabo tibi coronam glorie Corona enim est
signum victorie et honoris Ipse est unus
est corona victorie et sertum exultacionis quia
ipsa perseveravit Et quod beata katherina
perseveravit in bonis operibus et vicit
carnem mundum et dyabolum Ideo coronavit eam
cum deus corona glorie et honoris Super
ornat autem virgines deus glorie particularia
Que etiam de veste intercapitali quia de
creat quilibet homines diversis cum deo
vult servire Sed eam qui valde [illegible]

Arma pro patiencia contra persecuciones quatuor re-
media. Primum remedium contra pati a deo p(ri)m(um)
ut quando deus per egritudinem sagittat cor-
pus et percuciat aliqua infirmitate. Contra
te hic clipeum paciencie et humilitatis
... ne sagitte domini perveniant usque ad
animam. Et quando sic abiecto clipeo paciencie, et ipam occidant
et impaciencie ... domini ... in paciencie
sagitta dei que destinet sanacionem suam
animam occidunt eam. Sic ergo paciens
in infirmitate corporis. Secundo sunt vulnus
que data sunt pati ab homine vel omnibus
persequentibus. Secundum remedium pati homo 2m
a diabolo qui sagittat eum per terra desideria
per suas temptaciones et per adversa vicia
Sed caue homo ne sagitte ipsius perve-
niat usque ad animam, ne consentias eius
temptacionibus sed resiste ei viriliter et cum
adiutorio dei vincas diabolum. Tercium re- t(erc)iu(m)
medium ergo pati a proximo qui sagittat
eum in cetibus detraccionibus aut mala
persecucione. Contra has sagittas homo debet
preponere clipeum caritatis ... si odiatur
tuo inimico qui detrahit tibi et te confun-
dit tunc sagitte penetrabunt animam
tuam et occidunt eam. Unde dicit sanctus ...

[illegible]
[illegible]

Diligite inimicos vestros et bene facite hiis
qui oderunt vos. ut sitis filii patris vestri qui
est in celis. Exemplum huius in beata virgine Ce-
cilia [illegible] pro suis inimicis. Secundo in animo deum
beata [illegible] a sponso vero qui corpus suum flage-
llat. Jeiuniis vigiliis et orationibus et aliis
bonis operibus per se [illegible] exercitiis. Sed caue ne
ista opera perimat animam tuam. Causa si ieiu-
nas oras vel elemosinas das ab affectu
humano et ad vanam gloriam iam perdis ho-
norem premium. Et sic [illegible] est salaman-
dre que est quedam bestia qui viuit
in igne ubi aurum crematur et vesti-
menta de ipsa facta renouatur per ignem. Sic ipsi
diligentes [illegible] cum purgat [illegible] per [illegible]
[illegible] quamuis tamen sit plus perfecta. Sed
[illegible] quamuis [illegible] emittit ignem. Sed
ad tangere [illegible] aut aliquo lapide
statim emittit ignem. Ita multi ho-
mines in prosperitate sunt pacifici. Sed
qui vexantur vindictam volunt. Contra
[illegible] exemplo [illegible] virginem [illegible]
[illegible] aduersa et [illegible] vestibus
[illegible] ad quibus [illegible]
[illegible] aut alia. Celeste gloriam
Regis [illegible] cum [illegible]
[illegible] et omnibus [illegible]

Erudita fuit sufficientissime. Cum esset
annorum xv etatis et pulcherrima quam assum-
pserunt duces Regum et alii et honorifice
et delicate nutrierunt. Fuit autem Regis
filiam. Tunc dum tenuisset usque ad eta-
tem xviii annorum. Quadam die stans
in castro suo cum militibus et pedisequis
sociis simulibus, vidit per cancellos
et turmatim plura non longe distantes
intrantes et exeuntes. Que dum quereret,
quid in ea esset, responsum est ei quod quidam
ibi solitarius vitam duceret. Que causa
causa devotionis visitavit. Cui ait cupio
eum visitare. Et assumptis quibusdam de mi-
litibus et pedisequis disposuit se ad iter.
Cum dum appropinquasset heremitorio here-
mite, Vos ait famulis, me expectate
hic. Ego sola cupio sibi loqui. Tunc
ingressa pulsavit ad fenestram. Cui here-
mita aperiens et videns eius cla-
ritatem vix loqui poterat. Tamen
eam honorifice invitavit et misit ca-
sam sedere. Requisivit causam sui adventus.
Tunc dixit filia Regis, et venisse causa
devotionis. Cui ille: O dilecta filia, ha-
bebis ne sponsum? Tunc respondit nulla magister

Nec accipere volebant quibus consentire no-
lui. Gemma dixit quare. Illa respondit: In-
dicam nunc tam nobilem, tam divitem,
tam pulcram et tam sapientem, ut in
omnibus nos possem [illegible] complementum invenire.
Cui ille: O dilecta filia, video nec conse-
ntire compari proposito. Cum vidit sic Gem-
ma ait: O dilecta filia, ego novi unum pa-
tricium qui vocatur in hoc incomparabili-
ter excedit. Cum eius assensum, si potuero, in
cunctis meditabor. Si placet respondit, ego
libenter inveniam istud videre. Cui Gem-
ma ait: Exacta [illegible] sit et ve-
debo si possum eum ad conspectum portare.
Cum exivit, Gemma se prostravit orans
et dicens: Domine omnipotens Deus, qui es omnium crea-
tor et pater omnium creaturarum, oro te ne per-
mittas ipsam ita nobilem et pulcram periclitari
ne in errore infidelitatis. Et sicut eam
creasti pulcram et decoram, ita
[illegible] eam interius [illegible] sua fe-
licitate. Cum hoc dicto esset, quedam puel-
la in etate xv annorum apparuit ei [illegible]
[illegible] suam [illegible] sua. Cui ait: ubi
est puella pro qua ille rogavit, qui appa-
ruit [illegible] fenestra volavit eam, cum ve-
niret [illegible] est et [illegible] de quo

Dixeram vobis / et hec est illa cuius
Katherine dum vellet eam amplecti /
mutata est iuvencula retrocedente in
statim Christus (amore) Cui ait puelle vultus
tue pectus sponsus. Cui ego promitto
vobis gratiam in vita bonum finem in
morte / et eternam beatitudinem in futuro
Et hec mea iam est vera pretiosa conso-
latrix. Cui ait hoc desidero totis vi-
ribus et nichil magis dulcius estimo in hac
vita / Respiciente igitur iuvene ad illa
virgo cepit lanceam amoris ardenter Dum in traz
Dominum elevans secundum fecit pedes / et dixit
mea dilecta filia o virgo hec presenti
tempore ego vos renovare sacro baptismate
te Domini virgo o sancte pater / quamquam nescio
ad implendo Domini genitrix. Adiecit vir
vere oportet persistere pro adquirere morte
Cui ait o pater immo per obtentum tamquam
iuvencule / non recusabo pati mille tor-
menta. Cui ipsam baptizavit confirmavit
instruxit et dimisit dicens: vade di-
lecta filia / sed procedat ut deus affuerit vo-
bis in tuo proposito. Cui egressa invenit
omnibus / que videns preminio amore non iuvenem
potuit. Cui ait alio Maxencius imperator
loqui

Convocavit omnes tam divites quam
pauperes in civitatem Alexandrie
precepitque ut immolarent ydolis. Chri-
stianos vero nolentes precepit puniri. Kathe-
rina vero residens in palacio et audiens
mugitum diversorum animalium cantus
et plausus illuc accessit et aspexit
multos christianos duci ad sacrificia me-
tu mortis. De quo ipsa sauciata do-
lore cordis audacter perrexit imperatori.
Salutacionem tibi imperator dignitas or-
dinis porrexissem si deum celorum cognosceres. Et cum
tunc revocares a cultura demonum. Mi-
raris celum et terram mare et omnia que
in eis sunt, mirare solem lunam et
stellas et famulatum eorum qualiter ab ini-
tio mundi usque ad finem die nocteque cur-
runt ad occidentem et numquam fatigantur. Quere ergo
quis est creator deorum et illum adora. Ipse est
rex regum et dominus dominancium. Cumque dixisset
plurima de Christi incarnacione sapienter contulisset
Cesar stupefactus ait virgini: Sine nos sa-
crificium explere, dixit, et postea hec tibi responde-
bimus. Tunc iussit eam diligenter custo-
diri. Et postea ingressus palacium ad-
mirans eius pulchritudinem atque pruden-
ciam, ait virgini audiui magna eloquencia

Et mirati sumus de tua prudencia Zacari
pari sermone ~~inter~~ dari. etiam pene obliti
sumus. Vivit autem prudencius illa ab innatis
sequimini. Vos vidit scriptum est. Nec te eciam
ancille nec te pudeat [illegible] ipsum. Sermone
meum tibi dicam [illegible] causa laetandi
et epulitatis gratia. Ego sum Katherina fi-
lia Regis Costi. que propter amorem domini ma-
divitias contempsi. Deum autem Jesum quem
tu colis nec te recalim quecunque [illegible]
sunt. Cui Maxencius. Si ita est ut tu asse-
ris. tuus totus mundus errat et tu sola ve-
dicis. Cui illa. [illegible] te [illegible] non
~~permittas~~ prima a tuo sermone et non
[illegible] ne videtur. Aut [illegible] quod non
[illegible] ~~[illegible]~~ sapiencie
Mandavit occulte per litteras in omnibus
provinciis ut omnes magistri [illegible]
[illegible] ad ipsum [illegible]
nea. Qui [illegible] in [illegible]
Adducti autem sunt L oratores de diversis
provinciis. qui excellebant omnes [illegible]
in sapiencia ut [illegible] disputarent
Ipsa autem [illegible] Et ecce
angelus assistit ei asserens et confortans.

Tam ut esset constans que omnes non solum
vinceret / sed etiam ad palmam martirii de-
nunciaret Cumque educta cum dei adiu-
torio vicit omnes Tam audientibus cunctis
sapientiam peritus nil sciverunt loqui
et effecti sunt quasi muti Tunc vocavit
eos imperator / statim constanter quia
cuncti crediderunt ad dominum ihesum christum / audiens
hec Cesar iussit omnes cremari in medio
civitatis / et virgo confortavit eos ut venirent ad
martirium et instruxit in fide Cumque proiecti
essent flammis Tunc nimio signo sancte
crucis signati spiritus deo commendaverunt Et
nec capillus capitis nec aliquid vestimentorum
eorum igne ledebatur Cumque sepulti essent christia-
ni a christianis Cesar ait virgini O generosa
virgo consule tue iuventuti et secunda in
et eris sola post reginam in palacio meo
Cum illa despiciens talia dicere que etiam ne-
phas est cogitare Tunc iussit eam scor-
pionibus / et postea recludi in obscuro
carcere ubique cruciari fame / et post duodecim
diebus Recedente autem imperatore pro quibusdam
causis Regina ad carcerem cum porphirio
principe militum transiit et pro christianam
katholicam fidem christi susceperunt Revertens
autem Cesar iussit eam adduci ad se et

Dixit ad eam. Elige tibi unum de duobus
aut sacrifica diis aut innumeris diversis
tormentis peribis. Respondit. Quecumque potes ex
cogitare perfice et noli differre, quia desidero
me offerre Christo. Tunc quidam prefectus suasit
cesari ut infra triduum faceret quatuor rotas
insertas ferreis clavis ut per hec terreret virgi
nem horribili tormento. Virgo autem deum
exoravit. Et ecce angelus domini confregit
rotas et interfecit quatuor milia pa
ganorum. Regina vero hoc inspecto incre
pavit cesarem de tanta sevicia. Et mox
iussu imperatoris extractis mamillis et abscissis
est decollata et obtinuit palmam mar
tirii. Porphirius autem sepelivit corpus
eius honorifice. Qui mox decollatus est cum
ducentis militibus. Post hec imperator ait
virgini. Tu que hec omnia fecisti per in
cantaciones et graviorem mortem obtinebis. Que
cum renueret, cesar ait. Jam aut diis sacri
fica aut caput amittes. Illa ait. Fac que
cumque vis. parata sum pati omnia tormenta
pro honore dei. Tunc data sententia iubetur
decollari. Cumque duceretur ad locum passionis,
erectis oculis et manibus in celo ora
bat dicens. O spes. o salus omnium fidelium. o
decus et gloria virginum. o bone Ihesu, obse
cro te, ut quicumque in sua necessitate me
invocaverit et qui memoriam passionis
mee egerit in exitu anime sue a corpore

Et in quacumque necessitate / consequatur
effectum tue peticionis / et audivit vocem
dicentem veni dilecta mea electa iam
parata tibi est ianua celi / Nam his qui
celebraverint passionem tuam pro multo optata
desideria de celo / Cumque decollata fuisset
emanavit lac pro sanguine de corpore
eius / Angeli vero accipientes corpus
suum de illo loco deduxerunt illud ho
norifice ad montem Synai qui xx dietis
distat et sepelierunt de cuius tumba
emanavit semper oleum / ad sanacionem
multarum infirmitatum omnibus eam qui ad
invocaverit in adiutorium senciet graciam
dei in hac vita et post mortem vitam
eternam / Ad quam nos perducat pater

Ambulans Ihesus iuxta mare Ga
lilee Mathei iv° Karissimi bene sc
itis quod homo aliud sequitur vel dili
genciam propter lucrum / aut propter famam aut
propter auxilium vel propter amicicias / Si ergo
volumus aliquem sequi propter amiciciam
/ convenienter sequamur dominum deum / quia ipse
est homo et dominus / quia nemo aliud pre
stat / quia confert sanitatem corporis / et anime
eciam vitam / Si vero volumus aliquem
sequi propter auxilium tunc sequamur xpistum / quia
ipse auxiliatur homini in maiori necessitate
/ quia tunc dixit nullus homo nocet sibi
... pro multis a deo / Etiam pro valle

aliquem sequi tamquam animatiue / ex hoc
sequitur xiii / qui est maximus in amicos
suos / dicunt sancti doctores vel / Augustinus et Ansel-
mus xi / intantum dilexit deus hominem
/ quod si christus tot membra / quot sunt stelle
in firmamento celi / et si quodlibet membrum
habuisset proprium corpus. illa omnia pro homine
exposuisset patibulo crucis antequam ho-
mines non redemisset / Ideo tenemur xiii se-
qui in sanctitate vite / Unde ipse dicit
omnibus / Venite post me quia ego porto
lumen / Johannes xii / Qui sequitur me non
ambulat in tenebris sed habebit lumen
vite / Venite post me quia ego sto ianua Jo-
hannis xiiii / Ego sum via veritas et vita
Nemo venit ad patrem nisi per me / Venite
post me / quia ego habeo domum cum patre
Johannes xiiii / Cum michi ministrat ho-
norificabit eum pater meus qui in celis
est / Venite post me quia ego clavem porto
Apocalypsis iii / habet clavem david. que a-
perit et nemo claudit et nemo ape-
rit / Venite post me quia ego sum ho-
stium Johannes x / Ego sum ostium ovium
per me si quis intraverit salvabitur et pa-
scua inveniet / Venite post me / quia ego
cibus sum / Johannes vi / Ego sum pa-
nis vivus qui de celo descendi / Si quis
manducaverit ex hoc pane vivet in eternum

Venite post me ego sum regnum celorum / Mathei
Venite post me qui laboratis et honerati estis et ego reficiam vos / Venite post
me quia ego sum vera resurrectio et vita
qui credit in me etiamsi mortuus fuerit
vivet / Venite post me quia ego sum vita
eterna / et preter me non potestis salvari / Jo-
hannis xo / Ego cognosco oves meas et
cognoscunt me mee / et vitam eternam do
eis / Secundum matheum scribit hodiernum ewangelium
In illo tempore ambulans Jhesus iuxta
mare galilee / vidit duos
fratres symonem qui vocatur petrus
et andream fratrem eius mittentes rethe
in mare / erant enim piscatores / Et ait
illis venite post me faciam vos pisca-
tores hominum / Et illi continuo relictis rethi-
bus et navi secuti sunt eum / Et procedens
inde / vidit alios duos fratres iacobum
zebedei et johannem fratrem eius in navi
cum zebedeo patre eorum reficientes retia sua / et vocavit eos / Illi autem statim
relictis rethibus et patre secuti sunt eum /
Quum piscator iactat rethe in mare
aqua latens / nescit quos pisces captu-
rus est / nisi quos deus transmiserit
sibi / illi intrant rethe eius et piscator
qui iactat super illum rethe / Sic et deus nescit
scit qui sint qui sunt acquirendi ad deum
nisi quos excitaverit intus illi adherent

Doctrine / Ideo in piscatoribus requiritur tam
labor / quia aut [illegible] mittit captivam
fit et in doctrine requiritur solutio dili-
gentia / quia aut non accipit quod · insi-
pientis debet / Unde Aug(ustinus) / Divina provide-
ntia / totum disponit · quia piscatores pisces
et predicatores homines capiunt · vel pro sa-
lutem / Unde dicit in textu / Ambulans
Ihesus iuxta mare / Nota quod inde quatuor
maria · dicitur · tertium / primo quatuor ma- primo
re in quo homo descendit piscatorum / Tunc dico
Christus Andream secutus est xpm qui est sal-
vator in piscibus / Secundo quatuor dicitur in 2o
quo homo [illegible] per mala vivant / Tunc
dicit Andream secutus est xpm qui est le-
vis ductor creationis / Tertio inde quatuor tercio
tertium in quo homo multum [illegible]
Ideo z Andream secutus est ad qui est
consolator tribulatorum / Quartum quatuor inde primo
mari in quo homo facile periclitatur non
solum in corpore sed etiam in aqua / Et ideo non
[illegible] multum creatura praeda autem sita
in hoc mundo sunt multa pericula / et ideo cum
quo homo in eo per esse securus / qui
felices sunt qui mare transierunt / et iam
pervenerunt ad portum celestis patrie quia illi
iam sunt securi / et ideo evaserunt omnes
tribulationes / Aspice lxx oblivioni

Tradite sunt angustie priores / et abscon-
dite sunt ab oculis meis. Nota ergo quod
nauta in mari timet beluas marinas
/ timet tempestates / et timet etiam de-
bilitatem navis. Ita etiam in mundo quilibet
homo habet tres adversarios / scilicet diabolum. mundum.
/ et propriam carnem / quibus homo debet re-
primo sistere viriliter / Primo debet resistere contra dei ad-
versario diabolo / Nauta enim nichil plus
timet beluas marinas quam nos plus sunt
nocive homini nisi in corpore / Ita spiritualiter homo
debet timere insidias diaboli / qui intrat
occidere animam meam / Psalmista / Domine quare
intrat inimicus plus ad interficiendum me atque
animam meam conspiraverunt. Clama ergo
ad celum et dic / Eripe me et libera me
2o ecce ceperunt animam meam / Ideo homo debet
resistere mundo / Psalmista / Veni in altitudinem
et in profunditate maris et tempestas de-
mersit me / Tempestas est iste mundus fallax
/ qui multos eicit in profundum viciorum / et sub-
mergit eos in aqua / Nam aliquos tem-
ptat in superbia / aliquos in avaricia.
aliquos in ebrietate / et qui consenciunt
temptacioni cadunt in vicia et dimergunt
etiam in peccatis / Sed qui resistunt fallaci
mundo promerebuntur gratiam dei et evadent
in celo / Jacobi primo / Beatus vir qui suffert

temptacionem quia cum probatus fuerit accipiet
coronam vite quam repromisit deus hiis
qui diligunt eum. Si ergo vis vincere
temptacionem carnis mundi cogita passionem domini
nostri ihesu christi. Si temptaris in superbia co-
gita de eius humilitate. Si de avaricia
cogita de eius paupertate. Si in gula cogi-
ta de eius ieiunio et per hoc per graciam tio
dei evades temptaciones [illegible]. [illegible]
[illegible] de veste ipse carni que est
et debilis nullus [illegible] ego
[illegible] credunt [illegible] anime sue sal-
vari [illegible] [illegible] in [illegible] ad
quos [illegible] [illegible] [illegible]
cum [illegible] est valde debilis. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] morbum
[illegible] et [illegible] [illegible] domine qui
in [illegible] et [illegible] sunt omnia ossa
mea. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] xiij. Unde [illegible] et [illegible]
et ambulate in ea [illegible] viam
ambulaverunt [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] via [illegible] ambulabant
[illegible] audiat qui [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] audiat [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]

Reluctus retibus et nam sicut est dm
20 ihm xiij Tercio mundus comparatur deserto in
quo homo graditur per viam mala
Unde psalmista Isaye xl In persona Johannis
baptiste Ego vox clamantis in deserto
parate viam domino / desertum fuit mundus in quo
peccatores errant Nam sicut in deserto est
sterilitas horror et deviacio / sic in
mundo est defectus gratie Primum / arida ma
sicut terra sine aqua velociter arescit ita
sterilis est ille qui caret aqua gratie
dei / Secundo in mundo est horror propter metum
gehenne Nescit enim homo utrum morte
debeat mori / et nescit utrum sit de numero
salvandorum aut dampnandorum / nescit eciam
homo finem suum Sicut cum pisces capiuntur
hamo et aves laqueo / sic homines in
tempore malo Tercio in mundo est deviacio
Et de facili homo errat in mundo Ideo
respondeat omni tempore quo posset pervenire
in celum / ubi nullus potest deviare / quia
ibi est perpetua securitas / et eterna consola-
cio Sed heu peccatores deviant / ut sunt
superbi avari luxuriosi ebrii / qui am-
bulant via que ducit ad mortem
Primo errant in solitudine vie
civitatis / scilicet que ducit ad supernam gau-
dium non invenerunt Quarto mundus comparatur
carceri in quo homo inspicit tenebras

// metus & Jehenne et intollerabilis malicia Item in mundo est sterilitas propter defectum gratie

// hamo

tas

Signum huius Gen. xxxix ubi legitur
quod Joseph primo ductus fuit in Egyptum
post ea in carcerem positus est tandem
exceptus est de carcere et exaltatus fuit
super omnes qui fuerunt in Egypto. Joseph
est quelibet homines qui fuit ductus
in Egyptum / qui captivatur et vincitur
in tenebroso utero / tunc ponitur in carcere
/ quando nascitur et venit in miserias huius
mundi. Tunc capitur de carcere / quando vita
eius finitur et finet / et tunc deducitur
in celum. Comparatur enim mundus //carceri propter ea
que sunt in eo. In carcere / sicut est obscuri- primo
tas. dolor. et timor mortis. Primo in
mundo est obscuritas cognicionis. Unde
pater dicit ad filium Isaye xlij^o / Dedi te
in lucem gencium ut aperires oculos
cecorum / ut educeres de domo carceris sede-
tes in tenebris. O quante sunt tenebre i-
stes mundo. In quo homo nec seipsum
nec deum cognoscit. Unde dampnati
dicunt Sapie v^o / Erravimus in via veri-
tatis et lumine iusticie non illuxit nobis
et sol intelligencie non est ortus nobis.
lassati sumus in via iniquitatis et perdi-
cionis / et ambulavimus vias difficiles 2o
viam quam domini ignoravimus. Secundo in mundo
est dolor multiplex in corpore / scilicet dolor
oculorum. capitis / dencium / et similiter morbi

Et multe infirmitates et miserie. Dolor autem
anime multiplex sicut testatur ipsa. Conf-
ectissimum et anxiatissimum usque in finem
tota die contristatus ingrediebar. Item: Lum-
bi mei impleti sunt illusionibus etc. Sed
tertium gaudium quod me urget in mente. Quo-
niam agnoscit hoc mysterium prius debet
esse cum leticia. Johannis xvi°. Mundus gau-
debit vos autem contristabimini sed tristicia vestra
vertetur in gaudium. Secundo in mundo est via
initas mortis. Sicut eius in carne potius
timet mortem, ita in hoc mundo. Job xvi
Vestro gaudio substantiam et sic per modum
tollat me factor meus. Sed timorem nisi non
habuit quia non timuit mortem temporalem. Sed optavit
in persona. Philipensium primo. Cupio dissolvi et esse
cum Christo. Tamen mortem desiderabat beatus
Andreas cum peccata dum sustinuit in mar-
tirio suo. Unde legitur in passione eius. Dixit
Omnibus penam crucis promptus est ad quam
Christus afflictus est. Ipse passus est innocentem
et voluntate sua. Et perducebat in mente
nudus sed ut rex sunt affixa cum clavibus
ipse vero funibus suspensus. Ideo mortuus est
in cruce post longum intervallum sicut legitur de ipso
Post ascensionem domini divisi apostoli
per universum mundum Andreas predicat
in Achaia Mathias vero in Burgun-
dia ... autem civitatis predicationem ma-
thie ... oculos ... eruerunt

tertio

Mathias vero

Et incarceraverunt per XXX dies. Quem cum
autem devorare disponerent, in tertia angelus domini appa-
ruit Andree et ad sanctum Mattheum eum ire
iussit. Cumque diceret se viam nescire, iussit
ut ad ripam maris iret et primam navem
quam ibi inveniret intraret. Cumque velociter
iussa complevisset, ad predictam urbem intrat
angelo duce, aperto carcere. Et vidit Ma-
theum nostrum, plurimum flevit et oravit. Cui
deus reddidit sibi visum oculorum. Rogante fuga
Mattheus inde recessit. Andrea ibidem rema-
nente, irati quidam cives de fuga Matthei
Andream comprehenderunt et ligatis manibus
per plateas traxerunt. Cumque sanguis eius
efflueret, ex toto corde pro eis oravit et ad Christum
sua oratione convertit. Deinde ad Achaiam
profectus totam ecclesiis implevit et plurimos
ad fidem convertit. Uxorem quoque Egee
proconsulis fidem Christi docuit et baptizavit.
Quod audiens Egeas compulit christianos ad sacri-
ficia ydolorum. Cui Andreas occurrens ait: Opor-
tebat ut tu qui iudex hominum esse meruisti
iudicem tuum qui in celis est agnosceres,
agnitum coleres et animum tuum a falsis diis
revocares. Cui Egeas: Ista fuit vana
que enarrat doctrina Ihesus, quem tu predicas,
suspensus est in crucis patibulo. Cui An-
dreas: Non propter suam culpam sed pro nostra redemp-
tione est passus, quod misterium sancte crucis
magnum est. Cui Egeas: Non potest esse misterium

Sed supplicium / veritas nisi dixit nostri ob
temperantiam / huius misterium fatialis in te
experti / Tunc Andreas dixit / Si crucis pa-
trocinium expavescis / crucis gloriam non
dictares / Cui Egeas dixit / Hic et huius
sacrificia / Andreas dixit / Omnipotenti deo
bonum dicere sacrificio / Tunc Egeas iussit eum
in carcerem includi / et mane ad tribunal
adduci / Cui Egeas ait / Sacrifica diis
si non feceris in cruce qua laudasti pa-
tiam te suspendi / Cumque plurima sibi
minaretur / Andreas dixit / Quicquid tibi
videtur ad maius de suppliciis excogita /
tanto ero regi meo acceptior / quanto
pro nomine eius [illegible] in tormentis constantior
Tunc iussit eum a viginti hominibus cedi
et caesum manibus et pedibus in cruce
ligari ut sic longiore cruciatu haberet
Cumque ad crucem duceretur / factus est concursus
populorum dicentium innocens et sine cau-
sa sanguis iustus est damnatus / Rogavit apostolus
ne pium impedirent cruciatum / Videns beatus
Andreas a longe crucem / salutavit eam
dicens / Salve crux que in corpore Christi de-
dicata es / et ex membris eius tanquam
margaritis ornata / [illegible] tuus securus
sum / et desiderans te amplector / accipe
me ab hominibus et redde me magistro
meo / Hoc dicto exuit vestes et dedit
carnificibus / [illegible] eum ut iussum crucifixerunt

In qua cruce biduo vivens pendens viginti mi-
lia hominum predicavit. Tunc turba minabatur
Egee dicens virum sanctum pium non debere talia
pati, sed de cruce deponi debere. Veniente ergo
Egea ut eum deponeret, clamat Andreas: Quid
venisti Egea? Si pro venia venisti, veniam
consequeris; si autem ut me deponas, sciat
quod vivus de cruce non descendam. Iam enim
regem meum video qui me expectat. Cumque
eum vellent eum deponere, non potuerunt eum
attingere. Tunc sanctus Andreas orans
dixit: Non me permittas, domine, famulum
tuum a te separari. Tempus est ut commendas
terre corpus meum. Et hec dicens, splendor ni-
mius veniens de celo circumdedit eum fere
medie hore spatio, sic ut nullus eum
videre potuit, et in ipso tempore emisit spiritum.
Maximilla tulit corpus apostoli et conditum
aromatibus sepelivit. Egeas vero antequam
domum rediret, arreptus est a demone
et sic coram omnibus hominibus expiravit.
Cum autem apostolus esset in civitate Nicea, Nicea
dixerunt ei cives quod prope civitatem
iuxta viam essent septem demones
qui transeuntes homines ledebant ad
mortem. Tunc demones ad iussum apostoli
venientes ante apostolum in specie canum ste-
terunt; illuc ierunt ubi nullum hominem no-
cere possent, qui statim evanuerunt. Illi homines

Qui videntes fidem catholicam acceperunt.
Quidam iuvenis dixit secrete ad apostolum:
Mater mea videns me pulchrum, de opere illi-
cito me temptavit. Cui cum nollem consentire,
ipsa iudicem adiit, volens tantum scelus
in me retorquere. Sed ora pro me ne mo-
riar tam iniuste. Nam accusatus penitus
reticebo, malens vitam ~~[illegible]~~ perdere quam
matrem tam turpiter infamare. Iuvenis igitur ad
iudicem vocatur et illuc apostolus prosequitur.
Accusat mater filium constanter quod eam violare
voluisset. Interrogatus iuvenis pluries
an res se ita haberet, siluit. Tunc apostolus matri
ait: O crudelissima, quae pro tua li-
bidine unicum filium vis infamare
et perdere. At illa ait: Domine iudex, ex quo
huic homini filius meus adhaesit, cum hoc age-
re voluit, sed nequivit. Iratus igitur iudex iussit
puerum in culleum linitum pice et bitumine
mitti et praecipitari in flumine. Andream
vero in carcerem recludi, donec ex-
cogitaret supplicium quo periret. Sed ipso oran-
te tonitruum horribile factum est et terrae motus
cunctos prostravit et mulier a fulmine percussa
arefacta corruit. Orantibus autem ceteris
ne perirent, pro sancto apostolo omnia cessaverunt.
Cum autem quidam viri numero xl^ta ad apostolum
pergere vellent, ut ab eo fidei doctrinam
acciperent, auctore tempestas maris a dyabolo
concitatur et omnes pariter submerguntur

Reliquie autem corporis sancti ad litus sunt re-
lata et ante capellam sunt deportata. Et
ab eo contumeliis sunt acceptata. Quando ab
apostolo interrogatus cuiusmodi sic tunc acci-
dit narravit. Quendam episcopus vitam Exem[plum]
religiosam ducens sanctum Andream in multis ho-
noravit. Dyabolus invidens ei apparuit
ei in forma pulcherrime virginis petens
ab eo confessionem. Episcopus mandavit peni-
tentiario suo ut eam audiret. Illa dicit
quod nulli vellet secreta sua pandere nisi
sibi. Episcopus victus precibus exaudivit eam.
Et petivit eam ad mensam suam invitari.
Hoc dyabolo procurante cepit pulchritudinem
magis augere ita ut iam episcopus esset
proximus consensui si locus esset. Subito ve-
nit unus peregrinus petens elemosinam.
Virgo ait: Proponatur sibi prima questio quam-
que sua si poterit enodare intromittatur. Prima prima
questio fuit: Quod maius est miraculum in modo.
Peregrinus ait: diversitas vultuum. Secunda que- 2a
stio: ubi terra sit altior celo. Respondit: In celo
empireo ubi residet corpus Christi. Tertia que- tertia
stio: quantum spatium sit a terra in celum. Respondit
peregrinus nuntio: Vade dic ei qui te mi-
sit quod illud ipse mensuravit. Et statim fa-
ntasma evanuit relicto fetore. Et sic ille
episcopus evadavit ipse per merita sancti Andree.
Factum hoc fuit et devotius diligentius servivit

ri / et propter eius admiracionem constitutus est re-
gina celorum / ad quod nos perducat
Benedictionem domini gratiam dedit illi
Sapiencie [illegible] / sicut in orto sunt diversi
flores / et unus flos excedit alium
in pulchritudine / Ita in regno celorum virgo
[illegible] excedit alias in dignitate / Ipsi enim
xpi est pulcherrimus flos / De quo Cantica
2o / Ego flos campi / Ipsa est beata virgo que
// flos est mire pulchritudinis / Ipsi enim nitent
// nitent martires ut rose / Ipsi candent virgines
ut lilia / Ipsi cordis est maxima leticia
Unde Ysa[ias] [illegible] x° dicit videbitis
et gaudebit cor vestrum / ad hoc gaudium
pervenit propter tribulacionem per multas tribula-
ciones / Ideo venit cum deo de tribula-
cione ad leticiam / Unde Cantica 5o / Veni-
at dilectus meus in ortum suum ut come-
dat fructum pomorum suorum / Id est veniat
dilectus meus sic virgo ad deum suum / sicut
desponsata ad virum suum / sic amicus ad
amicum / Ipse enim sunt fideles et perfecte
sponse eius / que dicte constituunt suam sancti-
tatem pia / Ipse custodiunt fideliter karitatem
a lumine / sic boni pastores / Ipse eciam sunt vere
amici xpi / Ecclesiastici / Amico fideli nulla
est comparacio / Sunt eciam vere amici domini
quia fideliter servabat eius mandata / Ideo vo-
cavit eum deus ad vitam / Ideo eius

Cum secundum est quia primo sunt tractabiles
dulces et boni. Sicut dicit Augustinus. Secundo
cum dulces sunt quod numquam crescunt, numquam
putrescunt, numquam liquefiunt, numquam videtur aliquis
gustare. Sed ipsa dulcedine mutantur
ergo in amaritudinem qui peccant. Secundo
cum amarus in mundo, in quo nec divi-
tes, nec pauperes, nec duces, nec impera-
tores, nec reges, nec papa, nec aliquis mo-
rtalis in mundo potest esse sine cura et tribula-
tione. De qua tribulatione exivit beatus
Nicolaus et pervenit ad magnam gloriam
sicut legitur in apocalypsi. Et ante conspectum
thronum exibat similis cristallo mare. Istud
mare designat gloriam sanctorum quae est perfirm-
ior mare. Sicut cum nullus potest ma-
gnitudinem maris nisi solus deus. Sicut nullus
potest scire gaudia celi que ibi dantur electis.
Ecce gaudium tu possidet beatus Nicolaus.
De quo scribitur in libro Ecclesiastici: Benedictionem
omnium gentium dedit illi et testamentum suum
confirmavit super caput eius. Sic in epistola hodierna.
In diebus illis. Ecce sacerdos magnus
magnus qui in diebus suis placuit
deo et inventus est iustus, et in tempore ira-
cundie factus est reconciliatio. Non est inven-
tus similis illi qui conservaret legem excelsi.
Ideo iureiurando fecit illum dominus crescere

in plebem suam. Benedictionem omnium gentium dedit
illi et testamentum suum confirmavit
super caput Iacob. Agnovit eum in be-
nedictionibus suis et confirmavit illi misericor-
diam. Et invenit gratiam coram oculis omnis
carnis. Magnificavit eum in conspectu regum
et dedit illi coronam glorie. Statuit illi testa-
mentum eternum et dedit illi sa-
cerdotium magnum et beatificavit illum in
gloria fungi sacerdotio et habere laudem
in nomine ipsius. Et offerre illi incensum
dignum in odorem suavitatis.

// conservat

Benedictionem omnium gentium dedit illi. In
his verbis ostendit nobis dominus deus quatuor
signa prosperitatis que sunt in beato Nicolao
et que signa ipse obtinuit. Benedictionem
omnium gentium. Pro quo notandum quod bene-
dictio est duplex scilicet dei et hominis. Benedictio
dei est triplex scilicet temporalis et spiritualis et celes-
tis. Prima est temporalis scilicet qua aliquis dat bona tem-
poralia. De ista Genesis primo dixit
eis deus crescite et multiplicamini et re-
plete terram. Hanc benedictionem habent aliqui
specialiter in auro et argento in pecunia
et in aliis temporalibus. Et hec sunt divitibus in
rebus tamen sunt parve. Hortatur enim
verbum illud domini Christi: si vis perfectus esse va-
de et vende omnia que habes et da

prima

temporibus / hoc non faciunt hodie avari
/ qui plus amat divicias quam deum / Sic
tres que divicie / et potestas scilicet sequestrat
hominem a deo / Sic cum [illegible] aves divitibus
alis evolat nec capiatur ab homine / Sic
malus dives evolat a deo / avaricia et
potencia nec capitur ad salutem a deo / Un-
de legitur Danielis viij / Ecce Daniel vidit
bestiam quasi leonem / et habuit alas quasi
aquila / et aspiciebat donec avulse essent
ale eius / et stetit super pedes quasi homo / Bestia
ista est diabolus / est potentes mali divites qui
volant quasi aves super alios quos opprimunt
Aquila cum volat tam alte / quod comburit
pennas a sole / Sic potentes volat alte per di-
vicias et potencias / qui comburunt pennas
in sole id est in deo / qui est sol iusticie / Et
sunt evulse ale id est quod moriuntur / tunc re-
dit persona / et divicie / Et tunc stabunt
super pedes sicut unus mendicus / Et ecce
mendicus ipse est / quod mendici erant omnibus
diebus vite sue / et sic salvantur / Quod ergo 2a
tua habundancia est penalis quia sicut bene-
dixit filium suum Jacob dicens / Det tibi deus
benedictionem de rore celi / et pinguedine terre
et habundanciam / Sciat intellectus noster et
Sermo xiij qui est de Ecclesia angelorum et om-
nium sanctorum / Jacobi apostoli secundum Marcum / Hec celi

Notat glosa super psalterium / pinguedo hec est
devocio cordis / Ista enim facit .2. in gle-
ne in sua benediccione / quia facit xiii facit
primo scilicet facit devocionem et pietatem
Et ideo benediccio fecit eum dominus eius
deus / tercia Tercia benediccio est celestis et eterna / de
qua David / Dominus benedicet ipso suo in
pace / Hanc benediccionem facit scilicet .N. cum
hamburge quia hoc sunt dispersi navacio
sed si sunt perdonis et puri / Ideo meruit
illam benediccionem / De qua dominus dicat patris
Venite benedicti patris mei percipite regnum
quod vobis paratum est ab inicio mundi / Ideo
honoravit eum dominus in multis miraculis i
quibus eum exaltavit super omnes sanctos ipsa
super se / Ostendit eum in hoc xiii quia
xii solummodo tres mortuos suscitavit / sed
b. n. plures / Et de hoc nullus dubitet
quia dicit dominus Johannis xiiii / Qui cre-
dit in me faciet opera que ego facio et
maiora horum / Augustinus eius ex sua boni-
tate permittit se peccatori a peccatoribus / Ideo
ait / Nicolai dedit tantam virtutem
/ ut a nullo possit ... per unum diem
qui est sicut in ... sancto / ... dixe-
specialis runt / Ostendit eum apostolis in specialibus ve-
neracioni quia data est sibi dies singularis
in ebdomada scilicet feria quarta quod nulli apostolorum
concessum est / Unde de ipso dicitur / Dum ...
... gladio / Ostendit martirem

In invocacione nominis qui invocat sunt
ab hominibus dicit est adiutor in tribulacionibus.
Custodit etiam confessores qui ab oriente ad usque
occidentem et a meridie usque ad aquilo-
nem non recepit aliquis confessor de cuius
tumulo manet oleum sicut beati Nicolai. Custo-
dit etiam virgines quia non solum sunt caste 2a
in corpore sed etiam in mente et alias virgi-
nes confirmant in honore vel [illegible]
virginibus. Tercia benedictio est omnis que prima
est duplex scilicet bona et mala. Prima est
bona per quam benedicit deum de bonis et
malis sicut fecit Job cum dicebat Si
bona suscepimus de manu domini mala autem
quare non sustineamus. Et propheta Benedicam
dominum in omni tempore semper laus eius in ore
meo. Sicut beatus Nicolaus benedicebat dominum die ac 2a
nocte orando et vigilando. Alia benedictio
est mala qua utuntur adulatores ut pla-
ceant hominibus qui dicunt bonum esse ma-
lum et malum bonum. Et ista est summa
[illegible]. Quarta vero sunt [illegible] .b. In [illegible]
dicit [illegible] mediator. Ideo secundus est bene-
dictus et filius secundus est filius dei in al-
tissimis [illegible] operibus. Nam sicut [illegible] filii dei
qui fecerat de suo latere sunt salvati multi
[illegible] sic de beato [illegible] sunt multi
ceci claudi pueri et [illegible] et per filium dei

Sunt manifestatus a patre cum dixit hic est
filius meus dilectus Sic ipse fuit manife-
status in electione sua ... Et sicut dei
filius ieiunavit xl diebus et xl nocti-
bus sic ipse ieiunavit adhuc in omnibus
quarta et sextam feriam Et sicut dei filius
in monte ad sanctum pernoctavit orans sic ... sur-
gebat valde mane ad ecclesiam orationis

patree

Sanctus ... sunt que nobilis dominus
verbis patris ex [illegible] et sanctis
spiritibus [illegible] duxit pater eius
[illegible] ut Johanna dicta est [illegible]
cum [illegible] [illegible] sic [illegible]

Amodo

[illegible] duxit celibem vitam [illegible]
die [illegible] [illegible] ut dicat [illegible]
in [illegible] quarta et sexta feria [illegible]
surgebat [illegible] aut [illegible] alio-
rum [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] Et [illegible] ibi de
[illegible] audire poterat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cogitavit qualiter [illegible] [illegible]
[illegible] dispensaret [illegible] ad [illegible]
laudem sed ad dei gloriam [illegible]
sua [illegible] nobilis [illegible] filiam [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] ipsa
[illegible] Amodo ut [illegible] sicut [illegible]
[illegible] et massam auri [illegible]
[illegible] in [illegible] nocte [illegible]
surgens [illegible] reperit massam auri

Et deo gratias agens celebravit nuptias
primogenite. Non post multum tempus famulus dei
simile opus peregit/ qui iterum aliam filiam
viro tradidit/ et de cetero vigilans cogni-
/turus sciens quis esset qui sic inopie
subvenisset/ Post paucos autem dies. dupli-
catam alteri massam in domum eius proicit
ad cuius sonitum ille excitatus/ et s. n. fugi-
entem insequitur/ quem cum agnovisset prostravit
se volens pedes eius osculari/ sed s. n. fugi-
ens/ exegit ab eo ne hoc dum viveret ulli
publicaret. Defuncto post hoc episcopo Myree
civitatis convenerunt episcopi illius civitatis
de episcopo provisuri/ aderat autem inter eos
episcopus magne auctoritatis ad cuius sententiam
omnium pendebat sententia. Hic cum eos omnes ad ie-
iunia et orationibus insistere monuisset. Nocte
illa vocem audivit dicentem sibi ut hora
matutinali fores ecclesie observaret. Et quem
primum ad ecclesiam venire aspiceret nomine Nico-
laum illum in episcopum consecraret/ Hoc aliis
episcopis revelavit ipsos admonuit ut orarent
et ipse foribus expectaret/ Mira res ma-
tutinali hora quasi a domino missus ante
scz omnes. N. venit ante ecclesie. comprehendens eum
dixit ei quomodo tibi nomen est/ Ille incli-
nato capite humiliter dixit ei Nicolaus vestre
sanctitatis servus. Omnes deducentes licet invitum / in ecclesiam
[illegible] in cathedra locaverunt. Ipse autem eandem
quam prius humilitatem et morum honestatem

Sectabatur / In eorum veneratione corpora
mactabat / et mulierum spurcitia vitabat
ipse hoc est / Deus autem omnipotens per eum nulla aequi-
vincere eo nulla inadicta perpetrabat / Sic
in quadam Cronica de eo invenitur
lxiii de nautis quadam die dum quidam nau-
te periclitarentur cum fletu clamabant Nicolae
famule dei / si vera sunt que de te audivimus
nunc ea experiamur / Mox quidam in eius
similitudine apparuit eis dicens / Ecce assum
quia vocastis me / et statim cessavit tem-
pestas et liberati sunt / Cumque ad eius ecclesiam
venissent quem numquam viderant sine indice
cognoverunt / tunc deo et patri de sua libera-
tione gratias egerunt / quod ille divine misericordie
et eorum fidei non suis meritis attribuit / Quodam
lxiiii tempore dum tota illa provincia
famem pateretur validam / ita quod cunctis ali-
menta defecerant / audiens vir dei naves o-
tritico nustas / tritico plenas portum applicuisse
/ illuc statim perrexit / et rogavit nautas
ut saltem modios centum de qualibet navi fame
laborantibus subvenirent / Cui illi / pater non
non audemus / quia mensuratum est Alexan-
drie / et oportet nos imperatoris horreis exhibere
/ Cui sanctus vir ipse inquit / facite modo
quod dico / et ego promitto vobis in virtute
dei / quod nullam diminucionem habebitis apud
exactores / Hoc cum fecissent / eandem mensuram

Crnam Allexandrie receperant exactori
Regis reddiderunt: apertum ergo Imperatori
miraculum extiterunt / et omnes Deum lau-
dabant. Tanto frumento statuit homo sanctus
indigenciam ~~consumptam~~ … distribuit ita ut
ratiocinatione ~~pro tunc~~ duobus annis non tantum
ad esum ~~sufficiant~~ / sed etiam ad seminandum su- (sufficit)
perabundarent. / ~~Vir quidam ab uno~~ (xpianus quidam)
Judeo quandam summam pecunie mutuo
accepit iurans super altare sancti Nicolai cum
aliud fideiussorem habere non posset / quod quanto
citius posset sibi vellet solutum reddere. Cum
illo / Judeus pecuniam postulat / sed ille reddi-
disse asserit / trahitur ergo ad iudicium,
/ et iuramentum indicit debitori. Ille vero
baculum ~~cavum~~ cavatum quem auro repleverat
secum detulerat / ac si eius ~~…~~ (indigentiam haberet)
~~…~~ volens igitur facere iuramentum Judeo
baculum tradidit tenendum / et iuravit quod plus
~~…~~ reddidit quam debebat / Facto itaque iu-
ramento / baculum recepit / et Judeus ignorans
sue astutie complementum sibi restituit. Re-
diens autem qui fecerat iuramentum in
quodam bivio oppressus sompno cecidit. (currus)
Quem cum impetu veniens ipsum necavit et
baculum plenum auro confregit / ac aurum
effudit. Audiens hoc Judeus concitatus
illuc venit / et cum dominum venisset et a
multis sibi suggereretur ut aurum reciperet
omnino renuit / nisi prius qui defunctus fuerat

ad vitam beati Nicolai meritis redderet
asserens se si hoc fieret baptismum suscep-
turum, et se Deum semper cultururum, filium qui
defunctus fuerat resuscitat. Item quidam
Judeus audiens et videns beati Nicolai efficacem vir-
tuosam potentiam in miraculis faciendis yma-
ginem sibi fecit caute sculpi, et eam in do-
mo sua collocavit, cui res suas omnes
commendavit. Et cum aliquo tempore ubi lon-
gius iret, sic dicebat: Ecce tibi Nicolae
cuncta custodienda committo, et nisi bene
custodieris vindictam expetam in te verbe-
rans et flagellans. Quadam igitur die cum
Judeus abesset fures advenerunt et cuncta
rapuerunt et solam imaginem relin-
querunt. Judeus autem rediens et se spoli-
atum videns imaginem taliter allo-
quitur dicens: Domine Nicolae nonne in do-
mo mea posueram te ut res meas a
latronibus servares? Cur hoc facere noluisti et
a latronibus non prohibuisti? Ergo crudeles pe-
nas recipies et pro latronibus penam lues, et pe-
r dampnum meum recuperabo in tuis ver-
beribus. Arripiens quoque imaginem sic eam
verberavit et flagellavit. Mira res dictu!
Nam furibus cum rapiebant sanctus Nicolaus
apparuit tamquam verberatus et dicens:
Ecce tamen quomodo pro vobis flagellatus sum,
ecce quomodo corpus meum est verberatum.
Pergite cito et cuncta reddite que abstulistis

voc

Alioquin vindicta omnipotentis dei deseviat
super vos ita ut scelus vestrum suspendium pa-
tiatur. Ad quem illi: Quis es tu qui
talia loqueris? Et ait: Sum servus christi Nicolaus
quem iudeus ille crudeliter verberavit pro rebus
quas abstulistis. Territi illi ad iudeum ve-
niunt, miraculum referunt, quod imaginem ce-
cidit, et cuncta restituunt. Sicque latrones
ad viam rectitudinis redierunt, et iudeus
ad viam vere christi. Vir quidam pro amore filii
sui, qui addiscebat litteras, festum sancti Nicolai
annuatim solempniter celebrabat. Quadam
vice pater pueri convivium parat et mul-
tos clericos invitavit. Venit diabolus ad ia-
nuam in habitu peregrini petens elemosi-
nam. Pater iubet filio ut det quantocius
peregrino elemosinam. Properat puer, sed pere-
grinum non inveniens ad ianuam insequitur
abeuntem. Cumque ad bivium pervenisset, dia-
bolus puerum strangulavit. Quod audiens
pater vehementer ingemuit, corpus pueri
tulit et in thalamo collocavit. Cepit pro
dolore clamare et dicere: Fili carissime,
quomodo tibi est factum? O sancte Nicolae, est ne ista
merces honoris quem tibi exhibui?
Et dum talia diceret, puer quasi de gravi
sompno evigilans oculos aperuit et sur-
rexit. Vir quidam nobilis rogavit sanctum
Nicolaum ut sibi a deo filium impetraret, promittens
se filium ad ecclesiam suam ducturum et ciphum

ancias cum eo ablaturus / Plangit ergo na-
scitur et ad etatem adultam peruenit / ciphus
aureus fieri iubetur / Cum tamen ei placeret
pater eum usibus adoptauit / et alium eque
precii fecit / Nauigantibus itaque ad sanctum Ni-
colaum / iubet pater filio ut in illo cipho quem
prius fecerat aquam sibi afferret / Puer autem
cum vellet aquam (haurire) cecidit una cum
cipho in mare / et statim disparuit / Pater autem
adhuc flens / in complorationes votum suum com-
pleuit / Veniens igitur ad altare sancti N. / Cum
obtulisset ciphum / tamquam proiectus cecidit de
// ciphum altari / Quod autem cum eleuasset / et super alta-
re iterum posuisset / iterum de altari longius
est proiectus ~~admirantibus omnibus~~ / Eleuauit
autem cum super altare posuit vice iterata
et adhuc longius est proiectus / Admirantibus
omnibus ad tam grande spectaculum / Ecce
puer sanus et incolumis aduenit / primum
ciphum suum gestans manibus et narrauit
coram hominibus omnibus quod cum in mare
cecidisset s. n. eum illesum conseruauit / Gaudens
pater letus effectus est / et utrumque ciphum s. n. ob-
tulit / Iudeus vero emit ymaginem s. n. fi-
lio acquisiuit / que a deo datam venerabatur
/ Fecit igitur s. n. in domo sua capellam
construxit / et omni anno festum suum solemniter
celebrauit / Erat autem ille locus positus inter
terram agarenorum adiacentem / Ergo quadam
vice / ab agarenis capitur et in seruitutem

Regis deputat[ur]. Accidit v[er]o anno adve-
nie[n]te f[est]o s[ancti] n[icolai] q[uo]d p[ate]r ei[us] celebraret, et puer tunc re-
cio(n)is s[ui] officio teneret in manu ciphu[m] regi re-
colens suam captivitatem p[re] nimio dolore, et gau-
dio q[uo]d in domo p[at]ris ea die fiebat ingemi-
scens suspiravit. Cumq[ue] rex cau[sa]m requireret et
ille manifestaret, ait tyrann[us]: Quicquid tuus Nico-
laus agat, hic erit nobiscum manebis.
Subito puer a vento rapitur, et ad fo-
res ecclesie ubi parentes agebant solemnia
collocatur, et magnum gaudium omnibus
generavit. Cum p[er]ea s[ancti] n[icolai] innotuit vita
eius, Cuius multis claruit miraculis ydola-
trium extirpasset, tamen nimium concepta
letus decubuit, voluit q[uod] angelos ad se
venientes. Et dicto psalmo Inte d[omi]ne spe-
ravi usq[ue] ad versum In iusticia tua
libera me, Inclina ad me aurem tuam,
accelera ut eruas me, Esto m[ihi] in deum
protectorem et in locum refugii ut salvum
me facias, Quoniam fortitudo mea et refu-
gium meum es tu, et p[ro]pter nomen tuum deduces
me et enutries me, Educes me de la-
queo quem absconderunt mihi, quoniam tu es protector
meus, In manus tuas d[omi]ne commendo
sp[iritu]m meum, redemisti me d[omi]ne deus veritatis. Et
sic tradidit sp[iritu]m. Cuius corpus cum sepultum esset in
tumba marmorea, a capite fontem olei
et a pedibus fontem aque produxit. Et usq[ue]

hodie ex membris suis rependat cui valet
ad salutem nostram. Unde fabii xij afferet
remissionem omnium peccatorum. Et nobis prestare
dignetur pater et filius et spiritus sanctus. Amen.

Cantate domino canticum novum. Hodie est hec
potentissima in terra celi et terre
nobilissima virginis marie. Nam
potentia suscepit a patre, nobilitatem a filio,
iudicium a spiritu sancto. Ista est illa cistella in
in qua iacuit Moyses, qui postea fi-
lios ipse eduxit de potestate pharaonis.
Quia sicut Moyses iacuit in fiscella (cistella)
ita christus requievit in utero virginis marie
qui postea suo sanguine redemit nos
a potestate dyaboli. Ipsa est illa arbor, que por-
tavit fructum illum, de quo facta est medi-
cina omnibus peccatoribus. Unde ipse est pa-
nis vivus de se dicit Johannes vj°: Qui
manducat meam carnem et bibit meum
sanguinem habet vitam eternam. et ego resu-
scitabo eum in novissimo die. Ipsa etiam
est illa archa in qua sunt media in
urna aurea et tabule testamenti. Cuius
archa sunt tante sanctitatis et potestatis quod qui
sumpserunt et qui eam digne tenuerunt, bona
eius augebantur etc. Et in talibus re-
perunt thezaurum nobilissimum et pre-
ciosum, quod excellit omnes thezauros. Unde
pro ipsa facta erat eo principio omnium seculorum
quia nullus pro adam opera incepit aut fuit

Ista virtute / nisi cooperante gratia consistit / Vel
Expectatur doctrina de consolatione peccatorum
invocancium est per hunc [illegible] quod [illegible]
ite [illegible] dat [illegible] ipsa enim est plena
gratia / Luce primo / invenisti enim gratiam apud
Deum / De hac dicit [illegible] gaudent nos peccatores
quia ipsa non emit gratiam sed invenit / Et
qui invenit aliquid tenetur eam restituere
Ergo homo si perdidisti gratiam tibi curre
peccator recurre ad inventricem dei / pete eam de-
voto corde et dic / Domina virgo redde
michi gratiam quam ego perdidi peccando / teste
theo anglicus / per quam invenisti / Hanc gratiam
ista invenit per humilitatem / Nam dei filius
/ qui est magnus dominus et potens super
omnes creaturas / elegit sibi [illegible]
[illegible] matrem / Et qui maledixit eva
[illegible] / Nam ipsa excellit omnes
status scilicet virginum viduarum et coniugatarum
[illegible] sic virgines sunt caste sed sunt steri-
les / sic vidue sunt tenentes castitatem
/ sed non per corrupcionem / et sic coniugate sunt
plene sed cum corrupcione / Sed ista virgo fuit
[illegible] cum prole / sunt vidua [illegible]
et [illegible] maria / [illegible]
[illegible] / Prima dicit
[illegible] / [illegible] invenit gratiam qui [illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible] / [illegible]
[illegible] et hic

Totam fecit deus ut nostram salutem quam de
p(ro)phetis / hortatur nos ut agamus gratias deo
dicit p(ro)pheta / Cantate d(omi)no canticu(m)
novum quia mirabilia fecit. Pro qua ergo
d(omi)n(u)s qui dicit mirabilia fecit. Signis p(ro)-
monstrata, oraculis p(ro)phetar(um) pronunciata, ab
angelis revelata. et ab ap(osto)lis predicata.
p(ri)mo P(ri)mo fuit demonstrata quinque signis v(idelicet)
in virga Moysi et p(re)figurata fuit incre-
ata virginitas in virga Aaron / et p(re)figura-
//p(er)petuale ta // p(er)petuale fecunditas virginis in vellere
Gedeonis / p(re)figurata est veritas incar-
nationis et in porta Ezechielis p(re)fi-
p(ri)ma gurata est sanctitas / De p(ri)mo signo legi-
t(ur) Exodi iij / apparuit d(omi)n(u)s Moysi in flamma
ignis de medio rubi et videbat q(uod)
rubus ardebat / et no(n) comburebat(ur). Rubus
est arbor humilis / et sic humilis virgo
in qua tamquam rubi medio d(omi)n(u)s descendit
//matre qui venit in ventrem virginis // Iste rubus
ardebat / q(uia) tota virgo habebat in ventre
deum qui est ignis in co(n)sumens q(uod) non
comburebatur q(uia) virginitatem no(n) amisit. Quare
signum ostendit d(omi)n(u)s Moysi ex tunc in-
volunt liberare p(o)p(u)l(u)m suum / de p(otes)tate pha-
raonis / et educere de terra Egypti in t(er)ram
p(ro)missionis / p(er) quod signat q(uod) tunc d(omi)n(u)s vo-
luit liberare genus humanu(m) a potestate dyaboli et
de tenebris inferni et introducere in gau-
2a dium celi. De s(e)c(un)do signo legi(tur) Num(eri)

xxvii° Cum Moyses ex precepto domini tu-
lit xii virgas de singulis principibus et
in unaquaque scripsit nomen principis et
posuit unam virgam continentem tribus si-
militer. Quas virgas posuit in tabernaculo
coram domino. Cumque rediret sequenti die
invenit virgam aaron germinasse et
fructificasse. Virga aaron que contra na-
turalem virtutem per unam noctem floruit
et fructificavit est beata virgo que preter
virilem commixtionem. Hec floruit cum ihesum concepit
tunc fructum produxit cum ihesum genuit. Cuius-
libet autem floruit audi ysaias dicit: Egre-
dietur virga de radice yesse et flos de
radice eius ascendet. De fructu eius
dicit luce i° benedicta tu in mulieribus
et benedictus fructus ventris tui. Sicut
enim virga est flexibilis ita beata virgo est
prona ad miserendum. Sicut dicit Bernardus Maria
aperit sinum misericordie ut de plenitudine
eius accipiant universi. Unde si quis eam
devote salutaverit numquam invenietur. Et
sicut hec virga fuit flexibilis hominibus ita
valde est dura demonibus et nullus co-
rruptele in exodo parebat assimilata virga per-
cussit assimilata adversatur negociator et
hostem qui tunc negociatur qui tenetur
hominem. Iste hoc est per ipsam virgam. Quod
virgo semel fudit angelis terre ancilla

Dominus stat in specie viri tui. Ibi sunt
contraria superbia deminuit et spiritualitatem
virginis. Sed in completo fuit illud quod dic-
dixit ad sponsam de vellere Canticorum vii^o. Ipsa
contexit caput tuum. Caput sponse est super-
Istud bia. Istud caput erexit Eva, quia sponsa
sit dyabolo voluit esse sicut deus. Sed ista
contrivit virgo contrivit ipsum caput superbie per humi-
litatem. Magna fuit humilitas hec, quod vocaretur
ab angelo quod esset plena gratia, et quod esset
deus cum ea, et esset benedicta super omnes
mulieres, quod esset filius dei preposita, et
quod tamen non elevabat in superbiam, sed humi-
3a liter dixit: Ecce ancilla domini. Stat in specie
viri tui. De tali signo legitur Iudicum vi^o.
Quod dominus vellet salvare per se liberare de
potestate Madian, dedit hoc signum liberationis
Gedeoni. Et Gedeon posuit vellus in a-
rea sicca remanente; deinde descendit
206 in aream vellere remanente sicco. Vellus
est signum virginis. Unde Bernardus dicit: Sicut
aqua sit in corpore, nescit passionem corporis,
sic virginitas Marie non sit in carne,
nescit vitia carnis. Unde dominus quando
primo voluit hominem redimere, primo misit
rorem de celo, filium suum in vellus, id est
Marie in uterum virginis. Qui homo concepit de
me: misit rorem et accepit sui crea-
ret de utero virginis natus est in mundum

De quarta signa legitur Ezechielis xliiij° Convertit me ad viam porte sanctuarii et erat clausa. Et dominus dixit ad me: Hec porta clausa erit et non aperietur et vir non transibit per eam quoniam dominus deus israel ingressus est per eam. Porta est etiam virginis ma-tris que dicitur porta sanctuarii quia per eam tenuisse per portam intrabant ad regnum celorum. Hec porta fuit clausa et vir non transibit per eam quia ipsa fuit mater et permansit virgo. Per quam portam tamen dominus ingressus est quia per uterum virginis venit in hunc mundum. Secundum signum. Hec incarnatio fuit prenunciata a prophetis. Ysaie xliiij°. Utinam staret incarnatio ut disrumperes celos et descenderes et a facie tua montes fluxerunt. Prophetaliter spiritualiter sunt miracula sunt que xpus fecit in incarnatione sua quod multi homines non potuerunt sustinere. Dicit Judei heretici qui non volunt credere quod deus factus est homo et virgo genuit et permanet virgo. Audi quid dicit Jeremie xxxiiij° Novum creavit dominus super terram. Femina circumdabit virum. Judei dixissent femina circumdabit infantem vel parvum homo fuisset non est novum. Hic autem dicit circumdabit virum. Femina xpus erat in utero virginis fuit tante sapientie sicut nunc est regnaturus in celo. Unde dicit Ysaie

vijo / Dabit dns ipe vobis signum / Ecce
virgo concipiet / et pariet filium / et vocabitur
nomen eius emanuel . i. nobiscum deus
/ Tercio quia mirabilia sunt revelata ab
angelo Luce p° Missus est angelus gabriel
a deo qui dixit Ecce concipies et paries
filium / et vocabis nomen eius ihesum / Con-
gruum fuit ut bonus angelus inchoaret
principium nre redempcionis / Sicut malus
angelus inchoavit principium nre dampnacionis
est / Ille signum mali angeli / Hic boni
Ille superbia intumuit / Hic humilis / Ille ve-
nebat sola / Hic vero ille ponebat mortem
/ Hic vitam ille maledictio / Hic be-
nedictio / Dnus / Ante eva ad mariam
ante viri ad filium / filia iudeorum
ex nunc ipsa abstulit obprobrium mulieris
/ ipsa satisfaciet pro ex nunc etiam ecce
peccavit vel cecidit per feminam ideo non
erigi nisi per feminam / Quarto quia mira-
bilia sunt predicata ab apostolis / Quarta pro
conspicua tempus / mementote sunt / ut ena-
rrant mirabilia tua semper concedens
electorum adventum xi / et desiderat eum
orat / Dicitur: prestima tempus . i. ut apostoli venerunt
et / memento sunt . i. ut eius redempcionem
/ ut enarrarent mirabilia apostoli predicando
fidem per mundum / Tercius / Dicitur . i. apostoli ena-
rrant gloriam dei / Unde legitur actus x°

tercio

quarto

Cum paulus predicaret atheniensibus
et diceret de resurrectione mortuorum
philosophi epicurei dixerunt volumus hic
que est ista doctrina que a te dicitur
nova enim refert nostris auribus. Sed
reperit in solacium / et ista predicatione punit // redarguunt
nullus ad xiii. Ista sunt ista predicatio
Ut virgo deum genuit / ut ~~spiritus~~ deus carnem
induerit et tamen quamvis in carne re
dimit. Et patet hodierna die quare
tempus mane est initium nostre redemptionis
Ideo habent ut veneremur deum honorare et
invocare exemplo cuiusdam militis de quo
legitur in cronicis magistri stomey // britonensis
Anno in nullo milite diligebat virginem
mariam ita quod in clipeo fecit sibi depin
gere imaginem eius. Volens autem
tre per actus. Et quando fuit adversa
nos / tunc aspexit eius imaginem et
cum auxilio eius vicit / et decima termi
natos carnis et die et laudis permanent
vitam eternam / ad quam nos perducat.
Hec est dies quam fecit dominus / hodie
deus afflictionem populi sui respexit et
redemptionem misit / hodie mortem
quam femina intulit femina fugavit
/ hodie deus homo factus id quod fuit perma
psit / et quod non erat assumpsit. Ergo exor
dium nostre redemptionis devote recolamus

Et exultatum dicentes gloria tibi domine
Primum lignum dum deus creauit omnibus diebus
et omnia terra / In ista die frequenter al-
leluia dico quedam opera / que opera
ta est in hac die / et sunt quatuor / primum
opus est ualde ~~mirabile~~ gloriosum
Secundum est flebile / Tertium est ualde inmise-
rabile et inauditum / Quartum est primum et
primum ualde fructuosum / primum est gaudiosum
Diuina hoc formauit primum hominem
de limo terre et posuit eum in paradiso
ut ibi esset dominus omnium creaturarum in me-
× preter solam arborem dio terre / Secundum hec ei sunt magnum
honor magna dignitate et plenum
2m gaudium / Primum opus est flebile et secun-
dum est quod in hac die eundem
hominem propter solo morsello pomi priuauit
honore et dignitate / et eiecit eum
de paradiso tamquam transgressorem manda-
ti / hec opera sunt flebilia / quia omnes san-
cti prophete defleuerunt hec etiam nobiles
autem et domini cum multis uiris et
clerici puelle autem / defleat hic ecclesia no-
ue obseruandum est a septuagesima
usque ad pascha / quia tunc deponit can-
ticum letitie / Alleluia / Primum flebile sunt de-
fleta dicit quia uir tamen cum hora
comederunt de ligno ~~tuo~~ hec / Sicut

Sicut dii scientes bonum et malum / dominus
vero dixerat: Qua cumque hora comederitis
morte moriemini. Tercium opus fuit spirituale et
mandatum. Tercia hodie virgo concepit sine
semine. Istius operis fuit artifex spiritus sanctus
nuncius fuit gabriel angelus / qui licet hoc
fuit missus a deo ad beatam virginem / quia
vero invenit in foro nec in platea nec
in taberna nec in circa ubi solent virgines
nec hodie exhibent se venales, Sed ibi
invenit eam solam in cella clausa ho-
stio / non dormientem sed vigilantem et ora-
tem / legebat enim Ysaiam ubi scriptum
fuit Ecce virgo concipiet et pariet filium
Et cogitabat intra se / O quam felix erit
ista virgo O quam felices erunt omnes qui eam
videbunt simul O utinam essem di-
gna fieri ancilla eius virginis Et dum
ita cogitaret / nesciens quod ista omnia in
ea deberent compleri Tunc apparuit ei
angelus in specie pulcherrimi iuvenis et salu-
tavit eam / Quartum opus fuit pium et
fructuosum / quia in hac die passus est
mortem crucis / Unde propheta operatus est sa-
lutem in medio terre / scilicet cum est sa-
in medio terre ubi dominus hoc suspensus
fuit in cruce / ubi nos redemit ab eterna
morte / ubi latro clamabat in cruce di-
cens Memento mei domine dum veneris in
regnum tuum Et nos clamemus hoc ad beatam

tau

virginis ut nos dignaretur convertere ad voluntatem
a malo ad bonum ut nobis dignaretur ad-
esse in hora mortis. De qua dicit propheta
Balaam xx° iiij°. Orietur stella ex Jacob
et exurget homo de Israel et consurget
omnes duces alienigenarum. Et erit omnis
terra possessio eius a solis ortu usque ad occasum.

Stella apparet prima quia maior est quam
quam tota terra. Stella etiam est ignei
coloris. Est etiam clara. Et est valde munda
et ex hoc ostenditur. Et decorat celum. Perdu-
cit nautas ad portum. Et lucet in nocte.
Ista omnia invenimus in beata virgine. Lig-
na ut stella per humilitatem quia vocat
se ancillam domini. Et est valde magna
quia est mater creatoris et regina celi et
est domina mundi. Est etiam ignei coloris
per caritatem sicut stella. Et ipsa dicit de
se Ego mater pulchre dilectionis. plena gratia
plena. Est etiam clara quia clarior sideribus
est etiam munda ut stella. Ipsa etiam decorat
celum ut stella quia omnes sancti in celo
[illegible] eam tanquam reginam. Et sicut
stella nautas perducit ad portum. Ita ipsa
ducit peccatores existentes in mundo ad por-
tum celestis patrie. Ipsa etiam lucet ut stella
in nocte id est in tribulacione nostra. Unde ipsa
dicit qui me elucidant id est diligunt ad ce-
teros possidebunt vitam eternam. Ista consequuntur

// apparet

// sequuntur

Israel
// homo de Israel est si-
cut mane qui processit
de gentibus [illegible]

Ducet quando abstulit platonem dixit aug
dominus est in celo et in terra. De hac virgi
ne canitur prima [illegible] dicitur Ave maris
stella dei mater alma atque semper virgo felix
celi porta. Nunc ergo virgo maria comparatur prima
stelle propter tres causas. Primo sicut cum stella
lucet tempore nativitatis christi ibant magi
et perduxit eos in jerusalem et postea in be
thleem ubi invenerunt xpm. Sic beata virgo
perduxit tres reges id est tres status scilicet virginum
viduarum et coniugatorum in celestem Je
rusalem. Secunda enim fuit fortis in fide
Unde apostoli [illegible] Magdalena
maria cleophe maria salomee quando
viderunt xpm post lesum post vulneratum
dubitabant dicentes. Ex quo ita gra
viter est lesus non poterit resurgere a mor
tuis. Et extra dubitacionem fuerunt unguen
ta ut corpus xpi ungerent ne putrescet
Sola tamen virgo in nullo oberravit unica
si in aliquo dubitasset cetera unguenta
quem maria magdalena preparasset. In
signum huius extinguntur omnia lumina
in tenebris matutinis et solummodo
unum remanet inextinctum quod signat 2o
veram fidem. Tercia virginis. Quia sicut stella
est pura sic ipsa fuit casta in corpore et in men
te omnibus diebus vite sue. Laudatur [illegible]
Tota pulchra es amica mea et macula

Non est in te. Nam alique virgines sunt
caste / sed tamen non perseveraverunt in sanctitate et
ideo alique sunt que nunc in corpore tamen in
corde habent fetorem malarum cogitacio-
num / Sed ista beata virgo mansit virgo semper
Nam dicitur Apocalypsis ii° / Esto fidelis usque
ad mortem et dabo tibi coronam glorie
Ipsa eciam speculum indicat Nam speculum
fit de vitro et plumbo / vitrum
notat eius virginitatem / plumbum vero
quod est cinerei coloris notat eius humilitatem
Et sicut vitrum per se et plumbum non facit
per se speculum nisi coniungantur / Sic nec ma-
rie virginitas sine humilitate nec humili-
tas sine virginitate fecissent eam speculum
dei / Ideo dignum est quod eius virginem semper
Exemplum preconizet nobis de quodam clerico / Quidam
clericus solebat parare serta de ro-
sis et liliis / et imponere ipsius ymagini
Sed cum cecidisset in fornicationem apparuit
ei beata virgo portans in pallio multa serta
que iacent ante oculos eius / Cum ille
videret / O domina que tu es / Ego sum illa
domina cui tu fecisti multa serta / sed ex quo
pollutus es iam mihi non placent tua
obsequia / Cum autem cecidisset ante faciem
suam et humiliter peniteret / illa subito plan-
gens disparuit / Tercio potest stella dicitur

tercio

Sic se radius lucis / et non amittit cla
ritatem Sic beata virgo licet genuit xpm
/ qui est radius solis tamen permansit pura
Unde canit ecclesia Sicut sidus radium
profert virgo filium pari forma Secundo sicut
decorem super natat omnibus lucidioribus
Sic beata virgo excellit omnes in iudicias
Et sicut nullus potest dinumerare guttas ma
ris Sic nemo potest exprimere gloriam vir
ginis. Unde Iudith / Istius clamat celum
videt / mundus exultat / contremuit infernus
/ et fugiunt demones. Ipsa cum [illegible]
corde devoto precordialiter / In ore per confessionem
In manu per tractacionem In [illegible] per
deprecacionem / In genibus per presentacionem In
[illegible] per oblacionem Quarto sicut stella
est lucem opposita Ita beata virgo lucet in se lu
men amissit. Unde sicut luna reci
pit lumen a sole / sic ipsa recepit pul
critudinem a filio Sic omnes sunt pul
cra tamen ab ea nulla sunt [illegible] sta
sicut nimia expellit nubes et [illegible]
Sic eius pulcritudo expellit omnes suos
motus de cordibus aliorum Sexto sicut
stella apparet exigua / et est magna sic
ipsa putabatur parva / a iudeis [illegible]
[illegible] propter eius humilitatem Unde mo
ralis Cum nimium est humilis quis
multis reputatur Sed [illegible] in iudaicis

quarto

quinto

hominibus non comparabatur nec conversabatur
cum puellis. Sed cum iudei repu-
tabant extraneam. Sed vere est magna
grat. deo et angelis eius et omnibus sanctis
Quinto angeli de vita et gratia sua dant exce-
ptam dei genitricem mariam de qua pro ha-
liorem dixit deus de petra agitur nulla
xpi spiritus quiescere plenum. Sed cum est
peccatoris et pietatis debemus ergo veniam
congregare possemus et interrogare utrum esset
sine peccato. Secundo videlicet rursum putas
huius illa vera. Iohannes. Si dixerimus quia
peccatum non habemus nos ipsos seducimus
et veritas non est in nobis. Septimo sponsa-
ciat. comparatur terra et generat sal-
vatorem. Terra est infima elementum
et tamen producit de se diversas radices et
propter lapides. Et est clausa ab extra lutosa
et humida. Et tamen effundit de se aurum
et argentum et smaragdum et sal. Etiam
terra calcatur pulsatur vertitur et paritur et
tamen nunquam mutatur vel movetur. Sic ista
spiritualis virgo produxit salvatorem fructum
et passa est in corde et tamen firma perma-
6to nsit in fide. Sexto comparatur stella. Est stella
in caelo. Sic beata virgo. Licet ipsa cum
hominibus conversabatur hic in terra, tamen ipsa
semper fuit in caelo, quia ubicumque homo
habet aliquam rem quam diligit ibi

// nullum

Dencz oculos erigit sic ipsa dilexit ce- // sicut enim quia
lestem vitam ideo semper extendebat oculos ipsam diligebat
mentis in celum Math. vi° Vbi est the-
saurus tuus ibi est et cor tuum Unde inter
omnia signa salutis hoc est verissimum
qui plus cogitat de vita eterna Se- 2do
cundo sicut stella numquam potest cadere in terram
nisi totum celum ruat Sic ipsa numquam
cadit a celesti amore ad amorem terre-
num Unde ista [illegible] ista canit de ce-
// [illegible] [illegible] ipsa Regnum mundi et omnem
ornatum seculi contempsi propter amorem
domini mei ihesu christi quem vidi quem
amavi in quem credidi quem dile-
xi Unde ipsa potest dicere de se illud psalmi 3tio
[illegible] [illegible] Tercio sicut stella
est volubilis non per se sed per celum firma
quocumque eam celum trahit illud sequitur
Sic ipsa non vixit secundum propriam voluntatem
sed iuxta voluntatem dei quia semper fuit deo
obediens // iuxta Math. xxvi° Verbum non // sine qua non
sicut ego volo sed sicut tu vis Quarto placuit [illegible] et [illegible]
Regina hominibus obediens quia per inventionem et [illegible] xii sicut
gratiam eius eo admittebat beate virginis per [illegible] patri obe-
Sic legitur exemplum in quodam claustro fuit diens
quidam clericus qui vincat quod nunquam Exemplum
vellet comedere et bibere nisi prius ad
ad honorem beate virginis celum salutaret

Decantaret. Et factus est prior et numquam
illam consuetudinem dimisit quia. In eadem
civitate fuit quedam mulier devota famu-
la virginis in orationibus, ieiuniis et elemo-
sinis. // Cui quadam nocte virgo apparuit // Apparicio
in magna claritate, cuius intextum
pallium stellis. Cumque eam interrogaret quare
esset induta. Virgo prius illa virgo cum tu
dicta obscurissima aspexisti. At illa ait
Cum tam preciosum et clarissimum pallium
gerant. Videt. Ecce est plebanus in ci-
vitate, qui numquam bibit nec comedit
nisi prius centies salutationem meam
cum honore decantabit. At illa ait
Cum in tuo pallio alicubi sit in tenebri-
tate stelle. Et virgo inquit Est neglo-
cencia prioris pacientis qui ipse occupatione
gravis secularibus aliquando negligit unum
ad minus pro complere. Ideo in mea illi
sunt neglectas stellas complevit, et sic ipse una
tecum iam in brevi tempore trahetur ad
gaudium eternum. Ad quod nos perducat.
Carnales vero ~~dominum~~ de duobus
amy non erat nunc et Iohannis xi
Videmus quod nobiles inuocationes vo-
lentes revocare ipsum ad viam ondit
ei iubeat carnem. Ita etiam facit xpus
qui vult revocare peccatorem, dicunt multi
pauperum voluntates. Sunt dixit Thome

Vide manus meas scilicet quibus te redemi
quod. Noli timere, noli desperare propter tuum
peccatum, sed attende ad me cum tota fiducia
et puritate, et ego suscipiam te per gratiam et Revertere ad me cum tota spe
hec est forma ad manum, et vertere ad in-
terius. Sic testatur Augustinus. Dic (?) haec omnia
possibilia tibi sunt, excepto quod, quia non
vales ut non conversus vincere peccata qui
ad te venit. Unde ipse dicit per Ysaiam
primo: In manibus meis scripsi te. Ecce
dicta sunt ista scriptura. Item sunt alie
quamvis, que sunt facte ita diligenter
ut in suis manibus nomen cuiuslibet
ut [illegible] noctu dierum [illegible]
nullus [illegible] quod xl fecit. Quia scriptor noster
in manibus [illegible] habet. Ista scriptura
non sunt scripta in pergameno cum penna
in cauto et atramento, sed obtusi cla-
vi fuerunt calami. Venie suis sanguine
fuit atramentum. Scriptores fuerunt ipsi iudei.
Pergamenum fuit totum suum corpus.
Ista fuit dura scriptura, ubi propter magni-
tudinem vulneris non tantum digitus potuit
inferri, sed imponi tota manus. Deo
pergit ad bonitatem dei tui et age
sibi gratias et pete ut possis esse cum eo
tempore passionis sicut beata [illegible] quae
dixit: Dilecte mi et deus meus. De quo
[illegible] scribit in hec verba

Beda sup.

Beda super Marcum
dicit Thomas
qui interpretatur abyssus
vel geminus
quod grece dicitur Didimus
quia [illegible]
[illegible]
[illegible]
Didimus enim
recte vocatur propter
dubium cordis
de resurrectione
domini [illegible]
quia dum palpat
altitudine
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Primum tamen per-
[illegible]

In illo tempore Thomas unus
de duodecim qui dicitur Didimus
non erat cum eis quando venit Ihesus. Dixerunt
ergo ei alii discipuli: Vidimus dominum.
Ille autem dixit eis: Nisi video in ma-
nibus eius fixuram clavorum et mittam
manum meam in latus eius non cre-
dam. Et post dies octo iterum erant di-
scipuli intus et Thomas cum eis. Venit
Ihesus ianuis clausis et stetit
in medio eorum et dixit: Pax vobis. Dein-
de dixit Thome: Infer digitum tuum
huc et vide manus meas et affer
manum tuam et mitte in latus meum
et noli esse incredulus sed fidelis. Respondit
Thomas et dixit ei: Dominus meus
et Deus meus. Dicit ei Ihesus: Quia
vidisti me Thoma credidisti. Beati qui
non viderunt et crediderunt. Iohannis xx°.

Scire debemus quod dominus dilexit Tho-
mam propter tria. Primum est propter ma-
gnam obedientiam. Secundum est eius perfecta
castitas. Tertium est eius pietas. Primum
est propter obedientiam quia tanto me-
ruit diligi a deo. Legitur enim cum sibi
dominus diceret quod iret ad Indos
et ibi pati martirium. Et ipse dixit:
Domine mea et tua ego servus tuus
fiat voluntas tua. Unde vere obediens.

procrastinauit

Non procrastinauit mandatum vera enim obedientia generat hominem xo et vngit diligit et acquirit graciam in presenti et gloriam in futuro. Vnde potuit dicere illa verba Iohannis que dixit xristus patri Non veni facere voluntatem sed voluntatem eius qui me misit. In hoc ipse imitatus est suum magistrum qui fuit obediens suo patri vsque ad mortem omnibus diebus vite sue. Nam deus est domino quia homini vnum est obedientem. Figura habemus Genesis xxvii legitur quod Abraham dedit filio suo tunicam que possederat sic xristus dat obedientibus filiis regnum celorum inobedientibus vero dat penam infernalem et recipiat eos a filio suo meliori eterorum. Vnde angelus in libro de obediencia dixit nunquam diebus et noctibus orare et in Ieiunio et in sacco iacere et nil aliud facere nisi quod preceptio est in lege ibi quasi sapiens et si non fuerit obediens deo sic omnes virtutes perdidisti. Vnde plus valet obediencia quam victima. Et vnde quid perdit in paradiso Adam quia licet non a glorie sui huius excepit quod ibi non ex alio advenit nisi ex inobediencia. Et quanto vim habet obediencia etc. Ihesus xristus dilexit hominem.

apud deum

meam

Hic est quod si vis a deo diligi sis ei obediens vsque ad mortem

aliud inobedientem

~~summus et sapiens~~ sumus et fuit

Et inspexit in eo perfectam caritatem
quam habuit ad deum quem dilexit
super omnia. Nam per caritatem coniungimur
omnes filii dei. Caritas enim est vinculum dei
ligatiui. Hoc vinculo deus fuit tractus de
celo ad terram. Hoc vinculo deus traxit ad
se Thomam ita quod nil cogitabat nil lo-
quebatur nisi de deo. Omnis enim qui aliquem
ac diligit semper de eo cogitat et bona lo-
quuntur. Propter hoc comparatur Abrahe. De quo
legitur Genesis xxii° quod cum voluit immolare
filium suum Isaac portauit in manibus
suis ignem et gladium. Sic Thomas cum
voluit deo immolare animam suam per martirium
portauit ignem caritatis dei et proximi et
tuo — gladium perfecte patiencie. Ideo dilexit
deus Thomam et inspexit in eo perfectam
puritatem. Cuius cum [illegible] manu
vnus in suo colore. Puritas enim cordis vnit
hominem cum deo. Vnde legitur in Judit
propter — cum Judith voluit occidere Olofernem
confortatum est cor eius in eo quod amauit
castitatem. Si ergo volumus saluari
nos imitari exempla sanctorum. Respice fidem
Abrahe et fuge infidelitatem. Respice
mansuetudinem Moisi et caue ab ira.
Respice humilitatem Dauid et dilige humiles. Re-
spice pacientiam Job et aduersa sustine pacienter

Amplectere et fuge maliciam. Caritate maria
ut deum toto corde diligas. Devo-
tionem accepit ut devotissime amas. Perpetuitatem virgi- denote
nitatis [illegible] [illegible] quarta anima qui tertio
[illegible] [illegible] et [illegible] fecerit ille deo
cognoscit et cognoscet [illegible]. Unde dicit
Iohannes x [illegible] ego sum pastor bonus et
cognosco oves meas et cognoscunt me
mee. Qualis autem erat anime dico vobis
[illegible] vos. Unde ille ait que fuit in
purgatorio dicens illa verba Job: Miseremini
mei miseremini mei saltem vos amici mei
quia manus domini tetigit me. Et iste tactus
quamvis manus pene purgatorii excedit omnes
penas. Unde dicit [illegible] angelorum [illegible]
est esse in purgatorio [illegible] et clau-
[illegible] in qua illa pena in craticula Quarta B. laurencius
[illegible] et licet ipse tactus est [illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible] Hec pena est tanta ignis quod si [illegible] camera [illegible] prima
[illegible] maris et omnes aque ibi fluerent non
possent scintillam illius ignis extinguere
[illegible] et [illegible] et nunquam [illegible] In illa camera
[illegible] sit omnes fornicatores adulteri
et [illegible] peccatores. Capitulo xij [illegible] que
[illegible] [illegible] [illegible] primo [illegible] cum [illegible]
[illegible] ignis [illegible] sic ibi ardebunt
igne [illegible] In illa camera est ille [illegible] 2a

Ut si omnia que in mundo sunt in igne

frigoris — vix tererent unam minimam guttam [illegible] posset

calefacere. In hac camera punientur ille

omnes incredulitatis qui sunt pallida pre

frigore incredulitatis. Iuxta illud Math. xxv

tertia — Ibi erit fletus et stridor dentium. In tertia

camera erit tanta tenebrositas quod pal-

pari poterit. Ibi sigillati sunt omnes qui

ex invidencia alterius se a deo, quia ma-

gis dilexerunt tenebras quam lucem. Plus

peccatum quam virtutes. Plus [illegible] quam deum.

Ideo ibi habebunt tenebras perpetuas.

quarta — In quarta camera tantus est fetor quod totus

plena — mundus cum aromatibus [illegible] minimum fe-

torem eius posset expellere. Ibi sigillati sunt

omnes qui [illegible] vixerunt de spoliis

rapina et usura. Et sic nunc fetidam

[illegible], sic ibi erunt cibus demonum.

quinta — In quinta camera [illegible] ista pecto-

ra implebuntur igne qui exibit de [illegible]

ignis et flamma [illegible] camera ibi si-

gillabuntur omnes qui exercebant se ad sin-

gula peccata vel in omnibus viciis arde-

bant. In sexta camera erit [illegible]

[illegible] Ignis [illegible] non

morietur. Unde quidam dampnatus in nocte

apparens ad ianuas filij sui, tulit se-

cum de [illegible] et [illegible]

Ad Gostinum filii dixit: Ecce attuli filio
meo prestet quibus vestem in nuptiis in
illa stellati sunt omnes qui regnant iusti
ciam sicut memorat ut faciet sicut sunt
certe perpetua tamen est desperacio nam
gratia quia ibi contra illa regna tempore nulla
fiet de venia dei si etiam historia et an
gustia et aliud prophetam ab ipse omnibus
sibi liber sit. Thomas ut infra
Thomas qui dicitur Didimus cum
esset apud Cesaream apparuit ei
dominus dicens: Rex Indie nomine Gundo-
forus misit prepositum suum ad Syriam querere
hominem arte architectoria eruditum. Ve-
ni ergo mittam te ad eum. Cui Thomas
Domine mitte me quo vis preter Indos. Cui
dominus: Vade securus quia ego custos tuus
ero te defendam et cum converteris Indos
ad me cum palma martirii venies. Cui
Thomas et dixit: Dominus meus es tu et
ego servus tuus fiat voluntas tua. Hec eo
dicente ecce prepositus familiaris regis Indorum — Gundoforus
nomine Abanes descendens de navi de-
ambulabat in platea in foro. Tunc — Abanes
venalium dominus autem accessit ad eum di-
cens: quid queris o iuvenis? At ille
ait: Dominus Rex Indorum misit me querere ut
ei conducam magistros artificiorum qui sibi

Artem architectoriam / et omnia que ex li-
gnis fiunt aut ex lapidibus ut Roma-
no more sibi domum construeret. Cui dominus
ait / Ecce servum meum ydoneum et fidelem
,, mis.
mittam / qui tecum iam ad ipsius civitatem
/ et quicquid laborat / in labore suo
mercedem reportat. Quem mittam tecum
/ ut expletis omnibus ad me cum honore
salvus ad revertatur. Abbanes gaudens
et gratias agens / osculatur genua eius. Et
tradidit dominus Thomam et magno cum
navigantes prospere / pervenerunt ad quandam
civitatem in qua rex filie sue nuptias
A Andropolim
celebraret / Qui cum preconisari fecisset
ut omnes imposito interessent / alias regem
offenderent. Contigit ut hic Abbanes intra-
rent Thoma. Ubi puella Hebrea fistu-
laret in manu gerens fistulam / et
unumquemque laude sua decorabat. Cum
videret eum intellexit eum esse Hebreum / eo
quod non manducaret / sed oculos in celum leva-
ret. Dum autem puella hebraice coram eo
cantaret / dicens unus est deus Hebreorum
qui fecit celum et terram / apostolus eam pre-
cipit ut hec verba repeteret. Pin-
cia quod non manducaret. neque biberet
post colum impressit ipsum ad maxillam

tetigit Dixit Thomas meus deus ut
in futuro tibi indulgentiam dederit / et
hic temporalia pena reddet / nec hinc surgam
donec manus que me percussit / hic a ca-
nibus afferatur Cum autem pincerna ad hauriendum
aquam iret leo ipsum arripiens occidit / la-
cerantibus autem canibus corpus eius / Canis
niger manum dextram que eum maxillat
in medio convivii attulit / Quo viso
omnis turba obstupuit / Et puella verba
eius retinens proiecta fistula / ad pedes
apostoli procidit / Rogatus apostolus ad petitionem regis
benediceret sponso et sponsam dixit / Da e-
is domine benedictionem dextere tue / et semina
semen vite in cordibus eorum / Abeunte autem
apostolo / repertus est ramus palme plenus fructu
in manu sponsi / Comedentibus spon-
so et sponsa / fructu de ramo invenerunt ambo
obdormierunt / et somnium idem ambo viderunt
/ Videbatur autem eis quod rex gemmatus eos
amplecteretur dicens / apostolus meus vos
benedixit / ut eterne vite participes essetis Evi-
gilantibus eis / et mutuo somnium narran-
tibus apostolus ad eos ingreditur dicens Rex
meus vobis apparuit / et me huc clausis
ianuis adduxit / ut super vos benedictio
mea / fructificet / Diligite iudicia que

Inventus
Dionisius
puella pelagia
incorporabatur

Est Regina [illegible] facta salutis socia
angelorum possessio omnium bonorum / Post illo
dicente / Ecce duo angeli apparuit di-
centes / Nos sumus a domino deo deputa-
ti vobis ad custodiendum / si mandata
apostoli servaveritis omnia opera vestra offeremus
deo / Post hec apostolus baptizavit et fidem
instruxit / Et post ea sponsa nomine Pela-
gia / sacro velamine consecrata martirium
passa est / Et sponsus nomine Dyonisius in e-
piscopum eiusdem civitatis consecratur / Post hec igitur
Abbanes cum apostolo ad regem Indorum per-
venit / Rex apostolo magnam pecuniam tradidit
petens ut sibi inde Romanis palla-
cium construeret / Recedente rex in aliam
alia provinciam per biennium sibi magister interim
apostolus totam pecuniam pauperibus distribuit
Rex vero rediens et audiens Thome
factum / fecit eum in carcerem / Interea frater regis
moritur / et quarta die resurgens regi di-
xit / Frater quem Thomas in carcere qui est
amicus dei et angeli eius sibi serviunt
qui me in paradisum duxerant palatium ex
auro et argento et lapidibus preciosis
Cumque illud conspicerem / quod essem eius ia-
nitorum dixerunt mihi frater tuus ipso palacio
fecit se indignum / si vis in ipso manere
rogabimus deum ut te suscitet ut sic pos-
sis illud emere apud fratrem tuum recepta

et predicans in Indos ad fidem convertit

et cum eius pulchritudinem admirarer dixerunt hoc est palacium quod apostolus Thomas fratri tuo construxit Cuius precium

Ei pecuniam qua se existimat perdidisse | Hoc
dicto Rex cum fratre ad carcerem abiit Et
educti apostoli ad pedes utriusque cadentes
veniam postulabant Tunc ait apostolus multum
vobis deus contulit | ut secreta sua vobis
ostenderet credite in Christum et baptizamini | ut
sitis regni celestis participes effecti Tunc
frater regis ait Vidi palacium quod frater meus
construxisti | et illud vellem apud eum emere
Tunc ait apostolus | hoc est in voluntate
sua | si tibi vendere velit Rex ait illud
erit meum | et apostolus tibi construet aliud
Quod si hoc non poterit ipse et tu in commune erit
Respondit apostolus | multa sunt palacia in
celo | ab initio mundi preparata que precio
fidei et elemosinis comparantur | Et divicie
vestre possunt antecedere vos non autem sequi
Tunc apostolus aggregatis omnibus hominibus
illius provincie | curavit coram eis omnes
infirmos Regem quoque ad fidem convertit | hic
quoque predicacione xx milia hominum
baptizavit Deinde | venit ad superiorem
Indiam uxorem Regis nomine Migdonii
sua convertit | ad fidem Christi | Quod audiens
Rex iratus iussit apostolum stare super laminas
ferreas candentes nudis pedibus | Sed protinus
nutu dei fons aque ibi prorupit et
extinxit eas | nec ad aliquid profecit

Tunc rex iussit eum ad fornacem arde-
ntem in poni, que statim refrigerata est
ita ut altera die sanus exiret. Postea sunt
adducti ad placitum solis ut adoraret ibi quia
aut adimere te dolorum quantitatis est. Ut exac-
et simulacrum comminuat. Hoc cum factum esset
ab pontifex templi gladium arripuit et
apostolum interfecit dicens: vindicabo iniurias
dei mei. Christiani corpus eius tulerunt
et honeste sepelierunt. Adveniente autem
solemnitate sancti Thome patriarcha Indorum
cum suis suffraganeis volens de
missarum solemnia agere collocat in sede
iuxta corpus sancti apostoli statim quod peragit huius
diei solemnia divina aut eukaristie parte.
Ex tempus adveniret patriarcha consecrare
hostias in altari apponit et cum magna
reverentia ad locum ubi corpus apostoli sedere
erat defert et flexis genibus coram apostolo offert
Tunc ille extensa manu dextra suscepit
ut non mortuus sed vivus esse crederetur
Primus autem ipse Christus ... cum devo-
tione accedunt unus post alium et hostias de
manu apostoli suscipiunt non poenitente
Si autem quis infidelis aut mortali peccato
infectus sacram hostiam de manu apostoli acci-
pere volebat omnibus videntibus apostolus ho-
stiam in sua manu retraxit ut quidem

Petor prius erat manum aperuit / petor autem nunquam evadere potuit / ecclesia autem a petro resi-puit / pecunia accepta corpus eius ab apostolo sumpsit / alii dicunt de loco exiunt moncbatia que dicitur infideles quod eadem gestitimur ipse omnibus et tota civitas factis / pecunia ad pus ipse facit corpus apostoli in debita reve-rentia deposuit et quando ipse affecutus eius civitatem regimus cum ut ipse velit et nobis petere istum xem ut possimus vitare peccata in hoc modo et ut per hoc imperia vitam possimus assequi etc / ad quam

Ecce ego mitto ad vos prophetas Math xxiii. Videmus quod vitrum prius parat uniri ondit illud in vitro fenestris / ut videntes homines claritatem primo intraret domum et videret ... ista fecit deus ut osten-dit hoc beato stephano veniendo ... primo martiri / ut ipsa ... eius ... illud sua passione et ut alii ma-rtires ipsum sequerentur / unde illud ipse po-tuit dicere Ezechielis 10 / Cum essem iuxta fluvium Chobar / aperti sunt celi et vidi visiones dei / Chobar interpretatur magnitudo tribulationis / sicut ... aqua lavat immunditias et sordes / ita lapidum ... rabat peccata / unde celum apertum est ei ut ex-pectatum primi martiri ...

Ecce in a ... servator late... filia sancta ... ... tali ... ... tribus ...

ffratres heri celebravimus heri natale regis / hoc celebramus triumphalem mortem sui militis / heri rex de utero virginis egressus dignatus est visitare mundum / hodie miles de hac misera vita exiens intravit ad celum / heri Christus apparuit carnis velatus / hodie Stephanus ascendit sanguine

laureatus Stephanus ascendit quia Christus descendit / Christus natus est laudantibus angelis / Stephanus mortuus lapidantibus iudeis / Et ut dicit ffulgencius in sermone hodierno Sola descendit deus ut milites clamaret / humiliavit se rex ut milites milites exaltaret / hec ille

Unde sancte decimus / sicut cum denegatum tam iste
veritatem / et iustitiam / apparet ei celum
sic et beato Johanni in exilio. Nunc cum sancte
Stephanus sunt primo qui cum violentia intra-
vit celum. Et hoc est in eo multum lau-
dabile. Nam qui aliquod castrum impugnat
et lucratur, non ille laudatur qui intrat
ultimus, sed ille laudatur et est dignus po-
tentie et glorie qui primus intrat. Et hoc
fecit beatus Stephanus. Ideo potuit vexilli-
fer Christi. Ipse cum pugnavit fortiter pro verita-
te cum iudeis usque ad mortem. Ideo ha-
buit a deo speciale adiutorium scilicet primus
qui sibi monstravit. Audacia sanctorum sua
aperuerunt multos. Quia velud angelicum
confortaverunt sicut testes. Habuit celum
apertum ubi vidit Christum qui confert solatium
hominum in tribulatione. Unde ipse nobis in-
imicos vincit non armis sed verbo et caritate
cum qua deum imitatur filium dei dicentem
Jherusalem que occidis prophetas ut testatur Mathei. 8.

vel et iuvamen

In illo tempore dixit Jesus turbis Judeorum
et principibus sacerdotum. Ecce ego mitto
ad vos prophetas et sapientes et scribas.
Et ex illis occidetis et crucifigetis et flagella-
bitis in synagogis vestris et persequemini
de civitate in civitatem, ut veniat super

vos omnis sanguis iustus qui effusus est
super terram a sanguine abel iusti usque
ad sanguinem zacharie filii barrachie
quem occidistis inter templum et altare A
men dico vobis venient hec omnia super
generacionem istam Jherusalem Jherusalem que occidis
prophetas et lapidas eos qui ad te missi sunt
quociens volui congregare filios tuos sicut
admodum gallina congregat pullos suos
sub alas suas et noluisti Ecce relinquetur
vobis ~~domus~~ domus vestra deserta dico
enim vobis Non me videbitis amodo donec
dicatis Benedictus qui venit in nomine domini
Ecce ego mitto ad vos prophetas sapientes
scribas Et prophete sunt de revelacione
futurorum sapientes de x cognicione
et scribe de intelligencia legis Et ex hiis
occiderunt multos Unde dicit in persona
X Misi ad te ysaiam et ieremiam et
ysaiam secuisti et lapidasti ieremiam
et baculo et lapidibus excerebrasti eum
Et item post xiiii iacobum occiderunt gladio et paulus decollatur
Petrum et andream crucifixerunt Unde actuum
v Commoverunt apostolos ipsi Demum cominantur
ne amplius loquerentur de nomine eius
dicentes illud sapiencie morte pessima
condempnemus eos Et sic expulerunt eos

De invidia et ingratitudine ad Christum gentis
Iudeorum tam[en] dum peccanti sunt hec et si-
milia quibus dicit paulus actuum xiii vobis oporte-
bat primum loqui verbum dei sed quia vos
iudicastis indignos eterne vite convertimur ad gen-
tes. Magna salus expulsa est a iudeis
que venit ad nos. Sed nos tamen [illegible]
[illegible] ne [illegible] [illegible] iudeis Italici [illegible]
te est hoc sicut [illegible] apud iudeos quia
ubi est maior divinus amor et lex ve-
ritatis ibi maior ingratitudo. Sed cla-
mat Christus contra iudeos dicens: Fili, fili,
quid odis eos quos debueras diligere et
honorare et occidis eos qui tibi bene
faciunt. Quid potero [illegible] ad illud me
dicam ad te ad [illegible] neque [illegible] quid
poteram tua infirmitate curare et quod
[illegible] medicinam non recepisti. Sic me-
lius nec ego tibi parcam. Neglexisti [illegible]
moriar pro te ne videam tuam [illegible]
[illegible] [illegible] medici defecerunt in te
et tu [illegible] et curata tua passio in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de morte tua [illegible] [illegible] ad
te [illegible] [illegible] Sed [illegible] eis dicit deus
[illegible] veniat super vos sanguis iustus
qui effusus est [illegible] [illegible] omnis culpa effu-
sam [illegible] imponunt iudeis et maxime
[illegible]

Ut effusionem sanguinis xpi in quo sunt
omnes illi ad quem alii sancti patres
occisi. Abel iustus est occisus ab iniusto ca
ym, quia deus respexit ad munera abel, ad
caym vero non. De zacharia vero ut dicit
nicolaus ad ymmo venit quedam tradicio
quia sunt quidam locus in templo ubi li
cebat stare virginibus deum adorare. Maria
autem postquam genuit xpm ingrediens templum
ad orandum stetit in illo loco virginum. Ju
dei autem illi qui eam noverant
filium genuisse. Zacharias dixit digna est
loco virginum quia est pura virgo, et ideo oc
ciderunt inter templum et altare. Sortem
eciam offerre. Abel interfectus est in campo.
Zacharias sacerdos in atrio templi ideo co
memorat hos duos quia per ipsos
designat omnes sancti ordinis spiritualis
et laicalis quorum omnes sanguinem
pro iudeis. Nam post abel sunt occisi
a fratre caym et xpi sunt occisi a fratribus
iudeis et eciam aliquibus discipulis. Unde
hoc dixerat ipse xpus. Trademini a fratribus
et amicis et cognatis et ex quo [illegible]
sunt me et vos persequentur. Et zacharias
lapidatus est a ioab cui per culta bo
na fecerat. Paralipomenon xxiiii. Et no

Est recordatus Rex moab inne quia ocia
M pater eius fecit fecit / Et infectus fi-
lius eius q ita offenderit / Judei xiij qui
fecit ei iusticia bona ostendat peccati vestri in scri-
bere / Je xiij hec vo ista bona ende
vobis de pte mea iij q velis me recede
Tres cause sunt ville que aggravant
pma peccata eorum / Prima quia ipsi iudei fuerunt
eo gentiles / Primus cham magis maledictus
maledictis magis potuimusse vinque
2a quia peccatum interpretatum pulsasta / Ergo
que debuit esse pace cum xo et sunt
apostolis facta est inimica / Tercia causa quia
3a tria Jerusalem fuit caput totius provincie et
fuit magi et doctores tam longe / Isaie
ii° De sion exibit lex et verbum domini
de Jerusalem / Ideo quia ipsi infecerant peccatum
eorum gravius est quam laycorum / Unde Augustinus
O sacerdotes plus me ledit vestrum peccatum
tuum quam vestrum laterum meum / Ipsi enim obliti
sunt sue bonitatis quia deus liberavit
de manu pharaonis / quem cibavit eos
xl annis in deserto / Ideo assimilat gallinis
que ceca est ipsa circa pullos suos que agre-
gans eos sub alas / ut eos defenderet a
milvio ceratat per amore pullorum plus
curat de pullis quam de se / Inveniuntur
ista aviculis eos impugnat desiderando

tpe p(ro) amore con(tinua) vinitat voce / Dimi-
ttit p(er)enas ass(idu)o tristicia et incedit di-
missis alis / Ita x(ristu)s q(ui) magnus p(ro)ie-
batur ad p(er)ficiend(um) q(uo)d congregat nos in unani-
mitate fidei defendit nos p(ro) amore nostro
/ Assu(m)psit languores n(ost)ros et dolores n(ost)ros. Di-
xit q(uod) se / p(ar)uit nos. ubi corp(or)ali et spi-
ritualiter / Iuventa ista convocat nos des-
derii reducta ad ipse omnes / Expugnat(e) dicatu
p(ro) nobis et imp(er)io / factus est raucus a
p(re)dicatione / Exuit se tunica sua / et p(ro)-
misit se flagellari p(ro)pt(er) nos. Et totus
factus est tristis / Unde gallina te-
net figuram x(rist)i / Sic enim gallina
non solum fovet pullos suos / Sed ausu(n)c(u)l(o)s
volantes diligit q(uam) plures p(ro)p(ri)os / Ita s(an)cta
m(ate)r ecclesia non solum diligit x(rist)ianos / Sed
et Iudeos et gentiles et omnes vult
trahere ad fidei / Regenerat eos in baptis-
mo / pascit eos verbo dei / et diligit eos
materna caritate / Unde sicut Ezechias
sunt vere filii dei / Deo sunt venabiles
p(ro)p(ter)ea? accendere / Nam ad p(ro)mis-
sionem? ... est colum? qui passus est tra-
tremuit / In crucis ... sunt ...
plurima fecit ... pietatis / Et
...tia ... Iuliana voluit ...

Corpus sui viri alexandri cum ipso
assumpsit corpus sancti stephani. Dum hec
navigabant cantabant angeli, et de-
mones clamabant miserabiliter, et tem-
pestas orta est. Et dum naute mortem
timerent, invocaverunt sanctum stephanum
et statim apparuit eis dicens: Ecce
assum, et cessavit tempestas. Legitur

Legitur

etiam quod in quadam ecclesia posita erat
super altare sancti stephani, et nunc alia
tempore posita fuit super altare ecce iulianus
quando est illuminata. Ita sunt digni qui
soli deo honoraverunt corpus eius, quod
diu iacuit in vili loco. Deus manifesta-
vit corpus eius, et fecit ecclesiam in ho-
norabiliori loco lucescit. In uno honora-
vit dulci cantu, demones clamabant.
De theodosii filia dicitur. Ipsum ste-
phanum Romam venit. Tunc vero ceperunt
propria sic est voluntate apostolorum. Item
demones dixerunt quod in quadam ecclesia
Rome fideles voluissent corpus eius re-
ponere, clamabant dicentes: Frustra la-
boratis, quia non hic sibi elegit requiem
nisi cum corpore sancti laurencii. Unde
sepulcro sancti laurencii fuit aperto, corpus
sancti laurencii vertit se ad latus et ce-
dit manum corpori sancti stephani vn

Ut quidam doctor dicit cum dux Vespe-
sianus audisset quod in Iudea sunt gesta
magna prodigia et medicus qui solo ver-
bo curaret multos infirmos, accepit filium
suum Titum antequam numquam ibi venisset Ie-
sus fuit crucifixus a Iudeis et interemptus
Nunc ille dixit ad Iudeos: Certe tam
magnum prophetam occidistis innocentem, scitote
quod vindicabitur in vobis. Et tunc ... quod
fuit sanctus Stephanus et dixit immo male-
factores qui hominem et deum occidistis
Hoc audientes apostoli vocaverunt eum ad
se, quem sanctus Petrus baptizavit, et per
impositionem manus repletus est spiritu sancto
Unde apostoli constituerunt eum esse [illegible]
Symeonis? Nam post ascensionem domini quia
multitudo [illegible] ad quos debent dare
totam substantiam suam in manus apostolorum, quo
apostoli constituerunt septem viduas que ministra-
rabant expensas quibus [illegible] alicuius
hoc non sufficiebant. Ideo apostoli invenerunt
septem diaconos: unum ad hoc officium
inter quos fuit primus Stephanus qui
fuit plenus spiritu sancto et faciebat multa
signa et miracula in populo. Quando enim
legi Iudei ibi non potuerunt? occiderunt
et videndo in celum vidit gloriam dei
et ait: Ecce video celos apertos et Ihesum

stantem a dextris virtutis dei. Et illi con-
tinuerunt aures suas quasi nolentes au-
dire blasphemiam et circumeuntes eum
extra civitatem lapidabant eum in foro
[illegible] qui signum [illegible] amena [illegible]-
[illegible]. Et invocabat dominum dicens domine
ne statuas illis hoc peccatum quia nesciunt
quid faciunt. Et cum hoc dixisset obdor-
mivit in domino ihesu. Sepelierunt autem
eum viri timorati et fecerunt planctum
magnum super eum. Ubi [illegible] ostendit multa
miracula. Fuit quedam nobilis vidua que
decem filios et septem filias habe-
bat in Capadocia. Que dum fuit a puero offen-
sa maledictionem filiis imprecatur.
Et subito percussi sunt tremore membro-
rum. Cum ipsi pre confusione non audebant ocu-
los [illegible] nec cognatos. Quidam ceperunt
vagari per mundum. Ex hiis sunt duo soror
et frater paulus et palladia yponiam
venerunt et intraverunt templum sancti Ste-
phani petentes ab eo sanitatem et in-
venerunt. Augustinus namque refert in libro
de civitate dei xxii. Et cum quidam vir prima-
rius sancti Stephani venit et de ipsis
floribus qui super altare fuerunt accipiens
ad caput socii flores vero latenter
posuit. Cum prius ille dormivisset

"ut recuperent sa- / nitatem"

"Civitate [illegible] / [illegible] in [illegible] / ad lectum"

proximus ante defunctum clamavit di-
cens ut ad eum mitteretur. Ubi autem
episcopus adesset, solus ad eum venit
et ipsum credere se credere dicebat baptizat.
Hic quamdiu vixit hoc verbum semper in ore
habuit: Christe accipe spiritum meum, cum
hec verba fore sancti Stephani extrema nesciret.
Aliud est miraculum. Cum quedam ma-
trona nomine Petronia quam diu in-
firmitate gravissima torqueretur et multa
adhibuisset remedia, nullum sensit be-
neficiorum remedium. Tandem quendam iu-
deum consuluit, qui annulum quendam cum
quadam lapide ei tradidit ut ipso annu-
lo cordula ad nuda corpora cingeretur,
ut ex virtute ipsius lapidis sanitatem
reciperet. Quod cum sibi nichil
valere cerneret, ad ecclesiam protomartyris
et pro salute sua sanctum Stephanum insta-
nter exorabat. Tunc subito insoluta
cordula et illeso annulo remanente
annulus in terram proiectus est, et continuo se
sanatam esse persensit. Et Augustinus in libro
XXII° de civitate dei refert sex
mortuos resuscitasse ad invocationem
sancti Stephani. Inter ceteros cum mortuo
iam pollices ligarent, invocato

yponem

Cum eo nomine s. s. quinque surrexit de fe-
retro. Cum quedam mulier paruulum suum de-
functum deportaret ad altare s. s. reportat
eum sanum et viuum. Cum quedam mo-
nialis portata in extremis deportaretur
ad altare s. s. et ibidem exspirasset surrexit
sana. Apud yponem quedam puel-
puella mortua est. Cumque pater eius
portasset tunicam ad altare s. Ste-
et tunicam posuisset super corpus filie tu-
mortue statim surrexit. Etiam legitur
nobis de quodam iuuene quem dum parentes
eius deportassent alium ad altare sancti
Stephani surrexit a morte. Et multi
omnes qui eum inuocant fideliter pro-
meruerunt vitam eternam. Ad quam

Sequitur de Iohanne ewangelista

Sicut enim flores qui crescunt
in maio sunt acceptiores et habent ma-
iores virtutes quam illi qui crescunt in
autumno sic et beatus Iohannes
fuit multum acceptus deo filio ex eo quod
se conseruauit in sua iuuentute ad deum
sic testatur Ieremias tren. iii. Bonum est
viro cum portauerit iugum ab adolescen-
cia sua. In signum huius legitur Math. xxvi quod
Cristus eum amplexatus est et osculabat et

Imposuit illis manum et dixit apostolis
nolite eos prohibere ad me venire quia
talium est regnum celorum. Et benedixit eis ra-
cione castitatis. Ita dilexit singulariter sanctum
Johannem ex eo quod virginitatem servabat. Nam
pater et mater plus amant minores
filios quam adultos. Unde ipse dicit de
Johanne dulcedinem et florem iuventutis
reportat anima mea. Anima enim virginis
est pura ut si ante culpa contrahat.
Secundo dominus dilexit sanctum Johannem mi-
nus quia fuit immunis viciis carnalibus
et peccatis. Propterea dicit ad illum cum illa
vox. Sicut unus homo amat fi-
lium ita te diligebam. Nam sicut unus
nutrit filium suum omni cura. Ita Christus eum
nutrivit pro corpore. Et sicut unus custodit
puerum. Ita Christus ipsum custodivit a pecca-
to luxurie qui vocavit eum a nupciis
Etiam sicut unus filium suum diligit
et ita et tu ab amat. Ita Christus disti-
nat sanctum Johannem qui virginitatis fuit
in [illegible] oleo [illegible] cum valde di-
lexit. Et sicut unus vestit pulcre puerum
Ita Christus induit Johannem candida ve-
ste puritatis. Etiam sicut unus revelat
secreta suo filio. Et dominus revelavit
Johanni secreta in suo pectore ~~[illegible]~~ pectore

prout ipse scribit in hodierno ewangelio dicens

In illo tempore dicebat ihesus petro sequere me. Conversus petrus vidit illum discipulum quem diligebat ihesus sequentem qui et recubuit in cena super pectus eius et dixit domine quis est qui tradet te. Hunc ergo cum vidisset petrus dixit ihesu domine hic autem quid. Dicit ei ihesus sic eum volo manere donec veniam quid ad te tu me sequere. Exiit ergo sermo iste inter fratres quia discipulus ille non moritur. Et non dixit ihesus quia non moritur sed sic eum volo manere. Hic est discipulus ille qui testimonium perhibet de hiis et scripsit hec. Et scimus quia verum est testimonium eius.

Beda dicit in omelia et x. Post suam resurrectionem apparuit septem discipulis iuxta mare piscantibus tota nocte laborantibus inter quos erant petrus et johannes et statim retia impleverunt centum l tribus cum grandi multitudine piscium. Mox ut egressi invitavit ad prandium ubi petrum ter interrogavit an eum diligeret ter amore confitenti eum qui ter negaverat comisit

ri oneri praestendat. Cum vero Ghor ait pe-
te cum esses iunior cingebas te et ambu-
labas ipso volebas. Cum autem senueris
alius te cinget et ducet te quo tu non vis.
Et hoc plenius addidit: sequere me, scilicet sustine-
re mortem. Et crucifixus est cum non solo
gressu conversus, sed etiam martirio tractatus. Ideo
dicit Petrus Damiani: Deus comparavit ad
mariam Petrum et Johannem. Commisit namque
Petro claves regni celorum, commisit et Johan-
ni suam dignissimam ~~matrem~~ matrem. Stabat
iuxta crucem utraque virgo. Una Maria est vir-
go, ecclesia vero est in omni sanctorum. De
Maria Christus suscepit suum corpus, sed ecclesiam
produxit de suo latere. Et Maria est ~~[illegible]~~, caro alt
natum, per ecclesiam mortuus. Ex Maria semel est
natus in sua persona, sed ab ecclesia nascitur
quotidie sua membra. Ideo felix est virgo
qua Christus natus. De cuius latere interfluxit
ecclesia per aquam et sanguinem. Hanc
commisit qui duobus Petro et Johanni. Petro
commisit ecclesiam, quod dixit tibi dabo cla-
ves regni celorum. Johanni commisit Mariam
cum pendens in cruce dixit: Ecce ma-
ter tua. Et beata virgo fuit ferax in sing-
ularis utero, ille fuit novem mensibus
qui nos omnia creavit. Et considerans sanctita-
tem et dignitatem Christi, dicamus: Sancti-
tatem fera grata nimia magna etiam
multis operatorum audebat interrogare illum

etiam porrexit ex
carne cum mortuus
ex maria est natus

De tradicione sua ipsi Johanni qui
petrus domini clanculo sibi innuit et
appetat solus ille tacebat andreas frater
alius non audet ob reverenciam propterea parva
tacet omnibus latentibus insinuans non verbis
sed tamen nutibus oculorum tandem Johannes
linguarum actor ait domine quis est qui te tradet
et ego rogo te digneris mihi et meis con-
apostolis manifestare illum qui te tradet
In hoc comprehendimus quam magnus adiutor
est ipse cuilibet patron apud celestem regem
si fuit devote invocatus ex quo sancti apostoli
adhuc ad hoc in tali colloquio Jo.
quo petrus ait domine hic autem quid
dicit tu iubes me sequi te in marti-
rio hic autem Johannes quem diligis
quid faciat Unde non mouet sequitur eum
ad pedum dilectos actuum iii° petrus et Jo-
hannes ascenderunt in templum ad hora
oracionis nona Unde petrus quam fortem
Johannem in oracionibus volebat etiam sicut in per-
dicacionem et martirio dixit eum ipsius post
Luce xxii° ego pro te rogavi petre ut non
deficiat fides tua et tu aliquando conversus
confirma fratres tuos Et de Johanne dixit
dominus petro sic eum volo manere non volo
eum comminari gladio sed volo ut tam diu
vivat in hoc seculo donec confectus senec-
tute vivat et per hoc ad me veniat in
eternum gaudium Sed tamen nulla est passio

Verba flagellatus est ut alii apostoli / rele-
gatus est / in pathmos insulam / in [illegible] posi-
tus iuxta portam latinam / Docta sunt in ferventi
oleo passus / ideo voluit eum deus honorare
expositione sanguinis / quia exoluit pro deo
compassione totum dolorem / Tamquam compassio
est maximum cordis martirium / Secundo quia
parum [illegible] cum imago erat virginis
et sancti Johannis / Ideo quia in fructificatione
uxorum multum sunt [illegible] decens mor-
datus / sicut Eva decedens mendacio / sicut et ca
et adam qui consensit peccato / nolens dampnum
contrac[illegible] hic in reparatorem quam genus / sicut
sanctus Johannes decens virtutem quia in aqla
[illegible] aquile despexit omnia / cum [illegible] et [illegible]
terrena digerit serpentes et omnia alia vene-
nosa / sicut aquila volat valde alte / Ita Joha-
nnes aquila volat valde alte [illegible] alias altiu-
nes despexit profundius super alias [illegible]
gestis / quia de divinitate / Item imago beate
virginis deportat [illegible] / quia in ipsa sunt
reposita multa [illegible] / Item [illegible] passus in [illegible]
[illegible] ne dampnum / qui et [illegible] sua
[illegible] et discipulos / et alios amicos
ut nos letificaret in [illegible] / Hec secun-
[illegible] amore sancti Johannis non [illegible]
[illegible] aut [illegible] amor [illegible] ib. capiderb
[illegible] bibit in [illegible] pectore / et [illegible]
[illegible] venenum [illegible] non [illegible] sed [illegible]
Johannes apostolus et evangelista [illegible]
[illegible] per [illegible] dimisit
per totum [illegible] apostolus ipse in principia

Asiam et civitatem Ephesum et predicavit
ibi xpi fidem predicavit et multas ecclesias
fundavit. Domicianus autem imperator
Romanus famam eius audiens iussit
eum adduci Rome et misit eum in do-
lium ferventis olei. Ille vero divina gratia
protegente exivit illesus. Videns autem
Domicianus quod a predicatione non desisteret
ipsum relegavit in exilium ut ibi moreretur
de fame et siti. Ubi solus degens multa
celestia vidit et scripsit apocalipsim.
Eodem anno imperator propter nimiam crudeli-
tatem a senatoribus occiditur et ~~quicquid~~
~~fecerat~~ irrita. Et sic Johannes cum ho-
nore de exilio revocatur. Cui occurrit
innumera turba dicens: Benedictus qui venit
in nomine domini. Cum autem ingrederetur
urbem Drusiana que illum multum dilexerat
que multum desiderabat eius adventum
deportabatur mortua ad sepulturam. Cui
parentes eius dixerunt: Ecce efferimus Dru-
sianam que multum te desiderabat videre.
Tunc statim feretrum iussit pausari et
et corpus resolvi dicens: Dominus Jhesus xpus sus-
citet te Drusiana. Vade in domum tu-
am et para mihi refectionem. Que statim sur-
~~rexit~~ surrexit quasi de somno. Johannes vero
ingressus civitatem predicavit fidem
et multos convertit. Illos infideles
tunc autem venenum quod forte bibit et nil

qui noverit Cunctis predicaret Ephesum et
totam Civitatem convertisset ad fidem et iam
pauper esset, ut vix duobus discipulis ad
ecclesiam [illegible] iam non potuit aliud predicare
quam continue dicebat illa verba: filioli
mei diligite alterutrum. Tandem discipu-
li interrogaverunt cum semper verba repeteret.
Ipse dicit: est preceptum domini et si hoc fiat
tantum sufficiat vobis ad salutem. Cum autem
semel predicaret contra avariciam duo iuve-
nes venditis omnibus que habuerunt secuti
sunt eum. Quadam autem die videntes
servos suos fulgentes in preciosis vestibus
se pauperes [illegible]. Hoc videns Iohannes rogavit
adduxissent et virgas et lapides de littore
in aurum et gemmas convertit in
aurum et gemmas preciosas. Quos cum
fecit ipse Iohannes exclamavit: Pro hoc
dies [illegible] quod nunquam vidisset tam pulcra
et tam preciosa aurum. Tunc apostolus ait
iuvenibus: Ite accipite et redimite vobis
terras quas vendidistis, ecce temporalia divi-
tias et pro ea pauperes et mendici inventi
estis et per ea inmundo condolebat et perfuncta
tum ut [illegible] ad pedes eius veniat venit. Cumque
sic ad pedes eius veniret venit. Cumque
precepisset primam refectam (?) diebus, et post ea
quitat sua dicione aurum et lapides in pristi-
nam speciem. Quidam iuvenis dicitur uxo-
rem plus XXX dies defunctus est, cum iu-

Cum vero amici flentes venerunt sanctum
Johannem ut eum in nomine domini su-
scitaret statim et Drusiana cuius flete
et orante surrexit a mortuis. Cum igitur
per totam Asiam predicasset cultores ydo-
lorum excitaverunt eum ad sacrificandum. Ora-
te autem apostolo corruit templum funditus
et ymago comminuta est. Pontifex autem
templi / et hoc fuit valde commotus.
Cui apostolus ait: quid faciam ut pla-
ceam. Cui ille: Si vis ut credam in tuum
deum dabo tibi venenum bibere / et si
nullam lesionem in te senseris / tunc palam
quod deus tuus est verus. Cui Johannes:
fac iam quod loqueris. At ille: volo
ut alios prius morientes videas et
amplius pertimescas. Pergens igitur
pontifex ad proconsulem / petiit sibi duos
homines capite truncandos quibus dedit ve-
nenum coram omnibus qui bibentes et mor-
tui sunt tradiderunt. Tunc et apostolus accipiens
calicem et armans se signo crucis
totum venenum bibit et nullam
lesionem penitus sensit. Unde omnes ceperunt lau-
dare deum. Pontifex autem adhuc du-
bitans ait Johanni: Si hos suscitaveris
mortuos a veneno interfectos ab-
sque dubio credam. Tunc apostolus dedit
ei tunicam suam. Cui ille: Cur mihi dedisti
tunicam tuam? Ut vel sic confusus
de sceda[?]

a tua infidelitate. Cui pontifex: Numquam
tua tunica faciet me fidelem. Apostolus
ait: Vade et mitte eam super corpora mor-
tuorum dicens: Apostolus Christi misit me ad vos
ut in Christi nomine surgatis. Quod cum fecisset
illico surrexerunt. Tunc apostolus pontificem
et proconsulem baptizavit in Christi nomine
cum omni familia et parentela, ac in ho-
norem sancti Johannis ecclesiam construxerunt.
Quondam [illegible] obtulit perdicem
beato Johanni, quam dum tangeret et contracta-
ret, quidam adolescens hoc videns ride-
ret ad comites suos: Videte quomodo iste se-
nex ludit cum avicula quasi unus puer.
Ipse hoc in spiritu intelligens vocavit eum
ad se et requisivit quid teneret in ma-
nu. Cum ille arcum teneret, Johannes ait
ait: Quid tu eo facis? Respondit: Aves et
bestias sagittamus. Johannes ait: Qualiter? Et ipse
tetendit arcum tendens et tensum in manu te-
nuit. Sed cum apostolus ei diceret: Tene sic ar-
cum, prius ad quid tensum? Ipse distendit
arcum. Cui apostolus: Cur arcum distendisti?
Ipse inquit: Quia diutius tensus infirmior est
ad iaciendum iacula. Cui apostolus: Sic
et fragilitas humana minus valida fieret
ad contemplationem si semper in suo rigore
persisteret. Iam et aquila cunctis avibus
altius volat et ad solem clare respicit

Actos compulsa necessitate nature descendit
ad yma / sic et quoniam quando vel se ad
contemplacionem contraxit celebra mundanam
ardenterque ad celestia tendit / Quidam
famulus vir et dubius / sed sterilis quoniam
devoti beato Johanni fuit ei presentatur
filium a deo primo nato eum / cepit quasi
hunc / fecit Johanni servire et post Christus iste
filius ingrediens templum / quod ipse ante
construxerat ad honorem sancti Johannis stetit
ante altare / Cui sanctus Johannes
apparuit dicens veni mecum dilecte ad me
ostendam regnum celestium / et duxit eum in paradisum
Cum eum vidisset ibi delectabilia loca
placuit ei magno ... / Et eum sanctus
Johannes monet eum ut redeat domum
ipse recusavit / Cui Johannes / Nullus
sic hic manere nisi prius moriatur / sed
hic nullus mori poterit / Cui beatus Johannes
dixit ei vade / et domum redeat / Cum eum
vidisset hic lete mortuus est qui mansit
cum beato Johanne x annis / cum essent
accepit coniugem xl et ... sacramentum
postea mortuus est / et post ... sancti Johannis
assumptus est in celum lxxxix / apparuit ei
dilecte ... / veni dilecte mi ad
me / quia tempus est ut epuleris in mensa
mea cum fratribus tuis / Cui surgens cepit
ire / Cui dixit / Dominica die venerabili ...

xpi / Sic duces adversitate vicissent ipsi
redierunt ad ecclesiam et ibi a gratia be-
ni predicavit / et docuit eos ut essent
stabiles in fide et obedientes preceptis
dei / finito sermone iussit fieri sulcum
Et expandit manus suas [illegible] re-
nis ad Christum gratias agens [illegible]
orationem finivisset tanta lux super eum emi-
cuit / ut nullus posset eum intueri / Re-
cedente autem lumine fovea plena man-
na reperta est / Unde a quibusdam creditur
quod cum corpore et anima in celo sit collo-
catus / ad quod nos perducat pater et filius

Angelus domini apparuit in somp-
nis Ioseph / Matthei ii°. Conspectu-
ro de thesauro est [illegible] aliquam
rem que preciosa est et cara / quam custodi-
unt eam valde caute ne amitterent
sicut ista et [illegible] celestis pueri [illegible] qui
est ei nobilissimus [illegible] omnes [illegible] vo-
lunt eum custodire a pessimo Herode
ne eum occideret / Ideo admonuit Ioseph
per angelum / ut [illegible] et [illegible] mater fugeret
in Egyptum / quia Herodes [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] iste pueri [illegible] sunt
loco x / De quibus dicitur [illegible] Flores
apparuerunt in terra nostra / Nam sicut flos est
delectabilis / ita isti pueri fuerunt immunes
a peccatis / quia originale peccatum fuit

iuxta altare et fecit circa portam cum catenam et descendens in foveam

in modo

thesaura

Delectat in ore per effusionem sanguinis et
in aliquibus per contusionem. Et sicut flos
est notabilis colore albo vel rubeo, ita
ipsi fuerunt albi in puritate corporis et rubi-
cundi in effusione sanguinis. Et sicut
flos producit fructum, ita ipsi produxerunt
passione Christi qui est fructus et pullus omnium
electorum. Et sicut flos odorat aromatibus
sic eorum passio est manifesta toti mundo.
De quibus secundum Matheum dicit ergo. In
illo tempore angelus domini apparuit in
sompnis Joseph dicens. Surge et accipe
puerum et matrem eius et vade in Egyptum
et esto ibi usque dum dicam tibi. Futurum
est enim ut Herodes querat puerum ad
perdendum eum. Qui consurgens accepit pu-
erum et matrem eius nocte et secessit in
Egyptum et erat ibi usque ad obitum Herodis
ut impleretur quod dictum est a domino per prophetam
dicentem. Ex Egypto vocavi filium meum.
Tunc Herodes videns quod illusus fuisset
a magis iratus est valde et mittens
occidit omnes pueros qui erant in Be-
thleem et in omnibus finibus eius a bi-
matu et infra secundum tempus quod exquisi-
erat a magis. Tunc impletum est quod dictum
est per Jeremiam dicentem. Vox in Rama
audita est ploratus et ululatus multus
Rachel plorans filios suos et noluit con-
solari quia non sunt etc.

Sexto denique quia ex quo fugit tribus vicibus primo
primus in egiptum dum adhuc esset
parvulus de qua fuga dicitur Matthei ii. per
sompnia Joseph ab angelo dei nomine cum in-
terrogasset quod nasceretur rex, ait de spiritu
sancto, quod est hoc quia iubetur fugere, quomodo
hoc filius dei fugit ab hominibus aut quomodo
liber erit de timore. Sic et ipse mox tenet
certe quod fecit ideo, ut etiam cetera imitare
fugiant, quando necessitas periculorum incumbit. Sic
dicitur Parte xiiii° consulte, nam bonum est
cum possumus aliquibus esse utiles. Sic
Paulus fugit de Damasco Actuum ix. per fores
tamen per murum fuit dimissus in sporta
a fidelibus. Et hec dicitur iniunctum quando 2o
passurus erat ab infidelibus in Damasco
Tertio fugit a ... Johannis vi°. Quando tertio
volebant eum regem facere. Ubi do-
cet nos iuste fugere dignitates que mul-
tis nocent saluti anime. Nam si consecra-
velleimus quod contulit homo pro salute per secta
tem, quid autem per multos quare tenet terri-
gena ut in sermone. Ideo legimus quod sancti
fugiebant dignitates et aliqui abscondeb-
bant in cavernis cogitationes. Sed heu hodie sunt 3o
multi qui cum maxima cura querunt di-
gnitates. Quarto fugit quia Judei voluerunt
eum lapidare. Johannis viii°. Ubi dicitur

fuge debes male societatis que vos trahunt
ad peccata Ideo illi sancti debent vitare socia
litatem tribulacionem in hoc mundo ex quo dicit
christus in evangelio principium persecutus est et
passus est multas iniurias et tribulaciones
Johannis xv° Si me persecuti sunt et vos
persequentur Unde quando fugit in egip
tum et non in aliam terram Eusebius
causa dicit quia non wasti in finibus re
cordatus est quanta mala fecit in egipto
Ideo misit filium suum in eum ut detur
magnum signum vergabitacionis ut decem
plagis sua mediana sanat etc.
paulus Et qui pius sunt perfeccione primogeniti
esset custos gentibus et iam uis venit aqua
maris rubri de mergendis si vocatur
ad aqua baptismalis Ista egit manus
fecit deus ipse de rubea in egipto
sunt signa quod deus debent recedere ab
eis ad gentiles Herodes vero qui sunt
natus xi interpretatur gloria in pellibus
i dimitte et sunt raptores De quibus
Ezechielis capitulo Audite principes iacob et duces
domus israel numquid non est vestrum scire iudicium
qui odio habetis bonum et diligitis malum
x de super et carnes eorum de ossibus eorum — Qui violenter tollitis pelles eorum de su
desuper bona pauperum que sepe nimia
di rapiunt violenter et sunt tam boni

primo

Non alit seviant nisi eorum cutim extra-
hunt, et scorticant eos homines. Unde in legenda
de Hercule, qui primo occidit leonem dicitur
excoriavit, et demum posuit super se pellem
leonis cum glandio de pella fortitudine. Sic
modo multi domini non invadunt leones
id est fortes sed tyrannizant pauperes et sunt
eorum raptores, qui deberent esse eorum prote-
ctores. Sic et excoriant eos homines. Sed
vorant eorum sudores. Unde [illegible] pauper
patitur in se [illegible] in uxore et in liberis
quibus ex corde compatitur. Dum videt eos
pati famem, frigus et miseriam [illegible] pater
[illegible] et si non audet clamare, tamen
lacrimatur tacite et audit in celis et in
[illegible] sicut testatur Galienus vox oppressi
penetrat celum et non descendit donec
vindicatum [illegible] impetret. Nolite timere corpore vel perdere
homines et timere proximum quem deus creavit
ad suam imaginem et redemit suo san-
guine. Cogitate hic homicide sunt
et mortificatores, nisi qui ipsum creavit
et qui eum [illegible] [illegible] Sed sunt domini
[illegible] mali domini qui pauperes premunt
non [illegible] laboribus et rapinis [illegible] et [illegible]
[illegible] qui etiam plus [illegible] [illegible]
[illegible] fortasse homines et [illegible] sunt
in [illegible] quia [illegible] Unde Augustinus
de civitate [illegible] primo quedam a vi[illegible]

Ypita scilicet serpentem quamvis que naturaliter
sentit serpentem libidinosus. Et ipsi prout
homines luxuriantes subito cadit super
eos et lacerat unguibus et occidit et sug-
git eos sanguinem. Sed postquam impleta
infectat unguibus a sanguine, volat
ad aquam ut abluat. Sed cum se in-
spicit in aqua et videt quod habet faciem
hominis, statim dolet quod occidit sibi
similem et cadit semper in simili
dolore. Ita herodes crudelitate sibi
similes occidit semper in anima. Et
simpliciter herodes ipse cogitavit sic
de xpo: Cum puer iste est, antequam
nascatur in terra iam apparet in celo
nobis hoc ostendit, et iam homines omnes
querunt ipsum regem, et ad ipsi
ministrant stelle, alibi vindicat ita
regulat tunc faciet in meo regno
ad [?] Ergo cum spargo dominum [?]
nimis et opprimo gladio, ut qui me
non diligit saltem timeat. Sic vo-
lunt reges, et aggregat divicias
et ipsis in amore diligitur, et sine fer-
ro tunc. Ideo misit nuncios omnes
et occidit infantes, nec invenit unum
qui dat vitam omnibus. Et infecit
in bethleem et in omnibus finibus

Cum omnes pueros in etate duorum
annorum usque ad illos qui fuerunt unius
et ita statim occidit precepit [illegible] orbe
xpi ne se cum aliis filiis [illegible] accusaret
de tanta crudelitate qui sunt occisi
a suis filiis / Roma et [illegible] in
Iudeam [illegible] duos annos [illegible]
[illegible] obtinuit filios et in [illegible]
[illegible] Tunc primo occidit pueros
et factus est tunc magnus clamor [illegible]
clamabat / quia [illegible] a matribus
/ [illegible] ululabant et desolabant
a filiis / maior fuit dolor in matribus
[illegible] Etiam pueri [illegible]
unum dolorem [illegible] a ma-
tribus sed tunc nesciebant timorem
mortis / [illegible] quam duplicem
dolorem / unum quia videbat alterius
[illegible] suos natos [illegible] / aliud quia
[illegible] eos quos diligebat toto
corde [illegible] pueris [illegible] fuit do-
lor / in matribus [illegible] fuit [illegible] memo-
ria mortis / que fuit [illegible] de-
[illegible] Unde augustinus [illegible] mortis
valebat abscondere [illegible] infantem
et [illegible] publicabat / [illegible]
bat / [illegible] clamabat / [illegible] a me

quia reficiebat [illegible] bat

Fructum mei uteri gemui quem
ego cum magno amore nutrivi uberi-
bus meis / tu occides non magna ma-
altera clamabat Quando puer ... mun-
dum venisti et multos occidisti et ad eum qui
venit est / non potestis attingere altera cla-
mabat occide me miles cum puero ut qui
me dimittis maneam / si culpa est
mea est si non est culpa / inge mihi
mortem Altera clamabat O redemptor mun-
di veni iam quidem quis est nullum
timeres / precabat te miles ut non occidat
meos infantes Unde dicit in eccle-
siastica hystoria Et ingrediente domino
in egyptum corruerunt omnia simulacra
illius terre iuxta illam prophetiam Ysaye
Ecce dominus ascendet in nube levem
et ingredietur in egyptum / et movebuntur
ydola egypti a facie eius Unde et
tempore eius tanc sunt omnes vectores et
sic exeuntibus filiis Israhel de egypto non
fuit domus egyptiorum in qua non esset
mortuus / in illa nocte in qua de-
vastavit in egyptum / et etiam non
fuisset templum in quo non cecidisset
ydolum Ysaye xix Longinoste Alie
ab egypto habitabat dominus in
metropoli Thebaide / ubi est magna

arbor et formosa / tunc ipsa se inclina
ta usque ad terram adorando christum. Et dicit
Burcardus narrat quod in egipto est quedam
arbor iuxta babilonem ubi sunt
septem fontes in quo crescit optimum
balsamum et si alibi plantatur balsamo
arbor non facit fructum / sed aliquem florem
quamvis valde est / ut dicit in libro de terra
sancta. Item ante agro data est gratia q
deus et ei in vino illorum fontium / qui
irrigat illas arbores ista virgo lavit suum
filium / xiij / capitulo. Et in libro de infantia
christi legitur quod fugiente illo in egiptum
cum ibi recumberet sub una palma ista
virgo maria laborabat / sed ad preceptum fama
pueri declinat se palma usque ad terram
et sic collectis fructibus que erexit se
ad pristinum statum. Eidem [illegible]
[illegible] ardua [illegible] [illegible]
in eius itinere / ad hospitandum fuissent
in quadam spelunca / duo angeli dra
cones egressi sunt de spelunca ad
quorum intuitum puer virgo et joseph gau- dent
tent nimio terrore ad [illegible]
dracones inclinatis capitibus de ista
recesserunt. Et ad venientes [illegible] / erat [illegible]
[illegible] usque in egipto. Cum autem
de via errarent in quadam silva / et viderent quandam domum in eadem silva

Venerunt ad eam / et ibi invenerunt
Mulierem cum infirmo puero / et hora illa
fuit puer vestibus porrectis apud
eam pernoctarunt quem custodiebat Dicens
/ habeo servos viros latrones / et si vos
pernoctaveritis / timeo ne me bona vo-
biscum occidat Domina vero dixit ne timeas
/ Iste deus omnipotens est in primis istum
/ et prospexit eos / Cum autem domina virgo sca-
fecisset lavacrum et cepit lavare dominum
Jesum xpm lecto eius ait mulier / lava
in eadem aqua meum dolentem puerum et
ille puer natus est sine capillis / et
in eo lavisset / statim sanatus est et ce-
pit ambulare / atque pre gaudio cecidit
ante beatam virginem / et ante xpm / et ce-
pit flere ipsos adorando / et surgens fecit
eis bona / Cum autem vidisset suus predo
adveniens occurrit ei dicens / Ergo dicat / in
puer sanatus est per quosdam sanctos hospites
/ qui apud nos pernoctant / Cum dominus
dubitaret / puer exhibens manifestavit
pedum / Quod ipse videns cepit flere pre gau-
dio et intrans domum flexit genua
adorando xpm / et ordinavit cum sociis
Quare surgens duxit eos in vestra via
viderunt / Quod et adhuc apud eos permo-
rantur / Unde iste sanatus puer

Sic ergo factus est latro ille qui pende-
bat in cruce ad dextram Christi cum dixit
Memento mei domine dum veneris
in regnum tuum. Sed Herodes recepit
pro hoc dignam penam. Nam tres filios
interfecit et secundum Christum non sensit mor-
tem post infanciam. Sed ipse non sensit
dolorem post infanciam. Deinde passus
est multos dolores. Nam quistorpus [illegible]
[illegible] tot doloribus torquebatur
et voluit mori [illegible]. Sed non potuit
qui multos occidit. Ideo etiam multa
passi sunt. Certa ipse pater tormenta
passus fuit in inferno. Et quis tot mala passus est in
inferno. Unde cum appropinquabat morti
sciens quia gaudent multos [illegible]
collegit nobiliores de civita-
tibus et de castellis totius Iudee et
fecit eos recludi in loco qui dicitur
ypodromus. Et vocavit ad se sororem
suam Salomee et virum eius Alexan-
drum et ait illis: Scio quia multi Iude-
i gaudebunt de morte mea. Sed si vultis
mihi obtemperare, potestis [illegible]
meas [illegible] et nobiles [illegible]
[illegible] cum audieritis me mori
[illegible] militibus [illegible] omnes quos
ego teneo captivos, ut omnis Iudea

Juncte stat medio obitus quadam at
die eo aspiceret hinc inde ut videret si
esset aliquis ille qui eum prohiberet descendere
Cuius nemine viso vidisset vibrato gla
dio suo percussit prius pectus et cecidit
mortuus. Hoc facto accesserunt omnes
vincti et sic extincta sunt omnia
qui quibuslibet aetatis pueri. Dicit Hugo
de sancto Victore [illegible] est multa hec multa est
dolorem [illegible] [illegible] timorem pecca
et peccatum a [illegible] statuit [illegible]
[illegible] et patitur [illegible] [illegible]
pro pueri moneret vita eterna. Ad quod
Vocatum est nomen eius Jesus. Sexto
circumcisio fiebat octava die
non prius nec posterius. Secundo quia puer
intra septem dies est tante teneritudinis
sicut conclusus est in utero matris. Sed
octava die fortificatur et solidatur. Vo
luit ergo deus ne ante [illegible] ne
nimium tardaret et pueri morerentur
Etiam ultra octavam diem noluit
prolongare circumcisionem ne pueri negli
gentia mori [illegible] et sic dampna
rentur. Nam ipsum baptismum nunc le
gimus [illegible] quod tempore antique legis spa
cium circumcisio. Excepto hoc quod circumciso non
aperiebatur ianua celeste. Item nunc

In nova lege omnes pueri qui moriuntur
post baptismum statim assumuntur in celo
licet non essent tantum [illegible] sed [illegible] qui
multa merentur. Et nota quod baptismus
est triplex sc. fluminis et flaminis et sanguinis. Primum
Primus baptismus fluminis id est aque et generat
qui liberat a pena et a culpa et in-
fundit gratiam. Et nota si adultus baptizat-
ur non tenetur aliquid sumere ante venire
ad locum baptismi omnia peccata debet con-
fiteri cum contricione et opus et debet
fieri a sacerdote si non ab electo [illegible]
aut exorcisto nisi in casu necessitatis. Tunc
etiam et non a baptizato potest recipi et a iu-
deo aut pagano qui habeat modo [illegible]
potest intentio faciendi [illegible] quod facit
ecclesia. Et licet iudeus aut paganus 2am
in casu necessitatis potest baptizare non tamen potest
levare de fonte. Racio quia in casu
necessitatis baptizandus potest tingi per quod [illegible]
potest omni creatura. Et non potest de fonte
baptizare quia non est necessitas. Et qui vo-
verit [illegible] debet hac forma
in casu necessitatis respondendo prout [illegible]
[illegible] Ego te baptizo in nomine
patris et filii et spiritus sancti et non [illegible]
amen. Tercius baptismus est flaminis et ille 3m

Tertius est quando aliquis desiderat baptizari
et non potest recipere baptismum et postea
tercius moritur antequam baptizetur / salvatur
in fide. Tertius baptismus est sanguinis
qui fit in martirio pro nomine Christi sicut
patet de Innocentibus et iste bapti-
smus liberat ab omni temptacione et statim
[illegible] simul. Unde locus istius baptismi
fiebat pro circumcisione. De qua legitur
in ewangelio hodierno.

In illo tempore Postquam consummati sunt dies
octo ut circumcideretur puer vocatum
est nomen eius Jhesus, quod vocatum
est ab angelo priusquam in utero conciperetur.

Hodie colimus tria festa videlicet octavam
nativitatis Christi, circumcisionis Christi et
primum imposicionis nominis. Primum est octava
et vere dignum est quod eius celebramus
octavam. Sanctorum magis decet celebrare octavam
illius a quo omnes sancti sanctitatem et gratiam
invenerunt / et quod in die nativitatis eius
neglexerimus hoc perficiamus [illegible] Augustinus
[illegible] xxij° / Nota duo faciunt [illegible]
ut [illegible] in [illegible] [illegible]
et in octava [illegible] [illegible] requiem
[illegible] cum [illegible] non sunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] De qua
[illegible] / Non [illegible] [illegible] manentem

[illegible] / Et futuram expectamus sed
sabbatum ubi erit etiam requiem ubi omnes
liberabimur ab omni passione et miseria
Nec ibi preualet frigus nec estus / Nec
fames / nec aliquis defectus / Anima corporis
unita que est grossum graue et tene-
brosum / Ibi autem fiet agile et clarum
Ibi erit vita sine morte / iuuentus sine
senectute / sanitas sine infirmitate
/ diuicie sine paupertate / gloria sine mise- 2m
ria / pax sine guerra / requies [illegible]
[illegible] est, [illegible]
[illegible] valent [illegible] tercia primo
de causa / primo propter [illegible] orationem
[illegible] media dicitur [illegible]
[illegible] humores corrupta in homine
[purgantur] [illegible] et minuacionem sanguinis / Ista
[illegible] et nobis [illegible]
in [illegible] ut purgaret [illegible] ma-
los humores [illegible] propter ea
[illegible] cum totum corpus purgatur [illegible]
brachij [illegible] / Et eo quia [illegible]
media vena brachij [illegible]
[illegible] omnia [illegible]
[illegible] 2a
[illegible] ad [illegible]
[illegible] causa est [illegible] re-
[illegible] aliud [illegible]

[illegible] (marginal note beside "primo")

Cum facit pretium servi quod est pretium Ille autem
qui servus est indiget redemptione ut possit
liberari a servitute Et ipsa precio suo homo
vendidit precio toto genus humanum in
servitutem Ipse vero redemit genus
suo precioso sanguine Unde Apocalypsis dicit
Redemisti nos deus in sanguine tuo
Ista autem redemptio fuit in passione
quando ipse totum suum sanguinem pro nobis
effudit Sed hoc reddit nobis caram
per illius redemptionem patet ille facit
qui emit agrum aut domum propria pro
que caram carius facit totaliter redimendo
tertio Tertio quod voluit effundere pro dilectio-
ne nostra cruciaturam dicitur quod dilectio
est in corde Unde qui quem diligit
diligit solet dicere Ego te habeo in corde
meo Sed ab homine alterius hominis
videri non potest Sed tamen potest deus
intueri corda hominis Ideo ut nobis
suam dilectionem ostenderet cruciatus
tolerare nobis ondit quod hoc primo san-
guinem effudit Ipse enim effudit pro nobis
suum sanguinem pungentem Illud patet hoc
quod amicus est vel deus vincentur pro
salute nostra Ego in oracione summo
desiderio sed ne salute quod scribitur de pueris

prima

primo † ... (marginal note, illegible)

20

Cum sicut gutte sanguinis decurren-
tes in terram. Tercio quando fuit ligatus
ad marmoream statuam et flagellatus.
Quarto in crucifixione ubi sanguinem (?) quem
non rapuit. Quinto in apercione late-
ris sui, et inde exivit sanguis et aqua
que fuit baptismi et lavit quod unusquisque
contraxit originale peccatum et actuale, tum utique
dedit plenitudinem (?). Ut audeat se peccatum
carnis assumere. Item ut nos doceret castita-
tem spiritualem et pectus (?) in corde et in ore.
In corde a malis cogitacionibus ne con-
sentit in consensum (?) sermonis (?). Item te-
neat dicere (?), videat se et cogitet. Sic
tam impleret illud Iheronimi: Ero omne
dominum (?) ... [illegible] fuit corde denique
etiam castitati in ore a verbis illius que
sunt inhonesta. Unde David: Pone
domine custodiam ori meo. Debet enim
se custodiri os hominis sicut porta civi-
tatis. Crisostomus (?) Matth. xii°. Item de omni
verbo ocioso reddetur (?) [illegible] Deo.
Nam dicit in hoc misterio honorat
hominem preterea creaturis. Nulli enim ce-
terarum (?) Deus dedit talem linguam loquen-
di nisi tibi homini. Penitencia (?) hoc considera (?).
Item si esset unus et si tibi daret lo-
la (?), hoc pensaret magis quam si tibi da-
retur infinita pecunia. Unde ille poeta
valde: qui Deum offendit illo modo

x manuum perfixione

tercio (?)
quarto (?)
quinto (?)

In quo primo dicit Gregorius ignoravit secre-
tis tractatis. Ecclesiasticus: noli circumire
lingua tua mendacium / in medio detractionis
/ et vir in comestione ne [illegible] pro fetore et
strophe quae tamen [illegible] posuit rostrum
in lutum sicut et pede, licet plus sicut or-
[illegible] pedi. Anima medax appellatur. Quam q[illegible]
[illegible] est sanguinolentum rostrum
de ambulando per maculam. Ita hoc
peccatum per linguam est abhominabile
deo et hominibus quod remittit in tractacione
oris inimica. Et ideo est sicut [illegible]
sine regimento in quo cadunt. Et unde
lingua cum homini est data ad orandum
ad suscipiendum corpus christi et ad laudandum.
Unde sicut ille gravius peccaret qui
poneret lutum in calicem ubi fiunt corpus
christi et sanguis, Ita peccat medax qui
recipit in ore suo verba iniqua. Unde
~~proverbiorum~~ / Qui custodit os suum ~~est sicut~~
~~[illegible]~~ custodit animam suam. Ergo homo
qui custodit os suum est sicut civitas
sine muro et domus sine ostio / Et sic
castrum sine custodibus. Item qui vult cu-
stodire castrum oportet quod vigilet circa
portas eius clausas / et etiam in turri
alta. Ita qui vult custodire animam suam
a premeditate loqui. Nam medax est
[illegible] sine freno / navis sine gu-
bernaculo. Certe lingua est prava [illegible]

+ amisse

Sed malum est valde nocivum et bonum
est valde utile. Jacobi iii°. Omnis natura
bestiarum et volucrum et serpentium domantur
et domita sunt a natura humana, linguam autem
hominum nemo potest domare. Est enim in-
quieta et plena mortifero veneno. Com-
paratur sagitte que nocet a remotis. Jere-
mie ix. Sagitta vulnerans lingua eo-
rum. Item detractor vulnerat multorum corda
nocet cum occulte. Ideo comparatur serpenti
qui in silencio mordet. Psalmus: Acuerunt lin-
guas suas sicut serpentes, venenum aspidum
sub labiis eorum. Jeremie ix. Extenderunt
ut arcum linguam suam mendacii
et non veritatis. Item detractor qui
existens in terra currit et nocet qui est in
celo. Deum et sanctos blasfemat. Psalmus: Posue-
runt os suum in celum, et lingua eorum
transivit in terra. Et ideo acuerunt ut gla-
dium linguas suas. Est etiam velox tra-
situs verbi cum sermone lingue, et tan-
dem in momento inflat multas aures
audientium pro mediatore, et inficit unum
qui utraque loquitur et audit. Est medi-
tatio demum cavere a malis operibus pr-
etando ad immo mortalia peccata. Sic etiam
necesse est intrare in regnum celorum ad unum
venialem dicitur. Difficulter est quod
cunque virtutem tam secularis detentum
quam mortalia. Item sepius est impositio

i silencio

tuo

tuu

Nomine x(pist)i. vel Ihesus hoc nomen nun-
ciatus a patre, initiatus ab angelo, predica-
tus ab apostolis, honoratus ab hominibus.
Unde dicitur, hoc nomen Ihesus est glorio-
sum cultu dignissimum, nomen quod
est super omne nomen, utile omnibus ma-
nifestantibus et placentibus. De quo recapitu-
lat compilacionis Ambrosius. Anima hec
in te si vulnera curare medicus est
si iniquitate gravaris iusticia est si
times mortem vita est si indiges au-
xilio virtus est si fugis tenebras lux
est si esuris alimentum est si desideras
in celo via est. Unde Bernhardus: hono-
me Ihesus est mel in ore, melos in
aure et iubilus in corde. Hoc verum fu-
it in Ignacio, qui in tormentis hoc no-
men vocabat. Cumque dum paganus rex
quereret cur invocaret hoc nomen Ihesus
incessanter, respondit hoc nomen scriptum est in
corde meo, ita quod numquam possum illud ob-
liuisci. Cum ergo mortuus fuisset, extraxe-
runt cor eius de corpore, quod in medietate
partes diviserunt, et in qualibet parte fuit scriptum
hoc nomen Ihesus aureis litteris. Hoc idem
nomen impressit sibi sanctus Paulus. Unde cum
ei fuisset decollatus, caput eius ter vi-
cibus saliens a terra resonabat hoc nomen
Ihesus. Hoc nomen ipse replicat in prin-

+ desideras

Christe augentur amplius. Unde dicitur
canticorum i. vas scriptum est ipsi hoc
nomen ihesus preciosum in terra/ omne genu
flectatur (tenetur) celestium et terrestrium. Unde actus
iiii. Non est aliud nomen sub celo in quo
oportet nos saluari nisi in hoc nomine
ihesus. Unde dicit Petrus ad locum mi in
parte nisi sermocelt ubi ihesus. Verbo dicit
vere remedium hoc est illud nomen
quod dedit cecis visum, surdis auditum,
et claudis gressum, mutis loquelam,
mortuis vitam, leprosis mundiciam, [illegible] nos (t diaboli)
effugit totam potestatem diaboli et obsessis corporibus.
Ihesus ethimologizat iocunditas me-
dicina, utilitas unitatis, [illegible] cetera
cio, ubertas diuiciarum, suauitas cetera
et [illegible]. Et nos [illegible] hoc dulce
nomen ihesus portare cum honore in
cordibus nostris et in ore, quod nomen
hoc primo inuentum est. Unde hodierna
dies dicitur nove anni et nomen novum (et nonum vulgus)
Nam omnes dies illius ebdomade di-
tur novi quia natiuitas [illegible]
nobis nova gaudia. [illegible] nova
[illegible] quam [illegible] Johannes
novam [illegible] Innocentes novum mar-
tirio quia in iuventute sunt passi. Hec
nova [illegible] quia est passa pro fide. Josephus
cum [illegible] novum [illegible] dei filio [illegible]

t castitatem quam [illegible] a [illegible]

Nota secundo Nam cum Constantinus
pateretur in se lepram in anima errorem
in ipso infirmitatis sermone Siluestri
curauit scilicet corporalem morbum errorem
ydolatrie per baptismum. Per virum dei quod
leam plagas ipsi per sanctum petrum. Nam petrus
apparuit ei dicens. Vade secrete ad
Siluestrum et dic ei quod ipse christi cruci-
fixi mandauit tibi [illegible] ut te
[illegible] eum sicut [illegible] elegabit ob suum sig-
num. et punit eum a lege alie-
nidatus. Constantinus vero cum exemplo
ydolorum adulti sibi consuluit tamquam nulla
puerorum ut ab eorum lauaretur in cali-
do sanguine puerorum. Cum mater puerorum
eiulauerit ei et miserabiliter flerent. Ipse
iussit contra fac et ait militibus dicens
Ecclesiastica constituta in dignitate deus.
esse [illegible] Et ego melius est ut mori
a salua vita innocentium quam recuperare
vitam per eorum mortem. Iussit ergo reddere pu-
eros matribus que redierunt in domos
suas cum magno gaudio. Sequenti
nocte petrus et paulus apparuit impera-
tori dicentes. Eo quod non effundisti sanguinem
puerorum misit nos deus ad te ut dicere
tibi salutem. Adcas Siluestrum in monte
Seraphin. Cum ab eo bene baptisatus fuisset
mundatus est a lepra corporis et anime. Cum

Denunciaverunt per omnes regiones ut non
alium adorarent nisi solum deum qui
fecit celum et terram et cetera. Et nos depo-
namus antiqua vitia et accipiamus novas
virtutes. Unde milites et nobiles de-
bent hoc accipere in novo anno nomine
domini ihesu christi. per reges principes per iudices equa-
litatem et solacia per doctores et magistros [illegible]
per sponsas viduas per maritos coniugatos per
iuvenes oratores per ductores castitatem et [illegible]
tenentes per prelatores et peccatores [illegible]
omnes ut ipse dignetur nos conservare in
ista vita. Ad quam nos perducere dignetur.

Cum nata esset ihesus Mathei ii.
Hodie tercium festum vocatur epi-
phania id est interpretatum manife-
statio. Nam in hac die est iii manife-
statio celebratur. Prima uno anno nec uno
ipse est cum manifestatus fuit magis per
orientem [illegible] ad eum esset xiii dies. Et
hoc festum celebramus tredecima die
post nativitatem domini. Secunda manifestatio
est quando fuit in etate xxx anno-
rum fecit Iohannes eum baptizavit
in Iordane ubi audita est vox patris
dicentis hic est filius meus dilectus in
quo mihi bene complacui ipsum audi-
te. [illegible] et spiritus in specie co-
lumbe. Et hoc festum agimus in octava

Item

Epiphanie. Item manifestatus est hoc
ipso die a baptismo in nupcijs qui — // vinum
mutavit aquam in vinum. Et huius
rei signum sed fecit coram discipulis suis.
Et hoc festum agitur usque dominica post
octavam Epiphanie. Ideo de hoc re-
gibus quibus festum generaliter. Secundum Ma-
theum. Hodiernum ... in hoc va

In illo tempore Cum natus esset Ihesus in
Bethleem Iude in diebus Hero-
dis regis Ecce magi ab oriente
venerunt Ierusalem dicentes ubi est qui
natus est rex Iudeorum. Vidimus enim stel-
lam eius in oriente et venimus
cum muneribus adorare eum. Audiens
autem Herodes rex turbatus est et omnis
Ierusalem cum illo. Et congregans omnes
principes sacerdotum et scribas populi sciscita-
batur ab eis ubi Christus nasceretur.
At illi dixerunt In Bethleem Iude
(dicentes) Sic enim scriptum est per prophetam. Et tu Beth-
leem terra Iuda nequaquam minima es
in principibus Iuda. Ex te enim exiet dux
qui regat populum meum Israel. Tunc Hero-
des clam vocatis magis diligenter — * tempus stelle que apparuit eis
didicit ab eis. Et mittens eos in Be-
thleem dixit Ite et interrogate diligenter
de puero. Et cum inveneritis renunciate
mihi ut et ego veniens adorem eum.

Qui cum audissent regem abierunt
Et ecce stella quam viderant in orien
te antecedebat eos usque dum veni
ens staret supra domum ubi erat pu
er videntes autem stellam gavisi sunt
gaudio valde Et intrantes domum
invenerunt puerum cum maria matre eius
et procidentes adoraverunt eum Et apertis
thesauris suis obtulerunt ei munera
aurum thus et mirram Et responso acce
pto in sompnis ne redirent ad hero
dem per aliam viam reversi sunt in re
gionem suam
Ex isto evangelio [illegible] probatur
[illegible] dei [illegible] benignitatem
[illegible] longanimitatem [illegible] et pietatem
[illegible] notandum [illegible] cum
natus esset ihesus unde iudei [illegible]
tam [illegible] quod detestabile
[illegible] et vile [illegible]
est ihesus de virgine [illegible] est [illegible]
[illegible] misericors consolator et [illegible]
[illegible] natus est in bethlee
que interpretatur domus panis angelorum
[illegible] dicit [illegible]
de celo descendit bethleem [illegible]
[illegible] sunt [illegible] vocata est
bethleem [illegible] abundancia [illegible]
qua natus est ihesus rex glorie [illegible]
[illegible] sunt Rex iudeorum non

397

De eorum stirpe quia fuit alienigena ut
Iacob prophetavit Genesis xlix Non auferetur
sceptrum de Iuda et dux de femore eius donec
veniat qui mittendus est. Nam Iudei habuerunt
post reges qui fuerunt nati de eorum progenie
ut David et Salomon et cetera, quando Christus natus
est iam dominabantur eis alienigene ut Hero-
des et Pilatus qui fuerunt gentiles et hec
omnia fuerunt professi tempore passionis eius dicentes
Regem non habemus nisi Cesarem. Secundo
20 dicitur notare largitatem magorum quorum
nomina dicta sunt hebraice Appellius A-
merius et Damascus, grece vero Gal-
galat Malgalat Tharath, latine vero
Caspar et Balthasar Melchior. Et quia erant
magna comitiva ita ut plena ci-
vitas Ierusalem fuit ex eorum populo. Ideo non
videbatur Herodes ipsis nasci. Vel sequitur
dicitur tamen aliud regem nominabant.
Sed quare venerunt in Ierusalem ubi Christus non
erat natus? Respondetur quia cogita-
bant quod talis puer non alibi nisi in
urbe regia nasceretur, vel ut de prophetia
generalis consuetudinem regni Iudeorum
domina reges regem querunt, querebant
Iudei vel nolunt querere suum regem
vel ideo quia Ierusalem fuit capitalis ci-
vitas ubi erant sapientes magistri. Et
magi cognoscebant quod stella eis duceret
usque ad locum nativitatis pueri. Ideo

et dux
fuerunt
dederunt

Cogitauerunt prc. Ibi inveniemus doctores
qui certificabunt nos ubi natus est quod et
factum est. Et sic demum cum quando intra-
uerunt domum herodis. statim perdiderunt
stellam et iterum viderunt eam quamdiu
ubi nascerat. In quo etiam doctrina
quia gratia dei perditur in mala socie-
tate / ut sit in domibus malorum hominum
ubi sunt ebrietates turpiloquia diuersi
ludi et alia quamplura deum offende-
ntia. De tribus magis dicit. Tres fuerunt
magi qui ante conspectum crudelissimi
Regis antequam xpm cognoscerent facti sunt
primo confessores / Adhuc xpm non vide-
rant / Et eciam fuerunt parati pro eo pati mor-
tem. Cum ea pro morte timuissent nunquam
ad herodem venissent. Unde dixerunt
vidimus stellam eius in oriente. quod di-
cimus signum quod xps natus est / sed ignoramus
locum eius nativitatis / Ideo ad te venimus
ut nos certifices de loco / habes enim fa-
miliares magistros qui sunt scripturae. Et
hoc certificavi te quod xps natus est / Magis
annunciatum et interrogant credunt et conven-
iunt. Et noverit omnes qui ambulant per fidem
et desperaverunt per spem. Refulgens erat
puer natus fabricavit novam stellam
De qua ... Nonnulli dicunt
quant stella ... spem spem ... / qui peya

Descendit in specie columbe super dominum
dum baptizaretur / Alii dicunt eciam esse
angelum qui apparuerat pastoribus
/ vel forte fuit [creatura] ducta ministerio angelorum
et fuit lucidorum forme / et in medio eius
stabat puer / cuius in fronte crux an-
tea / et non fuit ita celum et in cunctis
locis erat / et ad quiescentibus stabat / et
fuit valde clara / Lucia licet alie stelle
fuerunt ipsius claritati / tamen lucente sole in die
non lucet nec apparet quia claritas solis
obumbrat eas / Et eciam ista stella
peracto suo officio disparuit / Unde cum re-
ges intrabant de se viderunt super puerum
/ aliud super ... / ... vestro vobiscum
loqui / si demonstro vobis ... quem hic
iacet / qui est ... horum ...
... notatur ... ne ...
regnum ... in angustia ...
... cum venit ... quia
venit ... nec venit quia
vel regnum ... quia regnum ...
... venit ... quia pro omnibus
vult mori / Unde ...
... iudicabit ... regem
... inferius / ...
... ad dexteram patris ... que

"Vel ista stella differebat ab aliis quia in motibus"

"x quia in aere"

tuo

Tunc primus rex timuit ubi a malis
surgere. Unde Gregorius: terrena altitudo
confunditur cum celsitudo celestis aperitur.
Illum mali turbant quem boni sublimabant.
tur turbatur et tota Jerosolima. Crisostomus
dicit: certantibus ventis, unde gentilium
fit regibus sibi advenientibus confluctus re-
gum turbabat. Unde magi videntes
stellam gavisi sunt gaudio magno
valde. Tercia: hostem Herodem eva-
serunt stella recuperantes, et xiii meo-
niculi invenerunt regem in gremio matris.
Cum a deo regem reddissent ante cum ferum
magnum exercitum recepit inter desperationem
pro ... geminis ut sic videt quasi fuit
ca... inveniri ubi quod forte timuit
Herodem. Et Rabanus dicit quod divina
dispositione fuit factum ut quod tunc Josephus
celaverat, ut salutem gentilibus aliquam
aperiret peccatoribus. Crisostomus: Non invenie-
runt eum in pallacio splendido, non
ornatum diademate, non in aurea
lecto recumbentem, sed vix cuiusdam tuguri tegumentum
suo ad omarg... corpore, sed ad tegmine
tu ... meditatem. Felix mala fuit quia x Et quam
... nullibi invenit. Nam ab ea na-
tivitatem sed ea inveniebat a pastoribus

A pastoribus et a magis / cum ea fugit in
Egiptum / nunc ipsa de Egipto eo redu-
citur / quia ipsa venit ad Nazareth et erat
ei subditus / Quarto magi videntes puerum
et Bethlehem stellam agnoverunt illuminati lumine fi-
dei / sicut et pastores qui etiam recte senserunt
Beda Tres magi de populo pessimo gentium
prophetis gladii / demisso vultu in terra
prostrato toto corpore in terram / cum gratiarum
actionibus cum devotione cordis / acce-
perunt in amore pueri laudantes sui
creatorem ac salvatorem / et ei gratias
egerunt et aliis prae magno eius
gaudio dantes / et obtulerunt ei tria munera
scilicet aurum thus et myrrham / Quarto magi
obtulerunt dona aurum in signum quod fuit
Deus rex / thus in signum quod fuit
Deus / myrrham in signum quod esset sepeliendus
vel in mundo aurum ad sustentationem
pauperum illo tempore thus contra fetorem stabuli
myrrham ad confortationem tenerorum pueri
membrorum / Sexto Deum diligentes / quia
ter / quia magi xiii quesierunt / Et ideo
eum quesierunt cum magna diligentia
et in magno amore venerunt ab
oriente / et obtulerunt ei aurum thus et

apparuit. Et si nos ita fecerimus Christum
inveniemus. xxiii. Sic alii magi cor-
poraliter cum magna diligentia quesierunt
ita nos xpm debemus querere fide dile-
ctione et opere omnibus diebus vite nostre. Secundo
Reges ungebantur sicut reges in vetere testa-
mento oleo. sic nos xpiani in baptismo
Et sicut reges tenentur protegere ac tueri
suos subditos et non sinere pati iniu-
rias. Ita quilibet xpianus tenetur suos quos tenetur regere
a peccato. Unde Seneca. Ille vere est
rex vere suos qui regit. Tercio non erat
in nobilitate generis sed carnis sed in-
ducitur quarta. Ista via est qua venit-
ur ad deum custodire se a peccatis. Quarto sicut
reges magi venerunt ab oriente que
est calida regio approximante solis
Ita et nos si volumus invenire dominum
debemus esse calidi in corde per amorem dei
et proximi. Et etiam sicut illa regio
est valde lucida et clara a lumine
solis. ita et nos si cupimus invenire dominum
Ihesum debemus esse casti corpore et mente
[illegible] de [illegible] Quinto mundo corde [illegible]
[illegible] invenerunt. Et sic magi non
potuerunt xpm invenire sine apparicione
stelle. Ita omnes qui cupiunt invenire
[illegible] xpm debent esse stelle clari

20

In gesta burge et illuinal . fidelitatis
spiritualis plenus dilige(n)s custodia . quis circa
cessa a tibi despectio diuiciarum . digni
tatum superbie . auaricie . et luxurie et
illud te virtutibus et inuenies gratiam
Sabba cum designat mortale peccatum
Unde sicut magi non potuerunt cum
incognitus dominum fuit in Saba . Ita
nullus ego sit sine gratiam dei quamdiu
est in mortali peccato aut in malo pro
posito permanet . Iohannes vii° . queretis me
et non inuenietis et in peccato vestro
moriemini . Tercio magi obtulerunt
deo ista tria munera scilicet aurum thus
et mirram . Apostolus cum fiant in ante
quia lege quia nullus debet fuit intrare
ante conspectum regis vacuus manibus
Exodi xx . Non apparebis in conspectu do
mini tui vacuus manibus . Vide si
non habes ista munera que isti magi in
pendere quod cor scilicet simulata designans
Aurum cum est multum preciosum et multum
omnibus amabile . et hoc designat
dilectionem dei et proximi . Thus offeratis
deo loco auri . Thus non designat
deuocionem oracionis . Thus cum incipit

tao

tendit sursum ad summo / et bene no-
tat oronsius que tendunt sursum ad celu-
m affectum divini et facit legacionem
Et iniuria itemque est divinam et depost
contra passione et vanam penitentiam
Et ista est maior passio contra ipsum
que dimittit propter alias voluntatem contra
deo tenetur iustitiam secundum regis
qui veniunt de xii vobis custodabo

Isti tres magi existentes de pun- orientales
tinis regnorum prior quibus celum
ignorabant intentum altitudinis propter ipsorum
longam distanciam quam tamen videntes
regem et pro comitatu eorum ante
tendebat una stella que eis illumina-
bat omnia itinera / et duxit eos per
omnes terras sine omni impedimento
vias per nemora per montes per planas
per valles per omnes aquas sine omni
navigio de ipsis erant facti directa
et aspera in mare planicies et singuli
quiescebant die nocte neque unquam
petebant hospicia nec indigebat
cibo / nec ipsi nec etiam eorum exercitus
et ipsorum iumenta sine omni . camela et
dromedarii sine omni pabulo preve-
nerunt pene ipsi in festum sic tercia

Qui ab exitu ortus Et xiij tredecim
dies videbatur eis quasi una dies
Nam dromedarii currunt velocissime
cursu sunt cum sic ac una die tm
in cursibus fortior equus posset ac xij
diebus Cum omnes tres reges prope ...
venissent prope Jherusalem in spacio duo-
rum miliarium Et tunc nebula et cali-
go cooperuit totam terram et tunc ami-
serint tota lux Melchior autem rex
Nubie et Arabie venit primus cum suo
exercitu prope Jherusalem Et ad esse iuxta
montem Calvarie super quem postea cru-
cifixus est Christus descendit ibi iuxta
dei ipse vel ignorancia Et tunc in
eadem caligine Balthasar rex Sabe
et Godolie cum suo exercitu in strata
... Et ad esse lux iuxta Oliveti
in villula que est dicta Galilea ma-
nsit ibi in tenebris Et tunc supervenit
Jaspar rex Tharsis et insule cum
suis magis exercitu supervenit Et
cum omnes convenissent licet unus
alterum prius non vidisset tunc conve-
nerunt separatim et mutuo sinus
dilexerint Et quamvis essent diversi
ydiomatis tamen videbatur unicuique

Et alii sua lingwa aut ydiomata lo-
quebantur. Et ad unum alterius causam
exposuisset unde ipsi fuerant venientes
videlicet in omnibus et ex tunc effecti sunt
letiores in suis negociis. Et tunc
descenderunt de camelis. Et tres magi tha-
lentes multa munera ditissima et
nobilissima que ipsi Christo voluerunt
offerre more regali. Et ad invicem
ad portam pervenerunt in presepio. Sed
fuit quia tunc hora vero recepit in
sino gremio. Et descendentes de suis
dromedariis valde perterriti fuit.
Quia ut de illis ditissimis muneribus
que secum apportaverant aperientes suis
thesauris tanto plus invenitur in suis
quod invenerunt ad manum adveniens
erat recepit. Nam Melchiar rex
Nubie et Arabie prepositus imposuit
manum suam in thesauris suis
preposuit triginta argenteos Sara-
nos et pomum aureum parvum que po-
tuit in manu concludi et obtulerunt
Christo. Et predicti triginta argentei sunt
venditi Josef a fratribus et inde de-
portati fuerunt cum Josef in Egyptum
de frumento et propter instante novis

testamento / sunt hec dicta putati
per regem Ezechiam quos postea beata
virgo fugiendo in Egyptum perdidit in
silva ligatos in lineo panniculo
Sed quidam pastor pascens invenit
eos / et tamdiu cum infirmitate oppressus
obtulit eos in templo / et sanati
sunt per pecuniam oblata deo ordinate su-
per eos pacidor de altari / et reposuit
eos in gazophilacio et postea sunt
dati Jude ut xpm traderet Et ita
dum ibant de manu in manum unanimi-
ter ad manum quousque ad ultimum
per eos sunt empti ager figuli in
sepulturam peregrinorum Et ipsi denarii
sunt ex purissimo auro / sed quia
quidam vocabant argentei Alius Rex
videlicet Balthazar Godolie et Sabe
cum extendisset manum in thesaurum
accepit tantum tantum / quantum ad
manum veniebat in signum prece dumtaxat
Deinde Rex Tharsis et insule videlicet
Jasper obtulit xpo Incensum mirram
in signum sue sepulture Et sunt
ita devoti et perfecti in pia oblacione
quod est mirabiliter patientem apparere

Via que fuit lata visa eis perbrevis
Et hoc est mirabile apud homines et nobis. Sed
Deo autem omnia sunt possibilia. Et
ipsi magi ex longinquis partibus
et finibus orientis pervenerunt ad Ierusalem
infra tredecim dies sine magna fa-
tiga / sine navigiis / sine aliis le-
ioni / sine hospiciis et pabulis iu-
mentorum / Jam dicit in sermone stella
eis apparente more humano ambulabat
interpretatur alio vero parabola iu-
nerunt et viam revenerunt ad ipsa pro-
regna per biennium / et hic est magno
labore per montes et valles et planicies
et inferiores. Deus autem revenisset
ad terram tarsim unde fratres pauli
sunt nati / edificaverunt capellam
in honore Christi Regis / iudeorum in modo
te ... / et predicaverunt ibi omnes
tollentes et predicaverunt omnibus in
suo genere / et post resurrectionem Christi venit
ad eos sanctus Thomas et baptisavit
eos / et factus est eis coadiutor in fide
ad eam / Et post ea sunt electi in episcopos
et duxerunt laudabilem vitam sacer-
dotes vita et exemplo / Post ipsum autem

Deo placuit ut de miseria huius mundi
vocaret eos et de labore huius mundi
ad gaudium et ad requiem eternam.
Mortuus autem est in pace unus autem fi-
nivit vitam in die natalis Christi alius
vero in festo nominis eius. Tunc in quie-
scendo sicut hoc dicit omnes tres requie-
scunt in uno sepulcro. Anima quie-
scunt quia prius hoc finivit vitam
palam alii duo defuncti fuerunt
prius loco mutare in sepulcro et ca-
dem [illegible] invenerunt multa gaudia
requie. Ad hoc

Magister Scotus dicit quod
cum tota mundi interiit diluvio
exceptis octo hominibus qui in archa
eternaliter remansit sic in die novis-
simo nisi octo genera hominum salva-
buntur. Primo homines baptisati ut
testatur [illegible] qui crediderit et bapti-
zatus fuerit salvus erit. Illa aqua ba-
ptismi custodit animas a putredine
originalis peccati et salvat quod ne
[illegible] in vero [illegible] quia ba-
ptismus est ablutio culpe originalis
[illegible] est sinalis [illegible]
nullus [illegible] salvatur sicut Ideo omnes

primo

Ut Beda super Lucam dicit
Christus in fine parere
dixit natus est, ut se pa-
trem de lege ... de
virgine natus est, ut se
virginum decus de lege mon-
straret. Circumcisus est
[illegible] in se servavit
et matrem virginem habere
voluit. Et per patrem nutri-
2o tivum sanctum Joseph virgi-
nem assignavit et sicut fecerunt sanctus Johannes baptista et similiter
sanctus Johannes evangelista virgines [illegible] [illegible] [illegible] in vita
immaculata [illegible] in [illegible] virginitas [illegible] [illegible] [illegible]

Psti in castitate vincere / Sic multi-
plex est castitas sicut tamen est ter(ti)us virgi-
num / ita coniugati dicuntur esse casti qui
non vacant fornicacionibus quemadmodum filio-
rum plus sic virgines que in castita-
te permanebant / castitas coniugalis
est carnalis / vidualis incarnalis / tamen
dum coniugati conveniunt maculant casti-
tatem / vidue quia despiciant luxuriam
/ Sed perfecte assimilant angelis dei / Unde
dicitur triplex est castitas / bona con-
iugalis / melior vidualis / optima et per- tm
fecta virginalis / Tertii sunt coniugati sta-
tu primo caste et inde custodientes
exemplum bonum hominibus prebentes
sicut mutuo in xo amantes non
litigantes nec incastitate / nec luxurie se
vincentes / sed precepta dei amantes / Ut
Thobias / dicit instruxit filium suum
iuvenem thobiam / ut fili mi preter
uxorem tuam non patiaris scire crimen
Thobie iiii° / Talia cum herba bonum
fructum affert / qualis cum arbor
tale et fructum eius / Quarti sunt vidue qrta
pauce que sunt valde honorande
Ut dicit apostolus / Illa vere vidue ser-
vant castitatem in tribulacione et angustia

Sup hoc viij circa ... venit ... doctores

... angeli ... stant ... dant

Vidualis fuit Judith que apte iste
patienter in viduitate servantes
castitatem cum viduitate iuxta
illud Ierom. Castitas est coniuncta
Anne cum qua Anna dissimulabit
xpo. Nam etiam servavit castitatem ad
Elizabet que vidua erat et pauper-
tas. Hec vidue servant cum se e-
[illegible] primo ponderosum preciosum
et utiliosum fuerunt vere vidue sic
[illegible] pro illa bona, sic pro-
[illegible] quod non est omnibus que
sunt ponderosa et ideo [illegible]
[illegible] et sunt utiliora in multis
gratiis. [illegible] nunc reperiuntur
vidue bone ut olim fuerunt vel re-
[illegible] fortem [illegible]
[illegible] nunc vidua [illegible]
et tam [illegible] que [illegible]
[illegible] pro [illegible]
[illegible] exultet deo [illegible]
[illegible] qui [illegible]
morte voluit penitere [illegible]
[illegible] in [illegible] penitere voluit
[illegible] acquirat [illegible] et [illegible]
[illegible] passum
[illegible] [illegible]

... plat ... judic ... [illegible]
... in ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]

Sed non liberabitur Quarta dicit Augustinus
penitencia sera ab infirmo inſita est
et timeo ne eo moriente moriatur
Tene ergo certum et dimitte incertum Item
Augustinus Peccator moriens obliviscatur
sui qui dum sanus fuit oblitus fuit
dei Et Jeronimus Quarto de differre pe-
nitenciam usque ad lectulum egritudinis 4to
et doloris Primo quia dum egritudine
deprimeris vix cogitare poteris que sunt
Ibi enim capitur intencio ubi stat vi- imere
doloris veri autem penitentes salvabuntur
in die novissimo Sexti sunt qui in 6ti
stabili peccato repentini sunt ut stulta
aplius et vere stulti quia xiij Scriptura
amatores dei bona tenent a malis
et periculis recitaverunt a medame quoniam 7ti
dilectionem mundi Septimi sunt boni
perfecti qui numquam mortaliter peccaverunt
Ut quia Job Johannes et multi alii
tamen ut dixeramus quod peccatum non fecit
nec simul quoque iam et vitare in 8ti
mortalibus non est Octavi sunt homines perfecti
qui quia xiij omnes fecerunt et omnia
que in mundo sunt qui non generant
in desperacione timoris nec presumpcionem
bonis sed sicut ardent solo amore

Omni creatori prout habet status virginum fecit de
qua habetur ecclesiastici xvi capitulo dicit

Hec scripsi utiliter et compilavi cor meum
eo quod castitatem commendaret ista va-
rietate possumus dicere cum augustino ille de
hac statu virginum quod ipse amore dominum sunt
fortes et viriles in passione sed superfluunt
ad suasione tamen ipse mereret / et dilexit
virginem castitatem usque ad mortem / Nomi-
natim quod status virginum preferetur primo
nuo in actione / quia est prior / Secundo quia
ad deum similior liberior / Tercio quia deo
similiator / Quarto quia a deo in mede ex-
primo celsior / Primo status virginum preferetur primo
mo quia est prior / unde Thomas / virginitas
cum sit et petit agnum innocentis sequitur
i et hec sine macula fiat ante tronum dei / Secundo
quia castitas sponse sue et Cantica iiii° To-
ta pulchra es amica mea / et macu-
la non est in te / Unde vel virginitas appelli-
tur angelica ipsa namque puritatem inuitat ac
et victoria hominum quod angelorum / Angeli
enim vivunt sine carne virgines vero
triumphat in carne Unde dicta agnes
alio sponsi inquit / discede a me pa-
bulum mortis quia iam ab alio amatore
preventa sum / Tercio status virginum preferetur
20 matrimonio quia est liberior ad deum

Corinth. [illegible] virgo apostoli innupta
et virgo cogitant que dei sunt ut sit
sancta mente et corpore. que autem nupta
est que cogitat sunt mundi ut viro
complaceat. Certe multa que sunt virginum
ablata sunt impedimenta ad servicium
dei que virgo non habet. Prima multa in-
pta non audet mulier [illegible] nec ele-
mosinas nec orationes vacare. Quia velut
virum qui vadit ad ecclesiam tunc va-
dit ad tunicas. Prima iam timet a
viro [illegible] iam timet [illegible] puerorum [margin: desperationem]
quod domus sit iam [illegible] sit de
familia et sic distrahitur cor eius. Sunt
hinc multos viros maliciosos [illegible]
mus quia sola nil boni faciunt nec [margin: modicum ut]
uxores suas permittunt. Quia ipsis bene
facere persequentur dicentes vir [illegible] Secun-
do [illegible] quibus dicit [illegible] ut sic
[illegible] [illegible] quia sunt non [illegible] hec
tua fiat [illegible] et [illegible] non aliud
est [illegible] [illegible] sunt pharisei quos
dominus [illegible] dicens Ve vobis qui
clauditis portam regni celestis et soli
mulieres non vultis. Sed virgo dei est libera
quia non sit vir qui [illegible] cum [illegible]
timeat cuius voluntatem eum facere sit
Prima sit [illegible] [illegible] mulieres

Sermone audire qui placet et deli
mosina dare si est de quo non timet
picula pudoris quod autem non est nec eum
impedit cura domestica. Ideo sit pla-
cens sponso suo christo. Unde beata Agnes
ait [illegible] Ipsi sum desponsata cui
angeli serviunt cuius presentiam. Sed, ne pot
multe talium virginum nunc errant
quasi vage et in superbia se excecant
non reclinant sed capillos vinciunt se-
ctantur circa se. Respectum coloris querunt lu-
tea colloquia impudica iam fedant
verecundia inebriant more et ideo non
et nitidi se inuadunt in luxuriam. Eze-
chielis xvi°. Hec fuit iniquitas So-
dome sororis tue superbia, vite sa-
turitas panis et vini et ocium. Tales
tuo
status virginum persecutrix vitiorum quia
est deo similior. In quo cuiusque ve-
dant sponsi sponsus Cant. ii°. Surge
propera amica mea columba mea
formosa mea. Hec merito virgines
speciales sunt deo familiores. Ex quo
etiam virginem se in matrem elegit
qui postea cuique Iohanni. Evange-
lista virgo recubuit in cena super pectus
domini. Et christus ei tanquam familiaribus

Secreta mistica revelavit. Et dicitur
est discipulus ille quem dominus specialiter
diligebat pro eo quod sicut virginem vir-
ginem dilexit. Unde ipsa de eo dicit: Mel
et lac ex eius ore suscepi et sanguis
eius ornavit genas meas. Tercio capitulo
quia meruit virginum est sublime de-
cus. Unde ergo specialem splendorem virginum
quem ipse confert in celo. Cum matre
virginum plena virginali integritate, non
tamen omnes ei sunt plene, quia illa est mater
et virgo et excellentior omnibus virginibus.
Quarta de ipsa sua meruit dignitas. Christus dicit
dicitur. Ideo decet labia mea ut formam sic
anima mea ut serviat. Et beata Agnes
est eius digna pedisequa, quia hec sunt
iuvenis formosa et dives tamen sprevit
ista vana et transitoria et contra hec dum
Agnetis sunt iuventa specialis. Cuius vita clericus
ut testatur Ambrosius scripsit cuius passionem
scripsit. Ista tredecimo etatis sue anno mor-
tem perdidit et vitam invenit. Erat
infancia in annis sed fuit cana in mente
facie fuit pulchra sed fide pulchrior. Hanc
dum a scolis reverteretur, a prefecti filio
adamatur. Cui ille gemmas et divicias
innumerabiles promisit si consensum eius co-
niugio non denegaret. Cui Agnes: Vade.

A me fomes peccati nutrimentum facinoris
pabulum mortis quia iam ab alio ama-
tore preventa sum qui est te nobilior
pulchrior splendidior dignior et amabilior
cuius mater virgo est cuius pater feminam
nescit cui angeli serviunt cuius pulch-
ritudinem sol et luna mirantur cuius
opes numquam deficiunt cuius odore re-
viviscunt et iuvenescunt omnia
cuius tactu confortantur infirmi cuius amor
est castitas Hic anulo suo subarra-
vit me dexteram meam et collum
meum cinxit lapidibus preciosis induit
me cyclade auro texta et immensis mo-
nilibus ornavit collum meum posuit
signum in faciem meam ut nullum
preter eum amatorem admittam Iam mel
et lac ex cuius ore suscepi et sanguis
cuius ornavit genulas meas et iam
cuius corpori meum est sociatum Hec au-
diens iuvenis lecto prostratus et dum
amore egrotaret a medicis invenitur
patet egri causa Agnes convenitur virgini
dicit aut ergo sacrifica aut cum me-
retricibus scortaberis Cui illa nec sacri-
ficabo deis tuis nec cum meretricibus
ego polluar mecum enim habeo custodem

Corporis mei angelum domini. Tunc praefectus
misit eam expoliari et sic ductam nu-
dam ad lupanar. Sed dominus tantam
densitatem eius capillis dedit ut
melius capillis quam vestibus tegeretur.
Ingressa Agnes turpitudinis locum
angelum a deo praeparatum invenit qui
illum nimia claritate perfudit et sibi
stolam candidissimam portavit. Prae-
fecti autem filius cum aliis iuveni-
bus ad lupanar venit et iuvenes ad
eam alios ire fecit. Cum ingressi mi-
raculo exterriti redierunt, quos ille
~~[illegible]~~ [appellans] [illegible] intravit — miseros appellans
et dum vellet eam tangere suffocatus
a diabolo expiravit. Haec praefectus audi-
ens cum ingenti planctu ad eam venit et
causam mortis ab ea studiose inquisivit. Cui
virgo: Ille cuius voluntatem facere vo-
lebat potestatem in eo accepit et eum occidit.
Nam socii eius videntes miraculum territi
redierunt. Cui praefectus: In hoc appa-
rebit quod non magicis artibus haec fecisti
si impetrare poteris a deo tuo ut suscites.
Orante virgine iuvenis suscitatus est et
Christum ab ea publice praedicat. [illegible] vero
miraculo volunt eam liberare et non — si [illegible] [illegible] [illegible] absolveret [illegible] eam [illegible]

potuit, sed vicarium posuit Aspasium
qui misit eam iactari in ignem co-
piosum sed flamma divisa est in duas
partes, hinc seditiosos exurebat sed
hanc non contingebat. Tunc Aspasius pre-
cepit in eius gladium mergi et sic eius guttur
Et sic sponsus candidus et rubicundus
sibi sponsam et martirem consecravit
Parentes autem eius et alii christiani corpus
eius sepelierunt cum magno gaudio
Vix a paganis cum lapidibus multis
manibus evaserunt. Emerentiana autem virgo collac-
tanea eius iuxta sepulcrum stabat et con-
stanter paganos arguebat, ab ipsis
lapidata est. Statim autem terre motus factus est co-
ruscationes et fulgura ita quod multi
de paganis perierunt ita quod postea credentes
venientes ad sepulcrum virginis non
lederentur. corpus eius. Emerentiane autem
corpus iuxta sepulcrum agnetis positum
est. Dum autem parentes eius octava die
circa eius sepulcrum vigilarent, viderunt
chorum virginum vestibus aureis radian-
tium inter quas beatam agnetem viderunt simili
veste fulgentem et ad dexteram eius agnum
nive candidiorem stantem. Tunc autem

videte ne me mortuam lugeatis
sed congaudete mecum quia cum his omnibus
lucidas sedes accepi. Filia autem Con-
stantini gravissima lepre percussa nomine Constancia
cum eius tumulum visitasset in oratione
posita obdormivit. Vidit quod beatam
Agnetem sibi dicentem: Si in Christum
credideris continuo liberaberis ab hac le-
pra. Ad hanc vocem evigilans perfecte
se sanatam invenit et baptismum
suscepit. Tunc super corpus beate Agnetis
basilicam fabricavit et in virginitate
ibi permansit, vallavit ad se plures congregavit
duos dat exempla fuerunt. Quidam vir
nomine Paulinus in ecclesia beate Agnetis
sacerdotali fungebatur officio, multa carnis
temptatione urgebatur sed cum deum offendere
nollet, a summo pontifice licentiam petiit
contrahendi matrimonium. Cuius bonitatem
et simplicitatem papa considerans dedit
ei anulum cum smaragdo et imperavit ut ymaginem
ymaginem beate Agnetis que ibi in ecclesia
picta erat ut ex parte sua diceret ut se ei
desponsaret. Et cum sacerdos dictam ymaginem
et anulum porrexisset, continuo ymago
anularem digitum porrexit et anulum
ab eo suscipiens omnem temptationem

Ambrosius de hac virgine dicit in libro de
virginitate hanc senes hanc iuvenes hanc pri-
ceri laudant
memoria est lau-
dab[illegible]
[illegible] laudari pr[illegible]
Item ambrosius
[illegible]

ab eo fugauit ita ut adhuc idem
animal hoc appareat in eadem ymagine
demumque habet virginum fulcit eam
at hic primum honorauit et pergea pro bonis
ad regulam collegite Ad quod iste indicat
Et veniet in templum in domini
sancto suo. Beata virgo comparatur templo
pro ut in tribus causis que sunt in
templo. Primo in templo enim sunt magne
indulgentie. Templum enim de primo
dignitur et decoratum. In templo dona
offeruntur deo Amica. Primo sicut in
templo inveniuntur multe indulgentie
sic peccatores inveniunt consolacionem in
beata virgine que ipsa reconciliat peccatorem
suo filio. Unde O virgo maria in tuo
templo invenerunt angeli leticiam iusti graciam
et peccatores veniam. Angeli invenerunt le-
ticiam in celo quia duxit in lucem angeli-
cam vitam et genuit nobis illum
qui est dominus celi et terre angelorum et
omnium creaturarum. Iusti invenerunt graciam
in beata virgine. Nam si quis dixerit
iustum primum ego commune indigeo eius gracia
Peccatores quia continue hic sunt in peccati-
bus indigent gracia matre nec digni fuerunt
eius scriptures Exemplum in luciferum qui
fuit in medio angelorum celum cecidit

In presenti mundo misit hic adhuc quamuis
quelibet homo est custodiam angelorum
tamen sepe cadit de virtutibus ad vicia sed
scitur esse omnium viciorum sine pec-
cato maria # Unde Bernardus O maria
benedicta es a peccatoribus ipsa liberat
eos ab angustia / adiuuat eos in pre-
sentis et impetrat eis veniam de pec-
cato sicut templum Salomonis de auro et de
ceteris sicut Salomon ornauerat templum
dei [illegible] [illegible] et alia [illegible]
auro [illegible] [illegible] Salomon [illegible] [illegible]
templum [illegible] maria in pulcritudine
ita quod excellit omnes mulieres Cantica 4
hec talem vel [illegible] sic amica mea
inter filias Unde Salomon pulcra ut luna
electa ut sol sicut [illegible] pulcritudine
sole in die et luna in nocte sic [illegible]
est pulcrior inter mulieres et [illegible] Cant
iiii Tota pulcra es amica et ma-
cula non est in te Item sicut in templo
homines offerunt dona munera sic in
tempore marie tria munera fuerunt [illegible]
[illegible] filius Luce 10 [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] munera fuerunt [illegible]
[illegible] [illegible] in te [illegible] munera gratia
hec munera attulit ei angelus [illegible]
inuenisti gratiam apud deum Deo [illegible]

Unde Beda [illegible] sic [illegible] [illegible] [illegible] copiosam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] spiritus vocabulum [illegible] peccatores inuenerint veniam

20

[illegible]

hec munera obtulit ei angelus [illegible] spiritus sancti

Celebratur in hodiernum quo ipsa presentavit
suum purissimum filium deo in templo dns
In illo tempore postquam impleti sunt dies
purgacionis marie secundum legem moysi
tulerunt illum in iherusalem ut sisterent
eum domino sicut scriptum est in lege domini
Quia omne masculinum adaperiens
// vulvam sanctum domino vocabitur Et ut darent ho-
stiam secundum quod dictum est in lege domini par
turturum aut duos pullos columbarum erat
Et ecce homo in iherusalem cui nomen Sy-
meon et homo iste iustus timoratus
et expectans consolacionem israel et spi-
ritus sanctus erat in eo Et responsum acceperat Sy-
meon a spiritu sancto non visurum se mortem
nisi prius videret xpm domini Et venit
in templum Et cum inducerent puerum
ihesum parentes eius ut facerent secundum consue-
tudinem legis pro eo Et ipse accepit eum
in ulnas suas et benedixit deum et dixit
Nunc dimittis domine servum tuum in pace
Quia viderunt oculi mei salutare tuum
Quod parasti ante faciem omnium populorum
Lumen ad revelacionem gencium
et gloriam plebis tue israel etc
Hodierna festum triplicem deno-
minacionem vocatur eius marie puri-
ficacio candelarum benedictio et can-
delarum illuminacio primo vocatur

Primo

Marie purificacio / que non indiguit
purificacione et accepit similiter circumcisionem /
sed voluit purificari et obedire legi.
ut sic preberet exemplum obediencie et humi-
litatis / Nam et filius suus permisit se cir-
cumcidi licet non indiguit / Nam creacio
est quadruplex / prima est sine patre — prima
et matre / ut ade quem deus plasmavit
de limo terre / secunda est sine matre / et so- — 2a
lum de patre ut Eve que fuit creata
de costa ade / tercia est de patre et de — 3a
matre et est communis omnium hominum
quarta est de matre sine patre ut est — sed carnaliter — & 4ta
creacio christi et ista magis congrua tamen
primus de limo terre / secunda de costa ade / tercia aut
de coitu / quarta de sanguine / Ideo specialiter fuit — fieret per deum secundum generacionem per quam alie ge-
ut nulla ipse accepit ex semine viri [illegible] — neracionis benedictam ut
geret / Nam levitici xii° est si mulier — est capitulo [illegible] videbatur [illegible]
conceperit masculum et pepererit / fuit immunda
septem diebus a consorcio hominum et fuit
separata ab ingressu templi / sed per triginta septem
dies fuit immunda ad consorcium hominum / [illegible]
aut die circumcidebatur puer / sed adhuc
immunda ab ingressu templi tamen
completis xl diebus intrauit tunc templum
et offerebat puerum cum muneribus / secunda
[illegible] [illegible] / et dum puer in matre

Conceptum manet corpus mortuum
sine anima usque ad quadragesimum diem
Et tunc primo infunditur anima corpori et sta-
tim vivificat corpus. Nec mirum sunt
[illegible] quadragesima die ut pre-
puer ingrederetur templum [illegible]
sed femina duplicabantur dies quia
fuit segregata a consortio virorum xiiii die-
bus et lxvi diebus ab ingressu tem-
pli et sic octoginta dies intrabant
templum. Sed femina fuit in culpa prima
[illegible] Et in peccante femina
octogesima die infunditur anima corpori
Nec mirum duplo tardius fiebat femi-
narum semen quam masculi. Et dicitur ideo
quia culpa sunt inventa per feminam ipsam
maledixit deus dicens sub potestate
viri eris. Unde dicitur de ipsa mulieribus
dicat ipse est caput [illegible] mamma [illegible]
[illegible] delicti explicito vadit destruc-
[illegible] dixit [illegible] et [illegible]
[illegible] comedit fructum arboris cum
nimia dulcedine [illegible] parum
fructum [illegible] maximo dolore [illegible]
[illegible] [illegible] masculinum sexum
in [illegible] filius [illegible]
Unde [illegible] et [illegible] obtulerat
[illegible] in templo [illegible] tenebatur

pueri offerre suos parentes Levitici xii
[illegible] ipse habet [illegible] mundat
mulieres ad mortuum [illegible] sordi
tam [illegible] secrete pueri [illegible]
re extracta [illegible] Nam et ego fui
tenellus filius patris mei, et unigenitus
coram matre mea, et docebat me [illegible]
[illegible] Sed quando non offerunt deo suos
pueros [illegible] De quibus [illegible] ipsum
tamen filios suos et filias suas de
moniis et zabulo Secundo cum sint paupe
res par turturum aut duos pullos colum
barum. Ista [illegible] oblacionem obtu
lit [illegible] sunt pauperum Nam hic accepit
aurum a magis [illegible] dixerunt pau
peribus [illegible] filius [illegible]
paupertatem Nam [illegible] impediunt pa
[illegible] et hic [illegible] non possunt [illegible]
[illegible] in [illegible]
Unde [illegible] aut [illegible] possidere
aurum et argentum neque pecuniam Corinth.
[illegible] Scitis enim gratiam domini nostri ihesu christi 2. Cor. 8.
qui propter nos egenus factus est ut inopia
illius divites essemus Stude ergo
in [illegible] paupertate in omni eius vita
Ut [illegible] et [illegible]
eius [illegible] et non invenies in ea ali
[illegible] signata paupertatis primo tempore

Unum [illegible] de Mat[illegible] obtulit in templo qui se obtulit in cruce, redemit [illegible] redemit in cruce, obtulit pro eo par turturum qui suum sanguinem obtulit in cruce

[illegible] dolor [illegible] turbat [illegible] filia eius nescit [illegible] offerre [illegible] non turbatur [illegible] nescit [illegible] vel [illegible]

vilibus

Natiuitatis fuit inuolutus pannis pro-
gerent ex duabus [illegible] sicut dilectat filia
bona in mundo quibus videtur quod libe-
non possit sufficere istorum mundi Deus qui
rex celorum et angelorum rex glorie et domi-
nus omnium creaturarum fuit glorificatus pannis vili-
bus. O superbi Non habent paupertatem [illegible]
perueniens cum militibus et cum diuitibus
sed cum piscatoribus et ignobilibus Et tempore
passionis fuit ita pauper quod pendebat
in cruce nudus quousque beata virgo ma-
ria cooperuit sua verecunda panniculo
Tempore mortis fuit ita pauper quod non habuit
locum sepulture Ideo positus fuit in alie-
no sepulcro quia hic [illegible] in pluribus pauper et
fuit ergo et in laboribus a iuuentute
sua Ideo etiam sunt pauperibus in tempore
in oblectationibus parcum Respiciatis omnes
vos mulieres a maria Que hec peperit
gaudium angelis et omnibus hominibus
qui vixit in mundo [illegible] sequitur
quod obtulit [illegible] filio [illegible]
[illegible] et [illegible] Beda
[illegible] et
[illegible] plorando [illegible] in hac [illegible]
[illegible] non
querit [illegible] a [illegible]

Respiciatis omnes vos mulieres a maria

Et nunc quiescit in viridi arbore sed
in aurea sede Et vox eius amaram
mortem mei dilecti anima eius xpi — de flore
deus fugere gaudium eius unde et propterea
in summa Unde ipse dicit Cant. Cant. pul- — assimilando [illegible]
cre sunt gene tue sicut turturis Et colum-
ba est simplex avis sine felle Et multi
volunt hic et nos debemus esse simpli-
ces per spiritualem puritatem munditia et sponsa
in Cant. iiij capitulo dicit et ecce tu
pulchra es amica mea ecce tu pulchra
oculi tui columbarum Et ipsa de se dicit in
Canticis Nigra sum sed formosa Ni-
gra sum per penitentiam sed [illegible] estimacione
sed formosa [illegible] vera [illegible] Unde
legitur clerico quodam [illegible] deambula-
ret in vineis Judeorum cantabat secun-
dum Judeos [illegible] unde qui ex
[illegible] sermone esse natio [illegible] va-
de [illegible] et [illegible] cum ne
per ea cantaret qui adiuvatque cantauit
Judei sic congregati [illegible] cum [illegible]
clamant dicentes nos [illegible] molestabis
Et quanto cito Judei ab eo discesserunt
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] amore
te [illegible] ambulando in vi-
neis iterum [illegible] cantauit ut [illegible] illi

videntes ad ierusalem. Hec vnit ser
occidimus / alij dicebant nos / sed plures illi
Dicunt cleros aut Ego sum que occi-
dentis vidistis respiciendo sanguine
aspersum. Et ista vox quia et honore
ecclesie me privaverunt Ex hoc innotescat
20 quis sunt hodie quod festum vocatur can-
delaria / quod benedictam candelam ac-
ceptam in manibus ad honorem Da-
et sic mariam. Nam in lumine sunt tria
scilicet lumen. ignis. et cera. Cera no-
tat humilitatem quae fuit purissima
ab omni peccato / quod sicut est munda ab apibus
cera / sic humanitas christi a peccato / lumen
in medio candele scilicet mundissima anima
christi Et ignis notat eius deitatem Vn-
de ait Iohannes viii Ego sum lux mun- Ioan. 8.
di qui sequitur me non ambulat in te-
nebris / sed habebit lumen vite Iste
candele que hodie portantur per [?]
infirmis incedere in manibus ipsi dicunt
fide vita. Nam sequitur ut si ipsi vivere
[?] lux erit [?]
per exempla bonorum operum Ista ipsi
[?] passione christi fuit [?]
[?] unde venit ista consue-
tudo / legimus quod Rome fuit mos

Tales qui in hac die tota nocte pa-
gani portabant faces et accensa
lumina / ad honorem cuiusdam dei celebre-
tis / ut quemadmodum hoc facto ipse et filii
sui vincerent ceteris multos sicut ista
mala consuetudo viguit post longe
nec potuit extingui. Et sicut pagani
qui hic se perdebant [illegible] ita
hanc consuetudinem mutaverunt ut [illegible]
in die Iudicii fieret ad honorem dei
et sue dilectissime matris. Et bene
qui hec devote faciunt obtinebunt
victoriam contra omnes hostes. Hec autem
dicta sufficiant nunc. [illegible]
quicumque celebrat sua commemorationem
[illegible] [illegible] [illegible] omnes
omnes [illegible] [illegible] [illegible]
quia sunt [illegible] quia tenent [illegible]
[illegible] [illegible] in eo / sic [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] xiii antequam moreretur
Unde dicebat [illegible] [illegible]
qui [illegible] [illegible] impletum meum
desiderium. [illegible] [illegible] est sicut petivit [illegible]
Rex ptolomeus qui fuit paganus
[illegible] delectabat in [illegible] [illegible]
Et cum interrogaret ubi inveniret copia
librorum dictum est ei quod apud Iudeos

tas

× Judeorum in omnibus li-
bris peritos quantum vos
habere possent dono

Ideo fecit ad se vocari omnes magistros
Judeorum qui eum peruenerunt dixit eis Si
do vobis aurum et argentum quantum possi-
debitis si scripseritis michi omnes li-
bros interpretando eos ad linguam
grecam de hebraica qui cum consensissent
Dedit cuilibet illorum cellam pergame-
num et omnia necessaria Et sunt numero
// fecerunt ad hoc opus lxx^ta Cum autem scribere cepisset
tamquam Symeoni cessit liber ysaie
ad scribendum cumque devenisset ad illud
capitulum Ecce virgo concipiet et pariet
filium statim cepit dubitare quomodo hoc
fieri posset Ubi cum in margine scribit sed
apud deum possibile Et cum abiret hoc
postea aliquantulum ignarus libri vidisset
Et delevit illa verba Ecce virgo concipiet
.: Timens // et scripsit Ecce alma id est ydonea femina
nubere concipiet In nocte autem venit an-
gelus dei et deplanavit illud quod Sy-
meon scripserat et scripsit prius erat Ecce
virgo concipiet Expergiscens Symeon mira-
batur valde et deplanat secundario
angelus et scripsit iterum Ecce alma Et
sic fecit ter tribus vicibus scripsit angelus apparuit
ei dicens Forte non credis quod virgo peperisset
ex patre peperit Forte non morieris quam apud deum

divina sunt verba / que mirabilia fiunt
apud Bethlehem / sumit iterum codicem ut
cederet(?) videre / statim expectavit omnem
angelum dixit prius non illuminatam visus
istam sicut / et sic evanuit angelus / et
subito cepit dubitare eo quod deus esset cogitare
et / et flebat valde ait Domine ego
non moriar nisi prius ista sciam
que michi angelus narravit / Beatus
felix essem si hic opus expectarem / Et
habuit valde multe desiderium assidue
deum / accepit responsum a spiritu sancto quod
non moreretur nisi prius videret christum c(hristum) prius oculis
dominum / Ergo elapsis xxx annis beata
virgo sancta die xl in templo portavit
Symeon alio spiritu in templum venit
et cognito observavit beate virgini
statim cum puer ... omnes et agnovit
beatam virginem / et Christum dei filium in
cuius gremio tunc gavisus est gaudio
magno / et accepit puerum in ulnas
suas / et benedixit deum et dixit Nunc
dimittis servum / domine secundum verbum tuum in
pace / quia viderunt oculi mei salu-
tare tuum / Et dixit Jam non molestor
mori ex quo video quod valde amavi
decantavit et requievit in pace / In
legitur quod quidam clericus quibus ecce

a sua virginitate / hic fuit in naba-
tea multum potens et tunc iudeus sepe
disputabat de beata virgine dicens quia
ipsa est virgo post partum quia nullum virum
cognovit / sed de spiritu sancto concepit / quia
iudei negabant quod illa ante et post
potuit virgo esse / iudei ergo intravit co-
plures iudeos ex quo ipse sic exaltat
statum marie virginis vocavit ei ut
si beata virgo eum illuminat credemus ei
Et sic post ex nobis eciam ... nabant
statim ceciderunt de civitate. Si vero ab
ipsa eos illuminati morte ...
eam credemus et tunc hoc dicentes ipse
conspexit. Congregati iudeis cecis
per nativitatem sic caecitatem ceperunt beate
de maria virgine cecitas ... solummodo
... per illum cecitatem beata virgo dedit
ei oculos quos ante numquam habuerat
exnoscant sibi ...
Iudei hoc miraculum videntes: statim
conversi sunt et crediderunt / nolentes
autem credere / expulsi sunt de civitate
Et illi qui crediderunt primum patribus
meruerunt vitam eternam / ad quam nos
Beda dicit et ex patrum ordinatione
Bene in nobis ... defectus et
impuritatem ignorancie / imperfectio

"et dedit sibi oculos
eciam ... ... "

Et machaa / decem ipsos defectus contur-
bata Bersabea significat in se omnes vir-
tutes / scilicet fortitudinem et infirmitatem
patienciam et ignoranciam / castitatem et
concupiscenciam / puritatem vitam et mali-
ciam / primo significat prudenciam et igno- primo
ranciam / prefigurata in Abigail de qua
Regum .xxv. dicitur erat mulier pruden-
tissima et valde speciosa / et tamen
habuit virum pessimum pulcritudo in ange-
lis significat / refectionem mel et Bersa-
bea significat in se principium et
que despexit omnia bella et pugnat
primo ad ... et quod est prudentia
... ut ego volat ma- 20
lum et diligat bonum vel fugiat peccata
et diligat virtutes / Secundo significat forti-
tudinem et infirmitatem et patienciam
ad necessitates
posuimus infirmitates / omnia ma no-
stra intrare in regnum dei prae mar-
tire / unde homo si te deus visitaverit
infirmitate paupertate et tribulacione patiens
patienter / omnia ... adversitates sunt
via ad deum / Actuum .xiiii. / oportet
nos per multas tribulaciones intrare ad
deum / attende ego quem ab hac ...

Secta que sunt fragilis corpore et sunt
fortis et valida in mente quia omnia
tormenta vilitati superavit. Ideo dicit
Gregorius. Tamen diabolus nos esse debi-
les cum videamus preliantes nec ad
regnum celorum. Sunt multa qui sunt fortes
in corpore et sunt debiles in mente
quod pro deo nil molesti volunt sustine-
re. Angelico tentat in pectore mox succum-
bunt et peiorant. Qui sunt de quibus
luce iiii°. Cum ad tenendum accedit et in
ipse tentatores recedunt. Cuncta ve-
stadia et virtus maketa. Cum viderit
regna superos inter choros angelorum
collocavit et seipsos ad infimum deducta
gratia cum qui nichil dilexit carnis vo-
luntate fecerunt et demonibus con-
tercio senserunt. Tercio dicitur castitate cum
boni perfectiora ita ut omnibus diebus vite
sue verum eius cognovit nec in mente
vacillavit et per dilexit cordis in-
dicatum. Et vitam suam quod ab ea nulla
quarto passio potuit eam separare. Quarto dicitur
dulla cum contra diabolum. Cecilia
iiii°. Tota pulcra es amica mea et
macula non est in te. Cum in matrimonio

Iungit virginem bene facit, qui non
iungit melius facit. Ad Cor. vii.

De virginibus preceptum non
habeo consilium autem do tanquam
a domino misericordiam consecutus ut sim fidelis.
Existimo autem hoc bonum esse propter instan-
tem necessitatem quoniam bonum est homini sic esse.
Alligatus es uxori noli querere solucio-
nem. Solutus es ab uxore noli querere
uxorem. Si autem acceperis uxorem non
peccasti et si nupserit virgo non pecca-
vit. Tribulacionem autem carnis habebunt
huiusmodi. Ego autem vobis parco. Hoc
itaque dico fratres tempus breve est. Reli-
quum est ut et qui habent uxores tanquam
non habentes sint et qui gaudent
sunt tanquam non gaudentes et qui flent
sunt tanquam non flentes et qui emunt
tanquam non possidentes et omnia possi-
dentes et qui utuntur hoc mundo tanquam
non utantur. Preterit enim figura huius mundi.
Volo autem vos sine sollicitudine esse.
Qui sine uxore est sollicitus est que
domini sunt et quomodo placeat deo. Qui
autem cum uxore est sollicitus est que sunt
mundi et quomodo placeat uxori et divisus
est. Et mulier innupta et virgo cogitat
que domini sunt ut sit sancta corpore et spiritu
in xpo ihesu domino nostro. Sequitur

noc metab

Per hanc epistolam dominus facit quod ma-
gna est differentia inter virginitatem et
matrimonium. [et viduitatem et statum matrimonii] Sic testatur Jeronimus
dicens: habet virginitas continencia et coniuga-
litas, ut sit virginitas aurum, continencia
argentum, coniugalitas ferrum. Ubi patet
quod virginitas excellit viduitatem. Ita
sicut aurum precio(sius) est argento et ferro et
plumbo, sic virginitas superior est
viduitate et coniugalitate. Nota quod virgi-
nitas est in corpore quasi flos in ar-
bore. Florem arboris cito ventus et
vermis [illegible] ledit hiemis. Ideo si quis
vult retinere in corpore florem castitatis
debet fugere ventum, id est pravam consor-
tium(?) et superfluam communicacionem mala-
rum personarum vel luxuriam. Et fugere, id est
fortiter resistere suggestionibus diaboli, et
sic servabit florem castitatis. Sic similiter
Johannes(?). Ista sexta(?) cuius anime
flos est clara visio faciei dei. Cuius(?)
florem retinuerit(?) perfecta(?). Iste flos
non invenitur in multis perfectis(?) sed in
quibusdam civitatibus, ubi fluunt aque vi-
tae salutifere. Lilium: flos campi
et lilium convallium. Unde iste flos lilium
vocatur virginitatis. Nam lilium habet sex
63 folia alba et interius aliqua grana
quasi aurea. Per sex folia significat sex

Virtutes que valent ad conservationem virgini-
tatis sunt decem. prima est virginitatis sobrie-
tas. secunda labor. tertia asper vestitus. quarta
et similiter. quinta diligens custodia sen-
suum. sexta locutio honesta de deo.
septima fuga ociositatis. prima est sobrie- prima
tas, cui est contraria ebrietas que accipitur
in duobus modis in cibo et potu. et sumitur ibi
ebrietas gula. et multum sompnus sunt
via ad luxuriam et laceant florem virgini-
tatis. sicut prima maxima aut causa
est ebrietas. Unde dicit apostolus ad ephe-
sios Nolite inebriari vino in quo est luxuria
Unde loth inebriatus vino incestum
commisit cum duabus filiabus/ et hoc princi-
pis potatores in tabernis tempore et
hora aut excessu cognoscunt [illegible]
hic sompnus [illegible] illa [illegible]
[illegible] alimenta ministrat. Sed
ex hoc multi [illegible] hominem et
multi dormiunt et in omnibus [illegible]
[illegible] septima
[illegible] oportet [illegible] ad [illegible]
[illegible] et ad [illegible]
[illegible] adorac' [illegible]
mane surgere [illegible]
[illegible] in sta-
matutinis [illegible]
[illegible] que bona [illegible] gre

2m

Ezechielis xvi Hec fuit iniquitas Sodome sororis tue superbia saturitas panis et habundancia et ocium

Primum folium floris lilij est labor uti-
lis / et occupacio recta honesta. Prima
que lacerat hoc folium lilij est quies
et ocium Ecclesiastici xxxiii° / Multam mali-
ciam docuit ociositas / Et Jeronimus
Mens occupata nil aliud cogitat ut
sic de ventre ad libidinem. Lincolniensis
est quia cor hominis quod est in motu et
velle circa aliquid occupari / etiam dor-
miendo. Et quia sensus et etas hominis
prona sunt una ad malum ab adolescencia
sua Genesis viii° ideo oportet ut
circa mala occupet eam / Unde Jero-
nimus / Dic / aliquid operis facito ut ne
te diabolus inveniat ociosum / Hoc tamen di-
co quod circa utilia et salubria nos debemus
occupare non circa ludos ebrietates
et alias vanitates / Secundum folium est

3m

est abstinencia appetitus et similibus ut in nullis
membro sui corporis deviatus aut appare-
at [illegible] criminibus et re-
sumat / Et hiis Jeronimus qui vult vel
[illegible] ut [illegible] ad
[illegible] et [illegible] ex [illegible]
[illegible] indicibus patet [illegible]
ut venenum attulit / Et [illegible]

4m

[illegible] / Tercium folium lilij est diligens
custodia sensuum ut sunt visus auditus

Bursarius tactus odoratus. Prima lace-
rauit hec plena est inspectibus oculorum
hastiludiorum et spectaculis ignitorum. Unde
Augustinus in x confessionum. Nec dicatis vos habere
pudicos animos si habetis oculos im-
pudicos, quia impudicus oculus impu-
dici cordis nuncius est. Impudicos oculos est
habent qui intuentur impudica. Unde
Ideo vero sancti decet orare cum propheta
Auerte oculos meos ne videant vanita-
tem. Secunda de auditu dicit Isidorus. Facile
le agitur quod libenter auditur. Quod facile
credatur. Hec est capsa cum habent audito-
ria luxoriosa et cantationes. Unde
prouerbiorum xxviii°. Sepi aures tuas spi-
nis et ne audiatis linguam nequam.
Quinto plena fuit est locutione concupiscentie
de deo et statu eius de salute sua et
proximorum. Prima lacerauit hec plenum
est vana locutione. Prima vero de ociosis re- de omni
verbo proximus deo racionem. Etiam fugiat se
a contactu. Prima sensum custodia ha-
bet. Hominem perfectus et moderamen
in moribus christianorum. Prima species dei
quam moratur, sed etiam et species diabolica. Unde
species dei loquitur de gloria dei et
statu eius. Sed species diabolica est mendax
detractor qui seminat zizania sue

quintum

Consilii sextum et ultimum solum est fuga
occasionis ut vitatio suspectorum locorum
conversacionum et suspectarum societatem
Prima que laborat [illegible] saltem est ma-
lorum omnium principium vt dicit Ambrosius
Caveat tibi nugis bonorum et si omnibus si-
cut bone compositos omnibus et virtutibus si-
milis sunt. Cum talibus quipus qui ta-
le respicit inclinet magis est malum
omnium. Quia certe quipus Seneca. Cum
talibus conversare qui te possunt facere meliorem
quorum ego possis facere meliores. Memorando
virtutis sanctorum et sanctarum sicut fecit beata
Dorothea. De sancta [illegible]

Gloriosa virgo Dorothea que
[illegible] ex genere senatorum orta
fuit patre Dorotheo et matre Theodora
Felix namque temporibus urgentibus persecutionibus christia-
norum in terra Romanorum relictis igitur
domibus ac omnibus possessionibus cum
vineis agris campis et villis transie-
runt se cum sua coniuge Theodora et
duabus filiabus Cristen et Calixten
in regnum Capadocie et venerunt in ci-
vitatem Cesaream. Ibi hic Dorotheus
genuit filiam tamen more [illegible]
baptisata est occulte a quodam episcopo Apo-
linari qui imposuit ei nomen a patre

Et nunc et nominavit eam Dorotheam
Crescente autem puella repleta est spiritu
sancto / et virtutibus multis claruit / formo-
sa valde super omnes puellas regionis
illius. Cui invidens cogitavit machinas
diabolus Fabricio praefecto tale ardore in
amorem ipsius inflammavit / ut eam
carnali concupiscentia appeteret. Cum promi-
sit ei thesauros suae domus et dotes si
ei consentiret. Quod audiens Dorothea tamquam
divicias eas respuens quasi lutum fa-
tebatur se Christo desponsatam esse. Au-
diens Fabricius valde iratus iussit eam mitti
in dolio pleno ferventis olei / sed ad
nutum dei illesa permansit. Aspicientes autem
paganorum qui videbant miraculum plures
crediderunt ad Christum / Fabricius autem credebat
hoc fieri magicis artibus ipsam in car-
cerem inclusit novem diebus sine ali-
mento in quibus ~~[illegible]~~ pascebatur ab
angelo. Mane de carcere educta pulchrior
apparuit quam ante fuit. Cuncti ergo mira-
bantur quomodo tot diebus absque cibo et
potu tam formosa videretur. Fabri-
cius vero ei dixit: Nunc deae nostrae in
templo adorabis / aliter poenas non eva-
des. Dorothea dixit: Ego sacrificabo
tunc diis. Cuncta parata est ante deam

adorabit et illi soli serviet. Ergo deo
(oportet) non volo adorare sed demonium. Dii enim tui
sunt demones. Illi fabricare aut sa-
crificia aut immolare. Cui virgo si ergo timor
est noli te timere eos qui occidunt
corpus animam autem occidere non possunt. Et prostra-
ta ad terram oravit ad dominum ut statu-
am suam ostenderet. Et excitat cum fabri-
cius columpna cum ydolo. Et ecce multi-
tudo angelorum veniret cum impetu ydolum
fregerunt. Et vox demonum audita est in
aere dicens: O Dorothea cur nos ita de-
vastas. Erat enim in nacto multa tenera
et dura fuit ad deum, que omnes passi-
ones in cunctis suspensa virtutibus la-
cerabat corpus vigiliis et flagellis
castigabatur. Tunc fabricius fecit sa-
num ardentem ad latera eius apponi
cavere. Et sic semiviva in carcerem est
inclusa usque ad crastinum de mane
aut reducta nulla lesio in carne
facie et corpore apparuit. De quo etiam
fabricius stupebat dicens: Adhuc
temptabis o mea ancilla patris nam
castigata es. Et misit ad eam duas
sorores Christen et Calixtam que
metu mortis a fide recesserant
ut saltem illam aliquo modo si possent a fide
evellerent. Dorothea autem eas predicat

Castitatem cordis ab eis repellens
erat ad xiii annis. Quod prefectus audiens
fecit eas ad se cum Dorothea vocare. Ce-
lum in presentia tribunalis cepit interrogare si
cum Dorothea nulla causa esset ad sacrifi-
candum. At ille unus fore indicauit cramis
et patris nostri sacrificemus ac idolis sac-
rificamus. Ideo iam rogamus quod de-
dit nobis penitentiam per quam graciam xpi
inveniemus per ... ut tabernaculum ...
vestimenta sua. Et iussit eas dorso
ad dorsum ligari et in igne proici
si nollent sacrificare. At ille clama-
tes dixerunt: Domine Ihesu Christe per mi-
sericordiam et da nobis tuam indulgenciam.
Et sic missi sunt in ignem. Post hec Fab-
ricius ait Dorothee: Tu maleficia quo-
usque nobis exhibes? Sacrifica diis et viues
aut pena plecteris capitali. Respondit fac
quod facturus es. Parata sum pro xpo domino
meo omnia pati in cuius orto delicia-
rum ... poma collegi et letabor
infectum ... Tyrannus hec audiens
iussit eam in faciem cedi ita quod ... fa-
cies apparebat. Post hec dictauit senten-
tiam: Dorothea superbissima puella
que sacrificare diis noluit iussi gladio
decollari. Ad hec Dorothea orabo

Ago tibi amator animarum quod me ad paradi-
sum vocasti. Cum autem abduceretur de pre-
torio ad passionem, Theophilus regni
illius notarius quasi illudens dixit:
Eya sponsa Christi mitte michi de paradiso
tui sponsi mala cum rosis. Cui illa
promisit. Cum ergo devenisset ad locum
martirii rogavit a carnifice spacium
orandi. Et rogavit dominum pro hiis qui me-
moriam agerent eius, ut de omnibus tribu-
lacionibus liberaret, et in fine contricionem
cordium et confessionem omnium peccatorum. Et
ecce vox de celo audita est dicens:
Veni electa mea, omnia sunt que
impetrasti. Consumata oracione inclinavit
caput ad ictum speculatoris. Et ecce
puer graciosus ei apparuit indutus purpura
discalciatus crispo crine; qui cum veste
stellis aureis stellata, ferens in manu
sportulam cum tribus rosis et tot pomis.
Cui virgo: obsecro te puer ut feras
Theophilo ex parte mea. Qui iuit me pe-
ciit. Et statim percussa gladio cum coro-
na martirii migravit ad Christum. Theo-
philus autem sodalibus colloquendo sedebat
in vico palacii. Et ecce statim puer
stetit coram eo cum cophino ferens tria
poma magnifica et tres rosas pul-
cerrimas. Qui dixit: Ecce soror mea

mea Dorothea misit tibi de paradiso
tui sponsi hec dona sicut promisit
Ipse Theophilus videns extasi ad terram ce-
cidit / et poma accipiens una cum rosis
voce magna clamavit dicens vere
est deus Dorothee / qui in mense febru-
arii dignatus maiora signa tanti sui
git potenter et multis poma et ro-
sas cum humus vestit / cum homine sit bu-
lentum in ista florum / ad quem socii eius
dicunt / In spiritu ut / socios dicebant
ille non insanimus neque vocati sunt,
credo deum esse verum in xpisto / sed qui
credunt in eum et placuit ipsi ut ipsum
omnes qui credit in eum, sed sapienti
i / hec dum prefecto dictum est / fecit eos
adduci ad se / et ait / Ego video Theo-
phile quod male pere desperasti / Cui
ipse / Ego bona vita ut vocuerim desperavi
Prefectus dixit / Quare quod si in qua fuis-
tis preparare veluerit dimisi te pe-
nis cruciabo et tamen de misericordia
Theophilus ait / Hec ex tota corde de-
precaris / Cui prefectus / Ego plus tormenta
tua vita ~~[illegible]~~ diligis / et magis
mortem quam vitam / Cui Theophilus
cum ista tormenta non timeo / sed illa
que ... sunt non cessit / Tunc iussit

Eorum suspendi mandavit / at ille
dixit Ego vivo strictissimum [illegible] est
in anca suspensionis [illegible] Et gratias
ago tibi domine / quod illic nupsi in de
publicanis. Quid Superior inflexis pre
tue oculi omni videt suspendi dede
pre ante me Ergo cum capella quin
dicere non potest ut vivat iudicium
Tunc fecit eum virgis cedi / et lampa
dibus exuri / At ille clamat virgo filia
dei mihi adiunge me bellum / Tunc ipsum
eum superior deosculans / et sic migravit
ad celum. Legitur quod devotus cum
in speciali memoria et devocionem
habuit / et quottidie ad laudem dei
et ipsius virginis sancte et ave maria
dixerit / gratia dei et mitis finis ab
omni peccato mortali custodietur nulla
infirmitas pallescet / nec ab hominibus
lesetur / victualia non deficiant / et in
extremis oracionem eius non fructabitur
Item in qua domo cum ymma
gis eius nomen depicta fuit / non leda
incendio nec aliquo fure aut predone
vel latrone. Et si peregrinus nullus in
cuius domo fuerat non precipitabitur
et omnis qui accepit eum in admittere
possidebit vitam eternam. Ad quam nos

Factum est cum philistei veni-
ssent in pugnam contra israel vi-
ctus est israel et ceciderunt de israel q-
uatuor milia. Tunc dixerunt seniores
israel / afferamus archam domini / et allu-
lerunt. Cum venisset quoque cum ea eius duo filii
ophni et phinees precedebant
archam et ingressi sunt in pugnam
refugit quoque israel et cesi sunt ac interfecti
xxx milia / peditum et archa dei
est capta. Cumque nuncius in silo
et intrauit heli / sedenti super
sellam suam cum auditis cecidit re-
trorsum et fractis ceruicibus expirauit
Significat per archam domini beatum petrum
possumus intelligere. Nam sic archa domini
capta / heli cecidit et expirauit sic
etiam capto beato petro / Nero interfectus remesto
est regnum qui nec habuit cultellum quo
se interficeret / dum eum Romani se-
querentur / accepit sudem ligneam
secum transfodit / et inextricabili expi-
ratione ad inferna descendit. Petrus
autem iam regnat cum rege summo. Fi-
U eius super / quo legis domino
domini fidelium et ad imperium
ore tui ... obtinebat sibi ipsa
via dixit ... ad ipsum quidem

Constituit eu dnm̄ sup egiptu etc
Et sic potest dici de isto petro qui
fuit exaltatus per dominum xpm super
statum Etiam ipsos quo non est dicte
est domus scilicet dei et dyaboli Item de domo
dei habitant boni Et in domo
dyaboli habitant mali De domo dei
dicitur pro ix Sapiencia edificauit sibi
domum i. Ecclesiam Et dicitur consequenter
In hac domo posuit septem colum-
nas i. dedit viris virtutes principales
in quibus consistit tota salus homi-
num scilicet fides spes caritas prudencia
temperancia iusticia et fortitudo Sed
dyabolus posuit in sua domo septem vii
columnas scilicet vii mortalia peccata que
sunt superbia avaricia luxuria ira
pa gula invidia accidia Prima se-
mper debet esse super petram Ista debet
esse valde firma [illegible] salvator petro
Math vii Omnis qui audit verba mea
et facit ea assimilabitur viro sapienti
qui edificauit domum suam super
firmam petram Ideo omnis qui audit et facit
assimilatur viro sapienti Quia multi au-
diunt et pauci faciunt Ideo dicit luce
xi Beati qui audiunt verbum dei et

Custodiuit illud. Noli ergo homo
de tua fide gloriari, quia fides sine bonis
operibus mortua est testante Iacobo
Iacobi ii°. Quia sine fide impossibile est placere deo
Hebreorum xi°. Credidit Abraham deo
et reputatum est ei ad iustitiam. Et
ergo per infidelitatem homo displicet deo
neque in illa tempore Hebreorum xi°. aligo-
nuntiata est deo. Ideo admonet Apo-
stolus. State firmi in fide et viriliter
agite. Dixi. Primo Cor xvi°. Adu-
ersarius vester dyabolus tanquam leo rugiens
circuit querens quem devoret, cui resi-
stite fortes in fide. Hec fidem quam ha-
buit omnibus patribus firmissimam quia
commissa est illi ecclesie ut eam
fide insinuaret vos et exemplo.
Unde ipse potuit dicere. Psalmo lxxiiii°.
Liquefacta est terra et omnes qui habitant
in ea, ego confirmavi columpnas eius.
Et ipsi sunt columpne quia de fide
Christi apostoli et martires pugnave-
runt usque ad effusionem sanguinis. Sed modo
est liquefacta, ita quod nulla ad firm-
mum vetule fidem deserunt. Sicut
cum plures credunt vix unus firmus
stabilis in fide vacillat. Sed nunc multe

predicatorum qui fidem predicant per
totam christianitatem O beate petre confirma
ad quod hic nostros calumpnia sicut
dictum tibi cum dictum est a domino
Ego pro te rogavi petre ut non deficiat
fides tua et tu aliquando conversus confirma fratres
tuos. Audi quam firmam fidem habuit
S. petrus petrus. Unde dicit dominus discipulis suis
Math. xvi° Quem dicunt homines esse
filium hominis / dicunt alii Johannem
baptistam / alii Heliam / alii Iere-
miam / aut unum ex prophetis. Dicit
autem eis Ihesus vos autem quem me
esse dicitis. Respondit petrus Tu es christus
filius dei vivi O petre magna
est fides tua / hominem videre et
deum confiteri / vidisti eum quod interdum
esuriit / sitivit / lacrimabat / fatiga-
batur ut homo et tu confessus es fi-
lium dei vivi. Tunc et dixit tibi
Beatus es Symon Bariona quia
caro et sanguis non revelavit tibi
i. prudentia aut litteratura non reve-
lavit tibi / sed pater meus qui in celis
est. Secunda calumpnia domus dei est
2a spes que est expectatio future glorie
ex dei gratia proveniens / De qua psalmus

Invocabat dominum et ipse exaudiebat
eos et in columpna nubis loque-
batur ad eos. Per nubem que leva-
at ad se pluviam et perstat vapores et re-
frigerando generat compunccionem intelligitur presens que
legit de scriptura quia ipsa invallit refri-
gerando contra dampnatores. Anima tunc adu-
nitas tollendam qui de futura mer-
cede futura sperat. Dicitur anima que filia
Syon in deo quia anima adversa patitur
sustinet. Nulla similiter contempnit
vita fugit, bona opera facit et om-
nia diligencia deo servit. Hug. super Alud
Trenorum viij. Domus est octo parva
tum in cuius area ponitur libanum
per quam columpna sed est per ipsam vina
columpna id est ... [illegible] alia ... Anima
Regum clarior fulget et ampliori cia
letior. Hac gerunt ... [illegible] ... Unde
dixit Marcus xx. Ecce hoc velim tria
quinque anima et semper primum testa
columpna Deus ... est caritas
Ysaie xxiij. Ecce tu dixi quasi ignem
ardentem in te caritatis. Hac columpna
quedam fructu quasi dixit ignotam
ignota una est que ducat ad aliud
anima nulla eo ignorat. Vnum aliud vij.

Arta est via que ducit ad celum
et pauci inveniunt eam. Qui ergo
habet viam sic voluerit oportet
ipsum in ea ambulare ita ut ser-
vat igne caritatis / scilicet ut ex toto
corde diligat deum et proximum sicut
se ipsum. Nam sine caritate nemo
salvus est. Secunda habet columpna scilicet cari-
tatem vincit columpna dicta scilicet
prudencia / habet exemplum sanctus petrus cum
dixit Johannes vel Christus interrogavit
an eum diligeret / Tu scis
domine quia amo te. Et quia petrus [illegible]
[illegible] dilexit plus / imperavit regi ma-
gne dilectus quod multis ei promissa
sunt i. eternam gloriam / Tercia colum-
pna domini dei est prudencia per quam
hos preparat. dicens provolez me
de prudencia et dicentur ...
et conservabit te. Et habet columpnam
scilicet prudencia preparat columpna dicta
scilicet ira ad hanc sed ... invitat
hic est petrus in ...
dicit karissimi estote prudentes per
mia eterna morientibus / ante omnia
et super omnia caritatem habentes et
custodiam bona in vestris operibus / Quinta

Quarta

Quinta

Columpna est temperancia de qua dicitur
1o Judith 16 in cilicio et in cantico
temperata. Et in columpna ferrea
ubi temperancia designatur. Sicut enim ferrum
cetera metalla domat ita temperancia
carnem. Et sic ferro muniunt civitates
et faciunt eam securam contra hostes. Sic tempe-
rancia munit animam contra demones.
Unde Petri 5o: Sobrii estote et vigila-
te in orationibus vestris. Sic enim columpna ferrea ([illegible])
sic temperancia domat columpna [illegible]
vel bruta. Unde Christus ieiunavit 40 di-
ebus et 40 noctibus et sic vicit diabolum
qui primum in gula temptavit. Mathei
4o. Sic ut lapidarius dicit ferri [illegible] 6ta
Sexta columpna domus dei est iusti-
cia de qua Sapientie 1o: diligite iusticiam. Ista
est columpna marmorea. Sicut enim marmor sup-
portat totum corpus, ita iusticia animam. Ista
iusticia debet esse in prelatis ut sint
fideles deo ut iuste vivant proximis et sub-
ditis fidelem reddant. Per hanc iusticiam
luxuria, avaricia [illegible] deponit
voluptates carnis. Iusti autem gau-
dia celi. Hanc iusticiam [illegible] in [illegible]
[illegible] ut non tantum deo serviunt sed etiam
alios ad servicium dei horta- 7a
buntur. Septima columpna domus dei

dixit fortitudo De qua Regum vii. Fe-
cit columpnas eneas et statuit eas in
porticu templi unam a dextris et aliam
a sinistris / per has columpnas designatur
fortitudo / que est omni homini necessaria
ad duo / scilicet ut homo in prosperitate non
elevetur in superbiam Et in adversi-
tate non cadat in desperationem Unde
per dextram intelligitur prosperitas per
sinistram adversitas / per capelle dicitur
leocadia / hac fortitudine / scilicet petrus
ille non timuit / qui xiii tot ... [illegible]
pena qui accepit spiritum sanctum / sunt ita
fortes / sicut quod nec terrore suppliciorum / nec
timore mortis a predicatione cessarunt
Beate
Barbare ipse in domum suam. Iterum
piam lavit a peccatis sanguine suo
in cruce / a septem peccatis crimina-
libus vero a sorde superbie qui spirituali-
ter sunt perducti ad mortem eternam / a
sorde avaricie quia nudus pendebat
/ a sorde luxurie corporis penas
sustinendo / a gula potum patiendo
ab ira quia pro crucifixoribus oravit mor-
tem / ab invidia orando pro inimicis
/ ab accidia in orationibus et vigiliis
perseverando / Unde dominus. Ecce ipse

commisit beato petro vnum vite
Cum beatus petrus predicando ap-
propinquasset Antiochiam omnes
de ciuitate illa occurrunt ei nudis pe-
dibus induti ciliciis cinere et puluere
capita aspergentes. Eo quod fuissent
contrarii cum Simone mago. Petrus
autem videns eorum penitentiam gratias deo egit.
Tunc obtulerunt ei omnes infirmos et
demoniacos quos ante se fecit. Et poni
cum orasset immensum lumen
apparuit et protinus omnes sunt sanati
currentes et osculantes eius vestimenta
seu vestigia. Tunc infra septem dies
baptizati sunt plus quam decem milia
hominum. hoc audiens Theophilus prefectus
ciuitatis illius dixit petro. Cur ita
tam populum meum subuertis qui cum
nimis ira ne cederet sed vtique fe-
ceret fecit eum vinculari. Audiens
autem beatus paulus de petro in carcere
tum accessit ad theophilum et se in
multis artibus peritum asseruit scilicet lignea
et tabularum sculptura pictura
pingere et multa alia mirifice
operari. Dixit tunc a theophilo cum esset
rogatus vt in eo mira forte affectat

Evolutis diebus paucis paulus ad pe-
trum absconse intravit Et videns eum
fere mortuum cepit flere et amplexa-
tus ait O petre frater mi gaudium me-
um tu es nunc et ipse oculos
aperuit et paulum cognoscens cepit
lacrimari sed sibi loqui non potuit Tunc
paulus vix os eius aperuit et cibum
ei impartiens ipsum refocillavit et sic
ambo pre lacrimis fleverunt Tunc theo-
philo paulus ait O bone theophi-
le te decet generositas quam tua glo-
riam aurulas me dixit quod frater a-
micus dei qui captivus tenetur qui
passus tibi utilis esse Ita ut genua
de ipso dicitur defunctos suscitat et mor-
tuos suscitat Theophilus ait Suscita-
bit et ut meum filium iam a tredecim
annis mortuum et tunc eum liberum dimit-
tam Ingrediens autem paulus in
carcerem dixit petro quod suscitationem filii
sui promisisset Cui petrus Rem gravem
sancte promisisti sed dei virtute facilem
Dum igitur petrus eductus fuisset de
carcere monumentum defuncti apperto
oravit pro eo et mox revixit Tunc
theophilus et omnes populi antiochie

fabulosa sunt ista scilicet quod mortuos suscitat

et ad

monumento

Accedit Et etiam sederunt in eius
medio kathedrarum Et tale locavit
Et per ea Romam veniens sedit in
kathedra viginti octo annis in hono-
re pontificali Ideo ista kathedra
petri vocatur seu appellatur Tercia simi-
liter peccatorum sedit coram principe
apostolorum et cepit totum mundum in sequendo
eius magna honore propter Et principales
continuant cum successores eius pede co-
ronat Unde vos possum maiori hono-
re in veneretur Ad quod nos
Venite ad me omnes Math xj°
Ipse Salvator deus vocat ad se
iustos et etiam iudicatores Et comu-
niter ipse vocat ad se omnes peccatores
qui aliqui desperant et nolunt querere
suam gratiam Et illi sciant quod su-
nam gratiam Et illi aliqui decidunt
lectos et derisim aliqui decidunt
secundo mundo dei Et illi sunt enim secundo
secundo omni videbat ipsi qui dei
secunde tantum subditi ad infirm
tatem et deicut sibi ad infirm
Et in plenitudine sit cum corpore et aia
et cum omni substancia in ipsius pe
nas Sic talis coniungat omnibus deceptio-
nibus tamen dei aliqui sunt nolunt re
uniri ad deum et sunt illi qui plus di
ligunt temporalia quam eterna gaudia

Et hij sunt sicut ille qui dixit Emi
quinque iuga boum Ideo non possum
venire. Aliqui tussiunt si nec possunt
sicut illi qui dimittunt alia mala
sed non dimittunt violenciam symoniam
et avariciam. Alij autem differunt ve-
nire ut illi qui expectant tamen
penitenciam ad senectutem / et hij vere
clamant in sua salute. Vocat etiam
impios dicens Math iiij° / Venite post
me faciam vos fieri piscatores hominum
Et hoc ideo vocat ut augeantur
in virtutibus et non solum ipsi sed
etiam ut exemplo suo attrahant
alios ad bona opera. Nota sicut pi-
scator abstrahit pisces de mari ad littus
per rethe / sic etiam boni trahunt ma-
los de viciis ad virtutes sermonibus
oracionibus elemosinis et aliis bonis
exemplis. Et tales vocat ad se venire
benediccionem dicens Math xxv Venite be-
nedicti patris mei percipite regnum quod
vobis paratum est ab origine mundi. Etiam
vocat omnes ad se in hodierno Ewangelio
dicens Venite ad me omnes qui la-
boratis etc. ut scribit Mathei xi ca. dicit
In illo tempore Respondens Ihesus dixit
Gracias ago tibi pater celi et terre Et ca.

Confitebor tibi

: i. gracias ago aut laudo te

Abscondisti hec a sapientibus et
prudentibus et revelasti ea parvu-
lis ita pater quia sic placitum fuit ante te
omnia tradita sunt mihi a patre meo
et nemo novit patrem nisi filius
neque quis novit filium nisi pater et
cui voluerit filius revelare venite
ad me omnes qui laboratis et one-
rati estis et ego reficiam vos tolli-
te iugum meum super vos et discite
a me quia mitis sum et humilis
corde et invenietis requiem anima-
bus vestris iugum enim meum suave est et
onus meum leve. Ulterius sciendum

Scire debemus et triplex est
pater primus carnalis secundus spiritua-
lis tercius celestis primus pater est
carnalis de quo legitur Exodi xx^o
Honora patrem et matrem ut sis lon-
gevus super terram nam deus precepit
et iussit honorare parentes primo
deum honorare et mereatur quilibet
et veneretur unde illi peccat mortaliter
qui maledicunt patribus et matribus
de quibus dicitur Exodi xxi^o qui
maledixerit patri et matri morte
moriatur et apostolus dicit maledicti

20

Regnum dei non possidebunt. Ergo debemus
honorare parentum et maiorum nostrorum bo-
nis / ut se conficiunt pauperes vel de-
biles debemus eis ministrare. Unde
Eccli iii° / fili suscipe senectutem
patris tui / et ne contristes eum in vita
tua. Item elemosina patris autem
non erit in oblivione coram
deo. Narrat Augustinus et de religio-
so quod mortuo patre suo cogeretur / et propter
penuriam patris / sit exiens de claustro
et laborare, et sic nutrire suum pa-
trem vel matrem suo sudore. Quia
sicut peccat ille qui caedit suos pa-
rentes et eos maledicit aut contu-
meliat. Item Exodi xxi comminatur
certa morte. Et ideo ut supra in-
dicamus accipiunt in alio saeculo pe-
nas. Item debemus honorare parentes
diligendo eos ex toto corde et ipsis
obediendo in omni bono. Eccli iii°
honora patrem tuum / et ne obliviscaris
gemitus matris tuae. Contra hoc
preceptum peccant omnes illi qui op-
tant mortem parentum suorum ex eo ut
ad divitias veniant / aut ut sic habeant

Accepta licentia
sui superioris

tao

pam voluntatem (et) illius qui di-
ligunt periuria et obediunt aliqui promi-
ttit dare multa bona in presenti vi-
ta et post mortem eternum gaudium 29
Nec sm est spuale ut spuale aut
sacerdos qui spu sancti regenerat nos a
s(er)vitute alterutate dni Unde legitur
Math xxi° homo erat quidam pater
familias qui plantavit vineam
et tradidit eam tepe vinea est
eccl(es)ia aia sive spuale sm quod est
sacerdos est paterfamilias qui planta-
re verba doctrine et exempla bone ope-
racionis et eam tradidit sepe
orationis Vinea ait ambrosius glossa
sublimitas quod hec magna dum
lola est grandis honor (et) tam 20
vallad grandiori sollicitudine (et)
quod sm spuale tenet suos
filios cum magna diligentia unde
legitur Mathei xviii cap.
ey ym audite [illegible] et ipse cust ttuo
nobis sm Tales quod sm spuale
tenet suos filios [illegible] ut si non
est (et) [illegible] sua [illegible] (et)
hec de male pastoribus dicit

Breuis in prima eius historia pastor eius communis
nost. ad celum dicentibus a peccati pri
mum ex oblacione sui celum et ho
laborant pro salute hominum auerunt
magis diligunt terrena spiritua
libus nobilior est aia quam homi
num quam terrena substancia quia
possidemus quam hic hoc substancia
illic inbonitur quod dicit eciam suaz
Tercio quia est celestis que quilibet
invertendus ps. lxxix° dulce est
in quo est in celis etc. De quo
dic ut xxxi° inquiens nec ipse est
qui vis eius possessor erat et erat
te ista quia est est in viciuta. primo
vobis quia mee cordis pro dulcedine
deus et quia diu me ipsius quia mi
sericordiam et deus bonus complaceat
ipsi qui placeat nobis in omni saecula
omnia mea iste quia nos deus ut eius
in amore suo pro mors in modo lucis
nos esse lumen memorie prout et pt
quia ut est nuncius ipso vere sunt
qua illuminat omnes hominem veni
entem in hunc mundum Jacobi i° de
datum optimum et bonus donum perfectum

Qua sedecto conservant

tercius

primo

20

Omne datum optimum descendit de sursum a patre luminum
apud quem non est transmutatio
nec vicissitudinis obumbratio
ut patet Jacobi primo capitulo. Illuminare
hiis qui in tenebris et in umbra
mortis sedent ad dirigendos pedes nostros uno
pedes nostros in viam pacis Luce primo
videlicet patrem omnium qui omnia creavit sicut
testatur apostolus ad Ephesios iiij° Unus
est deus pater omnium qui est super omnes
et per omnia et in omnibus nobis. Hic
autem filius honorat suum patrem
et servit deum. Ideo sicut verus filius
et bonus verus est honor vere
vera obediencia sicut patrem hono-
rant boni. Sed mali hoc contra-
rium faciunt per diversa vicia et
peccata dictum quod est quia non sunt
contriti et humiliati animo infra
hunc penarum nec amore celestium re-
gni. Unde Jacobus contra omnes deitatem
... clamat quod ... antiquitus ob-
... qui eciam pro ... vitiis infirmi-
tatis nolunt se ... et
cadunt in desperacionem de quibus dicitur
Proverbiorum ... parata sunt ... de

Piscibus et malefici peruertere [?] ordi
siculorum [?]. Et tales sunt similiores in
corde quam lapis adamas qui nullo
frangitur nisi primo leniatur sanguine
hirci. Cor induratum non potest molliri
nisi sanguine xpi. Iudas de lapsu a na
tura non surgit [?] ... [?] secunda [?] ...
Sic peccator non procumbit ad alta
ria, sed cadet retro ad inferni pe
nas. Cor autem durum est illud quod
non potest habere bonam cogitationem nec
bonum propositum neque bonum opus, sed
est incorrigibile in malis desideriis
et in cunctis peccatis. Et de hoc dicit
David in psalmo: Cor eorum vanum
est. Cor autem obstinatum est illi qui
aliquis [?] quod bonum est proponit aliquid
bonum faciendi, si non perficit cum sit
vir [?] ... [?], pro vita [?] ... [?]
et pro alia [?] ... [?]. Et tales autem male
habebunt in novissimo die. Unde
quidam frater vidit in sompno quod in
inferno accipiebat animas malorum et
ponebat eas in caldarium [?] et ver
tebat malorum ad unam massam
et proiciebant ad ignem ... [?]

novit corda malorum per contra no-
vit corda iustorum et bonorum Ma-
lorum habet cor vetus et novum
Antiquum cor habet ille qui unquam mor-
tali peccat De quibus Math v° Beati
mundo corde quoniam ipsi deum videbunt
Rectum cor habet ille qui facit vo-
luntatem dei semper et qui implet
eius precepta que ducunt per rectam
viam in celum Psalmista dicit beatus
ipse docet hic qui recto sunt corde
Cor novum habet ille qui licet
peccavit tamen renovatur per confessionem et
penitenciam qui deponit vetustatem pelle
mala consuetudine peccandi et
crescunt in virtutibus Unde Eze-
chielis faciete vobis cor novum
Ecce ista dicta facit iuvenes hodie
De solemnitate sancti Mathie qui sub-
limatus est ad honorem apostolicam dignitatem
statum et de iuda qui deiectus
est ab honore apostolico et sub iudicio e et davalcam
Nam legimus in / in actibus
quemadmodum historia hic proscripta
ceteris in celum fuit quidem viro no-
mine Iudam cum alio nomine dictum

fuit Simeon de tribu Juda vel
secundum Jeronimum de tribu Ysachar qui
habuit uxorem nomine Ciboream.
Quadam igitur nocte dum sibi solve-
rent mutuo debitum carnis. Cibo-
rea obdormiens sompnium vidit quod
perterrita cum gemitibus et suspiriis
viro suo sompnium retulit dicens: Vi-
debatur michi quod filium flagicio-
sum parerem, qui totius gentis nostre
causa existeret perdicionis. Cui Ru-
ben: Nec fide dignam proferas rem.
Cui illa: Si me concepisse sensero
et filium pariam, sine dubio visio
erit sed revelacio fuit. Post aliq-
tempus filium peperit et parentes val-
de timuerunt et cogitabant quid
de eo facere deberent. Occidere autem eum
abhorrebant et generis sui destru-
ctorem enutrire timebant. Posuerunt ipsum in
fiscellam parvulum mari expo-
suerunt, quem marini fluctus ad insu-
lam quae Scarioth dicitur expulerunt.
A qua insula ipse nomen accepit,
quia dictus est Scarioth. Regina
autem loci illius carens liberis ad

Littus maris causa spaciandi pro-
cessit et speculum vidit ymagina
speciei erat iuvenes qui puerum
elegantis forme suspicaverunt et
aut de re solacijs talibus plus sub-
levaret regnum mei successorem
speraret puerum aut scelere multi-
tenuerunt et se coram deo puniverunt Ut
tam filium peperisse iudicata est et
fama per totum regnum divulgatur et
rumore audito rex vehementer
exultat et tota plebs gaudio
magno letatur. Post tempus modicum
regina concepit et pro certo filium peperit a rege
et de eo aut parva aliquantulum cre-
vissent et admirationem pollicebat
Iudas molestabat filium regis re-
gina molestacionem et sepe provocabat
ad fletum regina hoc intelligere fecit
et Iudam a se non genitum fore
scientes ipsum sepius verberavit sed
tamen a molestia pueri non desistit
tamen tunc pandicium quod Iudas non
sit verus filius et heres regis sed
inventus in aqua Iudas cum haberet
rem gravem credebat et filium
regine interfecit latenter et ob hoc

metuens

assumit

se // incidere capitale supplicium / cum tributa-
liis in Jherusalem / se contulit huic Romano
Pilato curialiter associavit / qui tenebat
statum Regis in Judea. Et quia res
similes sibi sunt habiles Pilatus
vidit Judam sibi moribus congruum
/ et cepit eum valde amare / et prefe-
cit eum omnibus. Unde sic procura-
torem qui ad nutum eius omnia di-
sposuit. Quadam igitur die Pilatus
respiciens de suo pallacio in quod-
dam ~~[illegible]~~ pomerium / tanto
desiderio pomorum captus est ut pe-
ne deficere videretur. Erat autem il-
lud pomerium Ruben patris Jude. Sed
nec Judas patrem / nec pater Judam
cognoverunt / quia Ruben putabat
Judam in mari periisse / et Ju-
das penitus suam patriam ignora-
bat. Vocabat Pilatus igitur Judam ait
Tanto desiderio capior fructuum istorum
pomorum / quod si frustratus fuero
penitus spiritum exalabo. Concitus Ju-
das in pomerium insiluit et velo-
citer mala quesivit. Interea Ru-
ben venit cum mala carperet
et fortiter ambo contendunt in litigio

Ipse eam in viridarium insiliit. Tandem
Judas et Ruben patrem suum in luctam
veniunt. Dux querelis tacitis cui accidit
poma sustulit et Pylato attulit
narrat ei cuncta prout acciderant.
Jam autem nocte instante Ruben
mortuum invenerunt et subitanea
fuisse morte preventum putabant. Pyla-
tus omnes facultates eius tradidit
Jude et uxorem eius Judas acce-
pit in coniugem. Cumque vero
Ciborea in lecto cum suspiraret
et vidisset eam, heu miserrima
sum omnium feminarum. Nam filium par-
vulum marinis submersi fluctibus
et virum meum morte subi-
tanea preventum inveni. Et do-
lori meo Pylatus dolorem accumu-
lavit qui me mestissimam nuptui
tradidit tibi in uxorem. Cumque ea
narrasset et Judas etiam illa
que acciderant retulisset invenit cum matre
quod Judas matrem in uxorem
duxerat et patrem suum occiderat.
Penitentia igitur ductus suadente Ci-
borea dominum ihesum cristum adiit et suorum
delictorum veniam impetravit. Hucusque

erat ad discipulum ac proditorem
quem ipse ad ministrum suum et pro-
ditorem. Cum ipse Judas vendi-
disset et perfecta avaricie, quos pre-
cio acceperat restituit et se laqueo suspen-
dit et crepuit medius et diffusa
sunt omnia viscera eius. Et non fuit dignus
ut ore ipsum traderet, quo Christus eum
osculatus fuerat, et guttur laqueo
arctaretur a quo vox prodicionis
exierat. Interiit in aere ut separetur
a consorcio angelorum celi et hominum ac terre
ut sic demonibus sociaretur. Quia
nolens se suspendit ad mortem quia Christum
ipsum tradidit, cogitans ita: anima
mea obviabit ante Christum et sic ad
ante salvabor, sed non obtinuit ut

Mathias apostolus sunt cogitantes.
Natus ex illustri prosapia in ci-
vitate Bethleem de tribu Juda
electus est sublimatus loco Jude in
honore apostolatus. Post namque sanctam dominicam
ascensionem Domini et pentecost.
sic apostoli erant congregati in una
domo Petrus in medio, quia numerus apostolorum
defuisset, dixit: Viri fratres, et
fratres, ex his viris aliquem loco Jude

Substitui qui nobiscum testem resur-
rectionis Christi. Ergo eligendus est unus
ex hiis viris / qui erant nobiscum
scilicet / qui eius doctrinam audierunt / et
miracula viderunt. Et statuerunt duos
ex septuaginta discipulis scilicet Joseph
cognatum domini fratrem Simonis et
Jude / et Mathiam dicentes. Tu domine
qui nosti corda hominum ostende no-
bis quem elegeris ex his duobus acci-
pere locum quem Judas amisit. Et de-
derunt eis sortibus cecidit sors super Ma-
thiam et connumeratus est cum apostolis.
Cum predicasset Judeam barbaricam
in Macedonia infideles dederunt
ei bibere intoxicatam potacionem quam
ipse bibit in nomine domini et illesus
permansit aliqua lesione / a qua po-
tacione excecati sunt plures quam
ducenti quinquaginta viri. Omnibus
apostolus imposuit manus et eos illu-
minat. Dyabolus autem apparuit in specie
infidelibus infantis et suasit eis
ut occiderent Mathiam. Et cum que-
rerent eum tribus diebus ipse mansit
in medio eorum et non poterant eum

Loquente. Tercia autem die ma
nifestavit se ab dictis. Ergo sunt
que pertinent. Hii autem ceperunt eum
statim, et ligatis manibus post tergum
suspenderunt funem in collo eius, et affli
xerunt eum crudeliter. Et postea reclu
serunt eum in carcerem ubi apparue
runt ei demones et fremebant
dentibus in eum, sed non audebant
ad eum appropinquare. Venit autem ihesus
venit ad eum cum magna clari
tate et elevavit eum de terra, et rupit
omnia vincula eius et consolatus
est eum dicens, et apostolo eo c
duxit eum de carcere. Tunc cepit
predicabat verbum dei. Quidam autem
iudeus obstinatus resistebat ei dicens
ab. demum vadens descendit
vivus ad infernum, et mox aperta est
terra et deglutivit eum videntibus. ceteri
alii videntes quod factum est ad dominum
et susceperunt baptismum. Cum autem
predicasset in Iudea et fecisset multa
miracula, quia cecos illuminavit
claudos gressui donabat, leprosos
mundabat, surdos auditui reddebat

Et mortuos suscitabat accusatus
est coram pontifice quem advo-
catus pontifex dixit ei vis penitere
si dabimus tibi iudicia. Cui ille
dixit ut ergo recedat a veritate ipse
sex in [illegible] Hunc multos qui [illegible]
in fidem [illegible] invidebat ei et
statuerat eum in falso testimonio seu
[illegible] tunc duo falsi testes qui eum
accusabant [illegible] in eum [illegible]
[illegible] quorum [illegible] fecit [illegible]
[illegible] decollatus est secundum romanum
morem et sic deo spiritum quem dedit
etiam regnat in celo in eterna
requie ad quam nos perducat.
Fidelis servus et prudens Math.
xxiiij. Est qui piscando in [illegible]
[illegible] tamen bene facit sicut sibi est.
Sic contingit alicui quod piscator recipit
[illegible] mittit suum rete in aqua
et recipit multitudinem piscium et [illegible]
piscator recipit alicui [illegible] [illegible]
Sic contingit [illegible] recipit multa
[illegible] [illegible] et alius recipit
[illegible] [illegible] inanis gloria
nullum facit [illegible] sicut dignum [illegible]

dei cum nos. Nota septem sunt signa
primo salvatorum. Primum signum est contrac-
cio [illegible] cordis Galat. vo [illegible]. Primum san-
ctus est qui [illegible] Secundum dolor. Est sig-
num eius damnatorum est asperitas
2m cordis in dimittendo [illegible] Sicut
Iohelis [illegible] sicut [illegible] est
signum salutis vel eciam damnacionis
tercium signum est difficultas peccan-
2o di quia [illegible] impedit peccato. Contra
signum damnacionis est quod homo
[illegible] procedit in peccato ita quod nulla [illegible]
impediat eum. Quartum signum salutis
3o est quod homo velociter surgit a peccato
[illegible] adiutorium dei. Contra signum dam-
nacionis est quod [illegible] iacet in peccato
et [illegible] ea semper. Quintum signum
quarto salutis est [illegible] adversitatum [illegible]
[illegible] Deus diligit quos castigat
et affligit. Sextum est quod per multas tribu-
lationes oportet intrare in regnum dei.
[illegible] Sed de sancto victore
cum nollet ymmolare ydolis
imperator iussit eum mitti in camini
[illegible] ignem [illegible] [illegible] sunt
[illegible] iussit [illegible] vehemen-

habet q(uo)d erat ei no(n) nocuit / Secundo
stat ei ex a dext(ri)s ne carnis corp(or)is et p(ost)
hic stat in finis volens velamen
in oculis p(er)turbanda Secundo stat eu(m)
suspendere et ardentes lampades ad
tua latera imponi / p(ro)pterea nescit q(uo)d
oculor(um) eruent / et p(ost)q(uam) hic stat eu(m) sus
pendi deorsum capite p(er) dimidium
/ et tu(n)c adhibet fornacem nescit eum
excruciat / et sic multas horas tormentor(um) + [illegible]
venit ad ultimum ad c(r)ucia(m) reprimet
/ Qui(n)tu(m) signu(m) dampnacio(n)is est gaudium quinto
gaudiu(m) q(uo)d i(n) mundi / Quintu(m) signu(m)
salutis est q(uo)d a(n)i(m)e placet et sapi
it o(mn)ia celestia / p(ro)pt(er)ea hoc audiet
tantu(m) angelor(um) q(uo)d gaudebit talem
gaudiu(m) q(uo)d mille a(n)ni reputabu(n)tur
p(ro)xima hora / Sextu(m) signu(m) dampnacio(n)is
est q(uo)d q(ui)s p(ro)ne [illegible] est ad bona op(er)a 6to
/ Sextu(m) signu(m) salutis est p(ro)mptitudo / Septi(mum)
signu(m) dampnacio(n)is est i(m)pietas 7mo
/ Septimu(m) signu(m) salutis est dilectio
bonor(um) et s(er)vor(um) dei / q(uia) qui dili
git bonos [illegible] signu(m) q(uo)d i(n)ter erit
in bonis / Octavu(m) signu(m) dampnacio(n)is est
si quis cadit [illegible] [illegible] signu(m) [illegible]

dampnacionis. Unde primum dni ste-
stitus erit et ad plus preveniet. Recapi-
dum extra a beato Gregorio qui inse-
ruit multa signa salvacionis. Secte-
rum de eo. Item mathei xxiiii°
In illo tempore d. i. d. s. Vigilate quia
nescitis qua hora dns vester
venturus sit. Illud autem scitote quoniam
si sciret paterfamilias qua hora fur
venturus esset ~~fur~~ vigilaret utique
et non sineret perfodi domum suam.
Ideo et vos estote parati quia qua
hora non putatis filius hominis ve-
niet. Quis putas est fidelis servus et
prudens quem constituit dns super fa-
miliam suam ut det illis cibum
in tempore. Beatus ille servus quem cum ve-
nerit dns invenerit sic facientem. Amen
dico vobis quia super omnia bona sua
[F]idelis servus et constituet eum. Dns
prudens quem constituit dns
super familiam suam ut det illis cibum
in tempore. Ideo sic [illegible] Ex [illegible] Bri-
gentes laudat a confessor [illegible]
[illegible] quia xps ei fuerit [illegible] et ipse
xpm diligebat ex toto corde. Petrus

det xiii attenderet psalt. Lectio quinta primo
Videbat psal. omn. diligenter
xii seruiuit beato Gregorio diligenter Pace
et nobis omnibus secundum sexto xxiiii serui-
ui ex toto in peti puerili p̃buisti
in dolorem iniquitatibus vite d
ho redux in memoriam qualiter
tibi seruiuit plus quam .xxx. annis in multis
laboribus et in multis penalitatibus
Ideo dignum est ut ei vicissim servi-
amus zacharie 1º Seruiamus ei in sancti-
tate et iusticia omnibus diebus nostre
vite nostre Audi quid dicat de illo
qui seruiuit filio et non deo Deutro
xxxii Dominum dereliquisti et obli-
tus es domini creatoris tui audiuit
dominus et ad iracundiam prouocatus est
quia eum ad iracundiam prouocauit filii
sui et filie sue Et tu Gregorius
seruiuit deo omnibus diebus vite
sue Ideo xpus in hoc vir speciali
honorauit quia ei vicissim servi- 20
uit prout audietis Tercio Gre-
gorius dilexit deum ex toto corde Deutro
xii audi Israel quid dominus deus petit
a te nisi ut timeas et eum diligas.

Et diligas eum ... [illegible] ... toto ... tuo

Vulnet in vijs aut. Et quae petet
esset tedium in eius sensu de ideo
est xiiij non diligat toto corde. Nam
dicit Johannes xiiij° Qui man-
data mea audit et servat ea ille
est qui me diligit. Exo libri dece[illegible]

Exo

[illegible] attendebat xiiij [illegible] esse
[illegible] solent [illegible] sollicite
[illegible] sunt [illegible] et [illegible]
et ad [illegible] [illegible] sacerdote
voluntatis dei [illegible] bona voluntate
[illegible] et sic dei et non [illegible] Ita
[illegible] possit [illegible] aliquis
[illegible] est absolute [illegible] primo
et non [illegible] Ecclesiastici xxiij° oculi

Ecci

eius sunt multo plus candidiores sole
[illegible] vias hominum intuentes
absconditas partes. Sed qui [illegible]
Ho illa qui [illegible] [illegible] petra
in tenebris et in oculis [illegible] Exodo
libri [illegible] pascebat [illegible] dixit [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Regum xxv [illegible] dixit [illegible]

Regum

pastores custodiendi [illegible] qui [illegible]
[illegible] fuit [illegible] [illegible]
[illegible] erant [illegible] detractores

Unde dicit sacerdotes quod bonam
vitam quia comedunt bibunt dor-
miunt quod volunt / et nil laborant
Certe utilius esset sacerdoti agros co-
lere vel studere / quam pastorem esse
et negligere subditos Jeremie primo
Ille effecti sunt iniqui / legem non recte in-
dicastis neque custodistis legem meam
neque semitas meas ambulastis
Sed tales ergo de fideles sunt sicut xi ge-
custodiunt animas suas a peccatis et fa-
ciunt voluntatem dei / et laborant fide-
liter pro salute sua et etiam suorum sub-
ditorum Et premium erit largius de quo

Beatus Benedictus fuit nobilis gente
per cuius dictus sunt Benedictus
in Italia ... et ...
usque habundant ... sicut ...
se quod vix sit salvandus ... pro-
bitatem in divicijs et delicijs / nec-
pta est pecunia ... monaste-
ria in Italia et ipsa urbe Roma-
na ... in quo se fecit mo-
nachum Et locavit ibi bonis vi-
ris ... in regionem ... cum ...
... nomina scripta sunt ... large

Sap

Subveniebat. Tria milia virginum ancillarum recepit quasdam claustro quasdam vero viris tradidit omni die decem pauperes ad mensam suam invitavit. Sibi longe post vero in morte Gregorii cum ecclesia vacabat pelagio autem ipsa mortuo ipse in summum pontificem cum deberet eligi indignum se estimans dignitatem tantam suscipere noluit de civitate fugere voluit sed die noctuque porte urbis per vigiles servabant. Tandem mutato habitu a quibusdam negociatoribus obtinuit ut in quadam dolo sub quadrigam educeretur qui in morte petiit ubi quod tribus diebus latuit. Cum eum quereret per triduum ostendit super eum lux immensa resplendens. Hoc signo eum deprehendit. Ipsa urbs efficeret et consecratur est. Fuit ipse benignus cum sex naufragis et decem diebus ad quandam lance porrigeret aquam cum venit peregrinus ad lavandum quem in mensa vocaret
venit ad ~~lavandum~~ mensa vice coenam cepit ei pelvim et voluit accipere aquam ab eo qui fuit medicus. Statim vero in

de urbe

ad precem eius locum duxit et interrogat
dicens quis es tu qui a me aquam accipere
voluisti / cui ille Ego sum xpc marie
filius / et vestigior qz me cum bone
in mediis maris vaunsi Caritas di-
gnitatis est loqui cum deo ut amicus
ad amicum Quadam vice venit ad
eum angelus domini in specie peregrini petens
ab eo elemosinam et dedit ei decem
iii petens decem Cui misit sac'
sex denarios Cancellarius eundem dux
vio ego abivit nisi planum scutella
argenteam / qui ... dedit sibi cum
sac' accepta ei dedit Cui alta
ipse ... vocavit dedi ... peregrinus
ad mensam ... apparuit ... ipse
tredecim / vocato igitur ministro dixit
Nonne dixi tibi ut vocares duo-
decim et tu vocasti tredecim Cui
minister ... fuit plures quam duodecim
Vix / Et ... quae nullus alius
vidit nisi ipse ... quo ...
... imitaret / ... principibus ...
... / ... poterat
... / et ...

cui ait dic mihi quis es tu. Ille re-
spondit ego sum angelus domini. Et ec-
ce debitis cum venator et scutellam
argenteam dedisti. Et missus sum a
deo ut tibi sim custos usque ad mor-
tem tuam nec te peccare permittam
Sed tibi deus manifestat ideo quod te
in omnibus petitionibus vult exaudire
Et hec [illegible] tuo [illegible] videt eum gaudere
tera te sum deus quando dic missam
celebraret et diceret pax domini sit semper
vobiscum et [illegible] videret et
ad scutellam [illegible] angeli in ac[illegible] vi-
debat et tunc [illegible] tuo et ideo in
memoriam illius et hoc quod papa ce-
lebrat in [illegible] capella [illegible] vi-
magis debit [illegible] honor tanto magis [illegible]
maximum miraculum in eo [illegible] troiani
imperatoris animam [illegible] suis de inferis li-
beravit et hic [illegible] audivit
[illegible] quamquam ipse fuit [illegible] iustus
et hic audeat in quadam [illegible] cum
filius suus filius [illegible] equo [illegible] usque
ad mortem [illegible] filio [illegible] illi
[illegible] loco mortui [illegible] erat
[illegible] et palmatus est [illegible] quod [illegible] ex quo

Nulla est redempcio in inferno. Dicitur
de eo quod deus qui novit omnia an-
tequam fiant, sciuit quod beatus Gregorius
debuit orare pro eo. Ideo non in inferno sed
in alio loco animam suam constituit
usque ad illud tempus quo esset liberatus. Fuit qui-
dam heremita qui omnia sua pro deo
Christo derelinquerat, ita quod nil preter
nisi unam cattam possideret quam
blandiens crebro in suo gremio con-
fovebat. Oravit igitur ad dominum ut sibi
manifestaret cum quo future remune-
racionis mansionem participare deberet qui
causa sui amoris nihil in hoc seculo habere
voluit. Quadam vice sibi in nocte
revelatum est ut cum Gregorio papa se
sperare debere. At ille suspirans ingemiscens
frustra voluntariam paupertatem esse pu-
tabat ut cum eo consimiliter acciperet qui divi-
ciis mundi habundaret et se nil possidere
diceret. Alia nocte audivit dicen-
tem: Cum non possessio faciat divitem sed cupi-
ditas, cur audes illam paupertatem assimilare
Gregorii divitiis, cum tu magis illam
cattam diligas et eam palpando, quam ille
tantas divitias non amando sed pauperibus
largiter dispensando. Ex hoc heremita

deo gratias agentes petiverunt devote ut
ad Gregorio Romano pontifice p-
mium obtinuit in regno celorum / ad ves
Missus est angelus Gabriel Luce j /
Nulla est avis in mundo que simi
liter racionis magestatem ad peti-
statis et celorum nisi philomena Nam
sicut alie aves cantant, sicut per alau-
da in prima aurora aut hirundo ista
cum sicut nulli prophete prophetaverunt adve-
tu Christi in nativitate Christi sicut Ysaias
qui dicebat ysa vij Ecce virgo concipiet
et pariet filium Et David in psalmo
Inclina celos tuos et descen-
de Et etiam Balaam gentilis qui
dicebat Numeri xxiiij Orietur stella
ex Jacob etc sicut isti prophetaverunt sic ali-
i multi sed per longum tempus ita
ista quia sine intermissione intabat
...bus ... que celestis philome-
na hic est angelus domini Gabriel qui
sit dulciter cantavit Ave gratia plena
dominus tecum Statim cessaverunt omnes
... et gratia accepit et in ea fa-
ctus est sicut ... ut hoc ...
In illo tempore Missus est angelus Gabriel
est Gabriel angelus a deo in civitatem

Galilee cui nomen Nazareth ad
virginem desponsatam viro cui nomen
erat Joseph de domo David et no-
men virginis Maria. Et ingressus angelus
ad eam dixit. Ave gratia plena dominus
tecum benedicta tu in mulieribus.
Que cum audisset turbata est in ser-
mone eius et cogitabat qualis
esset ista salutatio. Et ait angelus
ei. Ne timeas Maria invenisti enim
gratiam apud deum. Ecce concipies in utero
et paries filium et vocabis nomen eius
Ihesum. Hic erit magnus et filius al-
tissimi vocabitur. Et dabit illi dominus
deus sedem David patris eius et re-
gnabit in domo Jacob in eternum et
regni eius non erit finis. Dixit autem
Maria ad angelum. Quomodo fiet istud
quoniam virum non cognosco. Et respondens
angelus dixit ei. Spiritus sanctus superveniet
in te et virtus altissimi obumbra-
bit tibi. Ideoque et quod nascetur
ex te sanctum vocabitur filius dei. Eli-
zabeth cognata tua et ipsa concepit
filium in senectute sua et hic mensis vi
est illi que vocatur sterilis quia non
erit impossibile apud deum omne verbum. Dixit

vnde

+ maius

+ nec de ~~mediocrib~~ superioribus

Exodi

+ hominibus

ant maria. Ecce ancilla dni fiat
Omnipotens / in sinu verbum tuum
deus qui quondam maledixit
Eve iam benedixit marie qui ad eam
misit angelum. Ubi notandum quod iste
angelus non fuit de mediocribus /
sed fuit unus de superioribus. Causa quia
sunt ut mitteretur magnus et dignus
nuncius ad magnum negocium. Voluit
enim patres et sancti prophete liberarentur
de limbo / ut se mors moreretur / ut
se diabolus vinceretur / ut se inferi clau-
strum et celum reseraret. Vnde dixerat
dixerat Exodi xxxiiii / Faciam signa
que nunquam visa sunt super terram. Si-
gnum enim quod hoc fuit dicit est ma-
gnum / est plenum potencia dei et
propter intellectum omnium. Et est si-
gnum utile omnibus hominibus. Sicut si-
bus nunquam aut ante audita sunt
inter gentiles et inter iudeos. nec
in oriente nec in occidente / nec
in austro nec aquilone quod virgo
conciperet et pareret filium et virgo perma-
neret nisi sola virgo maria. Unde
est nunc et virgo que non concepit ex viro

Qz ex spiritu sancto [illegible] concepit, non solum ho-
minem sed deum et hominem. Ideo di-
cta est in primo. Caritate dico ce-
lum nostrorum que immobilia secul-
Certe immobilia sunt quia deus
incarnatus. Virgo scandit ab omni
pcto [illegible] liberatur et cunctis virgo ex-
altatur super omnes homines. Certe si-
cut valet ignis ad glaciem. Unum
mirum cernis videns in celum
in carnacio (?)
incarnatum [illegible] ad terram non
confessurum immobile, sicut hic quod de-
ego
scendit homini. Ideo gaude et lau-
da filium creatorem, qui per magnam
caritatem qua te dilexit factus
est homo. Ideo hoc assumpsit animam
ut salvaret tuam animam. Assumpsit ideo
corpus mortale, ut tuum corpus faceret
immortale. Descendit ideo ad terram ut
te secum [illegible] in celum. Humi-
liatus est in terra, ut te exaltaret
eternaliter. Ista beata virgo designatur
per tres mulieres [illegible], quarum
prima fuit [illegible] altera vidua
tertia virgo. Prima dicta fuit Hester
[illegible] Judith, [illegible] Rebecca [illegible]

De hester que fuit valde formosa
et gloriosa in oculis omnium. De judith
vero legimus quod non fuit talis mulier super
terram in aspectu in pulchritudine et
verbis. De rebecca legimus Genesis
xxiiii° Erat rebecca decora puella
[illegible] incognita viro. Per hanc
autem designatur ista virgo pre
istas tres pulcherrimas secundum dictum que
fuit genitrix domini. Ipsa fuit virgo sancta
et est ipsa cum est templum dei Ita
[illegible] solis, clarior est sole
stellis splendidior est. Quia lune rubi-
cundior est. Ideo talem et ipsa
est sicut aurora rutilans pulchra ut
luna electa ut sol. Nam sicut aurora
expellit tenebras et adducit lucem
Sic ista Maria expellit a peccatoribus
noctem culpe et dat eis lucem gratie
Ideo vadat ad eam [illegible] et nunc [illegible]
Reddit ei istam gratiam quod [illegible] facere
ꝓ nunc omnibus. Super illud [illegible]
[illegible] mihi. Nam sicut aurora
est media inter diem et noctem
Sic ipsa est mediatrix inter deum
et hominem peccatorem. Et sicut luna

Et sicut luna lucet in nocte sic ipsa lucerit
omnibus hominibus fidelibus in nocte tribulacionis

est pulcra quia est plena quia tunc
lucet tota nocte / et ipsa est prima
quarum est super omnibus peccatoribus / per auxi-
lium / et in fine effecit ac etiam omnia
etiam lux nostra sicut sol / quia
multis est radiis gratie splendens
cum salutatione angelica salutacionem
Nam sicut noctue vigilie solet
gratie avicule dulcissime cantare
et delectantur in istis cantibus / Sic
delectatur regina celi et domina nostra
unde in cantu suo salutacionis / ave
maria gratia plena / ipsa eum dilexit sic-
ut suum filium / scilicet dulciter fortiter p[ri]mo
et sapienter / primo dilexit eum dul-
citer / in nimio amore / sic cera an-
te liquescit per ardorem ignis / sic
anima eius fuit tota liquefacta
per ardorem divini amoris / Tam
dulciter dilexit eum quod manebat
in medio eius multorum nec ea 2o
expavescebat / Secundo dilexit eum fortiter
quia licet apostoli fuerint fortes amore
eius - fuerunt debiles in fide / quia tempore
passionis eius recesserunt ab ipso
et fugerunt / Sic petrus quem ter negavit

Rursus contra timorem mortis. Nota beata
virgo fuit fortis in amore et in fide
diuina sed vigilans fuisset ipsa fuisset
passa pro filio. Ideo dilexit eum sa- vito
pientes lacrima licet ad minimum a-
cceperit tamen noluit dissuadere perpe-
tue passionem et mortem eius
pro [illegible] ipsa cum est [illegible]
tum omnium et mediacionem. Legitur quod
quidam nobilis [illegible] castrum in [illegible]
nia / qui spoliauit omnes transeun-
tes sine misericordia / Sed tamen omni
die deuote salutabat beatam virgi-
nem matrem angelica salutacione
Accidit quod quidam vir sanctus ad eum
venit / petens quod congregaret totam
familiam / Accidit quod omnes venerunt
preter vnum camerarium noluit veni-
re / Cum vocaretur / adductus agitabat
cepit ad instar insani / Tunc adiura-
bat eum per illius sancti verbo
Cui vir ait / Adiuro te per nomen
domini nostri Ihesu Christi ut dicas palam
vcaz quis sis et ob quam causam veni-
sti. Ille contra dixit Ego non sum ho-
mo sed spiritus demon [illegible] /

precepto

/ ad ipsum inclinatam

cepisset me facere / ut custodirem
dictum eius quia ipse dominus matrem
suo salutaret / ut se sibi dicere psalterium
angelicum in eo et hymnum singula-
rem eo / et ut finiret vitam in ma-
lis operibus / et ut esset quacumque
die salutacionem non obmitteret etia-
m eo nullo pretextu Cum autem audiret
quod nollet obstupuit / et procidit
ad pedes illius viri petens veniam
/ quem statim ipse docuit / quod domina
restitueret et penitenciam ageret pro peccatis se-
cundum morem fecerunt cum salutarent illa
ista salutacio terret demones in
inferno / consolacionem prestat in mundo
/ et letificat angelos in celo / Ita
in veteri lege fuerunt diverse salu-
taciones Et in novo sunt aliquo plures
Prima legimus Samuelis in libro
ii Samuel salutavit regem dicens
Rex vive sanctus / Secunda Judicum vi
Secundo angelus salutavit Gedeonem
dicens dominus tecum fortissime virorum
Tercium Ruth quod Booz salutat
messores in agro et dicit / dixit
dominus vobiscum / qui responderunt benedicat

Tibi dans. Sed tunc salutacio angeli
nunquam sunt ante audita / qua hoc
angelus apportavit marie dicens Ave
maria gracia · R · d · Sprm angelicum Ave
regolatrix celi et terre · Ave dignum
templum dei · Ave que inventa
tue inmis morte vi ipsi · De
qua annunciacione legimus sic
Cum beata virgo extitisset in
templo cum aliis virginibus
a tercio anno usque ad xiiij et votum
castitatem vovisset · pontifex Isachar
in Nazareth precepit ut virgines
apte nuptui viris traderentur · Cum
autem Maria virgo noluisset facere
pontifex ignorabat quid ageret · ipsi
lunt dam / qui precepit omnibus de
tribu Juda virginibus ferre et cuius
virga floruisset / nec virginis ubi
desponsaret · Et ad ipsam virginem sua
parente statim floruit · Et in ista
sunt pal desponsata cum precat
ad Bethleem ut provideret de nu-
pciis / et beata virgo venit ad suos
parentes in Nazareth · Cum autem

Et eadem hora qua angelus
venit ipsa sancta virgo fuit reclusa
in cella / et legebat illa ipa ysa- Ysaie
ie / ecce virgo concipiet et pariet filium
Et cum respiceret eis et in ea deberet
compleri / flevit cum magna devo-
cione dicens O si illam virginem cognoscerem
/ libenter eius ancilla fierem / quam
gratie ei vellem servire / O quam felix essem
si eam cognoscerem et aspicerem et
hec ita cogitaret / ecce angelus gabri-
el a deo missus ei apparuit dicens / Ave
gratia plena dominus tecum / Tunc eo
ex hoc turbaretur / angelus ei ultra di-
xit / Ne timeas maria invenisti
enim graciam apud deum et concipies
respondit dicens Ecce ancilla domini fiat
michi secundum verbum tuum / Statim dei filius
in eius utero conceptus est / Et ipsa die
conceptionis fuit tante potencie / quante / et sapiencie
in senectute sua / Ille dies per multa
miracula que deus multa operatus est
que egregiis versibus declarantur
Salve festa dies que vulnera nostra
coerces / Angelus est missus et passus
in cruce xpus est adam factus et eodem

Ipse lapis. Ob invidiam decime cadit
abel fusus ab eius. Offert melchi
sedech. Sacrat ierusalem arce. Est
decollatus xpi baptista petrus de car
cere raptus. Machabeus filius herode
primus. circa sector [illegible] xpo resur
git. Dulce lavit tamen per xiii sus
cepit annus. Erat quidam sacerdos
monachus qui beate marie valde de
notus qui quadam nocte ad [illegible]
aspectum pergens circa altare sculptam
eciam ymaginem sculptam beatam
virginem salutavit. Et dum flumen
quoddam debet transire in aquam
cadit et expirauit. Et cum demo
nes animam rapuissent affuit an
gelus ut eam liberaret. Quibus
demones dixerunt. Cum sit nau
[illegible] in hac dicta. Statim
affuit beata virgo et demonibus inter
rogavit. Illi dixerunt anima sumus
vestra sed in malo opere. Ideo in
est [illegible] ait [illegible] sit [illegible]
deo cum quod [illegible] salutavit me
salutavit et [illegible] faciebat
[illegible] vobis [illegible] sua

pergamus ad iudicium

Cumque Rogerus hec omnia fecisset placuit
deo ut anima rediret ad corpus et de
suis actibus penituit quod fecerat et
finivit vitam bene cum adiutorio beate
virginis marie. Quemadmodum dicta fuit
puellam filiam quam viro tradidit
ob amorem ante filie. Quedam in
domo pro servitio fuerat puella mali-
cios conspirasse cum de genere ipsa
nuncupata inventione ipsa re omnia ducta
asserant duos latrones ut genero
occideret. Quemadmodum dicitur cor vestra
domini in ecclesia transiit simul
maritus et filia alia illa vero
asser ... cum conato intrat
ecclesiam statim a latronibus occiditur
Illa mox somno in lectum tulit
Et cum dominica vestibus texit Rogerus
igitur martha ... cum filia sua mater
filie ut maritus ad mensam excitaret
Tunc ... defunctus invenitur sta-
tim ... Et ... ... reperiat
Tamen illa crederet quondam fecit
annos ... ...
... ...
... ... et ... ...
... ... ad notam amorem

Devenisset apud iudicem accusata iudicat
et ab aliis accusatum et sic igni
adiudicat. Illa primo sanctos confidens
ab beatam virginem confugit devotis pre-
cibus. Et cum in ignem iactaretur il-
lesa permansit. Hoc videntes multi
tis iudicibus clamantibus. Dum nun-
quam ceperunt, sed mulier cum nocte
probaretur. Iudex miraculum videns
eam liberavit. Cum ipsa narrat
quomodo beata virgo eam ab igne protex-
it. Ob hoc fiat [illegible] humanum a devo-
to corde, que impetrabit nobis
graciam, hic et post finem vite nostre
Regnum celorum. Ad quod nos perducat

x et pro

Probat autem [illegible] homo [illegible]
devotum [illegible] habet [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] principio [illegible] et aliorum
[illegible] valent [illegible] et ad [illegible]
[illegible] [illegible] si forte possunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] celestis
[illegible] accedit [illegible] [illegible] digne
et [illegible], qui [illegible] [illegible] [illegible]
a [illegible], qui [illegible] [illegible] [illegible] confessioni
et vera [illegible] qui [illegible] [illegible]

porrigitur aqua ad manus cum
itur ad mensam sed in curia
summi regis cum itur ad mensam altaris
& qua mundat a peccatis salubris et
sectu sumentibus nullibi vapulua
qui sumunt cottidianos panes sed in
curia christi sumentes peccatores si indignantur
indigne panem angelorum intrant
non per mediatorem ... sed per ipsum peccatum
In curia divitum plerumque mercantur
divitiae sed contempnuntur pauperes
et expelluntur sed ad mensam domini
vocantur divites et pauperes. elector mercatorum
et publicanorum. non tantum vocantur
sed etiam expelluntur. et ipse nullum contempnit
quamvis vel glorie et paupertatis
clam ipse est clavis scelerum
sumere. sed quamvis velit viri
quidam contra & esse nunc a peccato
ipse cum est ita misericors. quod non
nos videmus. sed etiam vocavit nobis
qui per se medicina salutis. sed baptismum
et eucharistialem. quia ista
duo sacramenta sunt nobiliora
sacramenta baptismi et altaris
spiritualis peccatum. sed ad hoc in nobis

Manet mala radix scilicet languor
nature qui excitat in nobis ma
la desideria. Ideo dedit nobis sacra
mentum in specie corporis. Prima digna
susceptio corporis christi confert remissionem
venialium peccatorum, confert etiam gratiam in
presenti et gloriam in futuro. Facit de
duro corde molle. Impinguat te
mptationes carnis vincit et diabolum terret
demones. Reprimit malas affectio
nes. Purgat [homines] a peccatis veniali
bus et etiam mortalibus oblitis.
Accendit ad amorem. Illuminat oculos
fidei. Duplicat gratiam et confert sa
lutem anime et etiam corporis. Ducit
Ducat ad rectam viam, corrobo
rat hominem in fide spe et caritate
et confert etiam vitalitatem. Et hec ita
si homo digne accedit. Unde dicit

Fratres. Ego enim sicut scribitur in epistola
accepi quod et tradidi vobis
quoniam dominus ihesus in qua nocte tra
debatur accepit panem et gratias agens
fregit et dixit accipite et mandu
cate hoc est corpus meum quod pro vobis
tradetur. Hoc facite in meam commemoratio
nem.

a domino

Simili et calicem postquam cenavit dicens:
Hic est calix novum testamentum est
in meo sanguine. Hoc facite quo-
ciensque biberitis in meam comme-
moracionem. Quocienscumque enim man-
ducabitis panem hunc et calicem
bibetis, mortem domini annunciabitis do-
nec veniat. Itaque quicumque man-
ducaverit panem vel biberit calicem
domini indigne reus erit corporis et
sanguinis domini. Probet autem seipsum
homo, et sic de pane illo edat
et de calice bibat. Qui enim man-
ducat et bibit indigne, iudicium
sibi manducat et bibit non diiu-
[P]linius dicit in [illegible] domi-
[illegible] naturali quod ante quam
[illegible] cameli non bibunt aquam
quam [illegible] unda [illegible] de
[illegible] [illegible], qui [illegible]
[illegible] et indigne [illegible]
[illegible] ipsi non bibunt aquam
[illegible]. Dicit augustinus aug9
[illegible] qui [illegible] indigne [illegible]
[illegible]
[illegible] homo [illegible]
ad [illegible], ad memoriam passionis

dicere vult et apostolus / Nos autem
gloriari oportet in cruce domini nostri in quo
est salus vita et resurrectio nostra
per quem salvati et liberati sumus
Cogita ergo homo cum qua fide
accedis / Item hoc vide qua fide acce-
dere debeas ad sacramentum / debes enim fir-
miter credere et non dubitare / et quod
docet catholica fides quia sola
confessione quibus verbis consecratum
in missa aptatur ut talis panis
in corpus christi quod conceptum est de
spiritu sancto natum de maria virgine / quod
pependit in cruce / quod mortuum
est pro peccatoribus atque glorificatum celos
ascendit / Noli credere quod minus sit
in calice quam in hostia / nec minus
in hostia quam in calice / sufficit
tibi credere verum deum et hominem
substancialiter esse totum in corpore et
sanguine / et caro non vivit sine
sanguine sed aliter credere est hereti-
cum dicere quod sit aptatus panis
corpus aut vinum in sanguinem
Dicere quod impossibile est apud homines
hoc possibile est apud deum Ita credimus

Item 2

Verum caritate et [illegible]
Reperto aut [illegible] quo
accedis

Qui creavit celum et terram / convertat
ergo aquam in vinum ~~[illegible]~~ Qui hec facere potuit
etiam facere per eandem virtutem convertat panem
in corpus et vinum in sanguinem
dicente cum verba sacerdotale consecraverunt
verunt in momento in manus sa-
cerdotis de primo preparatum / corpus dei et ho-
minis communis tamen accidit apud presentes
Ita ut iam in altari non est panis
nec vinum / sed corpus et sanguis ihesu
christi / iam nec quis panem vel vini
nisi ~~[illegible]~~ albedinem et saporem / Et si non
potes apprehendere intellectu / comprehende
in tempore divina creatura mutat
et elementa unum in aliud / ut
terra aqua aer et ignis Terra mu-
tat parva grana in calamos pre-
vos nucleos in altas arbores Gla-
dines in magnas quercus Item
poca aqua quod ova piscium mu-
tat in magnos pisces liquida
in lapides Unde aer quod mutat
nubes in pluviam ~~in~~ grandinem in
nivem et tonitrua in fulgura
mutat etiam aquam in glaciem et
in cristallum / Unde ignis quod mutat

Ligna in cinerem / et aquam in vinum
Si ergo hoc potest facere creatura, nobilis multo plus cre-
ator omnium / quod ergo potest fieri hoc
dum panis glorificato / Paule. Audio dum
frangitur hostia dolorem vel male / Noli te decipe-
re imaginari potes exemplum contemplacione
prius tuam rationem / Tertio quod cum hostia
tota videtur pane si non est partimque vi-
detur quod frangitur et tamen manet inte-
ger sub qualibet particula. Exemplum ergo
ymago in speculo / quod cum frangitur ymago
tamen non frangitur / sed subsistit ymago tota
in qualibet particula. Sic et ymago
sua dum frangitur corpus Christi
tamen non destruitur vel mutatur et sicut
prius caput / et prius manus prius pedes
aut pectus / sed sub qualibet particula ma-
net integer deus et homo. Noli ergo te
decipere / quia nouit magister noster
potius ea sua ratione comprehendere.
Quia multo cogitantes de hoc sacramen-
to sunt lapsi in heresim. Quarto credere
sed credidisse sunt facere et aperte Quin-
to dicatur quod corpus ille contextum in
ipsa forma cum sua magnitudine re-
fulget totum celum et terram / ergo de hac
re sicut non possumus oculis comprehendere
tam

Magna castra et magnas civi-
tates in uno speculo videas magna
corpora magnarum molium et magnum
celum in uno corpore proximum esse gra
magna pietate et auctoritate in sua
vasa magna ponas et in parvo la-
pide maximam virtutem ut generatur
quod magnum sit, si tenueris eum de mal
laycus absondit eum ipsa virtute et audis
sit iudex. Noli causa querere de ipsius
veritate. Nisi si esset multe predictores q
sit et sibi haberent omnia, tum apud quos
est totum deus et homo. Exemplum de hoc ceteros Exemplum
paene nulla specta per circulum in omni
et ista de medio cuius videbitur sua ymma-
gule in omnibus. Unde legimus Exem-
plum quod sub multe tunc conturbabat yma
commodum quia demones vexabant
in illa terra fuit unus iudex accedit
dicit quod sacerdos X annos defendat ergo X
ad instantiam nolle procedere. Tunc cum
flexerit genua, tum iudex vero dam-
nata aut tu alius genua flecte
hoc fecit et tremebat valde. Cum
aut sacerdos pluit, surrexit dampnata
et accepit iudicium per capillos et cepit
ipsum clamare et ... per monasterium

/ dis quod sunt

Corporis x] sanctus aut dicere. Similiter
tot sunt in missa / Comparacio ad propositum
dictum. et dividat solem in multas fe-
nestras. Et varietate vitrorum fortitur diversit
vide in se colores / licet sint multi ...
radii solis / quia quotquot foramina tot etiam
sunt radii solis / et tamen unus est sol / Ista
hec catholice credat ... [illegible]
unus est deus / Sacerdos in missa ...
dividit hostiam in tres partes / primam
pro ... / secundam
pro peregrinis omnium animarum que sunt
in purgatorio / tertiam in gloria omnium dt
sanctorum qui sunt in celis. Item Augustinus Augustinus
Fides nihil aliud est nisi credere quod non
videtur / quia si videretur tunc corporaliter
et credere cum meritum esset ... quia
oculis tuis videtur albedinem panis et
credis quod ibi lateat verus deus / Ideo meri-
torie creditur. Nec etiam ... ad car-
nales oculos ... excelleret ... clari-
tate. Ex quo cum non possumus ... ca-
rnalia ... aspectum ... sine ... † aspectum
pone ... radiorum / ... creatorem ... ‡ radiorum
... / sicut ... mortem
... et ... totaliter
... primo [illegible] Augustinus / De fide: fides
omnium ... est fundamentum / et Augustinus

Quidam heremita salutis / sine qua nullus
fit [illegible] ad [illegible] / Celi ego ut
[illegible] X / de [illegible] cui summa fe-
licitas / et [illegible] gloria que [illegible]
fuerunt [illegible] et [illegible] / De heremita
[illegible] de quodam heremita / quod quidam / sine maculo cogitur
heremita [illegible] corpus X in ore domini
portauit / et [illegible] in [illegible] a primo di-
e [illegible] et [illegible] / [illegible]
in [illegible] / [illegible] multis [illegible]
cum quodam [illegible] illius [illegible] heremita
habitatura [illegible] illud [illegible] / audiuit
ibi dulcem sonum et angelicum cantum
Et cum hec plura audisset [illegible] Ipso
[illegible] ad [illegible] [illegible] maiore [illegible]
Et cum audisset dulcem [illegible] interrogat
heremitam si [illegible] [illegible] fuisset
/ Et nullus [illegible] cum [illegible] heremitam [illegible]
[illegible] / Si [illegible] [illegible] Cui [illegible]
audiuisti [illegible] Et [illegible] cum
[illegible] ad [illegible] ante [illegible]
/ Et [illegible] / et [illegible]
[illegible] Cui [illegible] ad [illegible] illius [illegible]
[illegible] pedibus [illegible] / Et a
[illegible] de illo [illegible] in [illegible] ac [illegible]
Et cum [illegible] processionibus ad locum [illegible]
[illegible] / et [illegible] X [illegible]
Et [illegible] de terra [illegible] ei [illegible] [illegible]

Et in cuius medio quasi altare fuit
super quo corpus xpi servabatur. Tunc [illegible] Capitulum
[illegible] cum reuerencia accepit et cum honore
ad terram reportauerunt. Hec videntes inc-
duli [illegible] sunt ad dominum. Duo scolares
vixerunt in magna dilectione concordia
[illegible] fecerunt inter se pacto ut qui ex eis
prius moreretur infra primum mensem alteri
appareret. Post modicum tempus unus ex eis
mortuus est et secundo die apparuit
viuo, quem viuus interrogauit quomodo esset
in anima. Respondit [illegible] ita [illegible] se-
cura [illegible] conspiciam [illegible] [illegible] et
[illegible] in celo [illegible] [illegible] infra
[illegible] morte [illegible] Tunc ille viuus [illegible]
quomodo hoc [illegible] Ait anima [illegible]
[illegible] [illegible] ad mensam [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
ego [illegible] [illegible] nulla [illegible] [illegible]
[illegible] fuit et [illegible] ego et alii tres saluati
sunt [illegible] audientes [illegible] aut modo quod de-
[illegible] [illegible] saluari [illegible] [illegible] ne mi-
[illegible] [illegible] fuit [illegible] ecclesia paganorum
et [illegible] male christiani. Et [illegible] [illegible]
Duo sacerdotes [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in mane
[illegible] celebrauerunt et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad terram [illegible] [illegible] [illegible]

vidit ad puerum elevatum elevavit
unum et in tres partes iterum divide-
rem et comederet. tertiam tantum partem ab-
scondit timens illos perfidos. Cum
ergo ea invecta vanam gestam patri na-
rravit. Cum hec audisset pater. et
hec facta sunt ipsi omnes incredula-
tem et animo confirmati sunt in vera
fide et vitam suam finierunt. Contra
illi pereunt qui in peccatis morta-
libus exeunt. xiij capitulo. Ut habetur
cxiij. Et fuit quedam matrona no-
bilis que sepe corpus Christi sumebat
et sepe eum de corde suo ipsa incre-
dulitate repellebat. Et aliquando celebrabat
celebrabat Sanctus Gregorius. Uno die dum
ad missam porrexit corpus Christi dicens
Corpus domini nostri Jhesu Christi custodiat
te in vitam eternam. Illa vero subrisit
et Sanctus Gregorius manum traxit ab ore
eius requirens ab ea quare subri-
sisset. Illa dicit illud appellari
corpus Christi. Sanctus Gregorius ad confuga-
ndam incredulitatem illius mulieris
oravit et aliis orantibus statim
invenit illa hostia mutatam
in carnem cruentatam. Et per errore

scelerati

cxiij

xxc

Ita ego lectura
dic pistam

Ab ea effugauit. Et iterum orauit ut
ad pristinam pulcram formam redigeret
et matrone dedit que eam propter
hoc continuo custodiuit que eam iustificat
in corpore et in anima. Hoc nullus sapi-
entia corporis nulli nisi bonis ope-
ribus prodest ad salutem animarum. Oremus
Ergo fratres carissimi dominum nostrum ihesum
xpm virginum ut dignetur nobis vitam
nostram indulgere et ut per hanc vitam
nobis celestem gaudium possidere dignetur
ad quam nos perducat pater et filius

Quibus est denegandum sacra eucharistia

Isti sunt quibus denegandum est sa-
cra eucharistia. Et primo omnes sco-
lastici excommunicati, heretici, sacrilegi,
incendiarii, spoliatores, vsurarii
et feneratores, qui tenent falsa me-
suras et iniusta vel etiam pondera me-
lenones, aut qui tenent furtum debitum
eorum pannum, omnes qui tenent pecuniam
obligationes iniuste acquirentes, aut
vadia, emptores spolia, aut quaestus
vel furtiuas sectant, usurarii, idem
latrones, taxillarii, falsarii monetarum
et sigillorum, et omnes rei suspecta, sci-
licet suspectum ... post ...

Involutus / Suspensus a canone p(ro)
hereticos / Sortilegiis credentes et fa-
cientes / Judices(?) compatres(?) non
solventes decimas / Infideles(?) offe-
rendum quater in anno institutum
/ Non solventes denarium s(ancti) Petri / Qui
impedit testamentum / Seculares contra-
hentes in fide ob heretantes(?) / Vendi-
cantes capita(?) et alias immunitates(?)
/ Sodomite / Falsarij bullarum / Tenentes
iniuste(?) inita(?) litterarum / Ignorantes fr-
in fine(?) mala et Credo / Confessi-
one dimittentes / In aliis parochiis / [illegible]
Confitentes sine voluntate sui pleba-
ni / Coreatores(?) via(?) et admittit(?) pro-
tem unus(?) sit ad auctoritatem et no-
minatam(?) / Homicide / et pueros
suffocantes / Qui sit in [illegible] reati(?)
litterarum(?) / violentiam(?) in clericos ordi-
natos manus violentas / Incendiarios(?)
pretum(?) / Defloratores virginum / Adul-
teri utriusque sexus / Violatores emunitatis(?) hij omnes non audet ad cede(?) per auditores(?)
[illegible] ex disciplinis(?) eius ibant
Omnia dixit(?) in castello luce visu(?)
[illegible] sic aptat ad deum ita deus
aptatum ad homines [illegible] quoniam(?)
predicat Maria Magdalena xvij

In orto, et ideo apparuit ei ut ortulanus.
Discipulis congregatis in domo
ut famulantibus ideo apparuit eis ut
hospes. Et cum essent discipuli in via ideo
apparuit eis ut peregrinus, sicut Lucas
refert in evangelio. Ewangelium Luce.
In illo tempore duo ex discipulis Iesu
ibant ipsa die in castellum quod
erat in spatio stadiorum sexaginta
ab Ierusalem nomine Emaus. Et ipsi
loquebantur ad invicem de hiis omnibus
que acciderant. Factum est dum fabula-
rentur et secum quererent, et ipse Ihesus
appropinquans ibat cum eis. Oculi autem
eorum tenebantur ne eum cognoscerent.
Et ait ad illos: Qui sunt hii sermones
quos confertis ad invicem ambulantes
et estis tristes? Et respondens unus cui no-
men Cleophas dixit ei: Tu solus peregrinus
es in Ierusalem, et non cognovisti ea
que facta sunt in illa his diebus?
Quibus ille dixit: Que? Et dixerunt:
De Ihesu Nazareno qui fuit vir propheta
potens in opere et sermone coram deo
et omni populo. Et quomodo tradiderunt eum
summi sacerdotes et principes nostri in dampnacionem mortis
et crucifixerunt eum. Nos autem sperabamus

Et ipse esset redempturus Israel. Et
nunc super hec omnia tercia dies
quod hec facta sunt. Sed et mulieres
quedam ex nostris terruerunt nos que
ante lucem fuerunt ad monumentum
et non invento corpore eius venerunt dicentes se
etiam visionem angelorum vidisse qui
dicunt eum vivere. Et quidam ex no-
stris fuerunt ad monumentum et ita inve-
nerunt sicut mulieres dixerunt. ipsum
vero non invenerunt. Et ipse dixit ad
eos O stulti et tardi corde ad credendum in
omnibus que locuti sunt prophete. Nonne
oportuit hec pati Christum et ita intrare in
gloriam suam. Et incipiens a Moy-
se et omnibus prophetis interpretabatur
illis in scripturis omnibus que de ipso erant.
Et appropinquaverunt castello quo ibant.
Et ipse se finxit longius ire. Et
coegerunt eum dicentes Mane nobiscum
quoniam advesperascit et inclina-
ta iam dies. et intravit cum illis.
Et factum est dum recumberet cum illis
panem benedixit et fregit et porrige-
bat illis. Et aperti sunt oculi eorum et
cognoverunt eum et ipse evanuit ab
oculis eorum. Et dixerunt ad invicem

Nonne cor nostrum ardens erat in nobis
dum loqueretur nobis in via et ape-
riret nobis scripturas. Et surgentes eadem
hora regressi sunt in Jerusalem et invenerunt
congregatos undecim et eos qui cum ipsis erant
dicentes quia surrexit dominus vere et
apparuit Simoni. Et ipsi narrabant
que gesta erant in via. Et quomodo
cognoverunt eum in fractione panis.
Quibus modis habetur christus in domo
in quatuor locis / scilicet in domo
amicorum / ubi petrus / ubi sunt [illegible]
prima
Et ubi est caritas / primo ergo habet
caritas [illegible] [illegible] loquitur in
[illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible]
illis [illegible] [illegible] cum martha
et magdalena / quia fuit amice
eius et dilexit eum vehementer / sic tu
[illegible] ut ipse tecum maneat / dilige
eum ex toto corde super omnia / Nam
si eum offenderis peccatis / tunc odit eum
et non manebit tecum / Nam caritas
est vinculum quod ligat deum cum homine
Sicut enim ille magnus lapis positus
super sepulcrum non potuit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nullum [illegible]
[illegible] [illegible] apud nos nisi sola caritas

Ergo deus manet libenter in domo
ad quam eum vocat. Unde discipuli rogaverunt
eum dicentes: mane nobiscum domine
omni tempore scilicet vespere et mane et in
meridie. Sic et nos debemus eum invitare
et rogare ut maneat nobiscum ma
ne id est in iuventute, meridie id est in adole
scentia et vespere id est in senectute. Pro
bellum quod sic dicit se dulce premunitu
ti et sue fortitudini. Item quia intrat
plura ad stimulos ligna cito
fiunt putredine arbore sicut arida
facta et mors fiunt inutiles sicut
et senes. Mors enim est sicut navita
qui festinat naviga per aquas. Se
cundo dicitur: mane nobiscum domine
quia nos tuo sanguine redemisti Racio tercia
et nos plus debes ad rogare. Item debemus
eum cogere lacrimis. Unde devo
ta lacrima est tante virtutis quod cogit
eum venire ad domum et extinguit
infernale penam. Tercio deus manet tercio
libenter ubi est consilium hospicium.
Sicut est quod manet libenter in gra
tia plenis virtutibus. Sic ipse dixit ad Za
cheum: hodie in domo tua oportet
me manere. Quarto domus manet quarto
libenter ubi est pax et securitas. Se

Legimus in x^o Iohannis cum Iudei
voluerunt apprehendere Ihesum exivit de
manibus eorum et ivit super iordanem
et mansit ibi in bethania. Ecce
deus fugiebat propter iniurias et ma-
nsit ubi erat [illegible] Bethania
interpretatur obediencia. Et significat
quod ipse illic libenter habitat qui
[illegible] obediunt [illegible]. Legimus quod
sunt quidam viri [illegible] [illegible] ha-
bent uxorem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] orantis [illegible] aliquis dicentes
[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible]
vocabatur [illegible] liberator. Ipse
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
vit Samson puer crevit [illegible] et
[illegible] [illegible] et occurrit ei leo
in via et interfecit eum Samson
nil [illegible] in manibus dilaceravit
eum in [illegible] dum [illegible] Samson [illegible]
[illegible] qui erat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] descendet de celo
in terram occurrit ei leo [illegible] diabolus
de quo petrus ait [illegible] Sobrii esto-
te et vigilate quia adversarius vester diabo-
lus tamquam leo rugiens circuit querens quem
devoret quem leonem nos laceramus

nam

Leo est set samson descendet in terram philisteorum et [illegible] [illegible] [illegible] leo

quando animas sanctorum patrum de limbo
liberavit / et surrexit sicut victor / xcxg
Et post ea apparuit duodecim discipulis
in via tamquam peregrinus / Unde sicut
regnum celorum est simile [illegible] retibus
captivum et [illegible] / ita christus in suo ca-
pite portavit spineam coronam pro- 20
pter nos / Item regnum celorum est simile [illegible] in
qua [illegible] suum thesaurum / ita christus
portavit in [illegible] loco appe-
[illegible] sunt thesauri sapientie / et [illegible] / et scie
Tertio regnum celorum est simile [illegible] q° [illegible]
tenuset et a bestiis deffendet / ita christus 30
sunt loco [illegible] quod [illegible]
qua [illegible] totum mundum / Quarto re- quarto
gnum celorum est [illegible] regnantibus
/ ita christus [illegible] radicem
ad [illegible] in [illegible] obe-
dientie / Quinto regnum celorum est [illegible] quinto
[illegible] ab [illegible] / ita et in [illegible]
est [illegible] sanctis [illegible] virginibus ma-
[illegible] / [illegible] regnum sunt
hereticos / primum regnum est bonorum fideli- primum
um et [illegible] vel [illegible] / [illegible] 21
[illegible] et [illegible] / Tertium sunt 31
[illegible] / primum regnum est bonorum
religiosorum et [illegible] / De [illegible]

Deut° xo / deus amat peregrinum et
dat ei victum et amictum / Ecclesiasticus dicit
esse ita scilicet assiduitatem voluntariam
paupertatem et bonam societatem
primo Primo dicit esse assiduitatem / Nam sicut
boni peregrini vespere ubi diu possint
ad noctem et mane surgunt et cotti-
die ambulant fortiter / Ita boni
religiosi et veri penitentes debent
esse assiduitate dei servicij et debent
modicitate cibi et cubandi / Et dicit
Secundum tempus de una villa magis
ut possit venire ad precium celi / vel
2° dixeritis vobis tradere advenas et
peregrinos abstinete vos a carnalibus
desiderijs que militant adversus animam
2o Secundo dicit esse voluntariam paupertatem
Sicut peregrini relinquunt agros do-
mus uxores pueros et omnia propter
ubi accipiunt secum sume expensas et
pecuniam propter expensas hic aggravaret
in multis portaret et ne damnifica-
retur propter bona vesti portaret / Ita
boni religiosi et veri penitentes / dicit
[illegible] xiij prelatura
dicit esse personam bonorum expertum et

Complete / sicut dicit apostolus / Gre-
ce vitium et unum tyrannum quia gre-
ci singulis / Iste dicit glossa simulata spe- 3o
cie / ne scandalizet in via sim-
plicium religiosis et vere penitentes dicit
querere / in hoc bona conversacione
unde in sermone de eo sicut sic cuius
dicit sicut similis / Cleophe quant
tamen simulator peregrinacionis sicut
Luce ultimo / Tu solus peregrinus et
sic penitenciam a operibus dei pecca- po
tores / sicut etc / primo ne ad ipsos impol-
luta in condempnacionem / quia dicit
ymaginatur dicit / Sophonie primo visita-
bo omnes qui induti sunt veste pere-
grina / Unde peregrina veste est sancte
et lanea / et ac ... ypocrite
ut appareat coram hominibus sancti
et sicut Mathei septimo attendite a falsis
prophetis qui veniunt ad vos in ve-
stimentis ovium intrinsecus autem sunt
lupi rapaces / Item sic omnes sunt ba- 2o
nd sic ... cadit / ideo debemus
eos fugere / sicut Ieronimus corrumpit eo quod una
ovis scabiosa inficit alias sanas
sic ypocrita destruit alios bonos.

ma Omnis malis exemplis proximum ut
eos prius puniret Item Abacuc co
fuge sit aedificator prius quam
perimulet sicut dicit testat Omnis
arbor que non facit fructum bonum
excidetur et in ignem mittetur Ideo et
Apostolus ad Cor Si quis frater nominatur est
aut fuit fornicator aut cetera sunt
aut avarus cum eo nec cibum sumere
tn debetis Item regum sicut bonum se-
Eri cularem De quibus dicta omnis homo
secundum ea fiat bonum et dat vin-
cunque sicut uniusta opera meorum Et
tercia sicut replicare usum sunt
dicit Beati vero ad aliquibus
adversa et regum orantur in templo
cum quaque perit tota iniusticia
sunt sed si vendicabit suum animum
a malo fronte Et sicut cum regni dili-
gunt causa cum existunt dicit ergo
+ peragrandi aut bona voluntate a corpore et
inter esse cum deo Item sicut qui dant
elemosinas et amant sibi propter et
non generant invocare bonorum peccatorum
et remittunt cum se exercent deo bona facere
remittunt cum se decimas in thesaurum
celi et de remittunt clamant pater
mercedem quia elemosina est proximo
morte quia absolvit et cum est vita eterna
ad quam

Stetit ihesus in medio disci-
pulorum. Luce xxiiijo. Contulit christus
erecto aspectu discipulorum ad visos(?)
christus venit [illegible] a ceteris gentibus
noluit cum esse predicator suorum
vero cum autem dixerat. Mathei xviijo Ubi [illegible] Matthei xviij
duo vel tres sunt congregati in no-
mine meo ibi sum ego in medio eorum
[illegible] bonus consolator est christus
[illegible] tribulans extirpat et evellit
tribulos et urticas et malas herbas
de agro ita christus eicit malas cogita-
tiones de corde hominis et radicem
superbie et luxurie et seminat humi-
litatem caritatem et castitatem. Ita quan-
tum christus fuit cognitus ab illis discipulis
[illegible] omnibus in [illegible] in hora
[illegible] patris/ quia ipse ita placuit
[illegible] ipse [illegible]
[illegible] statim [illegible] vobis [illegible]
[illegible] in [illegible] ad alios discipu-
los [illegible]
noluit credere/ [illegible]
te/ et testimonium audire noluerunt
alii [illegible] loquebantur admira-
tione [illegible]
[illegible] Lucas testatur [illegible]
[illegible] evangelium [illegible]

In illo tempore stetit Jhesus in medio
discipulorum suorum et dixit eis pax
vobis ego sum nolite timere. Con-
turbati vero et conterriti estimabant
se spiritum videre. Et dixit eis quid turbati
estis et cogitationes ascendunt in corda vestra.
Videte manus meas et pedes meos
quia ego sum ipse. Palpate et videte
quia spiritus carnem et ossa non habet sicut
videtis me habere. Et cum hoc dixisset
ostendit eis manus et pedes. Adhuc
autem illis non credentibus et mirantibus
pre gaudio dixit habetis hic aliquid quod
manducetur. At illi obtulerunt ei
partem piscis assi et favum mellis. Et cum man-
ducasset coram eis sumens reliquias
dedit eis. Et dixit ad illos hec sunt
verba que locutus sum ad vos cum ad-
huc essem vobiscum quoniam necesse est
impleri omnia que scripta sunt in
lege Moysi et prophetis et psalmis de
me. Tunc aperuit eis sensum ut intel-
ligerent scripturas. Et dixit eis quoniam sic scrip-
tum est et sic oportebat Christum pati et
resurgere a mortuis tertia die et predi-
cari in nomine eius penitentiam
et remissionem peccatorum in omnes gentes

Quoniam christus natus est in medio
iudei et regnaverunt in medio
animalium sedebat in templo in medio
doctorum pendebat in cruce in medio
latronum. Sic etiam stetit in medio
discipulorum sicut rex in medio exercitus
et sicut cor in medio corporis. Sic ab eo
procedit tota vita. Stetit in medio
discipulorum sicut lumen in medio do-
mus. Anima ipse est lux vera que illu-
minat omnem hominem venientem in hunc
mundum. Stetit inter eos sicut sol in medio
celi. Stetit sicut rex inter discipulos
ut consolator in medio merentium sicut
mediator inter deum patrem et genus huma-
num. Gaudium animarum et gaudium
[illegible] [illegible]. Stetit dicto magnum [illegible]
~~venerat in medio~~ [illegible] tres dies in corde terre
reliquit. Unde est dicit una que-
rimus in medio et [illegible] sic [illegible]
[illegible] peregrinacionis [illegible]
et voluerat pati [illegible] [illegible] morte
ab eterno habuit. Deo sine [illegible]
filio suo [illegible] peperit [illegible] sed pro nobis
hominibus tradidit illud. Et Ioannes [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
passus est cum a [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

Attendite et videte si est dolor sicut
dolor meus et hic est passio adver-
sus quam non maledicebat sed orauit
pro eis patrem dicens pater dimitte eis quia
nesciunt quid faciunt sic et tu homo
sis paciens esto sic quod dixit apostolus ad
romanos xij nam ex parte vestra multa bona se-
quuntur vnde augustinus omnis creatura
sua laborat ut pacem habeat semper ho-
mines sicut aranea aves et animali-
a [illegible] cum aliis iudices et re-
cerant se fortes ideo homines ideo xpistus
appellatus est quia venit pax vobis quod
Nolite timere quia ego sum vobiscum
cum semper ideo vobis [illegible] ut nolite
contra voluntatem [illegible] Instruite
omnia que vobis acciderint pa-
cienter quia in paciencia vestra possidebitis animas
vestras sic ergo dixit dominus nolite timere
Thobyas ij Tob [illegible] dixit fili mi [illegible] multa
bona si timueris deum Ideo [illegible]
dominicam [illegible] timor domini [illegible]
est [illegible] homini [illegible] ideo xpistus
dixit apostolis nolite timere sed [illegible]
qui hic corpora occiderint animam autem
occidere nequeunt sed timete eum qui
et corpus et animam [illegible] in infernum mittere

vel forte capta pungebat / qua esti-
mabat se ipsum videre cogitantes
sic et ipse cap. xii veniet [illegible] ia-
[illegible] et omnia fundamenta ossa no-
bis quo facto intrat [illegible] cum me
[illegible] dixit eis videte et spiritus car-
nem et ossa non habet sicut me videtis
habere videte manus meas et pedes
meos qd. / conspicatus velud ma-
gnum et preciosum videte caput meum
tamquam [illegible] corona spinea / erigite
et exaudite / ut sciatis quod ego sum
vz deus qui de celo descendi huc
[illegible] et resurrexi [illegible] quare
[illegible] resurrectionem [illegible]
[illegible] / Primo ut videat Primo
quod ipse est verus filius dei et hominis
per [illegible] in [illegible] sedit
Secundo ut videat quod ipse non fuit fac- 2o
tus corpus sed verum et fictum non fuit / cor 9
sic velud [illegible]
Tercio ut [illegible] wapitum tercio
[illegible] ipse [illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] Quarto ut videat nos quarto
omnibus [illegible] quod [illegible]
in die iudicii [illegible] omne [illegible]

Salutare dei nostri. Quinto ut Iu-
dei videant quem crucifixerunt
Sexto videbunt vulnera que pa-
tiens apparebunt in nobis ut in Jo-
hanne quod hec duplicabit vulnerat
aut cum ea aut sine ea. Decimo ipsa
vulnera sint malefactores in gloriosis
non apparebunt vulnera que sunt sine
fine prius vulnera sint ex solitudine
furti latrocinii adulterii fornicationis
homicidii sacrilegii. ~~Octavo~~ ipsi et
iusti qui patiuntur vulnera propter iusti-
ciam. Septimo erunt signa et cica-
trices in celo que erunt meritoria.
Octavo ista vulnera non erunt aqua
apparebunt aut sanguinem effluxerunt
nec aqua ab humanis. Sed sic
aurum et argentum aut sic gemme de-
corabit vestimentum. Sed delectabilia
erunt ad videndum et gaudium que
pro his passi pro iusticia salute vni-
uersali et concordatur. Et in celo
descendit ... ante passionem
agnus ad ... que est gloria
... [illegible]
... [illegible] ut sic ...
... [illegible] adversa
in hac vita. Et ... mortem

Bustabium dulcia est qui oppositum
gustavit / quia in illa vita delectatione
fovetur / per illam vitam praecedentem
amaram penam / post cuius gustum quam-
tocius vel [illegible] natabat in mari quasi
medio / Sic post assatus est quasi iudicio
in veru sancte crucis / sanguinem bonum me-
lius [illegible] dulcitudini dei et cuius
iocunda facies quae omnes letificat
in celo / ad quod nos perducat etc.

Omnes fideles appetunt venire
ad vitam eternam / Sed non omnes
intrabunt / Nam aliquibus perfidia
ignorancia / aliquibus luxuria / ali-
quibus ira / aliquibus obnectas / Sed
inter omnia plures prohibet avaricia
Sed quia vix omnes divites dam-
nabuntur vix etiam omnes pauperes
salvabuntur / Nam sancti viri fuerunt divi-
tes / sicut Abraham / Iob / Zacheus
et tamen salvati / quia convertebant divi-
cias suas et non fuit eis bene de
[illegible] tales pauperes sed divites
amari difficulter possunt salvari / sicut
Mathei xix° capitulo scriptum dicitur

In illo tempore Dixit dominus Ihesus discipulis suis
Amen dico vobis quia dives dif-
ficile intrabit in regnum celorum

Auditis autem hiis discipuli mirabantur
valde dicentes Quis ergo salvus esse
poterit Aspiciens ihesus dixit eis Que
impossibilia sunt apud homines possibilia
sunt apud deum Ait autem ei pe-
trus Ecce nos reliquimus omnia et se-
cuti sumus te Quid ergo erit nobis
Jhesus autem dixit eis Amen dico vobis
quod vos qui secuti estis me in rege-
neracione cum sederit filius hominis in
sede maiestatis sue sedebitis et vos
super sedes xii iudicantes tribus Is-
rael Et omnis qui reliquerit domum
vel fratres aut sorores aut patrem aut
filios aut agros propter nomen meum
centuplum accipiet et vitam eternam
Quantum est magnum possidebit
ille equus deorsum declinatum ad
ima precipite et per planum magistri
duce simplex est et precipe foramen
acus ita simplex est salvacio divi-
tum avarorum [illegible] nisi divina ope. Secundo
Quanto est primo [illegible] dimitte ...
duo unum teneat possessionem aut
retentum unum in morte deponitur
aliud vero nisi ante mortem depo-
natur per gratiam confessionem et penitencias

Secundo

et duos [illegible]
sede ponderat

scilicet quod divicias obmittit
aut retinet velud [illegible]
[illegible] volens

Ideo dicit David divicie si affluant
nolite cor apponere. In aula celi
gemmas et possidet. Unde dicit ro[illegible]
amat divicias fructum non consequetur
ex eis / et quo sicut dicit [illegible] sunt
divicie sunt temporales / spirituales et cele-
stes. prime sunt temporales [illegible]
est [illegible] ita [illegible] quam divicias
[illegible] et [illegible] quibus [illegible]
in regno dei [illegible] est qui divi-
cias [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] pauperum / [illegible] me-
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] re-
stituat [illegible] [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] ablatum restituat et
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
omnibus [illegible] [illegible] [illegible] publicam
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ita
[illegible] [illegible] [illegible] sepulture / [illegible] qua
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
similis est [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] ab [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] / et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
anima [illegible] de [illegible] [illegible] qui [illegible]
[illegible] accipit [illegible] [illegible] [illegible]
sit / [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et totam [illegible] substanciam

augustinus

[illegible] [illegible] oblacio
[illegible] ad mittenda

[illegible]

[illegible]

Recondit in debitum. Secunda diui-
ciis punit cum dimittit male recti-
net. De quibus Luce xii°. Est alia in-
mitas pessima quando quis sub specie
diuine confidentie in malum induxit
ut ille qui passores ultra necessi-
tatem non dispensat pauperibus quod le-
gisse prudens qui [illegible] deli-
ciarum vel ad voluntatem dei vel pra-
ut ille de quo Luce xii° cuius agri
omnino fecundi non [illegible] quo congre-
gem fructus / faciam magnum horre-
um et implebo et dicam anime
mee / habes multa bona epulare et
comede. Et ecce venit ad eum vox
dicens / stulte / hac nocte morieris
et que congregasti cuius erunt. Quartum
quo [illegible] in gloria sicut ait Hugo
respiciendum dicet / est terram colunt
aut fructus in horrea congregavit [illegible]
ipsa [illegible] vite in celo posuit ut
pauperibus erogavit / ut [illegible] re-
cipitur in Actis tabitha. De
Ysaias talibus dicit Ysaie v° [illegible] uni-
uersitate in [illegible] [illegible]
[illegible] aduenit [illegible] diuine [illegible]
[illegible] sit et [illegible] vestra [illegible]
[illegible] a tineis et [illegible] [illegible] [illegible]

vobis in testimonium et manducabit
carnes vestras. Tercio sunt divites
qui male divicias dispergunt vel
in vana leticia in comessacionibus
in gastrimargiis in choreis et similibus
talibus in regnum celorum intrare non
licet. De quibus Luce vi°. Ve vobis
divitibus qui habetis consolacionem vestram. Me-
talis fuit dives qui sepultus est in inferno
et peciit guttam aque et nemo dabat
ei. Ideo secundum Christum divites sunt
nos ... minimum a delicto. Et Sa-
lomon ait Beatus est dives qui invenitus
custodit ... aut sui ... in ... de-
cubat. Dispersit dedit ut dicitur Itaque de-
bent ... divitie si ... bene
utuntur ... Ideo ... ...
qui ... ad laudem dei. Ideo
eciam ... salvat ... ad ... et alii sancti
... fuit ... et sancti ... et spe ... fuit dives
... in regno celorum ... ...
bus ... ... Et in
... ... et ...
nocte ... ... et ...
et ... pro pane ... ...
secundum divicie sunt temporales et ...
eciam sunt ... divicie sunt
... De quibus Jacobi v. Nonne san-
cti ... ... divites in fide.

Gen. / Job

Nam ad thezaurum fidei non vocat
imperatores, nec reges, nec maiores
aut barones sed simplices rusti-
cos et pauperes piscatores. Unde Aug(ustinus)
Sed non elegit [illegible] reges, nec senato-
res, nec philozophos sed simplices et
pauperes idiotas, quos hic fide fecit
bonos [illegible] divites propter quos fides sunt
divites beatus Adalbertus cruda vagorum
Ungarie Stephanum et alios multos
ad fidem Christi convertit. Secundo divicie
spirituales sunt sapiencie. Sap(iencie)
vii^o dicit: divicias nichil esse dixi in compara-
cione illius sapiencie. Quam sapienciam beatus
Adalbertus habuit, quia corpus suum ma-
cerans vicia compescuit et hec celum
[illegible] Tercio divicie spirituales sunt
pietatis opera prima virtus. Apostolus sicut
legitur congregavit divicias, tamen sola
pietate progressa est universa reg-
na celi. Nam eius quelibet virtus continet
divicias; pre omnibus tamen pietatis, eo
quod filium dei traxit de celo in terram.
Apostolus: dilexit nos et lavit nos
sanguine suo. Quamobrem apostolus ad
Ro(manos) v^o pro eo cum inimici essemus mortuus
est, cum ea salvati sumus, ut omnia
diuicias divitatis prima [illegible] divicias habens

Marginal notes: aug(ustinus) · apo(stolus) · diuicias

Beatus Adalbertus bene considerauit et to-
xum inimicum meruit Illum sicut xpus
mortuus est pro nobis peccatoribus Sic eciam
sanctus adalbertus optans salutem eternam
corpus suum in mortem tradidit per in
passionem eius. Dixi Ideo et tales diui- tria
cie sunt celestes De quibus in prouerbiis
dicitur Gloria et diuicie in domo eius
Diuicie autem diuicie gaudia celi Et pri-
ma primo quia sunt magne Prouerbiorum 8mo primo
per me reges regnant et meliores sunt diui-
cie et gloria Secundo quia sunt perpetue In 2o
Prouerbiis Et hee diuicie dicuntur esse sum-
ma veras diuicias amare Crisosto-
mus super [illegible] Et Mathei vi° Nolite
vobis thesaurizare thesauros in terra
vbi erugo et tinea demolitur et
fures effodiunt et furantur Thesauriza-
te autem vobis thesauros in celo vbi
nec tinea nec erugo demolitur et
fures non effodiunt nec furantur Tercio
[illegible] et Aug Dicit aut vere diuicie non
sunt [illegible] si virtutes quas conscientia secum
portat vsque in [illegible] [illegible] [illegible] Et
[illegible] [illegible] in omelia Sic aut
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mors non potest tollere
non [illegible] nisi ad perfectum non potest [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] omnia que fructibus
[illegible] largiendo [illegible] Ideo ipse

Dominus dixit cuidam adolescenti de
quo scribitur Mathei xix c°. Vade et ven-
de omnia que habes et da pauperibus
Tercio et habebis thesaurum in celo. Tercio gaudia
regni celorum dicuntur divicie propter ma-
gnam copiam et innumerabilem multitudi-
nem gaudiorum. Unde sicut legitur Regum
x° c° Regina Saba venit in Ierusalem
cum diviciis multis. Ierusalem namque typo
patrie intellecta et figurando regnum
celorum vere sunt divicie immense
quas desideravit beatus Adalbertus multa
passus fuit ut ad illas divicias perve-
niret. Unus pastor sic bonus dicatur.
Beatus Adalbertus fuit nacione Bo-
hemus patre ortus clarissimis et nobi-
lis que et fuit vigore generosa honorata
Pater eius cum vidisset filium Adalbertum
adhuc parvulo valde elegantem compe-
riebat cum applicacione clare milicie te-
nebris adest divina voluntas ut ex congestis
sanguinis inflatu corpus bene formatum
sic extenderetur ut videretur esset moritu-
rus totus. Et cum iam timerent mortem
pater lugebit mater dolet tota familia plangit
Tunc secum cogitaverunt sano consilio et
puerum cum devocione offerentes in ecclesia
et posuerunt ipsum super altare Virgi-
nis et fecerunt votum deo. Et sic in

Item oculi fuit vestitutus sextine ca-
ritati et philadelphiam Redijt presbi-
ter dicte et primus confessus est depre-
hensus Item Sebastianus Leonciani
per adispatus liberalibus studijs cum spi-
ritu puero ad magno gaudio su-
facere Et tunc ei confirmacionem predi-
cauerunt vocauit eum nomine suo
ad ecclesiam Cum noctibus et diebus
se exultauit ab quatuor laudibus
et tenebat pauperes ac debiles con-
et clamores dabat eis elemosinas
de bonis que mittebantur sibi a pa-
tribus Et ad esset nimis de lapsis
sibi sufficerit propterea et in Rege-
sima ad suam [illegible] Ille permittere
dici defunctus et pragensis [illegible]
mari ne [illegible] est [illegible] plebe
vna ad principibus [illegible] que [illegible]
[illegible] Item dic [illegible] clarius cepit
clamare quidam demoniaca Ad
ecclesiam [illegible] forte Item [illegible]
[illegible] ipsi [illegible] glorificantes
[illegible] Item [illegible] hora [illegible]
et [illegible] eius [illegible] Anno [illegible]
[illegible] Nongentesimo sexagesimo
[illegible] est in pragensi Item [illegible]
[illegible] et [illegible] vbi [illegible] fideliter
[illegible] prior [illegible] fio et [illegible]

Et portavit nomina pauperum in
scripto, quos in [illegible] praeter cle-
ricos suos una vice, altera
[illegible], tria pauperibus, captivis re-
dimendis autem die lavabat ad [illegible]
xii pauperes in honorem xii aposto-
lorum; festis vocabat [illegible]
[illegible] cibum vestes [illegible]
[illegible] ibat [illegible] dormiebat
super corpus macerabat ieiuniis et
vigiliis; dormiebat super nuda terra
posito capite ad lapidem. In missa no- no
ctis [illegible] cantus adhuc; post missam va-
cabat lectionibus cum fratribus, deinde
laborabat propriis manibus, Cum co-
lebat agros devote; et ita sibi suis-
que [illegible] victum et ipsius [illegible] digne-
bat [illegible]. Sed grex renuit
audire vocem pastoris; videns quod proficere
[illegible] [illegible]
deseret [illegible] facta ipsa [illegible]
deseruit locum, et abiit Ungariam
et convertit ibi ad fidem Christi regem
Stephanum cum plurimis Un-
garis. Ad fidem Christi convertisset Polonos,
adiit [illegible] magna [illegible]
ac [illegible] inbuit sacramento.
Duce igitur Boleslao [illegible] hosto

Laudantem peruenit ad ciuitatem Wa-
nse ubi multi ibi susceperunt fi-
dem et baptismum ab eius sancta-
tem / [illegible] et [illegible] vii communatus
tumphis in breui [illegible] decreuit om-
nis fieri in Prussiam tamen perue-
nit ad quandam [illegible] populam in qua
predicauit intrepide cum magna fidu-
cia. Cum tenderet cum pugnis expu-
lerunt eum enormiter / Cui quidam
dedit ei ingentem ictum [illegible] ita
[illegible] ita quod cecidit in terram
[illegible] [illegible]. Gracias ago tibi dul-
cis ihesu / et [illegible] in [illegible] me-
rui [illegible] [illegible] pro exalta-
cione [illegible]. Transiens in
alteram [illegible] venit in quandam
villam ubi congregati fuerant nonnulli
pagani et interrogabat eos [illegible]
[illegible] vade [illegible] / [illegible]
est tu et unde venis / At ille qua-
[illegible] hic veni [illegible]
nacione Bohemus [illegible] / et ve-
ni [illegible] causa vestre salutis ut
agnoscatis verum creatorem qui est solus
verus deus et [illegible] in eo [illegible]
[illegible] vitam eternam. Illi autem
non susceperunt sanctam doctrinam / sed

Blasfemaverunt horribili voce et cla-
moribus et percutiebant baculis in terga
et feriebant securibus in eum / et conquas-
sabant baculos eius capiti / et quasi da-
bant ei mortis ictus / magnum tibi
sit / quod hanc iniuriam mihi ipsi. Et
hiis ita peractis tandem nocte mi-
bus. Et die ipsa nocte fatigatus ad
proximis naviculam ascendit / et mansi-
sit in uno loco aliquot diebus / post-
hec mane recedit / et allevat sub-
viam Dathuidico carnis invoca-
tis eius dulce refugerunt ad proximi-
tatem nemora ascenderet dat sole
ad meridiem pervenit ad locum qui nun-
cupatur Ornis pontifex sancti / quin-
tam horam cum venit / ut per la-
borem supradictum ex hoc modo ad
illud in eius loco iubet missam
celebrare Baudemundo / a quo sumpsit
rit ad dandam prima hostiam
Baudemundo sumpto abs predictus
corporibus ex tunc fatigatus / gratias deo
egerunt / quia hic steterat sepius progressus
in illud quo iactus est corpore re-
cedit et nimia fatigacione et
hic venit fere eius sopor / et exeunt
curba eius sua et licentia omnibus viola

Tunc simul ait pueri sanctis zuci ca-
rissimi scias nobilitate fecerat vos
enim qui per multo tempore ista patimini
in fide et gloria domini nostri Jhesu Christi
Liber hoc est super omnem potestatem
De collegio per omnes in multitudine
cuius bonitas est magna tamen
cum iocunditate et dignitate / Qui istam
vitam dacius in multitudine Jhesu Christi
fecit ei dicere [illegible] ex fortitu- Cathforus
dine agnus replevit totus et vi-
debunt nigrum tabulam [illegible]
/ [illegible]xit penitentia [illegible] cum et
qui sunt sacerdotes idolorum / demones
[illegible] omnes et ministri possimus
et gaudent semper [illegible] vi-
veri et [illegible] morte constanti
Christo et [illegible] et [illegible]
in [illegible] ad [illegible]
pia ac aliorum salute confessi [illegible]
[illegible] magnus [illegible]
bus / et [illegible] solutus a vincu-
[illegible] ad [illegible]
et cadit in terram / et sic [illegible]
[illegible] vagum [illegible]
[illegible] corpus [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] / et [illegible] per [illegible]

Sceleris leu aut corpus eius suspi
piscatum in flumine. Laudat ipsum
deglutivit sive digitum. Et sta-
tim celica lux descendit super
piscem ad modum candele. Ceteri
piscatores videntes ipsum piscem
Et cum cepisset ipsum eviscer-
rant. Et invenerunt in eo digitum
sancti. Et qui adhuc sunt cunctantes
tenerunt patrem sanctum adalbertum mereant
intrare [illegible]. Ad quam nos perducat.

In illo tempore dixit ihesus discipulis suis petite et acci-
pietis querite et invenietis pulsa-
te et aperietur vobis. Omnis enim qui
petit accipit et qui querit invenit
et pulsanti aperietur. Quis autem est ex
vobis quem si petit filius suus
panem numquid porriget illi lapidem.
aut si piscem petit numquid serpentem
dabit illi. aut si petit ovum numquid
dabit illi scorpionem. Si ergo vos cum
sitis mali nostis bona data dare
filiis vestris quanto magis pater vester qui
in celis est dabit bona peten-
tibus se. Matthei vij°.

Oracio. Omnium [illegible] exorac-
tionis magis [illegible] ex institucione
sanctorum patrum et [illegible] elemosinis
[illegible] pro huius [illegible] exaudiri a domino

Oportet esse triplex scilicet fidelis simplex
et devota Secundo hec dicunt verba Primo pro
quod devota debet esse fidelis Et hoc tripli-
citer scilicet in corde in ore et in opere
Primo debet esse fidelis in corde sicut primo
dicit Jacobus postulet nichil hesitans
in corde suo, nam hesitans est
dabitur ei a deo qui dat omnibus
affluenter Et ecclesia in collectionibus
patrum dicit sicut quod deus non est exau-
diendus supplicans quando ipse
se dubitat exaudiri Exemplum fide-
lium sicut mulier cananea que
rogavit pro filia sua Ideo laudavit
eam christus dicens O mulier magna
est fides tua fiat tibi sicut petisti 2o
Secundo debet esse fidelis in ore Mathei
xvi° Interrogante domino apostolos quem
dicunt homines esse filium hominis
Respondit Petrus tu es christus filius dei vivi
Et dixit ad eum beatus es Symon
bar iona quia caro et sanguis non re-
velaverunt tibi sed pater meus qui
est in celis Tercio debet esse fidelis in opere sicut
dicitur Mathei xxv° Euge serve bone et fidelis
quia super pauca fuisti fidelis super multa
te constituam et intra in gaudium

Domine non sum dignus ut intres
sub tectum meum sed tantum dic verbo et sa-
nabitur puer meus. Et ammiratus
dixit sequentibus se: Amen dico
vobis non inveni tantam fidem in
Israel. Et ait Centurioni: Vade et
tcio sicut credidisti fiat tibi. Tercio oratio fidelis
debet esse in opere ut dicat: habentes fidem
formatam caritate, nec sit in mortali
peccato. Psalmus: Iniquitatem si aspe-
xi in corde meo non exaudiet dominus.
Et Johannis ix°: Scimus quia
peccatores non exaudit deus, id est existentes
in peccato mortali et in malo pro-
posito. Augustinus: Plus deo placet latra-
tus canum et mugitus boum quam
cantus clericorum luxuriancium. Quidem
quomodo oratio impeditur ut
non exaudiatur. Racio quia qui in mortale
peccatum committit antequam dimittit
debitum non dimittit. Quarto oratio de-
bet esse humilis. Et hec docetur solliciter
p° primo in corde. Luce xviii° Oratio hu-
miliantis se penetrat celum. Exemplum Lu-
ce de publicano qui stans a
longe non audebat oculos suos le-
vare in celum sed percuciebat pectus
suum dicens: Deus propicius esto mihi
peccatori et iustificatus est. Psalmus: Respexit

In orationem humilem / et sic precedit 20
latronem crucis. Secundo debet esse gratuita in
ore ut fuit oratio latronis. Iste enim
cum esset in dextris suam tantam
magnam fecit orationem memento mei domine
dum veneris in regnum tuum. In
die iudicii nam reputabat se
indignum exaudiri illo die sed
prius dominus tam plus oratione humili
non distulit sibi usque in crastinum sed sta-
tim dixit amen dico tibi hodie
mecum eris in paradiso Luce xxiii.
Tertio debet esse gratuita in opere ut in tertio
genuum flexione manuum complexio- // et pectoris tunsione //
nem / primum veniente ad ecclesiam
et procidamus ante deum ploremus
coram domino qui fecit nos / Quantam
orationem fecit maria magdalena
que cecidit ante pedes ihesu tan-
quam peccatrix et retro et stetit retro quia
non audebat faciem eius inspicere
et [illegible] humilitatem et amorem meruit
veniam omnium peccatorum / Luce vii et similiter
Oratio ista debet esse devota / Et hec est ora- primo
tio [illegible] devotam corde [illegible] ad
clamorem amor sonat in aure
dei. Augustinus / Non orando non clama-
vox sed mente vel lingua [illegible]
ad aures [illegible] et psalmus [illegible]
orare pro [illegible] / Tertio [illegible]

In carne constitutus / demum inter
karnes exultat / tociens quociens in for-
nace tribulacionis probatur nichilominus in sto-
machus recompensat paradisum in
cuius latere pendet. hoc est ergo locus
20 in quo non est dolor. Ergo oracio devo-
ta debet esse in corde et devota va-
lde sepe exaltata et exaudita [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Luc-
quo Isaie xxxviii° Cum rex
infirmatus esset usque ad mortem
convertit se ad parietem et orabat
flevit / Et ecce venit ad eum propheta
Ysaias dicens audivi orationem tuam
et vidi lacrimas tuas. Ecce adi-
ciam tibi quindecim annos vite / et
de manu regis assyriorum eruam
te / et similiter [illegible] xv
annos. Sicut augustinus. Oracio est
[illegible] / [illegible] / [illegible]
tuo [illegible] / Talis oracio debet esse devota
in opere. Cassiodorus. Talis oracio est
perfecta / cum [illegible] lingua. Atque
[illegible] vita et cogitacio [illegible] ergo
[illegible] nullum [illegible] [illegible] et
in caritate. [illegible] [illegible]
[illegible] qui [illegible] [illegible] negligunt
[illegible] ergo cogitamus [illegible] [illegible]
unde quidam [illegible] [illegible] [illegible]

Orabat et non exaudiebatur cont-
inue donec tandem surrexit ab ora-
cione commotus quietatem suam cum deus
non exaudiret. Cum fecit ibi in alio
loco oracionem et solus postulasset in tribus
in alio loco oracionem cepit ut orare
manifestaret. Tandem in visione
vidit solemnitatem demonem imploracionem
et dixit ei cum imponeret ei
diversas cogitaciones qualibet. Demum
autem oracionis fini misisti adversarie cum
omnia que viderat ei enarravit.
Cum audivit stupefactus peciit consi-
lia que possit evadere insidias inimici.
Ita dixit: Reddit nulla via est se-
curior nisi cum oraveris tunc genufle-
cte et plora toto corde nullas cogi-
taciones extraneas admittendo et sic
exaudieris. Cum sic adveniens hoc
sua meritis fecit ut eum se docuit
ita ut a deo exauditus est in omnibus
que postulavit, que audivit ... materia

Hodierna letania dicitur esse
maior que a beato Gregorio
instituta Rome est instituta Rome
cum in quadragesima continebat
vixerit et in sexto parte corporis xpi
receperint post festum confessacionibus
celebratibus eius et illicitis tamen
se imponeret deo ... verbis

Dum enim irrumpsit maxima pestem
in anno quodam et ita fuit seva sic quod
aliqui in via alii in mensa in ludo
in colloquiis et lectis moriebantur
subitanee. Tunc beatus Gregorius ipsa die
processionem instituit et letaniam et
// deuerent iussit imaginem virginis Marie in
processione portari et ecce tota infectio
aeris turbulenta cedebat imagini et regis
post imaginem in aere audite sunt
voces cantancium angelorum Regina ce-
li letare alleluia quia quem meruisti
portare alleluia resurrexit sicut dixit alleluia
Et statim adiunxit beatus Gregorius Ora
i. nobis pro deo. Post hec vidit super castrum
Crescencii angelum domini gladium
cruentatum tergentem et reponentem in vagi-
nam revocantem. Intellexit quod beatus Gregorius
quod deus precibus eorum exaudivit. Ideo te-
lenti hoc oratio. Exordium sancti Marci
Nunc vitam sic breviter dicam

Beatus Marcus evangelista a beato Petro
est baptizatus et cum eo Romam
et profectus. Cum fideles qui Rome
erant rogaverunt ut evangelium ad perpetuam rei
memoriam ex ore beati Petri conscriberet
ipse vero quod ex ore sui magistri audivit
fideliter conscripsit. Petrus autem videns Mar-
cum constantem in fide misit eum in Aquileiam

Destinauit ubi verbum dei predicans
multitudines ad fidem christi conuertit. Tandem quen-
dam hermacoram in episcopum consecrauit. Qui
tandem ab infidelibus coronatus. Marcus vero et orauit
a beato petro item in alexandriam
missus est. Et ipse fuit tante humilitatis
ut pollicem sibi amputaret ne ipse or-
dinaretur in sacerdotium promoueretur. Veri-
tamen dispositione dei et auctoritate petri
vel i preualuit, qui in episcopum est ordina-
tus. Mox vero ut in alexandriam ingres-
sus est, calciamentum est sibi ruptum
scissum. Qui in spiritu intelligens ait vere prosperum
fecit deus iter meum. Videns autem su-
torem vetera consuere ei tradidit cal-
ciamentum ad reparandum. Quod cum faceret
vulnerauit manum subula. Et cla-
mauit: unus est deus. Quo audiens
beatus marcus iterum ait: vere prosperum fecit
iter deus meum. Facto quoque luto ex spu-
to vnxit manum eius et sanauit.
Videns autem homo ille tantam eius effi-
caciam, duxit eum domum, et quis
esset requisiuit. At ille confessus est se
esse seruum domini ihesu christi. Cui ille
ait: vellem eum videre. Marcus
ait ei: Ego tibi eum ostendam. Et ma-
nens ei predicauit. Ipsum cum tota domo
sua conuertit. Audientes autem viri illius

civitatis quendam venisse qui deorum
sacrificia contempnunt ei insidias po-
suerunt Quod ille agnoscens quendam
illum quem ordinavit Anianum in episcopum al-
exandrie Et ipse Panthapolim perrexit
Et ibi duobus annis stetit iterum
Alexandriam rediit Pontifices vero
templorum ipsum opprimere conabantur
Cum autem in sollempnitate paschali mis-
sam celebraret congregati omnes et im-
misso fune in collo eius per civi-
tatem eum trahebant dicentes trahamus
bubalum [illegible] ad locum
bubali Carnes vero eius in terra
defluebant et eius sanguine la-
pides rigabantur Inde includitur
in carcerem ubi confortatur ab angelo
dicente Pax tibi Marce noli timere
quia ego sum tecum et eripiam te Ma-
ne autem facto iterum ipsum trahunt fune
collo eius inicerent gracias agens dixit
In manus tuas domine commendo spiritum
meum Et hec dicens expiravit Cum-
que pagani corpus eius comburere
vellent subito aer turbatur grando
exoritur fulgura coruscant tonitrua
mugiunt ita ut omnes evadere nite-
rentur Tunc christiani corpus eius tulerunt
et cum omni reverentia sepelierunt

anima aut omnibus preveniat ad gaudium
eternum Ad quod nos perducat etc
Non tractatum est de primo sequitur
Nunc de secundo Anselmus refert in
libro [illegible] habebunt quadruplex
gaudium Primum erit claritas corporis
quia sicut dicitur electi corpus erit se-
ptuplicate splendidius sole Et cognoscet
sicut ego ipse exterius corporis quantitatem
et ex parte ante cognoscet [illegible] dimutatem
vel cognoscet quo processit procedit ab
utroque cognoscet illa ... et similiter et primum secundum
unde primum [illegible] dixi [illegible] et se-
cundum exaltavit omne Secundum gaudium erit
agilitas corporis quia sicut ego ita velox
velox vel radius solis ... et in mo-
mento [illegible] quantumque [illegible]
videbit deum in gloria est primum gaudium
electorum [illegible] ambulabit [illegible] ve-
labit [illegible] sicut [illegible] motus que est
velocissima sicut ego est velox et
leviis anima tota gravitas et grossi-
ties corporis [illegible] deponet Tertium gau-
dium est subtilitas quia ego potest
[illegible] in momento [illegible] pertransire [illegible]
[illegible] materiam ut lapidem aut murum
aut parietem sine omni apertione Un-
de testatur [illegible] in nomine [illegible] [illegible]

quartum

aperuerunt Cristum gaudium erat paternia
quia sunt hec nec patiebantur nec ab igne
nec ab aqua nec a gladio nec sunc-
cit aquas tribulacionum. Cuius tunc si pro-
iectum ad ignem igneus erat non perderet
Si gladio percuterent non lederent quia
nec vulnus non appareret nec dolorem
sentirent. Ubi unus fuit alter fue-
runt et affectus. Ubi erat una volun-
tas omnium electorum. Cum omnes re-
cederent in amore sui. Sicut sequitur te-
statum in hodierno ewangelio dicente.
In illo tempore. D. J. d. s. Non turbetur
xiiij
cor vestrum neque formidet. Creditis
in deum et in me credite. In domo
patris mei mansiones multe sunt. Si
quominus dixissem vobis. Quia va-
do parare vobis locum. Et si abiero
et parauero vobis locum. Iterum venio
et accipiam vos ad meipsum ut ubi
ego sum et vos sitis. Et quo ego va-
do scitis et viam scitis. Dicit ei Thomas
Domine nescimus quo vadis et quomodo possumus
viam agnoscere. Dicit ei Jesus. Ego sum
via veritas et vita. Et nemo venit
ad patrem meum nisi per me. Si cognovissetis
me et patrem meum utique cognovis-
setis. Et amodo cognoscetis eum. Dicit ei
Philippus. Domine ostende nobis patrem

et sufficit nobis. Dicit ei ihesus. Tanto
tempore vobiscum sum et non cognovi-
stis me. Philippe qui videt me videt et pa-
trem meum. Quomodo tu dicis
ostende nobis patrem. Non creditis quia
ego in patre et pater in me est. Verba
que ego loquor vobis a me ipso non
loquor. Pater autem in me manens ipse
facit opera. Non creditis quia ego in patre et
pater in me est. Alioquin propter ipsa opera
credite. Amen amen dico vobis qui
credit in me opera que ego facio et ipse
faciet et maiora horum faciet quia
ego ad patrem vado. Et quodcumque pe-
tieritis patrem meum in nomine meo.
Sicut dicit dominus [?] habet vobis [?]
multas mansiones in sua
celesti domo. Sic etiam diabolus habet multas
mansiones in sua domo infernali.
Nam sicut deus in domo sua remu-
nerat electos et ad se venire faciet
sic etiam diabolus punit [illegible]
cum hominibus maledictis domum suam intra-
re. Et licet in domo dei sint diverse
mansiones tamen est una que omnibus
sanctis communis [illegible] in qua
sancti gaudent de visione dei. Et
[illegible] Augustinus. Tanta est pulchritudo.

augustinus

Et iocunditas uite ut eciam si non
habeat amplius in ea manere nisi mo-
ram unius diei ut ipsi dicunt et
est ideo debet proxime immutabilitati
nas Nam si scias esset quod durabi-
li dicunt ubi sanctum dei ad bonum
monicio obtinuerunt dum vivunt
Unde philosophus dicit Dic dicens
nobis preceptum et prestat nobis dein-
de perplexe Calix vidit hic vi-
det et preparam mensam et Et laudo
mea solacia pre te dame tuo Et
decor hic vinitas hic et preparari mensa
Ideo sic dicitur Et hic dulce sunt
mansiones in domo dei stabiles Sub
utraque eius De prima mansione ge-
ritur in civitate celesti virtute et
ille virtute sunt sancte et virtute sine
... capitulo prima mansio celestis
De zaphyro narratur sicut habetur
... capitulo et eciam ad regalium
et vere huic regalia de natura
est zaphyrus cum repellit timorem
Et quidem est timor corporali ...
... et spiritum frangit ...
... quia sunt ...
... Nam humilitas est fundamentum

prima

Virtute

ergo virtutum Quando est thesaurus de super
edificat vero tamen sit terestre Qualiter
zelotem tenuit simon apostolus philippus
et Jacobus qui fuerunt parentes Ideo
vocati sunt in sermone domini quia fuerunt
zelatores virtutum Tertia maior edificatur 2a
de topazio Topazius enim ut di-
citur niger est tamen super omnes clari-
tate splendet et omnium gemmarum Quando de-
pingitur iste lapis tibi nichil ad nisi
castitatem que est speciosus thesaurus
et superat claritate omnes virtutes in
aspectu dei Unde qui vult custodire
istum thesaurum [illegible] cum [illegible] intelligen-
tia abscondere ne [illegible] Tertia 3e
et [illegible] [illegible] [illegible] qui
thesaurum [illegible] portabit [illegible]
[illegible] thesaurum castitatis [illegible]
[illegible] sex virtutes Prima est sobrietas prima
Nam sicut castitas [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Unde petrus et [illegible] petrus
[illegible] et vigilate in orationibus vestris 2a
Tertia virtus est labor Nam ocio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Ideo la-
bor est scutum contra [illegible]
et [illegible] est [illegible] castitatis
Tertia virtus est [illegible] [illegible] [illegible] 3a

Exodo

mollibus vestis facit mollem animum
unde legitur in exodo 27 moyses
fecit duo tabernacula p(ro)ut l(egitu)r decoru(m)
in quo erat aurea virga et manna
in eo tabernaculo fit regina aut-
regina decorata vidua aurea

viduam

virga est eius ter medicissima quinta
vero virga est gratia dei in spiritu
co(n)de. Tercia virtus est custodia visus
Nam si virgo inspexerit vultus mulierum
de facili perdit thezaurum virginitatis criminis
Nam q(ua)n(do) ex portas h(ec) et totam
civitatem. Nocivior est [illegible] visus mu-
lieris q(uam) visus basilisci. Basiliscus
eu(m) occidit ho(m)i(n)es p(ro)p(ter) visu(m) [illegible]
aut [illegible] et visio et damnat
animam. Quarta virtus est castus eloquium
unde in Canticis eloquium tuum
sicut collum elephantis. Elephas est
h(oc) castissimum. [illegible] aut virgo vel vi-
dua [illegible] collum [illegible] de [illegible] co-
de perdunt casta eloquia. Sexta
virtus est fuga pecc(at)i unde Salomon
[illegible] in [illegible] et [illegible]
[illegible]. Et [illegible]
[illegible]
[illegible] de [illegible] castratur
Nam iste [illegible] virtute [illegible]
[illegible] palee [illegible]

Tercia

Quarta

Sexta

Septima

Hec

Iusti peccatores qui ardebunt in inferno sed
salue. Per caliditatem designatur fide-
litatis [illegible] que valde tendit ad [illegible] peccatores
et sublimat in celo. Nam est hec gau-
dium quod ibi nullus peruenit, sed permanent
in tali statu in quo est resurrectione
Ubi nullus erit defectus. Ubi nullus peccator
erit. Ubi deus nunquam inspectum. Ubi in-
quam non recordabitur peccatorum nequicia. Ibi
nunquam finiatur. Et tertio dic que iam sunt
in celo non habent plenum gaudium de
nouo nisi sunt corporibus. Sed postquam
accipient corpus in resurrectione tunc primo
habebunt plenum gaudium quod oculus non
vidit nec auris audiuit. [illegible] Ho-
[illegible] et pessime erit pacientibus [illegible]
tanc. Ideo talis [illegible] quod [illegible]
[illegible] et respicit ad damnate
et [illegible] doloribus ut per saluacionem
quam fecit damnare. Sed [illegible] dum
et [illegible] alacrius [illegible]
[illegible] mea gratia [illegible] ergo
debent [illegible] in [illegible] et [illegible] hec
peccatores damnandi. Ideo non ulla sunt
diuina [illegible] fiat absoluat [illegible]
[illegible] tale [illegible] ut [illegible]
qui [illegible] debent damnare [illegible]
[illegible] ergo peccatoribus [illegible]

Candelabri vetus quod sunt demonia
et postea demonium quod sunt supplicandum
similiter pugna erat in predicatione. Insi-
tavit tertius gladium super vibrantem
circa quem tetendit et paravit illum
gladius pendit in plano, quo desig-
natur terribilis mors, que est prima
vicina tamen cito dimicas formam
tantopere appropinquat mors. Decimus
paratus quo designatur ceca
morte. Ideo peccatum sicut ... -
tur denuo candelabrum vita. Timor
vitae dicit valde timet summe ha-

Philippus apostolus cum predicasset in Scy-
thia xx annis, detentus est a paga-
nis et compulsus est ad immolandum coram
eis. Tunc statim exivit de statua dra-
co et interfecit filium pontificis qui mi-
nistrabat ignem et extinxit duos tri-
bunos quorum ministri detinebant Philippum
in vinculis, ceteros quoque ardore sui flatus
infecit ita ut morbidi fierent. Tunc
dixit eis Philippus: Credite in ipsum
et confringite ydolum ut curentur
vexati infirmi et mortui suscitentur.
Tunc omnes clamabant: fiat sic et con-
fringemus ydolum. Tunc precepit apostolus

Draconi ut abiret in suum locum et
amplius nulli noceret. Et statim ergo
hoc sanavit omnes infirmos et susci-
tavit illos tres mortuos. Dicitur quod cre-
diderunt vniuersi in xpm. Et apostolus predi-
cavit eis per vnum annum et ordinavit
eis presbiteros postea venit in Asiam
in civitatem metropolim Ibi cat-
hetra qui dicebant xpm assumpsis-
se fantasticam carnem. Habuit autem fi-
lias secum virgines, que etiam quamplures
multas ad fidem converterunt. Ipse autem ante septem diebus
septem dies ante mortem convocavit omnes
episcopos et presbiteros et ait eis: hos
septem dies concessit mihi deus ad admoni-
cionem vestram. Tunc infideles te-
nuerunt eum et crucifixerunt eum ad instar
xpi magistri sui fideliter predicavit. Vixit
autem lxxx annos et sepultus est inter
duas filias vna a dextris altera a
sinistris. Et sic vixerunt ad finem sicut
hystoria. Et martirium ... et vita eius

Jacobus autem fuit frater domini
quia tam erat ei ita similis ut nulli
in cuius facie similis fuit. Unde iu-
dei volentes capere xpm acceperunt
signum a Juda ne tenuissent Jacobum
loco xpi. Hic fuit tante sanctitatis ut nullus.

Quem omnes sancti optabant tangere fimbriam
eius vestimenti et curabantur ab omni
infirmitate Et fuit votus usque ab omni
peccato vinum et siceram non bibit
carnes numquam comedit et balneis numquam
usus fuit Tociens flectebat in ora-
tione quod videbantur esse callosi in genibus *// vir apostolice*
Iste cantavit primam missam inter apostolos
in Jherusalem consultu [illegible] sanctorum.
Ordinatus episcopus et [illegible] magis vigo
nisi in passione mortuo Christo fecit
votum non comedere donec videret eum
resurgentem. Unde in die resurrectionis
apparuit ei dominus et aliis qui aderant dixit
eis dominus ponite mensam et panem
deinde accipiens panem benedixit et de-
dit Jacobo iusto dicens surge frater mi et co-
mede quia filius hominis surrexit a mortuis
Septimo autem anno episcopatus sui Jacobus
vocavit in die pasce in Jherusalem et predica-
vit contra Judeos spiritualiter dicens et ad
iam ipse esset Caiphas et alii vellent
baptizando sponte. Quidam intrant templum
et clamavit dicens O Israhelite viri quid
[illegible] vos decipi et [illegible]
[illegible] quod voluit Jacobus [illegible]
Tunc unus ascendit illum gradum vel pi-
[illegible] precipitaverunt et [illegible] eum
deorsum et extra lapidaverunt. Tunc *// usque ad mortem*
iterum percutiebat ipsum quidam [illegible]

Et dixerunt statuam eum super pinna-
culum templi et precipitantes eum iusta-
re fecerant et eo laudauerunt ei dicere
Cumque cum descendisset obruerunt
eum lapidibus / qui flexit genua
dicens Domine dimitte illis quia nesci-
unt quid faciunt Tunc unus accepit
Fullo ~~perticam~~ fullonis vel stagnam fe-
~~rream~~ impegit valide illius ca-
put sic capiti ita quod effudit eius cere-
brum passus est autem sub Nerone anno
septimo anno [illegible] quia relacio mi-
grauit ad dominum sepultus est ibi iuxta templum
cum quod regnauit bene deo vero xx
in requiescat ad quod nos perdu-
cat Legitur in libro ivri (?) quod [illegible]
dea intimauit quod duo qui
sunt in desertis Et duo nequam in-
sit in eos ignitos spiritus qui mo-
ruerant multos viros ad mortem
Tunc aut dixit Moyses ut faceret ene-
um serpentem et suspenderet in deserto et
quicumque eum intuerentur saluarentur
a morsibus serpentis Ut dicit Augustinus
sicut Moyses exaltauit serpen-
tem in deserto sic exaltari oportet
filium hominis ut omnis qui credit in eo
non pereat sed habeat vitam eternam
Serpens iste eneus serpens suspensus
in vigil designat Christum in perpetuum

In ante Dicit ergo sunt tres causas
pma — prima ponit ille Dicens peccatoribus
vindicatum esse venerimus in se et
non quiunt Dicit dominus sunt quod licet in
non sunt in se vinculis peccati prima
2a — sunt unde de omnibus peccatis Secunda
causa Secunda sic sustinens decipit
ewangelium sic dicit vult unde et dicitur
3a — in cruce pia cantica passione Tertia
causa quia sic ille spirans fuit cum
et est est [illegible] et expectat ipsum
Ista x sunt [illegible] in cruce quam dicit
b sic in manus suas quomodo ipsum
videns Causa agentis [illegible] tenuit
erat petere [illegible] [illegible] [illegible]
mortem sustinuerit Secundo quod si [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]
aliquo peccato [illegible] quia ipse est [illegible]
omni malo [illegible] et [illegible] Tertio
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] et
petere ab eo gratiam quia ipse est summus
medicus qui scit et [illegible] sanare omnes
infirmitates Quarto [illegible] [illegible] ambo-
bus [illegible] Quinta dexter [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
Similis dispositio — et sic [illegible] ab omnibus [illegible]
[illegible] Nam [illegible] [illegible] in [illegible]
Tertio ut [illegible] a peccatis [illegible]

ad virtutes per cogitaciones contra xpi pa-
ssus est pro [illegible] [illegible]
Lavent pedes vestri Genesis xviij°
vestri et requiescite sub arbore.
Ista verba dixit Abraham ad tres
viros quos vidit in valle Mam-
bre. Et eadem possunt eciam bene dici
ad congregaciones virginales et personas
que sunt in valle humilitatis. Unde la-
vent pedes vestri et requiescite sub
arbore. Ista arbor notat sanctam crucem
que eciam est inventa. Ecce ergo quod
quiescite sub ista arbore cum laude
[illegible] pro benedictione et gaudio. Sed
[illegible] sic quia ista sancta crux qua- 4
[illegible] debet primus [illegible] [illegible] primo
[illegible] [illegible] [illegible] 2o
[illegible] [illegible] [illegible] tercio ud. Item quidem evadere [illegible] [illegible] [illegible] tercio
[illegible] de qua deus cepit fructum quarto
tercio vite / tercio arbor / quarto spiritu- [illegible]
ale per quam deus celum facit / quinto
hic [illegible] ista crux [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quiescit [illegible] sicut nisi
[illegible] est in [illegible] sic eciam fidelis
anima / [illegible] est [illegible] / nisi [illegible] in
meditacione [illegible] et passionis domini
nostri Jhesu Christi / sic eciam in psalmo / pa-
sser invenit sibi domum et turtur
nidum. Nam passer est instabilis avis.

luxuriosa et garula et cum sit re-
talibus quem est instabilis / et indiscreta
garula per superbiam / et luxuriosa
per immunditiam. Turtur autem est avis
sine pedito quare conuige amiserit et
aliud non querit / et diligit solitaria
loca / et sit contemplativus hominem
sine consilium generat / vicinitas sine
dice / et fugit generale habitum / et con-
tinuit speciale / scriptum est nota
nobis de hoc. Dicessit passione dum
in fumo pullos in nidis est ea
carnalia apud assimat a vana gloria
et libet tu calle raptum in medio
celi / illa pater dicit in sequenti quere
respicit dica in fine prope celi ipsi
20 tribus quam elegit celum ubi quatuor
vigi / et cum deus omnia repelle quod
vult inducere. Iterum hominem tantum
famulandi causa / ipso deus repellit
vigiliis. Lucae xxij / vaticinat assim-
ilia rursus / afferri est ei quam qui
vult repelle tutiorem hominem quae
prima promittit per petere et dedit ei prima
firmiter hominum deo repelle per
sermonem esse talis / Anima hominis
in dialogo / ac quodam quando
cum necessitate quamvis deus per rectum
diaconi necessitate reple appellandus

Et valde timent demones / signat
se signo sce crucis et effugiunt p
hec demonibus. Exemplo vnde est
scit multorum nos xani. Nota hyst
in penitus / Ecclesiastici instructibus de sig
ficatione signum sce crucis ut fu
gerent quod omnes a facie archa i. a fa
cie sce crucis p quia diaboli effuge tuo
rent. Dux quattuor christiane in qua
ca oracio facta Rex inde / Capite
xiiijo. Exemplum legitur credunt eo
nunc salvare animas / Item ultra
deo et pagani qui hoc effugiunt
ad quartam naviculam ante ipsum tradere
cerat / ut mali xani sunt in manu
sua / Exodi xvi / offerunt de ma
nibus suis ut deo presentibus in aquis
habentibus deo / quibus xanus et
sequitur ea que naturali que est
sua / Item vnus combinat ad suo
sanguine / Accepit eam ferreis cathenis
legi / qui affixerant eas manum et pe
des / et si umquam ubi dedicatum
suum eius est pro scelere / natione
que scilicet nobis ex primis / Item
capitulo de quodam capto / qui in
scripsit vincula / et vaspisset custodes
et exiuit per portas sine vexatione

Vanis et latrauerunt sicut ydolo-
tres coram ydolo. Hec autem sub figura quo-
nam fuerit tacite secundum apostolum / Salomon ap-
pinxit se signo sancte crucis. Dominus pa-
tri nostro ly obtulit sancte crucis ut
saluaret / et scitum est hoc quod iuxta
... qui sancto vocat / qui sco-
da blasfemat aut sanctam crucem
non geribrat / Ac nos / Quarto crux
sancta comparatur arbori de qua dicitur
Apoc. 2 fructum vite / Nam dominus dicit
In supplicationem datum est fructum me-
ritoris aut fructum vite / Vt testa-
tur Math. xi° Venite ad me omnes qui
laboratis et onerati estis / et ego refi-
ciam vos. / Nam quidam Religiosus
cum vellet exire de claustro ut secu-
larem vitam ... apparuit ei dominus crucifixus
et dixit ei / Quo vadis? Ille vero
vado ad seculum quia ... vitam
... / Dominus dixit ... tibi ...
... tunc ...
... / ... vita
et fiat tibi ... Et ... fecit
... vitam laudabilem
Quinto sancta crux comparatur stelle ...
... stella ...
... est ... / ...
in terra et celo ... sublime ...

quinto

Di turpius ubi aptavit extud modi
gorum scala : adulterad ette crucis
dic calculi dicta dicere scala petorum
y quia xij vex celorum dd pe belgit
divina dicit hec scala qui sex gradus
qui sunt paupertas humilitas cari-
tas patientia castitas et perseverantia
Nam idas dicit passus est mortem
in cruce et nu d gladio aut la-
pidibus ut xani erant psalom
prectorum aut ab vocatur edna si fui
sset passus in igne aqua aut gla-
dio q no passus fuisset statim esse tra-
ctia divina si vid si venerit mala
cogitatio tribulatio dolor timor aut
fantasma sit se statim signat sta
tuit Item passus est in morte in
nd in divino nd ultimo si mac
actum est grue elementa qui ego sit
esse in aqua terram igne aqua si
hoc dixit nullus esse sit quod ...
est in omni elemento ...
qua utrius passio sunt omnibus vi-
ciis Nam passio alicuius aliorum sanctorum
sunt ipse sicut scala petrus est passus ut
se pauly sed ut pe ... dicit
hic xij passus est pro multis omnibus
in illic cum sunt in lumbus et

Et in medio / ex textu illius qui sunt
in inscriptione. Sed ipsa crucis fuerunt quatuor
species lignorum in quibus fuit sancta
crux illa. Fuit de cedro / Item
dorsum fuit de cypresso pes cui fi-
gebatur manibus affixe fuit de palma
pes autem in qua fuit titulus fuit
de oliva. Cedrus ut dicit Rabanus
est altissima arbor et est odorifera
cuius odor fugat serpentes et
dicit venenosa animalia. Et ceterum est
de narrant quod fugat malas co-
gitaciones et [illegible] Oliva val-
lata [illegible] pictura [illegible]
[illegible] iudica devicit [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible] et [illegible]
[illegible] sunt magis [illegible] in [illegible]
[illegible] hic est valde [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] pugna [illegible]
[illegible] pugnabat [illegible] vita [illegible]
[illegible] [illegible] humana [illegible]
[illegible] qui [illegible] extendit manus
in cruce ad lignum palme ut
[illegible] oliva [illegible] est me-
dicina [illegible] et [illegible] [illegible]

Romani vero aliter intelligunt nos-
tros per patres nisi ad Romanos [illegible]
Dicit igitur cedrum notat predicatores. Cedra
de math. vel [illegible] pacifici quia ipsi
filii dei vocabuntur. Cipressus est arbor
incorruptibilis inflexibilis et numquam
perit [illegible] a vento. Ideo dicit Ysidorus
Est nam [illegible] quia confortatur
in eccl(esiastic)o xxiiii° quasi cipressus
exaltata sum in monte Syon.
Omnium lignorum [illegible] venit
aliud pro [illegible] ad paradisum
[illegible] vite cum pervenisset ibi pe-
tivit angelum custodem paradisi ut
daret ei de ligno vite. Cui an-
gelus dedit ramum de illa arbore in qua
Adam peccavit dicens [illegible]
dedit ei [illegible] iste ramus fructum
portabit tunc pater tuus ab [illegible]
et accepto venit domum et reperit
patrem illum mortuum cum fixit ra-
mum in terram ad caput patris qui
crevit ramus in altissimam
et nobilissimam arborem. Que autem
Salomon [illegible] templum in [illegible]
precepit [illegible] illam arborem ad constructionem
templi [illegible] nullo modo valuit in con-
fine templi [illegible] Salomon fece-
runt [illegible] [illegible] [illegible] ut

domus saltus cum tamquam
sabellum. Et cum regina Sibilla
venisset a remotis partibus audire
sapientiam Salomonis. Voluit tran-
sire illam arborem. Tamen cognovit
spiritu quod filius dei debuit pati i-
ta mortem mox adoravit eam flexis
genibus. Et audiens Salomon Sibillam
interrogavit eam cur nollet calcare
arborem pedibus. Que ait O domine Re-
x es magne sapientie et non cogno-
visti misterium istius ligni. Dico
enim tibi quod in ista arbore debet pati
filius dei mortem. Audiens hec Salomon
timuit et precepit mox illam arbo-
rem submergi profundissime ne ap-
pareret. Et de eodem fuit pisci-
na que vocabatur probatica ubi
descendebat per angelus et move-
bat aquam sic lignum putrefieret.
Et quicumque languens primus descen-
dit post motum aque et lavit se sta-
tim accepit sanitatem. Et latuit
eadem arbor in aqua quousque ac-
cessit tempus passionis Christi. Tunc e-
levata est tamen de aqua et tunc portat
fructum quem edit in ea pependit. Et
tunc sanatus est adam per eam tunc

Una prosperitate. Inde vero angeli quo
anno domini ducentesimo tricesimo tertio
veritate [illegible] auctoris Constantino se-
cundo sub [illegible] congregata est multitu-
do fere infinita gentis barbarorum circa
flumen danubium ad bellum con-
tra romanos / et transire volebant per tran-
situm illud et subiugare sibi universas
omnes regiones. Nunciata sunt hec regi
Constantino qui congregavit mag-
num exercitum / et profectus est adversus eos
et castra posuit iuxta [illegible] et innumerabiles
conspexit [illegible] valde et timuit ad mor-
tem. Sequenti nocte excitatus ab angelo
ut surgeret et aspiceret / qui ut sur-
rexit aspexit et aspiciens in celum
vidit signum sancte crucis [illegible]
lumine et scriptum aureis litteris: Hoc
signo vinces. Tunc animatus celesti
visione iussit portari crucem ante exer-
citum et irruens in eos occidit multitudinem
/ et alios omnes convertit in fugam.
Tunc Constantinus convocavit pontifi-
ces templorum et requisivit cuius esset
hoc signum. Tunc dixerunt nescire / tunc
venerunt quidam christiani / et predicaverunt
ei misterium sancte crucis / et fidem sancte
trinitatis / qui credidit perfecte et suscepit

Baptismum ab Eusebio circa mortem
aut Constantinus / Lucius filius me-
mor victorie sui patris quam
habuerat solicite fecit crucem inquiri
quam invenit Elena ad Jherusalem per-
veniendo fecit ante eam Judeos convocari
Illinc fecit congregari omnes sapien-
tissimos Judeos qui poterant inve-
niri in tota civitate. Judei autem
sollicitati dixerunt ad invicem cu-
iusmodi gratiam regina quam vult nom-
nisi unus ex eis nomine Judas dixit
Scio quod vult a nobis sancte crucis in qua
Christus passus est. Videte ne quisquam
ei dicet / quia nostra lex sic destruetur
Avus enim dixit meo patri quod est ab-
sconditum / et si nos interrogati confi-
teremur statim ne eam manifestaret.
Cum autem ad reginam venissent et
nollent indicare locum ubi erat
iussit omnes igne cremari. At illi ti-
mentes tradiderunt Judam / que illa
sic allocuta est dicens mors et vita
ante te est. Elige tibi quod vis.
Cui ille: Quomodo possum scire
tu ducenti anni sunt quod Christus crucifixus
est / et ego nondum natus fui. Tunc iussit
eum fame cruciari talibus dictis

Reductus rediit ad locum cum Regina
Saba dixisset Et dne unde nobis
lignum in quo fuit suspensa nostra
salus Statim humatum est ille locus
Et sanatus est piscinarum odor tamen
repit Iudeis fodere et sacerdotis vigi
ti passus invenit tres cruces Et cum
ne scissent discernere vtrum illarum que esset
dni et que esset latronum Interim
deferebatur quedam mulier mortua
que erat primaria civitatis super quam
posuerunt primam et secundam crucem et nil
profecerunt Tercia autem cruce posuissent sta-
tim surrexit a morte Ille christia-
na Regina de lignis crucis tercia pre
requisitionis crucis adceperunt deferenda
accepit partem de ipsa et portavit
Romam Et partem reliquit Jherusalem
ut in cuius loca adoraretur in quo
passus est ab infidelibus Tercium
dilectus est dominus in ae ii Quinta
quinque sensus gratia operatus est quod
tradidit Iudei Primum ille tradidit xiii
et in sepulchro qui crux est in vestra
Ex illorum lucidi plurimi annos milia
et vite aeternum multa pro illo
tractabamus in populo et per cuiam
quam tu audisti datur a multis

Unde dicit credit inflicta iniuria clam[at] p
luterum iste civis. Sic legimus quod
apud Syriam in civitate Beruth
emit quidam christianus hospitium pro
annua assignatione / et affixerat ibi
iuxta lectum imaginem crucifixi coram
qua dicebat suas orationes / postea
emerat aliam domum et recedens
de prima reliquit ibi imaginem
ex oblivione. Iudaeus autem quidam in-
habitans conduxit illam domum / et fecit
convivium de sua tribu / qui cum in-
traret vidit imaginem affixam pa-
rieti et dicebat illi: Quomodo tu christia-
nus audes apud te imaginem tenere
crucifixi. Ille affirmabat se numquam
vidisse / et verum fuit illud / ulterius recedens
ad principes sue gentis et accusa-
verit illum iudaeum. Qui congregati ve-
nerunt in domum illius / et visa ima-
gine asserunt ad dicunt passionis
et circa istam imaginem filii Domini
venimus et imagine despuerunt et
colaphis ceciderunt / et reiteraverunt
in ea totam passionem Christi. Denique perfora-
verunt cum lancea latus / et statim exivit
sanguis et aqua et impleverunt sub-
posito vas de sanguine / et tulerunt

In ymaginem / et omnes infirmi ex eo
tacti curabantur. Judei ultraverunt
gentium verum Christo fide et susceperunt
fidem et baptismum et sic vixerunt
vitam eternam ad quam nos perducat
Christo fidelis apostoli amen. Sermo de Stanislao. De s. Stanislao
Eminus dicit [illegible] ego qui [illegible] pu-
gnat et vincat [illegible] sed sanctus de-
cerum fortitudinem et audaciam [illegible]
per ubi [illegible] conatus est hic [illegible]
[illegible] aliquando [illegible] la-
[illegible] et multa [illegible]
[illegible] [illegible] quo de- po
[illegible] et [illegible] 20
[illegible] forti- 30
[illegible] dat ac-
[illegible] ac-
[illegible] Stanislaum [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] vegetat [illegible] [illegible]
[illegible] fructus
et [illegible] insolubilitate
[illegible] [illegible] 29
[illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] pulchritudo [illegible]
difformitate [illegible] [illegible]
[illegible] sicut sol in [illegible] [illegible]
[illegible] vita [illegible] morte [illegible] [illegible]

Que morte in sempiternum. Quintum
est libertas sine fine. Unde Jo[hannes]: Si
filius liberaverit vos vere liberi eritis.
Sextum est satietas sine fame. Unde ps[almista]:
Satiabor cum apparuerit gloria tua. Septi-
mum est pax sine dealacione sine
perturbacione. Unde ps[almista]: In pace factus est locus
eius. Et alibi: Sedebit populus meus in mag-
na exultacione et in tabernaculis fi-
ducie et non erit qui exterreat. No-
num est gloria sine ... Unde Dani-
elis: Fulgebunt sicut ... qui potuerint ...
... in ... quasi plenitudine et
stelle celi. Decimum est copia divicia-
rum bonorum sine omni defectu et penu-
riate. Unde ps[almista]: Gloria et divicie in
domo eius. Undecimum est gaudium
sine tristicia. Unde Ysaie: Sempiterna leti-
cia super capita eorum. Duodecimum est
laus que non habet finem. Unde ps[almista]: Beati qui ha-
bitant in domo tua domine in secula
seculorum laudabunt te. Ecce sic habes
... duodecim ... gaudia ... 2o
Secundo consideranda sunt de ipsis que appa-
rent ad mortem et diabolus ...
... que ... ...
... ... in ipsis ... ...
tangit ... primo ... ...

(Left margin, red: quintum (line 1); 6to (line 4); 7m, Ysaie (lines 5–7); 8to (line 9); 9o (line 13); Ysaie, xii (lines 17–20); primo (line 28))

20

cuius debent pro vita eterna et anime du-
ce) Apoc. Esto fidelis usque ad mortem
hoc promittit et premium quod iam accepit
pro suo fideli servicio / Et ego tibi dabo
tibi coronam vite / Hec cum sint pro
vitam eternam / Sic sunt fideles claustrales
primo et deo / Sunt fideles si suum
corpus castigant per annum [illegible] Jeiu-
niis vigiliis genuflexionibus et
orationibus / Dicit enim dominus sub-
ter est tuus appetitus / et tu dominaberis
illius / Sed caute faciendo ne efficiatur
fidelis [illegible] / Ex eo quod ex maceratione carnis
oriuntur multa mala ut cogitationes
[illegible] et delectationes / Secundum eum qui di-
citur / Sed exagitur [illegible] et pungere [illegible]
dicit Apostolus / Caro concupiscit adversus spiri-
tum [illegible] in senectute [illegible] multorum
[illegible] fuit [illegible] fideles in [illegible]
sunt [illegible] / Johannes / Si quis
diligit mundum non est caritas patris in
illo / Et item nolite diligere mundum neque
ea que in mundo sunt / Omne enim quod est
in mundo aut est concupiscentia carnis / aut concupiscentia
oculorum / aut superbia vite / Ecce mundus
est plenus et [illegible] / Ideo [illegible]
[illegible] prout [illegible] si [illegible]
ipsum [illegible] / Ait [illegible] definitum
[illegible] / et [illegible] a malis [illegible] ad [illegible]
[illegible] diligit avaritiam et [illegible]

Job

Gregorius

Augustinus

Ita Job dicit undique expressisse sum de-
vestimentis meis et undique lacrime illuc
confluxerunt fidelibus in [illegible] quod resiste-
bat diabolo. Sapientie ix° Omnis [illegible] for-
tune fidelis coram illo. Qui fuit fide-
lis in corde quod resistebat pro aliquo
pro diabolo totis viribus nec augmentum
temptationibus. Nam Gregorius
dicit Hostis est debilis qui non vin-
cit nisi volentem. Quem enim [illegible] nos
resistit ardor amoris dei devotis
orationibus et [illegible] Unde Augustinus
dicit Lacrime plus affligunt diabolum quam
inferni pena. Nam sicut lacrime que
sunt producta de corde cum contritione plus
purgat quam decem anni in purgatorio
Nam de aqua que in [illegible] sunt
non potest extinguere infernalem ignem
una scintilla. Et una lacrima que
procedit a corde cum contritione extinguit
totum infernalem ignem. Est [illegible] multis
qui melius custodiunt gratia quam
etiam plus peccant quam antea. Et plus
magis divitias inveniunt quam de-
bet [illegible] fuit predicans ut [illegible]
[illegible] facere quod volunt [illegible]
[illegible] dicit [illegible] absconde
faciem meam ab eis et [illegible]
[illegible] [illegible] cum [illegible] et [illegible]

-filij Secte magna est infidelitas
filij qui castra a patre sibi commissum
habet pro adversarijs Sicut facit pec-
cator qui consignat corpus suum luxu-
riam Et Item versus quia vera
pa sunt tercio sicut Item Sicut
ille proditor qui tradidit regem suum
morti sic qui mactat corpus suum
a meretrici eciam morte Ex Item Ista
impleta fuit fidelis in servo etc.
sic vias respicit aliqua et humanitate
ita Item Item quia assumunt cor · ex
pa deponet honorem et dona prima
obtinet amiciciam summi regis Item
probior qui diligit terrenum 2o
tamen habet amorem regis glorie
ihesu refundit viij in corde Item augustinus
preis ut xpus habitet in te formatus
nec nominet te aut mortuum sic
in te Item magis cum deo 3o est mea
habitatio Item tercio facit quod deus ...
caritas via Item modo tande qui per
Deus ... Item Item Sicut fidelis fuit
fidelis pro proximo Item Item ...
hominis ... fidelis ... primis
... ignaros ... fecit
... orphanis ... audiebat
illa via Item ... frange ...

prima
2o aug
tercio
2o Cum
Hac

ianuam tuam et extraneos vagos qui in
ueniunt in domum tuam. Ecce vndecies
unius operi eum et carnem iudam
ne desperares. Tunc conicit te in ma-
nu leuitate tuo confessor dic agri-
cultor peccator. David cum dormiam
pro nigra ipsi et Math. xviij. Si pec-
cauerit frater tuus in te corripe eum inter
te et ipsum solum. si te audierit lucratus es
eum. Si autem te non audierit adhi-
be tecum vnum vel duos. si autem eos
non audierit sit tibi sicut ethnicus et publi-
canus. pagliam supremam ... cla-
uigeram tenet. In o cum seruitate
est fidelis seruus et prudens seruorum
constituit dominus super familiam suam
ut det illis in tempore tritici mensuram
O quam fideles serui et prudentes sunt
sancti confessores qui pauerunt gregem
suum dum uerbo operis et exemplo primo
lucratus est per eos. Sic ait scriptura
uere. Iohannis x. Ego sum pastor
bonus qui pascit oues suas. Sed pastor omni-
bus preest et pro suo grege mori or-
dinatus est. Sed nunc multi sunt pasto-
res. Sic ... sunt dicta illa via
Osee Non est veritas non est misericordia ut
est scientia dei in terra maledictum medi-
cina

Osee

Et homicidium fecerunt adulterium
inundaverunt et sanguis sanguinem te-
tigit. Item Ysaie transgressi sunt le-
ges dei quia [illegible] eius honorat
et tenuit omnes precepta. Sapientie iii tuo
confidunt in deo intelligent veritatem et
fideles in dilectione acquiescent
illi. Nam et ista quinque sapien-
tie timor domini. Item dicit deus Regum
ii° suscitabo michi fidelem
sacerdotem qui faciet iuxta cor meum
et animam et desideria fidelium domini
et ambulabit coram christo meo cunctis
diebus. Item de malis. Item Malachie i°.
Si ego sum pater ubi honor meus
[illegible] iuxta si ego dominus ubi timor vester.
[illegible] vanum. Item ipse scriptus sunt val-
de fideles dei [illegible] regnat cum
eo ducendo in eterna gloria. Item [illegible]
stitatem placet deo [illegible] apud [illegible]. celum.
[illegible] et [illegible] infirmitates. Salus
eius testatur de ipsius [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
omnes [illegible] [illegible] aut volu-
[illegible] [illegible] devoraret aut volu-
[illegible] celi [illegible] placet quia [illegible]
[illegible] iacuit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] celestis [illegible]
placet [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Dignus namque cepit petitam valere. Item
quidam in warthsault civis wratislaw(?)
quidam sancti petri et quidam duxes(?)
sitos(?). Qui cum pedam(?) concepissent in undas(?)
sancti Stanislai pro auxilio statim
levavit eos spectaculo vnda oriundam(?) et
perfecit eos ad ripam in ictu oculi ita
quod prudentes(?) sani permanserunt et rebus(?) suis
et laudaverunt deum in psalmis(?) sive igitur
etiam prestat cum palatiis(?) Item
quidam vir nobilis nomine Andreas
... ita pruthenos(?) cum curie se-
quatur(?) ... plurimum(?) ex eis et occu-
paverunt castrum Zenloss(?). Cum autem Andreas
intraret in munitionem(?) cum magnis pote-
statibus domus ... Et ad ... aliude(?)
de suis accepit flammis ex omnibus
partibus ita quod nullibi potuit evadere.
Ipse stans inter flammas cepit clamare:
O sancte Stanislae adiuva me. Mox divi-
sit se flamma et fecit ei viam ita quod
evasit incolumis(?). Hoc etiam prestat cum
sancti sitibus(?). Cum quidam in ... pet...
informatum sanus(?) ... poleth(?) et
iaculis(?) ecto(?) ... mortuus est etiam
cum ... a terra ... usque ... no-
nam et cum suis apportatum ad se-
pulcrum cum ... reputent(?) sole(?) et ...
ctum est ob ut voveret se fuctum(?)

Ad sancti Stanislai tumulum confugerunt
sic et dum pro eo orassent promiserunt
se eum offerre et ad eum cereos panes et
[illegible] Ipsa vero mox votum
promiserant complevit et ipsum recepit
filiolum a morte. Infirmitas letalis
hunc sanabat. Cum quidam magister Jacobus de
Alzey? mittitur venisset Romam pro cano-
nizatione sancti Stanislai audiendi testi-
monia Tunc primus Cardinalis voluit ac-
cedere. Et factus est infirmatus usque ad mor-
tem. Tunc iniunxit [illegible] ad spacium ut
audiret eum responderet. Et cum [illegible]
tunc de cubiculo in qua iacebat ut
per cogitaret pia vota ad officium apparuit
ei sanctus Stanislaus dicens vigilasti. Ille
videns vigilo. Cum ille esset in [illegible]
at ille dixit quis es tu ille inquit
ego sum Stanislaus at ille dixit O sancte
[illegible] me sanasse ait ei sanctus Sta-
nislaus ut orat qui ego sum Stanislaus
Episcopus Cracoviensis In nomine domini surge
[illegible] surrexit et ascendit [illegible]
[illegible] ipse [illegible] cepit nar-
rare de subita mutatione Et procedente
[illegible] ipse cepit rogare ut canoni-
zaret corpus sancti Stanislai [illegible] sibi
[illegible] Cum autem ipsa [illegible]
[illegible] in [illegible] ut diceret [illegible]
tatem videntibus cunctis [illegible]
[illegible] rubeum vexillum in quo sunt

picta imago sancti Stanislai . Et tunc
instruxit ibi altare in honore sancti
Stanislai et statuit ibi vexillum
Sanctus Stanislaus fuit [illegible]
natione polonus de villa [illegible]
Sczepanowicze / sanctus fuit respectus
[illegible] ad [illegible] in sua [illegible]
[illegible] fuit [illegible] liberalis [illegible]
dignus [illegible] fuit electus in Crac[ovia]
canonicus [illegible] aut [illegible] [illegible]
vite [illegible] alios [illegible] [illegible] episcopo
electus est ab omnibus [illegible] [illegible] statim
[illegible] clerum [illegible] [illegible]
[illegible] corrigere [illegible] [illegible] sacer-
dotes / et incorrigibiles [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] aut [illegible] [illegible] || mercatori
[illegible] aut ampliare [illegible] [illegible]
emit villam a quodam milite Petro pe-
[illegible] Petro mortuo amici vo-
lebant repetere villam a sancto Stanislao
et [illegible] Regem [illegible] [illegible] || scien
[illegible] [illegible] ad [illegible] regis
Rex [illegible] [illegible] aut testes [illegible]
[illegible] aut villam [illegible] [illegible] testes [illegible]
[illegible] audebat [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] aut Stanislaus [illegible]
[illegible] [illegible] esse [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] a Rege [illegible] / [illegible] vellet [illegible]
[illegible] quem villam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ipse [illegible] ad sepulcrum

Cum pro clero illius peteret qui iam iam
erat ut ista terra per biennium Et flexis geni-
bus orat et dixit O domine Ihesu Christe / putas
in terra vacua est tua dignitas ea manife-
stare. Et post longas [illegible] et dirigat ad
ad reges et obtinuit sic suam heredita-
tem. Testes vero qui [illegible] equaliter timorem
non peteret [illegible] cognoscere illos de-
gitabat. Et post ea ait rex [illegible] impe-
rabo tibi [illegible] inter hostes filia ait
non [illegible] si [illegible] per me [illegible] cum ea-
de Polonie et [illegible] abiit per
hoc Rex Boleslaus congregat magnum
exercitum et expugnat Russiam / et post ea
effectus est [illegible] / et misserat illis re-
gnum et obtinuit regnum. Diu autem per-
[illegible] Morawiam et [illegible]
[illegible] subicit gladio [illegible] fecit [illegible]
[illegible] et reges [illegible] anno
est [illegible] ad [illegible] tamen [illegible] lege
te [illegible] arbitrantes [illegible]
[illegible] videre [illegible] delectabant
[illegible] / et aliqui [illegible]
[illegible] et nobiles audito hoc
redierunt domum sine [illegible] et cons-
[illegible] et occiderunt adulteros / et [illegible]
[illegible] uxores Rex [illegible]
[illegible] / et [illegible] hoc tamen [illegible]
[illegible] quod sine licencia abiissent in aliena
terra ipsum relinquentes / [illegible]
aliquos [illegible] aliquas [illegible]
do [illegible] aut [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] Boles

Aut retrahebat a crimine recta seu se-
ret hic undique sanctus stanislaus hortis se-
pius corrigebat eum sed videns in-
corrigibilem excommunicabat eum publice. Sed
audiens hec rex iratus misit
suos post sanctum crudeliter ut sanctum [illegible]
ipsum ibi etiam dum missam celebraret occi-
derent. Ille in capella [illegible] et [illegible] ca-
nina rabie [illegible] est [illegible] sancti
[illegible] que est in capella et
videns sanctum ipsum astare ad altare et divina
celebrantem. Tunc accepto gladio irruit
in sanctum ipsum sed divina virtute ter invadit
ter quo cadit tamen surgens excecatus ira
malicia accepto gladio percussit cere-
brum sancti caput eius [illegible] de
[illegible] misit lacerata sed ad corpus eius
et quidem ante membra sparsit per [illegible] in la-
tus [illegible] et aqua [illegible] et
volucribus. Omnipotens deus qui numquam
deserit suos [illegible] misit quatuor
aquilas que custodierunt [illegible]
at a corpus et celestis lux radi-
abat super singulas particulas corporis. Ca-
nonici vero [illegible] signa collegerunt particulas
corporis dispersas et composuerunt in [illegible]
et [illegible] cicatricibus corpus
sine vestigiis et nova [illegible]
[illegible] deo gratias et sepelierunt illud
ad ecclesiam. Post [illegible] annos
[illegible] deus ut
ostenderet [illegible] ad [illegible] populum

Ut sic visum reciperet. Cui predicator dixit
Deus per graciam [illegible] oculus
ab eo. Cum ille [illegible]. Et sic innixus
manum ad baculum exivit [illegible]
oculos quos tu [illegible]
ad [illegible] sepulcrum statim [illegible] illam
[illegible] cum baculum [illegible]
voce et puerum in [illegible] ad
sepulcrum sancti Stanislai. Cum esset
[illegible] est [illegible] quidam [illegible]
[illegible] accepit [illegible] et
[illegible] et [illegible]
[illegible] hungariam ut eum [illegible]
qui et fecit. Accepta [illegible] super [illegible]
[illegible] per [illegible]
[illegible] Cum [illegible]
[illegible] ait [illegible] est [illegible]
[illegible] illi [illegible] decepta et hanc
[illegible] hungariam per nos portanti
pelles [illegible] amica [illegible]
et vellet pelle [illegible] non invenit
eam et sic [illegible] equo ad [illegible]
[illegible] itaque [illegible] in [illegible] et me- vel [illegible]
ruerit [illegible] gradum et post mortem vitam
eternam ad quam nos perducat etc. In rogacionibus sermo

Multum enim valet deprecacio iu-
sti assidua. Iacobi v°. Nunquam
desperat homo quin deus eum exaudiet
in sua deprecacione. Primo debet vide- p°
re [illegible] ille cui [illegible] petit
deo. et maxime [illegible] et qui [illegible]
[illegible] exaudiet. Secunda [illegible]

cia est infecta morbis peccatis eadem
hec ubi sit deo omnis confaciendi facere
pura bonum et malum sunt ~~con~~ con-
traria et unum expellit aliud Anima
dicitur dicat pro ore Nemo potest duobus
dominis servire .i. vicio et ~~ve~~ virtuti Sic
cum celum et infernus non possunt esse in
uno loco nec terra deus et celum
20 in una alia Ergo ita eciam hic Ubi
hec bona intencio et bonum desiderium
Anima et Racio Bona volun-
tas est origo omnium bonorum et omnium
virtutum Ita mala voluntas est origo
est reatus per contricionem Nam valet dicit
quod infernus ergo arcet et dolor et forma
sue infinitus est maximus sequitur mor-
tem Item ergo qui afficitur et sentit in-
nari Nam infinitate eius sequitur con-
valescere sic et infernus .i. fetor quem hic
amicicia contricionem de eius dampnacionem
amaricie de amissione de offensionem
divina hec in se scilicet salutifera ea
hec si [illegible] fetor hic hec contricionem et mox
confundet in peccatis et eam impedit ea
et dampnat sic in celo hec in se sequitur
[illegible] mors in alia anima sic sicut
introducit [illegible] per delectacionem sicut
[illegible] per contricionem Et sic ergo presens
ordine est est unum .i. [illegible] [illegible]

et eque ipso mala vo-
luntas est origo omnium
malorum et nec omnium
viciorum

oratio est valde utilis ut testatur
Sciendum quod oratio ipsa flagella
divina a hominibus pellit et iram mi-
tigat. Primo dicit de ipsis dilu- po
vium nature. Primo dicit quod oratio fe-
nestram hominum purgat ... quando
Iudei fecerunt conflatilem vitulum
in deserto et adoraverunt ... Dominus
ait ad Moysen: Dimitte me ... est ...
... ... ut irascatur furor
meus super eos ... Dixit Dominum
... ... cum ... Deo
Moyses ... flagellavit ... ...
ut ... ... adeo ...
et nostrorum hominum ... ...
... super peccatores. ... ...
... et ... ... ma-
... ... quotidie clamat ad
... ... cla-
mat ... ... tuo precioso
redemisti ... sanguine tuo ...
... ... nobis ... ...
... ... sit ... ... oratio pla-
cet ... ... sanguis ...
et ... ... est qui ... no-
... ... ut purgat et ...
... ... si 2o
... ... flagellat ... oratio in-
... ... quod est magnum
... ... Iob ... ...

Unde ei apparet et tunc vincit ora-
cionibus gentilium et honorem. Unde dub-
itat ergo regem demonia. Se-
cunt ipsi in somno et oracio pro-
ficit ubique. Itaque sicut David orat semper
sicut David dicat. Unde quam oracio
grata et accepta deo ipsi plus illa
fit ad devocionem cordis. Bernardus dicit
et plus dum fuit vobis orare in
octo. Luc. xi. petite et dabitur
vobis [illegible] dat vobis plus quam orant
ut eorum peticio. Tercio plus quam du-
plici peticione. Sicut in libro Regum
Iosue petivit pro victoria dicens
Mandato [illegible] dum vene-
in regnum suum [illegible] commendat
signum illa hora claudet. Et
sic a deo dicit ad ista ora [illegible]
regnum. Item oracio sonorum [illegible]
est impugnacione. Item [illegible] stat in
loco vacuo [illegible] monet. Et sic [illegible]
[illegible]
quant in nube orant ad deum et
impetrabant ut sol et luna stete-
runt immobiles donec [illegible]
in unus [illegible] quod libet. orare [illegible]
ut vix signaret [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ios

odium vel iram in corde. Mathei
xviii. Si non dimiseritis omnia pecca-
ta que tibi facta est ab ipso con-
fratre orationem. Sic melius est te ma-
ledictionem. Unde dicitis et dimitte no-
bis debita nostra sicut et nos dimi-
ttimus debitoribus nostris. Oratio etiam Sed tu non dimitte ne cessa dicere
est magne dignitatis quia iste due
virtutes junguntur ei scilicet elemosina et
ieiunium. Oratio etiam multiplicat fructus
terre. Unde Elias iterum oravit et celum
dedit pluviam et terra fructum suum.
Qui cupit ut sua oratio volet
ad deum faciat sibi duas alas
scilicet ieiunium et elemosinam. Oratio etiam
aperit celum. Unde Stephanus orans
vidit celos apertos et Ihesum stantem
a dextris dei. Oratio ad preces Moysi
exsiccatum est mare scilicet illud rubrum
et aqua et divisum est in duodecim
partes ita ut filii Israel transierunt
illud pede sicco. Oratio etiam prolongat
vitam. Unde legitur in Ezechia rege et suo
[illegible] sua oratione impetravit a do-
mino spatium vite xv annorum. Unde
oratio sit orta a corde et procedat ex ore.
Unde ipsi qui ore orant et corde discordant
sunt simile ei qui loquitur
aliud et aliud habet in corde. Quando
loquuntur et oratio de corde et ore

Quando quatuor homines sibi habitant in una domo

Vel festo. Unde legimus in vitis patrum
quod abbas die quesierat a muro quo
tempore quatuor vitalis dicit et quis esset
presentes bone. Tunc dixit quod esset ille
simulet qui nesciret sibi placere. Tunc dixit
quod nimis placeret. Tunc dixit quod libenter
audiret loqui de deo. Tunc dixit quod li-
benter oraret et quando veritatem diceret.
Tunc oracionem ... ut audiret
sermo esset sibi acceptabilis et audi-
tum vacuum. Unde tempus capit me in
utilitate. ... iam me tenet per pa-
ciencia ... qui libenter audit de
me loqui ligat me. ... qui
libenter orat ducit me quo vult. Letania
quia ipsi oramus ergo et nos orare
debemus. Legimus enim in anno le-
item tanias maiorem in festo sancti Marci
et minorem tribus diebus ante ... prima
prima dicitur maior quia est instituta a papa
Gregorio maiore, et est a Gregorio in
civitate magna Rome ...
morbum. Secunda vocatur minor quia est insti-
2a tuta a minore Mamerto episcopo Vien-
nensi et in minore morbo. Letania est ro-
gatio. Prima legimus in vita sancti Gre-
gorii quod cum quodam tempore Rome ...
... est egressus cum aliis ...
ut ... inflixit et plurimos
deleret ... subito ...

Multitudo demonum cum dracone ma-
gno. Sed suffocati a fluctibus et ad litus
proiecti corrumperunt totum aerem sua pu-
tredine et fetore. Sic quod plaga pestila-
orta est ut etiam homines visibiliter vide-
rent sagittas celitus descendere. Et eos
percucierunt primo papam pellagium per-
cussit [illegible] et invasit plebem
ut plurimas domos relinqueret
vacuas. Quia ecclesia non potuit esse
sine rectore, Gregorium omnis plebs elegit.
Gregorius hic invitus in summum
pontificem, qui instituit quandam letaniam
et iussit portare ymaginem beate virgi-
nis marie ante processionem. Cum ymagin-
em cessit caligo et nebula et pestilencia,
celi serenitas aeris. Et audita sunt
angeli cantantes: Regina celi le-
tare, quia quem meruisti portare re-
Et sanctus Gregorius subiunxit: ora pro nobis
deum. Tunc aspexit angelum dei in ca-
stro Crescencii qui [illegible] cruentatum
gladium misit in vaginam, signans
quod iam plaga illa cessavit. Secunda
est instituta ideo quia apud Vien-
nam fiebant maximi motus terre
que evertebant multas domos et
civitates. Accidit autem in die quadam
quod ignis descendit de celo et combussit
palacium regis. Et alia multa mira-
bilia fiebant, sic quod [illegible]

Intrabant daemones in corpora ex
permissione divina intrabant etiam
in [illegible] et alia [illegible] qui
nullum [illegible] videbant per civitates // iuvenes
et per villas publice et devorabant
pueros et iuvenes ac mulieres viros et
mulieres. Quod cernens Mamertus
instituit [illegible] ieiunium cum
letaniis, et sic cessavit ista plaga.
Et etiam alia ut [illegible] quibus [illegible]
[illegible] et [illegible] morte subitanea
obiit. [illegible] igitur [illegible]
[illegible] istius plagae et [illegible] esse
[illegible] letaniam [illegible]
[illegible] instituit [illegible]
[illegible] et mox plaga [illegible]
[illegible] remota est. [illegible] debemus
[illegible] ieiunare [illegible]
primo [illegible] ut [illegible]
[illegible] magis [illegible] in vere
2o [illegible] ut fructus [illegible] multiplicet et [illegible]
[illegible] ut [illegible] in nobis
[illegible]
[illegible] in vere [illegible]
[illegible] sanguis ad libidinem [illegible]
quarto [illegible] ut [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
letaniis [illegible] crux [illegible] portatur
campane pulsantur et omnes sancti vocantur

vt sic demonu[m] fata fugiat. Nam
sic reges potentes cu[m] hostes regalia … [margin: p[ro] Greg[orius] …]
insignia vtz vexilla et tubas. Ita
xp[istu]s i[n] p[ro]pria eccl[es]ia campanas p[ro] tubis
tenet p[ro] vexillis ut sic hostes a[n]i[m]e
terreant et eciam vitam possideamus
ad quam nos p[er]ducat p[ate]r et filius

[illegible] Sicut dilexit valde Johannes [margin: Thema sequitur]
Similis [illegible] dicit deus et de ipso p[ro]pheta
Dauid in p[er]sona eius Similis factus sum pe-
llicano solitudinis. Pellicanus est avis
cui sp[eci]alis i[n]est ista na[tur]a [illegible]
cu[m] cognoscit nidu[m] pellicani accedit
et iugulat suos pullos et
occidit. Tunc veniens pellicanus i[n]ue-
nit pullos mortuos su[os] i[n] maximo do-
lore ponitur et cu[m] maximo dolore p[er]cutit
suu[m] cor rostro et spargit calidu[m] sangui-
nem suu[m] sup[er] pullos suos quo p[er]fusi statim
pulli [illegible] mortui reviviscunt et
hic pellicanus post mortem. Sic [illegible]
xp[istu]s est ille pellicanus et pulli eius sunt
o[mn]es christiani [illegible] est dyabolus [illegible]
vniuersos iugulauit et mortuos i[n]
a[n]i[m]a a dyabolo p[er] [illegible] peccata. Sic maximo
amore [illegible] p[er]forauit cor suu[m] lancea
et sic restituit nobis a morte a[n]i[m]e p[er] suu[m]
calidu[m] sanguinem que[m] effudit p[ro]
nobis et post mortem [illegible]. Sicut
legimus Johannis [illegible] In hac [illegible]

caritas dei in nobis quoniam misit vnigenitum filium suum deus in mundum
ut vivamus per eum. Non quod nos dile-
xerimus deum sed quia ipse prius dilexit
nos. Et misit filium suum propiciatorem
pro peccatis nostris. Deo gracias. Secundum Johannem
capitulum iii. [illegible] Nicodemo dixit. Sic

Feria 2a penthecosten In illo tempore dixit Jesus discipulis suis. Sic deus dile-
xit mundum ut filium suum vnigenitum
daret ut omnis qui credit
in ipsum non pereat sed habeat vitam
eternam. Non enim misit deus filium suum in
mundum ut iudicet mundum sed ut salvetur
mundus per ipsum. Qui credit in eum non
iudicatur. Qui autem non credit iam
iudicatus est quia non credit in nomine
vnigeniti filii dei. Hoc est autem iudicium quia
lux venit in mundum et dilexerunt
homines magis tenebras quam ~~tenebras~~ lucem.
Erant enim eorum opera mala. Omnis enim
qui male agit odit lucem et non ve-
nit ad lucem ut non arguantur opera eius
Qui autem facit veritatem venit ad lucem
ut manifestentur opera eius quia in deo
facta sunt. Johannis quarto etc.

Dileccio Christi [illegible] ad nos appa-
ruit specialiter primo quia dilexit nos
creaturam [illegible] Et David
primo omnia subiecisti sub pedibus eius oves

Et [illegible] vniuersalis est sicut dicit hugo Hugo
in persona cuiuslibet vnde glosa sponso anima
iniste cum te amauit et me / me fecit
propter te seruire tibi / vt tu seruiat illi qui
creat ille et te / et te propter se Si [illegible]
beneficiis valde seruandum (debetur) recipere benefi-
tatum redde caritate Secundo dilectio dei appa- 20
ret in eo quod plus dilexit hominem quam
angelos Ideo noluit assumere angeli-
cam naturam sed humanam Hic ipse dicit
probatur vnde [illegible] dicit esse [illegible]
filius hominis [illegible] magis
[illegible] [illegible] angelum / specialem
in custodiam Hic psalmus in persona angelis
suis mandauit de te vt custodiat te
in omnibus viis tuis [illegible] ma-
gna est dignitas [illegible] vt [illegible]
quod [illegible] deputatur angelum ab exor-
dio natiuitatis Tercio dei dilectio appa- tercio
ret in eo quod plus dilexit nos quam se-
ipsum ipse dicit Johannes xv maiorem
hac dilectionem [illegible] quam vt animam suam
ponat quis pro amicis suis Et ideo posuit Apocalipsis i°
pro nobis animam [illegible] et effusus dilexit nos et
[illegible] et redemit nos suo san- lauit nos[tri] suo
guine Et nunc [illegible] nobis [illegible] sanguine
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] valde [illegible] [illegible]
perat [illegible] statim [illegible]

In toto mundo / et per predicacionem ipsorum
dilatata est fides christi et pervenit
usque ad nos / Si quis expellit eum sub
penis agat penitenciam et inveniet iterum — inveniet
graciam / et recipiet eum unde Mathei VII
Si vos cum sitis mali nostis bona da-
ta filiis vestris dare / quanto magis pater vester
qui in celis est dabit spiritum bonum petenti-
bus se. Ipse enim est omnis veritatis / et quia
credentes eum sicut dignissimum [illegible]
[illegible] / Sed verum paraclitus [illegible]
vos docebit omnem veritatem / et in
primo spiritus tuus bonus deducet me
in terram rectam / est eciam consolator
noster / Johannes XIIII° Paraclitus [illegible]
meus et illum paraclitum dabit vobis
Nam sine eo sola est omnis consolacio
Si eum dimittis consolacio eterna [illegible]
est. Multos consolatores habui nam nullus
consolatus nisi spiritus ubi [illegible]
[illegible] consolacionis venit ad nos quia
Adam attraxit nos per avariciam et ipse
vivificavit nos per suam graciam / Adam
attraxit nos [illegible] et ipse [illegible]
nos per [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dabit ad martirium [illegible]
sustentasset una gutta sanguinis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sed Satan [illegible]

Margin notes: et ergo; dare; que ego mittam vobis; eum; ab [illegible]; [illegible]

vt innotescit virtus diligentis. Eundem
scilicet videbit in die iudicii quem modo
passionis [illegible] sine meditatione. Vnde
[illegible] videbit in illa die signa sue pa-
ssionis cicatrices vulnera et mortem
quia pro passione eius [illegible] peccatores [illegible]
ad infernum. Vnde si vis evadere eternam
mortem et dampnationem extunc dilige
deum toto corde et recogita frequenter
eius passionem ut sic merearis audire
illud dulce verbum venite benedicti patris
mei percipite regnum. Vel tale verbum quod
maria magdalena [illegible] quia desiderabat au-
dire vocem ex illa illuminabatur. Isaie Isaie
lx° Non amplius sol ad lucendum per die(m)
nec splendor lune illuminabit te sed
erit tibi dominus in lucem sempiter-
nam. Vnde nimirum si tunc sol non occidet
tibi quia ipse est clarior sole et luna et
non solum in anima sed etiam in corpore. Tunc
possumus dicere illud Isaie lxi° Gaudens Isaie
gaudebo in domino et exultabit anima
mea in deo meo quia induit me vesti-
mento salutis et indumento letitie circum-
dedit me. Ibi erit perfecta letitia quia tunc
deus [illegible] Apocalipsis xxi° absterget deus apoc
omnem lacrimam ab oculis sanctorum
et mors non erit ultra. Ibi erit dies
[illegible] diligunt tenebras [illegible] quia
[illegible] est lux que [illegible]

prima

homines plus dilexerunt tenebras quam
lucem. Prima lux fuit decalogi
i. decem precepta et qui illa impleve
runt non erraverunt. Unde legitur in pro
lucutia pedibus meas viii tunc [illegible]
mayses [illegible] mat et statim dilexe
runt plus homines tenebras quam lu
cem. Unde primi precepti fuit Non habe
bis deos alienos. Et ipsi statim fe
cerunt in deserto conflatilem vitulum et
adoraverunt dicentes: Hii sunt tui dii

Exodi

Israel qui te duxerunt de terra Egypti. Et
ideo percussi sunt xxiii milia. Exodi
xxxii. Sic hodie multi ho
mines sunt qui plus diligunt peccata quam
dei precepta. Unde precepit non fu
randum facies, non occides, non mechaberis
et tamen hodie sunt multi adultera et homici
de et hii omnes dampnabuntur nisi con

+ et post faciunt

teantur. Ideo quia plus dilexerunt malum quam
bonum. Secunda lux venit in festo nativitatis

2a

xpi de qua Johannes primo: Erat lux vera

+ omnem

que illuminat omnem hominem venientem in hunc
mundum. Et statim homines plus dilexerunt tene
bras quam lucem. Tercia lux [illegible] Johannis
xviii. Pilatus exivit de pretorio
ad Judeos dicens: Est vobis consuetudo
ut unum dimittam vobis in pascha.
Vultis ergo ~~dimittam~~ velle dimittam

Vobis ergo qui volunt xpm an Barra-
bam. Et volunt reorum liberare latro-
nem et interfectorem multorum quam salvatorem.
Hic ponit hoc multi qui liberius vo-
lunt sumere diabolo latroni quam xpo celesti.
Unde hic ebriosi, taxillatores, sacrilegi et
incantatores et omnes fautores iniqui-
tatum. Et hec omnia sunt filii diaboli. Unde
ipse dominus ait Johannis 8 Vos ex patre
diabolo estis quia opera eius facitis. Et ita
lux venit in mundum et dilexerunt [illegible]. De qua
canit ecclesia O lux beatissima reple
cordis intima tuorum fidelium. Contra multi
sunt qui diligunt plus tenebras vicio-
rum quam illud preciosissimum lumen. Primo
multi qui abscondunt suum peccatum
in confessione. De quo peccato sic dicit
Math. xii. Omne peccatum remittetur hominibus
qui autem dixerit verbum contra spiritum sanctum non
remittetur ei nec in hoc seculo neque in futuro.
[illegible] In sermone [illegible]
remissionem peccatorum [illegible] ergo qui contra
gratiam spiritus sancti peccavit remissionem
peccatorum obtinere non potest. Ideo in [illegible]
[illegible] dimissum fuisse sicut melchisedech
[illegible] non [illegible] non [illegible]
ad [illegible]. Et ista sunt sex peccata contra
spiritum sanctum. Primum [illegible] sancte
[illegible] ut qui mali ex [illegible] de
[illegible] sunt [illegible] appellado [illegible] tra

pm

Greg

2um

3um

4um

de confessione

5um

Et blasphemat eum sicut Iudei ex invi-
dia blasphemabant xpm dicentes In beelze-
bub eicit demonia. Unde Gre-
gorius: Quia enim electi in bonis operibus profi-
ciunt reprobi ad invidiam excitantur. Et talia
opera que vellet et imitari potest. Et quia
omne bonum procedit ex spiritu sancto ideo per
blasphemiat spiritum qui est sanctus dei. Secundum
peccatum est impugnatio agnite veritatis
Johannis xviiio Ego veritatem dico spe-
cies creditis in illa quia omnis veritas
est a spiritu sancto. Ideo qui impugnat veri-
tatem impugnat spiritum sanctum. Tertium est
obstinatio, i. mala consuetudo que ma-
xime viget in senibus moriturus. Quia
sicut omnis bona consuetudo est a spiritu
sancto sic mala est contra spiritum sanctum. Quartum est
presumptio de bonis operibus sicut multi
presumunt de indulgentiis et peccant
liberius. Et quia omnis indulgentia
et omnis confessio est a spiritu sancto ideo
qui presumunt de bonis operibus et peccant
ideo peccant in spiritum sanctum. Quintum est
~~impenitentia~~ impenitentia cum quis
non vult penitere nec converti. Nam quia
omnia procedit a spiritu sancto qui facit
animam penitere in spiritu sancto. Ideo
tales a talibus peccatis et ideo peccatis

Spiritum ut nos visitet sua gratia
et custodiat nos ab huius mundi tam
in anima quam in corpore ut possimus nostram
vitam finire et in eternum gaudium
possidere in regno celorum. Ad quod nos
Amen dico vobis. Feria vi festum — ffe 3a pente
Est enim aliquid vetatur cor dum
venit fames tribus diebus cunctis. Et dixit
David absciso uni duci / iussit inqui
tatem in eum a me / quia peccavi nimis
~~si eligo famem pauperes et tu solus pau~~
~~pertus et lamentatis~~ / Salvatoris aut iussit
dus ad eum prophetam Gad portante ea sen
tentia ut propria ponit. Domini dixit
ad David. Elige quod vis aut septem
annis veniet fames in tuo regno
aut tribus mensibus strages / tui vero
persequentur te / aut tribus diebus erit pesti
lentia in populo tuo. Et ait David co
arctor nimis. Si eligo famem pau
peres desperant et tu solus ~~pauperes~~ fi
et divites. Si vero eligo victoriam et
supplicium exercitus et tu meus anima
[illegible] fortissimi. Eligit quoque
plagam sibi et plebi sed pestilentiam
et sic [illegible] tamen pestilentia
quae desevire usque ad horam prandii
mortui sunt extra Sion lxx milia

virorum. Cum autem angelus extendisset manum
ad iherusalem ut eam disperderet et staret cum
evaginato gladio vidit eum david
et clamavit dicens Ego sum qui peccavi q̃ pastor
et inique egi. Isti autem sunt quasi oves quid
fecerunt. Obsecro ergo vertatur manus tua
contra me et contra domum patris mei. Et misertus
ai et dominus ait ad angelum sufficit contine nunc ma-
num tuam et statim cessavit plaga. Sig-
nificat David sic quemlibet pastorem spiritu-
alem scilicet prelatum. Nam sicut David
paratus ~~erat~~ fuit mori pro populo sibi subdito
Ita etiam tenetur quilibet pastor spiritualis. Primo
debet paratus esse pati pro sibi commissis. Secundo
contra hoc est contra illos qui quandam necessitatem nil
curant. Ubi est animus miseri. Isti hoc
quia non sunt veri pastores sed sunt
fures et latrones. Ideo qui non intraverunt
per ostium in ovile ovium sed ascenderunt
aliunde. Sic testatur dominus dicens in hodierno
evangelio dicens sic Mathei
In illo tempore autem dixit Jhesus. Qui non
intrat per ostium in ovile ovium sed
ascendit aliunde ille est fur et latro.
Qui autem intrat per ostium pastor est ovium.
Huic hostiarius aperit et oves vocem
eius audiunt et proprias oves vocat no-
minatim et educit eas. Et cum proprias oves
emiserit ante eas vadit et ille cum

sequuntur quia sciunt vocem eius. Alienum
autem non sequuntur sed fugiunt ab eo quia non
noverunt vocem alienorum. Hoc proverbium di-
xit eis Iesus. Illi autem non cognoverunt
quid loqueretur eis. Dixit ergo Iesus iterum
Amen amen dico vobis quia ego sum
ostium ovium. Omnes quotquot ante me vene-
runt fures sunt et latrones. Et non au-
dierunt eos oves. Ego sum ostium
per me si quis introierit salvabitur
et ingredietur et egredietur et pascua
inveniet. Fur non venit nisi ut furetur
et mactet et perdat. Ego veni ut vitam
habeant et habundantius habeant.
Qui non intrat per ostium in ovile
ovium ille est fur et latro. g. d. q.
[illegible] xxiiij. filii hominis et non ope-
quia non tollet bona vitam non dili-
git deum et non obedit ei. Ille non est
xxiiij. Sed et fur qui aliena vult habere. Simili-
ter [illegible] latro qui occidit quod vult furari re-
gnum dei per mala exempla in quibus ma-
net. Sicut [illegible] dicit. Deus [illegible]
est per [illegible] in illo non dubitat. Ille
[illegible] [illegible]. Et [illegible] nota in
[illegible] [illegible] ovile et ostium
[illegible] est [illegible] [illegible] ovile est ecclesia
[illegible] [illegible] pastor est [illegible] [illegible]
omnes xxiiij. Ostium est baptismus

deo non damna-
bi[illegible]

iohn

hospicium est suscepturus. Unde sicut cho-
ristus intravit in hospicium in domum marthe ita
debet anima [illegible] ultra [illegible] per fidem et bona
opera. In hospicio enim sunt quatuor parietes scilicet
timor [illegible] et due columpne a de-
xtris et a sinistris. Iste quatuor parietes sunt
quatuor virtutes per quas christianus debet
salvari. Timor in hospicio est paciencia
prima sicut timor [illegible] calcatum pedi-
bus sicut homo qui esse pacientis. Quartus
pes [illegible] humilitatis [illegible]
qua deo exaltatur et in celo colloca-
tur. Due autem columpne a dextris et a sinistris
designant castam vitam et [illegible]
tertia sicut [illegible] istas duas columpnas
[illegible] casta vita et [illegible]
[illegible] in domo [illegible]
2m [illegible] requiret. Item [illegible]
[illegible] pastor est [illegible] sunt omnes
peccatores iudei heretici et eciam mali
christiani qui moriuntur in mortalibus peccatis
Unde [illegible] est [illegible]
ad mortem [illegible] quo [illegible] quis [illegible]
Et quia christiani [illegible] maiores
[illegible] iudei et pagani. Et sic
[illegible] sicut voluntatem domini
et non fecerit vapulabit plagis multis
[illegible] permittitur. Unde [illegible] in [illegible]

Omnes greges ouium quia in pluuie su
tempore et yeme sunt extra sed et pa
gani Item eciam in ambobus dictis
duobus tempore calor magnus tunc
stant compresse et una super aliam
iacent Racio quia ex una parte autem
Albium frigidum Sic erunt dampnati
compressi Sicut dicit Mathei xiiio Col
ligite zizania et alligate ea in fa
sciculos ad comburendum Sic et dam
nati compressi in magno igne sta
bunt et unus ab alio declinabit Et dam
dampnati stabunt in magno frigore
separatim in penis Item eciam mori [illegible] thema
tur quod est frigus sic stant sepa
tim Sic eciam dampnati stabunt
et sedebunt dentibus sicut oues sic
stabunt Zacharie xiio plangent
terra uniuersalis familie et familie
seorsum sic stabunt Tunc pro plangent
familias [illegible] pro [illegible] pro [illegible]
[illegible] Et [illegible] quod [illegible]
[illegible] lauans capit et tonsis oues
mittit ad pascua Sic eciam oues
[illegible] dimittat qui lauat [illegible]
[illegible] et [illegible] quia [illegible]
[illegible] et sic [illegible] ad [illegible] pascua
Eciam [illegible] pastor [illegible] in [illegible] pro

Job
2m
primo
Re
tac

transeunt ad aliud sic etiam in inferno
sunt duo prata unum pratum frigo-
ris aliud caloris anime peccatorum damna-
te que fuerunt aduste in prato ca-
loris transibunt ad pratum frigoris et
iterum de frigore ad calorem. Unde
Job xxiiii° Transibunt ab aquis
niuium in calorem nimium ut sic
augmentetur eorum pena. Tam dura
est flamma caloris. Ubi sunt superbi
[illegible] principes qui boni et iusti tam
seculares quam spirituales qui sicut
hic refulserunt a quo [illegible] [illegible]
ut sol et [illegible] [illegible] Ludowicus [illegible]
[illegible] augustinus [illegible] et alii sa-
ncti qui contemptauerunt [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] sunt [illegible]
et [illegible] [illegible] Ubi sunt mar-
tires [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sunt [illegible] [illegible] qui tradide-
runt corpora sua ad supplicia et cer-
tantes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] capillus
non periit de capite eorum. Ubi sunt omnes
sancti [illegible] [illegible] [illegible] sunt
caritatis quia dilexerunt deum toto
corde et reliquerunt omnia propter deum

Quia eos computavit omnes illi qui
dereliquerunt sua bona propter deum
et secuti sunt eum in paupertate / Unde
tamquam promittit deus in ewangelio dicens
Amen dico vobis quod omnes qui
reliquerint patrem et matrem domum aut
agros propter nomen meum centuplum
accipient / et vitam eternam possidebunt
Mathei xix dicit glosa super illo Sci
quod cognoscit quod est una deli sui
lexerit vos videlicet Unde refri
eis quod caritatem / Ideo non cogno
scit in iudicio fatuas / Dicit enim ad eas
Mathei xxv o / Amen dico vobis nescio
vos / Quod exponit / Crisostomus / pater
cognoscit filios suos per similitudinem
suam / Et hoc in hiis trahit amice
Rex cognoscit suos milites per pe
xilla et arma / pastor cognoscit
suas oves per signa / Magister cognoscit
suos discipulos per doctrinam suam / Ergo a
non cognosco vos ut pater filios quia
abiecistis meam similitudinem / nec tamquam
rex suos milites quia non habetis meam
armaturam / nec tamquam pastor oves quia
signum bonitatis et humilitatis amisistis / nec tamquam magister discipulos quia non
secuti estis meam doctrinam / ut dicit glosa /

Cris

contra hec dicit prov. primo . Vocavi vos
et renuistis me extendi manum
meam et non erat qui aspiceret
despexistis omne consilium meum . Ego
quoque in interitu vestro ridebo . Dicere etiam
sunt quidam statu spirituali congrega-
torum videlicet et regularium . Ita scilicet
[illegible] . Isti presumunt [illegible] ob delec-
tationem aut superbiam ut vivant volupt-
uose et otiose . et non laborant
in suo statu predicando orando le-
gendo [illegible] etc . qui se faciunt ypo-
critas et latrones . Et congregati sunt
[illegible] causa libidinis et ubi
[illegible] plebis . et in hoc illi qui pro di-
vitiis [illegible] facere nichil [illegible] s-
quibus non est [illegible] plus . si non peni-
tuerint [illegible] sempiterno o-
[illegible] . et etiam videtur si ei [illegible]
ut faciant propria voluntate et hoc tan-
tum ut [illegible] aut qui [illegible]
corrigat . et ut se ad libitum co-
medat aut bibat dormiat . aut
sua lingua laxant male [illegible]
in ordine . aut si videtur servant
nec castitate ut laudabiles ab ho-
minibus ut non corrigat a vitio ut

querunt propria voluntate et ne querunt
tedium ista educatorum predonum / Rece-
perunt mercedem Quod dicitur si se compe-
tacet et quia sua vita durat in gemitu
ut se possit per hanc vitam vivere in
celo beati est qui requiescit / ad quam
Quarto mala vel est ubi Johannes
xiiij° capitulo Valencia dicit Et
cuius [illegible] sine potu est vinum
mortiferum / talia ubi admixtio
nec potum dat aditum ad membra Sic
etc ubique [illegible] corpus Christi sumitur
sine dulcedine verbis electorum / hec est
mortiferum Sic testatur doctor in
pastorali dicit ubi sumit [illegible] tales de
de indigno sumunt prout magis
in damnationem quam ad salutem / Quod
hec [illegible] in [illegible] et hic et postea
dum [illegible] [illegible] ante [illegible] ad
prout ad solum appetit temere
manibus pedibus et capite Contra etiam
et Richardus cum personis timo-
rati et sumunt indigne sacram
communionem [illegible] spiritum
dum et corpore [illegible] corpus Christi est
mors malis / vita autem bonis [illegible]
hec Johannes xvi° cum [illegible]

hunc panem sed digne vivet ineternum
Nam per cottidianum panem nutrit
corpus. Sed iste panis celestis nutrit
spiritum anime. Et hic ad mensam appo-
nitur sumpta ferula sed medicinalibus
sapiunt sibi dulcem panem. Ideo
sic ergo est mirabilis qui ad minus semel
est in anno paratus dicitur non satiat
celicos pane qui est verus cibus sed
lis ut patet Johannis sexto capitulo
In illo tempore D. I. S. D. et turbis Iu-
deorum. Caro mea vere est cibus et
sanguis meus vere est potus. Qui ma-
nducat meam carnem et bibit meum
sanguinem in me manet et ego
in eo. Sicut misit me vivens pater
et ego vivo propter patrem. Et qui ma-
nducat me et ipse vivet propter me. Hic
est panis qui de celo descendit. Non
sicut manducaverunt patres vestri manna
in deserto et mortui sunt. Qui ma-
nducat hunc panem vivet ineternum
Nemo propter sunt insignata verba
quod non videbat apparere cum ipsis
sed Christi comparacionis quod et laudat
Johannes 10 dilexit nos et lavit a
peccatis nostris in sanguine suo balneum
in ipso sanguine celo ipse qui est

Perizomatus ad columpnam virge
lis flagellis non ad delectationem sed
ad hoc magnum dolorem / ipse
primam [illegible] [illegible] cum calibus
sanguinem / Et locus aspersus [illegible] ama
[illegible] lacrimas / Et [illegible] multa sunt
[illegible] a peccatis / qui mergunt se ipsos
ad [illegible] peccatorum / Et accepimus sed in
[illegible] corporis [illegible] in [illegible] communione / [illegible]
sic communione corporis [illegible] potest magnum
[illegible] de [illegible] / primo propter institutionem
qui illud instituit / Secundo propter imaginem
fidei quam dicit [illegible] [illegible] in hoc sa
cramento / Tertio propter magnam [illegible]
tatem illius quod digne sumit / Primo 1o
sic communio habet magnum propter insti 20
tutionem / Cristus polus instituit [illegible]
[illegible] / Iste magnum est / Et tantum [illegible]
[illegible] dilexit sed suum filium quod dat 20
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 20
sanguinem / Et ipse fecit hec nos
[illegible] magna [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
et sanguinem in [illegible] sine [illegible] Lumde
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] magnum propter magnam fidem
quam dicit [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] 20

Augustinus

ratio

Nam omnes sensus corporis obstat
circa sacramentum. Nam oculus videt
albedinem panis, manibus tractatur
panis, auditur auribus fractura panis,
odoratur panis, et ore gustatur panis,
et tamen ibi iam non est substantia panis sed
verum corpus Christi. Et hoc est quod dicit ut
sanctus Thomas [illegible] [illegible] Crede
[illegible] [illegible] posse et [illegible] est tibi
impossibile credere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in capitulo illo videtur [illegible]
fuit fidei [illegible] [illegible] ordine. Tal[illegible]
hic [illegible] dicat magnus [illegible] [illegible]
[illegible] utilitate [illegible] [illegible] illius
[illegible] fuerunt / sunt plures [illegible] vita
[illegible] indigne [illegible] / sunt plures
[illegible] mortem. Ideo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sit [illegible] in mortali peccato. Nam [illegible]
qui indigne accedunt [illegible]
[illegible]. Nam quanto est [illegible] [illegible]
plus / tanto est [illegible] [illegible] quanto
[illegible] [illegible] corpus Christi / tanto peiores
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sumunt
[illegible] mali [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Mors est malis vi-
ta bonis [illegible] [illegible] peiores

Iudeis dicit cum a Iudeis nunquam cruci-
fixissent ihesum si eum dei filium ve-
rum agnovissent. Et tamen sunt
peccato quia in hoc sacramento corpus ver-
rum et tamen susceperunt illud in mor-
talibus peccatis et crucifigunt dominum
denuo. Item non attendunt peccatores se-
cundum quod sunt sanctificati in pre-
[illegible] hic. Item consulti ab ecclesia
in [illegible] et tamen sumunt et non cre-
dunt tangere [illegible] [illegible] dei. Quod
ergo peccatores [illegible] accedere. Ita imi-
guntur [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
dit [illegible] [illegible] et lex [illegible]. Ideo
quia viderunt [illegible] [illegible] sunt
ta cor. x. Hec ergo talibus [illegible] hoc
beat doctrina apostoli dicentis probet
autem se ipsum homo etc. Primo quia pecca-
tor est dignus. Nam si quis [illegible] primo
[illegible] [illegible] [illegible] in quo [illegible]
[illegible] [illegible] si est [illegible] an non [illegible] 2o
[illegible] si vult accipere corpus xpisti [illegible] si
est dignus et primus in fide [illegible] [illegible]
[illegible] si est [illegible] a peccato [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] si etiam [illegible] [illegible] [illegible] et 3o 4to
[illegible] si est devotus et [illegible] [illegible]
[illegible] si est vere [illegible] Nam si [illegible]
vult [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Bonum vaucellarium et bonum vetus
vecitis notat bonam voluntatem
et affectionem intellectiuam affectiuam
pacibilem quia sicut bonum et fidelem
confessorem replet celo sicut malum
sic mali replet infernum. Ideo quilibet
debet se preparare dicitur. Isaie
dulcis effunde cor tuum sicut aquam
i. confiteri peccata tua fideliter et non
tamen in medietate sicut in morsella. Ideo dicit
effunde sicut non vinum vel medo.
illius sed dicit sicut aquam quia cum lac
effunditur remanet in vase color al-
bedinis. Sed vinum tunc remanet ibi
fermentum et fex. Et si medo tunc
remanet sapor et odor. Sed aqua effu-
sa ibi hoc vas manet mundum. Ita
tu debes omnia de tuo corde sicut et
per omnia peccata ut ibi non remane-
at mala voluntas aut mala
consuetudo. Quia ubi est bonum confes-
sio que ... et facit mollem cor
de durum. Humiliat temptationes
carnis unde et diabolum terret in sua
laqueos concussit. Purgat animam a pec-
catis mortalibus et venialibus et
dilectus attendit cor ad amorem
dei reformat hominem in fide. Est
salutis ante et tarde consolat hominem

Isaie

In bono proposito / ut legitur ab aug
Et offert eciam iusticiam Si ergo vo
lueritis digne accedere ad nostram for
mam hostie circa ut videtis hostia
est alba et dulcis tenuis parva
rotunda et non fracta Ista debetis
esse albi i. mundi ab omnibus pecca
tis dulces i. misericordes et non ira
cundi / tenues i. moderati in cibo
et potu et sompno parvi i. humiles
et non superbi / rotundi i. perfecti et
non infra ad similitudinem dei / et debe
tis non fracti i. non avari sed largi pau
peribus / sicut sal fermat sic quod dicit
hic quidam doctor ut narrat augustinus
Legitur quod mulier concepit i. recc
perit in hominibus vini potu amaro
tia infirmitatis / Et si aut ego
dico ego excusare se est forte / vbi fide
liter legimus de quadam fideli
quod ... cum unitate spiritu sancti
ad eam domino in die pasce et
intrare ...
chia ... et psalmi audiebant vo
ce in ... non ... dal
timibus ... ad ... et aute
...
et ... et audiebant ...
... et ... ...
no

puerum et vocavit in se dictus puer
beata est nobis Judeus dictus clamavit
dicens volentes ire in domum suam
Et statim assunt ei dicens in cli-
banum ardentem ideo tecum qui dixit
ignis etc in ipsum intravit puerum dictus
Judeus magis iratus rediit ad ecclesiam
Et posuit illum puerum in ore et statim
resultavit plorare Et commisso abs de-
posuit tecum flavit Et ... ipsi
clamavit Judeus fecit fundari in clausi-
tas et expellunt puerum tunc au-
divit verba dicta de filia dei dicit
iste Et ... vellet de ipso ire de-
inde dicit vadam tecum et ... domi-
ne te Judeus statim magis in domi-
nus et habere nomen ... natal
et gestans rem et petivit ut ipsi
vocaret ... peccatori omni domini
vobis ... dicte ... et
postulavit ... ... posuit
illam rem ego ... ... cum
processione ad illam fenestram et effodit — gesta
eam et posuit ad locum ... ...
// tunc audivit ... dictum de celo
affirmavit Et ... venit angeli
et accepit ipsum corpus et asscenderunt
... in celo ad dulce canticum ...
celeste ... ...

ad deum et meruerit eterna vita
ad quam nos perducat pater et filius

Prima indulgenciarum in festo
S[acri] Concilij Basiliensis gloriosam
ad festum corporis xpi et per octavam
eiusdem festi. Primo qui vigilia ieiu-
nat festi corporis xpi obtinebit centum dies
indulgenciarum. Item qui interest primis
vesperis quadraginta dies. Item a ma-
tutino totidem dies. Item a missa toti-
dem dies. Item a prima tercia sexta no-
na completorio a qualibet horarum centum
dies et viginti. Item qui comunicat
de corpore xpi centum dies. Item qui interest
processioni isto die centum dies primis
istarum indulgenciarum in summa 23
Lo dies. Item singulis diebus octave
a primis vesperis ducentos dies [illegible]
simul dierum. Item a matutino totidem
Item a prima tercia sexta nona et co-
mpletorio per xl. Item qui vadit re-
verenter cum sacramento corporis xpi
ad infirmum ducentos dies
et quando sine lumine vadit centum dies
obtinebit. Item presbiter qui legit
vel parat missam infra octavam corporis xpi
[illegible] tractat obtinebit centum dies
Et iste indulgencie sunt date a summis
pontificibus [illegible] Urbano dicto

Articuli pertinentes ad [illegible]
Heretici
Periuri
Incantatores
Crematores
Sacrilegi
Usurarii
Raptores decima[rum]
[illegible] solventes
Decimas
[illegible] seu [illegible] aplici
seu [illegible]
Violatores ecclesiarum
Predones
Inobedientes ecclesie
Non solventes
[illegible]
[illegible]
non [illegible]
professi
Scismatici
Apostate
Excommunicati
est Falsarii monete
Falsarii ponderum
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Violatores
festorum
[illegible]
[illegible]
a [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Lusores taxillorum
[illegible]
[illegible]
Fractores voto[rum]

a martino papa / et Eugenio papa
et sunt a prelatis per concilium Basi-
liensi. Item indulgentiarum missa sancte
pugnis diebus 13. J. 6. verbalis papa
xxx omnibus vere confessis ipso die festo
et per totam octavam a primis vesperis
a secundis vesperis a missa a matutinis [illegible]
[illegible] Item papa Za [illegible] ... a pre-
torio a quibus istarum horarum xl dies
Martinus papa quinctus / a Eugenio in
alio prio [illegible] confessio [illegible]
a vesperis / [illegible] [illegible] pl-
[illegible] / [illegible] x' [illegible]
portat / qui [illegible] [illegible]
[illegible] aut [illegible] illud [illegible] ve-
[illegible] [illegible] dies indulgentiarum
Item martinus a missa a primis ve-
sperarum [illegible] dies indulge-
ntias / [illegible] ipso octavam [illegible]
[illegible] a martino a missa et a
primis et [illegible] [illegible] [illegible] quot
[illegible] Za [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] x' ad [illegible]
[illegible] / Eugenius papa dedit et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] /
E[illegible] [illegible] [illegible] quando
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]

xv dicit ipse christus ad apostolos Ego vos e-
legi de mundo Crisostomus ad omnes
sacerdotibus dicit Ego vos elegi de ple-
be et posui vos ad talem dignitatem
ut castis nec lacerati in pecunia sed
ut casti et docti et sanctitate affecti
Sequitur sanctitas de qua dicit Augustinus Re-
tollis sanctitatis dei [illegible] sanctitas
animae quae salvat / quia tamen legitur
vero xij recedunt / nec duo ut legi-
tur / Sed nec per tres sanguine ad offe-
rendum quia sanctitatem proprio elegit
deus sacerdotes ad quos [illegible]
[illegible] maius in sacerdotes
Et dicitur vas electionis sicut legitur
De anania qui quidem paulum
actuum ix / vas electionis est mihi iste
ut portet nomen meum coram regibus
et principibus / Sicut enim nemo fundit
preciosum liquorem in vas corruptum
et corruptum / Ita christus nequaquam confert
[illegible] deus talem dignitatem et potestatem
consecrandi sacerdotium nisi eis [illegible]
Item sicut rex ponderat [illegible] vigilia
in qua voluit [illegible] nouem
[illegible] / Sic ipse voluit [illegible]
sacerdotes in quo ipse voluit [illegible]
[illegible] [illegible] aut dicere sed

Augustinus

Sed forte xx aut triginta vel plu-
ribus aliis Sed ibi pater dictum est
vas electionis dei Augustinus Paulus est
vas electum Et non solum electione
gratie sed ut secundum electionem etiam predica-
tionis Bernardus O venerabilis dignitas
sacerdotum intra quorum manus filius
dei incarnatur velut in utero vi-
rginis Sed cum ipse dixit apostolis sic
et sacerdotibus dixit tamen vos glori-
ficat vel vocabit Iudicium quicumque est
ille Zacharias qui vos tangit
[illegible] pupillam oculi mei Ieronimus
[illegible] est [illegible] qui laudat
in facie flagellat in recte Bernardus
vere quicumque hominem laudat pelli detrahit
et vituperat Sed sacerdos non debet
erigi in vanam gloriam quod deo
aliquid dignitatis et excelle-
ntie dixerunt Et Bernardus Christiana
laus quecumque dignitas non tan-
tum [illegible] non hic magis honor
Sed etiam magnum onus et tanto an-
gustior alia tanta casus gravior cum
ad [illegible] et dignitatem
ac potestatem preditum Sed super ista va-
Ego vos elegi de mundo et posui

Augustinus

Qui vos honorat me
honorat et qui vos audit
me audit et
qui vos spernit me
spernit et qui me spernit
spernit a patre meo
Et etiam apostolus dicit

tangit

Super Matheum

Bernardus

Ieronimus

Iohannes vo

vos ut eatis et fructum afferatis et
fructus vester remaneat / Dominus Deus
honorat statum sacerdotum super alios
in statu terreno / Primo sanctificando
[illegible] ut filius ei offendat [illegible] Primo
Sola est damnatus [illegible] / Tangere 4 Nolite
[illegible] meos et in prophetis meis noli-
te malignari / [illegible] cum tangit
sacerdotem vulnerandum sicut Iudei
qui xpm vulneraverunt et crucifixerunt
[illegible] tamquam [illegible] est sacerdos / [illegible] omnibus
honorandus sacerdotes non solum boni
sed etiam mali / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et
custodiunt [illegible] [illegible] aliquatenus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] sacerdos est honorandus
quia officium eius [illegible] [illegible] laudat
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sacerdotem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] sacerdote [illegible] est [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] est [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] — cum mandata
[illegible] aliquem [illegible] [illegible] in libro

Et non faciunt sic. Et forte si caperet
et sua tempestas ubi legerit in
libro celestis vite / et in speculo deitatis
ut male fecerit / etiam non primo tem-
derunt. Quid mirum de sacerdote
ex quo superiores eius adam peccavit
in celestibus deliciis. Et quomodo pe-
trus cecidit in scola christi. Unde Ber-
nardus est de superbia loquens. Cum con-
dus primus peccat peccatum suum
[illegible]
primo [illegible]
in sua conscientia et ne torqueret in
fundo doloris. Nam beatus petrus peccatum
suum amplius non commisit / sed stetit fe-
liciter / et animat alios ad spem venie
2o ut sacerdos esse velit [illegible] fra-
gilitatis / ut sciat compati peccatoribus
et esse eis misericors. Quia dum sacerdos
nimis peccaret peccatorem primo agno-
vit et deinde forte caderet
in desperatione. tertio ut peccator vi-
dens talem sacerdotem non vereatur
nec timeat confiteri sua peccata. Exemplum
Ergo peccator et tu peccator confiteris ergo
tu peccator michi peccatori. Quia ibi primo
verbo me confiteri mea peccata / cum me

etiam sacerdos peccatorum. Sicut cum confitetur
angelo esse peccatum non nosset. Tertio pro
ut omnes peccatores venirent exemplum ad
apostolos ut de petro et mattheo. Quarto
[illegible] aliquando cum sacerdotibus ut
per eam amplius deo servirent ut sciant
comparati peccatori / ut peccator non verecundetur
illis confiteri / et non desperet de venia.
Quinto commendat deus sacerdotes simul 20
quia dedit primo [illegible] premium
[illegible] commendat oblationes [illegible]
[illegible] quod deus dedit eis suo [illegible]
[illegible] cum dicat Johannis iiii° Ego
misi vos metere quod non laborastis alii
laboraverunt / et vos in labores eorum
introistis. Quod alii cum magnis la-
boribus acquisierunt hoc vos simul cum
gaudio. Sed aut quilibet fictam confes-
sionem aufert sacerdotibus condempnabitur
[illegible] et [illegible] forte [illegible] Jco
[illegible] contra [illegible] de oblationibus
quas [illegible] offerunt deo pro suis
peccatis [illegible] non [illegible] ex [illegible]
[illegible] condempnabuntur imo
[illegible] commendat [illegible] in [illegible]
[illegible] regibus et principibus
[illegible] dicunt [illegible]
cum commendat non [illegible] a laicis

nota

Sed etiam a potestate. Unde Concilium
Carthaginense sextum statuit quod clerici
in criminibus laici respondentes non iudicat
penitentie statui. Ergo primum presbiter
honorat vir sacerdotem in spirituali
statu positum. Primo quia accepit a
primo potestate super alios, quos Christus
sunt petro celum aperire. Math. xvi°.
Tibi dabo claves regni celorum. Secundo
quia potest infernum claudere. Unde ibidem: et por-
te inferi non prevalebunt adversus eam.
Tertio auctoritate precedendi. Quarto quia po-
testate culpam remittit. Johannis xx°. Quo-
rum remiseritis peccata remittuntur eis.
remittuntur eis. Secundo honorandi
est in statu penali, quia debet esse
potestas sed virtute officia, sicut sanctus
hic cum passione inundat celum et ita
semper in suffragiis confert, alias contemp-
tus. Tertio debent omnes reverenter
honorandi esse in exaudicione
sed precise quibus a verbis ...
...atur quia ex verbis
... ut dicit super ad
... et illo furet salva
bit eum in infernum et abiciabit
eum ... et si in ... dimittet
et ... sacerdos ... et tenet.

hemcto

orac' p(ro) sp(iritu) sco. Deus dicat memento do-
mine fidel(ium) [illegible] Deus Grac(ias)
et quattuor domini et unigeniti
est una dei trinitas unus constant-
tia iustitia qui ad unum venit
dnus [illegible] opera aut unus p(ro)cessus
quisque aut ad tunc unum dici le-
vabo de penis purgatorij Et intra
se liberantur infinite anime sicut
legimus de sancto martino q(uod) in die
sue festiuitatis tota die fuit libera-
re quot animas in illa die ad
unam missam provenerat Unde
etiam legimus quod quedam anima exam-
debat in purgatorio q(ue) per xl an-
nos ancillis puer nasci debuit in
una prima missa debuit liberari
Aliud exemplum [illegible] quedam mulier
que [illegible] se sentiret [illegible] sicut
cum sacerdos celebrat xiii in [illegible]
[illegible] Et et beata virgo [illegible] cum domino
[illegible] in sero [illegible]
[illegible] sub [illegible] est in [illegible]
[illegible] generat sacerdote ista
[illegible] non aufert unus [illegible]
signum sacerdotij [illegible] statu
[illegible] excepta sola singularitate
sacerdotij [illegible]

Grac

tuo

telesti

tae eterum

Mouit hoc abscisus est ab uxore
/ que tali parte [illegible] secunda die / autem
dum reuiuisceret / non tamen redit ad
primam si posset aliam ducere / Longa per
[illegible] soluitur ad mortem est
ergo / si post [illegible] monet et ea die
sepulta [illegible] anima resurgeret [illegible]
[illegible] [illegible] eius [illegible] /
[illegible] ordinacio [illegible] pro [illegible] sunt [illegible]
[illegible] dei [illegible] et [illegible] paulo [illegible]
ut [illegible] ego [illegible] illic [illegible] et [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] dei elegit [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] / ut sit [illegible] /
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] /
[illegible] nos [illegible] [illegible] / et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et etiam
nos [illegible] / ut [illegible] digne offerat
[illegible] [illegible] salute et felicitate
[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] /
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] in die
nouissimus audire illam vocem / que
ait [illegible] [illegible] / venite benedicti [illegible]
[illegible] [illegible] regnum / ad quod nos
Sicut cum mulier [illegible] [illegible]
prima ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] uel si [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]

prima
[illegible]

profuit sibi unius auditio misse. Gregorius Gre(gorius)
[illegible] audio exaudire [illegible] orat
uel plus [illegible] in confessione [illegible] misse
Ambrosius [illegible] augustinus misse Ambro[illegible]
opera [illegible] ad sanctum et ad [illegible]
[illegible] non [illegible] in audiendo mis-
se ut debebat [illegible] non sem-
[illegible] vel [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible] ecclesia
[illegible] Item [illegible] misse
ut missa [illegible] Apud [illegible] orat
[illegible] orat [illegible] in
[illegible] et cetera [illegible]
[illegible] Item [illegible] et
[illegible] intersit misse et
audiat cum devote [illegible]
[illegible] valet [illegible] et [illegible]
[illegible] intersit misse [illegible]
[illegible] et [illegible] et
in morte [illegible] dic [illegible] ecclesie
[illegible] orabit pro eo [illegible]
[illegible] interim [illegible] et [illegible] Gre(gorius)
[illegible] Gregorius et [illegible] missam
[illegible] celebrari [illegible]
ad unius [illegible] de purgatorio [illegible]
[illegible] non [illegible] et
[illegible] missa audita in vita plus valet
ad salutem quam mille post mortem [illegible] plus
valet ad [illegible] indulgentiarum [illegible] et
ad remissionem omnium peccatorum et ad augmentum

[illegible] ac oracio [illegible] cum missa celebratur
a [illegible] tota relaxatur tam vivorum quam mortuorum
[illegible] et [illegible] in apocalipsi [illegible] celebracio
misse [illegible] mortem [illegible]
[illegible] nos redemit [illegible] mortem a
[illegible] fidelium celebracio misse
[illegible]
[illegible] sacerdotes [illegible] celebrare
[illegible] celebrandi et [illegible]
[illegible] gloria [illegible] angelorum [illegible]
[illegible] et gaudio [illegible] et gra
[illegible]
[illegible] angeli [illegible]
[illegible] et [illegible] chorus an
[illegible] misterium [illegible]
[illegible] veniet [illegible]
[illegible] apocalipsi [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ore
laudando [illegible] cum [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible] nullus audiunt
[illegible] mortali [illegible]
audiunt et [illegible] in malo [illegible]
et [illegible] alii [illegible]
misse [illegible] et [illegible]
[illegible] ore et [illegible] cogitat [illegible]
[illegible] audiunt missam ad finem [illegible]
[illegible] missam [illegible]
[illegible]

Peccator primo dicit ve ad caluariam cum venerunt
Quia non magis est acceptus superbus in templo quam
Idem dicit dominus est et in templo qui luciferum [illegible]
in templo sit in celo et io ingressus [illegible] hominis [illegible] dicit qui
humilis. Ergo hoc capitur dicitur in [illegible] vade [illegible] publicanum quia
nil aliud dicit agere nisi peccata fundere [illegible] vade venerunt et humilis
Et cum vnus non ascende altiora loca templi quia sic solus ascen[illegible]
ascendit ad montem Synay dicit sui sacerdos dicitur ascenderunt ad [illegible]
templi iustum est ut peccator maneat a longe vel si volunt altius
ascendere et meliorem te reputare caue tunc ne tibi contingat sicut
contigit lucifero qui propter suam superbiam quia voluit similis fieri
altissimo et detrusus est in infernum de summo celo Secundo peccator debet
ve ad ecclesiam cum bono proposito confitendi peccata sua Et quia sit
hic magne indulgencie in hac domo dei quia scriptum
domus mea domus orationis vocabitur etc. Tercio dicit ve ad tunc propter peccata
mortalia confessa quia vadit ad illum iustum et terribilem iudicem qui
in nouissimo die dabit peccatores ad condempnandum Quarto dicitur ve ad
silencio absque vlla confabulacione Quinto dicitur venire cum muneribus regalibus
libere quia ibi vadit ad curiam magni regis quia ut dicitur exodi
xxiii Non apparebis in conspectu meo vacuus Cum ergo [illegible]
inuenit eum in altari puerum quem tres magi inuenerunt
in presepio dignum est ut ipse ita veniat ad [illegible] sicut illi tres
reges venerunt in bethleem cum regalibus muneribus Qui non
habent munera sufficit voluntas bona diligit deus voluntatem [illegible]
vel non [illegible] facultas Sexto dicitur ve ad corde puro contrito nisi de deo cantando

Liberat verbum dei audire dicimus propter tria primo quia [illegible] tribus [illegible]
[illegible] Non in solo pane etc. Ergo cibus mentis est verbum dei. Secundo quia
illuminat mentem psalmo c xviii Lucerna pedibus meis verbum tuum et lumen
meis semitis meis. Tercio quia verbum dei ab eterna morte liberat Iohannis
viii Si quis sermonem meum seruauerit non gustabit mortem in eternum Sicut enim
anima viuificat corpus vita [illegible] spiritum animal [illegible] viuificat
vita gracie Iohannis vi Spiritus est qui viuificat etc.

Vnde hoc [illegible] gaudium est primo [illegible] gaudet homines [illegible]
Quia hoc spiritus sanctus ad consolandum [illegible] nos in fine [illegible]
in quadam sermone [illegible] gracia spiritus [illegible] ut si [illegible] hoc [illegible]
peccatum consumit et dissoluit Secundo dicitur gaudere [illegible]
fuerit talibus hoc spiritus sanctus datur ad viuificandum [illegible]
quod viuificat Ezechielis xxxvii [illegible]
[illegible] gaudere iusti quia spiritus datur ad saluandum iustos [illegible]
[illegible] qui nec infantes [illegible] grandes [illegible]
[illegible] redditur [illegible] datur propter quod gracia [illegible] Augustinus
in libro confessionum est gaudium quod non datur impiis
damnatis quorum gaudium tu ipse es [illegible]

[illegible] anima sit que est amor patris et filii hodie mitt[illegible]
[illegible] / in quo agit de delectatione quam deus nobis infundit
[illegible] Ergo [illegible] [illegible] [illegible] gentis delectet me [illegible] [illegible]
[illegible] me vel delectemus [illegible] scilicet delectat homines [illegible] delectaciones et volup
tates [illegible] [illegible] replecionis [illegible] divicias et possessiones [illegible]
630 [illegible] delectant [illegible] et in illis [illegible] [illegible] [illegible] veniet quia nolunt
nec [illegible] [illegible] [illegible] in bonum sed indurant in peccatis suis et
[illegible] [illegible] quia nolunt [illegible] nec penitere [illegible] suis nec
volunt [illegible] a malo [illegible] de quibus [illegible] [illegible] [illegible] dura
[illegible] et [illegible] [illegible] et auribus obtusi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] anima [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] pulsat ad corda eorum
[illegible] [illegible] sunt indurati quia nolunt et aperire Apoc iii^o Ego sto
ad hostium et pulso [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] deus [illegible] ita dum pulsat ad cor
[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] quia non vult aperire ei
[illegible] deum [illegible] [illegible] dei [illegible] [illegible] [illegible] eius nolumus
[illegible] [illegible] dei [illegible] [illegible] [illegible] solus aperi ei festinans
[illegible] et intibit et in suo corde manebit Ad hebreos xii
[illegible] [illegible] quod desit gracie dei I petri i^o Sperate in eam
que [illegible] offertur gracia anima [illegible] gracie dei nolunt cor aperire
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] anima sunt [illegible] de bonitate
dei quando [illegible] [illegible] etc.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] suo sermone Filioli mei et filiole care
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod experimento probabitur anima in xpianis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nulla opera misericordie frustrabimur / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] timor iudicio dei nulla devocio
[illegible] dei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] scandalo [illegible] [illegible] non merentes
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in prelatis nulla exemplaritas in
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] honestas in omnibus peccatoribus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] peccandi et incorrigibilitas / Post
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] plus et sedicionibus / finaliter
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] famosa sacerdotum / Hec ille

[illegible] commixtio
[illegible] virtualiter [illegible]
[illegible] passio frigoris
[illegible] laboris
Sanitatem offendunt

Sobrie vivere
[illegible] delectacionem [illegible]
Conversari in loco salubri
In leticia demorari

Uxor formosa
[illegible] stimulus
[illegible] pestilens
[illegible] corruptus

[illegible] anima [illegible] est
[illegible] in quo agit [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] Ergo de [illegible]
que vel delectant [illegible] sibi [illegible]
[illegible] [illegible] replebantur
630 [illegible] delectant [illegible] et in [illegible]
[illegible] [illegible] in bon[illegible]
[illegible] [illegible] quia volunt [illegible]
volunt esse a malo [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] anima [illegible] agit et
[illegible] sunt indurati [illegible] volunt [illegible]
ad [illegible] et pulso [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] deinde [illegible] [illegible] se ut [illegible]
[illegible] [illegible] dei [illegible] corde
[illegible] et [illegible] et in [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible]
que [illegible] offertur [illegible]
[illegible] videntur [illegible]
dei [illegible]